

အာဒိန္ဒြာအာဓရာဝဂ်ဝိသေ အာလိယာအာဓရာဝဂ်ဝိသေ အာလိယာအာဓရာဝဂ်ဝိသေ

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အာဒိန္ဒြာအာဓရာဝဂ်ဝိသေ

နာဂလိုဏ်ဂူ

အာဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ် နှင့်

လယ်တီဝိပဿနာ

ဒါနဒွိတိယသရုပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။ နာဂလိုဆံ့သူ အထိညွှန်ကျင့်စဉ် နှင့် လယ်တီတီပယ်သုခုန်

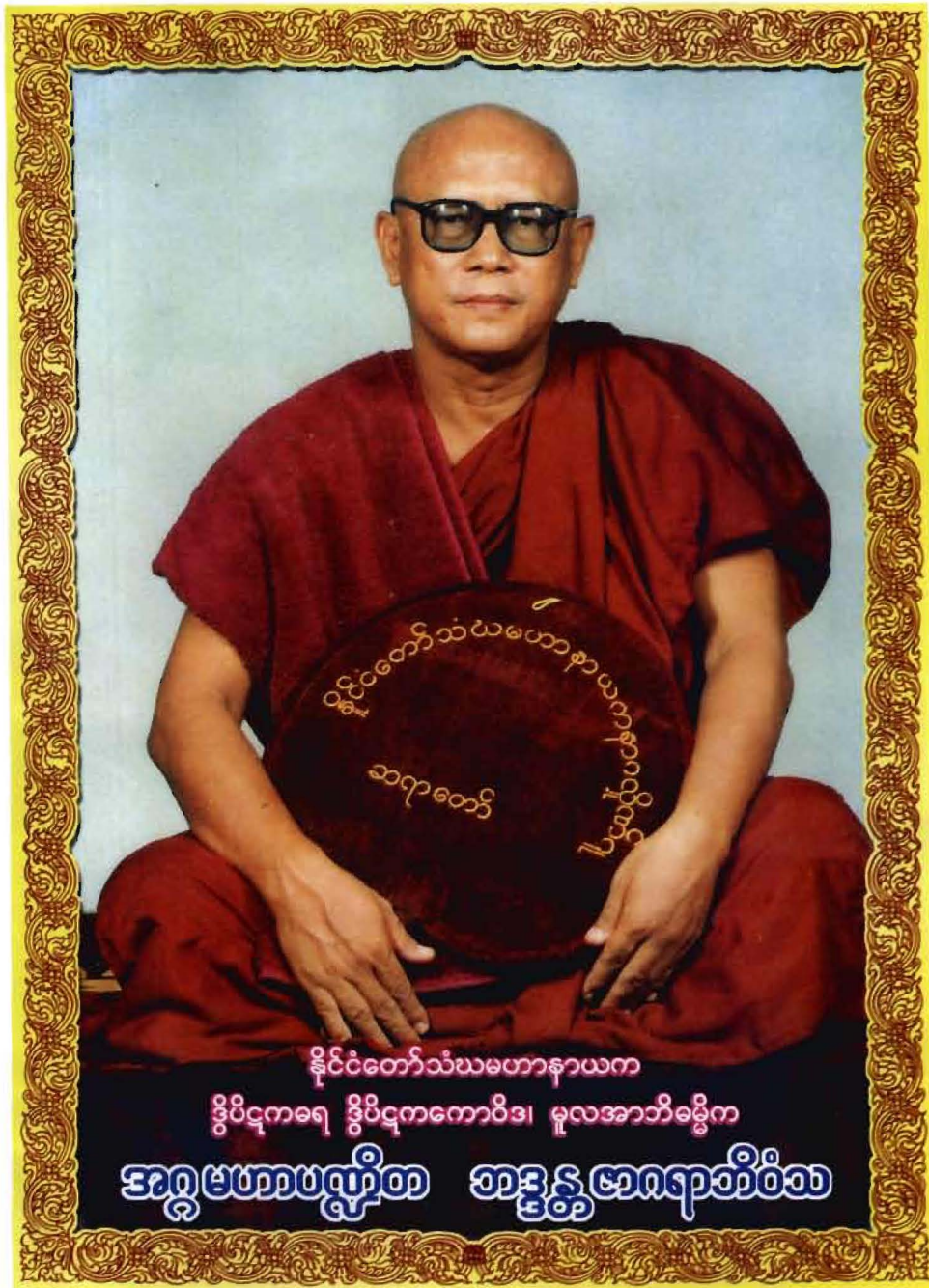
တရားဟော၊ ထုတ်တယ်ဆိုတာ အဓိကကတော့ ပြဿနာ ဖြေရှင်းတာပါပဲ။
တယ်သူ ပြဿနာလဲဆိုတော့ မိမိပြဿနာပါပဲ။ မိမိပြဿနာကို မိမိဖြေရှင်းမှ
အေးတာကို။

တစ်ချို့မို့လို့ မရနိုင်တဲ့ ဒုက္ခပြဿနာတွေ စိုင်းကုံပြည့်နက်နေတဲ့ဘဝမှာ လောကဝံလှိုင်းလုံးကြီးတွေ ဆူးငြေ့ခံလုပ်တွေ ဘုံတွေထစ်တွေ အစိုက်အမှိုက် အထိုးနှက်တွေ ဘယ်လောက်များများ နောက်ဆုံးတရားသဘောနဲ့ အချောကိုင် လိုက်နိုင်ရင် ပြီးပြေချောမောသွားကြတော့တာရယ်။ပါပဲ။

တစ်ပြည်လုံးပြန့်နှံ့ရေး-
မိခင်အသံတော် စာအုပ်တိုက်၊ နှင့်
ဘုန်းမြင့်၊ သိဉ္ဇကာတော်စာအုပ်ဆိုင်
ရွှေဘို၊ ဘုရားရွှေစတုရန်း၊
မုန့်၊ ၀၁ - ၇၀၁၄၃၀

သီလဝံတော်သံဃမဟာနာယက

ဒွိပိဋကဇရ ဒွိပိဋကကောပိဒ၊ မူလအဘိဓမ္မိက

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ

Handwritten text, likely a signature or name, written vertically along the right edge of the page.

မိခင်သည်လောကကို သိမြင်စေသည်

ရောတီ၊ ရွှေဒီသည်
ရစ်ခွေစီးဆင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းဖြင့်
ဝပြောသာယာ၊ ပြည်မြန်မာကို
ထားရအလှဆင်မည်တည်း။ ၊

အမတ် ဒဒေါ် စ သော ဟောတီ၊ ယော ဓမ္မ အနုသာသတီ။
တရားအလှူ ပေးလှူသူသည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးလှူသည် မည်၏။
မြတ်ဗုဒ္ဓ

♣ စေတနာ အာသိသ ♣

ဘာသာ၊ သာသနာပြု စာပေများကို

- * တိမ်းပါးမှားယွင်းခြင်း မရှိစေရန် စောင့်ရှောက်ထုတ်ဝေမည်။
- * တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်ခြင်း မရှိစေရန် ဖော်ထုတ်မည်။
- * မိမိအမြတ်အစွန်း ရရှိရေးသက်သက်အတွက် မဟုတ်၊ သာသနာတော် ထွန်းကားရေးအတွက် စီစဉ်ထုတ်ဝေမည်။

မိခင်ရောတီစာအုပ်တိုက်

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှန် ချေမှုန်းကြ။

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၈၅ / ၂၀၀၂ (၇)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၄၀၇ / ၂၀၀၂ (၇)
ပထမအကြိမ်	- ၂၀၀၂၊ ဩဂုတ်။
အုပ်ရေ	- ၁၀၀၀
တန်ဖိုး	- ၂၀၀၀ ကျပ်
စီစဉ်သူ	- မိခင်ဧရာဝတီစာအုပ်တိုက်မိသားစု ဒေါ်ရွှေဝါစိုး (အထွေထွေတာဝန်ခံ) ဒေါ်ချယ်ရီသိန်း (စီမံရေး) ဒေါ်မိုးမြင့်စိုး (ထုတ်လုပ်ရေး) ဒေါ်ထားထားဦး (ဖြန့်ချိရေး) ဒေါ်ခင်စန်းဝေ (ကွန်ပျူတာစာပီ)
မျက်နှာဖုံးအပြင်အဆင်	- ကိုဝင်းဌေး (Graphic Design)
အတွင်းဖလင်	- ကိုအောင်ခင်ဦး
မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်	- ဦးကျော်ကျော် အမှတ် (၁၅)၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း၊
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ နှင်းဦးလွင်စာပေ အမှတ် (၅၃၃- A) (၈)ရပ်ကွက်၊ ပြည်လမ်း။

.....

တစ်ပြည်လုံး ဖြန့်ချိရေး - မိခင်ဧရာဝတီစာအုပ်တိုက်
တိုက် (၄)၊ အခန်း (၄၀၂)၊ ကျီတော်အိမ်ရာ၊
မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

☎ ၀၁- ၇၀၁၄၃၁၊ ၀၉-၅၀-၁၅၆၁၃

ရန်ကုန်မြို့
နာဂလိဏ်ဂူဘုရားကုန်းမြေ
ကလေးဝတောရစာသင်တိုက်နှင့်
လယ်တီပိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်

ဒွိပိဋကဓရ - ဒွိပိဋကကောပိဒ
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ

မဟာကြီးအပ်သော

နာဂလိဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်တရားတော်နှင့်
လယ်တီပိပဿနာ

မိခင်ဧရာဝတီစာတည်းအဖွဲ့က စာပြင်သန့်စင်သည်

မိခင်စာအုပ်အမှတ် (၃၈)

သာသနာ - ၂၅၄၆

ကောဇာ - ၁၃၆၄

ခရစ် - ၂၀၀၂

ရတနတ္ထာယ ပဏာမ

ဇာဂရာဘိ ဇာဂရန္တံ၊

ဇာဂရတ္ထာယ ဝါစကံ။

ဇာဂရံ ဇာဂရာဘိဝံသံ၊

ဇာဂရတ္ထံ နမေ အဟံ။ ။

အဟံ- ဆရာနှုတ်ဖွား ရှင်နိုးကြားဟု မှည့်ထားသမုတ် “ဇာဂရ” ဟူသော အကျွန်ုပ်သည်။ ဇာဂရတ္ထာယ- မိုက်မဲစွာလှ မှောင်ကြီးကျ၍ မောဟပျော်မွှန်း တဖိန်းဖိန်းဖြင့် အိပ်ပျော်ခြင်းကင်း နိုးကြားစေခြင်းငှါ။ ဝါ။ နိုးနိုးကြားကြား တက်အားကြွကြွ လုလ္လမယုတ် အားထုတ်စေခြင်းငှါ။ ဝါစကေ- သနားခြင်း ကရုဏာအရင်းခံ ဒေသနာတော် ဉာဏ်ကွန်မြူးလျက် အထူး သိမြင် ဟောကြားတော်မူတတ်ပါကုန်သော။ ဇာဂရာဘိ ဇာဂရန္တေ- အစိုးတရ ပိုင်သနိုင်နင်း ကုန္တေငါးပါး ပွားများခြင်းတို့ဖြင့် နိုးနိုးကြားကြား တတ်အားကြွကြွ လုလ္လမယုတ် အားအင်ထုတ်ကြသူတို့ထက် အလွန်အကြူး အထူးမြင့်မြတ် နိုးကြားတော်မူပြီး နိုးကြားစေတော်မူတတ်ကုန်သော ဘုရား ရှင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇာဂရံ- အစိုးတရ ပိုင်သနိုင်နင်း ကုန္တေငါးပါး ပွားများ၍ နိုးကြားစေကြောင်း ကောင်းမြတ်သော တရားတော်ကိုလည်း ကောင်း။ ဇာဂရာဘိဝံသံ- အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာဟု ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်းရောင်ဖြင့် နိုးကြားတော်မူခဲ့ကုန်ပြီးသော ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာ နှင့် အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်းဟူသော မြင့်မြတ်ထင်ပေါ် မြတ်သော အနွယ်တော်ဝင် အရှင်သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ။ စံညာဂုနန် ဆင့်ရန်တတွေ သူဥေ သုပဏ် ရှစ်တန်ထေရ်မော် ကျွန်းလုံးကျော်တို့ နွယ်တော်မပျက် ဆင်းသက်၍လာ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်၊ ပခုက္ကူ ဆရာတော်၊ ရွှေရေးဆောင်ဆရာတော်၊ သပြေပင်တောရဆရာတော်၊ ကလေးဝဆရာတော်၊ လားရှိုးဆရာတော်၊ ကုန်းသာရွာသိရိမင်္ဂလာကျောင်း ဆရာတော် စသော မဟာထေရ်မြတ် အပေါင်းကိုလည်းကောင်း။ ဇာဂရတ္ထံ- ညစ်ကြေးကင်းဆိတ် ကုသိုလ်စိတ်ကို ဆို့ပိတ်တတ်ငြား ငါးပါးနီဝရဏ အိပ်မောကျ လွတ်ကင်း၍ အစိုးတရ ပိုင်သနိုင်နင်း ကုန္တေငါးပါး ပွားများခြင်း တို့ဖြင့် နိုးနိုးကြားကြား တတ်အားကြွကြွ လုလ္လမယုတ် အားအင်ထုတ်နိုင် ခြင်းကျိုးငှါ။ နမေ- ခြေလက်နဖူး တတောင်ဒူးဟု ငါးဦးတည်ရိုး ကော်ရော် မျိုးဖြင့် နှိမ်ချိုးဦးချ ကန်တော့ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
ရန်ကုန်တိုင်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်
နာဂလုံ့ဏ်ဂူဘုရားကုန်းမြေ
ကလေးဝတောရစာသင်တိုက်နှင့်
လယ်တီမူဝိပဿနာ လယ်တီတောရတရားရိပ်သာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်တို့၏ ပဓာန နာယက၊
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့
တွဲပက်အကျိုးတော်ဆောင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ဗွိပိဋကဇေ၊ ဗွိပိဋကကောဝိဒ၊
မူလအာတိဓမ္မိက
ဘဒ္ဒန္တဇာဂရာဘိဝံသ
၏
ဘဝဖြစ်စဉ်

ဇာတိဌာနေမွေးရပ်မြေ

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာခရိုင်၊ ကနီမြို့နယ်၊ ယင်းအုပ်စု၊ ကုန်းသာကျေးရွာ၊
ဖခမည်းတော် ဦးပေါ-မယ်တော် ဒေါ်အေးသန့်တို့မှ ၁၃၀၃-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်
လပြည့်ကျော် (၆)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့ညဉ့် (၉)နာရီအချိန်တွင် ဖွားမြင်သော အဘိဇာက
တတိယသားရတနာ ဖြစ်သည်။

ကျောင်းအပ်ပညာသင်ခြင်း

ငါးနှစ်သားအရွယ်တွင် ဦးလေးသိန်း၏ အကူအညီရယူ၍ ကုန်းသာ
ရွာကျောင်း ဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာ၊ ဆရာတော် ဦးကုမုဒ၊ ဆရာတော် ဦးဉာဏဝံသ
တို့ထံ အပ်နှံ၍ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေး အခြေခံမှစ၍ သင်ယူခဲ့သည်။

ရှင်သာမဏေဘဝ

ဆယ်နှစ်သားအရွယ်တွင် အဘိုး ဦးတုတ်ရ - အဖွား ဒေါ်ဖွားအံ့၊ အဘိုး
ဦးဘိုးဆင် - အဖွား ဒေါ်နန်းပါးတို့ကို အမှူးထား၍ ခမည်းတော် မယ်တော်တို့က
ရှင်ဒါယကာ - ဒါယိကာမများအဖြစ်ဖြင့် ရှင်ပြုမင်္ဂလာပွဲကြီး ကို စည်ကား
သိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပလျက် ဆရာတော် ဦးကုမုဒကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြု၍ ရှင်သာမဏေ
သာသနာအမွေခံယူခဲ့သည်။ ဘွဲ့မည်မှာ ရှင်ဇာဂရ ဖြစ်သည်။

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်

စာသင်ထွက်ခဲ့ခြင်း

ကုန်းသာရွာတွင် (၂)ဝါဆိုပြီး (၁၂)နှစ်သားအရွယ် ၁၃၁၅-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅)ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဆရာတော် ဦးကုမုဒ ကိုယ်တော်တိုင် မုံရွာမြို့၊ လယ်တီနီကာယ သပြေပင်တောရကျောင်းတိုက် ကျမ်းပြုအကျော် ဆရာတော် အရှင်ကေဝလာဘိဝံသ ထံတော်သို့ အပ်နှံ လျက် ပရိယတ္တိစာပေများကို သင်ကြားစေခဲ့သည်။

သပြေပင်တောရကျောင်းတိုက်၌ မဟာနာယက ပထမဆရာတော် ဘုရား ဘဒ္ဒန္တကေဝလာဘိဝံသ ဒုတိယဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမုဒနှင့် စာချ ဆရာတော်များ ဖြစ်ကြသော-

- အရှင်ဓမ္မိက (ယခု မုံရွာမြို့၊ ရှမ်းတော်ရပ် ဓမ္မိကာရုံဆရာတော်)
- အရှင်ဩဘာသ (ယခု ပဲခူး၊ အင်းတကော်၊ ဘုရားငုတ်တို၊ ရေဝန်း ကျောင်းဆရာတော်)
- အရှင်ပညာသီရိ (ယခု ဟမ္ပလင်းမြို့၊ သဝန်ရွာဆရာတော်)
- အရှင်မာနိတ (ယခု ချောင်းဦးမြို့၊ ကျီကုန်းရွာ၊ ဓမ္မရက္ခိတကျောင်း ဆရာတော်)
- အရှင်သုမန (တပ်ကုန်းမြို့၊ ငွေတောင်တောရကျောင်းတိုက် နိုင်ငံ တော်သံဃမဟာနာယက)
- အရှင်ပညာသီရိ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပါဠိပါရဂူ၊ ငွေတောင်တောရ ကျောင်းတိုက်၊ တပ်ကုန်းမြို့)
- ဘဒ္ဒန္တပရမ၊ သာသီဓ ဓမ္မာစရိယ (ငါးစွန်ဆရာတော်)
- မုံရွာမြို့၊ အရှေ့လယ်တီကျောင်းတိုက် ပဌာန်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဉာဏိန္ဒ
- စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမာလာသီရိ၊ ယခု နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ လယ်တီတိုက်သစ်၊ မြင်းမူမြို့
- စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာဝံသ (အရှေ့လယ်တီနာယက)
- စာချဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုဏ္ဍလ (ယခု အရှေ့လယ်တီတိုက် ပဓာန နာယကဆရာတော်) အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ

စသော ဆရာတော်များ ထံတွင် ပရိယတ်စာပေ အခြေခံများနှင့်တကွ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ဂဏ္ဍိ၊ ကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ် အသွယ်သွယ်တို့ကို သင်ယူ ခဲ့သည်။

အထူးသဖြင့် သပြေပင်တောရ ဆရာတော်ကိုယ်တော်တိုင် သင်ကြားပို့ ချပေးသော ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းကို သုံးနှစ်တိုင်တိုင် အစမှအဆုံးတိုင်အောင်

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်

သင်ကြားခဲ့ရသည်။

ဆရာတော်ဘုရား စာချစဉ် အသုံးပြုတော်မူသော ထွေးခံကြီးနှစ်လုံးကို ဆေးကြော၍ ဝေယျာဝစ္စအမှုကြီးငယ်ကို ဝတ်ပြုဆောင်ရွက်ခဲ့သည်မှာ ရိုးမြေကျသည်အထိပင် ဖြစ်သည်။

ရဟန်းဒါယကာ ဒါယိကာမများ

မုံရွာမြို့၊ သပြေပင်တောရကျောင်းတိုက် ဆရာတော် အရှင်ကေဝလာ ဘိဝံသကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ၁၃၂၂-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၇)ရက် တနင်္လာနေ့တွင် မုံရွာမြို့၊ တရုတ်တန်း ဇေယျသုခဆန်စက်ပိုင်ရှင် ဦးဘရွှေ-ဒေါ်ရွှေချယ် မိသားစုတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟနှင့် ရန်ကုန်၊ မုံရွာ၊ ကနီ၊ တောင်ကြီး၊ မန္တလေး၊ ဝါးခယ်မမြို့၊ မလေးရှားနိုင်ငံများမှ ရဟန်းဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ များက ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာ ဒါယိကာမများအဖြစ် (၅၀)ကြိမ်တိုင်တိုင် သိက္ခာထပ်တင် ထောက်ပံ့လှူဒါန်း၍ ဒါယကာ ခံယူကြသည်။

ပခုက္ကူစာသင်နည်း

ရဟန်း (၁)ဝါအရ ဓမ္မာစရိယတန်း အောင်မြင်ပြီးသောအခါ ပခုက္ကူ အလယ်တိုက်ကြီး၊ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဇေ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တသုန္ဓရ မဟာထေရ်၏ ခြေတော်ရင်းကို ခိုလှုံလျက် တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒ သီတင်းသုံးတော်မူရာ “သုဝဏ္ဏဝတီ” ကျောင်းတွင် နေထိုင်ပြီး တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမာယိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယ၊ ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)၊ ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒ ဆရာတော်နှင့် ဂဏဝါစက ဆရာတော်များထံတော်တွင် နိကာယ်ငါးရပ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာများနှင့်တကွ သင်ယူခဲ့ပြီး တိပိဋကစာပြန်ပွဲ ဝင်ရောက် ဖြေဆိုနိုင်ရန် အဘိဇေမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တသုန္ဓရ မဟာထေရ်၏ အားပေး ချီးမြှောက်မှုကို ခံယူရရှိခဲ့သည်။

မန္တလေးစာသင်နည်း

မန္တလေးမြို့၊ ရွှေရေးဆောင်ကျောင်းတိုက် အထူးစာချအကျော် သံချောင်း ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍဝ၊ မန္တလေးမြို့၊ ရွှေရေးဆောင်ကျောင်းတိုက် သူဌေး ကျောင်း ဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာ၊ မန္တလေးမြို့၊ ဆီးဘန်နီဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစာရာဘိဝံသ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက၊ ဘုရားကြီးတိုက် အမရပူရ ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဥက္ကံသာဘိဝံသ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အရှင်မြတ်တို့ထံ မန္တလေးစာသင်နည်း ရွှေရေးဆောင်နည်းကို သင်ယူခဲ့ သည်။

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်

လားရှိုးမြို့

၁၃၂၁-ခု၊ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၊ လားရှိုးမြို့၊ မဟာဗောဓာရုံကျောင်း တိုက်၌ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ကဝိန္ဒာစာရ၊ (ယခု အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မြို့လယ်ကျောင်း ဆရာ တော်)၏ အာမိသဓမ္မ ထောက်ပံ့မှုကို ရယူနေထိုင်ခဲ့သည်။

အောင်မြင်တော်မူခဲ့သော စာမေးပွဲများ

(၁၄)နှစ်သားအရွယ်တွင် သာသနာတော် (၂၅၀၀)မြည့် အထိမ်းအမှတ် ဝိနည်းစာပြန်ပွဲတွင် “ပထမ”ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်။

(၁၆)နှစ်သားအရွယ်တွင် အစိုးရပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲ “ပထမငယ် တန်း” ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။ (၁၇)နှစ် သား အရွယ် တွင် အစိုးရပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲ “ပထမလတ်တန်း” ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။

(၁၈)နှစ်သားအရွယ်တွင် အစိုးရပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲ “ပထမကြီး တန်း”ကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုအောင်မြင်ပြီး မုံရွာမြို့ သပြေပင်တောရ ကျောင်း ပါဠိပါမောက္ခသမိတိမှ ကြီးမှူးကျင်းပသော စာမေးပွဲ၌ ပထမဆင့် ပထမ၊ ဒုတိယဆင့် ဒုတိယ၊ တတိယဆင့် ပထမ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

(၁၉)နှစ်သားအရွယ်တွင် အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ သီလက္ခန့်နှင့် အဋ္ဌသာလီနီ (၂)ကျမ်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

(၂၀)နှစ် ရဟန်း (၁)ဝါရတွင် “ပါရာဇိကဏ်”ကျမ်းကို အောင်မြင်ခဲ့၍ ကျမ်းရင်း အစိုးရဓမ္မာစရိယတန်း “ပါဠိဘာသာ”ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ (ပါဠိ)ဘွဲ့ ရခဲ့သည်။

ရဟန်း (၂)ဝါရတွင် စာမျက်နှာ (၇၇၉)ရှိသော ဒီဃနိကာယ် သုတ္တန္တ ပိဋကကို အာဂုံပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့သဖြင့် အရိုးနီထီးဖြူတော်တစ်လက် တံဆိပ်ပါရှိ သော သာသနာ့အောင်လံတော်နှင့် “ဒီဃဘာဏက”ဘွဲ့ပုံ လက်မှတ် ရရှိခဲ့သည်။

ရဟန်း (၄)ဝါရတွင် “မဟာဝဂ္ဂါဒိ” မြန်မာဂုဏ်ထူးကို အောင်မြင် တော်မူခဲ့သဖြင့် “သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ”ဘွဲ့ ရရှိတော်မူခဲ့သည်။

ရဟန်း (၅)ဝါရတွင် “သုတ္တန္တ ပိဋက ဒီဃနိကာယ်” ရေးဖြေစာမေးပွဲ အောင်မြင်သဖြင့် အရိုးဝါထီးဖြူတော်တစ်လက် တံဆိပ်ပါရှိသော သာသနာ့ အောင်လံတော် “ဒီဃနိကာယ် ကောဝိဒ”ဘွဲ့ပုံလက်မှတ်ကို ရရှိတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ ရထား၊ သင်္ဘော အထက်တန်း အခမဲ့ စီးနင်းလိုက်ပါခွင့်

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်

တပည့်တစ်ယောက်နှင့်အတူ ရရှိခဲ့သည်။

ဒီဃဘာဏက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် ဒီဃနိကာယ ကောဝိဒ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ရရှိတော်မူသည့်အတွက် ဂုဏ်ပြုပူဇော်ပွဲကို မုံရွာမြို့ သပြေပင် တောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဆရာတော် ဦးကုမုဒတို့က ဦးဆောင် လျက် တပည့် ဒါယကာ ဒါယိကာမများက ဆင်ယင်ကျင်းပပေးခဲ့သည်။

ရဟန်း (၁၀)ဝါအရတွင် စာမျက်နှာ (၂၂၆၀)ပါရှိသော ဝိနယ ဝိဇ္ဇာတော်ကို အာဂုံပြန်ဆိုအောင်မြင်သဖြင့် အရိုးနီထီးဖြူတော်နှစ်လက် တံဆိပ် ပါရှိသော သာသနာ့အောင်လံတော်နှင့် “ဝိနယဓရ”ဘွဲ့လက်မှတ်ကို ရရှိ တော်မူခဲ့သည်။

ရဟန်း (၁၄)ဝါအရ (၂၇)ကြိမ်မြောက် တိပိဋကစာမေးပွဲတွင် ဝိနည်း (၅)ကျမ်း ရေးဖြေစာမေးပွဲ၌ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ပါးတည်း အောင်မြင် တော်မူခဲ့ရာ အရိုးဝါထီးဖြူနှစ်လက် တံဆိပ်ပါရှိသော သာသနာ့အောင်လံ တော် “ဝိနယကောဝိဒ”ဘွဲ့ပုံလက်မှတ်ကို ရရှိတော်မူသည်။

ဝိနယဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် ဝိနယကောဝိဒ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ရရှိတော်မူသဖြင့် “ဂုဏ်ပြုပူဇော်ပွဲ”ကို မုံရွာမြို့၊ မြို့မရွှေဂူတိုက် လယ်တီ နိကာယဥက္ကဋ္ဌ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးကေသရ သပြေပင်တောရ ဆရာတော်တို့က ဦးဆောင်၍ ဒါယကာ ဒါယိကာမများ စစ်ကိုင်းတိုင်းကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ မုံရွာမြို့နယ် ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌတို့က ကြီးမှူး၍ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

ရဟန်း (၁၆)ဝါအရ (၃၀)ကြိမ်မြောက် တိပိဋကစာမေးပွဲတွင် အဘိဓမ္မာ ရှေ့ပိုင်း (၅)ကျမ်း စာမျက်နှာ (၁၃၉၀)တို့ကို ပြန်ဆိုရာ၌ မြန်မာနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ပါးတည်း အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ရရှိခဲ့သည်။ ဂုဏ်ပြုပူဇော်ပွဲကို ကျေးဇူးတော်ရှင် ကလေးဝ အဘိုးဆရာတော် ဘုရားကြီးက ကြီးမှူးကျင်းပပေးခဲ့သည်။ သုတ္တန် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာရှေ့ပိုင်း (၃၅)ရက်တိုင်တိုင် အာဂုံပြန်ဆိုရာ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ကျန်းခြင်းမရှိ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ငယ်ရွယ်စဉ် (၁၂)နှစ်သားအရွယ်ကပင် မျက်စိမှန်ဝါး ဖြစ်ခဲ့ငြားလည်း

“ဘာကြောင့်ညှာကြောင့် မဖြောင့်လုပ်ကိုင်”

“လူအညံ့စား ကိုယ့် အားမပိုင်”

“ကိုယ့်ကိုအားပြု ဘာမှုဘာဆိုင်”

“ကိုယ့်အလုပ် ကြိုးကုတ်အောင် ပန်းတိုင်”

ဟူသော ရှင်သာမဏေဘဝက ရေးသောစကားဖြင့် အမြဲအားမြှင့်ပေးတော်မူခဲ့သည်။

ဘဇ္ဇန္တဇာနဏာဘိဝံသ၏ ဘဝပြန်စဉ်

ဂုဏ်ပြုဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ

ပရိယတ္တိစာပေများကို (၃၅)နှစ်ကျော် ပို့ချလျက် သာသနာ့တာဝန်များ ကို ထမ်းဆောင်တော်မူခဲ့သောကြောင့်-

၁၃၅၇-ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ် ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်

၁၃၅၈-ခုနှစ် ပခုက္ကူနိကာယ ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ် မဟာဝိသုတာ ရာမိက ဂဏဝါစက နိကာယ ဂဏအနုနာယက

၁၃၆၀-ခုနှစ်၊ မန္တလေးမြို့၊ ပရိယတ္တိသာသနဟိတအသင်း ရာပြည့် အထိမ်းအမှတ် ပရိယတ္တိ သာသနဟိတဓရ ဘွဲ့ပုံလက်မှတ်

၁၃၆၀-ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များကို ဆက်ကပ်လျှဒါန်း ခံယူရရှိတော်မူသည်။

ကျမ်းဂန်ရေးသားပြုစုခြင်း

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ နာဂလိုဏ်ဂူ ကလေးဝတောရ ဆရာတော်သည် သပြေပင်တောရ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ပို့ချနည်းအတိုင်း ပါဠိရေးပြော နည်းခေါ် ပါဠိဖတ်စာ ပထမဆင့်၊ ဒုတိယဆင့်၊ တတိယဆင့်တို့ကို ရေးသား ခဲ့သည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားများအား ပူဇော်ခြင်း

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ကလေးဝဆရာတော်သည် မိမိအား ပစ္စည်းအာမိသ တရားဓမ္မဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့ကြသော ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော် ကြီးများအား နေ့စဉ်ရှိခိုး ပူဇော်ခဲ့ သည့် အပြင် နှစ်စဉ်ပင့် လျှောက်၍ ပူဇော် ကျေးဇူးတော်ဆပ်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့အချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

စာသင်တိုက်များ၊ ဖွင့်လှစ်ဦးဆောင် သာသနာပြု ဓမ္မဓေတီများ၊ တည်ထား၊ ကိုးကွယ်ခြင်း

၁၃၄၁-ခု၊ နယုန်လမှစ၍ ရန်ကုန်မြို့၊ နာဂလိုဏ်ဂူ ကလေးဝတောရ စာသင်တိုက်ကို ကိုယ်တိုင် ဦးစီးဖွင့်လှစ်၍ -

- မုံရွာ သပြေပင်တောရ စာသင်တိုက်
- ဟိုပန်မြို့ မြသိန်းတန် စာသင်တိုက်
- ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း မင်္ဂလာရာမ စာသင်တိုက်
- မန္တလေးမြို့ ရွှေရေးဆောင်သူဌေးကျောင်း စာသင်တိုက်
- လှည်းကူးမြို့ မဟာဇေယျာမင်းကျောင်း စာသင်တိုက်
- ပဲခူးမြို့ မဟာဗောဓိ စာသင်တိုက်

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်

- ပဲခူးမြို့ မဟာပဒုမဝိနယဓရ စာသင်တိုက်
- ဗဟန်း ယောဇနာရာမ စာသင်တိုက်
- ချောင်းဦးမြို့ ကိုင်းဆယ်ရွာ ဇေယျာရန်နိုင် စာသင်တိုက်
- သီပေါမြို့ ခန္တိအာရာမ စာသင်တိုက်
- ကန့်ဘလူမြို့ မဟာရွှေစည်ကြီး စေတီတော် ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်တို့ကို

ဦးစီးနိုင်သော တပည့်ကြီးများ ပေါ်ထွန်းစေရန် ရဟန်း (၄)ဝါရမှစ၍ စာပေပို့ချခဲ့ရာ တစ်နေ့လျှင် စာဝါ (၃)ဝါ ယနေ့တိုင် ပို့ချလျက် ဓမ္မစေတီများ ရှိသေစွာ တည်ထားကိုးကွယ်လျက် ရှိသည်။

နာဂလိုဏ်ဂူ ကလေးဝဆရာတော်

ယနေ့ဆောင်ရွက်နေသော သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

ကျောင်း (၅)မျိုး

ယနေ့ သာသနာတော်နှစ် ၂၅၄၅-နှစ်တိုင်အောင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ သာသနာ တော် တည်ရှိနေခြင်းသည် ဘုန်းတော်ကြီးများက ဦးဆောင်လျက် သာသနာ့ တာဝန်ထမ်းကြခြင်း၊ မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားများက ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့အားပေးကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဘုန်းတော်ကြီးများက ဦးဆောင်လျက် သာသနာ့တာဝန် ထမ်းကြပုံမှာ ဘုန်းတော်ကြီးများသည် မိဘပြည်သူတို့၏ ရင်သွေးငယ်များအား ဗုဒ္ဓ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာစသော ပညာရပ်များ (အခမဲ့)သင်ပေးခြင်း၊ လူကြီးသူမ တို့အား တရားဓမ္မ ဟောပြောပေးခြင်းဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာရေး ဦးဆောင်ခြင်း၊ ပညတ်တော်မူထားသော ဝိနည်း သိက္ခာကျင့်ဝတ်ကို မည်သည့် သာဝကနှင့် မျှမတူ လေးစားလိုက်နာ၍ ကြည်ညိုဖွယ်ဂုဏ်ဆောင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ရှေ့ဆောင် တော်မူခဲ့ကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဦးဆောင်ရာတွင် ယနေ့ခေတ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးများ သာသနာပြု စခန်းချ၍ နေထိုင်ရာ “ကျောင်း”အမျိုးအစား (၅)မျိုးကို တွေ့ရ သည်။

၁။ တရားရိပ်သာကျောင်း

၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ သာသနာပြု တက္ကသိုလ် နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိ သာသနာ့တက္ကသိုလ်ကျောင်း

၃။ ဗုဒ္ဓစာပေ အဆင့်ဆင့် သင်ကြားပေးရာ စာသင်တိုက်ကျောင်း

၄။ အကြည်ညိုခံသာသနာပြုကျောင်း

၅။ ကလေးသူငယ်များအား စာပေပညာ သင်ပေးသည့်(ဘ-က) ကျောင်းဟု ကျောင်းအမျိုးအစား (၅)မျိုးကို တွေ့ရှိရသည်။

သာသနာပြုစခန်း (၄)မျိုး

ဤနာဂလိုဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်နှင့် လယ်တီဝိပဿနာ အမွှန်းတင် ဘာဝနာတရားကို ဟောကြား၍ ကျမ်းအဖြစ်သို့ရောက်အောင် ဆောင်ရွက် တော်မူသော ဆရာတော်သည် နံပါတ် ၁-၃-၄-၅ အမျိုးအစား ကျောင်းများ စွာတို့ကို ဦးဆောင်ဖွင့်လှစ်၍ မိမိ၏သာသနာပြု စွမ်းအားကို မြင့်မားစေ တော်မူလျက် ရှိသည်။

နံပါတ် (၅)အမျိုးအစားကျောင်း

ကလေးဝဆရာတော်သည် နံပါတ် (၅)အမျိုးအစားကျောင်း ဖြစ်သည့် နယ်စပ်ဒေသနှင့် တောင်တန်းဒေသ တိုင်းရင်းသား ကလေးသူငယ်များ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းကို ရန်ကုန်မြို့၊ နာဂလိုဏ်ဂူဘုရား ကုန်းမြေ၌ “ဝ”ကျောင်းသား (၁၇)ယောက်ဖြင့် ၁၉၉၂-ခုနှစ်မှ စတင်၍ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ ယခုအခါ လူမျိုး (၁၅)မျိုး နယ်စပ်ဒေသနှင့် တောင်တန်းဒေသ တိုင်းရင်းသားမျိုးစုံ နှစ်စဉ် တစ်ထောင်ကျော် လာရောက်ခိုနားလျက် (ကျောင်းသုံး စာအုပ်၊ ဘောလုံးပင်၊ ခဲတန် စသည် မဝယ်ရစေပဲ) အခမဲ့ ပညာသင်ကြားခွင့် ရသော ပညာရေးကျောင်းကြီး ဖြစ်လာလေပြီ။ ကျေးဇူးရှင် မူလကလေးဝ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ချီးမြှင့်ခဲ့သည့် ကျယ်ဝန်းသောကျောင်း၌ နိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ စေတနာရှင်များ၏ အားပေးကူညီမှုကို ရရှိသော လက်ရှိ ကလေးဝဆရာတော်သည် နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသား ကလေးသူငယ်များအား “စား၊ ဝတ်၊ နေ၊ ကျန်းမာ၊ ပညာ” ခေါင်းစဉ်ငါးရပ်ဖြင့် တာဝန်ယူ၍ မိမိ၏ သာသနာပြု စွမ်းအားကို နေ့စဉ် မြှင့်တင်တော်မူလျက် ရှိသည်။

နံပါတ် (၁) တရားရိပ်သာကျောင်း

၁၃၆၀-ခုမှစ၍ ရန်ကုန်မြို့၊ လယ်တီမူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း တိုက်ကို လက်ခံရရှိတော်မူသော ဆရာတော်သည် ပြည်ပ၌ ပြန့်ပွားလျက် ရှိသော ဗုဒ္ဓဒေသနာနည်းကျကျ လယ်တီဝိပဿနာသည် ပြည်တွင်း၌ မွေးမှိန်လျက် ရှိနေသည်ကို သတိပြုမိသည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်နှင့် အညီ ဒီပနီကျမ်းပေါင်း တစ်ရာကျော် ရေးသား၍ ဤကမ္ဘာအား ဝိဇ္ဇာဓာတ် အလင်းရောင် ပေးတော်မူခဲ့သော ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ နည်းနာနိဿယကို ပြန့်ပွားစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် လယ်တီ စောရရိပ်သာများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်

သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

ကြိုးပမ်းတော်မူသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း လယ်တီမူ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်၌ (၇)ရက် တရားစခန်း (၅၀)ကြိမ် အခြားတရားဌာနပေါင်း (၂၀)ကျောင်းတို့၌ (၇)ရက် တရားစခန်းပေါင်းများစွာ ဖွင့်လှစ်ရန် အားပေးကူညီတော်မူသည်။ လယ်တီ ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေး အဖွဲ့ချုပ်ကို စတင်တည်ထောင်တော်မူလျက် လယ်တီ ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေး အားသစ်တော်မူလျက် ရှိသည်။

နုပိတ် (၄) အမျိုးအစား စာသင်တိုက်

၁၃၄၁-ခု၊ နယုန်လမှစ၍ နာဂလိုဏ်ဂူ ကလေးဝတောရ စာသင်တိုက် ကို ကိုယ်တိုင်ဦးစီး ဖွင့်လှစ်၍ အခြားစာသင်တိုက်များကို စာသင်တပည့်ကြီး များကို ဦးစီးဖွင့်လှစ်စေခဲ့သည်။

ပြည်ပသာသနာပြုလုပ်ငန်း

ဤကျမ်းပြုဆရာတော်သည် ပြည်တွင်း၌ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ အောင်အောင်မြင်မြင် ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်သည့်နည်းတူ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ အိန္ဒိယ၊ နယူးဇီလန်၊ ဂျပန်၊ ဆိုဗီယက်၊ ဂျာမနီ၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ပြင်သစ်၊ အမေရိကန် နိုင်ငံများသို့ ဓမ္မဒူတခရီး ကြွချီ၍ တရားဟောတော် မူခြင်း၊ တရားအားထုတ်နည်း သင်ပြခြင်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဆိုင်ရာ မေးခွန်း များကို ဖြေကြားခြင်းဖြင့် ပြည်ပသာသနာပြုတော်မူသည်။

စွယ်စုံသာသနာပြု

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများက ပေးစွန့်၍ လက်ခံရယူခဲ့သော ကျောင်းတိုက်များကို ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ ပဋိပတ္တိ တရားရိပ်သာအဖြစ် ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်၍ ဖော်ပြပါအတိုင်း စွယ်စုံ သာသနာပြုတော်မူသည်။ ရရှိထားသော ကျောင်းတိုက်များကိုလည်း သင့်လျော်ရာပုဂ္ဂိုလ်များအား လွှဲအပ်လှူဒါန်းတော်မူသည်။

၁။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မူလကလေးဝဆရာတော်ဘုရားကြီး ချီးမြှင့်ပေး သနားတော်မူခဲ့သော နာဂလိုဏ်ဂူကလေးဝတောရကျောင်းကို ရဟန်း သာမဏေ သီလရှင် တစ်ထောင့် သုံးရာကျော် (၁၃၀၀)ကျော် သီတင်းသုံး၍ ပညာရင်နို့သောက်စို့ရာ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားကလေးသူငယ်များ သာသနာ့နွယ်ဝင်သီလရှင်များ နေထိုင်ပညာသင်ယူရာ စာသင်တိုက်ကြီး၊

သာသနာမြို့လှုပ်ငန်းများ

ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်း၊ နန္ဒမူရိပ်သာအဖြစ်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်၍ စာချနာယကအဖွဲ့၊ ဘကအုပ်ချုပ်ရေး နာယကအဖွဲ့၊ ရိပ်သာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့တို့အား လွှဲအပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

၂။ ကျေးဇူးတော်ရှင် ကလေးဝဆရာတော်ဘုရားကြီးကပင် ချီးမြှင့် တော်မူခဲ့သော ပဲခူးမြို့၊ ရွှေဂူလေး မဟာပဒုမကျောင်းကို ဦးဂန္ထသာရ ဓမ္မာစရိယအားလွှဲအပ်၍ ကျောင်းသား (၅၀၀)ကျော် စာပေသင်ကြားရာ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း အဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူသည်။

၃။ ပဲခူးမြို့၊ အကျွတ်အလွတ်ဘုရားကျောင်းကို ဦးအာစာရ သာသန ဓမ္မာစရိယအား လွှဲအပ်၍ မဟာဗောဓိစာသင်တိုက်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ စေခဲ့တော်မူသည်။

၄။ ပဲခူးမြို့၊ အနောက်တောရှေးဟောင်း သမိုင်းဝင် မဟာကြီးစေတီ တော် ရင်ပြင်ရှိ မဟာကြီးဘုရားကျောင်းကို စာချစာသင် (၁၂၀)ကျော် သီတင်းသုံးရာ စာသင်တိုက်၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်း လယ်တီ ဝိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်း ဖွင့်လှစ်သာသနာပြုတော်မူသည်။

၅။ မုံရွာမြို့၊ ရှမ်းတောရပ် သုဓမ္မစာရီ သာသနဥပဓာန်တော်ကြီးကို ဦးကောသလ ဓမ္မာစရိယအား အစောင့်အရှောက်အပ်နှံ၍ လယ်တီဝိပဿနာ တရားရိပ်သာ ဖွင့်လှစ်စေသည်။

၆။ ပြည်မြို့၊ မင်းကြီးတောင်တန်း ဗေဒါရီဂူနန်း ကလေးဝတောရကျောင်းကို အရှင်သုန္ဒရအား သဘောကျ သာသနာပြုရန် လွှဲအပ်လိုက်ပါသည်။

၇။ မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး အနောက်မုခ် ရွှေရေးတောင် ကျောင်းတိုက် သူဌေးကျောင်း ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တစန္ဒိမာ မဟာထေရ် ပေးစွန့်ခဲ့သော အဆိုပါကျောင်းကို ဘဒ္ဒန္တသုဒဿန ဓမ္မာစရိယ အား လွှဲအပ်၍ စာချစာသင် (၇၀)ကျော် သီတင်းသုံးရာ စာသင်တိုက်အသွင် ရောက်စေခဲ့သည်။

၈။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း၊ (၃၃)ရပ်ကွက်၊ မင်္ဂလာရာမ ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီး၏ချီးမြှင့်မှုအရ စာချနာယက ဘဒ္ဒန္တဝါယမ၊ ဘဒ္ဒန္တစန္ဒောဘာသ (၂)ပါးတို့ကို တာဝန်ပေးခါ စာချစာသင် (၅၀)ကျော်ရှိ စာသင်တိုက်အဖြစ်သို့ ရောက်စေခဲ့သည်။

၉။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ လှည်းကူးမြို့နယ်၊ ဘုရားကျောင်း ဒါယကာ ဦးအုန်းကွင် စသော ဒါယကာများ လှူဒါန်းထားသော ရွှေကြာရံစေတီတော် လယ်တီတောရ ကို

သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

ဘဒ္ဒန္တဩဘာသ နတ်ရေကန်ဆရာတော်အားအပ်နှံ၍ လယ်တီဝိပဿနာ တရားရိပ်သာ ဖွင့်စေသည်။

၁၀။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း၊ အမှတ် (၃၃၇/က) လယ်တီမူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ကို တရားဝင်စောင့်ရှောက်ခွင့် ရရှိထားသော ဦးကျော်ဇံပါ ဂေါပကအဖွဲ့က အပ်နှံလှူဒါန်းသည်ကို လက်ခံ လျက် ကျီးတဖုတ်ဖုတ် လယ်တီမူရှုပ်ထွေးပေလီနေသော လယ်တီမူကို သန့်စင်အောင် ရှင်းလင်းသုတ်သင်၍ လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက် တရား စခန်းများ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ (၂၄-၇-၂၀၀၂)နေ့၌ လယ်တီဝိပဿနာ ရွှေရတု အကြိမ် (၅၀)မြောက်တိုင် ရှိခဲ့ပြီ။ အဆိုပါ လယ်တီမူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက်ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် ရှင်းလင်းအောင် ဆောင်ရွက်ပြီး လယ်တီနာယက အဖွဲ့အား လွှဲအပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ဤသို့လျှင် ကလေးဝဆရာတော်သည် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးတို့ထံမှ ချီးမြှင့်ခဲ့သော ဘုရားကျောင်းကန် သာသနာ့တံခွန်တို့ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပစေတနာရှင်များ၏ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် စွယ်စုံသာသနာပြုလျှက် ရတနာသုံးပါးဆရာမိဘတို့၏ ကျေးဇူးတော်အား ကျေးဇူးတုံ့ပြန်တော်မူနိုင်သော “စွယ်စုံသာသနာပြု” အရှင်မြတ်တစ်ပါး ဖြစ်တော်မူသည်။

ဆရာတော်အဓိဋ္ဌာန်(၁)

သစ်တစ်ပင်ကောင်း

ငှက်တစ်သောင်း

အပေါင်း ငါ့ကြောင့်

အေးစေသော်။ ။

ဆရာတော်အဓိဋ္ဌာန် (၂)

ငါသည် လူဇာတ် ငါသည်မြတ်၏။

ငါမြတ်သောသူ ငါသို့သူကား ငါတကားဟု၊

ငါမှား ငါကြိုက်၊ ငါမလိုက်တည့်

ငါကြိုက် ငါမျိုး၊ ငါတန်ခိုးဖြင့်

ငါမျိုး ငါဆွေ၊ ငါတိုင်းပြည်နှင့်

ငါမြေကမ္ဘာ၊ ငါခန္ဓာဖြင့်၊

သူငါကောင်းကျိုး ဆောင်သည်ပိုးမည်

ငါမျိုး ငါဇာတ် မြတ်စေသော်။ ။

နာဂလိုဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်

နိဒါန်း

ဘုရားရှင်သာသနာ

လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး တရားတော်များ ဟောကြားတော်မူခဲ့၍ သာသနာတော် အဆုံးအမတော်ကို တည်ထားတော်မူခဲ့သော ဘုရားရှင်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ သာသနာ အရှည်တည်တံ့ရေး ကြိုးပွားစည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သာသနာတော်ဆိုင်ရာ တရားတော်များကို လေးစားလိုက်နာသူ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသူ၊ သင်အံ့ပို့ချနိုင်သူ၊ အကျယ်တဝင့် ရှင်းတတ် လင်းတတ် ဟောတတ် ပြောတတ်သူများစွာ ရရှိရေးအတွက် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မမူသေးပဲ မျှော်လင့်စောင့်ဆိုင်းတော်မူခဲ့သည်။

ခြောက်ကျိပ်တစ်ပါးဖြင့် စတင်သာသနာ ပြုစေခဲ့သော ဖြန့်ဖြူးစေခဲ့သော သာသနာပြု လုပ်ငန်းကြီး၏ ဆုလာဘ်ကား ယနေ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၅-နှစ်တိုင်အောင် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော် တည်ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ဟောရကြောင်း

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်တကွ အရှေ့ အနောက်နိုင်ငံများစွာရှိ ကမ္ဘာလူသားတို့သည် ဗုဒ္ဓဘုရားနှင့် တရားတော် သံဃာတော်တို့၏ ပြည့်စုံသော ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော် အခြေမှန် အနေမှန်ကို သိရှိရေးအတွက် ဇောင်းပေး လေ့လာလိုက်စားလျက် ရှိကြပေသည်။

အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ဘက်ဆီ မျက်နှာမူလျက် တရားအားထုတ် နည်းမျိုးစုံကို အားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။ အဓိဋ္ဌာန် ပုတီးစိပ်ကြသူများလည်း များပြားလှသည်။ မိမိတို့သည် ပါဠိစာပေ တတ်မြောက်ကြ၍ ပါဠိဘာသာဖြင့်ပင် ဂုဏ်တော်များ ပွားများခဲ့ဖူးသည်။ ဂုဏ်တော်များ မြန်မာပြန်၍ အဓိဘာသာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ပုတီးစိပ်ခြင်း၊ ဂုဏ်တော်ပွားများခြင်းသည် ပို၍ ပို၍ ဂုဏ်တော်ဆီ အာရုံရောက်မြန်ကာ ကြည်ညိုသဒ္ဓါဟုန် တိုးပွားနိုင်ပုံကို ကိုယ်တိုင် သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် သွား ရပ် ထိုင် လျောင်း ဣရိယာပုတ် တိုင်း ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပွားများပူဇော်နိုင်ကြရန် ဤနာဂလိုဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ကို ဟောအပ်စီရင်အပ်ပါသည်။

လယ်တီဝိပဿနာ

နိဒါန်း

ရှေးအခါက ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ၏ ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားများကို နားဖြင့် နာကြားပြီး နှလုံးအိမ်၌ ထိန်းသိမ်းထားတော်မူနိုင်ကြသည်။

သတိ၊ ဝီရိယ၊ ပညာ အားကောင်းတော်မူကြကုန်သော အရှင်မြတ်ကြီးတို့၏ လက်ဆင့်ကမ်း ပခုံးပြောင်း ကောင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ငြိမ့်ညောင်းသာယာ ဘုရားရှင် တရားတော်များ နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၅-တာ ကာလတိုင် ခရီးရှည်ကြီး ဖြတ်သန်းလျှောက်လှမ်း တည်ရှိတော်မူနိုင်ခဲ့သည်။

ယခုအခါမှာမူ ထိုကဲ့သို့ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် နာကြားရုံမျှဖြင့် လူသားတို့ နှလုံးအိမ်မှာ ထိန်းမထားနိုင်တော့ပဲ ရေထဲ ဒုတ်ခြစ်သကဲ့သို့သာ ဖြစ်နေသည်။ အိုးမှောက်၍ ရေခဲယူယူ ခါးပိုက်ထဲ ပစ္စည်းမျိုးစုံထည့်၍ မေ့လျော့ကာ ဖိတ်စင်စေသူတို့ကဲ့သို့သာ ဖြစ်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက်တရားစခန်း၌ တရားဟောတိုင်း တိတ်ခွေသွင်းရန် စီစဉ်ထားပါသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်၌ အမွန်းတင်ဘာဝနာကိုပါ ဖြည့်စွက်၍ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အားထုတ်လိုကြသဖြင့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် နာကြားလိုသူများအတွက် တရားတိတ်ခွေကို စီစဉ်ရသည့်နည်းတူ အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုလိုသူများအတွက် အသံမှတစ်ဆင့် ကူးယူ၍ စာအုပ်ရိုက်နှိပ်ရန် စီစဉ်ရပါသည်။

ပွင့်လင်းစည်ပင်မှု တင့်တယ်ခြင်း သုံးမျိုး

နေဝန်း၊ လဝန်း၊ ဘုရားဟောကြား တရားတော် ဤသုံးမျိုးတို့သည် ပွင့်လင်းစည်ပင်မှု တင့်တယ်ပါသည်။ ထိုတွင် ဘုရားဟောကြား တရားတော်များ တည်သည်ကိုပင် သာသနာတော်တည်သည်ဟု ဆိုရပါသည်။ သာသနာတော် တည်ရှိပါက လူနတ်နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာအကျိုး ပွားတိုးနိုင်ပါသည်။ အများကောင်းကျိုးအတွက် သာသနာတော် တည်ရှိမှ သီလ အမြစ် ကြီးပွားနိုင်ပါမည်။ သမာဓိပင်စည် စည်ပင်နိုင်ပါသည်။ ပညာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် အသီးအပွင့် ဝေဖြာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်နိုင်ပါမည်။

အယူအမြင်မှန်ခြင်း အကြောင်း နှစ်မျိုး

အသိဉာဏ် ဟူသမျှ သုတ အသိက စ, ရသည် ဆိုသည့်အတိုင်း ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့မှတစ်ပါး အခြားသူတော်စဉ်များ၏ အသိဉာဏ် အဆင့်ဆင့်သည် သူတစ်ပါးတို့ ဟောသံ ပြောသံ နာကြားခွင့်ရပါမှ တိုးပွား နိုင် ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။

ဘုရား ရဟန္တာစသော အရှင်မြတ်တို့၏ ဟောသံ ပြောသံကို မနာ ကြားရ၊ မသင်ရ၊ မကြည့်ရှုရပါက မိမိတို့၏ ပင်ထွက်ဉာဏ်သည် အလိုလို မရှင်သန် မကြီးထွားနိုင်ပေ။

ကမ္ဘာလောက၌ အယူအဆ အယူဝါဒ အမျိုးမျိုးတို့ကို ဆရာအမျိုးမျိုး က ထူထောင်ထားကြလေသည်။ ပုထုဇဉ် ကမ္ဘာလူသားတို့သည် ဆရာ အမျိုးမျိုး ဘုရားအမျိုးမျိုးတို့၏ မျက်နှာကို မော်ကြည့်ရသော နာနာသတ္တာရ ဥလ္လာကန ဘေးဆိုးကြီးနှင့် ကြုံတွေ့လျက်နေရပေသည်။ အယူမှန် အမြင်မှန် ရရှိရေးမှာ စစ်မှန်သော ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့၏ ဟောသံ ပြောသံကို အခြေခံရပေသည်။ ဟောသံ ပြောသံမှန်ကို နာကြားရန် အခွင့် အလမ်း ရဖို့ပင် အင်မတန် ခက်ခဲလှပေသည်။ ဟောသံ ပြောသံမှန်ကို နာကြားခွင့်ရသူသည် သင့်တင့်ဖြောင့်မှန်သော နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်မှုနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးနိုင်ပါမှ အယူအမြင် မှန်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထေရဝါဒ ဝိဇ္ဇကတ်တော်လာ စကားတော်တို့ကို မူရင်းမပျက်အောင် သတိရှေ့ဆောင် ပြီး ဖောက်သည်ချ ဟောဖော် ရေးသားကြရသည်။

ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ တရားစကား တရားအသံ တရားစာတို့သည် တရား လိုလားသူတို့၏ နားမျက်စိတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဘာသာအသီးသီး ပြန်ဆို၍ ဘာသာခြားတို့၏ နားမျက်စိတို့သို့လည်းကောင်း အဆင့်ဆင့် ရောက်ရှိနိုင် ပါစေ။

ထိုမှတစ်ဆင့် ဉာဏ်နား ဉာဏ်မျက်စိရှင်တို့ ဖြစ်ကြပြီး လျင်လျင် မြန်မြန် အေးအေးမြမြ ချမ်းချမ်းသာသာ လွယ်လွယ်ကူကူ ကျက်သရေ ပြီးမောက် တန်ခိုးတောက်ကာ ဝိမုတ္တိသုခ အမတအောင်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ တက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုလျက် ဤလယ်တီဝိပဿနာ အမွှန်းတင် ဘာဝနာကို ဟောအပ် ရေးသားအပ်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်နှင့် လယ်တီဝိပဿနာ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ပုံအစီအစဉ်	----- ၁
၂။	အမွန်းတင်ဘာဝနာ	----- ၁၂
၃။	နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်တရားတော်	--- ၁၄
၄။	ပထမဆုံး စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၁၇
၅။	ဒုတိယ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၂၂
၆။	တတိယ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၄၄
၇။	စတုတ္ထ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၅၇
၈။	ပဉ္စမ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၇၀
၉။	ဆဋ္ဌမ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၈၀
၁၀။	သတ္တမ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၈၇
၁၁။	အဋ္ဌမ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၉၈
၁၂။	နဝမ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ	----- ၁၀၈
၁၃။	ဂုဏ်တော် (၆)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်	---၁၂၉
၁၄။	ရွှေတံတိုင်းကြီး (၆)ထပ် ခတ်ကြဦးစို့ရဲ့	----- ၁၃၁
၁၅။	ငွေတံတိုင်းကြီး (၉)ထပ်	----- ၁၃၉
၁၆။	သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံမှု	----- ၁၄၃
၁၇။	စုပေါင်းရွတ်ရာ သင်္ဂါယနာ	----- ၁၄၄
၁၈။	သစ္စပတ္တနာဂါထာတော်များ	----- ၁၅၀
၁၉။	လယ်တီဝိပဿနာ အမွန်းတင်ဘာဝနာ	----- ၁၆၇
၂၀။	နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက်အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်	----- ၁၉၁
၂၁။	ရန်ကုန်၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် ဝိပဿနာဒီပနီ ဓမ္မာရုံကြီး၌ ဟောကြား အပ်သော (၁၁)ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ	----- ၁၉၃
၂၂။	ပထမနေ့ဟောစဉ်	----- ၁၉၃
၂၃။	ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်	----- ၂၀၂

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၄။	တတိယနေ့ဟောစဉ်	၂၁၂
၂၅။	စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်	၂၂၂
၂၆။	ပဉ္စမနေ့ဟောစဉ်	၂၃၁
၂၇။	ဆဋ္ဌမနေ့ဟောစဉ်	၂၄၆
၂၈။	သတ္တမနေ့ဟောစဉ်	၂၅၉
၂၉။	၁၁-ကြိမ်မြောက် (၇)ရက်တရားစခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ ဆရာတော်၏ဩဝါဒ	၂၈၆
၃၀။	၁၂-ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား၌ မိန့်ကြားသော ဆရာတော်၏ဩဝါဒ	၂၉၇
၃၁။	ရန်ကုန်၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် ဝိပဿနာဒီပနီ ဓမ္မာရုံကြီး၌ဟောကြား အပ်သော (၁၂)ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ	၃၀၈
၃၂။	ပထမနေ့ဟောစဉ်	၃၀၈
၃၃။	ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်	၃၁၈
၃၄။	တတိယနေ့ဟောစဉ်	၃၂၉
၃၅။	စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်	၃၃၉
၃၆။	ပဉ္စမနေ့ဟောစဉ်	၃၄၉
၃၇။	ဆဋ္ဌမနေ့ဟောစဉ်	၃၆၁
၃၈။	သတ္တမနေ့ဟောစဉ်	၃၇၃
၃၉။	၁၂-ကြိမ်မြောက် (၇)ရက်တရားစခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ ဆရာတော်၏ဩဝါဒ	၃၈၉
၄၀။	၁၃-ကြိမ်မြောက် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား၌ မိန့်ကြားသော ဆရာတော်၏ဩဝါဒ	၃၉၉
၄၁။	ရန်ကုန်၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် ဝိပဿနာဒီပနီ ဓမ္မာရုံကြီး၌ဟောကြား အပ်သော (၁၃)ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ	၄၁၃
၄၂။	ပထမနေ့ဟောစဉ်	၄၁၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၃။	ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်	၄၂၅
၄၄။	တတိယနေ့ဟောစဉ်	၄၃၅
၄၅။	စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်	၄၄၄
၄၆။	ပဉ္စမနေ့ဟောစဉ်	၄၅၂
၄၇။	ဆဋ္ဌမနေ့ဟောစဉ်	၄၅၉
၄၈။	သတ္တမနေ့ဟောစဉ်	၄၆၈
၄၉။	၁၃-ကြိမ်မြောက် (၇)ရက်တရားစခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ ဆရာတော်၏သြဝါဒ	၄၇၄
၅၀။	၁၇-ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား၌ မိန့်ကြားသော ဆရာတော်၏သြဝါဒ	၄၈၂
၅၁။	ရန်ကုန်၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက် ဝိပဿနာဒီပနီ ဓမ္မာရုံကြီး၌ဟောကြား အပ်သော (၁၇)ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ	၄၉၁
၅၂။	ပထမနေ့ဟောစဉ်	၄၉၁
၅၃။	ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်	၄၉၈
၅၄။	တတိယနေ့ဟောစဉ်	၅၀၄
၅၅။	စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်	၅၁၀
၅၆။	ပဉ္စမနေ့ဟောစဉ်	၅၁၅
၅၇။	ဆဋ္ဌမနေ့ဟောစဉ်	၅၂၂
၅၈။	သတ္တမနေ့ဟောစဉ်	၅၃၁
၅၉။	၁၇-ကြိမ်မြောက် (၇)ရက်တရားစခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ ဆရာတော်၏သြဝါဒ	၅၄၁

သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

ဆရာတော်၏အမိဌာန် (၁)

သစ်တစ်ပင်ကောင်း

ငှက်တစ်သောင်း

အပေါင်း: ငါ့ကြောင့်

အေးစေသော်။ ။

ဆရာတော်၏အမိဋ္ဌာန် (၂)

ငါသည် လူဇာတ် ငါသည်မြတ်၏။

ငါမြတ်သောသူ ငါသို့သူကား ငါတကားဟု၊

ငါမှား ငါကြိုက်၊ ငါမလိုက်တည့်

ငါကြိုက် ငါမျိုး၊ ငါတန်ခိုးဖြင့်

ငါ့မျိုး ငါ့ဆွေ၊ ငါ့တိုင်းပြည်နှင့်

ငါ့မြေကမ္ဘာ၊ ငါ့ခန္ဓာဖြင့်၊

သူငါ့ကောင်းကျိုး ဆောင်သည်ပိုးမည်

ငါမျိုး ငါဇာတ် မြတ်စေသော်။ ။

နာဂလိက်ဂူ
အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်နှင့် လယ်တီဝိပဿနာ
အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ပုံ အစီအစဉ်

- နေ့စဉ်** * သီလဆောက်တည်ပါ။
- * မေတ္တာပွားပါ။
- * အမျှဝေပါ။
- ပထမရက်** - အရဟံဂုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- ဒုတိယရက်** - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- တတိယရက်** - ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော စိန်တံတိုင်းခတ်
- စတုတ္ထရက်** - သုဂတောရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- ပဉ္စမရက်** - လောကဝိဒ္ဓရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- ဆဋ္ဌမရက်** - အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- သတ္တမရက်** - သတ္တာဒေဝမနုဿာနံရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- အဋ္ဌမရက်** - ဗုဒ္ဓေါရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- နဝမရက်** - ဘဂဝါရုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်
- ဒသမရက်** - တရားရုဏ်တော် (၆)ပါး ရွှေတံတိုင်း(၆)ထပ်
 သံဃာ့ရုဏ်တော် (၉)ပါး ငွေတံတိုင်း(၉)ထပ်
- ဧကဒသမရက်**- ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်များဆိုင်ရာ
 ဂါထာဒေသနာတော် (၃၂)မျိုး (၉)ခေါက်စီ ရွတ်ဖတ်
 ပူဇော်၍ ရတနာမျိုးစုံစီချယ် အနားကွပ် အလှဆင်ပါ။

အကျင့်စခန်းဝင်စဉ် အမွန်းတင်ဘာဝနာအနေနဲ့ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းအား
 ထုတ်ပါ။ နေ့စဉ် သင့်စိတ်ကို အမွန်းတင်ပေးပါ။

မိခင်ဧရာဝတီ

မထမရက်

အရဟံဂူဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * စိတ်ကိုပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ (ပုတီးတစ်လုံးချ၊ ပုတီးတစ်ပတ်ပြည့်အောင် စိတ်ပါ။ ပုတီးမပါပဲသော်လည်း အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဖတ် ပူဇော်ပါ။ စိတ်ဖြင့်ပွားများနိုင်မှ ပို၍ကောင်းပါသည်။ နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဖတ်တာဟာ စိတ်နဲ့ရွတ်အံ့နိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်နဲ့ရွတ်ဖတ်ပွားများခြင်းဟာ ထိုးထွင်းသိဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဣရိယာပုတ်တိုင်း ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ဖြင့် ရှိခိုးပါ။)
- * ကိလေသာအဟုန် ဝါသနာအထုံနှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက်အချက်ပုံတောင်း ဒေါက်ဆံတို့ကို ဖြိုဖျက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်ကို ရပါသော်လည်း မကောင်းမှုပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိုက်၊ ရှုပ်၊ ညစ်၊ နောက် အပူပျောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အမိုက်ကင်း၍ အလင်းကြီးလင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အရှုပ်ကင်း၍ အရှင်းကြီးရှင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အနောက်ကင်း၍ အကြည်ကြီးကြည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အညစ်ကင်း၍ အစင်ကြီးစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အပူကင်းပျောက် အအေးရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ဝပ်စင်းကော်ရော် ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါသော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒုတိယရက်

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဂ္ဂဏ်တော် စိန်တံတိုင်းစတ်ပုံ

- * သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ကျကျနန သေသေ ချာချာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သိ၊ ပ ဝံ၊ ဆိုက်၊ ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သစ္စာဥေယျ ဓမ္မအဖုံ အလုံးစုံကို အကုန်အစင်သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အားတော် (၁၀)တန်၊ ဉာဏ်တော် (၁၀)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်ပါသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့၏ ကံအမျိုးမျိုး အကျိုးပေးပုံကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဂတိငါးပါး နိဗ္ဗာန်များသို့ ရောက်ဖို့ရန် အကျင့်ကောင်း၊မကောင်း လမ်းစဉ်ဟုတ်၊ မဟုတ် သေချာစွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စက္ခုကာမ စသည့်သတ်မှတ် များစွာသော ဓာတ်သဘောတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ထိုဓာတ်အများ တစ်ပါးပါး၌ ထူးခြားသတ်မှတ် အထူးထူးသော ဓာတ်သဘောတို့ကိုလည်းကောင်း သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ သဒ္ဓါစသည့် ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ သဏ္ဌာန်၌ကိန်းဝပ်နေသော အကိန်းဓာတ်၊ အငုတ်ဓာတ်၊ အလို အဇ္ဈာသယ၊ အနုသယကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အောက်တန်းကာမ ကုသလထက် စ၊စ လွန်မြတ် စွာန်သမာပတ်တို့၏ လျော့ကျပုံ တိုးတက်ပုံ ဖြူစင်ပုံ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတိုင်း စွာန်သမာပတ်မှ ထမြောက်တော်မူနိုင်ပုံကို ကျကျနန သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

- * ရှေးဦးနေဖူး အထူးထူးသော ခန္ဓာအစဉ် ဘဝဖြစ်စဉ်ကို သိမြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နတ်မျက်စိကဲ့သို့ အနီးအဝေး မြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သမန္တနှင့် ဉာဏ၊ ဒိဗ္ဗာင်းဖြာသော စက္ခုရှင်မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စုတေခါနီး သတ္တဝါ၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်မည့် သတ္တဝါတို့ကို လားရာဂတိအကြောင်းနှင့်တကွ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အသဝေါတရားတို့ကို သိပယ်ဆိုက်ပွား လေးပါးသောကိစ္စ အပိုင်ရသိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိပယ်ဆိုက်ပွား လေးပါးသောကိစ္စ အပိုင်ရသိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဓာတ်ယရက်

ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နဂုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်ပွဲ

- * စရဏတရား (၁၅)ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ (၃)ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ (၈)ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သဒ္ဓါသီလ သုတစာဂါ ပညာဟိရိ ဩတ္တပ္ပိဟု (၇)လိဉ္စွာ ရတနာသာရ မြတ်စနတို့နှင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာတော်မူပါသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * နိဝရဏမျိုးစုံ ကာမအာရုံ ကင်းရှင်း၍ ရရှိအပ်သော ဈာန်သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ပု ဒိ အာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ရှေးဦးနေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ် ဘဝဖြစ်စဉ်ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * နတ်မျက်စိကဲ့သို့ မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဇရာဝတီ

- * သစ္စာလေးပါး အာသဝေါတရားတို့ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ် ပရမတ်တို့ကို ခွဲခြားသိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ပုံတူရုပ်ပွား ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်းတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ကိုယ်ကော်မြတ်နှင့်အတူ ပုံတူရုပ်ပွား ထားတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နတ်, လူ, ဗြဟ္မာ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများ၏ စိတ်နေစိတ်ထား (၁၄)မျိုးကို ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * မြေလျှိုးမိုးပြန် တန်ခိုးဈာန်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * နတ်နားကဲ့သို့ ကြားသိတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

စတုတ္ထရက်

သုဂတောက္ခဏ်တော် စိန်တံတိုင်းစက်ပုံ

- * အလေ့ဖြူစင် အမြင်ဖြောင့်မတ် အကျင့်မြတ်လျက် လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * လမ်းဖြောင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * လာခြင်းကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အလားအလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ချမ်းသာအဆင့်ဆင့် ရရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အခြေအနေကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အသွားကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိ သူတစ်ပါးကြိုက်သောစကားကို ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သူတစ်ပါးမကြိုက်သော်လည်း ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

- * ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နိကာယ်ငါးရပ် တရားမြတ်ကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အင်္ဂါကိုးတန် ပြည့်ဖြိုးလျှံသည့် သာသနာတော် အဆုံးအမတော်ကြီးကို ပြောဟောတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြောက်စွာလှ တရားဓမ္မတို့ကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * သုတ္တန်တရားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဝိနည်းတရားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန်ကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အဟောကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အပြောကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စကားကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဝာရားကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဗုဒ္ဓမရက်

လောကဝိဇ္ဇုဏ်တော် ခိန်တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * လူ့ခွင် နတ်ရွာ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ် အပါယ်လေးရပ် သတ်မှတ်ပိုင်းခြား ဖီလာအားဖြင့် ကျယ်ပွားအနန္တ (၃၁)ဘုံ သြကာသလောကကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စကြာဝဠာအနန္တ သြကာသလောကကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * (၃၁)ဘုံသားတို့ကို မြင်တော်မူ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * (၃၁)ဘုံသား အနန္တစကြာဝဠာသားတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပွားဆုတ် မြတ်ယုတ် ဆိုးကောင်း ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိစွမ်းတော် သိမြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ရောဂတီ

- * ရေမြေတောတောင် သစ်ပင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ပျက်ပွားဆုတ် မြတ်ယုတ် ဆိုးကောင်း ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိစွမ်းတော်မူနိုင် သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ရုပ်လောက နာမ်လောကကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဆဋ္ဌမရက်

အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိဂ္ဂုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * ရိုင်းပြသော သူတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမရာဝယ် အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရား။

သတ္တမရက်

သတ္တာဒေဝမနုဿာနံဂ္ဂုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * မဂ္ဂင်ရှစ်တန် လမ်းအမှန်ကို ညွှန်ပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နိဗ္ဗာန်လမ်း ပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နိဗ္ဗာန်မြေပုံ ရေးဆွဲဟောကြားတော်မူတတ်သော နတ်လူဆရာ မြတ်စွာ ဘုရား။
- * နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်းတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * လှည်းမှူးကြီးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အသွားအလာ အကူးအခတ် ခက်ခဲလှသည့် သံသရာခရီးခဲကို ရှေ့ ဆောင်၍ လွန်မြောက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော လှည်းမှူးကြီးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အဋ္ဌမရက်

ဗုဒ္ဓေါဂ္ဂဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * သစ္စာလေးပါး ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးကို ပေးတော်မူတတ် သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် တွေ့ကြုံဆုံဆည်း၍ အံ့ချီးဖွယ် အဆင့်ဆင့် ဂုဏ်ပန်းပွင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မောဟတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * တစ်ဆယ့်လေးပါးသော ဉာဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သိ ပယ် ဆိုက် ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရ ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင်တော်။
- * သိ ပယ် ဆိုက် ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရစေ မြတ်စီန္ဒေ။
- * ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * သတ္တဝါတို့၏ မှီရာလေးပါး အငုတ်ဓာတ် (၇)ပါးကို သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြသခြင်းငှါ စွမ်းတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နှစ်သန်းလေးသိန်း တွက်ကိန်းများစွာ မဟာကရုဏာ သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဝရဇိန်လက်နက်ကဲ့သို့ အလုံးစုံထိုးထွင်း သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

နဝမရက်

ဘဝဝါဂုဏ်တော် စိန်တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * ဘုန်းတော်ခြောက်ဆူ အောင်လံထူ၍ ပြိုင်သူပုဂံကင်း တရားမင်းဖြစ် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စိတ်ကိုအစိုးရ မြေလျှိုးမိုးပျံ တန်ခိုးဈာန်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။
- * ကိလေသာရန်သူတို့ကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီး အနိုင်ရတော်မူသော တရားရှင် မြတ်စွာဘုရား။
- * သရီရဓမ္မ ဂုဏ်နှစ်ဝဇ္ဇာ ကျနမြမြ ကျော်စောသံရှိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။
- * နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ ဖူးတိုင်းမြိန်ရှက် မစွန့်ရက်အောင် မျက်စိ အရသာ လွန်စွာရွှန်းစို ကြည်ညိုစေတတ်သော လက္ခဏာတော်ကြီးငယ် ကျက်သရေအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အလိုတော်ပြည့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိမိအကျိုးစီးပွား သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်တော်မူရာ၌ မဟာသမိဒ္ဓိ အလိုတော်ပြည့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့အတွက် အလိုတော် ဆန္ဒတော်နှစ်ပါး ပြည့် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့အတွက် ရည်ရွယ်တော်မူခဲ့သည့် အလိုတော် (၃)မျိုး၊ အလိုတော် (၆)မျိုး ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အကုသိုလ်ရှောင် ကုသိုလ်ဆောင်သည့် အရာဝယ် ကြီးမားသောလုံ့လ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲဝံ့ကြီးမား လုံ့လများတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဒဿမရက်

တရားဂုဏ်တော် ရွှေတံတိုင်း (၆)ထပ်နှင့်
သံဃာ့ဂုဏ်တော် ငွေတံတိုင်း (၉)ထပ် ခတ်ပုံ

သွားကွာတော့ဂုဏ်တော် ပထမရွှေတံတိုင်းခတ်ပုံ

- * အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စ၊ လယ်၊ ဆုံးသတ်၊ စကားရပ် ကောင်းမြတ်တရားတော်။
- * အနက်သဒ္ဒါ ပြည့်စုံပါ မြတ်စွာတရားတော်။
- * ပိုဖျက် လိုစွက် ဤနှစ်ချက် ဖြည့်ကွက်မရှိ တရားတော်။
- * စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်း ကောင်းခြင်းစုံလှ တရားတော်။
- * အပါယ်ဝန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ဆောင်ပေးတတ်လှ တရားတော်။

သန့်ဋ္ဌိက ဒုတိယရွှေတံတိုင်းခတ်ပုံ

- * မျက်မှောက်ကောင်းကျိုး ရစေနိုင်သော တရားတော်။

အကာလိက တတိယရွှေတံတိုင်းခတ်ပုံ

- * အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော မဂ်လေးပါးတရားတော်။

ဧဟိပဿိက စတုတ္ထရွှေတံတိုင်းခတ်ပုံ

- * လာရောက်ရှုမြင် ကျေးဇူးတင်မြဲဖြစ်၍ လာပါ ရှုပါ ကျင့်ကြံပါ သင်ကြား လေ့လာပါ အားထုတ်စမ်းပါဟု မပါပါအောင် ခေါ်ဆောင်သိမ်းသွင်း စည်းရုံးခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့် ပြည့်စုံသော တရားတော်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ပြည်ပနေထိုင်သူက ပဉ္စမရွှေ့တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * မိမိကိုယ်ကို တရားတော်သို့၊ တရား တော်ကို မိမိသို့ ဆောင်ကပ်ထိုက်သော တရားတော်။

ပစ္စုပ္ပန် ဝေဒိတဗျောဓိညူဟိ ဆဋ္ဌမရွှေ့တံတိုင်းခတ်ပုံ

- * အရိယာပညာရှင်တို့ အသီးသီး သိအပ် မြင်အပ် ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာနှစ်ပါး ခံစားအပ်သော တရားတော်။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် (၉)ပါး ငွေတံတိုင်း (၉)ထပ်

အကြောင်းသံဃာ့ဂုဏ် ငွေတံတိုင်း (၄)ထပ် တပေါင်းတည်းခတ်ပုံ

- * ကောင်းမွန်ဖြောင့်မှန် လျော်ကန်သင့်မြတ် ရှိသေလေးစားအပ်သော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် လွှမ်းခြုံတော်မူအပ်သော ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့်တကွ အရိယာသံဃာတော်။

အကျိုးသံဃာ့ဂုဏ် ငွေတံတိုင်း (၅)ထပ်ခတ်ပုံ

- * ဧည့်၊ အာဂုဏ္ဏအလို့ငှါ ထားအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို အလှူခံယူကော်မူထိုက်သော သံဃာတော်။
- * လက်ဆောင်အလို့ငှါ ထားအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို အလှူခံယူတော်မူထိုက်သော သံဃာတော်။
- * တမလွန်ဘဝ နောင်လောကမှာ အကျိုးရဖို့ ရည်ရော်မှန်းဆ လှူဒါန်းအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို အလှူခံယူတော်မူထိုက်သော သံဃာတော်။
- * လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးပူဇော်ထိုက်သော သံဃာတော်။
- * လောကသူ လောကသား ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများ၏ အတုမရှိ မြတ်သောကောင်းမှု မျိုးစေ့စိုက်ပျိုး ကြံချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော သံဃာတော်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ကောသလမရက်

ပြဆိုလတ္တံ့ဂါထာ (၃၂)မျိုးတို့ကို အဓိပ္ပါယ်သိအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပြီး (၃)ခေါက်စီ၊ (၉)ခေါက်စီ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါ။ ပုတီးစိပ်ပါ။ စိတ်ထဲကဂုဏ်တော်ပေါ်အောင် လေ့ကျင့်ပါ။ ပွားများပါ။ ရတဲ့အချိန် ပွားများနိုင်ရန် ကြိုးစားပါ။ အားလပ်မှဆိုပါက ဘယ်တော့မှ အားလပ်မည် မဟုတ်ပါ။ ခရီးသွားရင်း၊ ရေချိုးရင်းစသည်မှာ ရွတ်ရပါတယ်။ ဂျပန်ဖူကူ အိုကာခရီးစဉ်မှာ တာလီလုံးနဲ့ သမ္မုဒ္ဓေရွတ်လိုက်သွားတာ ဟိုလဲရောက် သမ္မုဒ္ဓေလည်း တစ်သောင်းရွတ်ပြီးသား ဖြစ်နေပါတယ်။

အမွန်းတင်ဘာဝနာ

ဤနာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက်အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ် အကျင့်စခန်းဝင် အို-သူတော်ကောင်း! သင်သည် နေ့စဉ်ကျင့်စဉ်တိုင်းများမှာပင် အမွန်းတင်ဘာဝနာဖြင့် သင့်စိတ်ကို အမွန်းတင်ပေးပါလော့ သို့မှသာ သမထဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာ နှစ်ပါးစုံပါမည်။ အမွန်းတင်ဘာဝနာ လယ်တီဝိပဿနာ ကို အကျဉ်းချုပ်၌ မပြဆိုတော့ပါ။ အကျယ်ဟောထားတဲ့ အမွန်းတင်ဘာဝနာ ကျင့်စဉ်ကပင် မကျယ်ဝန်းလှပါ။ အသက်ရှူသူ ရှိုက်သူတိုင်း အာနာပါန အမွန်းတင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လို့ ရပါတယ်။ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့ နေရာမှာ အသက်ရှူလိုက်တိုင်း ထုတ်လိုက်တိုင်း မှုတ်လိုက်တိုင်း နှာသီးဖျားမှာ မှတ်ပါ။ တရားနည်းက မခက်ပါ။ အားထုတ်ချိန်ပေး၍ အားထုတ်ဖို့သာ ခက်ခဲနေပါမည်။ ရတဲ့အချိန် အားထုတ်မယ်လို့ အဓိဋ္ဌာန်ထား အားထုတ်ပါ။ မိမိအတွက် ရတဲ့အချိန်သည် အချိန်ကောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဟောကြားထားတာကိုလည်း စိတ်ထဲရှင်းသွားအောင် ကြည့်ရှုလေ့လာ နားထောင်ပါလျှင် စိတ်ထဲ နားထဲရှင်းသွားပါလိမ့်မည်။

ဤနာဂလိုဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်နှင့် အမွန်းတင်ဘာဝနာ အကျဉ်းနဲ့ပဲ အကျင့်စခန်းဝင်ကြည့်ပါ။ သင်သူတော်ကောင်းရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဂုဏ်တော် မရှင်းမလင်းသေးပါက အကျယ်တဝင့် ဟောပြောချက်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာပါ။ အသင်- သူတော်ကောင်း၏ စိတ်အစဉ် ကြည်လင် ပြီး ကျေနပ်ပြီဆိုပါက

မိခင်ဧရာဝတီ

ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ချမ်းသာသူခ နှစ်ပါးကို ပေးတတ် သော သာသနာတော်နှင့်
တွေ့ရကျိုးနပ်ပြီလို့ မှတ်ပါ။ သင့်ခန္ဓာကိုယ်သည် စေတီကဲ့သို့ အလေးအမြတ်
ပြုရ ရှိသေရတာမျိုး ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ တကယ့်သာသနာ၊ အာဂ
သာသနာပါလားလို့ တွေ့မြင်လာပါလိမ့်မယ်။ သာသနာပြုလိုစိတ်များ
တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မည်။

ဖော်ပြပါ သာသနာပြု အဓိဋ္ဌာန်မျိုး ပြုချင်စိတ် ပေါ်ပေါက်လာပါ
လိမ့်မည်။

ဇာ	+	တိရိစ္ဆာန်၊ ဘဝထိုဤ၊
ဘော	+	ဂ-ဥစ္စာ၊ ရတနာဖြိုးစည်၊
ဇီ	+	ဝိနိအသက်၊ ရှင်လျှက်ချိန်ညီ၊
သာသနာ	+	စွမ်းရာပြပါမည်။

* ကြယ်ပွင့်အမှတ်အသား ပါရှိသောစကား စာသားတို့သည် တစ်ပိုဒ်
ချင်း ပွားများရမည့် စကားစာသားများ ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့
 နာဂလိတ်ဂူဘုရားကုန်းမြေကလေးဝတောရစာသင်တိုက်နှင့်
 လယ်တီမူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနုဒ္ဓာယက
 နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
 ဒွိပိဋကဓရ - ဒွိပိဋကကောဝိဒ
 အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
 အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ
 ဟောကြားအပ်သော

နာဂလိတ်ဂူ (၁၁)ရက်အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ယနေ့ ၁၃၆၁-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၈)ရက်နေ့
 သုံးလောကထွဋ်ထား ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်ကြီးနှင့် ဆုံစည်း
 ပြီးနေရတော့ အားလုံး ရဟန်းရှင်လူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဟာ ဗုဒ္ဓဘုရား
 အပေါ် ရိုသေမှု လေးစားမှု၊ တရားတော်အပေါ် ရိုသေမှု လေးစားမှု၊ သံဃာ
 တော်အပေါ် ရိုသေမှု၊ လေးစားမှု၊ ကြည်ညိုမှုတွေ ရှိနေကြတယ်။
 ရှိကြတဲ့အတိုင်း သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရား ဟောပြတော်မူ
 တဲ့ ဒါနလမ်းစဉ်၊ သီလလမ်းစဉ်၊ ဘာဝနာလမ်းစဉ်၊ လမ်းစဉ်ကြီးသုံးမျိုး၊
 ဒါနလမ်းစဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အလှူအတန်းပြုတာတွေ။ ဒါလည်းပဲ
 နည်းမျိုးစုံနဲ့ ပြုနေကြတယ်။
 သီလလမ်းစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လိုက်လံပြီးတော့ လျှောက်လှမ်းပြီး
 တော့ နေကြပါတယ်။ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ရဟန်းတော်များသီလ၊
 ပြတော်မူတဲ့ ဘာဝနာလမ်းစဉ်နဲ့လည်းပဲ လျှောက်လှမ်းပြီးတော့ နေကြတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒီလို လျှောက်လှမ်းပြီးနေတော့ ဒါနလမ်းစဉ် သီလလမ်းစဉ် ကတော့ အလွယ်တကူနဲ့ သိနေတော့ သဘောလည်းပေါက်တယ်။

ဘာဝနာလမ်းစဉ်မှာ သဘောပေါက်ပြီးတော့ နေဖို့အရေးကြီးပါ သေးတယ်။

ဘာဝနာလမ်းစဉ်

ဘာဝနာလမ်းစဉ်ကတော့ သမထဘာဝနာလမ်းစဉ်၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာလမ်းစဉ်လို့ နှစ်မျိုးခွဲပြီးတော့ သွားပါတယ်။

သမထဘာဝနာလမ်းစဉ်ကလည်းပဲ အမျိုးအစားအားဖြင့် လေးဆယ် ရှိပါတယ်။

အဲဒီ သမထ ဘာဝနာလမ်းစဉ် အမျိုးအစား လေးဆယ်ထဲက ပုတီးစိပ်ကြတယ်၊ မေတ္တာပွားကြတယ်။

တစ်ချို့ကလည်းပဲ ကိုးရက်အဓိဋ္ဌာန် (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်အစရှိ သဖြင့် မိမိတို့ စွမ်းနိုင်သလောက် ဂုဏ်တော်များ ပွားများပြီးတော့ အဓိဋ္ဌာန် ဝင်ပြီးတော့ နေကြသူတွေလည်း တွေ့ကြရတယ်။

အဲဒီတော့ ပုတီးစိပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အများကြီး၊ ဘုရားဂုဏ် တော်ကို ပုတီးမပါဘဲနဲ့ တရားဂုဏ်တော် သံဃဂုဏ်တော်ကို ပုတီးမပါဘဲနဲ့ အလွတ်ပွားများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ နည်းပေးလမ်းပြ အနေအားဖြင့် ယနေ့ “နာဂလိုဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်နှင့် အမွန်းတင်ဘာဝနာ”လို့ ဒီလိုနာမည် ပေးကြစို့။

(၁၁)ရက်ပြည့်တဲ့ အခါကျတော့ အဓိဋ္ဌာန်တစ်ခု တစ်ပတ်အောင် မြင်ပြီးတော့ သွားပြီ။ ရက်အရေအတွက်က အဓိကမဟုတ်ပါဘူး။

ဘယ်လိုများ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ကြရမလဲ။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော် (၉)ပါးရှိတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော် (၉)ပါးကို (၁)ရက်စီ-

- အရဟံဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊

မိခင်ဧရာဝတီ

- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- သုဂတောဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- လောကဝိဒ္ဓုဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- သတ္တာဒေဝမနုဿာနံဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- ဗုဒ္ဓေါဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊
- ဘဂဝါဂုဏ်တော် (၁)ရက်၊

ဘုရားဂုဏ်တော် (၉)ပါးကို (၁)ရက်စီ။

တရားဂုဏ်တော် (၆)ပါးနှင့် သံဃာ့ဂုဏ်တော် (၉)ပါးကို (၁)ရက်။

(သတိပြုစရာက တရားဂုဏ်တော် ပွားများတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံဃာ့ဂုဏ်တော် ပွားများတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အတော်နည်းပါတယ်။

ပုတီးစိပ်ကြတာ ဘုရားဂုဏ်တော်ပဲ ပုတီးစိပ်ကြတာ များပါတယ်။

တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး ဂုဏ်တော် တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဘုရားဂုဏ်နဲ့ တရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်နဲ့ သံဃာ့ဂုဏ်၊ သံဃာ့ဂုဏ်နဲ့ ဘုရားဂုဏ်။ ဒီဂုဏ်တော်တွေက တစ်မျိုးမျိုး သဘောပေါက်သွားလို့ရှိရင် ကွင်းဆက် အာရုံကရောက်တော့ ရောက်တတ်ပါတယ်။)

တရားဂုဏ်တော် သံဃာ့ဂုဏ်တော် (၂)မျိုး (၁)ရက်ထားပြီး ပွားဖို့ ပါပဲ။ နောက် (၁)ရက်ရောက်လာတဲ့ အခါကျတော့ ရတနာသုံးပါးနဲ့ စပ်တဲ့ ဂါထာ ဒေသနာတွေကို ပူဇော်တဲ့နည်းပေါ့။

အဲလိုဆိုရင် (၁၁)ရက် ပြည့်သွားပါပြီ။ ရက်ကျော် ရက်ခုန်ရှိလို့ (၁၅)ရက် စသည် ကြာသွားချင် ကြာသွားပါစေ အားထုတ်ကြိုးစားပါ။

ပထမဆုံး စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ ပိဋကတ်တော်က ပါဠိ ပိဋကတ် (မာဂဓဘာသာ)နဲ့ ဟောခဲ့တယ်။ **မာဂဓ**

ဟောခဲ့တဲ့ အခါကျတော့ မိမိတို့ မြန်မာလိုသဘောပေါက်ဖို့ လိုတယ်။ မြန်မာလို သဘောပေါက်မှ ပိုအာရုံရောက်ပါတယ်။

“ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ” ဆိုရုံနဲ့ သဘောမပေါက်နိုင်ကြဘူး။

သောဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊

အရဟံ ဝတ သောဘဂဝါ။

အရဟန္တံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

အရဟန္တံ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဓာမိ သဗ္ဗဒါ၊

ပထမော ဝဇီရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ- လို့

ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ ပုတီးစိပ် ရွတ်ဖတ်နေကြတာပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့က အဲဒီလို ပါဠိဘာသာနဲ့ ဂုဏ်တော်ပွားများတဲ့နည်း ဟာ စိတ်ထဲ အာရုံထဲမှာ ထင်ထင်ရှားရှား ဂုဏ်တော်ပေါ်မလာတဲ့အတွက် မြန်မာလို ပွားပုံကို ဦးစားပေးဟောပါ့မယ်။

အဲဒီတော့ တစ်ရက် တစ်ရက်ဆိုတဲ့ နေရာမှာတော့ မိမိတို့ စား၊ ဝတ်၊ နေရေးနဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်များ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတို့ သာသနာ့ နွယ်ဝင် သီလရှင်တို့လည်း မိမိတို့စာပေ သင်ကြားခြင်းလုပ်ငန်းတို့ အခြား သာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့လုပ်ငန်းတွေ ရှိနေတော့ တစ်ရက်လုံးကတော့ ပုတီးစိပ်ချိန် မရနိုင်ဘူး။

တစ်ရက်မှာ (၁)နာရီ ရလို့ရှိရင် အရဟံဂုဏ်တော် တစ်ရက်ပွား များရမယ်။ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် တော်တွေကို-

ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက မြန်မာလို ပေါ်လွင်အောင်လို့ ဆိုပြီးတော့ အကျဉ်းနည်း၊ အလယ်အလတ်စားနည်း၊ အကျယ်နည်း၊ နည်း (၃)နည်းနဲ့ ပွားများဖို့ ရေးသားပြီးတော့ ထားခဲ့တယ်။

မိခင်ရောဝတီ

ဘယ်လို ဖွင့်ဆိုတော်မူခဲ့သလဲ ဆိုရင်-

“သောဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အဓိကအားဖြင့် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၇)နှစ်၊ (၃)လနဲ့ (၈)ရက်က ပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား”။

“ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တရားတော်ဖြင့် လာခြင်းအတူ လာတော်မူကြတဲ့ ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့ (၇)ဆူသော ဘုရားရှင်တွေ၊ နှစ်ကျိပ် ရှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တွေ၊ ဂင်္ဂါဝါဠု သဲထုမက ပွင့်ထွန်းတော်မူကြတဲ့ ဘုရား ရှင်တွေ”-

“ထိုဘုရားရှင်တို့ရဲ့ ဂုဏ်တော်တွေဟာ ‘အရဟံ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ’ အစရှိသဖြင့် အတူတူပဲ”လို့ သတ်မှတ်ပြီးတော့ မိမိတို့ ကိုးကွယ်အားထား နေတဲ့ ထိုဘုရားရှင်ပွားတော်တွေ၊ နာဂလိုဏ်ဂူ (၂၈)ဆူသော ရုပ်ပွားတော် မြတ် ဆင်းတုတော်ဓာတ်တို့ကို ဖူးမျှော်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့-

ထိုထိုဘုရားရှင်တို့ရဲ့ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တွေက (၉)မျိုးတဲ့။ (၉)မျိုးဆိုတာ ထင်ရှားတဲ့ ဂုဏ်တော်တွေ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် (၉)မျိုး၊ ဖွင့်ဆိုရမယ်ဆိုရင် ဂုဏ်တွေ ကျေးဇူးတော်တွေဟာ ရေတွက်လို့မရ အသင်္ချေယျ အပ္ပမေယျ မကုန်နိုင်တဲ့ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တွေ-

ပထမ (၁)ရက် သီလဆောက်တည် မေတ္တာပွားပြီးတော့ ပထမ (၁)ရက် ဂုဏ်တော် ဘယ်လိုပွားမလဲ။ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ အလတ်စားနည်းကိုပဲ ဟောပါ့မယ်။

သောဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ

သောဘဂဝါ- အသမ္ဘိန္ဒခတ္တိယဟု သမ္မတမင်းရိုး အမျိုးသားကီ ပြည်ကပ္ပိမှ လေးလီနိမိတ် သံဝေစိတ်ကြောင့် တောရိပ်ခိုစံ ကျင့်ခြိုးခြံလျှက် မြလျှံရွက်စိပ် ရွှေညောင်ရိပ်ဝယ် ဖိတ်ဖိတ်ရောင်ရှင် ရွှေပလ္လင်ထက် ငါးအင် မာရ်စစ် ရန်အညစ်ကို ခေတ်ဇာတိလုံး ပဲ့တင်ခြိုးလျှက် ဘုန်းဖြင့်လွယ်ကူ အောင်တော်မူ၍ လူမင်းတကာတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နတ်မင်းတကာတို့၏ မကိုဋ်၊ အမြိုက်ခေါင်ဖျား သောင်းတိုက်သားတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဣတိပိ- ဤသို့လျှင် တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမာရ် သူပုန်
ရန်ကို လေးတန်ဉာဏ်မဂ် ခါးသံလျက်ဖြင့် ငုတ်တက်မကြွင်း အကုန်ရှင်း
အောင် ခုတ်စဉ်းဖြတ်တောက်တော်မူတတ်သော ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်လည်း။

အရဟံ- အရဟာဟု သညာပြန့်ပြူး ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် အထူး
ကျော်ကြားတော်မူပါပေ၏။

ဘုန်းကြီးတို့က အဲဒီလို ကာရန်တွေနဲ့ လင်္ကာတွေနဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်
ရွတ်ဖတ်ပူဇော်တဲ့အခါ အတော်အသင့်ဉာဏ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်လွင်ပါ
တယ်။ ဉာဏ်နဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်လွင်ဖို့ ခက်ပြန်ရော။

အဲဒါကြောင့် “ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
ကိလေသာရန်သူတို့ကို သတ်ဖြတ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား”။

ကိလေသာဆိုတာ ဘာလဲ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ထိန၊ မာနတို့ပါပဲ။

ဆောင် = လောဘ ဒေါသ၊ မောဟ ကင်္ခါ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အဟိရိကာ

အနောတ္တပ္ပ၊ ထိန မာနာ

ဥဒ္ဓစ္စ၊ ဆယ်ဝ ကိလေသာ တဲ့၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်-

- ဝတ္ထုအာရုံတွေအားလုံးကို တွယ်တာတတ်တဲ့ လောဘ။
- ဒေါသကျတော့ မြွေဟောက် မြွေဆိုးများ ခုတ်ထောက်ပြီးတော့
မိုးလိုက်သလို မျက်မာန်ဟူးဟူး တရူးရူးနဲ့ လွန်ကျူးပြစ်မှားတဲ့
ဒေါသ။
- မောဟ ဆိုပြန်တော့လည်း အမှန်တရားမသိ အမှားသိတဲ့
မောဟ။
- ကင်္ခါခေါ်တဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာကျတော့ တရားဓမ္မတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
တော့ ယုံမှားသံသယတွေပေါ့။
- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာက အမြင်မှားတာ။
- အဟိရိက ဆိုတာက မကောင်းမှုပြုရာမှာ အရှက်မရှိတာ။
- အနောတ္တပ္ပ ဆိုတာက အကုသိုလ်ပြုရာမှာ အကြောက်မရှိတာ။

မိခင်ရော့ဝတီ

- ထိန် မိဒ္ဓ ဆိုတာက ထိုင်းတာ မှိုင်းတာ။

- ဥဒ္ဓစ္စ ဆိုတာက ပြန့်လွင့်နေတာ။

ဟောဒါ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် (၁၀)မျိုးပါ။

အကျယ်တဝင့်ကျတော့ အဲဒီ ကိလေသာဟာ (၁၅၀၀)တဲ့။ နားလည်ရုံလေး ဘယ်လိုပွားများမလဲ။

“ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား”၊ ပုတီးတစ်လုံးချ။

“ကိလေသာတို့ကို သတ်ဖြတ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား”၊

“သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက်တို့ကို ဖြိုဖျက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား”၊

“ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ကို ရပါသော်လည်း မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား”၊

“လူမင်း နတ်မင်းတို့၏ ဝပ်စင်းကော်ရော် ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား”၊

မိမိသဘောပေါက်တဲ့ ဂုဏ်တော်နဲ့ မြန်မာလိုပွားနော်။

“မိုက်ရှုပ်ညစ်နောက် အပူပျောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား”၊

မြန်မာလို ပွားများတာက ဘာဝနာပိုပြီးတော့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာဝနာဆိုတာ ပွားရတာ။ စိတ်ထဲမှာကို တစ်ခါထဲ မိမိသဘောကျတဲ့ အစာအာဟာရ စားရသလို ကြာရှည်ဝါးပြီး စားနိုင်လေ အရသာ ပိုရှိလေ။ ဒါကြောင့်မို့ အားလုံး စိတ်ထဲက သဘောကျအောင် ပွားကြ။

ပထမနေ့ ပွားများရမဲ့နည်းတွေ မြန်မာလိုပဲ လိုက်ဆိုကြ။ ပထမဆုံး စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ကြစို့ရဲ့။

* ကိလေသာတို့ကို သတ်ဖြတ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊

* ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊

* သံသရာ စက်ရဟတ် ချိုးဖြတ်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊

* ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ကို ရပါသော်လည်း မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား၊

မိခင်ဧရာဝတီ

- * လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ဝပ်စင်းကော်ရော် ပူဇော် အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား၊
- * မိုက်ရှုပ်ညစ်နောက် အပူပျောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

ရှင်းလင်းချက်

မိုက်တယ်ဆိုတာ မိုက်သမျှ မောဟ ဗိုလ်တတ်တယ်ဆိုတဲ့ စကား အတိုင်းဘဲ မိုက်တာ။ မောဟလောက်မိုက်တာ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ မိုက်တာလည်း ကင်းတယ်။

ရှုပ်တဲ့နေရာမှာ တဏှာလောက် ရှုပ်တာ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် အရှုပ်လည်း ကင်းတော်မူတယ်။

အညစ် - နီဝရဏတရား၊

နီဝရဏတရားဆိုတာ ကောင်းတဲ့တရားတွေ ပိတ်ဆို့ပြီးတော့ မကောင်းတဲ့တရားတွေကို လမ်းဖွင့်ပေးနေတဲ့ တရားတွေကို နီဝရဏတရား၊

ပြီးတော့ နောက်တဲ့တရားဆိုတာလည်း အနုသယတရားတွေပါဘဲ။ သတ္တဝါတွေဟာ အနုသယတရားတွေနဲ့ နောက်ကျပြီးတော့ နေတာ။

ပြီးတော့ သတ္တဝါတွေရဲ့ သဏ္ဌာန်မှာ ကိလေသာထက်ပူတာ ဘာမှ မရှိဘူးတဲ့။

ဒါကြောင့် “မိုက်ရှုပ်ညစ်နောက် အပူကင်းပျောက် အအေးရောက် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား”၊

မိမိတို့နဲ့ နှိုင်းစာကြည့်ရမယ်။ မိမိတို့မှာ မိုက်ချင်တိုင်း မိုက်နေတယ်။ ရှုပ်ချင်တိုင်း ရှုပ်နေတယ်။ ညစ်ချင်တိုင်း ညစ်နေတယ်။ နောက်ချင်တိုင်း နောက်နေတယ်။ ပူချင်တိုင်း ပူနေတယ်။

သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရားနဲ့ အခု နိမ္မိတရုပ်ပွားတော်ဓာတ် ဆင်းတုတော်မြတ်ကြီးတွေကို ပူဇော်နေရတာ ဂုဏ်တော်ကြောင့် ပူဇော် ရတာ။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ-

- * ၁။ မိုက်ရှုပ်ညစ်နောက် အပူပျောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ၂။ အမိုက်ကင်း၍ အလင်းကြီးလင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

- * ၃။ အရှုပ်ကင်း၍ အရှင်းကြီးရှင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ၄။ အညစ်ကင်း၍ အစင်ကြီးစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ၅။ အနောက်ကင်း၍ အကြည်ကြီးကြည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ၆။ အပူကင်းပျောက် အအေးရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒီလို အရဟံဂုဏ်တော်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပထမဂုဏ်တော်ကို မြန်မာလို သဘောပေါက်အောင် (၁)နာရီ၊ နာရီဝက် စသည်ဖြင့် စိတ်အကြံ လေးနဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ပြီးတော့ ပွားများကြ၊ ပထမ စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်လို့ ပြီးပြီ။

ဒုတိယစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်ကျတော့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက-

သောဘဂဝါ ဣတိပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-

သောဘဂဝါ- ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ- ဤသို့လျှင် လေးအင်သစ္စာ နက်နဲစွာနှင့် များသင်္ခါရ ဝိကာရတည့် လက္ခဏာ ပညတ် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဟု ငါးရပ်သိရန် ငါးတန်ဥေယျ ဓမ္မအပြား အကျဉ်း အားတည်း ကျယ်ပွားအနန္တ ရှိသမျှကို တစ်စမကြွင်း အလင်းကုန်စင် ရှိတိုင်း မြင်သည့် ပညာရှိအထွဋ် တမ္မတ်ခေါင်ဖျား ဖြစ်ပေငြားသောကြောင့်လည်း။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။

ကိုယ်တိုင်သိတာ၊ ချွန်းချက်မရှိသိတာ၊ အဲဒီတော့ ကဲ လိုက်ဆိုကြ-

- * သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ကျကျနန သေသေချာချာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

- * သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရ ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင်တော်။

ဟော- သစ္စာလေးပါး လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရမှ ဘုရားဖြစ်တာ။ သစ္စာ လေးပါးထဲက သိစရာရှိတာ မသိဘဲနဲ့၊ ပယ်စရာရှိတာ မပယ်ဘဲနဲ့၊ ဆိုက်ရောက်စရာရှိတာ မဆိုက်ရောက်ဘဲ၊ ပွားများစရာ ရှိတာတွေ

မိခင်ဧရာဝတီ

မပွားများဘဲနဲ့ ဘုရားအဖြစ် မရောက်ဘူးတဲ့။

တတ္ထစ သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏာတိ၊ ဗလေသုစ ဝသီဘာဝံ။

နောက်တစ်ပိုဒ် မိန့်ကြားချက်အရ ဘယ်လိုပွားများရမလဲ။ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ” ဂုဏ်တော်မှာ-

* အားတော်ဆယ်တန် ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အားတော်ဆယ်တန် ဆိုတာကတော့ ဆင်ဆယ်မျိုးတို့ရဲ့အားထက် လွန်မြတ်တဲ့အား-

ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါး ဆိုတာကတော့ “ဌာနာ ဌာန ကောသလ္လ ဉာဏ် အစရှိသည့် ဉာဏ်တော်ဆယ်မျိုး ရှိတယ်။ ဒါကျတော့ အင်မတန် ကျယ်ဝန်းသွားပြီ။ ပုတီးစိပ်တဲ့အခါ မိမိတို့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ပွားတဲ့အခါ-

“သိ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရ ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင်တော်။”

“အားတော်ဆယ်တန် ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား” ဆိုရင် အတော်အသင့် ပြည့်စုံပါပြီ။

သို့သော်လည်းပဲ တိတ်ခွေတရား နာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ အဆင်ပြေအောင် ဆိုပြီးတော့ ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါး ရွတ်ဖတ်ပြီးတော့ ပူဇော်ရအုံးမှာ။

ပုတီးစိပ်တဲ့အခါမှာ “အားတော်ဆယ်တန် ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား”လို့ ဆိုရင် တော်လောက်ပါပြီ။ အဲဒီ ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးဆိုတာ ဘာတွေလည်းလို့ ဆိုတော့-

၁။ ဌာနာဌာန ကောသလ္လဉာဏ်တော်

ယေသံ ယေသံ ဥပ္ပါဒါယ၊ ယေယေ အဋ္ဌာနဌာနကံ

ဇာနန္တော ဉာဏာဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီဇိနော။

ဇိနော - အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာ အောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။

- ယေယေဓမ္မာ - ပဌာန်းပစ္စည်း အနည်းနည်းဖြင့် သီးသီးထွေ
ပြား အကြင်အကြင် အကြောင်းတရားတို့သည်။
- ယေသံယေသံ ဓမ္မာနံ - ကျိုးပစ္စယုပ္ပန် အတန်တန်ဖြင့် မှန်မှန်ဖြစ်ပွား
အကြင်ကြင် အကျိုးတရားတို့၏။
- ဥပ္ပါဒါယ - နဂိုရ်ထင်ရှား မရှိငြားလည်း အံ့အားသင့်စရာ
ထင်ရှားဖြစ်တည်ခြင်း အကျိုးငှါ။
- အဌာနံ - ထိုဤကြောင်းချုပ် ပေါင်းကာလုပ်လည်း သရုပ်
ပေါ်ရန် အကြောင်းမမှန်ပါချေ။
- ဌာနကံ - မည်သည့်ရေးရာ ပေါင်းမိကာမှ ကောင်းစွာစင်
စစ် အကြောင်းဖြစ်ပါပေ၏။
- ဣတိ
ဉာဏဗလေန - ဤသို့။
ဌာနာဌာန ကောသလ္လဟု မည်ရထင်ရှား ဉာဏ်
တော်အားဖြင့်။
- ဇာနန္တော - မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်အောင် ဧကန်
တိတိ သိရှိပါသည်ဖြစ်၍။
- သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ
တရားအသံတော်ကြီးကို။
- နဒီ
သီဟနာဒံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ
တရားအသံတော်ကြီးကို။
- နဒန္တံ
ဇိနံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဖွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ်
ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင်မြတ်ဘုရားကို။
- မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။
- ဝန္တာမ - ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျှက် ရှိခိုးကြပါကုန်၏
မြတ်စွာဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒီဉာဏ်တော်က ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးထဲမှာ ဌာနာဌာန ကောသလ္လ ဉာဏ်တော်။

အကျဉ်းချုပ် မြန်မာလို ဘယ်လိုပွားများမလဲဆိုတော့-

အကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား၊ လိုက်ဆိုကြ။

* အကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင်တော်မူနိုင် သော မြတ်စွာဘုရား။

ဒါက ဌာနာဌာနကောသလ္လဉာဏ်တော် ပွားများတဲ့နည်း။

၂။ ကမ္မဝိပါက ကောသလ္လဉာဏ်တော်

သမာဒါန ကမ္မာနန္တံ ဝိပါကံ ဌာနဟေတုသော

ဇာနန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီဇိနော။

ဇိနော - ငါးပါးမာရ်ရိန် ဉာဏ်ဝရဇိန်ဖြင့် ချိုးနှိမ်လွယ်ကူ အောင်ပွဲယူငြား မြတ်ဘုရားသည်။

သမာဒါန ကမ္မာနန္တံ - သတ္တဝါအလီလီ ကိုယ့်ကိုယ်စီဖြင့် ဆောက်တည် ဖန်ငြား ကံအများတို့၏။

ဝိပါကမ္မိ - ပစ္စုပ္ပန်ရေး သံသရာရေး၌ ပေးမည့်အချက် အကျိုး ရင်း အကျိုးဆက်ကိုလည်း။

ဌာနသော - ပြုပြုသမျှ ပယောဂနှင့် ကာလဂတိ ဥပဓိပေါင်း အကူအညီအကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။

ဟေတုသော - မျိုးစေ့တမျှ အကျိုးရဖို့ မုချအနေမှန် အခြေခံ အကြောင်းရင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။

ဉာဏဗလေန - ကမ္မဝိပါက ကောသလ္လဟု မည်ရထင်ရှား ဉာဏ် တော်အားဖြင့်။

ဇာနန္တော - မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်အောင် ဧကန်တိတံ သိရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍

သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ့

မိခင်ဇရာဝတီ

- တရားအသံတော်ကြီးကို။
- နဒီ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြှောက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
- သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ
တရားအသံတော်ကြီးကို။
- နဒန္တံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြှောက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
- ဇိနံ - ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ်
ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင်မြတ်ဘုရားကို။
- မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။
- ဝန္ဓာမ - ရှိသေ့မြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျှက် ရှိခိုးကြပါကုန်၏
မြတ်စွာဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

ကမ္မဝိပါက ကောသလ္လဉာဏ်တော်တဲ့။ ဘယ်လိုပွားများမလဲလို့
ဆိုတော့-

- ကံအမျိုးမျိုးတို့၏ အကျိုးပေးပုံကို သိမြင်တော်မူပါပေသော
မြတ်စွာဘုရား၊ လိုက်ဆိုကြ။

* ကံအမျိုးမျိုးတို့၏ အကျိုးပေးဟန်ကို သိမြင်တော်မူနိုင်သော
မြတ်စွာဘုရား။

၃။ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီ ပဋိပဒါဉာဏ်တော်

သဗ္ဗဂတိ အဂတိဉ္စ၊ ဂါမိနီမ္မိ ပဋိပဒံ

ဇာနန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

ဇိနော - အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာ
အောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။

သဗ္ဗဂတိ ဂါမိနီ - ထိုထိုဂတိ ရောက်မည့်အကြောင်း ကောင်းမကောင်း
ဖုံ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။

အဂတိ ဂါမိနီ - ဂတိကင်းကွာ ပြည်ခေမာသို့ သေချာထုတ်ချောက်

မိခင်ဧရာဝတီ

- ရောက်ဖို့ရန်လည်းဖြစ်သော။
- ပဋိပဒ်ပိ - ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အားလုံးစုံအောင် အကုန်ဆင့်ပေါင်း
အကျင့်အကြောင်းကိုလည်း။
- ဉာဏဗလေန - သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိ ပဋိပဒါ သညာမည်လျှမ်း ဉာဏ်တော်
စွမ်းဖြင့်။
- ဇာနန္တော - မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်အောင် ဧကန်တိတိ
သိရှိတော်မူပါသည်ဖြစ်၍။
- သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ
တရားအသံတော်ကြီးကို။
- နဒီ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
- သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ
တရားအသံတော်ကြီးကို။
- နဒန္တံ
ဇိနံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ်
ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင်မြတ်ဘုရားကို။
- မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။
- ဝန္ဓာမ - ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျှက် ရှိခိုးကြပါကုန်၏
မြတ်စွာဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

ဂတိငါးမျိုးသို့ ရောက်စေတတ်တဲ့ ကံတွေ အကျင့်တွေ အကြောင်း
တွေကိုလည်း သိတော်မူတယ်။ ဂတိမရှိ ဂတိကင်းကွာ ပြည်ခေမာသို့
ရောက်ဖို့ရန်အကြောင်း အကျင့် အကြောင်း လမ်းကြောင်းကိုလည်း သိတော်
မူတယ်။ အဲဒါကြောင့် လိုက်ဆိုကြ။

* ဂတိငါးပါး နိဗ္ဗာန်များသို့ ရောက်ဖို့ရန် အကျင့်၊ ကောင်း
မကောင်း၊ လမ်းစဉ်ဟုတ် မဟုတ်၊ သေချာစွာ သိတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

၄။ အနေကဓာတု နာနာဓာတုဉာဏ်တော်

ကမ္ဘာလောကဓာတ် အရပ်ရပ်ရှိသမျှ ဥဿုံ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သတ္တဝါတို့သဏ္ဌာန်မှာ ရှိနေကြတဲ့ စက္ခုဓာတ်၊ သောတဓာတ်၊ ယာနဓာတ်၊ ဇိဝှဓာတ်၊ ကာယဓာတ်၊ မနဓာတ် စတဲ့ ဓာတ်သဘောတွေ၊ ကာမဓာတ်၊ ရူပဓာတ် စတဲ့ ဓာတ်သဘောတွေ၊ အဲဒီ ဓာတ်သဘောတွေ ရှိနေတာလည်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဓာတ်ချင်းမတူဘူး။ သဘောချင်း မတူဘူး။

အဲဒါတွေကို မြင်နိုင် သိနိုင်တဲ့ နံပါတ် (၄)ဉာဏ်တော်။

အနေကံ နာနာဓာတုလောကံ၊ ခန္ဓာယတန ဓာတုကံ၊

ဇာနန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒိ နဒိ ဇိနော။

ဇိနော	-	အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာ အောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။
အနေကံ ဓာတု	-	စက္ခုကာမ စသည်သတ်မှတ် များစွာသော ဓာတ်လည်းရှိသော။
နာနာဓာတု	-	ထိုဓာတ်အများ တစ်ပါးပါး၌ ခွဲခြားသတ်မှတ် ကွဲပြားသော ဓာတ်လည်းရှိသော။
ခန္ဓာယတန ဓာတုကံ	-	ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ သူငါမနှော ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်သဘောသာဖြစ်သော။
လောကံ	-	ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ သူငါထင်မှတ် လောကဓာတ်ကို။
ဉာဏဗလေန	-	အနေက နာနာ ဓာတ်များစွာကို သေချာခွဲခြမ်း ဉာဏ်တော်စွမ်းဖြင့်။
ဇာနန္တော	-	မဖောက်မပြန် ဧကန်တိတိ သိရှိတော်မူသည် ဖြစ်၍။
သီဟနာဒိ	-	မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
နဒိ	-	ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြှောက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
သီဟနာဒိ	-	မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရား အသံတော်ကြီးကို။

မိခင်ဧရာဝတီ

နဒန္တံ	- ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
ဇိနံ	- ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နိုင်ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင်မြတ်ဘုရားကို။
မယံ	- အကျွန်ုပ်တို့သည်။
ဝန္ဒာမ	- ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျှက် ရှိခိုးကြပါကုန်၏ မြတ်စွာဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

လိုက်ဆိုကြ-

* စက္ခုကာမ စသည်သတ်မှတ် များစွာသော ဓာတ်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ထိုဓာတ်အများ တစ်ပါးပါး၌ ခြားနားသတ်မှတ် ကွဲပြားသတ်မှတ် အထူးထူးသော ဓာတ်တို့ကိုလည်းကောင်း သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဪ- မြတ်စွာဘုရားက ဓာတ်သိတော်မူတယ်။ ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ သဘောဘဲ။ အဲဒီ သဘောတွေကို သိတာ။ လူသူသဘော၊ လူ့ဓာတ်ကြော အားလုံးကို သိတယ်။

နတ်တွေရဲ့သဘော၊ နတ်တွေရဲ့ဓာတ်ကြောကို၊ ဗြဟ္မာတွေရဲ့သဘော၊ ဗြဟ္မာတွေရဲ့ဓာတ်ကြောကို မြင်နိုင်တဲ့ အနေကဓာတ် နာနာဓာတ် ဉာဏ်တော်တဲ့။

၅။ ကုဋိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်တော်

သတ္တဝါတွေ စုဝေးပြီးတော့ ထိုင်နေကြတယ်။။ ဥပုသ်သီလ ယူကြတယ်။ ဆရာလေးတွေရော၊ ဥပါသကာတွေရော၊ ဥပါသိကာတွေရော အများကြီး ရှိကြတယ်။ တစ်ရာ၊ နှစ်ရာ ရှိကြတယ်။

တစ်ရာ နှစ်ရာမက၊ တစ်ထောင် နှစ်ထောင်ရှိရှိ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထဲကမှ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သဒ္ဓါတရား အားနည်းတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အဒ္ဓိန္ဒြေ- သဒ္ဓါတရား အားကောင်းတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက လာခြင်းကောင်းတယ်။ အခြင်းအရာ ကောင်းတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အသိဉာဏ်ဓာတ် အားနည်းတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အသိဉာဏ်ဓာတ်တွေ များတယ်လို့ ကုန်ကြွေး အနုအရင့် သိတော်မူတဲ့ ဉာဏ်အားက ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါးထဲမှာ တစ်ပါးအပါအဝင်တဲ့။

အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ “ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်”။ အဲဒီဉာဏ်တော်နဲ့ သိတယ်။

ပရေသံ ပုဂ္ဂလာနံပိ၊ ဣန္ဒြိယာန ပရောပရံ

ဇာနန္တော ဉာဏပလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

ဇိနော	-	အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာ အောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။
ပရေသံ ပုဂ္ဂလာန	-	ကိုယ်တော်မှတစ်ပါး များပြားဘိတဲ့ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏။
ဣန္ဒြိယာန	-	သဒ္ဓါ၊ ဝီရိ၊ သမာဓိနှင့် သတိပညာ ငါးဖြာသော ကုန်ကြွေးတို့၏။
ပရောပရမ္မိ	-	ပါရမီကံက မတူကြသဖြင့် မမျှနိမ့်မြင့် အဆင့်ဆင့်ကိုလည်း။
ဉာဏပလေန	-	ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ အမည်တော်ရှိငြား ဉာဏ်တော်အားဖြင့်။
ဇာနန္တော	-	မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်အောင် ဧကန်တိတိ သိရှိတော်မူနိုင်သည်ဖြစ်၍။
သီဟနာဒံ	-	မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံတရားအသံတော်ကြီးကို။
နဒီ	-	ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
သီဟနာဒံ	-	မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံတရားအသံတော်ကြီးကို။
နဒန္တံ	-	ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။

- ဇိနံ - ဇိနဟူသည့် နာမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်
နှိပ်ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင်မြတ်စွာဘုရားကို။
- မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။
- ဝန္ဓာမ - ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏
မြတ်စွာဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

ဣန္ဒြိယပရောပရိတ္တိဉာဏ်တော်တဲ့၊ ဘယ်နှယ့် ပွားများမလဲ။
သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို သိတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား။ လိုက်ဆိုကြ။

* သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ သဒ္ဓါစသည့် ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိ
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

* သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ သဒ္ဓါစသည့် ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိ
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်အားတော်တဲ့။

၆။ အာသယာနုသယဉာဏ်တော်

အာသယဆိုတာ သတ္တဝါတို့ သန္တာန်မှာရှိတဲ့ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒ
ဒိဋ္ဌိ ဒီသတ္တဝါတွေ သန္တာန်မှာ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ သမထဝိပဿနာ
အခြေခံဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

အနုသယဆိုတာက “ကာမရာဂါနုသယ” စသည်ပါ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ
မှာ ကာမရာဂတွေ ဘယ်လောက်ကိန်းဝပ်နေတယ်။ ဒေါသကိန်းနေတာ
ဘယ်လောက်၊ မာနကိန်းနေတာ ဘယ်လောက်ဆိုတာ အဲလို သတ္တဝါတွေကို
မြင်လိုက်တာနဲ့ အတွင်းဓာတ်သား ကိန်းဝပ်နေတဲ့ “အာသယအနုသယ”
တွေကို သိတော်မူတဲ့ ဉာဏ်တော်အား-

တေသံ တေသံ သတ္တာနမ္ပိ၊ အာသယဉ္စ အနုသယံ
ဇာနန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဇိနော	-	အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာအောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။
တေသံ တေသံ သတ္တာနံပိ	-	ထိုထိုရပ်ရွာ ကပ်ကမ္ဘာ၌ နတ်ဗြဟ္မာလူသတ္တဝါဟူ ဟူသမျှတို့၏။
အာသယဉ္စ	-	အလိုဆန္ဒ အဇ္ဈာသယကိုလည်းကောင်း။
အနုသယဉ္စ	-	အစဉ်ထာဝရ ကိန်းဝပ်နေသော အနုသယတို့ကိုလည်းကောင်း။
ဉာဏဗလေန	-	အာသယာနုသယ မည်တော်ရသည့် လောကကိုလွှမ်း ဉာဏ်တော်စွမ်းဖြင့်။
ဇာနန္တော	-	မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဧကန်တိတိ သိရှိတော်မူပါသည်ဖြစ်၍။
သီဟနာဒံ	-	မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
နဒီ	-	ကျူးရင့်လှမ်းဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
သီဟနာဒံ	-	မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
နဒန္တံ	-	ကျူးရင့်လှမ်းဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
ဇိနံ	-	ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ်ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင် မြတ်စွာဘုရားကို။
မယံ	-	အကျွန်ုပ်တို့သည်။
ဝန္ဓာမ	-	ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ မြတ်စွာဘုရား။
သာဓု	သာဓု	သာဓု

သီဟနာဒ- ခြင်္သေ့ဟောက်သံ

သီဟနာဒ (၁၀)ပါးထဲက (၆)ပါး ပြီးသွားပြီ။

အဲဒီတော့ နံပါတ် (၆) “အာသယာနုသယ” သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒ သတ္တဝါတို့သဏ္ဌာန်မှာ ကိန်းဝပ်နေတဲ့ အနုသယတွေကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ လိုက်ဆိုကြ။

* သတ္တဝါတို့၏ သဏ္ဌာန်၌ ကိန်းဝပ်နေသော အငုတ်ဓာတ်၊ အကိန်းဓာတ် အလိုအဇ္ဈာသယ၊ အနုသယကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၇။ ဈာနာဒိသံကိလေသိကဉာဏ်တော်

နံပါတ် (၇)ကတော့ ဘာလဲတဲ့။

ဈာန်တရားတွေ သမာပတ်တရားတွေဆိုတာ ကြားတော့ ကြားဘူးနေကြတာ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက် ဈာန်ရတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ဈာန်ဟာ မကြာခင် လျော့တော့မှာဘဲ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဈာန်တော့ တိုးတက်မှာဘဲ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရယူထားတဲ့ ဈာန်သမာပတ်ဟာ တည်တန့်နေလိမ့်မယ်။

အဲဒီ ဈာန်သမာပတ်တို့ရဲ့ ညစ်နွမ်းပုံကိုလည်း သိတယ်။ ဖြူစင်ပုံကိုလည်း သိတယ်။ အဲဒီ ဈာန်သမာပတ် မိမိကိုယ်တော်တိုင် ဝင်စားတဲ့အခါလည်း အချိန်အားလျော်စွာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်အတိုင်း ဈာန်သမာပတ်က ထမြောက်နိုင်တယ်။

ဒီအချက်တွေကို သိနိုင် မြင်နိုင် အသုံးချတော်မူနိုင်တဲ့ အားတော်ကို (တစ်နည်းအားဖြင့်) သီဟနာဒ ခြင်္သေ့ဟောက်သံတစ်မျိုး ကြုံးဝါးဟောက်တော်မူတာ မှန်ကန်လွန်းလို့ပေါ့။

ဈာနာဒိနံ သံကိလေသ၊ ဝေါဒါနဉ္စ ဝုဋ္ဌာနကံ

ဇာနန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒိ ဇိနော။

အင်း-- ဂါထာတွေ ရွတ်ရတာ (၁၁)ရက်စခန်းထဲမှာ ကြည်ညိုဖွယ် ဖြစ်ရုံရွတ်တာပါ။

စောစောက အတိုနည်းလေးတွေ ပွားများတဲ့နည်း မြန်မာလို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းလေး ပွားများပြီးတော့ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တဲ့ အခါကျတော့ ဝင်ကြရမှာပါနော်။

နံနက်အရုဏ်ဆွမ်း အခါတိုင်းတော့ ယာဂုသောက် ကော်ဖီလေး တစ်ခွက်လောက် သောက်ပြီးတော့ ဒီလိုနဲ့ ပြီးပါတယ်။

ဒီနေ့တော့ ဟိုပင်လုံထိပ်ထားက နာဂလိုက်ဂူ ရှေးဟောင်းဘုရား ပူဇော်ပြီးတော့ ဒီနေ့အရုဏ် ပရိတ်တရား ရွတ်ဖတ်ရင်းနဲ့ ပင့်တာသွားတော့ နည်းနည်းလေး ခေါက်ဆွဲလေး စားလာတာ။ စားလာတော့ နည်းနည်း ရွတ်နိုင်တယ်။

ခါတိုင်း ဆန်ပြုတ်သောက်နေတော့ ဒါလောက် အသံထုတ် ရွတ်လို့ ဖတ်လို့ မကောင်းဘူး။ ယနေ့တော့ ဆယ်ပါးပြည့်အောင်တော့ ရွတ်ရမှာ နော်။

အဲဒီတော့ အဓိဋ္ဌာန်အနေနဲ့ ပြောမယ်ဆို ဒုတိယရက် ရောက်ခါ နို့ပါသေးတယ်။

ဇိနော - အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာအောင် မြင် ဘုရားရှင်သည်။

ဈာနာဒီနံ - အောက်တန်းကာမ ကုသလထက် စလွန်မြတ် ဈာန် သမာပတ်တို့၏။

(ဒါနကုသိုလ် သီလကုသိုလ် ဒီဘက်က ကုသိုလ်တွေကို အောက်တန်းစားကုသိုလ်တဲ့)

အဲဒီ ကုသိုလ်ထက်မြတ်တဲ့ ဈာန်ကုသိုလ် သမာပတ်ကုသိုလ်။

ဈာနာဒီနံ - အောက်တန်းကာမ ကုသလထက် စလွန်မြတ် ဈာန်သမာပတ်တို့၏။

သံကိလေသဉ္စ - မုချမကောင်း ညစ်နွမ်းကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ (ဈာန်လျှောသွားလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အဲဒီညစ်နွမ်းကြောင်း ကိုလည်း သိတော်မူတယ်)

ဝေါဒါနဉ္စ - မုချအကောင်း ဖြူစင်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း။

မိခင်ဇရာဝတီ

- (တိုးတက်လိမ့်မယ် တိုးတက်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း သိတော်မူတယ်)
- ဝုဋ္ဌာနဉ္စ - ထ,ချိန်ရောက်က ဈာန်သမာပတ်မှ ထမြောက်တော် မူနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 - ဉာဏဗလေန - ဈာနာဒိသံကိလေသ ဉာဏ်တော်အားဖြင့်။
 - ဇာနန္တော - မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဧကန်တိတိ သိရှိ တော်မူသည်ဖြစ်၍။
 - သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
 - နဒီ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
 - သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
 - နဒန္တံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
 - ဇိနံ - ဇိနဟူသည့် နာမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ် ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင် မြတ်စွာဘုရားကို။
 - မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။
 - ဝန္ဓာမ - ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ မြတ်စွာ ဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

ဒီနံပါတ် (၇)ဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်တော်ကို ဘယ်လိုပွားများမလဲလို့ ဆိုတော့။ လိုက်ဆိုကြ။

- * အောက်တန်းကမ ကုသလထက် ၈,၈လွန်မြတ် ဈာန်သမာ ပတ်တို့၏ လျှောကျပုံ တိုးတက်ပုံ ဖြူစင်ပုံ အချိန်အတိုင်း သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဈာန်သမာပတ်မှ ထမြောက် တော်မူနိုင်ပုံကို ကျကျနန သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

၈။ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်

ဪ- နံပါတ် (၇) ဉာဏ်တော်ပြီးတော့ (၈)နံပါတ်၊ (၉)နံပါတ်၊
(၁၀) နံပါတ်ကတော့ ပုဒ်အာ ဘဲ။

တစ်ချို့ ပုတီးစိတ်ကြတယ်။ ပုဒ်အာ၊ ပုဒ်အာ တဲ့။

အဲဒီတော့ (ပု)က ဘာလဲ။ (ပု) ဆိုတာက ဘဝများစွာ သံသရာမှာ မိမိလည်ပတ်ခဲ့တာ ဘယ်ဘဝရောက်တယ်။ အဲဒီဘဝမှာ အမျိုးဇာတ်က ဘယ်အမျိုး၊ နာမည်က ဘယ်လို၊ အနွယ်က ဘယ်လို၊ အစာအာဟာရက ဘယ်လို၊ အဲသလို သိရာမှာ မြတ်စွာဘုရားကျတော့ အခြားအခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ မတူဘူး။

“ယာဝတကံဉာဏံ၊ တာဝတကံဉာဏံ ယံ

ယာဝတကံဉာဏံ၊ တာဝတကံဉာဏံ” ဆိုတဲ့အတိုင်း----

အဲဒီလို ပြန်ပြီးတော့ အောက်မေ့တဲ့အခါမှာ အတိုင်းအတာမရှိ အောက်မေ့တော်မူနိုင်တာ။ တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း အစရှိသဖြင့် သတ်မှတ်တယ်။

သာဝကတွေကတော့ ပါရမီဖြည့်တဲ့အတိုင်းအတာအလျောက်၊ တစ်ချို့ ကမ္ဘာတစ်ထောင်၊ တစ်ချို့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဒီလို သိကြတယ်။

လောကီဈာန်ရကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ရသေ့ပညာရှင်တွေ၊ အဲဒီလို ပညာရှင်ကြီးတွေကျတော့ ကမ္ဘာ (၄၀)၊ သူတို့လည်း အောက်မေ့နိုင်တာ ရှိတယ်။ ကမ္ဘာလေးဆယ်လောက်ထိအောင်။

မြတ်စွာဘုရားကျတော့ ကမ္ဘာပေါင်း ထောင်သောင်းမကအောင် မြင်သိနိုင်တဲ့ (ပု) ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်။ ဉာဏ်တော်အား ဒီအားကလည်း သိပ်ပြီးတော့ ကြီးမားတယ်တဲ့။ ရှေးမှာ မိမိနေခဲ့ဖူးတဲ့ ခန္ဓာဖြစ်စဉ်တွေကို သိမြင်နိုင်တဲ့အား-

အနေကဝိဟိတံပုဗ္ဗေ၊ နိဝါသံ သဉ္ဇဒ္ဓေသကံ

ဇာနန္တောဉာဏာဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

ဇိနော - ငါးပါးမာရ်ရှိန် ဉာဏ်ဝရဇိန်ဖြင့် ချိုးနှိမ်လွယ်ကူ အောင်ပွဲ ယူငြား မြတ်စွာဘုရားသည်။

မိခင်ဇရာဝတီ

- အနေကဝိဟိတံ - တစ်ပါးမက များလှစွာသော။
 - သဉ္ဇဒ္ဓေသကံ - ဟောညွှန်ပြမူ သိခွင့်ရသည့် နာမအနွယ် အသွယ် သွယ် အဖုံဖုံ အလုံးစုံနှင့်တကွဖြစ်သော။
 - ပုဗ္ဗေနိဝါသံ - ရှေးဦးနေဖူး ဘဝအထူးထူးကို။
 - ဉာဏဗလေန - ပုဗ္ဗေနိဝါသ မည်တော်ရသည့် လောကကိုလွှမ်း ဉာဏ်တော်စွမ်းဖြင့်။
 - ဇာနန္တော - မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဧကန်တိတိ သိရှိ တော်မူပါသည်ဖြစ်၍။
 - သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
 - နဒီ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြှောက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
 - သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရားအသံတော်ကြီးကို။
 - နဒန္တံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြှောက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
 - ဇိနံ - ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ် ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင် မြတ်စွာဘုရားကို။
 - မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။
 - ဝန္ဓာမ - ရှိသေ့မြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျှက် ရှိခိုးကြပါကုန်၏ မြတ်စွာဘုရား။
- သာဓု သာဓု သာဓု

အဲဒီတော့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်ကို ဘယ်လိုပွားများကြ မလဲ။ လိုက်ဆိုကြ။

* ရှေးဦးနေဖူးသော ခန္ဓာအစဉ် ဘဝဖြစ်စဉ်ကို သိမြင်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား။

ကြားဖြတ်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ဒီဂုဏ်တော်နဲ့ ပွားများတဲ့အခါ ဟိုအတိတ်ဘဝတွေကို မပြောနဲ့ ဒီဘဝမှာကို မိမိဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ကိစ္စ၊ ပြော

မိမိခဏဂတီ

ဆိုခဲ့တဲ့ကိစ္စ မနေ့ကပြောတာတောင် မေ့ချင်နေပြီနော်။

မိမိတို့မှာ တစ်ဘဝတောင် မသိကြတာ။ မြတ်စွာဘုရားက ဘဝပေါင်းများစွာ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ ကမ္ဘာနဲ့ချီပြီးတော့ သိတော်မူ မြင်တော်မူနိုင်တဲ့ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်တော်စွမ်းအားတဲ့။ အင်မတန် စွမ်းအားကြီးတော်မူတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ ရှေး၌နေခဲ့ဖူးတဲ့ ခန္ဓာအစဉ် ဘဝဖြစ်စဉ်တွေကို ငါသိတယ်လို့ ကြုံးဝါးတော်မူပါတယ်။ ကြုံးဝါးသကဲ့သို့ “သီဟနာဒ” မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားလို့ ဒီလိုကြည်ညိုကြရတယ်။

၉။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်

(ဒိ)ကျတော့ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ (ဒိ)က နှစ်မျိုးရှိတယ်။

၁။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊

၂။ ဒိဗ္ဗသောတ၊

သို့သော် “ပု၊ ဒိ၊ အာ” စကားသုံးလုံးမှာပါတဲ့ (ဒိ)ကတော့ ဒိဗ္ဗစက္ခုနတ်မျက်စိ။

နတ်မျက်စိများဟာ အဝေးကို မြင်နိုင်တယ်။ နတ်မျက်စိ မမြင်နိုင်တဲ့ အရာတွေကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားက မြင်နိုင်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက် စုတေတော့မယ်ဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ စုတေတော့မှာဘဲလို့ ဧကန်သိတယ်။ စုတေပြီးတော့ ဘဝတစ်ခုမှာ ဘယ်လိုဖြစ်တော့မှာဘဲလို့ ဒီလိုကျကျနန သိတော်မူပါတယ်။

အဲဒီဉာဏ်- ဒီပုဂ္ဂိုလ် အဆင်းလှတယ်။ ဘာကြောင့် လှတာလဲ။ အဆင်းမလှဘူး။ ဘာကြောင့် မလှတာလဲလို့ အကြောင်းအချက်တွေနှင့်တကွ မြင်တော်မူတာ။

အဲလို မြင်တော်မူတဲ့ဉာဏ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်။ သူနဲ့တွဲလျက် “စုတုပပါတဉာဏ်”တို့ အနာဂတံသဉာဏ်တို့။ ဒီလိုဉာဏ်တော်တွေကလည်း ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ထဲမှာပါဝင်တယ်။

ယထာကမ္မူပဂဉာဏ် = ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အလား

မိခင်ဧရာဝတီ

အလာ ဘဝဂတိတွေကို မြင်တော်မူတဲ့ဉာဏ်ပါပဲ။

စဝန္တေဥပပဇ္ဇန္တေ၊ ယထာကမ္မမုပါဂတေ၊

ပဿန္တောဉာဏာပလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

ဇိနော - အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာသိမြင်
ဘုရားရှင်သည်။

စဝန္တေ - တစ်ဘဝကံရှိန် ကုန်သည့်ချိန်ဝယ် ဇီဝိန်ပြတ်ကြွေ စုတေ
ခါနီး သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း။

ဥပပဇ္ဇန္တေ - ဘဝအသစ် ကံအသစ်ကြောင့် အသစ်သန္ဓေ တည်နေကြ
မည့် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း။

ယထာကမ္မ - မိမိစီမံ မိမိထံ၌ အမှန်ရောက်လာ မိမိကံအားလျော်စွာ။

ဥပါဂတေ - ထိုထိုရပ်ရွာ ကပ်ကမ္ဘာ၌ ဘဝမျိုးစုံ အဖုံဖုံသို့ ကပ်ရောက်
ကြကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။

ဉာဏာပလေန - ဒိဗ္ဗစက္ခုအရင်းပြု၍ မြင်မှုထိန်လျှမ်း ဉာဏ်တော်စွမ်းဖြင့်။

ပဿန္တော - မျက်နှာတော်အောက် အားလုံးရောက်သို့ ကောင်းစွာ
ထင်ထင် သိမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။

သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရား
တော်အသံကြီးကို။

နဒီ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။

သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရား
အသံတော်ကြီးကို။

နဒန္တံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။

ဇိနံ - ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ်နှိပ်ပေါ်
ထင် အောင်ပွဲရှင် မြတ်စွာဘုရားကို။

မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။

ဝန္တာမ - ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ မြတ်စွာ
ဘုရား။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဧရာဝတီ

ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

* နတ်မျက်စိကဲ့သို့ အနီးအဝေး မြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

* စုတေခါနီးသတ္တဝါ ဘဝအသစ်ဖြစ်မည့် သတ္တဝါတို့ကို ကောင်းစွာထင်ထင် သိမြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

ဒီဉာဏ်တော်နဲ့ တဆက်ထဲ ပွားများဖို့ ကောင်းတာက-

* ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဉာဏဒိဗ္ဗာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား-လို့ ပွားများနည်းပါပဲ။

၁၀။ အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်

(၁၀)နံပါတ် ဉာဏ်တော်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ အမြဲဆုတောင်းနေကြတဲ့- “ဣဒံမေ ပုည အာသဝက္ခယာ ဝဟံ ဟောတု” ဟော-အာသဝက္ခယဉာဏ်ဆိုတာ ဘယ်ဟာမျိုးခေါ်သလဲ။

“ကတမဉ္စ အာသဝက္ခယဉာဏံ” အာသဝက္ခယဉာဏ်ဆိုတာ ဘာကိုခေါ်သလဲ။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာတိ- ဤဘုံသုံးပါးတရားတွေဟာ ဒုက္ခလို့ အမှန်အဟုတ်သိတာက အာသဝက္ခယဉာဏ်တစ်မျိုး။

အယံ ဒုက္ခ သမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ- ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဟာ တဏှာဘဲလို့ သိမြင်တယ်။

အယံ ဒုက္ခ နိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ- ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်လို့ သိမြင်တယ်။

အယံ ဒုက္ခ နိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ- ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂင်အကျင့်ဖြစ်တယ်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အကျင့်မြတ်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းလို့ ကျကျနန သိတယ်။ ဒီ စတုသစ္စပဋိဝေဓ ဉာဏ်တော်လည်းဘဲ အာသဝက္ခယဉာဏ်ထဲ ပါတာဘဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဣမေ အာသဝါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ

ဤဟာ အာသဝေါတရားတွေဘဲလို့ ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟဆိုတဲ့ တရားတို့ဟာ အာသဝေါတရားတွေ။

အရက်အိုးထဲမှာ အကြာကြီး စိမ်ပြီးထားသလိုဘဲ-တဲ့။ သတ္တဝါတို့ သဏ္ဌာန်မှာ ဟော- အနံ့မပျောက်ဘဲနေတာ။ လောဘအနံ့မပျောက်၊ ဒိဋ္ဌိအနံ့မပျောက်ဘူး။ မောဟအနံ့ မပျောက်ဘူး။

လူသာ သေပြီးတော့ သွားတယ်။ ဘဝတွေက တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ။ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ၊ အပါယ်ဘုံဘဝ အဲဒီလိုတာ ပြောင်းသွားတယ်။ လောဘအနံ့က မပျောက်ဘူး။ ဒိဋ္ဌိအနံ့က ပါနေတုန်းဘဲ။ မောဟအနံ့ကလည်း ပါနေတုန်းဘဲ။

အယံ အာသဝသမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ = ဒီ လောဘတဏှာဟာ အာသဝဖြစ်ကြောင်းပါပဲလို့ ကျကျနန သိတော်မူတယ်။

အယံ အာသဝနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ = ဤ နိဗ္ဗာန်ဟာ အာသဝ ချုပ်ရာလို့ သိတယ်။

အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ = ဤမဂ္ဂင်ကျင့်စဉ်ဟာ အာသဝကုန်ရာရောက် ကြောင်းပါပဲလို့ သေသေချာချာ သိတော်မူတယ်။

အဲဒီတရားဆိုးတွေ ကုန်ခမ်းစေတတ်တဲ့ ဉာဏ်၊ အဲဒီလို သစ္စာနဲ့ အာသဝကို (၄)ချက်ခွဲ ပိုင်းခြားသိတဲ့ ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ မိမိတို့ ပြုသမျှ ကုသိုလ်တွေသည် လောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟဆိုတဲ့ အာသဝတရားတို့ ကုန်စေတတ်တဲ့ ဉာဏ်။ သစ္စာတရားကို သိတဲ့ဉာဏ်။

အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို ရပါရစေလို့ ဆုတောင်းနေကြတာ။

အာသဝါနံ ခယေနော၊ ဝိမုတ္တိက မနာသဝံ

ဝိဟရံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

ဇိနော - ဘုရားရှင်သည်။

အာသဝါနံ - အာသဝေါတရားတို့၏။

မိခင်ဧရာဝတီ

- အာသဝါနံ - ခန္ဓာကိုယ်ဆိုး အရက်အိုး၌ အခိုးပြင်းစွာ တဏှာသဘော အာသဝေါတရားတို့၏။ (ဒီ ခန္ဓာကိုယ်ဆိုး အရက်အိုးကြီးမှာ အခိုးပြင်းပြင်း ထန်ထန် တဏှာသဘော အာသဝေါတရားတွေ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟတရားတွေ)
- ခယေနေဝ - အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌ ကုန်ခမ်းခြင်းကြောင့်သာ လျှင်။
(ဘုရားရှင်သဏ္ဌာန်မှာ ဒီအာသဝေါတရားတွေ အရဟတ္တ မဂ်ခဏမှာ ကုန်ခမ်းပြီ)
- အနာသဝံ - အာသဝေါအနဲ့ စိမ်းဖန့်ဖန့်နှင့် မသန့်မရှင်း အားလုံးကင်းသော။
- ဝိမုတ္တိကံ - ဝိမုတ္တိခေါ်ဆို အရဟတ္တဖိုလ်သို့။
- ဥပသမ္ပဇ္ဇ - ကပ်ရောက်၍။
- ဝိဟာရံ ဝိဟာရန္တော - နိဗ္ဗာန်ကိုမှတ် စိတ်တော်မြတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ မပြတ် နေနိုင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။
- (အဲဒီ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကြီးကို ရပြီးတော့ အာသဝက္ခယဉာဏ်စွမ်းအား အပြည့်အစုံရှိတဲ့ ဘုရားရှင်သည်)
- သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရား တော်အသံကြီးကို။
- နဒီ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေ သတည်း။
- သီဟနာဒံ - မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရား အသံတော်ကြီးကို။
- နဒန္တံ - ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသော။
- ဇိနံ - ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခတ် နှိပ်ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင် မြတ်စွာဘုရားကို။
- မယံ - အကျွန်ုပ်တို့သည်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဝန္ဓာမ - ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏
မြတ်စွာဘုရား။
သာဓု သာဓု သာဓု

ဟော- ဒီအာသဝက္ခယဉာဏ်တော်အတွက်ဘဲ တောင်းနေကြရတာ။ “ဣဒံမေ ပုညံ အာဝက္ခယာ ဝဟံ ဟောတု” တတွတ်တွတ်နဲ့ တောင်းဆိုနေတာ ဒီဉာဏ်အတွက်ပဲ။ အဲဒီဉာဏ်ကြီး အထွဋ်အထိပ်သို့ ရရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ အာသဝက္ခယဉာဏ်စွမ်းအား။ လိုက်ဆိုကြ-

- * အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခမ်းခြင်းကို သိမြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * သစ္စာလေးပါးတို့ကို ကျကျနန သိမြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အာသဝေါတရားတို့ကို ကျကျနန သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဉာဏ်တော် (၁၀)ပါး အကုန်လုံး ရွတ်ဖတ်ပြီးတော့ ပူဇော်ခဲ့ပြီ။ ဒါကတော့ ကြည်ညိုဖို့ရာ ဂုဏ်တော်အပေါ်မှာ ကြည်ညိုနိုင်ဖို့ပါပဲ။ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တဲ့အခါမှာတော့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ဂုဏ်တော်မှာ-

- * သိပယ်ဆိုက်ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရ ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင်တော်။
- * အားတော်ဆယ်တန် ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ကဲ ယနေ့ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်စခန်းမှာ အရဟံဂုဏ်တော် ပွားများတဲ့နည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ပွားများတဲ့နည်း၊ (၂)ရက်စာ ပြီးပြီ။ စိန်တံတိုင်းကြီး (၂)ထပ် ခတ်နည်းပြီးပါပြီ။

ဒီနေ့ ဂုဏ်တော်ပွားများပုံ ပွားများနည်း (၂)ရက်စာ နာကြားပြီး ပွားများတတ်ပါပြီလို့ သာဓုခေါ်ကြ။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဧရာဝတီ

တတိယစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

ယနေ့ ၁၃၆၁-ခု၊ ဝါခေါင်လကွယ်နေ့။

ယနေ့ နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်တရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့
တတိယမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ကြစို့။

နံပါတ် (၁) စိန်တံတိုင်းကြီးက - အရဟံ

နံပါတ် (၂) စိန်တံတိုင်းကြီးက - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ

နံပါတ် (၃) စိန်တံတိုင်းကြီးက - ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဝတ သောဘဂဝါ၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

တတိယော ဝဇိရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။

လို့ ဂုဏ်တော်ကွန်ချာနဲ့ ပုတီးစိပ်တဲ့ နည်းတွေလည်း ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လို့ တတိယစိန်တံတိုင်းကြီးခတ်တဲ့အခါမှာ
သဘောပေါက်မှု အားနည်းပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

သောဘဂဝါ- ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ-
ဤသို့လျှင် အပြောကျယ်စွာ သံသရာဟု မဟာအဏ္ဏဝါအနန္တတွင် ဆုံးစမရှိ
နက်ကျယ်ဘိကို ကပ်ငြိမစွန်း ကမ်းဟိုမှာဘက် နိဗ္ဗာန်ချက်သို့ ပျံတက်ကျော်
လွှား အလွယ်အားဖြင့် သွားရာအပေါ် အတောင်အလက် အချက်အင်္ဂါ
မှန်လှစွာသည့် သိက္ခာသီလ ထိုမှစ၍ စရဏအပြား တစ်ဆယ့်ငါးတည်း
သုံးပါးရှစ်ဖြာ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတို့နှင့် ပြည့်စုံပေတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်လည်း။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး
၍မကုန် လောကဓာတ်အရပ်စုံအောင် လွှမ်းမိုးခြုံကျော်ကြား၍ ထင်ရှား
တော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဇရာဝတီ

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဉာဏ်အလတ်စားရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အပြောကျယ်စွာ သံသရာဟု မဟာအဏ္ဏဝ အနန္တတွင် ဆုံးစမရှိ နက်ကျယ် ဘိက္ခု ကပ်ငြိမစွန်း ကမ်းတိုမှာဘက် နိဗ္ဗာန်ချက်သို့ ယုံတက်ကျော်လွှား အလွယ်အားဖြင့် သွားရာအပေါင် အတောင်အလက် အချက်အင်္ဂါ မှန်လှစွာ သည့် သိက္ခာသီလ ထိုမှစ၍ စရဏအပြား တစ်ဆယ့်ငါးတည်း သုံးပါးရှစ်ဖြာ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတို့နှင့် ပြည့်စုံပေတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ဖွင့်ဆိုတာ။

ဤသံသရာစခန်းက နေပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းသို့ သွားဖို့ရာအတွက် အတောင်အလက် မှန်လှစွာသည့် သိက္ခာသီလကစ “သီလံ ဘောဇာ သတ်စတ္တာ”ခေါ်တဲ့ စရဏတရား တစ်ဆယ့်ငါးပါး၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ၏။ အဲဒီဂုဏ်တော်တွေကြောင့် ဒီအချက် အလက်တွေကြောင့် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်ပါတယ်။

ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ပွားများတဲ့နည်း။ အဲဒီတော့ စရဏ တရား တစ်ဆယ့်ငါးပါးဆိုတာ အခြေခံတရားတွေ။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး ဆိုတဲ့ အထက်တန်းစားတရားတွေ၊ စရဏတရား အခြေမခံဘဲနဲ့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး မရနိုင်ဘူးတဲ့။

အဲဒီတော့ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဝတသော ဘဂဝါ အစရှိသည်ဖြင့် ပွားတာထက် နည်းနည်းလေးတော့ မြင်သာလာပြီ။

ဒါကြောင့် ဒီပွားများတဲ့နည်း လိုက်ပြီးတော့ ဆိုကြ။

* စရဏတရား တစ်ဆယ့်ငါးပါး၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော မြတ်စွာရဲ့ ဂုဏ်တော်ပွားတဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပုတီးစိပ်တယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာပွားပြီးတော့ ပုတီးစိပ်တယ်။

စရဏတရား (၁၅)ပါးဆိုတာ ဘာတွေလဲ။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး ဆိုတာ ဘာတွေလဲလို့ သိပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ကြည်ညို မယ်ဆိုရင် ပိုပြီးတော့ ပြည့်စုံတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

စရဏတရား (၁၅)ပါးဆိုတာ-

သီ က္ကံ ဘော ဇာ သတ်စတ္တာ

သီ- ဆိုတာ သီလနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား သီလနဲ့ ပြည့်တော်မူတယ်။

က္ကံ- ဆိုတာ ကုန္တိယသံဝရသီလ စောင့်ထိန်းမှုနှင့် ပြည့်စုံတော်မူတယ်။ (မျက်စိ- နား- နှာ- လျှာ- ကိုယ်- စိတ်)ဆိုတဲ့ ကုန္တိတို့ကို ထိန်းသိမ်းတဲ့နေရာမှာ အတုမရှိ။

မျက်စိ- နား- နှာ- လျှာ- ကိုယ်- စိတ် ကုန္တိခြောက်ပါးကို ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့ ကုန္တိယသံဝရသီလနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒီ သီလနဲ့ ပြည့်စုံပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မာရ်နတ်မင်းက စမ်းသပ်ဖူးတယ်။ တဏှာ၊ ရတီ၊ ရာဂါခေါ်တဲ့ မာရ်နတ်မင်းရဲ့ သမီးသုံးယောက် လွှတ်လိုက်တဲ့အခါ မာရ်နတ်က ဘာပြောသလဲ။ တေန တံဗာဓယိဿာမိ နမေ သမဏ မောက္ခသိ- ရဟန်းဂေါတမကို ဒီကျော့ကွင်းတွေနဲ့ ရူပ- သဒ္ဓ- ဂန္ဓ- ရသ- ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ကျော့ကွင်းငါးမျိုးနဲ့ မိအောင်ဖမ်းမယ်။ ရဟန်းဂေါတမ မလွတ်စေရဘူး။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ရူပ၊ သဒ္ဓါ၊ ရသာ၊ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာစ၊ မနောရမာ၊ ဧတ္ထ မေ ဝိဂတော ဆန္ဒော၊ နိဟတော တုမသိ အန္တက။

ဒီအာရုံငါးပါးအပေါ် ဆန္ဒရာဂ မရှိတော့ဘူး ဆိုပြီးတော့ ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့အကြောင်း ဒီအာရုံငါးပါးဆိုတဲ့ ကျော့ကွင်းကို ဖြတ်တောက်ပြီး ပြီဆိုတော့၊ 'မြတ်စွာဘုရား သိပေတယ်ကိုး'တဲ့ စိတ်မကောင်းပဲ စိတ်မသက်သာပဲ ကွယ်ပျောက်သွားတယ်။

ဒါနဲ့ မကျေနပ်သေးဘူး။ မာရ်နတ်က တန်ခိုးနဲ့လိုက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကာယကံ ချွတ်ချော်မှု၊ ဝစီကံ ချွတ်ချော်မှု၊ မနောကံ ချွတ်ချော်မှုတို့ကို လိုက်ပြီးတော့ ချောင်းနေတယ်။ လိုက်ပြီးတော့ ခြေရာခံလိုက်နေတာ (၇)နှစ်ကြာတယ်။ အဲဒီလို (၇)နှစ်ကြာတဲ့ အခါကျတော့ ဘာချွတ်ချော်မှုမျှ မတွေ့လို့ အရှုံးပေးရတယ်တဲ့။

သတ္တဝေသာနိဘဂဝန္တံ၊ အနုဗ္ဗိ ပဒါပဒံ

ဩတရံ နာမိ ဂစ္ဆိဿံ၊ သမ္ပုဒ္ဓဿသတိမတော။

ရဟန်းဂေါတမနောက် ခြေရာခံပြီးတော့ လိုက်ခဲ့တာ (၇)နှစ်တဲ့။ ကာယကံမူ၊ ဝစီကံမူ၊ မနောကံမူ ချွတ်ယွင်းချက် မတွေ့ရဘူးလို့ ဆိုပြီးတော့ (၇)နှစ်ကြာတော့ လက်မြောက်သွားတယ်။

အဲလို စင်ကြယ်တော်မူတဲ့ ကုန္ဒိယသံဝရသီလ- စင်ကြယ်တော်မူတဲ့ ကာယကံသီလ၊ ဝစီကံသီလ၊ မနောကံသီလ။

စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းတဲ့ နေရာမှာလည်း အင်မတန် စင်ကြယ်တယ်။ ဒါကြောင့်-

သမ္ပန္နံ မုနိနောစိတ္တံ၊ ကမ္မုနာဗျပထေနစ

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဟန္တ ပဿာမ ဂေါတမံ။

ကောင်းကင်ယံမှာ နတ်မင်းကြီး(၂)ဦး ပြောကြတာ။

မုနိနော- မြတ်စွာဘုရား၏။ စိတ္တံ- စိတ်သည်။ ကမ္မုနာစ- စင်ကြယ်သော ကာယကံတော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗျပထေနစ- စင်ကြယ်သော ဝစီကံတော်နှင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပန္နံ- ပြည့်စုံပါပေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်ဟာ စင်ကြယ်သော ကာယကံ၊ စင်ကြယ်သော ဝစီကံတို့ဖြင့် ထုံမွမ်းပြီးတော့ ထားတဲ့စိတ်၊ အင်မတန် ကောင်းမွန်တဲ့စိတ်။

ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ ဒါကြောင့်-

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ- ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဂေါတမံ- ဂေါတမနွယ်ဘွား မြတ်စွာဘုရားကို။ ဟန္တ- ယခု။ ဟန္တ- မနွေးလျှင်စွာ မြန်မြန်လာ။ ပဿာမ- ယခုပင်လျှင် ဖူးမြင်ရအောင် သွားကြပါကုန်စို့-လို့။

ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး လောကမှာ ပေါ်ပေါက်ပြီးနေတော့ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို သွားဖူးရအောင် မြန်မြန်လာ အချိန်ဆိုင်းမနေနဲ့တဲ့။

အဲဒီတော့ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လောက
မှာ အမြတ်ဆုံးဘဲ။

လူတွေထဲမှာ မင်းဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သလို အမျိုးအနွယ်ကို စိစစ်
ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ မင်းမျိုးဟာ မြတ်သလို လောကကြီးထဲမှာ မြတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကို လိုက်ရှာမယ်ဆိုရင် ဝိဇ္ဇာစရဏနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို တွေ့ရပါ
လိမ့်မယ်။

ခတ္တိယော သေဌော ဇနေတသ္မိ၊ ယေဂေါတ္တမနုဿာရိနော

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သောသေဌော ဒေဝမာနုသေ။

အမျိုးအနွယ်နဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် မင်းမျိုးဟာ မြတ်သလို၊ လူတွေ
နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေထဲမှာ မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် လိုက်ရှာမယ်ဆိုရင် ဝိဇ္ဇာစရဏနဲ့
ပြည့်စုံတဲ့ မြတ်စွာဘုရားကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ ကိုးကွယ်နေတဲ့ ဘုရားက အမြတ်ဆုံးဘုရား၊
အားထားနေတဲ့ ဘုရားက အမြတ်ဆုံးဘုရား။

ယနေ့ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ် အ. မ. က (၃)ကျောင်းအုပ်
ဆရာမ ကြီးနှင့်တကွ ဆရာမကြီး (၉)ဦး စွယ်တော်မြတ်စေတီရဲ့အနီးမှာ
စွယ်တော်မြတ်စေတီ အဝင်ဘက်က ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိဖြစ်တဲ့
လင်းလွန်းပင် အောင်ဓမ္မယံပလ္လင်တော် လှူဒါန်းကြတယ်။

ယနေ့ပဲ ရေစက်ချကြမှာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် (၉)ရက်နေ့၊ (၉)ရက်
နေ့ဆိုတော့ အကောင်းကိုး၊ (၉. ၉. ၉၉)ရက်ကောင်း ရွေးပြီးတော့မှ ကုသိုလ်
ပြုကြတယ်။ ပြီးတဲ့အခါကျမှ ရေစက်ချကြ။

ဒီဆရာမကြီးတွေ အောင်ဓမ္မယံပလ္လင်တော်ကို ပူဇော်တာက
မြတ်စွာဘုရား (ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား)

စရဏတရားထဲမှာ “သီ- ဣ- ဘော- ဇာ သတ်စတ္တာ”ဆိုတဲ့
အထဲက ဘော-ဆိုတာဘောဇနမတ္တည- ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတဲ့အခါ အတိုင်း
အရှည်သိတော်မူတယ်။ စရဏတရားဘဲ။

ဇာဂရိယာနုယောဂ- မြတ်စွာဘုရားလောက် အလုပ်လုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဟာ ကမ္ဘာမှာမရှိပါဘူး။ တစ်နေ့ (၂၄)နာရီမှာ နာရီ (၂၀)ကျော် မြတ်စွာ

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရား (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး အလုပ်လုပ်သွားတယ်။ တစ်နေ့လျှင် (၂၀) နာရီကျော် “ဇာဂရိယာနုယောဂ” ထကြွနိုးကြားမှု ရှိတော်မူတယ်။

သတ်စတ္တာ- သူတော်ကောင်းဥစ္စာတရား (၇)ပါး။

ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ ကြောင်မျက်ရွဲနဲ့ မြဲသန္တာ၊ စိန်ဘဏ္ဍာတို့နဲ့ တူတဲ့ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊

ယနေ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အောင်ဓမ္မယံပလ္လင်တော်ကြီး လျှင်ဒါန်းကြ တဲ့ တကာမကြီးတွေရော၊ ဥပုသ်သည် ဒကာ ဒကာမတွေရော ဟောဒီ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ရတနာ (၇)ပါး။ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ ကြောင်မျက်ရွဲနှင့် မြဲသန္တာ စိန်ဘဏ္ဍာတို့နှင့် အလားတူသော သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ “သဒ္ဓါ ပတ္တမြား၊ ဘိုးများနဂ္ဂ၊ သီလပုလဲ၊ မျက်ရွဲသုတ၊ စာဂသန္တာ၊ ပညာစိန်ကျောက်၊ ထိန်တောက်ထွန်းညှိ၊ ဟိရိကျော့ငွေ၊ ဩတ္တာ ရွှေ”လို့ ခေါ်တဲ့ (၇)ထွေသော လောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာရတနာများ၊

မြတ်စွာဘုရားမှာ စရဏတရား (၁၅)ပါးထဲက သူတော်ကောင်း ဥစ္စာရတနာကြီးတွေနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။

သဒ္ဓါ = ရတနာသုံးတန် ကံ၊ကံ၏အကျိုး ယုံကြည်တော်မူတယ်။

သီလ = သီလနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

သုတ = အသင်အကြား အမြင်များတယ်။

စာဂ = စွန့်ကြဲပေးကမ်းမှုနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

ပညာ = အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် ပရမတ် ခွဲခြားသိတယ်။

ဟိရိ = မကောင်းမှုပြုရမှာ ရှက်တယ်။

ဩတ္တပ္ပ = မကောင်းမှုပြုရမှာ ကြောက်တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ တကာ တကာမတွေလည်း မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တပည့် သား သာဝကတွေဆိုတော့ သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ထိုက်တန်သလောက် ရှိကြ တယ်။

ဒီသူတော်ကောင်းဥစ္စာ ရတနာ (၇)ပါးရှိရင် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တွေ အဆင့်ဆင့်ရဖို့ အခြေခံတွေ ရနေမှာဘဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ရတနာ (၇)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဒါကြောင့် “သဒ္ဓါ သီလ၊ သုတ စာဂါ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပိဟု (၇)လီ ဥစ္စာ၊ ရတနာသာရ၊ မြတ်ဓနဖြင့်၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား”။ တစ်ခုချင်းဆိုရင်-

- သီ = သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- က္ကံ = ဣန္ဒြေခြောက်ပါး တံခါးခြောက်ပေါက်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ဘော = အစားအစာကို အတိုင်းအရှည် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ဇာ = မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲဝံ့ကြီးမား လုံ့လများတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- သတိ = သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂါ ပညာ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပိဟု (၇)လီဥစ္စာ ရတနာသာရ မြတ်ဓနဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား။
- စတ္တာ = ဈာန်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ နိဝရဏတွေ ကင်းပြီးတော့ ကာမအာရုံတွေနဲ့ ကင်းပြီးတော့ ရရှိနိုင်တဲ့ ဈာန်တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- စရဏတရား (၁၅)ပါး နည်းနည်းလေး ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောဆိုတဲ့ စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်တဲ့အခါ သူ့အကန့်လေးနဲ့သူ ကြည့်ပြီးတော့ ခတ်ကြရအောင် လိုက်ပြီးတော့ ဆိုကြ။

- * သီလနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲဝံ့ကြီးမား လုံ့လများတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

* သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂါ ပညာ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပိဟု၊ (၇)လိဉ္စစ္စာ၊ ရတနာသာရ၊ မြတ်နေဖြင့်၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာတော်မူပါသော မြတ်စွာဘုရား။

* ကာမအာရုံ နိဝရဏမျိုးစုံ ကင်းရှင်း၍ ရရှိအပ်သော ဈာန် လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- စရဏတရား (၁၅)ပါးကို တဖြေးဖြေး ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ ခွဲခြား ပြီးတော့ ပွားများတဲ့အခါကျမှ ပိုပြီးတော့ ဘုရားဂုဏ်တော်ဟာ ပေါ်လွင်တယ်။ ဂုဏ်ဆိုတာ တည်ရာခြပ်ကို ထင်ရှားလတ်အောင် ပြတတ်တဲ့သဘောပါပဲ။

ဘုရားရှင်ရဲ့ တပည့်သား သာဝကတွေဆိုတော့ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂါ ပညာ ဟိရီ ဩတ္တပ္ပိဟု (၇)လိဉ္စစ္စာ ရတနာသာရ မြတ်နေဖြင့် ကြွယ်ဝ ချမ်းသာတော်မူပါသော မြတ်စွာဘုရား။ ကြွယ်ဝချမ်းသာတယ်- တဲ့။

ရတနာ (၇)မျိုး။ သဒ္ဓါရတနာ သီလရတနာ သုတရတနာ စာဂါ ရတနာ ပညာရတနာ ဟိရီရတနာ ဩတ္တပ္ပရတနာတွေ-တဲ့။

အဲဒီ ရတနာတွေရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလည်း ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ ကြောင် မျက်ရွဲနှင့် မြဲသန္တာ စိန်ဘဏ္ဍာတွေရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ မထူးဘူး။ သာသနာ တော်မှာ သဒ္ဓါသီလ အစရှိတဲ့ ရတနာတွေရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို “အဒလိဒ္ဓေါတိတံ အာဟု” မြတ်စွာဘုရားက-

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂါ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ ဆိုတဲ့ ရတနာ (၇)ပါးရှိတယ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အဒလိဒ္ဓေါ၊ အဒလိဒ္ဓိ လူမဲ့ မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ သူဟာ သူဌေးပဲတဲ့။

အဲဒီလို ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ စရဏတရားတွေ (၁၅)ပါး ပွားများပြီးတဲ့ အခါကျတော့ ဝိဇ္ဇာဘက်လှည့်ရအောင်။ ဝိဇ္ဇာဆိုတာ ဘာလဲ။ “အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဝိဇ္ဇာ အမောဟ”လို့ဆိုတဲ့အတိုင်း အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို ဝိဇ္ဇာလို့ ခေါ်တယ်။

ဝိဇ္ဇာဆိုတာက (၃)ပါးရှိတယ်။ (၈)ပါးရှိတယ်။

သုံးပါးက ဘာလဲဆိုတော့ (ပု- ဒိ- အာ) ဒါကျတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေက နှုတ်တက်ပါတယ်။ ဆိုကြ။

မိခင်ဧရာဝတီ

* ပု- ဒိ- အာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား။

ပု- ဆိုတာက ရှေးဘဝဖြစ်စဉ်တွေ ရှေးဘဝခန္ဓာကိုယ်တွေ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ၊ ဘဝပေါင်းများစွာ သိနိုင်တယ်၊ မြင်နိုင်တယ်။ ဘယ်ဘဝတုန်းက ဘယ်လိုနေ ဘယ်လိုစား ဘယ်လိုသွားခဲ့တယ် စသည်ဖြင့် သိနိုင်တဲ့ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ-

ဒိ-က ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ “သောဒိဗ္ဗန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန” စသည်ဟောထားတဲ့အတိုင်း နတ်မျက်စိနဲ့ မြင်လိုက်တာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် ဝိဇ္ဇာနဲ့ ဘယ်လိုဟာတွေ မြင်သလဲ။

စာမာနေ- စုတေဆဲ သတ္တဝါတွေ မြင်တယ်။ ဥပပဇ္ဇမာနေ- ပဋိသန္ဓေနေဆဲ သတ္တဝါတွေကိုလည်း မြင်တယ်။ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ- အဆင်းလှတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဆင်းမလှတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း မြင်တယ်။ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ- ဂတိကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း မြင်တယ်၊ ဂတိမကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မြင်တယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့အတွက် သေလို့ရှိရင် ငရဲအိုးဇောက်ထိုး ကျတော့မှာဘဲလို့ ဒီလိုလည်း မြင်တယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကာယသုစရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနောသုစရိုက်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့အတွက် ကွယ်လွန်တဲ့အခါ နတ်ဘုံ နတ်နန်း နတ်စခန်းမှာ လှမ်းနိုင်ကြလိမ့်မယ်လို့ ဒီလိုလည်း မြင်တယ်။ အဲဒါ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် ဝိဇ္ဇာတဲ့။

အာ- ဆိုတာ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဆိုတာက- ဣဒံမေ ပုညံ အာသဝက္ခယာ ဝဟံဟောတု-လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ တောင်းဆိုနေတဲ့ ဆုတောင်း၊

အဲဒီ အာသဝက္ခယဉာဏ် ဝိဇ္ဇာကို “ကသ္မာဂုစ္ဆတိ အာသဝက္ခယဉာဏ ဝိဇ္ဇာ”- အဘယ်ကြောင့် အာသဝက္ခယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာလို့ ခေါ်တာလဲ။

အကျဉ်းချုပ် ပြောမယ်ဆိုရင် သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ တစ်နည်းအားဖြင့် အာသဝေါတရားတို့ကို ပိုင်းခြားဝေဖန်ပြီး သိတဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။

ပေါင်းလိုက်တော့ ပု- ဒိ- အာ (ဝိဇ္ဇာသုံးပါး)

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒီဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို သဘောပေါက်ပြီးတဲ့ အခါမှာ တစ်ပါးချင်းလည်း ပွားလို့ရတယ်။

- * ရှေး၌နေဖူးသော ဘဝဖြစ်စဉ်တို့ကို သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * နတ်မျက်စိကဲ့သို့ မြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * သစ္စာလေးပါး အာသဝေါတရားတို့ကို သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ပု- ဒိ- အာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * ပု- ဒိ- အာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- အဲဒီလောက်ဆိုရင် နည်းနည်းလေးတော့ ပေါ်လွင်လာပြီတဲ့ ဝိဇ္ဇာ (၃)ပါး။

ဝိဇ္ဇာ (၈)ပါးကျတော့ ဘာတွေလဲတဲ့။ ဝိဇ္ဇာက ဘာတွေမှန်းမသိတော့ ဉာဏ်ထဲမှာ ဘုရားဂုဏ်တော် ပေါ်ဖို့ရာ ခက်နေတယ်။ ဝိဇ္ဇာ (၈)ပါးဆိုတာ-

“ဝိ မ စေ ဣ၊ အာ ပု ဒိဟု၊ ဒိဟု တဖြာ၊ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ”တဲ့။

‘ဝိ’ ဆိုတာက- ဝိပဿနာဉာဏ်

ဝိပဿနာဉာဏ်ဆိုတာ ဒီခန္ဓာကြီးဟာ ဓာတ်လေးပါးနဲ့ ပြီးတယ်။ ထမင်း၊ မုန့်၊ ငါး စသည်တို့ဖြင့် ကြီးပွားခဲ့တယ်။ အမြဲမပြတ် ပြုပြင်ပြီးတော့ နေရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးပဲ။

ဒီရုပ်ခန္ဓာအပေါ်မှာ စိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်တရားက မှီခိုပြီးတော့ ဆက်စပ်ပြီးတော့ နေတာဘဲ။

အဲဒါကို အပေါင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစိတ်စိတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း ခွဲခြားသိမြင်ပြီး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလက္ခဏာ ယာဉ်တင်ပြီး ရှုမှတ်တဲ့ဉာဏ်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ပတ္တမြားနားလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ကျောက်မျက်နားလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ကျောက်မျက်ရတနာ တစ်ခုရပြီဆိုရင် လက်ဝါးပေါ်တင်ပြီး ကြည့်လိုက်ရင် ဒီကျောက်မျက်ရတနာ အနာကင်းတယ်။ ဘယ်လို အသွေးအရောင် ရှိတယ်။ ဘယ်လောက် တန်ဖိုးရှိတယ်။ အထဲထဲမှာ အရည်က ဘယ်လိုလဲ ပြီးတော့ ဘယ်လိုလဲနေတယ်။ အဲဒီလို ကျကျနန သိတယ်။

အဲဒီလို သိသလို သတ္တဝါတို့သဏ္ဌာန်မှာရှိတဲ့ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ် ပရမတ်တွေကို ခွဲခြားသိမြင်တဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာကို “ဝိပဿနာဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ” ကို လိုက်ဆိုကြ။

* ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ် ပရမတ်ဓာတ်သားတို့ကို ခွဲခြားသိမြင် တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

ဒါ ဝိပဿနာဉာဏ်ဝိဇ္ဇာရှိတဲ့ မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြု ပုတီးစိပ် ပုံပါပဲ။

‘မ’ ဆိုတာက- မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဆိုတာက မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုတည်း တည်ရှိ ရာက မိမိခန္ဓာကိုယ်နဲ့ အလားတူ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်။ စိတ်အလို အတိုင်း ပြီးတယ်။

မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်းတွေလည်း အပြည့်အစုံပါတယ်။ အခြား ရုပ်တစ်ခု ဖန်ဆင်းတာ။ ဒီနားမှာလည်း တွေ့တယ်။ ဟိုနားမှာလည်း တွေ့ တယ်။ တာဝတိံသာမှာ ဘုရား တရားဟောနေတုန်း လူ့ပြည်မှာ ဆွမ်းခံ ကြွနေတယ်။ နိမ္မိတကိုယ်စား ဖန်ဆင်းပြီးတော့ ထားတယ်။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရုပ်ပုံတော်တွေဟာ နားကင်းတွေနဲ့ အစုံအလင် ပေါ့လေ။ မင်းမြှောက်တန်ဆာတွေနဲ့ ထားတာကို ပုံတူအာရုံပြုပြီးတော့ ကြည်ညိုကြရတယ်။

ဒါကြောင့် မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ် ဆိုတာက ပုံတူပွားနိုင်တာ။ ကိုယ် တော်မြတ်နဲ့ အလားတူ ပုံတူပွားပြီးတော့ ထားနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ “မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ”။

မိခင်ဇရာဝတီ

လိုက်ဆိုကြ။

* ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ပုံတူရုပ်ပွား ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ စွမ်း
တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

* ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ပုံတူရုပ်ပွား ထားတော်မူနိုင်သော
မြတ်စွာဘုရား။

ဟောဒါ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ-

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို
အာရုံပြုပါ။ ပုတီးစိပ်ပွားပါ။

‘စေ’ ဆိုတာက- စေတောပရိယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ

စေတောပရိယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဆိုတာက ဟောဒီလူတွေ အများကြီး
တစ်ရာရှိမယ်။ တစ်ထောင်ရှိမယ်။ အဲဒီလူတွေရဲ့စိတ်ကို မြတ်စွာဘုရားက
(၁၄)မျိုးနဲ့ ခွဲခြားပြီး သိတယ်။

သရာဝံဝါစိတ္တံ သရာဝံစိတ္တံ တိ ပဇာနာတိ-

ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့စိတ်မှာ ရာဂရှိတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သဏ္ဌာန်မှာတော့
ရာဂ ကင်းနေတယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်သဏ္ဌာန်မှာ ဒေါသရှိတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဒေါသ ကင်းတယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ မောဟစိတ် ရှိတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ မောဟစိတ် မရှိဘူး။

စသည်ဖြင့် တစ်ခါထဲ (၁၄)မျိုးနဲ့ ခွဲခြားပြီးတော့ သိတော်မူတယ်။ အဲဒီဉာဏ်
ကိုတော့ စေတောပရိယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာလို့ ခေါ်ရတယ်။

အဲဒီတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအားလုံးတို့ရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားတွေကို
(၁၄)မျိုးနဲ့ ပိုင်းခြားပြီးတော့ သိနေတယ်။

* နတ်လူဗြဟ္မာ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများ၏ စိတ်နေ
စိတ်ထား (၁၄)မျိုးကို ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာ
ဘုရား။

စေတောပရိယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ပွားပုံပါ။

မိခင်ဧရာဝတီ

‘ဣ’ ဆိုတာက- ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ

ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဆိုတာက တစ်ပါးထဲ ဖြစ်ပေမယ်လို့။ ဩဝါ-
ဘုရားအဆူဆူ တစ်ရာ၊ နှစ်ရာ၊ အဆူတစ်ထောင်၊ နှစ်ထောင် ဘုရားအဆူ
တစ်သောင်း၊ နှစ်သောင်း။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ တစ်ပါးထဲပဲ။ သို့သော် ဘုရားရှင်တွေ
အများကြီး ဖန်ဆင်းပြီးတော့ ထားနိုင်တယ်။

ဧကောပိတုတ္တာ ဗဟုဓာဟောတိ- စသည် ဟောထားပါတယ်။

တစ်ခါတရံကျတော့ တစ်ခါထဲ မြေပြင်ကျတော့လည်း ရေပြင်လို
အသုံးချလို့ရတယ်။ ကောင်းကင်ပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်လို့ရတယ်။ ဣဒ္ဓိဝိဓ
ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာရဲ့ စွမ်းအင်ပါ။

အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာက မြေလျှိုးမိုးပျံ တန်ခိုးဈာန်တွေ သဏ္ဌာန်
တွေ အမျိုးမျိုး နေတွေ လတွေ သုံးသပ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအင်တွေဟာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်
ဝိဇ္ဇာရဲ့ စွမ်းအင်ပဲ။ ဒါကြောင့် လိုက်ဆိုကြ။

* မြေလျှိုးမိုးပျံ တန်ခိုးဈာန်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။

ဒီမှာ ဘာကျန်သလဲဆိုတော့ “ဒိဗ္ဗသောတ” ကျန်တယ်။ နတ်နား
လို၊ နတ်နားများဟာ အဝေးကြီးလည်း ကြားနိုင်တယ်။

* နတ်နားကဲ့သို့ ကြားသိတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

မြတ်စွာဘုရားက နတ်နားလိုဘဲတဲ့ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။

ပု- ဒီ- အာနဲ့ ပေါင်းလိုက်တော့ (၈)မျိုးပေါ့။

ဝိပဿနာဉာဏ် (၈)မျိုး

၁။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

၂။ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

၃။ စေတောပရိယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

၄။ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

၅။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

မိခင်ဧရာဝတီ

၆။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

၇။ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊

၈။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ- ရယ်လို့ (၈)မျိုး။

ဟော- ဒိဝိဇ္ဇာ (၃)ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ (၈)ပါး၊ စရဏတရား (၁၅)ပါးနှင့်
အင်မတန် ပြည့်စုံတယ်။

အဲဒီလို အစိတ်အစိတ် ဝေဖန်ပြီး၊ ပြီးတော့မှ တတိယစိန်တံတိုင်း
ကြီး ခတ်မယ်ဆိုရင် ပိုပြီးတော့ ပြည့်စုံတယ်။ ဒါဖြင့်-

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဝတ သောဘဂဝါ၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

တတိယော ဝဇီရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။

အစိတ် အစိတ်ကလေး (၁)ရက်စာ။

တစ်နာရီရရ၊ နှစ်နာရီရရ၊ တစ်နေ့တာလုပ်ငန်း စိန်တံတိုင်း
ခတ်ပုံလေး ပြောလို့ ဟောလို့ ပြီးသွားပြီ။

စတုတ္ထစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

စတုတ္ထ စိန်တံတိုင်းကြီးက ဘာလဲ၊ သုဂတောပါ။

သောဘဂဝါ ဣတိပိ သုဂတော၊

သုဂတော ဝတ သောဘဂဝါ၊

သုဂတံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

သုဂတံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

စတုတ္ထော ဝဇီရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ သုဂတော။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဟောဒီလို ပါဠိဘာသာနဲ့ ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ စတုတ္ထစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဆရာတော်တွေ ပါဠိတတ်ကျွမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကတော့ သဘောပေါက်ပေမယ့် ဒကာ ဒကာမများကတော့ အဲဒီလို ရွတ် ဆိုရုံနဲ့ သဘောမပေါက်ကြဘူး။

ဒါကို ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားက ဒီသုဂတော ဂုဏ်တော်ကို-

သောဘဂဝါ- ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ- ဤသို့လျှင် ဒီပဏ်ရာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားဗျာဒိပ် ရွှေတံဆိပ်ကို ခတ်နှိပ် ကြည်ဖြူခံယူသည်မှ လူတွင်ထင်ရှား ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်သည့်တိုင်မြောက် အမြင်မှောက်သည့် (၆၂)ခန်း ဒိဋ္ဌိလမ်းသို့ မသန်းမငွေ့ ပြကတေ့ဖြင့် အလေ့ ဖြူစင် အမြင်ဖြောင့်မတ် အကျင့်မြတ်လျက် ကောင်းစွာမပြတ် လာတော်မူ တတ်ပါပေသောကြောင့်လည်း။ သုဂတော- သုဂတဟူသော နာမအမော် အမည်တော်ကြီးဖြင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၍ နေပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

“ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခန်း ဒိဋ္ဌိလမ်းသို့ မသန်းမငွေ့ ပြကတေ့ဖြင့်” ဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌိ (၆၂)ပါး။ အဲဒီ ဒိဋ္ဌိ (၆၂)ပါးကို-

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိ-

လောကမှာ ရှိသမျှအပြစ်တွေထဲမှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလောက် အပြစ်ကြီး တာ ဘာမှမရှိဘူး။

ဟော- အယူမှားတယ်ဆိုတာ အမြင်မှားတယ်။ အမြင်မှားလို့ရှိရင် အပြုမှန်ဖို့ရာလည်း မလွယ်ဘူး။ အကြံမှန်ဖို့လည်း မလွယ်ဘူး။ အနေမှန်ဖို့ လည်း မလွယ်ဘူး။

ဒိဋ္ဌိ (၆၂)ပါးတဲ့ ဧရာမဒိဋ္ဌိကြီးတွေပေါ့။

“ဣဿရနိမ္မာနဝါဒ”- အခုကမ္ဘာကြီးမှာ ကြီးစိုးနေတာက “ဣဿရနိမ္မာနဝါဒ” ဖန်ဆင်းရှင်ဝါဒ ကမ္ဘာမှာ ပေါ်လွင်နေတယ်။ အဲဒါ ဣဿရနိမ္မာန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပါပဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဖန်ဆင်းရှင်ဝါဒ အင်မတန် ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဘာလုပ်လုပ် ဘုရားတာဝန်ချည်းပဲ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ။

- ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာကတော့ ကိုယ့်သေဘုကိုယ်ကိုင် ကိုယ့်တံခါး ကိုယ်ဖွင့်။
- နတ်ဘုံ နတ်နန်း နတ်စခန်း တက်ချင်ယင်လည်း ကိုယ့်လှေ ကားနဲ့ ကိုယ်ထောင်သွား။
- ငရဲဘုံဆင်းချင်ရင်လည်း ကိုယ့်လှေကားနဲ့ ကိုယ်သာ ခါး တောင်းချိုက်ကလေးနဲ့ ဆင်းသွားပေတော့။ အဲဒီလိုကိုး။
- မိဘပြုတဲ့ကံနဲ့ သားသမီးပြုတဲ့ကံ တစ်ခြားစီ။
- မယားပြုတဲ့ကံနဲ့ လင်ပြုတဲ့ကံ တစ်ခြားစီ။
- မယားမပါ၊ သားမပါဘူးနော် ကိုယ့်ကံနဲ့ကိုယ်။

ဦးဖြူသည် ကောင်းတဲ့အကြံ၊ ကောင်းတဲ့အပြော၊ ကောင်းတဲ့အလုပ် တွေ လုပ်တယ်။ ဦးဖြူ အကျိုးပေးမယ်။ ဒေါ်ဖြူနဲ့ မဆိုင်ဘူးတဲ့။ ဒေါ်ဖြူလည်း ကောင်းချင်လို့ရှိရင် ကိုယ်တိုင်ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။ အဲဒါ ဖန်ဆင်းရှင်ဝါဒနဲ့ အင်မတန် ဆန့်ကျင်တဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့အယူအဆ ဗုဒ္ဓရဲ့ဝါဒ။

ဒိဋ္ဌိ (၆၂)ပါး ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ သီလက္ခန်ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန်ကြီး ကို ဟောမှပြီးမှာ။

“(၆၂)ခန်း ဒိဋ္ဌိလမ်းသို့ မသန်းမငွေ့ ပြကတေဖြင့် အလေ့ဖြူစင် အမြင်ဖြောင့်မတ်” အလေ့ကလဲ ဖြူစင်တယ်၊ အမြင်ဖြောင့်မတ်ပြီးတော့ “အကျင့်မြတ်လျက်” လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလကြီး။ အချိန်ကာလ ကြီးကိုက အင်မတန်ကြာတာ။ ဘုရားပါရမီဖြည့်တာ အဲဒီအချိန်ကြာတာ ထဲမှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လမ်းလွဲသွား၍ လမ်းပေါက်ကလေးတစ်ခု မှားမိပြီဟေ့ဆိုရင် ပြန်မတက်နိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ မဖြောင့်နိုင်ဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ အဲဒီလမ်းလွဲကို ရှောင်လွဲနိုင်တာဟာ ကမ္ဘာပေါင်း လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတောင် ရှောင်လွဲနိုင်တာ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ကြီးလောက် လမ်းဖြောင့်တာ ရှိပါ့မလား။ မရှိဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘုန်းကြီးတို့က ဒီဘဝတစ်ခုထဲတောင် လမ်းက မဖြောင့်နိုင်ဘူး နော်။ မဖြောင့်ချင်ဘူး။ ယခု ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်အရ “ကမ္မဿကတာဉာဏ်” အလင်းဓာတ်ကြီး ကံ,ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီး။ ယနေ့ ယုံကြည်တယ်။

ဟိုတစ်လောက ဒကာကြီးတစ်ယောက် စောစောက သူ ဘုရားရှိခိုးတယ်၊ ပုတီးစိပ်တယ်၊ ပရိတ်ရွတ်တယ်။ နောက် သူ့သားက လာပြီးတော့ လျှောက်တယ်။ ‘ဘုန်းကြီး ဘယ်လို ဖြစ်သွားမှန်း မသိဘူး။ အခု ဘုရားလည်း ရှိမခိုးတော့ဘူး။ ပုတီးလည်း မစိပ်တော့ဘူး။ ကြီးလာလို့လား မသိဘူးတဲ့။

ဟောဗျာ ကြီးလာတော့ ပိုတောင်ဟန်ကျရအုံးမှာ။ စိတ်တွေက တစ်မျိုး ဖြစ်ဖြစ်သွားတတ်တာကိုးနော်။ တစ်ဘဝထဲတောင်မှ-

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားကတော့ “(၆၂)ခန်း ဒိဋ္ဌိလမ်းသို့ မသန်းမငွေ့ ပြကတေ့ဖြင့် အလေ့ဖြူစင် အမြင်ဖြောင့်မတ် အကျင့်မြတ်လျက် ကောင်းစွာလာတော်မူတတ်သောကြောင့်” သုဂတော- သုဂတဟူသော နာမအမော် အမည်တော်ကြီးဖြင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားတော်မူပါပေ၏။

သုဂတော ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ

သောဘဂဝါ ဣတိပိ သုဂတော၊

သုဂတော ဝတ သောဘဂဝါ၊

သုဂတံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

သုဂတံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

စတုတ္ထော ဝဇီရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ သုဂတော။

သုဂတော နိဗ္ဗာန်ယာတိ၊ သုဂတော သုန္ဒရီပိစ- စသည်ဖြင့် သုဂတော (၉)ချက်လည်း စိပ်ကြတယ်။ ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ သုဂတောလည်း စိပ်ကြတယ်။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့က မြန်မာလို ဖြည့်စွက်ပြီးတော့ (၆၂)ခန်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လမ်းလွဲလမ်းမှားကို မရောက်ဘဲနဲ့ အလေ့ကလည်း ဖြူစင် အမြင်က

မိခင်ဇရာဝတီ

ဖြောင့်မတ်ပြီးတော့ လမ်းဖြောင့်တဲ့နေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားလောက် လမ်း
ဖြောင့်တာ မရှိဘူးတဲ့။

ဒါကြောင့် အဲဒါလောက်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့က မြန်မာလို လမ်း
ဖြောင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားလို့ ပွားများလိုက်ရင် ပိုပြီးတော့ ပေါ်
လွင်တယ်။

- ◆ လမ်းဖြောင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အလေ့ဖြူစင် အမြင်ဖြောင့်မတ် အကျင့်မြတ်လျှက် လာခြင်း
ကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * လမ်းဖြောင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒါ သုဂတောရဲ့ မြန်မာပြန်တစ်မျိုးပါပဲ။

နောက်တစ်နည်း ပြောအုံးမယ်တဲ့။ နောက်တစ်နည်းကျတော့-
သုဂတော ဆိုတဲ့ ပုဒ်ကို-

* အလားအလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား-လို့ မြန်မာ
ပြန်နိုင်တယ်-တဲ့။

အလားအလာဆိုတာ ဘာလဲ။ လားရာဂတိ၊ အလောင်းတော်လေး
ဖွားတော့ ပုဏ္ဏားဖြူ၊ ပုဏ္ဏားညိုတွေ မေးလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ “ဒီကလေး
ဟာ- ၁- ရဟန်းပြုရင် ဘုရားဖြစ်လိမ့်မယ်။

၂- လူ့ဘောင်မှာနေရင် စကြာမင်း ဖြစ်မယ်လို့ အလားအလာကို
ဟောကြတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ငယ်ငယ်က ပြောကြ ဆိုကြတာတွေ ရှိတယ်။ ကလေး
တစ်ယောက်ကို ကြည့်ပြီးတော့ ဒီကလေး အလားအလာကောင်းတယ်။
စောင့်ရှောက်ထားကြလို့ ဆိုလေ့ရှိတယ်။

ကလေးတစ်ယောက် ကလေးဝဆရာတော်ဘုရားနဲ့ လေယာဉ်ပေါ်
အတူတွေ့တယ်။ သူက ရင်ခွင်ပိုက်ကလေးလေး ငိုနေတာ။ ငိုနေတော့
သူ့အမေကလည်း ကောင်းကောင်းနေမကောင်း ခေါင်းတွေမူးနေတော့-
ကလေးဝဆရာတော်ဘုရားက အဲဒီကလေးလေးကို လှမ်းခေါ်

မိခင်ရောဂတိ

ချော့မော့ပြီး သူ့အမေကို ပြောတယ်တဲ့။

“ဒကာမကြီး ဒီကလေးကို ကောင်းကောင်းဂရုစိုက်၊ ဒီကလေးငယ်လေးကို ကောင်းကောင်းဂရုစိုက်၊ အလားအလာကောင်းတယ်”လို့ ပြောတယ်။ အခု ရာထူးကြီးကြီးနေရာမှာ ရတယ်။ ပြန်ပြောလို့ သိရတာ။

ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးကတော့ အလားအလာ အဆပေါင်းများစွာ---

အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှာနေရင် စကြာမင်းဖြစ်မယ့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူ့ဘောင်ခွာရှောင်လို့ ရဟန်းပြုလို့ရှိရင် သာမန်ရဟန်း မဟုတ်ဘူး ဘုရား-တဲ့။

သုံးလောကထွဋ်ထား လူတွေထက်မြတ်၊ နတ်တွေထက်မြတ်၊ ဗြဟ္မာတွေထက်သာ၊ လူမင်းကကတို့ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နတ်မင်းကကတို့ရဲ့ မကိုဋ်၊ အမြိုက်ခေါင်ဖျား သောင်းတိုက်သားတို့ရဲ့ ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီး ဖြစ်မယ်။

ဟော- ဘယ်လောက် အလားအလာကောင်းသလဲ။

ဘုရားရှင်နဲ့ စကြာမင်းအလောင်းလျာများမှာ ဣဒ္ဓိ- တန်ခိုးလေးမျိုးရှိတယ်။

၁။ သူတစ်ပါးထက် ရုပ်ရေကောင်းတယ်။ (လက္ခဏာတော်ငယ် (၈၀)၊ လက္ခဏာတော်ကြီး (၃၂)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတာကိုး။)

၂။ သူတစ်ပါးထက် အသက်ရှည်တယ်။

၃။ သူတစ်ပါးထက် ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်။ ကျန်းမာရေးကလည်း ပြောစရာမလိုဘူးတဲ့။

၄။ သူတစ်ပါးထက် ကြည်ညိုလေးစားခံရမှု ပိုတယ်။ သူတစ်ပါးထက် မြတ်နိုးခံရမှု ပိုတယ်။

အဲဒီလေးမျိုးဟာ ဘုရားအလောင်းတော်များ စကြာမင်းများမှာ ရှိတဲ့ “ဣဒ္ဓိလေးမျိုး”။

အလားအလာကောင်းတယ်။ ဘုရားဖြစ်မယ် ဆိုတော့ ဒီထက် အလားအလာကောင်းတာ မရှိဘူး။ ပြောစရာမလိုတော့ဘူး။

အဲဒီတော့ ဒီအဖွင့်ကို ကြည့်ပြီးတော့-

မိခင်ဇရာဝတီ

* အလားအလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

စကြာမင်းဖြစ်မဲ့ပုံ၊ ဘုရားဖြစ်မဲ့ပုံ မြင်လိုက်ပါ။ အဲဒါကို အာရုံပြုပြီးတော့- လိုက်ဆို။

* အလားအလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

တစ်ချို့ဆရာတော်ကြီးတွေလည်း အလားအလာ အင်မတန် ကောင်းတာပေါ့။

ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့ဆိုရင် မွေးဖွားထဲက အဆန်းဘဲ။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ စိုင်းပြင်ကြီးရွာမှာ မွေးဖွားတော့ စို့တကိုင်း (သက်တန့်)ကြီးက အိမ်မိုးခေါင်ကနေပြီး ကောင်းကင်တက်သွားတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ငယ်နာမည်ကို “မောင်တက်ခေါင်”လို့ ခေါ်ကြတယ်။

အိမ်ခေါင်မိုးကနေပြီး သိကြားမင်းရဲ့ လေးကိုင်းကြီး စို့တကိုင်းကြီး (သက်တန့်) တက်သွားတယ်။ အရောင်က လင်းနေတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဆိုတော့ ပြောစရာမလိုဘူး။ “အလားအလာကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား”လို့ သုဂတောဂုဏ်ကို အာရုံပြုနိုင်ပါ့မယ်။

ပြီးတော့ ဘုရားအလောင်းတော် လောကီချမ်းသာတွေ ပြည့်စုံတယ်။ ရမ္မ၊ သုဘ၊ သုရမ္မဆိုတဲ့ နန်းမသုံးဆောင်မှာ လူ့ဘဝမှာ လောကီစည်းစိမ်တွေ ရရှိတယ်။

သူအို- သူနာ- သူသေ- ရဟန်းဆိုတဲ့ နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို မြင်ပြီး တောထွက်ပြီး ရဟန်းပြုတယ်။ ရဟန်းပြုတဲ့အခါ ဈာန်အဆင့်ဆင့်၊ ဉာဏ်အဆင့်ဆင့် (မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်အထိ ရတော်မူသော ချမ်းသာပြီး ချမ်းသာ အဲဒီလိုဖြစ်တယ်)

ကာမချမ်းသာက နေပြီးတော့ ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ၊ အဲဒါကြောင့်မို့ ဒီသဘောကို ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့-

- ချမ်းသာအဆင့်ဆင့် ရရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား-လို့ ချမ်းသာက နိမ့်မသွားဘူး။ လူ့ဘဝက ရရှိတဲ့ချမ်းသာနဲ့ ရဟန်းဘဝ ရရှိတဲ့

ချမ်းသာ မတူဘူး။ ချမ်းသာအဆင့်ဆင့် မြင့်သထက်သာ မြင့်သွားတယ်။
ဒါကြောင့်မို့ လိုက်ဆိုကြ-

* ချမ်းသာအဆင့်ဆင့် ရရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ကာမချမ်းသာက နေပြီးတော့ ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ။
တေမိမင်း ပြောသလို “ကာမချမ်းသာဆိုတာ နတ်ချမ်းသာလို့၊
သိကြားမင်း ချမ်းသာလို့၊ ရစေကာမူ သူတစ်ပါးနဲ့ စပ်တယ်တဲ့။ တစ်ဖက်က
ပုဂ္ဂိုလ်က ကျေနပ်မှ မကျေနပ်ရင် သူတောင်းစားလို့တောင်းခံနေရတယ်”
တဲ့။ ဒါကတော့ လောကလက်တွေ့ပဲ။

ကိုယ်ကတော့ သဘောကျတယ်။ သူက သဘောမကျရင် တောင်း
ခံလိုက်ရတာ။ မောနေအောင် တောင်းခံလည်း ရချင်မှလည်း ရတယ်။ ဒါ
ကာမချမ်းသာ၊ နတ်တွေမှာတောင် ဒီအတိုင်းပဲတဲ့။

ဒါကြောင့်မို့ သိကြားမင်းစည်းစိမ်လို့၊ သိကြားမင်းချမ်းသာလို့ ကာမ
ချမ်းသာမျိုး ရပါသော်လည်းပဲ၊ ကာမချမ်းသာတွေဟာ “ပရာဒိနဘောဂါ”
သူတစ်ပါးနဲ့ ဆက်စပ်တယ်။ “ဝရာကာ” သူတောင်းစား ချမ်းသာတွေပါဘဲတဲ့။

သူတောင်းစားချမ်းသာ- ဘယ်လိုဟာတွေ အစားအသောက်တွေ
ဘယ်လိုဟာတွေနဲ့ သွားပြီး ပျော်ပျော် သူတစ်ပါးကျေနပ်မှ ဖြစ်တာကိုး။

ဟော ဈာန်ချမ်းသာကျတော့ သူတစ်ပါးနဲ့လည်း မစပ်တော့ဘူး။
သူတစ်ပါးဆီလည်း တောင်းခံစရာ မလိုဘူး။ ဈာန်ချမ်းသာမှာ တောင်းခံရမဲ့
ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေအားလုံး ကင်းသွားပြီနော်။

မဂ်ချမ်းသာဆိုတော့ ပိုပြီးကင်းတယ်။

ဒါကြောင့် ဈာန်ချမ်းသာ၊ မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ။

* ချမ်းသာအဆင့်ဆင့် ရရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား သက်တော် (၈၀)၊ (၄၅)ဝါ ရရှိတော်မူတဲ့အခါ
ဘယ်ကြွသလဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို ကြွတော်မူတယ်။ နိဗ္ဗာန်လောက်ကောင်းတာလည်း
မရှိတော့ဘူး။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဘေးမဲ့ပြီး ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေး နိုင်ငံတော်ကြီးသို့
ကြွသွားတယ်။ အသွားလည်း ကောင်းတာဘဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

စောစောက ပြောသလို ချမ်းသာအဆင့်ဆင့် ရရှိတော့ အနေလည်း ကောင်းတာဘဲ။ အကျဉ်းချုပ် ပွားများမယ်ဆိုရင်တော့-

* အနေကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

နိဗ္ဗာန်ကြွသွားတာဆိုတော့ အသွားလည်း ကောင်းတယ်တဲ့။

* အသွားကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

လိုက်ဆိုကြ။

* အနေကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

* အသွားကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အပြောနဲ့ ပတ်သက်လို့ လောကလူတွေကတော့ လိမ်ပြီးတော့လည်း ပြောတယ်။ ညာပြီးတော့လည်း ပြောတယ်။ အကျိုးမရှိတာတွေလည်း ပြောတယ်။ အကျိုးရှိတာတွေလည်း ပြောတယ်။ မှားတာလည်း ပြောတယ်။ မှန်တာလည်း ပြောတယ်။ သူတစ်ပါးကြိုက်တာလည်း ပြောတယ်။ မကြိုက်တာလည်း ပြောတယ်။

စကားခြောက်ခွန်း လူ၌ထွန်းတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားကတော့ အဲဒီအထဲ မှာ (၂)မျိုးပဲ ပြောပါတယ်။

* ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိ သူတစ်ပါးကြိုက်သော စကားကိုပြောတယ်။

* သူတစ်ပါးမကြိုက်သော်လည်း ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိသော စကားကို ပြောတယ်။

စကား (၂)ခွန်းပဲ မြတ်စွာဘုရား မိန့်တယ်။ မဟုတ်တာ မမှန်တာ အကျိုးမရှိတာ လုံးဝမပြောဘူး။ ဒီထက် စကားပြောကောင်းတာတော့ မရှိတော့ဘူး။

အဲဒီတော့ ပိဋကတ်တော် တရားတော်မှာ ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိ သူတစ်ပါး ကြိုက်တာတွေ အများကြီးပါတယ်။ သူတစ်ပါးမကြိုက်သော်လည်း ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိတဲ့ တရားတော်တွေလည်း ပါတယ်။

ဒီစကား (၂)ခွန်းဘဲ။ ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၈၄၀၀၀)မှာ ဟောပြောထားတဲ့ စကားတွေဟာ (၂)မျိုးထဲ ရှိတယ်။

ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးရှိတယ်၊ သူတစ်ပါးကြိုက်တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

သူတစ်ပါးမကြိုက်ပေမယ့် ဟုတ်မှန်တယ်၊ အကျိုးရှိတယ်။
ဒါကြောင့် လိုက်ဆိုကြ။

- * ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိ သူတစ်ပါးကြိုက်သော စကားကို ဆိုတော်မူ
တတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * သူတစ်ပါးမကြိုက်သော်လည်း ဟုတ်မှန်ကျိုးရှိသော စကားကို
ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နိကာယ်ငါးရပ် ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * အင်္ဂါကိုးတန် ပြည့်ဖြိုးလျှံသည့် သာသနာတော် အဆုံးအမ
တော်ကြီးကို ပြောတော်မူတတ်သော ဟောတော်မူတတ်သော
မြတ်စွာဘုရား။
- * ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၈၄၀၀၀) များမြှောင်စွာလှ တရားဓမ္မတို့ကို
ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

ဟောဒီမှာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာ
ဘုရား။ စာမတတ်ပေမယ့်လို့ ရပြီ ဂုဏ်တော်ပွားလို့၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကို
ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

ဘုန်းကြီးတို့ကျတော့-

- * သုတ္တန်တရားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * ဝိနည်းတရားကို ဟောကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာ
ဘုရား။

ဆိုတော့ ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ ပွားလိုက်တာ။

- * ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူသော မြတ်
စွာဘုရား။
- * ဓမ္မပဒပါဠိတော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာ
ဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

ကမ္ဘာမှာ ဘုရားဆိုပြီးတော့ ကိုးကွယ်နေကြတယ်။ တို့ဘုရားလို ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟောတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား ရှိပါ့မလား။ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားမှ တစ်ပါး အခြားဘုရားတွေ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဟောတယ် ဆိုတာ ကြားကြသလား။ (မကြားဖူးပါဘူး)။

ပိဋကတ်သုံးပုံဆိုတာ အခြားဘာသာ အခြားသာသနာမှာ ရှိပါ့ မလား။ (မရှိပါ)။ မရှိလို့မို့ နိုင်ငံတော်က “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု တက္ကသိုလ်” ဆိုပြီးတော့ ဘုရား တရားတော်တွေကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာနဲ့ ပို့ချပြီးတော့ ကမ္ဘာကို ဖြန့်နေတယ်။

ဘာကြောင့်? ကမ္ဘာမှာမရှိတဲ့ ပစ္စည်း၊ ရှားပါးပစ္စည်း ဖြစ်လို့ပါပဲ။

အဲဒီတော့ ဘုရားဆိုတာ ပိဋကတ်သုံးပုံ မဟောနိုင်ဘူးလား။ (ဟောနိုင်ပါတယ် ဘုရား)။ ဘုရားမှန်ရင် တရားမဟောနိုင်ဘူးလား။ (ဟော နိုင်ပါတယ် ဘုရား)။ သုတ္တန် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာတရားတွေကို ဘုရားမှန်ရင် မဟောနိုင်ဘူးလား။ (ဟောနိုင်ပါတယ် ဘုရား)။ ဘုရားမှန်မှ ဟောနိုင်တာ။

ဘုန်းကြီးတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘုရားဟာ ပိဋကတ်သုံးပုံ မဟောခဲ့ ဘူးလား။ (ဟောခဲ့ပါတယ် ဘုရား)။ ဓမ္မစကြာတရား မဟောဘူးလား။ (ဟောခဲ့ပါတယ် ဘုရား)။

ဣန္ဒြိယတပဒေါ သာရော၊ ဖလပုပ္ဖော ပသောဘိတော

သစ္စာယောယမ ပုဗ္ဗော၊ ကပ္ပရုက္ခော သမုဋ္ဌိတော။

ဣန္ဒြိယတပဒေါ- လောကုတ် လောကီ နှစ်လီသော အကျိုးစီးပွား ကို ပေးစွမ်းတော်မူနိုင်သော။ သာရော- သီလ သမာဓိ ပညာဖြည့်၍ ပြည့် သော အနှစ်သာရ ရှိပေသော။ ဖလပုပ္ဖေါ ပသောဘိတော- သိ၍မကုန် သီးပွင့်စုံသို့ အဖုံဖုံ အစားစား များပြားပြည့်ကြွယ် တင့်တယ်တော်မူပါပေ သော (ဘုရားတည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီး သိ၍မကုန်ဘူး။ ဘုန်းကြီး တို့ တစ်ဝါတွင်းလုံး ဟောဟော ဒီတရားတော်တွေဟာ ကုန်နိုင်ရဲ့လား၊ မကုန်နိုင်ဘူး။) သုတ္တန်တရားတော်တွေ ဝိနည်းတရားတော်တွေ သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် ပြန်ကြည့်ရအုံးမယ်။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရှစ်ပါးကို ပြောချင်လို့ မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတဲ့အတိုင်းတော့ မပြည့်စုံနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက

မိခင်ဇရာဝတီ

ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၈)ပါးကို ဥပမာ (၈)မျိုးနဲ့ တစ်ချို့ဉာဏ်တွေကျတော့ ဥပမာ သုံးမျိုးတောင် ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့်- “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ”ကို မြတ်စွာဘုရား ခရီးသွားသူ ဥပမာနဲ့ ပြတယ်။

“လူတစ်ယောက်ဟာ ရွာရိုးလျှောက်ပြီးတော့ သွားတယ်။ သွားပြီး တဲ့အခါ ဟိုအိမ်ဝင်ပြီး စကားပြော ဒီအိမ်ဝင်ပြီး စကားပြော ဟိုအိမ်ဝင် ရေသောက် အဲဒီလို လူတွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ စကားပြော၊ သူ့ခရီးစဉ်လေး ပြီးတဲ့အခါ ပြန်စဉ်းစားတယ်တဲ့။

ငါဒီနေ့ ခရီးသွားခဲ့တယ်။ ဘယ်သူနဲ့ တွေ့တယ်။ ဘယ်သူနဲ့ စကားပြောတယ်။ ဘယ်အိမ်မှာ ရေသောက်တယ်၊ ဘယ်လိုပြောခဲ့တယ်။

အဲဒီ ပြန်ပြီးတော့ သိသလိုဘဲ”--တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာကို ဟောခဲ့တယ်။ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၈)ပါးကို ဥပမာတွေပြပြီး ဥပမေယျတွေနဲ့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်မှာ ဟောထားတယ်။

ဟိုတုန်းကတော့ ရဟန်းဖြစ်ခါစတုံးက ဒီသီလက္ခန္ဓာပါဠိတော် ပြန်ဆိုလာတာ။ အခု မရဘူး။ ကျက်ထားတာ အခေါက်လေးငါးဆယ် ပြန်ဆိုထားတာ အခုမရဘူးနော်။ ဘုရားသာ မဟောခဲ့ရင် ခက်ရချည့်။ စာအုပ်သာ မရှိရင် ခက် တယ်။ မကြာသေးခင်က ဒါပြန်ပြီးတော့ ကြည့်ရတယ်။

ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၈)ပါး အပြောလွဲမှာစိုးလို့၊ အဟောလွဲသွားမှာစိုးလို့။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားလောက် အပြောကောင်းတာ ရှိပါ့မလား။ (မရှိပါဘုရား)။ မြတ်စွာဘုရားလောက် အဟောကောင်းတာ ရှိပါ့မလား။ (မရှိပါဘုရား)။ မြတ်စွာဘုရားလောက် စကားကောင်းတာ ရှိပါ့မလား။ (မရှိပါဘုရား)။

လိုက်ဆိုကြ။

- * အဟောကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အပြောကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * စကားကောင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

စကားကောင်းလိုက်တာ တစ်ခါထဲ ငြိမ်းချမ်းရေး ရသွားလောက်တဲ့ စကားမျိုး၊ သတ္တဝါတို့ သဏ္ဌာန်မှာ လောဘခဲ၊ ဒေါသခဲ၊ မောဟခဲတွေကို ထုခွဲဖြေဖျောက်ပြီးတော့ တကယ်တမ်း ဉာဏ်ထူးဉာဏ်မြတ် ရရှိတော်မူစေနိုင်တဲ့ စကားမျိုး တရားမျိုး အဲဒီလို စကားတွေ ပြောတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တဲ့ တရားကြောင့် ကမ္ဘာကြီးစစ်ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ (မဖြစ်နိုင်ပါဘူး)။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းမသွားနိုင်ဘူးလား။ (ငြိမ်းချမ်းသွားနိုင်ပါတယ်)။

ကမ္ဘာကြီးတင် မကဘူး။ မိမိခန္ဓာကိုယ်လည်း ငြိမ်းချမ်းတယ်။ တစ်ယောက်ထဲလည်း ငြိမ်းချမ်းတယ်။ အိမ်တွေမှာလည်းပဲ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာထဲက သီလကျင့်စဉ် လိုက်နာကြရင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ဧကန်ရနိုင်ပါတယ်။

ဟော- မုသာဝါဒ ပိသုဏ္ဍာဝါစာ- လိမ်ညာ ဂုံးတိုက်တဲ့ စကားတွေ မပြောဘဲနေရင် ငြိမ်းချမ်းသွားနိုင်တာ။ ဖရသဝါစာ- ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း မပြောရင် ငြိမ်းချမ်းနိုင်တယ်။

အိမ်တွေမှာလည်း အိမ်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးတွေ ရနိုင်ဖို့ ဘုရားတရားတွေသာ များများလိုက်စား၊ ဘုရား တရားတော်တွေ များများလိုက်စား ငြိမ်းချမ်းတယ်။

အလားတူဘဲ ရွာတွေ၊ ရပ်တွေ၊ မြို့တွေ၊ တိုင်းခရိုင်နိုင်ငံတွေ၊ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ငြိမ်းချမ်းနိုင်တာကတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့နည်းပါပဲတဲ့။

ဟော- အများကြီး မကျင့်သုံးတောင်မှ သီလ၊ သမာဓိပိုင်းက မေတ္တာဘာဝနာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာပွား၊ အဲဒီလိုများ နေကြ ထိုင်ကြ မယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းလို့ အေးဆေးလို့-

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ အဲဒီလို ငြိမ်းချမ်းနိုင်ဖို့ရာအတွက် မိမိတို့ရဲ့ အဓိဋ္ဌာန်လေးနဲ့ “အဓိဋ္ဌာန်လေးနဲ့ စိတ်အကြံတွေ ပြီးမြောက်လို့ သိဒ္ဓိပေါက်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ”

ဟော- ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ကျကျနန ပွားပါ။

မိခင်ဇရာဝတီ

နံပါတ် (၄) ဖြစ်တဲ့ သုဂတော ဆိုတဲ့ စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်လို့ ပြီးသွားပြန်ပြီ။

အားလုံး ဒကာ ဒကာမတွေဟာ အစဉ်အတိုင်း-

အရဟံဂုဏ်တော်ဆိုတဲ့ စိန်တံတိုင်း

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါဆိုတဲ့ စိန်တံတိုင်း

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောဆိုတဲ့ စိန်တံတိုင်း

သုဂတောဆိုတဲ့ စိန်တံတိုင်း

တဖြေးဖြေး တဆင့်ပြီးတဆင့် စိန်တံတိုင်းကြီးတွေ ခတ်နှိပ်ပြီးတော့ သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရား ညွှန်ပြတော်မူတဲ့ ဝိမုတ္တိသုခ အမတ အောင်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ လျင်မြန်စွာ စံမြန်းနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဣ ဣ ဣ

ပဉ္စမစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

ယနေ့ ၁၃၆၁-ခု၊ တော်သလင်းလဆန်း (၈)ရက်နေ့ (၁၁)ရက် နာဂလိုဏ်ဂူ အဓိဋ္ဌာန်တရားကို ဆက်ဟောပါမယ်။

ပဉ္စမမြောက် ပဉ္စမစိန်တံတိုင်းကြီးကို ခတ်ကြရအောင်။ ပဉ္စမ စိန်တံတိုင်းကြီးက “လောကဝိဒ္ဓ” တဲ့။

လောကဝိဒ္ဓကို-

ဘောဘဂဝါ ဣတိပိ လောကဝိဒ္ဓ၊

လောကဝိဒ္ဓ ဝတ သောဘဂဝါ၊

လောကဝိဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

လောကဝိဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒ္ဓါ၊

ပဉ္စမော ဝဇီရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ လောကဝိဒ္ဓ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ ပုတီးစိပ်ကြ၊ လောကဝိဒူဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ပါဠိဘာသာ တတ်ကျွမ်းသူများ ရှင်းကနဲ ရှင်းကနဲ သိသွားသော်လည်း အများစုသိဖို့ ခက်တယ်။

အဲဒီ လောကဝိဒူဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ဂုဏ်ပုဒ်တော်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက -

သောဘဂဝါ- အကျွန်ုပ်တို့ ကိုးကွယ်အားထားရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ- ဤသို့လျှင် လူ့ခွင်နတ်ရွာ ဗြဟ္မာနစ်ဆယ် အပါယ်လေးရပ် သတ်မှတ်ပိုင်းခြား ဖီလာအားဖြင့် ကျယ်ပွားအနန္တ ရှိသမျှတွင် လောကအချက် အဆက်ဆက်ဖြင့် ဖြစ်ပျက်ပွားဆုတ် မြတ်ယုတ်ဆိုးကောင်း ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိစွမ်းနိုင်သော ဂုဏ်သကတကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒူ- လောကဝိဒူဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် လောကဓာတ်အရပ်စုံအောင် လွှမ်းမိုး၍ ကျော်ကြား၍ ထင်ရှားတော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိမိတို့ ကိုးကွယ်အားထားတဲ့ မြတ်စွာဘုရားက လောကဝိဒူဟူသော ဂုဏ်တော်ပုဒ်နဲ့ ချီးကျူးအပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီး။

ဒီဂုဏ်တော်ကို ပွားများနေတော့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်ကို ပွားများပြီးတော့ စိတ်ထဲက အာရုံပြု နှုတ်ကရွတ်ပွားများ ပုတီးပါရင်လည်း ရတယ်၊ မပါရင်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပုတီးလေးနဲ့ကျတော့ ပုတီးလုံးရေကို အဓိကမထားပဲနဲ့ ဘုရားဂုဏ်တော်စီ အာရုံရောက်ပြီးတော့ သွားအောင်-

ဟော အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း စနစ်တကျ စိပ်တတ်အောင် ဂုဏ်တော်ပွားများတဲ့ သူတွေလည်း ဂုဏ်တော်ပွားများတတ်အောင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

လူ့ခွင်နတ်ရပ် ဗြဟ္မာနစ်ဆယ် အပါယ်လေးရပ် သတ်မှတ်ပိုင်းခြား ဖီလာအားဖြင့် ကျယ်ပွားအနန္တ ရှိသမျှတွင် လောကအချက် အဆက်ဆက်

မိခင်ဧရာဝတီ

ဖြင့် ဖြစ်ပျက်ပွားဆုတ် မြတ်ယုတ်ဆိုးကောင်း ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာ
ပိုင်ပိုင် သိစွမ်းနိုင်တော်မူတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်၊ လောကဝိဒ္ဓ- လောကဝိဒ္ဓ
မည်ပါပေ၏။

လောကဝိဒ္ဓဆိုတာ လောက၊က လောက၊ ဝိဒ္ဓက သိတယ်။
လောကဝိဒ္ဓ- လောကကို သိတယ်။ လောကသိတဲ့ အခါကျတော့ လောက၊က
သုံးမျိုးရှိတယ်။ ဘာတွေလဲ-

၁။ သြကာသလောက၊

၂။ သတ္တလောက၊

၃။ သင်္ခါရလောက၊

ဒကာ ဒကာမတွေ လောက ဘယ်နှစ်မျိုးရှိလဲ။ (သုံးမျိုးပါဘုရား)။

သြကာသလောကဆိုတာ ဘာတွေလဲ သြကာသလောကဆိုတာ ဘုံ
ဌာနတွေ အားလုံး။ ဘုံဌာနတွေက ဘယ်လောက်ရှိသလဲ ဆိုတော့။

လူ့ခွင်နတ်ရွာတဲ့။ လူ့ဘုံရယ်၊ နတ်ပြည် (၆)ထပ်ရယ်။ သုဂတိ
(၇)ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ (၂၀)၊ အပါယ်က (၄)ဘုံ။ အားလုံး (၃၁)ဘုံ။

ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေက ဒီ (၃၁)ဘုံထဲမှာ ဘယ်ဘုံကို
မြင်နေကြသလဲ။ ဘယ်နှစ်ဘုံ တွေ့ကြသလဲ။ လူ့ဘုံ မတွေ့ကြဘူးလား။
(တွေ့ပါတယ်ဘုရား)။ နတ်ဘုံ မြင်နိုင်ရဲ့လား။ (မမြင်ပါဘုရား)။ ဗြဟ္မာဘုံ
(၂၀) မြင်ရဲ့လား။ (မမြင်ပါဘုရား)။

အပါယ် (၄)ဘုံထဲက တိရစ္ဆာန်ဘုံ မမြင်ဘူးလား။ တိရစ္ဆာန်တွေ
နေတဲ့ နေရာတွေ တွေ့နေကြတယ်။ သူတို့ကလည်း လူတွေနေသလိုပါဘဲ။
အနံ့နေကြတယ်။ ရေထဲမှာလည်း နေတယ်။ မြေပေါ်မှာ နေတယ်။ ကောင်း
ကင်မှာလည်း နေတယ်။ အစုံပါဘဲ။

ငရဲဘုံ မမြင်ဘူး။ ပြိတ္တာဘုံ မမြင်ဘူး။ အသူရကာယ်ဘုံ မမြင်ဘူး။
နတ်လည်း မမြင်ဘူး။ ဗြဟ္မာပြည် (၂၀)လည်း မမြင်ဘူး။

(၃၁)ဘုံ သြကာသလောက။ မြတ်စွာဘုရားကတော့ (၃၁)ဘုံလုံး
ကို ဖြစ်တာလည်း သိတယ်။ ပျက်တာလည်း သိတယ်။ တိုးပွားတာလည်း
သိတယ်။ ဆုတ်ယုတ်တာလည်း သိတယ်။ မြတ်တာလည်း သိတယ်။ ယုတ်

မိခင်ဧရာဝတီ

တာလည်း သိတယ်။ အကျိုးလည်း သိတယ်။ အကြောင်းလည်း သိတယ်။
အဆိုးလည်း သိတယ်။ အကောင်းလည်း သိတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့တတွေက မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူတဲ့ (၃၁)ဘုံထဲ
ဘယ်နှစ်ဘုံ မြင်သလဲဆိုတော့။ (၂-ဘုံ မြင်ပါတယ် ဘုရား။) လူ့ဘုံရယ်၊
တိရစ္ဆာန်ဘုံရယ် (၂)ဘုံ မမြင်ကြဘူးလား။ (မြင်ပါတယ် ဘုရား။)

ဉာဏ်တော်ကြီးက အင်မတန် ကြီးမားတယ်။ လောကသားတွေ
မမြင်နိုင်တဲ့ ဘုံကို မြင်တော်မူနိုင်တယ်။ အရှေ့တိုင်း အနောက်တိုင်းမှာ
ရှိကြတဲ့ စွမ်းပါတယ်ဆိုတဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ လူ့ဘုံမမြင်နိုင်ဘူးလား။
(မြင်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။)

တိရစ္ဆာန်ဘုံ မမြင်ဘူးလား။ (မြင်ပါတယ် ဘုရား။) ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊
အသူရကာယ်နဲ့ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည် မြင်နိုင်ရဲ့လား။ (မမြင်ပါဘုရား။)

ကမ္ဘာ့လူထုကြီး သန်းပေါင်း (၆၀၀၀)ကျော် မြင်တာက နှစ်ဘုံဘဲ
မြင်တယ်။ ကိုးကွယ်ရာ အားထားရာဖြစ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က (၃၁)ဘုံလုံး
မမြင်ဘူးလား။ (မြင်ပါတယ် ဘုရား။)

အဲဒီတော့ (၃၁)ဘုံ ဩကာသလောကကို သိတော်မူ မြင်တော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရား။ လိုက်ဆို။

* ၃၁-ဘုံ ဩကာသလောကကို မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၃၁-ဘုံ ဩကာသလောကကို သိတဲ့နေရာမှာ သာမန်သိတော်မူတာ
မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်တာလည်း သိတယ်။ ပျက်တာလည်း သိတယ်။ တိုးပွားတာ
လည်း သိတယ်။ ဆုတ်ယုတ်တာလည်း သိတယ်။ အကျိုးလည်း သိတယ်။
အကြောင်းလည်း သိတယ်။ အဆိုးလည်း သိတယ်။ အကောင်းလည်း
သိတယ်။ အမြတ်လည်း သိတယ်။ အယုတ်လည်း သိတယ်။ ၃၁-ဘုံ သိတဲ့
နေရာမှာ သာမန်လေးသိတာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။

ကမ္ဘာ့လူထုကြီး သိနေတာက (၂)ဘုံဘဲ သိတယ်။ (၃၁)ဘုံလုံးကို
ဘုရားမှန်မှ သိတယ်နော်။ ဘုရားမမှန်ရင် မသိဘူး။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ
ဘုရားကတော့ (၃၁)ဘုံလုံးကို သိတယ်။ ဟော- အနန္တစကြာဝဠာ အနန္တ
စကြာဝဠာလို့ ဘုန်းကြီးတို့ စကားသုံးကြတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

နေတို့၊ လတို့ အရောင်ထွန်းပနိုင်တဲ့နေရာ လေးကျွန်းတစ်မြင့်မိုရ်။

ဟောဒီ နေမင်းကြီး ထွက်လာပြီ၊ ဟော- နေပျောက်ကွယ်သွားပြီ။
လမင်းကြီး ထွက်လာပြီ။ ပျောက်ကွယ်သွားပြီ။ အဲဒီ နေတစ်စင်း၊ လတစ်စင်း
တို့ လှည့်ပတ်ပြီးတော့ နေတဲ့နေရာ။ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့နဲ့ ဝန်းရံပြီးတော့
နေတဲ့နေရာ။ ဟော မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းကို နေတို့၊
လတို့က လှည့်ပတ်သွားလာနေတဲ့နေရာ။

လေးကျွန်းတစ်မြင့်မိုရ်ကို စကြဝဠာတစ်ခု၊ ထိုထိုစကြဝဠာပေါင်း
များစွာကို စကြဝဠာအနန္တလို့ ခေါ်ပါတယ်။

နေတစ်စင်း၊ လတစ်စင်း၊ မြင့်မိုရ်တောင်၊ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းကို
စကြဝဠာတစ်ခု။ အဲဒီ စကြဝဠာပေါင်း မရေမတွက်နိုင်တာကို စကြဝဠာ
အနန္တ။ မိမိတို့ နေထိုင်တဲ့ စကြဝဠာနဲ့ ဝန်းကျင်စကြဝဠာတွေ စကြဝဠာ
ပေါင်း တစ်ထောင်။ အဲဒါကို စူဠနီလောကဓာတ်လို့ ခေါ်တယ်။

အခု ကမ္ဘာ့လူထုကြီး သန်းပေါင်း (၆၀၀၀)ကျော် နေထိုင်တဲ့
ဒီကမ္ဘာကြီး ။ ဒါစကြဝဠာကြီးတစ်ခု။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံပေါင်း
(၁၈၈)ကျော် စုပေါင်းပြီးတော့ နေထိုင်တာ စကြဝဠာကြီးတစ်ခုပဲ။

အဲဒီလို စကြဝဠာပေါင်း (၁၀၀၀)ကို စူဠနီလောကဓာတ်လို့
မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ခဲ့တယ်။ အဲဒီလို စကြဝဠာပေါင်း တစ်သိန်းကို
မဇ္ဈိမလောကဓာတ်။ ဒါလဲ မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူတယ်။

နောက်ထပ် အဲဒီလို မိမိတို့ သန်းပေါင်း (၆၀၀၀)ကျော် နေထိုင်ရာ
ဖြစ်တဲ့ နေ၊ လ၊ လေးကျွန်းနှင့် မြင့်မိုရ်တောင်တစ်ခု ဖြစ်တဲ့ စကြဝဠာပေါင်း
ကုဋေတစ်သိန်းကို မဟာသဟဿိလောကဓာတ်ကြီး။

လောကဓာတ် (၃)မျိုး-

၁။ စူဠနီလောကဓာတ်၊

၂။ မဇ္ဈိမလောကဓာတ်၊

၃။ မဟာသဟဿိလောကဓာတ်-ရယ်လို့ လောကဓာတ်

(၃)မျိုး မြတ်စွာဘုရားက ဟောခဲ့တယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အနန္တလောကဓာတ် အနန္တစကြဝဠာ ဆိုတာက စကြဝဠာ အဆုံး မရှိဘူးတဲ့။

အခုခေတ် မြင်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ စကြဝဠာတစ်ခုက ပိုပြီးမြင်နိုင် သူ မကြားဖူးဘူး။ ကမ္ဘာလူထုကြီးသန်းပေါင်း (၆၀၀၀)ကျော် နေထိုင်ရာဖြစ် တဲ့ ဒီစကြဝဠာကိုသာ မြင်နေကြတယ်။ မိမိနေထိုင်ရာ စကြဝဠာရဲ့ ဝဲယာ ရှေ့နောက်မှာ ကပ်ပြီးနေတဲ့ စကြဝဠာကို မြင်ရဲ့လား။ (မမြင်ပါဘူးရား)။

ဒီလို စကြဝဠာပေါင်း (၁၀၀၀) ရှိတယ်။ ဒီလို စကြဝဠာပေါင်း (၁၀၀၀၀၀) ရှိတယ်။ ဒီလို စကြဝဠာပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်း ရှိတယ်တဲ့။ မြင်တော်မမူဘူးလား။ (မြင်ပါတယ် ဘုရား)။

စကြဝဠာအနန္တ ဩကာသလောကကြီးဘဲ။ စကြဝဠာ တည်နေ ပုံနှင့်တကွ ဒီစကြဝဠာကြီး ဘယ်လိုတည်နေသလဲ။ မြေကြီးဟာ ဘယ်မှာ တည်သလဲဆိုရင်-

အယံ အာနန္တ မဟာပထဝီ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌိတာ

ရေပြင်ပေါ်မှာ တည်နေတယ်။ ရေပြင်ဘယ်မှာ တည်နေသလဲ။ လေပြင်ပေါ်မှာ တည်တယ်။ လေလှုပ်ရင် ရေလှုပ်တယ်။ ရေလှုပ်လို့ရှိရင် မြေမလှုပ်ဘူးလား။ (လှုပ်ပါတယ် ဘုရား)။

ဩကာသလောက အဆင့်ဆင့် တည်နေပုံက-

ကိုးသိန်းခြောက်သောင်း အထူပေါင်း တည်ရှောင်းအောက်ခံ လေ၊
လေးသိန်းရှစ်သောင်း အထူပေါင်း တည်ရှောင်းလေထက် ရေ၊
နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထူပေါင်း တည်ရှောင်းရေထက် မြေ၊
သီလာပုံသု မြေနှစ်ခု အထူထက်ဝက်ဝေ။

မြတ်စွာဘုရားက “ဘူမိစာလကထာ”တဲ့ မြေလျှင်လှုပ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ဟောကြားပြီးထားတယ်။

မြင်မှမမြင်ရတဲ့ အခါကျတော့ တိုင်းတာလို့မရတဲ့အတွက် ကြိုတင် ခန့်မှန်းလို့မရဘူး။ မိုးလေဝသကတော့ တိမ်တွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို မြင်ရတော့ တိုင်းတာလို့ရတယ်။ မြေလျှင်လှုပ်တာကို မှန်းဆပြီး တွက်ရတော့ မှန်ခဲ တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

မြတ်စွာဘုရား လေလှုပ်ရင် ရေလှုပ်တယ်။ ရေလှုပ်ရင် မြေလှုပ်တယ်လို့ ဟောထားခဲ့တော့ မြေသည် ရေပေါ်မှာ တည်တယ်။ ရေသည် လေပေါ်မှာ တည်တယ်လို့ မြင်တော်မူတယ်။ ဘယ်ကိရိယာနဲ့မှ မတိုင်းရဘူး။

* သြကာသလောကကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဘယ်စကြဝဠာဘဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်တာလည်း သိတယ်။ ပျက်တာလည်း သိတယ်။ တိုးပွားတာလည်း သိတယ်။ ဆုတ်ယုတ်တာလည်း သိတယ်။ မြတ်တာလည်း သိတယ်။ ယုတ်တာလည်း သိတယ်။ အကျိုးလည်း သိတယ်။ အကြောင်းလည်း သိတယ်။ အဆိုးလည်း သိတယ်။ အကောင်းလည်း သိတယ်။ ဒါကြောင့် လိုက်ပြီးတော့ ဆိုကြအုန်း။

* စကြဝဠာအနန္တ သြကာသလောကကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဪ- သြကာသလောက၊ (၃၁)ဘုံ သြကာသလောက၊ စကြဝဠာ သြကာသလောကမှ နေကြထိုင်ကြတဲ့ ရေနေသတ္တဝါတွေ ဘယ်လောက်၊ ကုန်းနေသတ္တဝါတွေ ဘယ်လောက်၊ ကောင်းကင်နေ သတ္တဝါတွေက ဘယ်၍ ဘယ်မျှ အရေအတွက်နှင့်တကွ-

သတ္တဝါတို့ရဲ့ သဏ္ဌာန်၊ အနေ၊ ဖြစ်တာ၊ ပျက်တာ၊ တိုးပွားတာ၊ ဆုတ်ယုတ်တာ၊ အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး၊ အယုတ်အမြတ်တွေကို ကောင်းစွာ သိတော်မူတယ်။ သတ္တလောကကို သိတော်မူတယ်။

(၃၁)ဘုံသား တစ်နည်းအားဖြင့် စကြဝဠာသားတို့ရဲ့ ဖြစ်၊ ပျက်၊ ပွား၊ ဆုတ်၊ မြတ်၊ ယုတ်၊ ကြောင်း၊ ကျိုး၊ ကောင်း၊ ဆိုးကို သိတော်မူတယ်။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

* (၃၁)ဘုံသား စကြဝဠာသားတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပွားဆုတ် မြတ်ယုတ်ဆိုးကောင်း ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိမြင်တော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- (၃၁)ဘုံသားတွေကိုလည်း သိတယ်။ စကြဝဠာအနန္တသားတွေကိုလည်း သိတယ်။

ဒါဖြင့် အဲဒီလောက်တင် သိတာမဟုတ်ဘူး။ (၃၁)ဘုံမှာ ရှိနေတဲ့ သတ္တဝါ စကြဝဠာအနန္တမှာ ရှိနေတဲ့ သတ္တဝါတွေ ဗဟိဒ္ဓလောက ရေမြေ တောတောင် သမုဒ္ဒရာလို့ ခေါ်တဲ့ သင်္ခါရလောက-

စောစောက (၃၁)ဘုံသား စကြဝဠာအနန္တသားတို့ရဲ့ အတွင်း သဏ္ဌာန်မှာရှိနေတဲ့ ရုပ်နေရုပ်ထား၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ခန္ဓာငါးမျိုး၊ အာယတန (၁၂)မျိုး၊ ဓာတ် (၁၈)မျိုး ခွဲခြားပြီးတော့ အတွင်းဓာတ်သား သင်္ခါရလောကကိုလည်း သိမြင်တော်မူတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် သတ္တဝါမျိုးစုံတို့ရဲ့ လှည့်ပတ် သွားလာနေပုံ အဲဒီ သတ္တဝါတို့ရဲ့ လှည့်ပတ်ပြီးတော့ ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ဝန်းကြီးကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား မြင်တော်မူတယ်။

ဒါဖြင့် သင်္ခါရလောကဆိုတာ ဗဟိဒ္ဓလောက သစ်ပင် ရေမြေ တောတောင် သမုဒ္ဒရာ စသည်-

အဇ္ဈတ္တလောကခေါ်တဲ့ သတ္တဝါတို့ရဲ့ သဏ္ဌာန်မှာရှိတဲ့ ရုပ်နေ ရုပ်ထား၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ဖြစ်ပျက်၊ ပွားဆုတ်၊ မြတ်ယုတ်၊ ကောင်းဆိုး၊ ကြောင်းကျိုးကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်တယ်။ လိုက်ဆိုကြ။

* (၃၁)ဘုံရှိ (၃၁)ဘုံသားတို့၏ ရုပ်နေရုပ်ထား၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ဖြစ်ပျက်၊ ပွားဆုတ်၊ မြတ်ယုတ်၊ ဆိုးကောင်း၊ ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိစွမ်းတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

* ရေ မြေ တော တောင် သစ်ပင်စသည်တို့၏ ဖြစ်ပျက်၊ ပွား ဆုတ်၊ မြတ်ယုတ်၊ ဆိုးကောင်း၊ ကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းစွာ ပိုင်ပိုင် သိစွမ်းတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

(၃၁)ဘုံမှာ (၃၁)ဘုံသားတို့ ဘယ်လိုလည်ပတ်နေသလဲ။ စကြဝဠာ အနန္တမှာ စကြဝဠာသားတွေ ဘယ်လိုလည်ပတ်နေသလဲ။ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်ပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်ထဲ ဆင်ခြင်လိုက်တယ်။ အနန္တ စကြဝဠာ သားတွေ (၃၁)ဘုံသားတွေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာတဲ့။

ဟော- မသိလို့မို့ သင်္ခါရတွေဖြစ်တာပါဘဲ အစရှိသဖြင့် အဲဒီက နေပြီး ဘဝတစ်ခုလုံး သေတဲ့ ကျေတဲ့အထိ သေကျေပြီးတဲ့နောက် သောက

ပရိဒေဝ စသည်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ဝန်းကြီးကို မြင်
တော်မူတာ-

အဲဒါ သတ္တလောကရဲ့ ဓမ္မပရမတ္ထသစ္စာအားဖြင့် လည်ပတ်နေပုံ-
ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ဝန်းကြီး လည်ပတ်နေပုံဟာ ဘုရားမဟုတ်ရင်
မဟောနိုင်ဘူး။ ဘုရားမစစ်ရင် မဟောနိုင်ဘူး။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ကိုးကွယ်အားထား ဆည်းကပ်နေတဲ့
မြတ်စွာဘုရားသည် ဩကာသလောက (၃၁)ဘုံ စကြဝဠာအနန္တ အကုန်
အစင် သိမြင်တော်မူတယ်။

သတ္တလောက- သတ္တဝါမျိုးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူတယ်။
သတ္တဝါမျိုးစုံသဏ္ဌာန်မှာ ရှိနေတဲ့ အဒိသတ္တဝါတွေ လှည့်ပတ်ပြီးတော့နေတဲ့
သံသရာစက်ဝန်းကြီးကိုလည်း ကျကျနန မြင်တော်မူတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ လောကဝိဒ္ဓုတဲ့ လောကဝိဒ္ဓုဂုဏ်တော် အကျဉ်းအား
ဖြင့် ဟောရတာ။ အကျယ်တဝင့် ဆိုရင်တော့ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာ
တော်ဘုရားကြီးရဲ့ “ဥရောပဗုဒ္ဓဘာသာ အလင်းကျမ်း” ဥရောပတိုက်သား
တွေ အတွက်။ အာရှတိုက်သားတွေကတော့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာနဲ့ နီးစပ်
တယ်တဲ့။ ဥရောပတိုက်သားတွေက ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာနဲ့ မနီးစပ်ဘူး။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလောကသုံးပါးကို ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့
ရေးထားတယ်။ “ဥရောပဗုဒ္ဓဘာသာအလင်းကျမ်း” ဆိုပြီး ရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ လောကဝိဒ္ဓုဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်ကြီးဟာ လောကဝိဒ္ဓု--
စောစောကပြောတဲ့ အနန္တစကြဝဠာ တစ်နည်းအားဖြင့် တရားနယ်ပယ်က
ပြောမယ်ဆိုရင် လောကရဲ့အဆုံးကို ခြေကျင်သွားလို့ မရောက်နိုင်ဘူး။
ယာဉ်ရထားတွေနဲ့လည်း သွားလို့ မရောက်နိုင်ဘူး။ ဣဒ္ဓိပါဒ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ကော သွားနိုင်သလား။ မသွားနိုင်ဘူး။ မသွားနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့်-

ဂမနေန နပတ္တဗ္ဗော၊ နဂန္တဗ္ဗော ကုဒါစနံ

သွားလို့ဖြင့် ဘယ်လိုမှမရောက်ဘူးတဲ့။ ယာဉ်ရထားနဲ့ဘဲ သွားသွား၊
တန်ခိုးနဲ့ဘဲ သွားသွား၊ လောက၏အဆုံးကို မရောက်နိုင်ဘူး။

နစအပတွာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိပမောစနံ

လောကဇာတိအဆုံး မရောက်ပဲနဲ့ ဒုက္ခဇာတိအဆုံးကို မရောက်နိုင်ဘူးတဲ့။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင် လောကဆိုတာက ဒုက္ခသစ္စာ၊ လောကသမုဒယ ဆိုတာက ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၊ လောက နိရောဓဆိုတာက လောကဇာတိချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်။

လောကကို ခန္ဓာငါးပါး ယူပြီးတော့ ဤတစ်လံမျှလောက်သော ခန္ဓာကိုယ်မှာ လောကလည်း ရှိတယ်။ လောကဆိုတာ ဘာလဲ။ ဒုက္ခသစ္စာ။ ဒီခန္ဓာကိုယ်မှာဘဲ ရှာကြည့်။ လောကဖြစ်ကြောင်းက တဏှာ၊ လောကချုပ်ရာလည်း ရှိတယ်။

တရားပျောက် ကိုယ်မှာရှာ၊ တရားရှာ ကိုယ်မှာတွေ့ဆိုတာလို ချုပ်ငြိမ်းရာလည်း ဒီထဲမှာဘဲရှာ၊ လောကချုပ်ငြိမ်းရာလည်း ဒီထဲမှာဘဲရှာ။

လောကဇာတိအဆုံးကို ရောက်အောင်သွားတဲ့နည်း၊ တရားရှာနည်းကို ပြောကြဦးစို့။ ဘာကြောင့် လောကဇာတိအဆုံးရောက်အောင် သွားတဲ့နည်းကို ညွှန်းရသလဲဆိုတော့-

လောကဆိုတာ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်တဲ့သဘောကို လောကလို့ ခေါ်တာ။ ဖြစ်တာ ပျက်တာတွေ လွန်မြောက်မှ ချမ်းသာမှာ။ တို့တဟွေ လောကအဆုံးရောက်ဖို့ ဘုရားရှင်က လောကနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ- လောကအဆုံးရောက်ရန် မဂ္ဂင်လမ်းပြထားခဲ့တာ။ လောကအဆုံး မရောက်နိုင်လို့ရှိရင် လောကထဲမှာပဲ လုံးချာလိုက်နေမှာပါပဲ။ လုံးချာမလိုက်အောင် မဂ္ဂင်ကျင့်စဉ် ကျင့်ကြဖို့ပါပဲ။

ဖြစ်တာ ပျက်တာတွေ လွန်မြောက်တဲ့နိဗ္ဗာန်ကို ဒီအတိုင်းသွားလို့တော့ မရောက်ဘူး။ တန်ခိုးနဲ့သွားလို့ မရောက်ဘူး။ ရောဟိတဿ- ဆိုတဲ့ ရသေ့တစ်ပါးဟာ တန်ခိုးအဘိညာဉ်အရာမှာ အလွန်လျှင်မြန်တယ်။ သူ့ကိုယ်သူ အထင်ကြီးပြီး သူ့ရဲ့ဈာန် အဘိညာဉ်တန်ခိုးနဲ့ လောကရဲ့အဆုံးကို ရောက်အောင်သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီရသေ့ဟာ အသက်တစ်ရာကျော်လို့ သေသာသွားတယ်။ လောကရဲ့အဆုံးကို ရောက်မသွားဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒါဖြင့် လောကဝိဒူဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော် ပွားများတဲ့နည်းလေး
ပြောကြားလို့ ငါးခုမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ (၆)ခုမြောက်
စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ကြဦးစို့။

ဆဋ္ဌမစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ

သောဘဂဝါ ဣတိပိ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ၊

အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ ဝတ သောဘဂဝါ။

အနုတ္တရံ ပုရိသဓမ္မသာရထိ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

အနုတ္တရပုရိသဓမ္မသာရထိ ဘဂဝန္တံ ဝန္နာမိ သဗ္ဗဒါ။

ဆဋ္ဌမေ ဝဇီရပါကာနော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိ။

ဒီလိုဂုဏ်တော် ရွတ်ဖတ်ပွားများနည်းကတော့ သိပ်ပြီးတော့
သဘောမပေါက်သေးဘူး။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်
ဘုရားကြီးက-

သောဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ- ဤသို့လျှင်
ကိလေသာဟိတ် အဆိပ်ပြင်းထန် အကင်းသန်လျှက် မာန်တလူလူ အလံ
ထူသည့် လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအစားစား နဂါးအဖုံဖုံ ဂဠု
အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုးသွမ်းသွမ်း ကြမ်းကြုတ်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို ဗုဒ္ဓမန္တာန်
ဆိပ်အန်ငြိမ်ဆေး ထိုက်ရာပေး၍ ယဉ်ကျေးစေမှု အစုစု၌ အတုမရ အဖက်
မရ ကြီးမြတ်တော်မူလှပါသောကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာ
ရထိ- အနုတ္တရောပုရိသဓမ္မသာရထိဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး
၍မကုန် လောကဓာတ်အရပ်စုံအောင် လွှမ်းမိုးခြုံကျော်ကြား၍ ထင်ရှား
တော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒီဂုဏ်တော်ကြီးက ဘာလဲဆိုတော့ မိမိကိုယ်တိုင် ဘုရားဖြစ်တယ်။ တရားတော်တွေကို သိတယ်။ အဲဒီလို သိပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ မိမိသိတရား တော်နဲ့ ဆေးတော်နဲ့ မိမိဟာ ဆေးသိတယ်၊ ဆေးရှိတယ်၊ ဆေးလည်း သိတယ်၊ ရှိလည်း ရှိတယ်။ ဘာဆေးတွေလဲဆိုတော့-

သုံးဘုံဝေနေ အထွေထွေလျှင် ကိလေသာဟိတ် အဆိပ်ပြင်းထန် အကင်းသန်ပြီး ကိလေသာ အဆိပ်အတောက်မိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မာန်တလူ အလံထူသည့် လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအစားစား (ဟော- ဗက ဗြဟ္မာကြီးတို့လို၊ အင်္ဂုလိမာလတို့လို၊ အာဠာဝကတို့လို ကိလေသာ အဆိပ် မာန်တက်နေတာ)

ကိလေသာဟိတ် အဆိပ်ပြင်းထန် အကင်းသန်လျက် မာန်တလူလူ အလံထူသည့် လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအစားစား နဂါးအဖုံဖုံ ဂဠုန်အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုးသွမ်းသွမ်း ကြမ်းကြုတ်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို (ကိလေ သာဟိတ် လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန) အစရှိတဲ့ ကိလေသာဟိတ်တွေ ကိလေသာအဆိပ်အတောက်တွေ မိပြီးတော့ နေကြတော့ သမာန်အားဖြင့် တော့ မြို့ကြီးသူတွေ ယဉ်ကျေးပါတယ်၊ ရပ်ကြီးသူတွေ ယဉ်ကျေးလှရဲ့လို့ ဒီလို ပြောရပေမယ့်လို့ လောဘတဏှာဆိုတဲ့ အဆိပ်ရှိနေတဲ့အတွက် တကယ် ယဉ်ကျေးတဲ့သူ မဖြစ်ကြသေးဘူး၊ မယဉ်ကျေးဘူး။ ကိလေသာအဆိပ်က ပြင်းထန်နေတော့ ကိလေသာအဆိပ်က ရှိနေတော့-

မာန်တလူလူ အလံထူသည့် လူအရပ်ရပ်၊ နတ်အဖြာဖြာ၊ ဗြဟ္မာ အစားစား၊ နဂါးအဖုံဖုံ၊ ဂဠုန်အသီးသီး အဆိပ်ရှိနေတော့ အဆိပ်မိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များလို့၊

မာန်တလူလူ အလံထူသည့် လူအရပ်ရပ်၊ နတ်အဖြာဖြာ၊ ဗြဟ္မာ အစားစား၊ နဂါးအဖုံဖုံ၊ ဂဠုန်အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုးသွမ်းသွမ်း ကြမ်းကြုတ်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို ဗုဒ္ဓမန္တာန် ဆိပ်အန်ငြိမ်ဆေး ထိုက်ရာပေး၍ ဗုဒ္ဓမန္တာန်ဆိုတဲ့ အဆိပ်ကို ပပျောက်စေတတ်တဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာတဲ့ သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဝိနည်း ပိဋကတ်၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ် ဆေးသုံးလုံး၊ တစ်နည်းအားဖြင့် သီလဆေးလုံး၊ သမာဓိဆေးလုံး၊ ပညာဆေးလုံး-

မိခင်ဧရာဝတီ

လူအရပ်ရပ်၊ နတ်အဖြာဖြာတွေက ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတော့ ကိလေသာ အဆိပ်အတောက်မိပြီး ရောဂါစွဲနေတယ်။ ဘာရောဂါလဲလို့ ဆိုတော့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် (၃)မျိုး-

ဇီတိက္ကမ ကိလေသာခေါ်တဲ့ ကာယကံလွန်ကျူးမှု၊ ဝစီကံလွန်ကျူးမှု၊ မနောကံလွန်ကျူးမှု ပြည့်နှက်ပြီးနေတဲ့ ရောဂါသည်က တစ်မျိုး၊

ကာယကံ၊ ဝစီကံ လွန်ကျူးမှုတော့ မရှိပါဘူးတဲ့။ သို့သော် စိတ်ထဲမှာ ဖွက်ပြီးတော့နေတယ်။ စိတ်ထဲမှာ ဆူပွက်ပြီးတော့နေတဲ့ ရောဂါသည်က တစ်မျိုး။ ဟော- လွန်ကျူးမှု ဆူပွက်မှုတော့ မရှိပါဘူးတဲ့။ သို့သော် အမျိုးမပျက် အနံ့မပျက် အငွေ့အသက် မပျက်ဘဲနဲ့ အနုသယကိန်းပြီးတော့နေတဲ့ ရောဂါသည်က တစ်မျိုးတဲ့။ ရောဂါသည် (၃)မျိုး-

လွန်ကျူးဆူပွက် မျိုးမပျက် သုံးချက်ကိလေသာ

ဟော- လွန်ကျူးခြင်း၊

ဆူပွက်ခြင်း၊

အမျိုးမပျက်ဘဲ ကိန်းနေတဲ့ ကိလေသာ သုံးမျိုး ဖြစ်လေတော့-

ကာယကံလွန်ကျူးမှု၊ ဝစီကံလွန်ကျူးမှု၊ ကိလေသာအပြင်းဖမ်းနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကိလေသာအဆိပ်အတောက်မိနေတဲ့ အကြမ်းသမားတွေကို သီလဆိုတဲ့ ဆေးလုံး (၁)လုံး မြတ်စွာဘုရားက ပေးလိုက်တယ်။ ရောဂါလေးစားပေတော့-

သီလနယ်ပယ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဝိနည်းပိဋကတ်တော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူတယ်။ အတွင်းသဏ္ဌာန်မှာ ကိလေသာဆူပွက်ပြီး အဆိပ်မိနေတဲ့ သတ္တဝါတွေအတွက် ရော့- သမာဓိဆေးလုံးကို စားပေတော့-

အခု ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ဟာ သီလဆောက်တည် ပထမရောဂါအတွက် သက်သာမယ်။ ဒုတိယ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေ ကျကျနန ပွားများပြီးတော့ သမာဓိဆိုတဲ့ ဆေးတော်ကြီး စားလိုက်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သုတ္တန်ဒေသနာတော် ဆေးလုံးပါပဲ။

တတိယဆေးလုံးကျတော့ ဟော- အငွေ့အသက်ကလေးမှ မကျန်အောင် ရောဂါရှင်းလင်းပြီးတော့ ရောဂါအကင်းမကျန်အောင် ရောဂါအငုပ်

မိခင်ဇရာဝတီ

မကျန်အောင် မြတ်စွာဘုရားက ပညာဆိုတဲ့ ဆေးလုံး။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင် အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ဆိုတဲ့ ဆေးလုံးပါပဲ။

ဒါကြောင့် “လွန်ကျူးဆူပွက် မျိုးမပျက် သုံးချက်ကိလေသာ၊
သီလ သမာ ဓိပညာ သတ်ရာသုံးသိက္ခာ”

ကိလေသာတွေကို သတ်ဖို့ရာအတွက် သီလဆေးလုံး၊ သမာဓိဆေးလုံး၊ ပညာဆေးလုံး။

“ကိုယ့်ကိလေသာ ကိုယ့်အနာ ကိုယ်သာသိကြပါ”

“အနာနှင့်ဆေး သင့်အောင်ပေး ပျောက်ရေးမခက်ပါ”

ဟော- အနာနှင့်ဆေးနဲ့ သူ့ဟာသူ သင့်အောင်ပေးသွားရင် ပျောက်ဖို့မခက်ဘူးတဲ့။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓမန္တန် ဆိပ်အန်ငြိမ်ဆေး ထိုက်ရာပေး၍ ယဉ်ကျေးစေမှု အစုစု၌ အတုမရ အဘက်မရ ကြီးမြတ်တော်မူလှပါပေသောကြောင့် အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ နာမည်တော် ရခဲ့ပါတယ်။

ဂုဏ်တော် (၉)ပါး မယူဘဲနဲ့ (၁၀)ပါးယူတဲ့အခါ အနုတ္တရောက ဂုဏ်တော်တစ်ခု၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိက ဂုဏ်တော် (၁)ခု။

သို့သော် ဂုဏ်တော် (၉)ပါးဘဲ အသိများတဲ့အခါကျတော့ အနုတ္တရောနဲ့ ပုရိသဒမ္မသာရထိ ပေါင်းပြီးတော့-

အနုတ္တရော - အတုမရှိတဲ့

ပုရိသဒမ္မသာရထိ - ရိုင်းတဲ့ ပြတဲ့ သတ္တဝါတွေကို ဆိုဆုံးမနိုင်တဲ့ ဂုဏ်သတ္တိ။

ယဉ်ကျေးအောင် ပြုနိုင်တယ်။ အင်္ဂုလိမာလကြီးများ ယဉ်ကျေးအောင် ပြုလိုက်တာ။ စောစောက ကြမ်းမှကြမ်း၊ အမေသတ်မယ်၊ ဘုရားတွေလည်း ဘုရားသတ်မယ်။ ကြမ်းလိုက်တဲ့အကြမ်း၊ ဘယ်လောက်ကြမ်းကြမ်း မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့လို့ တရားဆေးသောက်လိုက်တဲ့အခါ အင်္ဂုလိမာလအကြမ်းကြီးကလည်း ယဉ်ကျေး။

အာဠာဝကကြီးကလည်း ကြမ်းလိုက်တာ မြတ်စွာဘုရားနဲ့တွေ့လို့-

မိခင်ဧရာဝတီ

ကိသုဓိတ္တံ ပုရိဿ သေဌံ
 ကိသု သုစိန္တော သုခမာဝဟတိ၊
 ကိသုဟဝေ သာဒုတရံရသာနံ
 ကထံ ဇီဝိ ဇီဝိတ မာဟု သေဌံ-

ဟော- သူမေးချင်တဲ့ မေးခွန်းမေးလိုက်တော့ မြတ်စွာဘုရားက-
 သဒ္ဓိဓ ဝိတ္တံ၊ ပုရိသဿ သေဌံ
 ဓမ္မော သုစိန္တော၊ သုခမာဝဟတိ၊
 သစ္စံဟဝေ၊ သာဒုတရံရသာနံ
 ပညာဇီဝိ၊ ဇီဝိတ မာဟုသေဌံ။

ပြဿနာ (၈)မျိုးထဲက ပထမ (၄)မျိုး ဖြေလိုက်ရုံနဲ့ သဘောကျ
 လှပြီ။ အာဠာဝကကြီး ကြမ်းတယ် ကြမ်းတယ်နဲ့ အခုခေတ်လူတွေ ကြမ်း
 လို့ရှိရင် အာဠာဝက၊ အာဠာဝကနဲ့ ခေါ်ကြတယ်။

သို့သော် အခုချိန်အခါမှာ အရိယာနယ်ပယ်ရောက်လို့ သောတာ
 ပန်ကြီး ဖြစ်သွားပြီ။ ဘုရား တရား သံဃာ အင်မတန် ကိုးကွယ်ပြီး နိဗ္ဗာန်
 ဆော်လုပ်ပြီးတော့ နေပါတော့မယ်တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားထံက တရားယူပြီး
 ယဉ်ကျေးသွားလိုက်တာ။

ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်ကြမ်းကြမ်း အင်္ဂုလိမာလလောက်၊
 အာဠာဝကလောက် ကြမ်းဖို့ မလွယ်ဘူးပေါ့။ သို့သော် ဘုရားဆေးသောက်
 လိုက်တဲ့အခါ အားလုံး ယဉ်ကျေးပြီးတော့ သွားတယ်။ လိုက်ဆိုကြ။

- * လွန်ကျူးဆူပွက်၊ မျိုးမပျက်၊ သုံးချက်ကိလေသာ။
- * သီလ သမာဓိ ပညာ သတ်ရာသုံးသိက္ခာ။
- * ကိုယ့်ကိလေသာ၊ ကိုယ့်အနာ၊ ကိုယ်သာသိကြပါ။
- * အနာနှင့်ဆေး၊ သင့်အောင်ပေး၊ ပျောက်ရေးမခက်ပါ။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ကိလေသာ ရောဂါစွဲနေသူတွေကို
 ကုတာပါဘဲ။

ဗုဒ္ဓမန္တာန် ဆိပ်အန်ငြိမ်ဆေး ထိုက်ရာပေး၍ ယဉ်ကျေးစေမှု အစုစု
 ၌ အတုမရ အဖက်မရ ကြီးမြတ်တော်မူလှပါပေသောကြောင့် အနုတ္တရော

မိခင်ဇရာဝတီ

ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ ဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီး
ဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် လောကဓာတ် အရပ်စုံအောင် လွှမ်းမိုးခြုံကျော်ကြား၍
ထင်ရှားတော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဟော- ဂုဏ်တော် တစ်ခုချင်းလေး တစ်ခုချင်းလေး အာရုံယူပြီး
တော့ အကျဉ်းချုပ် ပွားများမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုပွားများမလဲ။

* ရှိုင်းပြသော သူတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ပြုရာဝယ် အတုမရှိ
သော မြတ်စွာဘုရား။

တစ်ခုချင်းလေး တစ်ခုချင်းလေး အသေးစိတ် ပွားများလိုက်တဲ့
အခါကျမှ-

ထမင်းစားတဲ့အခါ ကြာကြာဝါးပြီး စားလိုက်တဲ့ အခါကျမှ ထမင်း
ရဲ့အရသာပေါ်တယ်။ ဂုဏ်တော်ပွားများရာမှာလည်း ဒီအတိုင်းပါဘဲ။

အဲဒီလို ပွားများနိုင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ လိုက်ဆိုကြ။

* ရှိုင်းပြသော သူတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ပြုရာဝယ် အတုမရှိ
သော မြတ်စွာဘုရား။

အာဠာဝကတို့၊ အင်္ဂုလိမာလတို့ အစရှိတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို
မြင်ရမယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ ယဉ်ကျေးအောင် ပြုတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ
“ဒန္တဘူမိ” ယဉ်ကျေးတဲ့နယ်မြေ ရောက်တာပါပဲ။

တစ်ချို့က မြို့ကြီးသားတွေ ယဉ်ကျေးတယ်။ ဟိုနိုင်ငံက ယဉ်ကျေး
တယ်။ ဒီနိုင်ငံက ယဉ်ကျေးတယ်။ အမျိုးမျိုးပြောနေကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရား
အလိုကတော့ “ဒန္တဘူမိ” ယဉ်ကျေးတဲ့နယ်မြေ အစစ်ဆိုတာ အရဟတ္တဖိုလ်။

ရဟန်းတွေ၊ ဘိက္ခုနီမတွေ၊ အမျိုးကောင်းသားတွေ၊ အမျိုးကောင်း
သမီးတွေ၊ မင်းညီ မင်းသားတွေ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်အောင် ပို့နေတာ။
အဲဒါ မြတ်စွာဘုရားက ယဉ်ကျေးမှုနယ်မြေ အစစ်သို့ ပို့လိုက်တာ။

ဗုဒ္ဓဘာသာများရဲ့ ပထမဆုံး ယဉ်ကျေးမှုကတော့ သရဏဂုံ
တည်ခြင်းပါဘဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

နောက်ဆက်ပြီးတော့ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည် အဆင့်ဆင့် ကုသိုလ်
စောင့်သုံးခြင်း၊ သမထ ဘာဝနာ ဝိပဿနာ ပွားများခြင်း၊ ဉာဏ်အဆင့်ဆင့်
ရရှိခြင်း၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရရှိခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရရှိခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေ
မြတ်စွာဘုရားက ပေးတော်မူတယ်။

လောကယဉ်ကျေးမှုတွေထက် ပို၍တော့ ယဉ်ကျေးတယ်။ အထူး
သဖြင့်တော့ စိတ်ယဉ်ကျေးပြီးတော့ တစ်ခါထဲ ယဉ်ကျေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကနေ
မယဉ်ကျေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပြန်မဖြစ်တော့ဘူး။

တကယ်တမ်း ယဉ်ကျေးတဲ့ နယ်မြေရောက်ပြီးတော့ သွားတယ်။
အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်ပြီးတော့ သွားတယ်။

အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ အဲဒီ ယဉ်ကျေးမှု နယ်မြေ
ရောက်ပြီးတော့သွားအောင် ပို့ဆောင်တတ်တဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓဘုရားကို
အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ (၆)ခုမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပြီး ပူဇော်
ကြရတယ်။

ဘယ်လောက်ထိအောင် ယဉ်ကျေးအောင် ပြုတတ်သလဲဆိုတော့
ဗကဗြဟ္မာကြီး အားလုံးကြားဖူးကြတယ်။ ဗကဗြဟ္မာကြီးဟာ အင်မတန်
အရေးကြီးတယ်။ ဒီဗကဗြဟ္မာကြီးကလည်း ကမ္ဘာလောကကြီးက အလေး
အမြတ် ပြုခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။

သူက ဘာလဲဆိုတော့ “လောကကြီးကို ဖန်ဆင်းတာ ငါဘဲ” တဲ့
ဗကဗြဟ္မာကြီးက ‘လောကကြီးထဲမှာ ငါအကြီးဆုံးဘဲ လောကကြီးတစ်ခုလုံး
ဖန်ဆင်းထားတာ ငါပဲ’။

အခြား ဗြဟ္မာလေးတွေကလည်း သူ့ကိုကြည့်ပြီးတော့ “ဟောဒီ
ဗကဗြဟ္မာကြီးဟာ ငါတို့ကိုခေါ်တာဘဲ၊ ငါတို့ဟာ ဗကဗြဟ္မာကြီးရဲ့ သားသမီး
တွေပဲလို့ ထောက်ခံကြတယ်”။

ဗကဗြဟ္မာကြီးဟာ တကယ်တော့ ဖန်ဆင်းရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပဲ။ အဲဒီ
ဗကဗြဟ္မာကြီး ဖန်ဆင်းရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟာ တစ်နေ့ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့ကြ
တယ်ဆိုပါစို့။

မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့တော့ တန်ခိုးတွေပြိုင်ကြ၊ တန်ခိုးတွေပြိုင်

မိခင်ဇရာဝတီ

တယ်။ ဘုရားနဲ့ တန်ခိုးအပြိုင်ပြတယ်။ တန်ခိုးပြရာကနေပြီးတော့ လက်
လျှော့သွားတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီဗကဗြဟ္မာကြီးမှာ “ငါဟာ ဖန်ဆင်းရှင်ကြီး”ဆိုတဲ့
ဝါဒ ပျောက်ကွယ်သွားတယ်။

ဗြဟ္မနိမန္တနသုတ္တန်မှာ-

ဒီ ကုဿရနိမ္မာနဝါဒ ပေါ်လာတာဟာ ဗကဗြဟ္မာကြီးက အရင်း
ခံတာပေါ့။

ကုဿရနိမ္မာနဝါဒကို ဖန်တီးခဲ့တဲ့ ဗကဗြဟ္မာကြီးဟာ တစ်ခါထဲ
မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့သွားတော့ သူ့အယူအဆတွေဟာ အမြစ်ပါမကျန်
ပြုလဲပြီးတော့ သွားတယ်။

သို့သော်လည်းပဲ ဒီလောကကြီးမှာ ဗကဗြဟ္မာကြီးရဲ့ အယူအဆ-
ပထမဝါဒတည်ထောင်တဲ့ ဗကဗြဟ္မာကြီးက အယူအဆ ပျောက်
သွားသော်လည်းပဲ သူ့လက်ကျန် ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး လက်ဝေခံ အကြွင်း
အကျန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကမ္ဘာလောကမှာ အများသားပဲ။

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က ဒီကုဿရ
နိမ္မာနဝါဒကို ဗကဗြဟ္မာကြီးရဲ့ ကုဿရနိမ္မာနဝါဒကို ဖြေရှင်းဟောကြား
ခဲ့တယ်။

ဒါလည်းပဲ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိဂုဏ်တော်မှာ အာရုံ
ယူလို့ကောင်းတဲ့ သင်္ကေသတစ်ခုပါဘဲ။

သတ္တမစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

သတ္တမစိန်တံတိုင်းကြီးက ဘာလဲဆိုတော့ “သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ”
သောဘဂဝါ ကူတိပိ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊
သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ ဝတ သောဘဂဝါ၊
သတ္တာရံ ဒေဝမနုဿာနံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

မိခင်ဧရာဝတီ

သတ္တာရုံ ဒေဝမနုဿာနံ ဘဂဝန္တံ ဝန္ဓာမိ သဗ္ဗဒါ၊

သတ္တမော ဝဇီရပါကာရော၊

သောဘဂဝါ ဣတိပိ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ။

ပါဠိဘာသာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ ဒီလိုပွားကြတယ်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

သောဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သောဘဂဝါ- ထိုအကျွန်ုပ်
ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ- ဤသို့လျှင် အပြောကျယ်စွာ သံသရာဟု
မဟာအတီး မှောင်တောကြီး၌ ခရီးအစဉ် ရှစ်မဂ္ဂင်ကို မမြင်သောအား
မှားကြီးမှား၍ မနားမရပ် ချားရဟတ်သို့ တပတ်ပတ် လည်ပတ်နေကြသူများ
ကို လမ်းမှန်ကြောင်းအစဉ် ရှစ်မဂ္ဂင်ကို မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ စခန်းပြလျက် အမတ
လွင် နိဗ္ဗာန်ခွင်သို့ အလျင်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေတတ် ယောက်ျားမြတ်
ဖြစ်တော်မူပါပေသောကြောင့်လည်း။ ဒေဝမနုဿာနံ- နတ်လူ ဗြဟ္မာတို့၏။
သတ္တာ- ဆရာအထွဋ် အတုလွတ်ကြီး ဖြစ်ပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

အပြောကျယ်စွာ သံသရာဆိုတဲ့ မဟာအတီး မှောင်တောကြီးမှာ
မျက်စိလည် လမ်းမှားပြီးတော့ နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီး။ မြတ်စွာ
ဘုရား ပွင့်တော်မူပြီးတဲ့ အခါကျမှ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်
ရောက်ဖို့ရန် လမ်းပြတော်မူတာ-

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ ဖြစ်တော်မူတယ်။
ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

* နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ မြတ်ဗုဒ္ဓ။

* နိဗ္ဗာန်လမ်းကို ပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ လမ်းမှန်ကို ပြတယ်တဲ့။ ဘာတွေလဲလို့ ဆိုတော့-

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာ
အာဇီဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ။

မိခင်ဧရာဝတီ

နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ရန်အတွက် လမ်းကောင်းအကျော် လမ်းမတော်
(၈)မျိုး-

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း

ကောင်းသောအသိ

ကောင်းဘိအကြံ

ကောင်းသံဆိုပြော

ကောင်းသောအမှု

ကောင်းမှုသက်မွေး

ကောင်းရေးလုံ့လ

ကောင်းထသတိ

ကောင်းဘိတည်ကြည်၊ ဤ (၈)လီ၊

ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတည်း။

ဟောဒီ (၈)မျိုးဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းပဲတဲ့။ ဒါဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့
ဒကာ ဒကာမတွေ နိဗ္ဗာန်၊ မြတ်စွာဘုရား လမ်းပြတဲ့အတိုင်း လိုက်ရဲ့လား
လို့ဆိုတော့ လိုက်ပါတယ်။

ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ကြတယ်။ အခြေခံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မရှိကြ
ဘူးလား။ ရှိကြတယ်နော်။ ဒါ- နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းပဲ။ အိမ်သုံးမဂ္ဂင်တွေ
ကျင့်သုံးပြီးတော့ နေကြတာတွေလည်း ရှိတယ်။

ဒီနေ့ ဥပုသ်နေ့ အခါကြီး ရက်ကြီးများကျတော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်
ကြောင်းတွေပဲ ကျင့်သုံးနေကြတာပါပဲ။

ဟော- မေတ္တာပွားကြတယ်။ သူတစ်ပါးအကျိုး လိုလားတဲ့စိတ်တွေ။
ဒီအကြံအစည်တွေ ကြံစည်ကြ တွေးတောကြတာဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
တရားတွေပဲ။

အခု သီလဆောက်တာရော သီလမဂ္ဂင်တွေ ဖြစ်ကြရတယ်။
မြတ်စွာဘုရား ဂုဏ်တော်တွေ ပွားများခြင်း အစရှိတဲ့ ဂုဏ်တော်တွေ
ပွားများခြင်းတို့ဟာလဲ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ ဖြစ်တယ်။ သမ္မာသမာဓိ
တည်ကြည်မှု ဖြစ်တယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

သမ္မာဒိဋ္ဌိ အသိဉာဏ်တွေ အမြင်မှန်တွေ ရရှိတယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အသိဉာဏ်ဆိုတာကတော့ အဓိကအားဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို သိတဲ့ဉာဏ်ကို အဓိကထားရမှာပေါ့။

သို့သော် ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို သိရှိတဲ့ ဉာဏ်ဟာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အခြေခံကျလှပါတယ်။

ကမ္မဿကတာဉာဏ် အခြေခံပြီးမှ သာဝကဗောဓိလောင်းလျာ တွေကလည်း ပါရမီဖြည့်ဆည်းပူးတာ။

ပစ္စေကဗောဓိလောင်းလျာတွေကလည်း ဒီကမ္မဿကတာဉာဏ် အခြေခံပြီးမှ ပါရမီဖြည့် ဆည်းပူးကြတာ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားလောင်းတွေကလည်း ဒီကမ္မဿကတာဉာဏ် အခြေခံပြီးမှ ပါရမီဖြည့် ဆည်းပူးကြတာ။

ကမ္မဿကတာဉာဏ် ပျက်မှတော့ အကုန်ပျက်ရော။ ကမ္မဿကတာ ဉာဏ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ ကုသိုလ်ကံသည် ကောင်းကျိုးပေးတယ်။ အကုသိုလ်ကံ သည် မကောင်းကျိုး ပေးတယ်။

ကုသိုလ်ကံသည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ မိတ်ဆွေ။ အကုသိုလ်ကံသည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ရန်သူ။ အဲဒီလိုမြင်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ကစပြီး မြတ်စွာ ဘုရားက နည်းလမ်းပြခဲ့တာ။ အဲဒီတော့ သံသရာခရီးသွားတွေမှာ လမ်းမှန်ဖို့ လိုတယ်။

ဒါကြောင့် ရှေးရှေးအခါတုန်းက ဘုရား တရားနာကြားပြီးတော့ ကြည်ညိုကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက-

သေယျထာဟိဘန္တေ နိက္ခန္တိတံဝါဥက္ကဋ္ဌေယျ

ပဋိစ္စန္တံဝါ ဝိဝေရေယျ၊ မုဠဿဝါ မဂ္ဂံ

အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေဝါတေလ ပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ၊

ယထာ စက္ခု မန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ။

မြတ်စွာဘုရား၊ မှောက်ထားတဲ့အိုးကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ အမှိုက်သရိုက် ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ အရာဝတ္ထုကို အမှိုက်သရိုက်တွေ ဖယ်ပြီးတော့ ပြသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို

မိခင်ဇရာဝတီ

လမ်းမှန်ညွှန်ပြသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အမှိုက်မှောင်ကြီးထဲမှာ ဆီမီးညှို့ထွန်းပြီး ပြသလို-

အရှင်ဘုရားသည်-

အနေကပရိယာယေန- အကြောင်းအမျိုးမျိုး၊ ပရိယာယ်အမျိုးမျိုး တို့ဖြင့်။ ဓမ္မောပကာသိတော- တရားဟောတော်မူပါတယ် ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ကြတယ်။ သရဏဂုံ ယူကြတယ်။ ဥပါသကာ အဖြစ် ခံယူကြတယ်။

အဲဒီ သတ္တာဒေဝမနုဿနာနံ- ဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်ဟာ လောကသား အားလုံးတို့ကို လမ်းမှန်ပြတယ်။ နိဗ္ဗာန်မြေပုံ ဆွဲပြနိုင်တယ်။ အခြား ဘယ် ပညာရှင်မှ နိဗ္ဗာန်မြေပုံ မရေးဆွဲနိုင်ဘူး။

လောကသားအားလုံးတို့ကို လမ်းမှန်ကို ပြတယ်။ လမ်းပြတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားပဲတဲ့။

မဂ္ဂင် (၈)ပါးဆိုတဲ့ လမ်းမှန်ကို ပြတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား- အဲဒီတော့ ကဲ ပွားများကြစို့။

- * မဂ္ဂင် (၈)တန် လမ်းအမှန်ကို ညွှန်းပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * နိဗ္ဗာန်လမ်းကို ပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * မဂ္ဂင် (၈)တန် လမ်းအမှန်ကို ပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * မဂ္ဂင် (၈)တန် လမ်းကောင်းအကျော် လမ်းမတော်ကြီးကို ညွှန်းပြတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- မြတ်စွာဘုရား သတ္တာဒေဝမနုဿနာနံ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်နဲ့။ (၇)ခုမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်တဲ့နည်း။ ယနေ့-

- အရဟံ
- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော
- သုဂတော

မိခင်ဧရာဝတီ

- လောကဝိဒ္ဓ
- အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ
- သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ- ဆိုတဲ့ တံတိုင်းကြီး (၇)ထပ်

ခတ်တဲ့နည်းတွေ အတော်စုံသွားပါပြီ။

မိမိတို့ (၁၁)မျိုး (၁၁)ရက် ဆိုလို့ရှိရင် ဒါ နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ပုတီးစိတ်နည်း။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ (၁၁)ရက် ဂုဏ်တော်ပွားများနည်း။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ဘာဝနာပွားများနည်း ပြီးသွားမှာပါ။

အဲဒါ ပြီးပြီဆိုတဲ့အခါကျမှ အမွန်းတင်ဘာဝနာ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း (၇)ရက် တရားအားထုတ်ပုံ အချို့ရဟန်းတော်တွေနဲ့ တရားဟောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဝေးလံသီခေါင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဒီတိတ်ခွေနှာပြီးရင် ပုတီးစိပ်တတ်အောင်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်တတ်အောင်၊ အဲဒီလို အာရုံထားပြီးတော့ ဟောကြားထားတာ။

ယနေ့ နံပါတ် (၅) စိန်တံတိုင်း၊ နံပါတ် (၆) စိန်တံတိုင်း၊ နံပါတ် (၇) စိန်တံတိုင်းများ ခတ်လို့ပြီးတဲ့အတွက် အားလုံး ဒကာ ဒကာမတွေ ဘုန်းကြီးရဲ့ ဒေသနာတော်ကို မျှော်ရှုပြီးတော့ အားလုံး သာဓုခေါ်ပြီးတော့ ဒီတရားပွဲကို ရုပ်သိမ်းကြစို့။

သာဓု သာဓု သာဓု

ယနေ့ ၁၃၆၁-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့် ဂရုဓမ္မအခါတော်နေ့ ဘုန်းကြီးတို့ စိန်တံတိုင်းကြီးတွေ ခတ်ပြီးတော့ လာခဲ့တာ (၇)ခုမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီးဖြစ်တဲ့ “သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ”ဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်။

သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်မှာ- လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ ဆရာဖြစ်တော်မူသောကြောင့် သတ္ထာဒေဝမနုဿာန မည်တော်မူ၏။

ဒီစကားကို နည်းနည်းကလေး ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် လူတို့ရဲ့ဆရာတော်၊ လူတွေရဲ့ ဆရာတွေ အများကြီး တွေ့နေကြရတယ်။

လူ့လောကမှာရှိတဲ့ ဆရာတွေဟာ လူတွေရဲ့ဆရာတော့ ဖြစ်တယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

နတ်တွေရဲ့ ဆရာဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ (မဖြစ်နိုင်ပါ ဘုရား)။ ဗြဟ္မာတွေရဲ့ ဆရာဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ (မဖြစ်နိုင်ပါ ဘုရား)

လက်တစ်ချောင်းထဲနဲ့ တစ်သောင်းသော စကြဝဠာကို ထွန်းပ စေနိုင်တဲ့ ဗြဟ္မာကြီးတွေ ရှိတယ်။ လူသားက ဆရာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဘုရားမှ တစ်ပါး ဆရာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ (မဖြစ်နိုင်ပါ ဘုရား)

ဒါကြောင့်မို့ သာမန်မဟုတ်ဘူး။ လူတို့ဆရာ ဖြစ်နိုင်ပါရဲ့ သို့သော် လည်း လူတစ်ထောင်တို့ရဲ့ ဆရာ၊ နှစ်ထောင်တို့ရဲ့ ဆရာ-

ဘုန်းကြီးတို့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ဆရာ၊ ဒကာ ဒကာမတွေရဲ့ ဆရာ၊ သာသနာ့နွယ်ဝင် သီလရှင်တို့ရဲ့ ဆရာ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း နတ်တို့ရဲ့ ဆရာ၊ ဗြဟ္မာတို့ရဲ့ ဆရာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ လောကသားအားလုံးတို့ရဲ့ ဆရာ ဖြစ်တော် မူတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီစိန်တံတိုင်းခတ်တဲ့ နေရာမှာ လိုက်ပြီးတော့ ဆိုကြ။

* နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- နတ်တွေ၊ လူတွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ ဘယ်လောက်များသလဲတဲ့။ တစ်သိန်းလား၊ တစ်သန်းလား တစ်ကုဋေလား ဆိုတော့-

ဓမ္မစကြာတရား ဟောတဲ့နေ့က ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦး အရိယာဖြစ်ကြတော့ ဗြဟ္မာ တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေ ပါတယ်။ ဓမ္မစကြာ တရားဦးဟောတဲ့နေ့က ဗြဟ္မာတွေ တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေ ပါတယ်။ ဗြဟ္မာတွေ ဘယ်လောက်လဲ၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေ။

မင်္ဂလသုတ္တန် ဟောကြားတဲ့အခါ နတ်တွေတဲ့၊ နတ်တွေရေတွက်လို့ မရနိုင်ဘူး။

သမစိတ္တ ပရိယာယသုတ္တန်ကို ဟောကြားတဲ့အခါမှာလည်း ဒီ အတိုင်းဘဲ။ အင်မတန် နတ်တွေများ၊ ဗြဟ္မာတွေလည်း များတယ်။

ရှစ်သောင်းလေးထောင် တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး သိခွင့်ရလို့ တရားသိကြတယ်ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်တွေလည်း အများကြီးရှိတော့-

ဟော- အသင်္ချေယျနဲ့ တွက်ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားထံမှာ တရား

မိခင်ဧရာဝတီ

နာတာ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ အသင်္ချေယျနဲ့ တွက်ရတယ်။

ဗြဟ္မာတွေ ဘယ်လောက်များသလဲ။ အသင်္ချေယျ ရေတွက်လို့ မရဘူး။ လူတွေ၊ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ ဘယ်လောက်များသလဲတဲ့။ အသင်္ချေယျ ရေတွက်လို့ မရဘူး။

ရေတွက်လို့ မရဆိုတော့ ဘယ်လောက်များသလဲဆိုရင် (တစ်) ရှေ့ကထား နောက်ကညည တစ်ရာလေးဆယ်ရေး။

ဟော- ဆယ်ဂဏန်း၊ ရာဂဏန်း၊ ထောင်ဂဏန်း၊ သောင်းဂဏန်း၊ သိန်းဂဏန်း၊ သန်းဂဏန်း၊ ကုဋေ-

အခုလောကမှာ ကုဋေနဲ့ ရေတွက်နေတာ။ ဘယ်နှစ်ကုဋေ ကြွယ်ဝသလဲ။ အများစုကတော့ သန်းနဲ့ရေတွက်တယ်။ သန်းပေါင်း ဘယ်လောက် ဘယ်နှယ်ဘိလျံ။

နှစ်ဘီလျံ၊ သုံးဘီလျံ အစရှိသည်ဖြင့် သန်းဂဏန်းကိုဘဲ ဦးစားပေး ရေတွက်ကြတယ်။ အဲဒီ သန်းဂဏန်း ကုဋေ ကုဋာထက် အရေအတွက်များစွာ အသင်္ချေယျ၊ တစ်ရှေ့ထား ညညတစ်ရာလေးဆယ်တဲ့။ တစ်သင်္ချေတဲ့။

အဲလို အသင်္ချေမရေတွက်နိုင်တဲ့ ဂဏန်းတွေကို ရေတွက်ပြီးတော့ ပြောမယ်ဆိုရင်။ နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်းတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ လိုက်ဆိုကြ။

* နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်းတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားဆုံးမလို့ တရားဓမ္မမြင်သိလို့ တရားဓမ္မတွေ တရားရေအေးတွေ သောက်သုံးလို့ ချမ်းသာသွားကြတယ်။

ဒီနောက်မှာ ဗုဒ္ဓဝေနေယျ နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်းပြီးပြန်တော့ သာဝကဝေနေယျ-

သာဝကအဆက်ဆက်က ဟောကြားလို့ တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးတိုက်ကျွေးမှု သောက်သုံးရသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းမှု ရသွားတဲ့ ပရိသတ်တွေ လည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒီ သတ္တဝါတွေကိုတော့ သာဝကဝေနေယျလို့ ခေါ်တဲ့-

မိခင်ဧရာဝတီ

သာဝကတွေ ဆုံးမလို့ ငြိမ်းချမ်းမှု ရသွားတဲ့ အရေအတွက်တွေ ဟာလည်း ဘုရားရှင်ရဲ့ တပည့်သား သာဝကတွေပါ။ အဲဒီလိုဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားဟာ နတ်တွေ၊ လူတွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ အရေအတွက်-

နစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေဆိုတာ သာမန်အားဖြင့် ပြောတဲ့စကား။ အဲဒီလို ဆိုဆုံးမသွားတော့ ဆိုဆုံးမနည်းဟာ (၃)နည်း ရှိပါတယ်။

ပထမနည်းက- ကုဒ္ဒိပါဠိဟာရိယ- တန်ခိုးပြပြီးတော့ ဆိုဆုံးမ တယ်။ တန်ခိုးပြတယ်။ မြတ်စွာဘုရား တန်ခိုးပြတယ်။ မြေလျှိုးမိုးယုံ တန်ခိုး ဈာန်တွေနဲ့ အကြီးအသေး အမျိုးမျိုး ကုဒ္ဒိပါဠိဟာရိယ-

အဲဒီလို တန်ခိုးပြပြီး ဆိုဆုံးမမှုကြောင့် ဆရာဖြစ်သလားဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ တန်ခိုးပြတာ ပြနိုင်ပါတယ်။ သို့သော် နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါ တွေကို ဆိုဆုံးမတဲ့နေရာမှာ အဲဒီတန်ခိုးပြပြီးတော့ ဆိုဆုံးမတဲ့ ကိစ္စဟာတဲ့ ဂန္ဓာရိပ်ဇာနဲ့ ရောနိုင်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရား အဓိကထားပြီး မသုံးစွဲပါ ဘူးတဲ့။

ဒုတိယနည်းက- အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ- ဆိုတာက သူတစ်ပါး စိတ်ကိုသိပြီးတော့ မင်းဘယ်လို ကြံနေတယ်။ ဘာတွေ ကြံနေတယ် အစရှိ သဖြင့် သူတစ်ပါးရဲ့စိတ်ကို စိတ်ရဲ့အနေအထားတွေကို ပြောကြားပြီးဝေ့ အဲဒီနည်းမျိုးနဲ့လဲဘဲ သတ္တဝါတွေကို ဆိုဆုံးမပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား (၄၅)ဝါမှာ အဲဒီနည်းကိုလည်း အသုံးမချဘူးတဲ့။

ဘာကြောင့်လဲလို့ဆိုတော့ “မဏိကဝိဇ္ဇာ”ဆိုတဲ့ အတတ်ပညာ လောကီနယ်ပယ်မှာ ရှိတယ်။ အဲဒီ “မဏိကဝိဇ္ဇာ”ဟာ သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိတယ်။ အဲဒီ အတတ်ပညာနဲ့ ရောနှောသွားမှာစိုးလို့တဲ့။

တတိယနည်းက- အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ- အဲဒီ အနုသာသနီ ပါဠိဟာရိယဆိုတာက တရားဟောတာပါ။ တရားဓမ္မ ဟောပြပြီး ဆိုဆုံးမ မှု။ အဲဒီ သုံးမျိုးထဲက တရားဓမ္မဟောပြပြီး ဆိုဆုံးမမှုကို မြတ်စွာဘုရား က အသုံးချပါတယ်။

အဓိကအားဖြင့် “အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ”နည်းဖြင့် လူတွေကို ဆုံးမတယ်။ နတ်တွေကို ဆုံးမတယ်။ ဗြဟ္မာတွေကို ဆုံးမတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒီလို ဆုံးမတဲ့အနေအားဖြင့် သုတ္တန်- ဝိနည်း- အဘိဓမ္မာ တရားတော်များကို (၄၅)ဝါ ဟောကြားတော်မူတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့လို့ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတွေကို တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူပြီးတော့ ဆရာအမည်ခံပါတယ်။ ဆိုဆုံးမတော်မူပါတယ်။

လှည်းမှူးကြီးနဲ့တူတယ်

နောက်တစ်နည်း ဖွင့်ဆိုပြီး ကြည်ညိုကြဦးစို့။ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ မကျော်လွှားနိုင်တဲ့ ကန္တာရကြီးတွေ ရှိတယ်။ တစ်ချို့ သဲကန္တာရကြီးတွေ ရှိတယ်။ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ မိုင်ပေါင်းများစွာ အကူးအခတ်ခက်။ တစ်ချို့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးတွေ အကူးအခတ်ခက်။ အဲဒီထက် ခက်တာတွေ ရှိသေးတယ်။

အဲဒီထက် ခက်တာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ ဇာတိကန္တာရ ပဋိသန္ဓေနေမှု ဖြစ်မှု ဆိုတဲ့ ကန္တာရကြီး၊ ဇရာကန္တာရ အိုမင်းယိုယွင်းခြင်းဆိုတဲ့ ကန္တာရကြီး၊ မရဏ- သေကျေပျက်စီးခြင်းဆိုတဲ့ ကန္တာရကြီး။ အဲဒီ ကန္တာရကြီးတွေကို သံသရာခရီးခဲလို့ ခေါ်ရတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်သစ္စာတွေ မပြတ်ဖြစ်ပြီးတော့နေတဲ့ သံသရာခရီးခဲ။ အဲဒီ ခရီးခဲမှ လွန်မြောက်အောင် ခေါင်းဆောင်နိုင်ဖို့။ ဘုရားကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဇာတိကို လွန်နိုင်တယ်။ အိုမှု လွတ်နိုင်တယ်။ အိုမင်း ခြင်းဆိုတဲ့ ကန္တာရကြီးကို ကျော်လွှားနိုင်တယ်။ သေခြင်းဆိုတဲ့ ကန္တာရကြီးကို ကျော်လွှားနိုင်တယ်။

ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်ကြီးအတွင်းမှာ လည်ပတ်နေတဲ့ သံသရာ။ အဲဒီ သံသရာ ကန္တာရကြီးကို ကျော်လွှားနိုင်တယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်ကြောင့်ပါပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားဟာ လှည်းမှူးကြီးနဲ့ တူတယ်။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ကူးကြတဲ့အခါမှာ မာလိန်မှူးကြီးနဲ့ တူတယ်။

ဒီလို လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့တဲ့ သံသရာခရီးခဲကို ကျော်လွန်အောင် ရှေ့ဆောင်နိုင်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားဟာ လှည်းမှူးကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူတယ်။

- * လှည်းမှူးကြီးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အသွားအလာ အကူးအခတ် ခက်ခဲလှသည့် သံသရာခရီးကို ရှေ့ဆောင်၍ လွန်မြောက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော လှည်းမှူးကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

သံသာရဒုက္ခ ကန္တာရာ၊ ကိလေသစောရပီဠိတံ။

ခေမန္တဘူမိပါပေသိ သတ္တဝါဟောဝိနာယကော၊

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု ဝေါဇယမင်္ဂလံ။

သံသရာခရီးခဲကြီးမှာ အခုသွားနေကြ။ အဲဒီ ခရီးခဲကြီးမှာ လောဘ ဒေါသ မောဟအစရှိတဲ့ ကိလေသာသူခိုးတွေကလည်း ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်လို့၊ အိုနာသေဘေး အပါယ်ဘေးဆိုတာတွေကလည်း ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်လို့ မလွတ်နိုင် မမြောက်နိုင် ဖြစ်နေတာ။

အဲဒီလို အင်မတန် အကူးခက်တဲ့ ကန္တာရသံသရာခရီးစဉ်ကြီးက နေပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးနယ်မြေသို့ရောက်အောင် ပို့ဆောင်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

သတ္တဝါဟောဝိနာယကော- လှည်းမှူးကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိလေသာ စောရပီဠိတံ- လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန အစရှိသော ကိလေသာသူခိုးတို့ ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်အပ်သော သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ သံသာရဒုက္ခကန္တာရာ- အကူးအခတ်ခက်သော သံသရာခရီးခဲကြီးမှ။ ခေမန္တ ဘူမိ- ငြိမ်းချမ်းရေးနယ်မြေသို့။ ပါပေသိ- ရောက်စေတော်မူခဲ့လေပြီ။ ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန- သံသရာခရီးခဲကြီးမှ ထုတ်ဆောင်ကယ်တတ်သော ဂုဏ်သကတ် ငြိမ်းချမ်းရေးနယ်မြေသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်တတ်သော ဂုဏ်သကတ်တို့ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရသော သစ္စာစကားကြောင့်။ ဝေါတုမှာကံ- သင် ဒကာ ဒကာမအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့အား။ ဇယမင်္ဂလံ-

မိခင်ဧရာဝတီ

အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ အဖြာဖြာသည်။ ဟောတု- မုချမသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

အဋ္ဌမစိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်ပုံ

ဟော- သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ-ဆိုတဲ့ သတ္တမမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီး ခတ်လိုပြီးသွားတော့ (၈)ခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ စိန်တံတိုင်း။

(၈)ခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ စိန်တံတိုင်းက ဘာလဲဆိုတော့ ဗုဒ္ဓေါတဲ့။

ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါနဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေက ယောင်တာတောင် “ဗုဒ္ဓေါ”လို့ ယောင်တာ။

ဗုဒ္ဓေါဆိုတဲ့ အသံဟာ ဘုရားမပွင့်မီ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)လောက်ထဲက “ဗုဒ္ဓေါလောကေဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”

လောကေ- လောက၌။ ဗုဒ္ဓေါ- သိပယ်ဆိုက်ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရသည့် ဘုရားရှင်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- ပွင့်ပေါ်တော်မူလတုံ၊ ပွင့်ပေါ်တော်မူလိမ့်မည်။

(ဗုဒ္ဓေါလောကေဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- ဗုဒ္ဓေါလောကေဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ)လို့ လူတွေရဲ့ ပါးစပ်ဖျားမှာ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)ခန့်က ကောဠာဟလ ဖြစ်နေတယ်။

နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)ကနေပြီး ကောဠာဟလ ဖြစ်နေတယ်။ (ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓေါ) ဆိုတဲ့ အသံကြီးက ဖြစ်နေ၊ ဒီအသံကြီး ကြားရဖို့ကလည်း အလွန်ခက်တာ။

ယောသော ပိခေါ ဒုလ္လဘော လောကသို့ ယဒိဓံ ဗုဒ္ဓေါတိ-

ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ အသံကြားဖို့ရာလေးတောင် မလွယ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ အသံတော်ဟာ “ဗုဓ” ဆိုတဲ့ သဒ္ဒါနည်းအရ “သိ ပွင့် နိုးကြား သုံးပါး ခတ်နက် ဗုဓထွက်”။

ဗုဒ္ဓေါမှာရှိတဲ့ “ဗုဓ”ဓာတ်သည် သိခြင်းအနက်၊ ပွင့်ခြင်းအနက်၊

မိခင်ဇရာဝတီ

နိုးကြားခြင်းအနက်။ အနက်သုံးမျိုး။ သိပွင့်နိုးကြား-

ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူတယ်။ ဆရာမကူ သယံဇ္ဈဖြင့် သိတော်မူတယ်။ သစ္စာလေးပါးတရား သိတော်မူတယ်။ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်လေးပါး သိတော်မူတယ်။ အသာဓာရဏဉာဏ်တော်များ ရရှိတော်မူတယ်။

ပွင့်-ဆိုတာက အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နဲ့ တွေ့ဆုံပြီးတော့ ပွင့်တော်မူတယ်။ ဉာဏ်တွေ ပွင့်ပြီးတော့ လာတယ်။ ပဒုမ္မာကြာပန်းများ လရောင်နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ပွင့်သလို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နဲ့ တွေ့ဆုံပြီးတော့ ဘုရားရဲ့ဉာဏ်တွေ ပွင့်တော်မူတယ်။

ဟော- နောက်တစ်မျိုး “ဗုဓ”ဓာတ်ကလေးက နိုးကြားခြင်းတဲ့။

မောဟဆိုတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးကြားတော်မူတယ်။ နိုးတဲ့နေရာမှာ ဘယ်သူမှ မနိုးရဘူးတဲ့။ မောဟဆိုတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်းက နိုးတော်မူတယ်။

ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံး မောဟဆိုတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်းနဲ့ အိပ်ပျော်နေကြတယ်။ သာမန်အားဖြင့် ညအိပ်တယ်။ မနက်ခင်း အိပ်ယာက ထတယ်။ နိုးတယ်တာ ပြောတယ်။ တကယ်မနိုးသေးဘူးတဲ့။ မောဟဆိုတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်းဖြင့် ဘုန်းကြီးတို့တတွေ အိပ်ပျော်နေတုန်းပဲတဲ့။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ မောဟဆိုတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်းက ဘယ်သူမှ မနိုးရဘဲနဲ့ အလိုလိုနိုးတော်မူတယ်။

- မိုက်မဲစွာလှ မှောင်ကြီးကျ မောဟအဝိဇ္ဇာ။

မောဟဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာ အိပ်ပျော်ခြင်းမှ ဘယ်သူမှ မနိုးရဘဲနဲ့ အလိုလို နိုးတော်မူတယ်။

ဗုဓ- ဓာတ်ကလေးက သိ ပွင့် နိုးကြား။

ဗုဒ္ဓေါဆိုတော့ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ပွင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ နိုးကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဗောဓိပင်ကျတော့ သိရာဖြစ်သောကြောင့်၊ ပွင့်ရာဖြစ်သောကြောင့်၊ နိုးကြားရာဖြစ်သောကြောင့် ဗောဓိလို့ ခေါ်ရတယ်။

ဗောဓိပင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဗဟုသုတဖြစ်ဖို့-

ဗောဓိပင်ရဲ့အရွက်ဟာ အခြားအပင်က အရွက်နဲ့ မတူဘူးတဲ့။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘုန်းကြီး သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်အတွင်းမှာ စိုက်ပျိုးထားတဲ့ အာနန္ဒာပေါမိဟာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်။ ဟို ပြင်သစ်ကလာတဲ့ ရုက္ခဗေဒပညာရှင်က ဒီပေါမိပင် နှစ်ထောင်ကျော်တာကို မယုံဘူးတဲ့။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဆရာတော်တစ်ပါးကနေပြီးတော့ သူ့ကိုပြောတယ်။ ဟုတ်ပြီ။ သစ်ပင်တို့မည်သည် နှစ်ပေါင်းလေးရာလောက်သာ အသက်ရှည်တယ်။ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော်တယ် ဆိုတာကို မယုံတာတော့မှန်ပြီ။

သို့သော် ဗောဓိပင်အရွက်ကို ခူးပြပြီးတော့ ဒါ ဒကာ ဒကာမတွေလည်း သတိထားဖို့နော်။ အရွက်တိုင်း အရွက်တိုင်းဟာ အခြားသစ်ပင်များနဲ့ မတူတာ။

အဲဒီဆရာတော်က ဘာပြောလိုက်သလဲဆိုတော့ “ဟောဒီအရွက်ကို ကြည့် အရွက်ရဲ့အကြောတွေဟာ သစ်ရွက်တိုင်း သစ်ရွက်တိုင်းမှာ အကြောက အောက်ကနေတယ်နော်။ ဗောဓိပင်ကျမှ အကြောက အပေါ်ကနေတာ။ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ်၊ ဗဟုသုတအဖြစ် ပြောတာပါ။

အဲဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ မြတ်စွာဘုရား ဘယ်လောက်ထူးခြားတယ်ဆိုတာ ပွင့်ရာဖြစ်တဲ့ ဗောဓိပင်ကိုက အင်မတန် ထူးခြားတဲ့အပင်ပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ ဗောဓိပင်များ ရှိသေကြရတာ။

သိရာဖြစ်သောကြောင့်၊ ပွင့်ရာဖြစ်သောကြောင့်၊ နိုးကြားရာဖြစ်သောကြောင့် ဗောဓိပင်-နော်။ မောဟဆိုတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးရာဌာန။

အဲဒါကြောင့် ရှေးအခါတုန်းက စကားတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီ စကားကလည်း ဗဟုသုတ ဖြစ်ဖွယ်လေးပဲ။

“ဗောဓိချိုး၍ ရွှေအိုးရသည်”

လိုက်ဆို။

* ဗောဓိချိုး၍ ရွှေအိုးရသည်။

* ဗောဓိကိုး၍ ခြေကျိုးရသည်။

ရွှေအိုးရတာ ကောင်းသလား။ ခြေကျိုးရတာ ကောင်းသလား။

(ရွှေအိုးရတာ ကောင်းပါတယ်ဘုရား)

လူတစ်ယောက် ဗောဓိပင်ချိုးတယ်။ သူက ကောက်ရတော့ ရွှေအိုး ကောက်ရတယ်။ ခက်နေတယ်။ လူတစ်ယောက်က ဗောဓိပင် ကိုးတယ်။ ရေလောင်း တံမျက်စည်းလဲ့တယ်။ ရှိရှိသေသေလုပ်တယ်။ သူက ခြေကျိုး တယ်။

မကျေနပ်ဘူး။ ကျေနပ်စရာလည်း မရှိဘူး။ ကျေနပ်စရာ ရှိရဲ့လား။ (မရှိပါဘုရား)။ ဗောဓိပင်ပဲ တန်ခိုးမရှိသလိုလို။ ရွာဦး ရွာထိပ်မှာ ရှေ့မြင် နောက်မြင်ရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးထံ သွားမေးကြတယ်။ အဲဒီ လူနှစ်ယောက်က-

တပည့်တော်က ဗောဓိပင်အခက်ကို ချိုးတယ်။ ရွှေအိုးကောက် ရပါတယ် ဘုရား။ ဟောဒီမိတ်ဆွေက ဗောဓိပင်ကို ကိုးပြီး ရှိရှိသေသေ ပြုစု စောင့်ရှောက်ပါတယ် ဘုရား။ ဒါပေမယ့် ခြေထောက်ကျိုးရပါတယ် ဘုရား။ အဲဒါ မကျေနပ်လို့ လျှောက်ထားရပါတယ် ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ အား ဖြေရှင်းပေးတော်မူပါလို့ လျှောက်ထားကြတယ်။

အဲဒီကျတော့ ဆရာတော်ကြီးက ရှေ့နောက်မြော်ကြည့်ပြီး ပြော လိုက်တယ်။

အေး- ဗောဓိပင်ချိုးမိလို့ ရွှေအိုးရတဲ့လူက ဗောဓိပင်ချိုးမိလို့ ရွှေအိုးပဲရတာ။ မချိုးမှား မချိုးရင် မင်းဟာ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်မဲ့ လူပဲကွဲ့။ ရွှေအိုးတစ်လုံးနဲ့ ရှင်ဘုရင် စည်းစိမ်ဟာ ဘယ်တူမှာလဲ။ တူရဲ့လား။ (မတူပါ ဘုရား)။

ဗောဓိကိုးရက်သားနဲ့ ခြေကျိုးရတဲ့သူက မောင်မင်းကြီးသား တော် ပေးသားပဲ။ ဗောဓိပင်ကို ကိုးမိလို့ အကယ်၍ ဗောဓိပင်သာ မကိုးမိရင် ခြေကျိုးရုံတင် မကဘူး။ သေတောင် သေနိုင်တာဘဲလို့ ပြောတော့မှ နှစ်ယောက်လုံး ကျေနပ်ပြီး သွားကြတယ်။

ရွှေအိုးရတဲ့ လူကတော့ သိပ်မကျေနပ်ဘူးပေါ့လေ။ ငါဗောဓိပင် ချိုးမိလို့ သို့မဟုတ်ရင် ရှင်ဘုရင် ဖြစ်ရမှာဆိုပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်နေရတာ ပေါ့။ အဲဒီလို-

ဗောဓိချိုး၍ ရွှေအိုးရသည်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဗောဓိကိုး၍ ခြေကျိုးရသည်- ဆိုတဲ့စကား ဖြစ်စဉ် ရှေးအခါတုန်းက ဖြစ်ပေါ်ဘူးတာကိုး။

အဲဒီတော့ ဆိုပါစို့။ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့စကား ဘုရားမပွင့်မှီ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀)က ပေါ်နေတာမို့ ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်က ပေါ်ခဲ့တဲ့စကားမို့ ယောင်တာတောင် ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါလို့ ယောင်နေကြတာကိုး။

အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓေါဆိုတဲ့စကားကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလို ဖွင့်ဆိုခဲ့ပါတယ်။

သောဘဂဝါ ကုတိပိ ဗုဒ္ဓေါ။

သောဘဂဝါ- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကုတိပိ- ဤသို့လျှင် အပြော ကျယ်စွာ သံသရာ၌ အိမ်မက်တွင်မျှ မမြင်စဖူး အလူးအလဲ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ တဝဲလည်လည် အမြစ်တွယ်သို့ မဖွယ်မလှ နေကြကုန်သော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကို သစ္စာလေးပါး ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးကို ပေးသဖြင့် မိုက်မြွေး ပျယ်လွင့် အလင်းပွင့်အောင် ပေးသနားတော်မူတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့် လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓဟူသော နာမအမော် အမည်တော်ကြီးဖြင့် ထင်ပေါ် ကျော်ကြား၍ ထင်ရှားတော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

သံသရာတစ်ခွင်မှာ လည်ပတ်ပြီးတော့နေသူတွေ၊ သစ္စာလေးပါးကို အိပ်မက်ထဲတောင်မှ မမြင်နိုင်သူတွေ၊ အိပ်မက်ထဲတောင် မမြင်တတ်တဲ့ သစ္စာလေးပါး ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးကို ပေးတော်မူတတ်တဲ့ အတွက် ကြောင့်မို့ ဗုဒ္ဓ-တဲ့။ ဒါကြောင့် ဒီစကားတော်အရ လိုက်ဆိုကြ။

- * သစ္စာလေးပါး ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးကို ပေးတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် တွေ့ကြုံဆုံစည်း၍ ပွင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဇရာဝတီ

* မောဟတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ မိမိအလိုလို နိုးကြား
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- သိ ပွင့် နိုးကြား စကားလေးနဲ့ ပွားများတဲ့နည်း ပြီးသွားပြီ။
တစ်နည်းအားဖြင့် ပွားများပုံကို ပြောကြဦးစို့။

စုဒ္ဓသဟိ ဉာဏေဟိ သမ္မန္နာဂတတ္တာ ဗုဒ္ဓေါ။

စုဒ္ဓသဟိ- တစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ဉာဏေဟိ- ဉာဏ်တို့နှင့်။
သမ္မန္နာဂတတ္တာ- ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓမည်တော်
မူပါပေ၏။

ဉာဏ်တစ်ဆယ့်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ-တဲ့။
လိုက်ဆိုကြ။

* တစ်ဆယ့်လေးပါးသော ဉာဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ
ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

တစ်ဆယ့်လေးပါးသော ဉာဏ်ဆိုတာ ဘာတွေလဲလို့ ဆိုတော့-
သစ္စာလေးပါးကို သိတဲ့ဉာဏ်က လေးမျိုး။

သိ ပယ် ဆိုက် ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရတာက လေးမျိုး။

* သိပယ်ဆိုက်ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရ ဗုဒ္ဓမြတ်ရှင်တော်။

* သိပယ်ဆိုက်ပွား လေးပါးကိစ္စ အပိုင်ရစေ မြတ်စီန္ဒေ။

သစ္စာလေးပါးတရားကို မိမိကိုယ်တော်တိုင် သိရုံတင် မကဘူး။
သတ္တဝါတွေကိုလည်း အသိပေးနိုင်တယ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်များဟာ
သတ္တဝါတွေကိုလည်း အသိပေးနိုင်တယ်။

အဲဒီတော့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်နဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်လေးဘဲ။

တစ်နည်းအားဖြင့်- ပြောမယ်ဆိုရင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ဂုဏ်
တော်က ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ ပူဇော်အပ်တဲ့ ဂုဏ်တော်၊
ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်က သတ္တဝါတွေကို ဟောပြောနိုင်တဲ့ ဒေသနာဉာဏ်နဲ့
ပတ်သက်တယ်။

ပဋိသန္တိဒါဏဏ် လေးပါး

ထူးထူးထွေထွေ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်တော်လေးပါး ပဋိသန္တိဒါဏဏ်။

ပဋိသန္တိဒါပတ္တရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတွေ၊ ဆဋ္ဌာဘိည ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတွေနဲ့ ဒီလိုစကားတွေ အသုံးအနှုံးတွေ ရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ပဋိသန္တိဒါဏဏ်လေးပါး ဆိုတာက-

- အကြောင်းကို သိတော်မူတဲ့ဉာဏ်၊
- အကျိုးကို သိတော်မူတဲ့ဉာဏ်၊
- သဒ္ဓါကို သိတော်မူတဲ့ဉာဏ်၊
- ဟောရေး ပြောရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဥဒါဟရုဏ်တွေ ဥပမာ တွေ၊ ဥပမေယျတွေ သိတော်မူတဲ့ဉာဏ်။

အရှင်ဝင်္ဂီသမထေရ်လိုပေါ့။ အရှင်ဝင်္ဂီသမထေရ်ဟာ သာဝကတွေ ထဲမှာ ဉာဏ်ပဋိဘာန် အလွန်လျှင်မြန် ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီပဋိသန္တိဒါဏဏ် လေးပါးနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။ အဲဒီတော့ (၈)ပါး ရှိသွားတာပေါ့။ လိုက်ဆိုကြ။

* ပဋိသန္တိဒါဏဏ် လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။

နောက်အသာဓာရဏဉာဏ် (၆)မျိုးတဲ့။ အသာဓာရဏဉာဏ် ဆိုတာ ဘယ်သာဝက၊ အဂ္ဂသာဝကတွေနဲ့မှ မဆက်ဆံဘူး။ ဘုရားရှင်မှာ သာ သီးခြားရှိနေတဲ့ ဉာဏ် (၆)မျိုး။

အသာဓာရဏဉာဏ်တော် (၆)ပါးဆိုတာ ဘာတွေလဲ။

၁။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ် = သတ္တဝါတွေရဲ့ ဣန္ဒြေအနုအရင့် ကို သိတော်မူတဲ့ ဉာဏ်၊ လိုက်ဆိုကြ။

* သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ အနုအရင့်ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၂။ အာသယာနုသယဉာဏ် - တဲ့ ဒုတိယဉာဏ်က အာသယဆိုတာ က မှီရာလေးပါး၊ အနုသယဆိုတာက သတ္တဝါတို့ သဏ္ဌာန်မှာ ကိန်းဝပ်နေတဲ့ အငုတ်ဓာတ် (၇)မျိုးတို့ကို သိတော်မူတယ်။ လိုက်ဆို။

* သတ္တဝါတို့၏ မှီရာလေးပါး အငုတ်ဓာတ် (၇)ပါးကို သိတော် မူသော မြတ်ဗွာဘုရား။

ကိန်းဝပ်ပြီးတော့နေတဲ့ ကာမရာဂစသော အငုပ်ဓာတ်တွေ အတွင်း ဓာတ်သားတွေကို သိတော်မူတဲ့ မြတ်ဗွာဘုရား။

၃။ ယမကပါဠိဟာရိယဉာဏ်တော်

ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူနိုင်သော မြတ်ဗွာဘုရား။ တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူတဲ့အခါ ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြတော်မူတယ်။ ဒီတန်ခိုးကို နေရာတိုင်းမှာ ပြတော်မမူဘူး။

ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးတဲ့နောက် မာရ်နတ်မင်းကို နှိမ်နင်းတဲ့ အခါမှာ တန်ခိုးမပြလို့ မဖြစ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးတွေ ပြခဲ့တယ်။

ဘုရားအဖြစ် ရောက်တော်မူပြီးနောက် ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ဆီ ပြန်တဲ့အခါမှာ ဆွေတော်မျိုးတော်တွေကလည်း တန်ခိုးမပြရင် ကိုယ့်ဆွေမျိုး ဆိုတော့ အထင်ကသေးတယ်။

တန်ခိုးမပြလို့ မဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ရေမီး အစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြတော်မူတယ်။

သာဝတ္ထိမြို့ သရက်ဖြူပင်ရင်းမှာ တိတ္ထိတွေကို နှိမ်နင်းဖို့ကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါ တန်ခိုးမပြလို့ မဖြစ်ဘူး။ အဲဒီတုန်းကလဲ (ယမက ပါဠိဟာရိယ) ဉာဏ်တော် တန်ခိုးတော်ကြီးကို အသုံးချခဲ့ရတယ်။ ဒီဉာဏ် တော်ကြီးဟာလည်း သာဝကတွေမှာ မရှိဘူး။ လိုက်ဆိုကြ။

* ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြသခြင်းငှါ စွမ်းတော်မူနိုင် သော မြတ်ဗွာဘုရား။

၄။ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏ်တော်

နံနက်တိုင်း နံနက်တိုင်း၊ ကမ္ဘာလောကဓာတ် ရှိသမျှသော သတ္တဝါ
တွေထဲက ဘယ်သတ္တဝါ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘယ်တရား ဟောရမလဲ။

သတ္တဝါတွေဟာ (၃၁)ဘုံ လောကကြီးထဲမှာ လှောင်ပိတ်ပြီးတော့
နေတယ်နော်။ အိုမင်းပိုင်နက်၊ နာမင်းပိုင်နက်၊ သေမင်းပိုင်နက်၊ အပါယ်မင်း
ပိုင်နက်ထဲက မလွတ်နိုင်ဘဲနဲ့ သတ္တဝါတွေ လှောင်ပိတ်ပြီးတော့ တစ်ခါထဲ
လှောင်မိနေကြတယ်။

အဲဒီ သတ္တဝါတွေကို သနားတော်မူတဲ့အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာ
ဘုရားက မဟာကရုဏာသမာပတ် ဝင်စားတော်မူတယ်။ ဒီဉာဏ်ဟာလဲပဲ
ဘုရားရှင်တို့မှာသာ ရှိတဲ့ဉာဏ်။

* (နှစ်သန်းလေးသိန်း) အကြိမ်ပေါင်းများစွာ မဟာကရုဏာ
သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။

၅- အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိ သိနိုင်တာက အနာဝရဏ
ဉာဏ်တော်။

* အပိတ်အပင် အဆီးအတားမရှိ သိမြင်တော်မူနိုင်သော
မြတ်စွာဘုရား။

၆- အလုံးစုံကို ထိုးထွင်းပြီး သိနိုင်တာက သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်။

* မဟာဝရဇိန်လက်နက်ကဲ့သို့ အလုံးစုံကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရား။

ပေါင်းတဲ့အခါ အသာဓာရဏဉာဏ်တော်က (၆)ပါး။

ခြုံပြီးပြောရရင်-

သစ္စာလေးပါးသိတဲ့ဉာဏ်က	၄- ပါး
ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တော်က	၄- ပါး
အသာဓာရဏဉာဏ်တော်က	၆- ပါး
စုစုပေါင်း	၁၄- ပါး

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီ (၁၄)မျိုးသော ဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ဘုရားရှင်သည်- ဗုဒ္ဓ။

ဗုဒ္ဓဟာ အဲဒီ ဉာဏ်တော်များကို ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏ်၏ အဆုံးမှာ ရရှိခဲ့တယ်။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီးနောက် ဒီဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ နာမည် တော်ကို ရရှိတော်မူတယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်တော်ကို ရရှိတော်မူတော့မှ သိစရာရှိသမျှတွေကို သိတော်မူတယ်။ ဟောစရာ ရှိသမျှတွေကိုလည်း ဘယ်လိုဟောရင် အဆင်ပြေမယ်လို့ သိတော်မူတယ်။ (အစွမ်းတော်တွေ) ရှိလာတယ်။

သတ္တဝါတို့ရဲ့ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိတော်မူတယ်။

အစွမ်းသုံးပါးဟာ ဘုရားဖြစ်တော်မူမှ ရရှိတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့်- ဇာတဗွဲ ပဇာနာတိ၊ ဒေသိတဗ္ဗမ္မိအာသယံ။

ဇာနန္တော ယေနဉာဏေန၊ ဒေသေတုတဿ တေဇသာ။

ယေနဉာဏေန- ပါရမီအပေါင်း ဆင့်ဆင့်လောင်းသဖြင့် အကောင်း ဆုံးဖြစ်ပေါ် အကြင်သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးဖြင့်။ ဇာနိတဗွဲ- သိရန် များပြား ဥေယျံတရားကို။ ပဇာနာတိ- ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင် တော်မူနိုင်ပါပေ၏။ ဒေသေတဗ္ဗ- ဟောပြောဖွယ် သွယ်သွယ်များဖျဉ် တရား ဆင်နည်းကိုလည်းပဲ။ ပဇာနာတိ- ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင်တော်မူနိုင် ပါပေ၏။ အာသယံ- သိန်းသန်းကုဋေ များဝေနေတို့၏ ထွေထွေဆန္ဒ အဇ္ဈာသယကို။ ပဇာနာတိ- ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်ပါပေ၏။

တရားတော်တွေကိုလဲ သိတော်မူတယ်။ ပရိသတ်တွေကို ဘယ် တရား ဟောရမယ်။ ဘယ်သုတ္တန် ဟောရမယ်။ ဘယ်ဒေသနာ ဟောရမယ်။ ဒါကိုလဲ တရားဆင်နည်းကိုလည်း သိတော်မူတယ်။

တရားနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အလိုဆန္ဒ အဇ္ဈာသယတွေ ပါရမီ ဓာတ်ခံတွေကိုလည်း သိတော်မူတယ်။

တဿ- ပါရမီအပေါင်း ဆင့်ဆင့်လောင်းသဖြင့် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပေါ် ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီး၏။ တေဇသာ- တန်ခိုးရှိန်စော်

မိခင်ဇရာဝတီ

အာနုဘော်တော်ဖြင့်။ ဒေသေတု- ယခုဟောရန်အတွက် လမ်းမှန်ထွက်
အောင် ကောင်းစွာမသွေ ညွှန်ပြတော်မူပါစေသည်။

သာဓု သာဓု သာဓု

ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ စိန်တံတိုင်းကြီးကို မြန်မာဘာသာတွေနဲ့ အသီး
အသီး ခတ်ပြီးတော့ သွားခဲ့ပြီ။

ပါဠိဘာသာကတော့-

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဗုဒ္ဓေါ။

ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သောဘဂဝါ။

ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဗုဒ္ဓံဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ။

အဋ္ဌမော ဝဇီရပါကာရော။

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဗုဒ္ဓေါ-လို့ ခတ်ကြရမယ်။

နဝမစိန်တံတိုင်းကြီးခတ်ပုံ

ဘဂဝါ- (၉)ခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ စိန်တံတိုင်းကြီး။

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ။

ဘဂဝါ ဝတ သောဘဂဝါ။

ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဘဂဝန္တံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ။

နဝမော ဝဇီရပါကာရော။

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ။

ဟော- ပါဠိဘာသာနဲ့ သိပ်ပြီးတော့ မပေါ်လွင်သေးဘူး။ ဒါကြောင့်
ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

မိခင်ဧရာဝတီ

သောဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ-

သောဘဂဝါ- ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သော
ဘဂဝါ- အသမ္ဘိန္ဒ ခတ္တိယဟု သမ္ပတမင်းရိုး အမျိုးသားက ပြည်ကပ္ပိမှ
လေးလီနိမိတ် သံဝေစိတ်ကြောင့် တောရိပ်ခိုစံ ကျင့်ချိုးခြံလျက် မြလျှံရွက်
စိတ် ရွှေညောင်ရိပ်ဝယ် ဖိတ်ဖိတ်ရောင်ရှင် ရွှေပလ္လင်ထက် ငါးအင်မာရ်စစ်
ရန်အညစ်ကို ခေတ်ဇာတ်လုံး ပဲ့တင်ချိုးလျက် ဘုန်းဖြင့်လွယ်ကူ အောင်တော်
မူ၍ လူမင်းတကာတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌ နတ်မင်းတကာတို့၏ မကိုဋ် အမြိုက်ခေါင်
ဖျား သောင်းတိုက်သားတို့၏ ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော
ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ- ဤသို့လျှင် ဒီပင်္ကရာ
သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓ ဘုရားဗျာဒိတ် ရွှေတံဆိပ်ကို ခတ်နှိပ်ကြည်ဖြူ ခံယူသည်မှ
လူတွင်ထင်ရှား ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် မဏ္ဍိုင်ဗဟို မြင့်မိုရ်
မေရု မြေအစုနှင့် ရေထုလေပြင် မိုးကောင်းကင်သို့ နှိုင်းယှဉ်ကြီးမား
များထက်များအောင် မနားမနေ ဆည်းပူးလေသည့် သုံးထွေဆယ်လီ ပါရမီ
ဟု ဝသီအထု ကြီးကျယ်မှုကြောင့်-

ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ရင်းမှာ ဘုရားဆု ပန်ပြီးကထဲက
ရေပြင် မြေပြင် ကောင်းကင်ကြီး ပမာဏ ဒါနသီလ အစရှိတဲ့ ပါရမီတော်
တွေကို ဖြည့်ဆည်းပူးတယ်။ သေးသေးသွယ်သွယ် သိမ်သိမ်နုတ်နုတ် မဟုတ်
ဘူးတဲ့။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်။

ဒါနခန်းလည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်၊ သီလခန်းလည်း ကြီးကြီးကျယ်
ကျယ်၊ ဘာဝနာခန်းလည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်၊ သူတစ်ပါးတွေ ပြုရုံမျှဝေးရော
ကြံစည်ရုံမျှ မကြံစည်နိုင်တဲ့ ထုထယ်ကြီးမားတဲ့ ဒါနကုသိုလ်တွေ သီလ
ကုသိုလ်တွေ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေ၊ ပါရမီကုသိုလ်တွေ အဲဒီလို ပွားများလာ
တဲ့ အတွက်ကြောင့်-

ရေထုလေပြင် မိုးကောင်းကင်သို့ နှိုင်းယှဉ်ကြီးမား များထက်များ
အောင် မနားမနေ ဆည်းပူးလေသည့် သုံးထွေဆယ်လီ ပါရမီဟု ဝသီအထု
ကြီးကျယ်မှုကြောင့် ယခုဤနှိုက် တိုက်တစ်သောင်းလုံး သိမ့်သိမ့်ခြူးလျက်
ရွှေဘုန်းတော်ရှင် တစ်ဆူဖြစ်တော်မူတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်လည်း။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘဂဝါ- ဘဂဝါဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် လောကဓာတ် အရပ်စုံအောင် လွှမ်းမိုးခြုံကျော်ကြား၍ ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

ဟော- အဲဒီ ပါရမီတော် ထုထယ်ကြီးမားတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရား၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ ဘုန်းတော် (၆)ပါးဆိုတာက အကျိုးတရား။

ထုထယ်ကြီးမားလှတဲ့ ပါရမီတော်တွေက အကြောင်းတရား။ အဲဒီ ပါရမီအကြောင်းတရားတွေ ပြည့်စုံတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့-

၁။ ကုဿရိယဘုန်းတော်၊

၂။ ဓမ္မဘုန်းတော်၊

၃။ ယသဘုန်းတော်၊

၄။ သီရိဘုန်းတော်၊

၅။ ကာမဘုန်းတော်၊

၆။ ပယုတ္တဘုန်းတော်- ဆိုတဲ့ ဘုန်းတော် (၆)မျိုး။

အဲဒီလို ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ- ဘဂဝါဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန် လောကဓာတ်အရပ်စုံအောင် လွှမ်းမိုးခြုံကျော်ကြား၍ ထင်ရှားတော် မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ကဲ (ဘုန်းတော် (၆)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား) ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များရဲ့ နှုတ်ထဲမှာ နှုတ်တက်လို့ (ဘုန်းတော် (၆)ပါး)

* ဘုန်းတော်ခြောက်ဆူ အောင်လံထူ၍ ပြိုင်သူပကင်း တရား မင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

* ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေငြား မြတ်စွာဘုရား-လို့ ပွားများကြ။

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါး ဆိုတာ သိကြတယ် မဟုတ်လား။

မိခင်ဇရာဝတီ

ယနေ့တော့ အသေးစိတ်ကလေး ပွားများကြရအောင် အပေါင်းနဲ့ တစ်မျိုး၊ အသေးစိတ်နဲ့ တစ်မျိုး၊ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

* ဘုန်းတော် (၆)စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား။

* ဘုန်းတော် (၆)ဆူ အောင်လံထူ၍ ပြိုင်သူပကင်း တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဟော- ဒါက အပေါင်းပွားများတဲ့နည်း-တဲ့။ ဗုဒ္ဓနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများတဲ့နည်း။ ပုတီးစိပ်တဲ့နည်း-ပေါ့။

အစိတ် အစိတ် ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးဆိုတာ ဘာတွေလဲ။ ကုဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယဿ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တ- ရပြီးတော့နေကြတာ။

ကုဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယဿ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တ၊ ဘုန်းခြောက်လီနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာဘုရား။ သရုပ်ကလေးတွေ-

“ကုဿရိယဘုန်းတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာ ဘုရား။”

ကုဿရိယဘုန်းတော် မြန်မာလို ပွားကြရအောင်။ “စိတ်ကို အစိုးရ မြေလျှိုးမိုးပျံ့ တန်ခိုးစွန့် ဘုန်းတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေသော မြတ်စွာ ဘုရား။”

မြတ်စွာဘုရားဟာ စိတ်ကို အစိုးရတော်မူတယ်။ စိတ်ကလေးကို အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း စသည် အားထုတ်ပြီးတော့ စိတ်ကိုငြိမ်ပြီးတော့ တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်မယှက် စိတ်ကို အစိုးရနေတော့ မြေလျှိုးမိုးပျံ့ချင်ရင်လည်း ရတယ်။ အခု သမာပတ် ဝင်စားချင်ရင်လည်း ရတယ်။ အခု သမာပတ်မှ ထချင်ရင်လည်း အခု သမာပတ်က ထချင်လို့ ရတယ်။ ရဟန်း တစ်ထောင် တစ်သိန်းရဲ့ အလယ်မှာ သီတင်းသုံး ထိုင်နေပါသော်လည်း သမာပတ် ဝင်စားချင်ရင်လည်း ရတယ်။ အဲဒါဘာကြောင့်လဲ ကုဿရိယ ဘုန်းတော်နဲ့ ပြည့်စုံလို့ရတာ။ ကုဿရိယဘုန်းရှင် ဖြစ်တော်မူတာ။ ကုဿရိယဘုန်းရှင် ဖြစ်လို့ပါပဲ။

ဓမ္မဘုန်းရှင်တဲ့။ ဓမ္မဘုန်းရှင်ဆိုတာ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်

မိခင်ဧရာဝတီ

ဆိုတဲ့ လောကုတ္တရာတရား (၉)ပါးရဲ့ အရှင်။ အဲဒီ လောကုတ္တရာ တရား (၉)ပါးကို ဓမ္မဘုန်းတော် ပရိယတ်တရားနဲ့ ပေါင်းလိုက်တော့ ဓမ္မဘုန်းတော် (၁၀)ပါး။ အဲဒီ ဓမ္မဘုန်းရဲ့ အရှင်ဖြစ်တော်မူလို့ ဓမ္မဘုန်းရှင်။

အဲဒီတရားတော်တွေဟာ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေ ကောင်းရာ သုဂတိ ရောက်ဖို့ရာလည်း ဒီဓမ္မတရားတော်တွေ အခြေခံရတယ်။

ပရိယတ္တိ တရားတော်က ညွှန်ပြတဲ့ တရားတွေ ရှိတယ်။ ဒီတရား တော်တွေ အခြေခံရတယ်။

သံသရာ ဝဲလုတ်က ထုတ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ကုန်းထက်တင်ပေး ဒါလဲ ဒီတရားတော်တွေပါဘဲ။ ဒါကြောင့် အားလုံး ဓမ္မဘုန်းတော်နဲ့ ပူဇော် ရအောင်။ လိုက်ဆိုကြ။

* သံသရာခရီးခဲမှ ထုတ်ဆွဲကယ်တင် ဓမ္မဘုန်းရှင် ဖြစ်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား။

* ကိလေသာ ရန်သူတို့ကို ခြိုးဖဲ့ဖျက်ဆီး အနိုင်ရတော်မူသော ဓမ္မဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင် မြတ်စွာဘုရား။

ဣဿရိယဘုန်းတော်၊ ဓမ္မဘုန်းတော် ပွားများပြီးတဲ့ အခါကျတော့ ယသဘုန်းတော်။

ယသဘုန်းတော်က ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျေးဇူးဂုဏ် တွေ ကျေးဇူးဂုဏ်တွေ ကျော်ဇောသတင်းတွေ၊ တရားတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး တော့လည်း သရီရဂုဏ် ရှိသလိုပဲ။ ဓမ္မဂုဏ်တော်တွေကလည်း အများကြီး ရှိတယ်။

အဲဒီ သရီရခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျော်ကြားမှု၊ တရားတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျော်ကြားမှုဟာလဲ အကြွေးမပါ အဝါမဖက် သက်သက် ဟုတ်မှန် ဧကန်ဖြစ်တဲ့ ဂုဏ်များကြောင့် ရရှိတဲ့ ယသဘုန်းတော် လိုက်ဆိုကြ။

* သရီရဓမ္မ ဂုဏ်နှစ်ဝင် ကျနမြဲမြဲ ကျော်စောသံရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ပြီးတော့ သိရီဘုန်းတော်။

* နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ ဖူးတိုင်းမြိန်ယှက် မစွန့်ရက်အောင် မျက်စိအရသာ လွန်စွာရွှန်းစို စိတ်ကို ကြည်ညိုစေတတ်သော လက္ခဏာကြီးငယ် ကျက်သရေပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ ပေသော မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒါက သိရီဘုန်းတော်တဲ့။

ကာမဘုန်းတော်ဆိုတာက ဘယ်လိုဟာလဲ ဆိုတော့ အလိုတော် ပြည့်တာ။ အလိုတော်ပြည့်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပါလိမ့်။ မိမိအတွက် တောင့်တတာလည်း ပြည့်စုံတယ်။ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား တောင့်တတာလည်း ပြီးပြည့်စုံတယ်။

ဘုရားအလောင်းတော်ကြီး တောင့်တခဲ့တာ (၂)မျိုး ဆိုပါတော့။

- ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ
- မုတ္တော မောဓေယျံ
- တိဇ္ဈော တာရေယျံ

ဒီပုဂံရာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခြေတော်ရင်းမှာ တောင့်တတာ (၂)မျိုး စီ၊ (၃)ကြိမ်တဲ့။

တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိအတွက် (၃)မျိုး၊ သတ္တဝါတွေအတွက် (၃)မျိုး တောင့်တခဲ့တဲ့ အလိုတော်ကြီး (၆)မျိုး။

ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊ မုတ္တော မောဓေယျံ၊ တိဇ္ဈော တာရေယျံ။

ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ - မိမိကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို သိချင်တယ်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း သိစေချင်တယ်။

မုတ္တော မောဓေယျံ- မိမိကိုယ်တိုင် သံသရာဝဋ်မှ လွတ်ချင်တယ်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း လွတ်စေချင်တယ်။

တိဇ္ဈော တာရေယျံ- မိမိကိုယ်တိုင် သံသရာရေယဉ်ကြောမှ ကူးမြောက်ချင်တယ်။ သတ္တဝါဝေနေယဉ်တို့ကိုလည်း သံသရာရေယဉ်ကြောမှ ကူးမြောက်စေချင်တယ်။

ဒီအလိုတော်ကြီး ပြည့်တာကို အလိုတော်ပြည့်တဲ့ ကာမဘုန်းတော်တဲ့။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

- * အလိုတော်ပြည့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိမိအကျိုးစီးပွား၊ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်တော်မူလိုသော အလိုတော် ပြည့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့အတွက် အလိုတော်နှစ်မျိုး ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- * မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့အတွက် အလိုဆန္ဒတော် (၆)မျိုး ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

မိမိတို့လည်း မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ကာမဘုန်းတော်ကို အာရုံယူ

ပြီးတော့-

ငါသည် လူဇာတ်၊	ငါသည် မြတ်၏၊
ငါမြတ်သောသူ၊	ငါသို့သူကား၊
ငါတကားဟု၊	ငါမှား ငါကြိုက်၊
ငါမလိုက်တည်း၊	ငါကြိုက် ငါမျိုး၊
ငါတန်ခိုးဖြင့်၊	ငါမျိုး ငါဆွေ၊
ငါတိုင်းပြည်နှင့်၊	ငါမြေကမ္ဘာ၊
ငါ့ခန္ဓာဖြင့်၊	သူငါကောင်းကျိုး၊
ဆောင်သည်ပိုးမည်၊	ငါမျိုး ငါဇာတ်၊

မြတ်စေသော်- လို့ အဓိဋ္ဌာန်ဖို့ကောင်းတယ်။

အဓိကအားဖြင့် မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး နှစ်မျိုး-

အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓေါ၊ မုတ္တော၊ တိဇ္ဈော- ဒါ မြတ်စွာဘုရား မိမိရဲ့

အကျိုးစီးပွား (၃)မျိုး။

ဗောဓေယျံ၊ မောစေယျံ၊ တာရေယျံ- သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား

(၃)မျိုး။

ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားရှင် လက်ထက်တော်မှာ ဘုရားဆုပန်စဉ်ထဲ

က ပါလာခဲ့တဲ့ အလိုတော်ကြီး (၆)မျိုး။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ အလိုတော် (၂)မျိုး။

ကဲ- လိုက်ပြီးတော့ ပူဇော်လိုက်ကြရအောင်-

* ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊

မုတ္တော မောဓေယျံ၊

တိဏ္ဏော တာရေယျံ- ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ အလိုဆန္ဒလဲ၊
အလွန်အလိုဆန္ဒကောင်းမှန်တာ။ ဒီလို အလိုဆန္ဒကြီးတွေ ပြည့်ဝခဲ့ပြီ။

ပယတ္တဘုန်းတော် ဆက်ကြစို့။

ပယတ္တ- ဘုန်းတော်ဆိုတာ အကုသိုလ်ရှောင် ကုသိုလ်ဆောင်တဲ့
အလုပ်။ “မပြုချင်ပြု၊ ပြုချင်ပြု ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ၊ မရှောင်ချင်ရှောင်
ရှောင်ချင်ရှောင် များမြောင်အကုသိုလ်တွေ” ဆိုတဲ့အတိုင်း အကုသိုလ်ရှောင်
ကုသိုလ်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ ဝီရိယအင်မတန် ပြင်းထန်တယ်တဲ့၊ ပယတ္တ
ဘုန်းတော် လိုက်ဆိုကြ။

* အကုသိုလ်ရှောင် ကုသိုလ်ဆောင်သည့် အရာဝယ် ကြီးမား
သော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

* မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲဝံ့ကြီးမား လုံ့လများတော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရား။

* ဘုန်းတော်ခြောက်ဆူ အောင်လံထူ၍ ပြိုင်သူပကင်း တရား
မင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဪ- ကိုးခုမြောက် စိန်တံတိုင်းကြီးခတ်လို့ ပြီးသွားတော့-
အရဟံအစ ဘဂဝါအဆုံး တံတိုင်း (၉)ထပ် စိန်တံတိုင်းကြီး (၉)ထပ်
ခတ်ပြီးသွားပြီ။ ဒါကြောင့်-

ဧဝံ- ဤသို့။ နဝဟိဂုဏေဟိ- အရဟံအစ ဘဂဝါအဆုံး ဘဝဂ်ခြံး
မျှ ဘုန်းဂုဏ်ကြီးမား ကိုးပါးသော ဂုဏ်တို့နှင့်။ သမ္ပန္နာဂတံ- ပြည့်စုံတော်
မူသော။ ဗုဒ္ဓံ- မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝန္တာမိ- ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး
ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

ဒီလို ဂုဏ်တော်တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်း ရှိခိုးခဲ့ပြီး ပေါင်းပြီးတော့
လည်း ရှိခိုးကြရတယ်။

ဘုန်းတော် (၆)ပါးကို တစ်ပါးချင်းလေး တစ်ပါးချင်းလေး ဖြိုဖြန့်ပြီး
ပွားများတဲ့အခါကျတော့ စိတ်ထဲမှာ ကြည်ညိုတဲ့ စိတ်ဘွဟာ တဖွားဖွား

ပေါ်ပေါက်- ဘုရားအပေါ် အာရုံရောက်ခဲ့ကြပြီ။

(တစ်ခုချင်းလေး)၊ ဖြူဖြူပြီး ဟောကြားလို့ ပြီးတဲ့အခါ ဘုန်းတော်
(၆)ပါး တစ်ပါးချင်း ဖွဲ့သီထားတဲ့ ဂါထာ(၆)မျိုးနဲ့ ဘုရားဂုဏ်တော်
စိန်တံတိုင်း (၉)ထပ် ခတ်ပုံ နိဂုံးချုပ်ပါမယ်။

၁- ကုဿရိယဘုန်းတော်

ပရမဗ္ဗသကေစိတ္တေ အတ္တိဿရိယမတ္ထကံ

လောကီယာအဏိမာဒီပိ အဘိဿရ နမတ္ထုတေ။

မိရ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏအရှင် အို-မြတ်သခင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ်
ဘုရား၏။ သကေစိတ္တေ- ကိုယ်တော်မြတ်၏ နာမ်ဓာတ်ဝိညာဉ် စိတ်အစဉ်၌။
ပရမံ- သူမတူတန် ကဲလွန်ထူးမြတ်သော။ မတ္ထကံ- အထွဋ်အဖူး ထိပ်ဦး
တိုင်မြောက် ပေါက်ရောက်တော်မူပြီးသော။ ကုဿရိယဗ္ဗ- ဖလသမာပတ်
ချမ်းသာမြတ်ကို စိတ်ညွတ်ကာပင် ကြာမတင်ပဲ ဝင်စံနိုင်ရိုး ဝသီမျိုးဖြင့်
ပိုင်စိုးနိုင်နင်းတော်မူခြင်း တည်းဟူသော လောကုတ္တရာ စိတ္တိဿရိယ
ဘုန်းတော်သည်လည်းကောင်း။ လောကီယာ- လောကတစ်လွှား ကျော်
ထင်ရှားကုန်သော။ အဏိမာဒီပိ- အဏိမာဒိ အစရှိသား ကုဿရိယ
(၈)ဖော် လောကီတန်ခိုးတော်တို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္တိ- ရှိပါပေကုန်၏။
အဘိဿရ- ကုဿရိယ ပုညဂုဏ်နဲ့ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အို- မြတ်အရှင်။
တေ- ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏။ နမော-
တုပ်ဝပ်ရိုကျိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးဦးညွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထု- စင်စစ်မသွေ
ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

၂- ဓမ္မဘုန်းတော်

သ ဝါသနသံကိလေသ၊ ပဟာယီ ဇီရ အတ္ထိတေ၊

နဝလောကုတ္တရောဓမ္မော၊ ဓမ္မဝန္တ နမတ္ထုတေ။

ဇီရ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏအရှင် အို-မြတ်သခင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ် ဘုရားအား။ သဝါသနသံကိလေသပဟာယီ- ဝါသနာအငွေ့အသက်နှင့် တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမာန် သူပုန်ရန် ဘို့ကို လေးတန်ဉာဏ်မဂ် ဓားသံလျက်ဖြင့် ငုတ်တက်မကြွင်း အကုန်ရှင်းအောင် ခုတ်စင်းဖြတ်တောက် တော်မူပြီးထသော။ နဝလောကုတ္တရော- မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မော- ဓမ္မနဲ့ခေါ်--- ရွှေဘုန်းတော်သည်---။ အတ္ထိ-စင်စစ်မသွေ ရှိပါပေ၏။ ဓမ္မဝန္တ- ဓမ္မခေါ်နံ့ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အို- မြတ်အရှင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ အမှားကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏။ နမော။ တုပ်ဝပ် ရိုကျိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု- စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

၃- ယသဘုန်းတော်

ယထာဘုစ္စဂတောဇီရ၊ ယသောတိလောကဗျာပကော

အတိသုဒ္ဓေါပိတေအတ္ထိ၊ ယသဝန္တ နမတ္ထုတေ။

ဇီရ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏအရှင် အို-မြတ်သခင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ် ဘုရားအား။ ယထာဘုစ္စဂတော- အကြွေးမပါ အဝါမဖက် သက်သက်ဟုတ် မှန် ဂုဏ်နေကံကြောင့် ခြေမှန်မျက်မှောက် လက်တော်သို့ရောက်အပ်ပြီး သော။ တိလောကဗျာပကော- လောကသုံးရပ် ထုတ်ချင်းခပ်အောင် နံ့စပ် ကျော်ကြားတော်မူသော။ ယသော- သရီရ ဓမ္မဂုဏ်နှစ်ဝ၏။ ကျနမြမြ ကျော် စောသံကြီးသည်။ အတ္ထိ- စင်စစ်မသွေ ရှိပါပေ၏။ ယသဝန္တ- ယသဂုဏ်နံ့ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အို-မြတ်အရှင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ အမှားကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏။ နမော- တုပ်ဝပ်ရိုကျိုး လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးဦးညွတ် ခြင်းသည်။ အတ္ထု- စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဧရာဝတီ

၄- သိရိဘုန်းတော်

ဒဿနာရမ္မဇနာနံ၊ နယနာဘိပ္ပဿဒိကာ

သဗ္ဗင်္ဂံ သိရိအတ္ထိ၊ သိရိမန္တ နမတ္ထုတေ။

မိရ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏအရှင် အို-မြတ်သခင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ် ဘုရားအား။ ဒဿနာ ရမ္မဇနာနံ- ဖူးမျှော်လိုမှု အားသစ်ပြုသား ပျောထု နတ်လူ သတ္တဝါဟူ ဟူသမျှတို့၏။ နယနာဘိပ္ပဿဒိကာ- ဖူးတိုင်းမြန်ယှက် မစွန့်ရက်အောင် မျက်စိအရသာ လွန်စွာရွှန်းစို့ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ် ပါသော။ သဗ္ဗင်္ဂံသိရိ- ဗာတ္တိသလက္ခဏာ သီတနုဗျည်း ရှုမငြီးတို့ဖြင့် နုလည်းနုနယ် ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း အသရေတည်း ဟူသော။ သိရိ- သိရိနွဲ့ခေါ် ရွှေဘုန်းတော်သည်။ အတ္ထိ- စင်စစ်မသွေ ရှိပါပေ၏။ သိရိမန္တ- သိရိခေါ်နွဲ့ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အို-မြတ်အရှင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏။ နမော- တုပ်ဝပ်ရိုကျိုး လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးဦးညွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထု- စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

၅- ကာမဘုန်းတော်

အတ္တတ္ထံ ပရတ္တံဝါပိ၊ မိရ တေယံ ယမိစ္ဆိတံ

အတ္တိနိပ္ပတ္တိကာမောပိ၊ ကာမဝန္တ နမတ္ထုတေ။

မိရ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏအရှင် အို-မြတ်သခင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။ ယံယံ အတ္တတ္ထံဝါ- အကြင်အမျိုးမျိုးသော ကိုယ်တော်၏ အကျိုး စီးပွားကိုသော်လည်းကောင်း။ ယံယံ ပရတ္တံဝါ- အကြင်အမျိုးမျိုးသော သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွားကိုသော်လည်းကောင်း။ ဣစ္ဆိတံ- ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊ မုတ္တော မောစေယျံ၊ တိဇ္ဈော တာရေယျံ- အကြံသုံးပါး နှလုံး ထားလျက် လိုလားတောင့်တတော်မူသည့်အတိုင်း။ နိပ္ပတ္တိကာမော- ရွယ် တိုင်းမဖောက် ခရီးရောက်အောင် ပြီးမြောက်အောင်မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ် သော။ ကာမော- ကာမနွဲ့ခေါ် ရွှေဘုန်းတော်ကြီးသည်။ အတ္ထိ- စင်စစ်

မိခင်ဇရာဝတီ

မသွေ ရှိပါပေ၏။ ကာမဝန္တ- ကာမခေါ်နှုံး ရွှေဘုန်းတော်သခင် အို-မြတ်
အရှင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ အမှာကံ- တုပ်ဝပ်ရိုကျိုး
လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးဦးညွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထု- စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

၆- ပယတ္တဘုန်းတော်

ပယတ္တော သဗ္ဗလောကဿ၊ ဂါရဝိပတ္တိ ဟေတုကော၊

ဝါယာမော သောပိတေအတ္ထိ၊ ပယတ္တဝါ နမတ္ထုတေ။

ဗီရ- သဗ္ဗညုတ ဉာဏအရှင် အို-မြတ်သခင်။ တေ- ရှင်တော်မြတ်
ဘုရား၏။ သဗ္ဗလောကဿ- အလုံးစုံလောက ရှိသမျှနတ်လူ အပေါင်း၏။
ဂါရဝိပတ္တိ ဟေတုကော- စိုးခံသမှု အလေးပြုအပ်သည့် ဂရုဘွဲ့ယူ ပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဆူအဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါယာမော- သမ္ပပ္ပဓာန
ကိစ္စပြဋ္ဌာန်းလှသား သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပယတ္တော-
ပယတ္တနှုံးခေါ် ရွှေဘုန်းတော်ကြီးသည်။ အတ္ထိ- စင်စစ်မသွေ ရှိပါပေ၏။
ပယတ္တဝါ- ပယတ္တခေါ်နှုံး ရွှေဘုန်းတော်သခင် အို-မြတ်အရှင်။ တေ-
ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏။ နမော- တုပ်ဝပ်
ရိုကျိုး လက်စုံ မိုးလျက် ရှိခိုးဦးညွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထု- စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါ
စေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

🙏 🙏 🙏

ယနေ့ ၁၃၆၁-ခု တော်သလင်းကွယ်နေ့ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ ဥပုသ်များက
စိန်တံတိုင်းကြီး (၉)ထပ်ခတ်ပုံ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏ်များ ဟောခဲ့ပြီ။ ဂုဏ်တော် (၉)ပါးနဲ့
ပြည့်စုံတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ ဂုဏ်တော် (၆)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတော်ကို ဟောကြား
တော်မူခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ဟောတော်မူခဲ့တော့ ရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုး ရှိပါတယ်။

ယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘာသတေဝါစံ

ခေမံ နိဗ္ဗာန ပတ္တိဟာ။

ဒုက္ခဿန္တ ကိရိယာယ၊

သာဝေ ဝါစာန မုတ္တမာ။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုးနဲ့ တရား
ဟောခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ စကားတော်ဟာ စကားတွေထဲမှာ
အမြတ်ဆုံး ဖြစ်လာတယ်။

ဗုဒ္ဓေါ- ဘုရားရှင်သည်။ ခေမံ- ဘေးကင်းကြောင်းဖြစ်သော။
ယဝါစံ- အကြင်စကားကို။ နိဗ္ဗာန ပတ္တိယာ- ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာအမှန်
မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ရန် အကျိုးငှါလည်းကောင်း ဘုရားရှင် စကားပြော
တော်မူတယ်။ တရားဟောတယ် စကားပြောတော်မူတော့ ဒုက္ခခပ်သိမ်း
ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ရဖို့ ဟောတော်မူတယ်။

နောက်တစ်မျိုးက ဒုက္ခဿ- စက်သံသာရ ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိ
ယာယ- နိဂုံးခပတ် အဆုံးသတ်သို့ ရန်အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ တန်ချိန်ဖွဲ့လို့
မရတဲ့ ဒုက္ခတွေ အို-နာ-သေ မချစ်ရှင်တဲ့ ချစ်သူကွဲတဲ့ ဒုက္ခတွေ မအိုလို
မနာလို မသေလို တောင်းဆုဆိုလဲ မရတဲ့ ဒုက္ခတွေ နိဂုံးချုပ်နိုင်တဲ့နည်းက
ဘုရားရှင်ရဲ့နည်းပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယ- တန်ချိန်ဖွဲ့
မရနိုင်တဲ့ ဒုက္ခ နိဂုံးခပတ် အဆုံးသတ်ရန်။ ဘာသတေ- ဟောကြားတော်
မူခဲ့ပါပေ၏။ ဝေ- စင်စစ်။ သာဝါစာ- ရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုးနဲ့ ဟောကြား
ထားတဲ့ ဘုရား တရားတော် ပိဋကတ်သုံးပုံစကားတော်သည်သာလျှင်။
ဝါစာနံ- ကမ္ဘာလောကရှိသမျှ စကားတို့တွင်။ ဥတ္တမာ- အမြင့်ဆုံး အမြတ်ဆုံး
အကောင်းဆုံး စကားတော် ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဇရာဝတီ

လောကမှာ စကားတွေကတော့ အများကြီးပဲ။ လူတွေလည်း လူစကားပြောတယ်။ နတ်တွေလည်း နတ်စကားပြောတယ်။ ဗြဟ္မာတွေလည်း ဗြဟ္မာစကားပြောတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေလည်း တိရစ္ဆာန်စကားပြောနေကြတယ်။ အထူးသဖြင့် လူတွေဆိုကြပါစို့။ နေ့စဉ် လူစကားတွေပြောနေကြပေမယ့်လို့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း စကားပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ခပ်နည်းနည်းပဲ ရှိတယ်။ လူသားတွေထဲက ပထမဆုံး နိဗ္ဗာန်စကား ပြောကြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားပဲ။ တန်ခိုးရှိဖွဲ့လို့ မရတဲ့ ဒုက္ခတွေ အချိန်ဘယ်လောက် ပိဿာဘယ်လောက် တင်းရေဘယ်လောက် ရှိတယ်ကို သတ်မှတ်လို့ ချိန်တွယ်လို့ မရနိုင်တဲ့ ဒုက္ခဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကြီးတွေ ငြိမ်းသွားအောင် အဆုံးသတ်သွားအောင် စကားမျိုးကို ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ဗုဒ္ဓဘုရားပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင် ပြောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဓမ္မဂုဏ်တော် (၆)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ စကားတော်ဟာ စကားအားလုံးတွင် အမြတ်ဆုံးစကား၊ တရားအားလုံးတို့တွင် အမြတ်ဆုံးတရား၊ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုးနဲ့ စကားပြောတော်မူခဲ့တယ်။ တရားဟောတော်မူခဲ့တယ်။ အနှစ်သာရအနေနဲ့ မကြည့်တတ်လို့ မကြည့်ချင်နေ၊ ထုထည်သဏ္ဌာန် အနေနဲ့ အရေအတွက် ပမာဏအနေနဲ့ ပြောရင်လဲ ဒီဘုရားဟော ပိဋကတ်သုံးပုံလောက် များပြားပြည့်စုံအောင် အခုအချိန်အထိ ဘယ်သူမှ မရေးနိုင်သေးဘူး၊ မပြောနိုင်သေးဘူး။ အုပ်ရေ (၄၂)အုပ်ကို တစ်ယောက်တည်း ထမ်းရွက်ဖို့ပင် မနိုင်ပါဘူး။ ဒီလို မြတ်သော များသော တရားတော်ကို ဟောကြားမှုနှင့် ပတ်သက်လို့ ဒီလို အာရုံပြု ပုတီးစိပ်လို့ ရပြန်တယ်။

ကြယ်ပွင့်အမှတ်အသားပါတဲ့ စကားရပ်တိုင်း အဖန်ဖန်ပွားများ ပုတီးစိပ်ရမဲ့ စကားများပါ။

- * ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း စကားကောင်းကို ဆိုတော်မူတတ် ဟောတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။
- * တန်ခိုးရှိဖွဲ့ မရနိုင်သည့် ဒုက္ခဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို အပြီးသတ် အဆုံးသတ်စေ ချုပ်ငြိမ်းစေတတ် တရားမြတ်ကို ဟောကြားပြောဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

မိခင်ဧရာဝတီ

* အမြတ်ဆုံးစကားကို များများကြီး ဆိုတော်မူတတ်သော
မြတ်စွာဘုရား။

ဂုဏ်တော် (၆)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားတရားတော်သည်
အမြတ်ဆုံး စကား၊ အဲဒီ မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အမြတ်
(၁၀)ဖော် တရားတော်ကို ဘုန်းကြီးတို့က ဓမ္မ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- တရားတော်
ကို ကိုးကွယ်ပါ၏။ ကိုးကွယ်တော့ အကြောင်းနှစ်မျိုးနဲ့ ကိုးကွယ်တာပဲ။

အဲဒီ တရားတော်တွေဟာ ဘဝကန္တာရာ ဥတ္တာရဏေန- ဘဝ
ခရီးမှ ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်တော်မူတတ်သောကြောင့် တရားကို ကိုးကွယ်
ကြတယ်။ နောက်တစ်ချက်က-

အဿာသဒါနေန- စိတ်ရဲ့သက်သာမှုကို ပေးတော်မူတတ်သော
ကြောင့် စိတ်ရဲ့သက်သာမှု အေးမြမှု ချမ်းသာမှု ပေးတဲ့နေရာမှာ တရား
လောက် ပေးနိုင်တာ ဘာမှမရှိပါဘူး။ ပဋ္ဌာစာရီ ရှူးပြီးနေတာ တရားတော်
နဲ့ တွေ့တော့ အရူးပျောက် စိတ်ရဲ့သက်သာမှုကြီးတွေ ရသွားတယ်။
ကိသာဂေါတမိတို့လည်း ဒီအတိုင်းပဲ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုတွေ ဖြစ်နေ
တာ။ ဘုရားတရားတော်နဲ့ တွေ့မှ စိတ်ရဲ့သက်သာမှု ရသွားတယ်။ မနေ့
ကပဲ ဒကာမကြီးတစ်ယောက် သူ့သားလေးက ကိုကျော်သူရတဲ့။ လေယာဉ်
မှူးလေး လေယာဉ်ပျက်တော့ ပါသွားတယ်။ ဖြေလို့မရအောင် ဖြစ်နေရှာ
တယ်။ တရားသဘောနဲ့ မဖြေရင် မပြေဘူး။ “လောကဓံ ကျင်းချိုင့်
ဆူးငြောင့် ခလုတ်တွေ၊ လှိုင်းလုံးကြီးတွေ ဘယ်လောက်များများ တရား
သဘောနဲ့ အချောကိုင်လိုက်နိုင်ရင်၊ ထိန်းလိုက်နိုင်ရင် ပြေပြစ်သွားတော့
တာပါပဲ”။ ရှေးသူတော်ကောင်းကြီးတွေဟာလဲ နောက်ဆုံး တရားသဘောနဲ့
အချောကိုင်နိုင်လို့ ငြိမ်းချမ်းသက်သာရာ ရသွားတာချည်းပါပဲ။ အဲဒီလို
ဂုဏ်တော် (၆)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတော် စကားတော် ဆိုတာလဲ
ဂေါတမဘုရားရဲ့ စကားတော် တရားတော်မှတစ်ပါး အခြားဘယ်တရားမှ
မရှိဘူးလို့ ပြောရဲပါတယ်။ အဲဒီ ပိဋကတ်သုံးပုံမျိုး အခြားဘုရားတွေ
ဟောထားတာရှိရင် ပြစမ်းစေချင်ပါတယ်။ ကြည့်ချင်ပါတယ်။ ကြည့်ညိုချင်

မိခင်ဇရာဝတီ

ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် အဲဒီလို ဂုဏ်တော်(၆)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတွေ ရှင်တော်ဂေါတမ တရားတော်မှတစ်ပါး အခြားဘုရားတွေ ဟောတာရှိရင်လဲ အယူပြောင်းပြီး ကိုးကွယ်ကြရအောင်။ ရှိရင်တော့ အယူပြောင်းပြီး ကိုးကွယ် ပါမယ်။ ကမ္ဘာ့မြေပြင်မှာ မရှိပါဘူးလို့ ပြောဝံပါတယ်။

အဲဒီလို ဂုဏ်တော် (၆)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတော်ကို ကိုးကွယ် တော့ အကြောင်း(၂)မျိုး အခြေခံပြီး ကိုးကွယ်ကြတော့ ဂေါတမဘုရားရှင် ပွင့်ပေါ်လာတယ်ဆိုတာ တရားစိန်တောင်၊ တရားစိန်တုံး၊ တရားစိန်ခဲ၊ တရားပဒေသာပင်ကြီး ပေါ်ပေါက်လာတာပဲ။ ဒါကြောင့်-

ဣန္ဒြိယတ္ထပဒေါသာရော၊

ဖလပုပ္ဖောပ သောဘိတော။

သစ္စာယောယမပုပ္ဖောဝ၊

ကပ္ပရက္ခော သမုဋ္ဌိတော။ ။

ဣန္ဒြိယတ္ထပဒေါ- လောကုတ်လောကီ အလိုရှိအပ် နှစ်လီသော အကျိုးစီးပွားကို ပေးတော်မူနိုင်သော။ (မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော တရားပဒေသာပင်ကြီးဟာ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားတွေကို ပေးစွမ်းတော်မူနိုင်တယ်။)

သာရော- သီလ သမာဓိ ပညာပြည့်၍ ပြည့်သောအနှစ်သာရ ရှိပေသော။ (မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော တရားပဒေသာပင်ကြီးဟာ သီလ သမာဓိ ပညာအပြည့်ရှိတယ်။)

ဖလပုပ္ဖော ပံသောဘိတော- သိ၍မကုန် သီးပွင့်စုံသို့ အဖုံဖုံ အစားစား များပြားမြင့်ကြွယ် တင့်တယ်တော်မူပါပေသော။ (မြတ်စွာ ဘုရားတည်းဟူသော တရားပဒေသာပင်ကြီးမှာ သိလို့လည်းမကုန်၊ ဟော လို့လည်း မကုန်၊ ပြောလို့လည်း မကုန်ဘူး။ သိစရာတွေ၊ မြင်စရာတွေ၊ ထင်စရာတွေ အသီးအပွင့်တွေ အစုံအလင်ရှိတယ်။)

သစ္စာယော- ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ပြည့်ကျယ်သော အရိပ်အာဝါသလည်း ရှိတော်မူပါပေသော။ (အရိပ် အာဝါသ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် အသွယ်သွယ်တို့နဲ့ ပြည့်စုံတော်မူ

မိခင်ဇရာဝတီ

တဲ့ တရားပဒေသာပင်ကြီး။)

အယံကပ္ပရက္ခေ- ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပဒေသာပင်ကြီးသည်။
အပုဗ္ဗေဝ- ရှေးရှေးခေတ်က မဖြစ်စဖူး အထူးအသစ် ဖြစ်၍သာလျှင်။
သမုဋ္ဌိတော- တို့ကံအလျောက် ကောင်းစွာပေါ်ပေါက်လာပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဘုရားတည်တဲ့ဘုရား

ကံအားလျော်စွာ ဘုန်းကြီးတို့တတွေ ကံကောင်းလို့ သာသနာတော်
ကြီးရဲ့သက်တမ်း (၂၅၀၀)ကျော်မှ လူ့ဘဝရသော်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတည်း။ ..
ဟူသော တရားပဒေသာပင်ကြီးနဲ့ တွေ့ခွင့်ရနေတယ်။ အဲဒီ ပင်မတရား
ပဒေသာပင်ကြီးက ပွားထားတဲ့ ပင်ပွားပဒေသာပင် ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊
ဓမ္မစေတီပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ဓမ္မစေတီ- ဘုရားကိုယ်စား ဘုရား
ကိစ္စ ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်တယ်။ ဟောနိုင် ပြောနိုင် လမ်းပြတော်မူနိုင်
တယ်။ ဥဒ္ဓိဿစေတီ- ဘုရားဂုဏ်တော်တွေ အာရုံပြုထည့်ထားတဲ့ ကိုးကွယ်
ရတဲ့စေတီ။ ဓာတုစေတီ- ဆိုတာ ဓာတ်တော် မွေတော်ကို ခေါ်တယ်။ ပရိ
ဘောဂစေတီ- ဆိုတာ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိပင်၊ အသုံးအဆောင်၊
သင်္ကန်း စသည်ကို ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ စေတီ (၄)မျိုးထဲက ဓမ္မစေတီ၊ ဓမ္မ
စေတီဆိုတာကတော့ ဘုရားကိုယ်ပွား ဘုရားကိုယ်စား ဘုရားကိစ္စ ဆောင်
ရွက်တော်မူနိုင်တဲ့ ဂုဏ်ထူးဝိသေသနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ ဓမ္မစေတီပေါင်း
ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ (ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိပါတယ်ဘုရား)။

အဲဒီ ဓမ္မစေတီတော်တွေက ဘုရားဆိုဆုံးမတော်မူနေသလိုပဲ။ အဲဒီ
လင်္ကာလေးတွေ လိုက်ဆိုကြ။

လင်္ကာ

လေးထောင်ကျော်ဆောင်း၊ ရှစ်သောင်းစေတီ၊
လူ့ပြည်ထက်ဝက်၊ နတ်ထက်ဝက်တည်း၊
ဘုရားကိုယ်စား၊ ညွှန်ကြားနိုင်မည်၊
စေတီများ ဘုရားကိုယ်တိုင်တည်း။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရားကိုယ်စား တရားစေတီ၊
သာသနာ့လမ်း ပွင့်ခန်းစုံညီ
ရှင်သန်ကြီးပွား ခေါ်ငြားနိုင်သည်၊
စေတီများ ညွတ်တွားထိမ်းကာတည်။

နတ်ပြည်မှာ တည်ထားတဲ့ စေတီက လေးသောင်းနှစ်ထောင်၊
လူ့ပြည်မှာ လေးသောင်းနှစ်ထောင်။ ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်။

အခု စွယ်တော်မြတ်စေတီ ဘယ်သူတည်သလဲ။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်
ဘယ်သူတည်သလဲ။ စွယ်တော်မြတ်စေတီ နိုင်ငံတော်အစိုးရ မင်းမြတ်တို့နှင့်
တိုင်းသူပြည်သားတွေ တည်ခဲ့တယ်။

ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးကိုတော့ လူရော နတ်ရော တည်ခဲ့တယ်။
ဘုရားကိုယ်တိုင်တည်တဲ့ ဘုရားကော တွေ့ဘူးရဲ့လား၊ ကြားဘူးရဲ့လား။
(မတွေ့ဘူး၊ မကြားဘူးပါဘုရား)။ မကြားဘူးရင် ပြောရဦးမယ်။ ဘုရား
ကိုယ်တော်တိုင် တည်ထားတဲ့ စေတီတော်တွေက လူ့ပြည်မှာ လေးသောင်း
နှစ်ထောင်၊ နတ်ပြည်မှာ လေးသောင်းနှစ်ထောင်။ လူ့ပြည်မှာတည်တဲ့
လေးသောင်းနှစ်ထောင် ဆိုတာက သုတ္တန်ပိဋကတ်နှင့် ဝိနည်းပိဋကတ်ကို
ပြောတာပါ။ နတ်ပြည်မှာတည်တဲ့ လေးသောင်းနှစ်ထောင် ဆိုတာက
အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို ပြောတာပါ။ အဲဒီ လေးသောင်းနှစ်ထောင် စေတီ
တော်တွေကို နာမည်တော်တစ်မျိုးနဲ့ ခေါ်တော့ အင်္ဂါကိုးတန် စေတီကြီး
၉-ဆူ၊ နိကာယ်ငါးရပ် ဓမ္မစေတီတော်ကြီး ၅-ဆူ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဓမ္မစေတီ
တော်ကြီး ၃-ဆူ။

အဲဒီတော့-

သုံးဆူ

ငါးဆူ

ကိုးဆူ

ရှစ်သောင်းလေးထောင်ဆူ

တွေကို ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် တည်ထားခဲ့တယ်။ အဲဒီစေတီတွေရဲ့ ပင်မ

မိခင်ဧရာဝတီ

စေတီတော်ကြီးကတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားပဒေသာပင်ပါပဲ။ ပင်ပွားပဒေသာပင်က ရှစ်သောင်းလေးထောင်။ အဲဒီ လေးထောင်သော စေတီတော်တို့ရဲ့ ဌာပနာ ပစ္စည်းတွေက ဘာတွေလဲလို့ဆိုတော့ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါး၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မဂ္ဂင် ၈-ပါး၊ ဌာပနာထားခဲ့တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သိက္ခာသုံးပါး သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကို ဌာပနာထားခဲ့တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာသုံးမျိုး ဌာပနာတော်ကို ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ပဲ ဌာပနာသွင်းခဲ့တယ်။ တန်ဖိုးကြီးတယ်။ ရွှေ ငွေ ပုလဲ ကြောင်မျက်ရွဲနှင့် မြဲသန္တာ စိန်ဘဏ္ဍာဆိုတဲ့ ရတနာတွေ ဌာပနာသလို။ မြတ်စွာဘုရားဟာ အဲဒီ ရတနာတွေထက် တန်ဖိုးကြီးတဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာသိက္ခာသုံးပါး ဌာပနာခဲ့တယ်။ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂါ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊ ဩတပ္ပိဟု ၇-လီ ဥစ္စာရတနာသာရ မြတ်နေတို့ကို ဌာပနာထည့်ခဲ့တယ်။ ယနေ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာတွေ ဥပုသ်စောင့်သုံးရ တာ။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဌာပနာပစ္စည်း အဖိုးတန်ကို သုံးစွဲနေရတာပါပဲ။ အဲဒီလို ဌာပနာတွေ ထည့်သွင်းထားပြီး ထီးတော်ကိုလည်း ကိုယ်တော်တိုင် တင်ထားခဲ့တယ်။ အဲဒီ ထီးက မင်္ဂလိက ဖိုလ်ထီးတွေပါ။ ထီးတော်ရှစ်စင်း ဖွင့်ပြီး တင်ထားခဲ့တယ်။ ဘာအထွဋ် တင်ထားခဲ့သလဲဆိုတော့ ငှက်မြတ်နားနှင့်တူတဲ့ နိဗ္ဗာန်အထွဋ်လဲ တင်ထားခဲ့ တယ်။ အဲဒီ ဓမ္မစေတီတော်တွေ ဘယ်မှာရှိသလဲဆိုတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားတဲ့နယ်မြေဒေသတွေမှာ ရှိတယ်။

အဲဒီလို ဘုရားကိစ္စ ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ဓမ္မစေတီတော်မြတ်တွေကို ပူဇော်ကြရ၊ သင်အံကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြရတယ်။ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဓမ္မ စေတီတည်ကြရတယ်။ “ဘုရားချစ်ရှင် ဟောသွန်သင်သား ကိုးအင်ဓမ္မဓာတ် တရားမြတ်ကို မပြတ်သင်ကြား နာသူအားလျှင်”-

ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် တည်ထားတော်မူခဲ့တဲ့ ဓမ္မစေတီတော်တွေ မိမိတိုင် မိမိသန္တာန် သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာ တည်ထားမယ်ဆိုရင် ငါးပါး အာနိသင် အကျိုးထင်၏။

စေတီတော် တည်ထားရလို့ အကျိုး (၅)မျိုး ရပါတယ်။ အဲဒီ ဓမ္မ စေတီတော်တွေကို ရိုသေနေတဲ့ သူများမှာ အကျိုးငါးပါး ရတယ်။ အကျိုး

မိခင်ဇရာဝတီ

ငါးပါးက-

“ပုံပြင်ထုံးဟောင်း ရှေးနှောင်းခုဖြစ် စင်စစ်ကောင်းဆိုး ကြောင်းကျိုး စကားနည်းနာများကို မကြားစဖူး ကြားရဖူး၏”။

ဘုရား တရားဓမ္မစေတီတွေထဲမှာ ဇာတ်တော်တွေ၊ ဓမ္မပဒဝတ္ထုတွေ၊ ပုံပြင်ထုံးဟောင်း သာဓကတွေ ကုန်နိုင်တယ် မရှိဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့ ဒီစာနဲ့ ဒီဓမ္မစေတီတွေနဲ့ တရင်းတနှီး သင်ကြားလေ့လာ ပို့ချနေခဲ့တာ ဝပ်တွား ရှိသေးနေခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း (၅၀)လောက်ရှိပြီ။ ကုန်တယ်လို့ မရှိဘူး။ သိစရာ တွေ အများကြီး ကျန်ရှိသေးတယ်။

“ကြားဦးရှေးက ကြားပြီးကလဲ ကြားရတစ်ဖန် ကြည်လင်ပြန်၏”။
ဟိုနှစ်ဟိုနှစ် ဟိုလဒီလက ဟောကြားထားလို့ ထပ်မံနာကြားလိုက်ရပြန်တော့ လဲ စိတ်ထဲမှာ ကြည်နူးရွှင်ပြမှု ရပြန်ပါတယ်။

“ဉာဏ်မမှီငြား ထင်ယုံမှားလည်း ယုံမှားကင်းပ ကင်းစင်ရ၏”။
ဓမ္မစေတီမြတ် ပိဋကတ်တရားတွေကို တစ်ခါနာကြားရုံနဲ့ စိတ်မရှင်းဘူး။ နှစ်ခါ နာကြားရုံနဲ့ စိတ်ထဲရှင်းကနဲ မသွားဘူး။ နက်နဲ ခက်ခဲလှတဲ့ တရား တော်တွေထဲက တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဉာဏ်မှီသွားတာနဲ့ ဝမ်းသာရတယ်။ ဇေဝဇဝါ မဖြစ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ တစ်နေ့ အကြီးအကျယ် ဝမ်းမြောက်ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် သပ်ပါ။ နာပါ။ ဆွေးနွေးပါ။ တစ်ဖြေးဖြေး ယုံမှားသံသယ ပျောက်ကင်း ရှင်းလင်းလာပါလိမ့်မည်။

“ဝါဒမထောင့် ယူဖြောင့်စိတ်ကြည် ဤငါးလီတည်”။ အဲဒီ ဓမ္မ စေတီတွေထဲက တစ်စိတ်တစ်ဒေသ တစ်ကျမ်းတစ်ဖွဲ့ သင်ယူနိုင်ပြီ။ ရွတ်အံ နိုင်ပြီဆိုရင် အယူအဆ အယူဝါဒတွေ မှန်ကန်လာနိုင်တယ်။ ဖြောင့်လာနိုင် တယ်။ စိတ်ကလေးလည်း ကြည်လင်လာနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် “ကျိုးကြည်မြတ် မပျင်းရိနှင့် အသိပွားမှု ခါခါရှု၍ ပွားမှု လေ့လာ ကြံစားပါလော့”-လို့။ ရှေးဆရာတော်ကြီးများက ဖွဲ့ဆိုထားခဲ့ကြ တယ်။

ဂေါတမရှင်တော် မြတ်ဘုရား တည်ထားခဲ့တဲ့ ဓမ္မစေတီတော်တွေ ဟေဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါး၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါး၊ သိက္ခာ ၃-ပါး ဆိုတဲ့ ဌာပနာ၊

မိမိခင်ရာဂတိ

မဂ်လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါးဆိုတဲ့ ထီးတော်ရှစ်စင်း၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
ငှက်မြတ်နား အထွဋ်တင်ထားတဲ့ ဓမ္မစေတီတော်တွေကို ရိုသေလေးစားနေ
မယ်ဆိုရင် တရားရှင် ဘုရားကို၊ ဓမ္မစေတီ တည်ထားခဲ့တဲ့ ဘုရား ဒါယကာ
ဘုရားကိုလည်း ရိုသေလေးစားရာ ရောက်တယ်။

ဖြစ်စဉ်လေးတစ်ခု စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။ တရားရှင် ဘုရားက
မြတ်သလား၊ တရားတော်က မြတ်သလား ဆိုတဲ့ အမေးပြဿနာ ရှိခဲ့ဖူး
တယ်။ ဘုရားဖြစ်တော်မူခါစက လောကကြီးထဲမှာ ငါထက်မြတ်သူ ဘယ်သူ
ရှိသေးလဲ။ လောကထဲမှာ ငါဘယ်သူ့ကို အလေးအမြတ် ထားနေရပါ့မလဲ။
နတ်ကို အလေးအမြတ် ထားရမှာလား။ ဗြဟ္မာကို အလေးအမြတ် ထားရမှာ
လား။ စဉ်းစားလိုက်တဲ့အခါ လူ့လောက နတ်လောက ဗြဟ္မာလောက
အားလုံး ကြည့်ရှုလိုက်တဲ့အခါမှာ အလေးအမြတ်ထားစရာ လူရယ် နတ်ရယ်
ဗြဟ္မာရယ်လို့ မတွေ့ဘူး။ ငါသိအပ်တဲ့ တရားတော်တွေကို အလေးအမြတ်
ပြုသင့်တယ်။ တရားကိုပဲ အလေးအမြတ် ထားနေရမှာပဲလို့ မြင်တော်မူခဲ့တဲ့
အတိုင်း တရားတော်ကိုပဲ အလေးအမြတ် ထားနေခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်တို့ကို အလေးအမြတ် ထားနေ
ခဲ့ပါသလဲဆိုရင် ရသီတော်မူအပ်တဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ပရိယတ် တရားစော်
ကိုပဲ အလေးအမြတ် ထားနေခဲ့တယ်လို့ ပြောရမှာပါ။ လောကမှာ ဘုရားသိတဲ့
ဘုရားဟောတဲ့ တရားတော်ဟာ အမြတ်ဆုံးဆိုတဲ့ အဖြေမှန် ထွက်လာပါပြီ။

ဓမ္မောဟိ ဝါသေဌ သေဌော ဇနေတသ္မိံ

ဒိဌေစေဝဓမ္မေ အဘိသမ္မရာယေစ။

ဝါသေဌ-ဝါသေဌ ဓမ္မော- ဓမ္မစေတီ တရားတော်သည်။
ဒိဌေစေဝဓမ္မေ- မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း အဘိသမ္မရာယေစ-
နောက်တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း။ ဇနေတသ္မိံ- လူအပေါင်း၌။ သေဌော-
မြတ်၏-ဆိုတဲ့စကား ဟောပြီးတော့ သက်သေ သာဓကတစ်ခု ထုတ်ပြီး
တရားမြတ်ပုံ ဟောတော်မူတယ်။

ဘုရားဆွေတော် မျိုးတော် သာကီဝင်တွေက ပသေနဒီကောသလ
မင်းကြီး နောက်ကလိုက်ကြရတယ်။ ရှိခိုးကြ မြတ်နိုးကြရတယ်။ အခုကြည့်

မိခင်ဇရာဝတီ

တဲ့။ သာကီဝင်တို့ရဲ့ အလေးအမြတ် အပြုခံ ကောသလမင်းကြီး၊ အဲဒီ ကောသလမင်းကြီးက သာကီဝင်မင်းသားဘုရားကို ရိုသေရ ရှိခိုးရ မြတ်နိုးရ ကော်ရော်ပူဇော်ရတယ်။ အဲဒီလို ပူဇော်တဲ့နေရာမှာ ကောသလမင်းကြီးက ငါ့ထက် အဆင်းလှတယ်၊ အကျိုးမြတ်တယ်၊ ခွန်အားကြီးတယ်၊ အစိုးရတယ် ဆိုပြီး ငါဘုရားအား အလေးအမြတ်ပြု ပူဇော်တာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။

ဘုရားသီတော်မူအပ် မြင်တော်မူအပ်တဲ့ တရားတော်ကို အလေး အမြတ်ထားပြီးတော့ ခရီးဦးကြိုဆိုတယ်၊ အရိုအသေပြုတယ်၊ ရှိခိုးတယ်၊ ပူဇော်တယ်။

ဒီဖြစ်စဉ်ဟာ သက်သေတစ်ခုပဲတဲ့။ ဒါကြောင့် တရားတော်ဟာ အမြတ် ဆုံးပဲ။ တရားတော်က မြတ်တော့ တရားရှိသူကလည်း အမြတ်ဆုံးပဲပေါ့။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခန္ဓာကို တထာဂတဿဟေတံ ဝါသေဌ အဓိဝေဓနံ “ဓမ္မကာယော” ဣတိပိ- တရားဖြင့်ပြီးတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော အမည်ဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အမည်တော်ပါပဲ။ ဗြဟ္မကာယလဲ မည်ပါတယ်။

ဂုဏ်တော် (၆)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်

ဂုဏ်တော် (၆)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်၏ အရှင် သခင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ အဲဒီလိုဆိုတော့ တရားတော်လည်း မြတ်တယ်။ တရားရှင် ဘုရားလည်း မြတ်တယ်။ ဒါဖြင့် မြတ်တဲ့ တရား တော်ကို ဘယ်လို ပူဇော်ကြသလဲ။

ဘုရားပူဇော်ရတာ ထင်ရှားတယ်။ ဘုရားရှေ့မှာ ပန်းကပ်တယ်။ ဆီမီးပူဇော်တယ်။ ရေချမ်းကပ်တယ်။ သံဃာအား ပူဇော်တာလည်း ထင်ရှား တယ်။ တရားပူဇော်တဲ့နည်းကျတော့ မထင်ရှားဘူး၊ မသိသာဘူး။

ပူဇော်နည်းက ဓမ္မစေတီ တရားမြတ် အပါအဝင် ဓမ္မစကြာကို ရွတ်ဖတ်သင်အံ့ ကြံကြည့်ပြီး ပူဇော်ရတယ်။ တရားတော်မှာ ပါရှိတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံပြီး ပူဇော်ရတယ်။ သင်အံ့ပြီး ပို့ချပြီး အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေ တွေးတောကြံဆပြီး ပူဇော်ရတယ်။ ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့မှာ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို အဖန်ဖန် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်။ တရားတော်ရဲ့ အနှစ်သာရကို

မိခင်ဧရာဝတီ

ဆင်ခြင်ပွားများ၊ အဘိဓမ္မာအခါတော်မှာ အထူးအာရုံထား အဘိဓမ္မာ တရားတော်ကို ပူဇော် နာကြားရွတ်ဖတ်၊ သြဝါဒပါတိမောက်အခါတော်နေ့ မှာ သြဝါဒပါတိမောက်ကို တစ်နေ့ကုန် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ဖူးတယ်။ မဟာ သမယနေ့မှာ မဟာသမယသုတ် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရတယ်။ တစ်ချိန်က ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်က ပရိယတ္တိ တရားတော်ကို ပူဇော်လိုမှုနဲ့ ဘုရားထံ ရောက်လာပြီး မေးလျှောက်တော့ သံဃာတော်တွေဆီ မေးပါတဲ့။

သံဃာတော်တွေထံ မေးတော့- တရားပူဇော်ချင်ရင် တရားဘဏ္ဍာ စိုး အရှင်အာနန္ဒာကို ပူဇော်လို့ မိန့်ကြတယ်။ တစ်ထောင်တန် အဝတ်ဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာအား ပူဇော်တယ်။ ဒါကြောင့် သီလကို ပူဇော်ချင်ရင် သီလ ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပူဇော်ရတယ်။ သမာဓိတရားကို ပူဇော်လိုပါက သမာဓိရှိသူ ကို ပူဇော်ရပါတယ်။ ပညာကို ပူဇော်လိုပါက ပညာရှင်ကို ပူဇော်ကြရပါတယ်။ ပရိယတ္တိတရား ဓမ္မစေတီကို ပူဇော်ချင်ရင် တရားရှင် တရားဆောင် သူ ပို့ချသင်ကြားနေသူတို့ကို ပူဇော်ရမှာပါ။ တစ်ချို့ ဆရာတော်ကြီးတွေ ဆိုရင် ယမိုက်၊ ပဌာန်းအခေါက် (၃၀-၄၀) ပို့ချကြတယ်။ နိကာယ်ငါးရပ်ကို အခေါက်ခေါက် ပို့ချနေကြတယ်။ ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးမရှိကြပေမယ့် ဓမ္မစေတီ ဆင့်ပွားတည်နေကြတဲ့ ဆရာတော်တွေ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အများကြီးရှိတယ်။ အာရုံမှန်း၍ ရှိခိုးကြ။

ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်ကို ပူဇော်တဲ့နည်းလည်း ပါသွားပြီး သီလကျင့်စဉ် ထဲမှာ ငါးပါးသီလက သီလ၊ ဥပုသ်သီလ စသည်က အဓိသီလ။

ငါးပါးသီလကို အဓိသီလဖြစ်အောင် ဆောက်တည်နည်းကတော့ နိဗ္ဗာန် ပတ္တယန္တေန သမာဒိန္နံ ပဉ္စသီလမ္ပိ အဓိသီလမေဝ- နိဗ္ဗာန်တောင့်တ ပြီး ဆောက်တည်တဲ့ သီလဆိုရင် ငါးပါးသီလပင် ဖြစ်စေကာမူ အဓိသီလ ပါတဲ့။ အဲဒီဆိုင်ရာ သီလကို ပူဇော်လိုသူဟာ ဆိုင်ရာသီလကို စောင့်ထိန်း ခြင်းဖြင့် ပူဇော် စောင့်ထိန်းသူကို ပူဇော်ပါက သီလကျင့်စဉ်ကို ပူဇော်ရာ ရောက်ပါတယ်။

သမာဓိကျင့်စဉ်မှာ စိတ်ကို စတင်ထိန်းသိမ်းမှုသည် စိတ် ဈာန် သမာပတ် အဘိညာဏ်အဆင့် ရောက်သွားတဲ့ စိတ်ပိုင်းကျတော့ အဓိစိတ္တ၊

ပညာကျင့်စဉ်မှာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ မြင်နိုင်တဲ့ ဝိပဿနာပညာက ပညာ၊ မဂ်
ဖိုလ်ပညာတွေက အဓိပညာ။ အဲဒီ သိက္ခာသုံးပါးကို ဘယ်လိုပူဇော်မလဲ။
သီလသိက္ခာကို ပူဇော်ပုံ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ အဲဒီနည်းနဲ့ပဲ သမာဓိရအောင်
ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ပြီး ပူဇော်၊ သမာဓိရသူ သမာပတ်ဝင်စားနေသူ
အဘိညာဉ်ရသူတို့ကို ပူဇော်ရပါတယ်။

ပညာသိက္ခာကို ပူဇော်တဲ့နည်းကလဲ ကိုယ်တိုင် ဝိပဿနာ ပညာ
ကစ အဆင့်ဆင့် ပညာတွေရအောင် အားထုတ်ပြီး ပူဇော်၊ ဝိပဿနာ
ဉာဏ်ပညာ ရှိသူ၊ မဂ်ဖိုလ် ပညာရှိသူများကို ပူဇော်နေရင် ပညာသိက္ခာကို
ပူဇော်ရာ ရောက်ပါတယ်။

ခြုံငုံပြောရင် ပဋိပတ္တိသာသနာကို ပူဇော်ချင်ရင် သီလ သမာဓိ
ပညာကျင့်စဉ် ကိုယ်တိုင်ကျင့် ပူဇော်၊ ကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်ကြ၊ အားထုတ်
နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပူဇော်ကြပါ။ ပဋိဝေဓသာသနာဆိုတာက မဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်ပါ။ အဲဒီ ပဋိဝေဓ ဘယ်လိုပူဇော်မလဲဆိုတော့ ပဋိဝေဓသာသနာ
ခေါ်တဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရအောင် အားထုတ်ပြီး ပူဇော်ပါ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
လက်ကိုင်ရထားပြီး ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပူဇော်ပါ။

တရားတော်တွေကို ကိုယ့်ဆီရောက်အောင် ဆောင်ပြီးပူဇော်တာက
တစ်မျိုး၊ အဲဒီတရားရှိသူ တရားရှင်တွေကို ပူဇော်တာက တစ်နည်း၊ ဘယ်
နည်းနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ပူဇော်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။

ရွှေတံတိုင်းကြီး (၆)ထပ် ခတ်ကြဦးစို့ရဲ့

ကဲ ၉-ရက်တိုင်တိုင် အဓိဋ္ဌာန်လေးနဲ့ ဘုရားဂုဏ်တော် စိန်တံတိုင်း
ကြီး ၉-ထပ် ခတ်ခဲ့ပြီ။ ယနေ့ တရားဂုဏ်တော် (၆)ထပ် ရွှေတံတိုင်းကြီးတွေ
ခတ်ကြစို့ရဲ့။

တရားဂုဏ်တော် (၆)ပါး ရွှေတံတိုင်းခြောက်ထပ်

သွာက္ခာတော ဘဂဝတောဓမ္မော
 သန္တိဋ္ဌိကော
 အကာလိကော
 ဧဟိပဿိကော
 ဩပနေယျိကော
 ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညဟိ။

ပထမရွှေတံတိုင်း

ပထမရွှေတံတိုင်းကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ခတ်ကြစို့။

သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊
 သွာက္ခာတံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
 သွာက္ခာတံ ဓမ္မံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
 ပထမော သုဝဏ္ဏပါကာရော၊
 သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော။

သွာက္ခာတဂုဏ် ရွှေတံတိုင်းကြီးကို မြန်မာဘာသာနဲ့ ခတ်ကြဦးစို့။

- * အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံအောင် ဟောကြားတော်မူအပ်ပါသော တရားတော်။
- * အနက်သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်။
- * ပိုဖျက် လိုစွက် ဖြည့်ကွက်မရှိသော မြတ်သောလမ်းစဉ် တရားတော်။
- * စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်း ကောင်းခြင်းစုံလှ တရားတော်။

ဒုတိယရွှေတံတိုင်း

သန္တိဋ္ဌိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော၊
 သန္တိဋ္ဌိကံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
 သန္တိဋ္ဌိကံ ဓမ္မံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
 ဒုတိယော သုဝဏ္ဏပါကာရော၊
 သန္တိဋ္ဌိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပြသ မြတ်ဓမ္မ လမ်းစဉ်တရားတော်သည် ကျင့်ဆောင်လိုက်နာသူတို့အား မျက်မှောက်အကျိုးရစေတော်မူတတ်တယ်။ ဘုရားလမ်းစဉ် သီလ သမာဓိ ပညာများ စောင့်ထိန်းအားထုတ်နေတဲ့ အချိန်မှာပဲ လက်တွေ့အကျိုးရကြပါတယ်။ သီလက တစ်ဆင့်တက်လို့ သမာဓိရင့် ပညာမြင့်လာတဲ့အခါ မျက်မှောက်လက်ငင်း ချမ်းသာတွေဟာ ပိုပြီးလက်တွေ့ကြပါတယ်။

အလှည့်ကျမင်းပြုကြတဲ့ သာကီဝင် (၇)ပါး ရဟန်းပြု တရားအား ထုတ်ကြတယ်။ သမထ ဝိပဿနာတရား တစ်ဝါတွင်းအားထုတ်လိုက်တော့ အဲဒီ (၇)ပါးထဲက အရှင်ဘဒ္ဒိယက တရားရလို့ ရောက်လေရာရာမှာ “အဟောသုခံ အဟောသုခံ”၊ ဪ- ချမ်းသာပါပေ၊ ဪ- ချမ်းသာပါပေ-တဲ့။ မင်းစည်းစိမ်ထက် ပိုလွန်တဲ့ တရားအရသာ တရားချမ်းသာရပြီးတော့ ဥဒါန်းကျူးနေတယ်။ လက်တွေ့တရားအရသာ ရနေ ခံစားနေရတာ။ လိုက်ဆိုကြ။

* ကျင့်ကြံသူတို့အား မျက်မှောက်ဘဝမှာပင် အကျိုးရစေနိုင်သော ဘုရားလမ်းစဉ် သိက္ခာသုံးပါး တရားတော်။

* မျက်မှောက်ဘဝ ပစ္စုပ္ပန်ပင် အကျိုးအာနိသင် ချမ်းသာသုခ ရစေနိုင်သော ဘုရားလမ်းစဉ် သိက္ခာသုံးပါး တရားတော်။

ဒုတိယရွှေတံတိုင်းကြီး ဒီဒုတိယရွှေတံတိုင်းဂူဏ်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ တရားလမ်းစဉ်ကို ကြိုးစားဖြစ်အောင် ကြိုးစားမှ လူဖြစ်ရကျိုးနပ် သာသနာနှင့် တွေ့ရကျိုးနပ်ပါတယ်။

ပဋိပတ္တိယာလဒ္ဓဗ္ဗ၊
ရသဿာဒ မနုတ္တရံ။
ဝိန္နိတံ ပဒဟေနောစေ၊
ကုတ္တောတေ ဇိနသာသနံ။

ပဋိပတ္တိဟာ ချမ်းသာလို့လား။ အမျိုးသားတို့ ကြိုးစားကျင့်အပ်
သီလ သမာ ပညာ ပဋိပတ်လမ်းစဉ်ဖြင့်-

အနုတ္တရံ- အတုမရှိမြတ်သော။ လဒ္ဓဗ္ဗရသဿာဒ- ရအပ်မှန်စွာ
သာယာဖွယ်တောင်း အကောင်းဆုံး ချမ်းသာကို။ ဝိန္နိတံ- မကြုံစဖူး အလွန်
ထူးသဖြင့် ကြည်နူးပီတိ ဝမ်းဆီထိသို့ ရရှိခံစားခြင်းငှါ။ ပဒဟေ- ကိုယ့်ကျိုး
အစစ် တကယ်ဖြစ်ဟု နှစ်နှစ်ကာကာ ကြိုးကားရာသတည်း။

နောစေ- သဒ္ဓါမသန်လှ ဆန္ဒဆုတ်ယုတ် အားမထုတ်ခဲ့ပါလျှင်။
တေ- အခါကောင်းသင့် အခွင့်ကြုံလာ သင့်တွက်တာမှာ။ ဇိနသာသနံ-
ဂုဏ်ရည်သေတ္တာ အနှစ်စုသည့် တုမဲ့ထူးစွာ ဘုရားမြတ် သာသနာသည်။
ကုတ္တော- ဂုဏ်အင်တင့်တိုး အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။

တတိယရွှေတံတိုင်း

တတိယရွှေတံတိုင်းကြီး ခတ်ရအောင် လိုက်ဆိုကြ။

အကာလိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော၊
အကာလိကံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
အကာလိကံ ဓမ္မံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
တတိယယော သုဝဏ္ဏပါကာရော၊
အကာလိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော။

အကာလိက ဆိုတဲ့ တရားက မဂ်လေးပါ။ မဂ်ရပြီဆိုက အချိန်
မဆိုင်းပဲ အကျိုးဖိုလ်တရား လက်ငင်းအကျိုးပေးတယ်။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

- * အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော အရိယာမဂ်တရားတော်။
- * ချက်ခြင်းလက်ငင်း အကျိုးပေးတတ်သော အရိယာမဂ်
တရားတော်။

မိခင်ဇရာဝတီ

စတုတ္ထရွှေတံတိုင်း

စတုတ္ထရွှေတံတိုင်း ဆက်ခတ်ကြရအောင်။ လိုက်ဆိုကြ။

ဧဟိပဿိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော၊

ဧဟိပဿိကံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဧဟိပဿိကံ ဓမ္မံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

စတုတ္ထော သုဝဏ္ဏပါကာရော၊

ဧဟိပဿိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော။

စတုတ္ထ ဒီတရားတော်ဂုဏ်က ဧဟိပဿိကတဲ့။ ဓမ္မော- မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပြသ ဓမ္မလမ်းစဉ် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဆိုင်ရာ တရားတော်သည်။ ဧဟိပဿိကော- လာရောက်ရှုမြင် ကျေးဇူးတင်မြဲဖြစ်၍ လာပါရှုပါ ကျင့်ကြံအားထုတ်ပါဟု မပါပါအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏-လို့ အနက်ပြန်ဆိုရပါတယ်။

သာသနာတော်ကို ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သာသနာ့လမ်းစဉ်တရားတွေ အားထုတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အကျိုးရလွန်းလို့ လာစမ်းပါ။ အားထုတ်ကြည့်စမ်းပါလို့ မပါပါအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးထိုက်တဲ့ ဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတဲ့။ လက်တွေ့မျက်တွေ့ အကျိုးထူးရ ချမ်းသာကြတဲ့ သူတွေက ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ။ ကျေးဇူးဆပ်လို့ မကုန်နိုင်ပါဘူးလို့ ပြောရလောက်အောင် ကျေနပ်မှု ပေးနိုင်တဲ့ တရားတော်ပါ။ လိုက်ဆိုကြ။

* ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်စဉ်တရားသည် လာရောက်ရှုမြင် ကျေးဇူးတင်မြဲဖြစ်၍ လာပါရှုပါ လေ့လာပါ။ ကျင့်ကြံပါဟု မပါပါအောင် ခေါ်ဆောင်သိမ်းသွင်း စည်းရုံးခြင်းငှါ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

ဧဟိ- လာပါ။ ပဿ- ရှုပါ-ဟု ပြောဆိုစည်းရုံးထိုက်တဲ့ ဂုဏ်ရှိပါတယ်။ အာနာပါန အားထုတ်ကြည့်စမ်းပါ။ လက်တွေ့ချမ်းသာရပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောတဲ့အတိုင်း အားထုတ်ကြည့်လိုက်တော့ လက်ခံလာကြတယ်။ ကျေနပ်

မိခင်ဧရာဝတီ

ကြတယ်။ ကျေးဇူးတင်စရာလို့ မြင်လာတယ်။ တို့မြို့ တို့ရွာ လာလှည့်ပါ။
စည်းကားတယ် သာယာတယ်ဆိုပြီး ဖိတ်ခေါ်လို့ လာတဲ့အခါ ပြောတဲ့အတိုင်း
တကယ့်ကို သာယာ စည်ကားတာပဲဆိုပြီး ကျေနပ်ကြသလိုပါပဲ။

ပဉ္စမရွှေတံတိုင်း

ဆက်ပြီးတော့ ပဉ္စမရွှေတံတိုင်း ခတ်ကြစို့။

ဩပနေယျိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော၊

ဩပနေယျိကံ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဩပနေယျိကံ ဓမ္မံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

ပဉ္စမော သုဝဏ္ဏပါကာရော၊

ဩပနေယျိကော ဘဂဝတော ဓမ္မော။

ဒီဩပနေယျကောရဲ့ အဓိပ္ပါယ်က မြတ်ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေကို မိမိ
ထံ ကပ်ရောက်အောင် မိမိကိုယ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓ တရားတော်ဆီရောက်အောင်
ကယ်ဆောင်ထိုက်တဲ့ တရားတော်။ ကောင်းတဲ့ရတနာတွေ ဝတ်ဆင်ထားရင်
တင့်တယ်သလို မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော်တွေ မိမိဆီ မိမိကိုယ်ကို တရား
တော်တွေဆီ ရောက်အောင် ပို့နိုင်သူတွေဟာလဲ တင့်တယ်တယ်။ ကဲ
လိုက်ဆိုကြ။

* တရားတော်သို့ မိမိကိုယ်ကို မိမိကိုယ်ကို တရားတော်သို့ ဆောင်
ကပ်ထားထိုက်သော တရားတော်။

ဆဋ္ဌမရွှေတံတိုင်း

နံပါတ်ခြောက် ရွှေတံတိုင်းက-

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟိ၊

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

ဆဋ္ဌော သုဝဏ္ဏပါကာရော၊

ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟိ။

မိခင်ဇရာဝတီ

* အရိယာသခင် ပညာရှင်တို့ ကိုယ်စီကိုယ်၎် အသီးအသီး ကိုယ်
စိတ်သုခနှစ်ဖြာကို ခံစားထိုက်သော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့် ပြည့်
စုံတော်မူသော တရားတော်။

တံ- ထိုသွာက္ခာတ အစ ဝေဒိတဗ္ဗ အဆုံး ဘဝဂ်ချိုးမျှ ဘုန်းဂုဏ်
ကြီးမား မြတ်တရားကို။ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဝန္ဓာမ- ရှိခိုးကြပါကုန်
၏ ဘုရား။

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ကြရတာ စောစောက ပြောခဲ့
သလို ဘဝခရီးခဲမှ လွန်မြောက်နိုင်ရေး စိတ်သက်သာမှု ရရေးအတွက်ပါပဲ။
ပဋာစာရီတို့ ကိသဂေါတမီတို့ရဲ့ စိတ်သက်သာမှု ရပုံတွေဟာ သက်သေ
သာဓကတွေပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ကိုယ်တိုင် ကိုရင် (၁၅)နှစ်သားက ပဉ္စာဂုဓဇာတ်တော်
ကို သင်ရတယ်။ ဧကသ္မိဘဝေ- တစ်ဘဝ၌။ ဧကံမရဏ- တစ်ကြိမ်သေရ
ခြင်းသည်။ နိယတမေဝ- မြသည်သာ ဆိုတဲ့စကားတော်ဟာ ဆွမ်းခံသွားရင်း
မမျှော်လင့်ပဲ ကြားရတဲ့ ညီလေးတစ်ယောက် သေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဆိုး
အရ စိတ်မသက်သာများစွာ ဖြစ်ရမယ့်အစား ချက်ချင်းပဲ သတိထား
သက်သာရာရခဲ့တယ်။

ခမည်းတော်ကြီး ကွယ်လွန်လို့ မသာယာစဉ် မီးသဂြိုဟ်စဉ်က ဓာတ်
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးပမ်းနှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် စိတ်ရဲ့သက်သာမှုရခဲ့
တယ်။ လက်တွေ့မျက်တွေ့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်ကို လေး
စားကြရပါတယ်။ တရားတော် ကြည်ညိုရာမှာ တရားသခင် ဘုရား၊ တရား
ထိန်းသိမ်းလိုက်နာကြသည့် သံဃာတော်တွေကိုလည်း ကြည်ညိုကြရပါတယ်။

မာနေန္တိ ဓမ္မကာမာယေ၊

ဓမ္မ မာဂမ္မ ဒေသကံ။

ဗုဒ္ဓဉာ မတဒံ သံဃံ၊

ဓမ္မောဇာမတ လိမ္မိတံ။ ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ယေ- ဗြဟ္မာနတ်လူ အကြင်သူတို့သည်။ ဓမ္မကာမာ- ချမ်းသာဖို့ ရေး ပို့ဆောင်ပေးမည့် လေးစားအပ်သော မြတ်သဘောကို မနောရွှင်ပျို နှစ်လိုကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မ- သုံးပုံပိဋကတ် ငါးရပ်နိကာယ် ကိုးသွယ် အင်္ဂါ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ဟု များမြောင်လှစွာ တရား တော်ရတနာကို။ ဝါ၊ မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အမြတ် ဆယ်ဖော် တရားတော်ကို။ မာနေန္တိ- မြတ်နိုးကြကုန်၏။

တေ- ထိုတရား မြတ်နိုးကြသူတို့သည်။ ဓမ္မမာဂဗ္ဗ- သံသရာဝဋ်ဗွေ ကရွတ်ခွေမှ လွတ်စေနိုင်တောင်း တရားကောင်းကို အကြောင်းပြုစွဲမှီ၍။ ဒေသကံ- (၄၅)ချိန်မြင့်လျားအောင် ဟောကြားတော်မူတတ်သော။ အမတဒံ- မြိုက်ရည်ချိုစိမ့် ပီတိငြိမ်အောင် ဟောမိန့်သာကြ။ ပေးသနားတော် မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ- အကျင့်စရိုက် အသင့်လိုက်၍ အမြိုက်ရည် တိုက်ကျွေး တတ်သည့် တရားသခင် ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မောဇာမတလိမ္မိတံ- ကိလေချေးမြူ ဖွေးဖွေးဖြူ၍ မွေးကြပျံ့ငြိမ်း အမြိုက်ရည်လိမ်းတော်မူအပ် သော။ သံဃဉ္စ- ရှစ်ယောက်အရိယာ မြတ်သံဃာကိုလည်းကောင်း။ မာနေန္တိ- ကျေးဇူးဂုဏ်သိရ် နှလုံးအိမ်၌ တည်ငြိမ်မွေ့အောင်း မရွေ့ပြောင်းပဲ နှစ်ထောင်းအားရ ကြည်ညိုမြတ်နိုးရပါကုန်သည်တကား။

အဲဒီလို ချမ်းသာလိုလားတဲ့ သူများဟာ ဂေါတမဘုရား မိန့်မြွက် ဓမ္မစက်ရတနာ ဒေသနာတော်တွေ မြတ်နိုးကြရတယ်။ တရားမြတ်နိုးမှု အကြောင်းပြုပြီး တရားသခင် ဘုရားရှင်ကို မြတ်နိုးကြရတယ်။ အဲဒီ တရား နှင့် ဘုရားမပျောက်အောင် ထိန်းတော်မူကြ၍ ကောင်းမွန်ဖြောင့်မှန် လျော် ကန်သင့်မြတ် အကျင့်ပဋိပတ် ရှိတော်မူကြတဲ့ သံဃာတော်များကိုလည်း မြတ်နိုးကြရတော့ ဆက်ပြီးတော့ သံဃာဂုဏ် (၉)ပါး ငွေတံတိုင်းကြီး (၉)ထပ် ခတ်ကြဦးစို့။

ငွေတံတိုင်းကြီး (၉)ထပ်

ပထမငွေတံတိုင်း

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သုပ္ပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သုပ္ပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
ပထမော ရဇတပါကာရော၊
သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။

ဒုတိယငွေတံတိုင်း

ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
ဒုတိယော ရဇတပါကာရော၊
ဥဇ္ဇပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။

တတိယငွေတံတိုင်း

ဣယပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဣယပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဣယပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
တတိယော ရဇတပါကာရော၊
ဣယပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။

တေတ္ထငွေတံတိုင်း

သာမိစိပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမိစိပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သာမိစိပဋိပန္နံ သာဝကသံဃံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

မိခင်ဧရာဝတီ

စတုတ္ထော ရဇတပါကာရော၊

သာမိစိပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံယော။

အခု ပူဇော်ခဲ့တဲ့ သံဃာ့ဂုဏ် ငွေတံတိုင်းကြီး (၄)ထပ် ပေါင်းပြီး
မြန်မာလို ပွားကြစို့။ လိုက်ဆိုကြ။

* ကောင်းမွန်ဖြောင့်မှန် လျော်ကန်သင့်မြတ် ရှိသေလေးစားအပ်
သော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် လွမ်းခြုံကျော်ကြား
တော်မူသော သံဃာတော်။

ဤသံဃာဂုဏ် (၄)ပါးတို့သည် အကြောင်းဂုဏ် (၄)မျိုး ဖြစ်ပါ
တယ်။ အဲဒီ အကြောင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြတဲ့ ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့် အရိယာ
သံဃာတော်များသည် ယခုပြောမယ့် အကျိုးဂုဏ် (၅)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော့
တာပါပဲ။ ဟောဒီလို အကြောင်းဂုဏ် (၄)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သံဃာက ကမ္ဘာ့
နိုင်ငံတိုင်း တွေ့ရဖို့ခက်တယ်၊ ဖူးရဖို့ခက်တယ်။ မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာ စတဲ့
နိုင်ငံ အနည်းငယ်မှာသာ ရှိတော့မယ်။

ပဉ္စမငွေတံတိုင်း

အာဟုနေယျော ဘဂဝတော သာဝကသံယော၊

အာဟုနေယျံ သာဝကသံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

အာဟုနေယျံ သာဝကသံဃံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊

ပဉ္စမမော ရဇတပါကာရော၊

အာဟုနေယျော ဘဂဝတော သာဝကသံယော။

မြန်မာဘာသာနဲ့ လိုက်ဆို ပွားများကြ။

* ဧည့်သည်တို့အတွက် စီမံထားအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို အလှူ
ခံယူထိုက်သော ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့် အရိယာသံဃာတော်။

ဆဋ္ဌမဋ္ဌေတံတိုင်း

ပါဟုနေယျော ဘဂဝတော သာဝကသံယော၊
ပါဟုနေယျံ သာဝကသံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ပါဟုနေယျံ သာဝကသံယံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
ဆဋ္ဌော ရဇတပါကာရော၊
ပါဟုနေယျော ဘဂဝတော သာဝကသံယော။

မြန်မာလို လိုက်ဆိုကြ။

- * လက်ဆောင်အလို့ငှါ စီမံထားအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုအလှူခံ ယူတော်မူထိုက်သော ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့်တကွ အရိယာ သံဃာတော်။

သက္ကမဋ္ဌေတံတိုင်း

ဒက္ခိဏေယျော ဘဂဝတော သာဝကသံယော၊
ဒက္ခိဏေယျံ သာဝကသံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဒက္ခိဏေယျံ သာဝကသံယံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ၊
သတ္တမော ရဇတပါကာရော၊
ဒက္ခိဏေယျော ဘဂဝတော သာဝကသံယော။

လိုက်ဆိုကြ။

- * တမလွန်ဘဝ အကျိုးရဖို့ မုချရည်မျှော် မြတ်သောအလှူတော် ကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါသော ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့်တကွ အရိယာသံဃာတော်။

ဆဋ္ဌမဋ္ဌေတံတိုင်း

အဉ္စလိကရဏီယော ဘဂဝတော သာဝကသံယော။
အဉ္စလိကရဏီယံ သာဝကသံယံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
အဉ္စလိကရဏီယံ သာဝကသံယံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဌမော ရတုပါကာရော၊

အဉ္စလိကရဏီယော ဘဂဝတော သာဝကသံယော။

- * လက်အုပ်ချီမိုး မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကို ခံယူတော်မူထိုက်
ပါသော ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့်တကွ အရိယာသံယာတော်။

နဝမငွေတံတိုင်း

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ၊

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ သရဏံ ဝစ္ဆာမိ၊

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ ဝန္ဓာမိ သဗ္ဗဒါ၊

နဝမော ရတုပါကာရော၊

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

မြန်မာဘာသာနဲ့တော့-

- * လောကသားများ၏ အတုမရှိ မြတ်သောကောင်းမှု မျိုးစေ့
စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော
ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့်တကွ အရိယာသံယာတော်။

ဣတိ- ဤသို့။ နဝဟိဂုဏေဟိ- ဂုဏ်တော် (၉)တန် ငွေတံတိုင်း
(၉)ထပ်တို့နှင့်။ သမန္တာဂတံ- ပြည့်စုံတော်မူသော။ သံယံ- ကလျာဏပုထုဇဉ်
သံယာနှင့်တကွ အရိယာသံယာတော်များကို။ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်။
ဝန္ဓာမ- ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကြပါကုန်၏ဘုရား။

သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံမှု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အဆုံးအမ သာသနာတော်၏ ပြည့်စုံမှုသည် သုံးမျိုး ရှိပါတယ်။

- ၁။ ဘုရားရှင်၏ စစ်မှန်သော ဘုရားဖြစ်မှု၊
- ၂။ တရားတော်၏ စစ်မှန်သော တရားဖြစ်မှု၊
- ၃။ သံဃာတော်၏ ကောင်းမွန်သော အကျင့်ရှိမှုတို့ ရှိမှသာ သာသနာတော်တစ်ရပ် ပြည့်စုံတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

အခု ဘုန်းကြီးတို့တတွေ ပြည့်စုံတဲ့ သာသနာတွေ နေပါတယ်။ မိမိတို့ အရိပ်ခိုနားရတဲ့ သာသနာတော်ရဲ့ ပြည့်စုံမှုကို ဘာဝနာပွား (သို့မဟုတ်) ပုတီးစိပ်ပြီး ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ၊ ဓမ္မာနုဿတိဘာဝနာ၊ သံဃာနုဿတိ ဘာဝနာများ ပွားများပုံကို ဟောခဲ့ပါတယ်။ စိန်တံတိုင်းကြီး (၉)ထပ်၊ ရွှေတံတိုင်းကြီး (၆)ထပ်၊ ငွေတံတိုင်းကြီး (၉)ထပ် ခတ်ထားမယ် ဆိုရင် ဘဝလုံခြုံပါတယ်။ မည်သည့်ကမ္ဘာ၊ မည်သည့်တိုင်းပြည်မှာ ဘဝလုံခြုံတယ်လို့ မပြောနိုင်တဲ့ ယခုလိုအချိန်မျိုးမှာ ယခုပြောခဲ့တဲ့ တံတိုင်းကြီး (၂၄)ထပ် ခတ်ထားတာ အလုံခြုံဆုံး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီသာသနာတော်ရဲ့ ပြည့်စုံမှုကို သိပြီးတော့ သာသနာပြုလိုစိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာပါလိမ့်မည်။ ပုတီးစိပ်နည်း (၁၀) ရက်စာပြီးပါပြီ။ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ် (၂)မျိုးကို ပေါင်းပြီး တစ်ရက်စာထားတယ်။ အထူးပြောလိုတာက ပုတီးစိပ်ကြသူများ ဟာ ဘုရားဂုဏ် အစိပ်များပါတယ်။ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ်များလည်း အာရုံအထူးပြုသင့်ပါတယ်။ ယနေ့ ဘုရားမပျောက်၊ တရားမပျောက်တာ သံဃာတော်များကြောင့်ပါပဲ။ မင်းစိုးရာဇာ တိုင်းသူပြည်သားတို့ရဲ့ အထောက်အပံ့နဲ့ ရွေးရွေးဆရာတော် သံဃာတော်တို့ဟာ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော် ခရီးတိုင် သာသနာမပျောက်အောင် တစ်နည်းအားဖြင့် ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ် အင်္ဂါကိုးတန် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင် မပျောက်အောင် ထိန်းသိမ်းသယ်ဆောင်ရသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ကြီးက ကြီးကျယ်လှပါတယ်။ အဲဒီ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ဘယ်လိုထမ်းခဲ့ သယ်ခဲ့ကြရတယ်။ ဟောဒီဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်လိုက်ပါ။

မိခင်ဧရာဝတီ

စုပေါင်းရွတ်ရာ သင်္ဂါယနာ

အရှင်မဟာကဿပ အမှူးပြုသော သံဂါယနာတင် မြတ်ထေရ်ရှင်တို့နှင့် ပရိယတ်ဝန်ဆောင် သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ ဗုဒ္ဓဟောဖော် ဒေသနာတော်များကို မပျောက်ပျက်ရလေအောင် စောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့ကြတယ်။

သာသနာတော်မြတ်ကြီး ရေချည်တည်တံ့အောင် သာသနာ့အန္တရာယ် ရန်စွယ်ဟူသမျှကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လျက် ထိန်းသိမ်းတော်မူခဲ့ကြတယ်။ ခေတ်ပျက် ကာလပျက် အချိန်များနှင့် တွေ့ကြုံကြရစဉ် ဆွမ်းဘောဇဉ် အာဟာရများ ဝလင်စွာ မဘုဉ်းပေး၊ မသုံးဆောင်ကြရစေကာမူ ဆင်းရဲဒုက္ခ အတန်တန်ကို ရင်စည်းကြုံကြုံခံလျက် သာသနာ့အားမာန် ဇွဲအဓိဋ္ဌာန်တို့နဲ့ ပိဋကတ်တော်များကို နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ခြင်း၊ သင်ယူခြင်း၊ ပို့ချခြင်း၊ ဟောပြောခြင်း၊ ရေးသားခြင်း အစရှိသော ပရိယတ္တိလုပ်ငန်းစဉ်များကို အားသွန်ခွန်စိုက် အားထုတ်တော်မူခဲ့ကြတယ်။

ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တို့၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ကြ၊ တစ်ဖက်ကမ်းခတ်တတ်မြောက်ကြကုန်သော သာသနာ့အာဇာနည် မထေရ်မြတ်တွေဟာ-

- နှုတ်ဖြင့် စုပေါင်းရွတ်ဆိုမှု သုံးကြိမ်၊
- နှုတ်ဖြင့် စုပေါင်းရွတ်ဆိုပြီး ပေထက်အကွရာတင်မှု တစ်ကြိမ်၊
- နှုတ်ဖြင့် စုပေါင်းရွတ်ဆိုပြီး ကျောက်ထက်အကွရာတင်မှု တစ်ကြိမ်၊
- နှုတ်ဖြင့် စုပေါင်းရွတ်ဆိုပြီး ပုံနှိပ်အကွရာရိုက်နှိပ်မှု တစ်ကြိမ်၊

အားဖြင့် ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် သင်္ဂါယနာ တင်တော်မူခဲ့ကြတယ်။ ထိုသင်္ဂါယနာခြောက်ကြိမ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သမိုင်းအကျဉ်းကို ဗဟုသုတအကျိုးငှါ (၂၅)ရာစုကျော်ကျော် ဘယ်လောက်ထိန်းခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သိဖို့ပါ။ တစ်ရာစု တစ်ဆယ်စု တည်အောင်ပဲ ထိန်းဖို့ခက်လှပါတယ်နော်။ ဆက်ဟောပါမယ်။

ပထမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီး

- ခုနစ်က - သာသနာ ၁-နှစ်၊ ဘီစီ (ခရစ်မပေါ်မှီ ၅၄၄-နှစ်)က ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး ၃-လ နှင့် ၄-ရက်၊
- ခေါင်းဆောင်တော်မူတာက - အရှင်မဟာကဿပမထေရ်ကြီး၊
- ပွဲဝင်သံဃာတော်အရေအတွက် - ရဟန္တာအပါး ၅၀၀၊
- ဌာနက - အိန္ဒိယနိုင်ငံ မာဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊
- အခြေခံအကြောင်းက - တောထွက်ရဟန်းကြီး သုဘဒ္ဒက ဘုရား မရှိတော့ဘူး စသော သာသနာတော်အား ထိပါးပုတ်ခတ်မှုကို အကြောင်းပြုခဲ့တယ်။
- ဘယ်လောက်ကြာသလဲ - ၇-လ ကြာတယ်။
- သင်္ဂါယနာတင်ပုံက - နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့ကြတယ်။
- အမှီပြုမင်းက - အဇာတသတ်မင်း ဖြစ်ပါတယ်။
- ခေတ်ပြိုင်မင်းက - ဇမ္ဗူဒီပဓဇ၊ တကောင်းသင်းတွဲပြည်၊ မြန်မာနိုင်ငံ။

ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီး

- ခုနစ်က - သာသနာနှစ် - ၁၀၀၊ ဘီစီ- ၄၄၇၊
- ခေါင်းဆောင်က - အရှင်မဟာယသမဟာထေရ်၊
- ပွဲဝင်သံဃာတော်က - ရဟန္တာအပါး- ၇၀၀၊
- ဌာနက - အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဝေသာလီပြည်၊ ဝါလုကာရုံကျောင်းတိုက်၊
- အခြေခံအကြောင်းက - ဝေသာလီပြည်၊ ဝဇီတိုင်းသား ရဟန်းများက အဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ပါးကို ဟောပြောကျင့်ဆောင်မှုကို အကြောင်းပြုပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

- အချိန်ကာလက - ၈-လ ကြာ၊
 သင်္ဂါယနာတင်ပုံက - နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့တယ်။
 အမှီပြုမင်းက - ကာလာသောကမင်း၊
 ခေတ်ပြိုင်မင်းက - ဒွတ္တဘောင်မင်း၊ သရေခေတ္တရာပြည်၊
 မြန်မာနိုင်ငံ။

တတိယသင်္ဂါယနာကို ဆက်ဟောကြစို့

- ခုနစ်က - သာသနာနှစ်- ၂၃၅၊ ဘီစီ- ၃၀၈၊
 ခေါင်းဆောင်က - အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမဟာထေရ်၊
 ပွဲဝင်သံဃာတော်တို့က - ရဟန္တာအပါး - ၁၀၀၀၊
 ဌာနက - အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ပါဠိပုတ်ပြည်၊ အသောကာ
 ရုံကျောင်း၊
 အခြေခံအကြောင်းပြုတာက- ရဟန်းတု၊ ရဟန်းယောင် ခြောက်သောင်း
 တို့ ရဟန်းကောင်းအသွင်ဆောင်၍ သာ
 သနာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြီး မိစ္ဆာဝါဒများ
 ကို သွတ်သွင်းမှုကို အကြောင်းပြုတယ်။
 အချိန်ကာလက - ၉-လ ကြာတယ်။
 တင်ပုံက - နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့ကြတယ်၊
 အမှီပြုမင်းက - သီရိဓမ္မာသောကမင်း၊
 ခေတ်ပြိုင်မင်းက - ရန်ပေါင်၊ သရေခေတ္တရာပြည်၊ မြန်မာနိုင်ငံ။

စတုတ္ထသင်္ဂါယနာပွဲကိုတော့

- ခုနစ်က - သာသနာနှစ်- ၄၅၀၊ ဘီစီ- ၉၄၊
 ခေါင်းဆောင်က - အရှင်မဟာဓမ္မရက္ခိတမဟာထေရ်၊
 ပွဲဝင်သံဃာတော်ပေါင်းက - ရဟန္တာ- ၅၀၀၊
 ဌာနက - သီရိလင်္ကာ (သီဟိုဠ်)နိုင်ငံ၊
 မဟာယဇနပုဒ်အာလောကလိုဏ်ဂူ၊

မိခင်ဇရာဝတီ

- အခြေခံပြုတာက - သူပုန်ဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးကို (၁၂)နှစ်ကြာ ခံစားရ၍ နောင်အခါ ယင်းဘေးမျိုး ကြုံတွေ့ခဲ့သော် ပိဋကတ်တော်များ ကွယ်ပျောက်မှုမှ ကာကွယ်ရေးကို အကြောင်းပြုတယ်။
- ကာလက - တစ်နှစ်ကြာတယ်။
- တင်ပုံကတော့ - ပေထက်အကွာရာရေးတင်တော်မူကြပါတယ်။ ပေစာရဲ့ကျေးဇူးက ကြီးလှပါတယ်။ ကျောက်စာ- စာရွက်စာ မပေါ်မှီ နှစ်ပေါင်း ၁၉၆၅-နှစ်ခန့် ပေစာနဲ့ ထိန်းသိမ်းခဲ့ရတယ်။
- မင်းက - ဝဋ္ဋဝါမဏိမင်း ဖြစ်ပါတယ်။
- ခေတ်ပြိုင်မင်းက - ကြက်ခေါင်းစား (ငတပါး)မင်း၊ သရေခေတ္တရာပြည်၊ မြန်မာနိုင်ငံ။

ဒီစတုတ္ထသင်္ဂါယနာပွဲအထိ ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ်ကို နှုတ်ဖြင့်ဆောင်တော်မူခဲ့ကြတယ်။ နှစ်ပေါင်း- ၄၅၀ တိုင်အောင်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် “နှုတ်ဖြင့်ဆောင်သည် ရင်နို့ရည် မည်မျှနှစ်ပေါင်းကြာသနည်း” ဆိုတဲ့အမေး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး အဖြေက နှစ်ပေါင်း- ၄၅၀ ပါပဲ။

ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ မြန်မာရောက်ပြီ

- ခုနှစ် - သာသနာနှစ် ၂၅၁၅-ခု၊ ကောဇာနှစ် ၁၂၃၃-ခု၊ ခရစ်နှစ် ၁၈၇၁-ခု။
- ခေါင်းဆောင်ဆရာတော်က- ဘဒ္ဒန္တဇာတရာဘိဝံသ (တိပိဋကဓရ၊ မဟာရာဇာဓိရာဇဂုရု)၊ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးတိုက်၊ မန္တလေးမြို့။
- ပွဲဝင်သံဃာတော်က - အပါး- ၂၄၀၀။

မိခင်ရောဂတ်

- ဌာနက - မြန်မာနိုင်ငံ၊ မန္တလေးမြို့၊ ရွှေနန်းတော် အရှေ့ဘက်၊ သစ်တပ်၏အနီးကွင်းပြင်၌ တည်ဆောက်သော မဏ္ဍပ်။
- အကြောင်းခံကာလ - ပေပုရပိုက်များပေါ်ရှိ ပိဋကတ်တော်များ ပိုမိုတည်တံ့စေရေးနှင့် မူကွဲများညီညွတ်စေရေးကို အကြောင်းပြုခဲ့တယ်။
- ကာလက - ၅-လနှင့် ၃-ရက်ကြာ နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုတင်၍ ၇-နှစ်၊ ၆-လ၊ ၁၄-ရက်ကြာ ကျောက်ထက်အကွရာတင်ခဲ့တယ်။
- အမှီပြုမင်းက - မင်းတုန်းမင်းကြီးပါပဲ။
- ခေတ်ပြိုင်မင်းက - ရာဂျိန္ဒရာပရာဆတ်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမဲ့ကြီးကို ဆက်ပြောကြနို့

- ခုနစ်က - သာသနာနှစ် ၂၄၉၈-ခု၊ ကောဇာနှစ် ၁၃၁၆-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။
- ခေါင်းဆောင်ဆရာတော်က - သဒ္ဓန္တရေဝတာဘိဝံသ (အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂူရု)၊ ညောင်ရမ်းကျောင်းတိုက်၊ မန္တလေးမြို့။
- သံဃာတော်တွေက - ထေရဝါဒ ၅-နိုင်ငံမှ အပါး- ၂၅၀၀။
- ဌာနက - မြန်မာနိုင်ငံ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ သီရိမင်္ဂလာကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ မဟာပါသာဏလိုဏ်ဂူတော်ကြီး။
- အကြောင်းခံတာက - သာသနာတော်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေရေး၊ တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးနှင့် ပိဋကတ်တော်များ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေရေးကို အကြောင်းပြုတယ်။
- ကာလက - ၂-နှစ်ကြာပါတယ်။

- တင်ပုံက - ပုံနှိပ်အက္ခရာ။
- အမှီပြုတာက - ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပြည်သူများ။
- ခေတ်ပြိုင်မင်းက - နေရှူး (အိန္ဒိယနိုင်ငံ)။

ကဲ- ဒီဖြစ်စဉ်ကိုသာ ကြည့်ကြပေတော့။ ရအောင် ရှိအောင်လုပ် ဖို့ထက် ထိန်းသိမ်းရတာခက်ပုံ သိသာလှပါတယ်နော်။ ဓမ္မစေတီ- ပိဋကတ် သုံးပုံကို ထမ်းဆောင်လာခဲ့ရတဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဘယ်လောက်ကြီးတယ်ဆိုတာ သိသာလှပါတယ်။ အဲဒီလို ထမ်းပိုးသယ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး ရေမီး စသည် ပြည့်စုံအောင် ပံ့ပိုးနေကြ ရတာပါပဲ။ အဲဒီ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို လက်ဆင့်ကမ်း ပုခုံးပြောင်း ထမ်းခဲ့ကြ သဖြင့် ယနေ့ သာသနာတွေ့နေရတာပါ။ သာသနာတည်တဲ့ရေးမှာ သံဃာ တော်တွေ ဘယ်လောက်အရေးပါတယ်ဆိုတာ သတိပြုမိကြဖို့ အရေးကြီး ပါတယ်။

တံတိုင်းကြီး (၂၄)ထပ် အသီးသီးခတ်ပြီးတဲ့အခါ ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်တော်နှင့် ဆက်စပ်တဲ့ ဂါထာများကို တစ်ရက်ထား ရွတ်ဖတ်ပါ။ မရွတ် ဖတ်မှီ အနက်အဓိပ္ပါယ်သိအောင် သင်ကြားလေ့လာပါ။ သဘောပေါက် အဓိပ္ပါယ်သိမှ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါလျှင် အကျိုးတရား ပိုပြီးကြီးမားပါတယ်။

(၁၁)ရက်မြောက်နေ့မှာ ယခုရွတ်ပြမယ့် ဂါထာများ ရွတ်ပါ။ (၉)ခေါက်စီ အနည်းဆုံး ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါ။ နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ် အသားကျသွားပြီ၊ အရိန်ရသွားပြီဆိုပါက အမွန်းတင် ဘာဝနာ အနေနဲ့ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပုံပါထည့်ပြီး ဟောထားပါ တယ်။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း ဆက်လက်အားထုတ်ပြီး သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ (၂)မျိုးနဲ့ မိမိရဲ့စိတ်ကို ထုံမွှမ်းပါ။ သာသနာတော်နဲ့ တွေ့ရကျိုးနပ်သည်အထိ ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။

ဘုန်းကြီးတို့နှစ်ပေါင်း (၂၅)နှစ်တိုင်တိုင် ဒီကျင့်စဉ်ထဲထည့်ပြီး
တစ်ရက်မျှမပြတ် အမြဲဂုဏ်ပတ် ပူဇော်အပ်သော မြတ်ဘုရား၏
အပြင်ရန်အောင်တော်မူခြင်း၊ အတွင်းရန်အောင်တော်မူခြင်း
သစ္စပစ္စုပ္ပန် ဂါထာတော်များ

အပြင်ရန်အောင်တော်မူခြင်း ဂုဏ်မျိုး

- (၁) ဗာဟုသဟဿ မဘိနိဗ္ဗိတသာဝုဇန္တံ၊
ဝိရိမေခလံဥဒိတယောရံ သသေနမာရံ။
ဒါနာဒိဓမ္မ ဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။
- (၂) မာရာတိရေကမဘိယုဇ္ဈိတသဗ္ဗရတ္တိ၊
ယောရံ ပနာဠာဝကမက္ခမ ထဒ္ဓယက္ခံ။
ခန္တိသုဒန္တဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။
- (၃) နာဠာဝိရိဝဇေရံ အတိမဒ္ဓဘူတံ၊
ဒါယဂ္ဂိ စက္က မသနီဝ သုဒါရုဏန္တံ။
မေတ္တဗျူသေကဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။
- (၄) ဥက္ခိတ္တခဂ္ဂမဘိဟတ္ထ သုဒါရုဏန္တံ၊
ဓာဝံ တိယောဇန ပထဝီလိမာလဝန္တံ။
ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခတမနော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။
- (၅) ကတွာန ကဋ္ဌမုဒရမိဝဝဠိနိယံ၊
စိဉ္စာယ ဒုဋ္ဌဝစနံ ဇန ကာယ မဇ္ဈေ။
သန္တေန သောမဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။

မိခင်ဇရာဝတီ

- (၆) သစ္စံဝိဟာယ အတိသစ္စက ဝါဒကေတု၊
ဝါဒါဘိရောပိတမနံ အတိအန္တဘူတံ။
ပညာပဒီပဇလိတော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။
- (၇) နန္ဒောပနန္ဒ ဘုဇင်္ဂံ ဝိဝိဓံ မဟဒ္ဒိ၊
ပုတ္တေန ထေရဘုဇဂေန ဓုနာပယန္တော။
ဣဒ္ဓါပဒေသဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။
- (၈) ဒုဂ္ဂါဟဒိဋ္ဌိ ဘုဇဂေန သုဒဌဟတ္ထံ၊
ဗြဟ္မံ သုတံ ဇုတိမဟိဒ္ဓိ ဗကာဘိဓာနံ။
ဉာဏာဂဒေန ဝိမိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံ တေဇသာ ဘဝတု (မေ) ဇယမင်္ဂလဝံ။

အတွင်းရန်အောင်တော်မျိုးခြင်း ဂုဏ်မျိုး

- (၁) အဝိဇ္ဇာ အဏှကောသမ္ပိ၊
သတ္တေ တဏှာဇလာဗုဇေ။
တမ္ဘာ ဌာနာ နိက္ခာမေသိ၊
ဒေသနာဉာဏ တေဇသာ၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။
- (၂) မဟာမောဟန္တကာရေန၊
အဘိဘူတေ မဟာဇနေး။
ပညာစက္ခု လဘာပေသိ၊
ဉာဏလောကေန သောဇိနော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။

မိခင်ဧရာဝတီ

- (၃) စတုရေသေဟိဝုယုန္တေ၊
ဂမ္ဘီရေ သံသာရက္ခဝေ။
ဥက္ကာရေသိ မဟာဝီရော၊
ဓမ္မနာဝါယ နာယကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။
- (၄) ရာဂါဒိ အဂ္ဂိဇာလေဟိ၊
ဒဗ္ဗကာယံမဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ နရနာထော၊
အဋ္ဌမဂ္ဂံ ဝါရိနာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။
- (၅) အဂ္ဂိမုခါဒိသပ္ပေဟိ၊
ဒဋ္ဌကာယံမဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဝီရော၊
နာထောတိလောကဝဇ္ဇကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။
- (၆) သံသာရ စာရကံလောကံ၊
နိစ္စံဒုက္ခေန ပိဋိတံ။
နိဗ္ဗာနပုရိပါပေသိ၊
ယာနတ္ထယေနသောဇိနော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။
- (၇) သံသရဒုက္ခကန္တာရာ၊
ကိလေသစောရပိဋိတံ။
ခေမန္တဘူမိံ ပါပေသိ၊

သတ္တဝါဟော ဝိနာယကော၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။
(၈) ပဉ္စတာလီသ ဝဿာနိ၊
ဌတ္တာလောကံ သဒေဝကံ။
ပိဝယိတွာ ဓမ္မရသံ၊
နိဗ္ဗူတောသော သသာဝကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု (မေ) ဇယမင်္ဂလံ။

သမ္ဗုဒ္ဓဂါထာတော်ကြီး

သမ္ဗုဒ္ဓဂါထာလောက် ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ ဘုရားရှိခိုး အန္တရာယ် ကင်းဂါထာ ရှိမည်မထင်ပါ။ ဒီသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာတော်ကို နံနက် အိပ်ရာနိုး သည်မှ ညဉ့်အိပ်ရာဝင်သည်အထိ (၆)လ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ဖူးပါတယ်။ ရဟန်း (၁၈)ဝါရက ဖြစ်ပါတယ်။ (၆)လပြည့်သောအခါ စစ်ကိုင်း ကောင်းမှုတော် ဘုရားကြီးကို လက်ပေါ်တင်၍ ဉာဏ်တော်ရေတွက်ရပုံ အိပ်မက်မြင်မက် လာပါတယ်။ ဆက်လက်၍ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးကို ပင့်ရန် ပြင်ဆင်ပုံ မက်လာပါတယ်။

“ငါကြီးကျယ်တဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ လုပ်ရလိမ့်မည်”လို့ အိပ်မက်တိတ္ထိ ကိုယ်တိုင်ဖတ်မိပါတယ်။ အိပ်မက်ပြီးနောက် တစ်လအကြာမှာပဲ ယခုပြုနေတဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ အခြေအနေများစွာ ပေးလာ ပါတယ်။ ကျောင်းတိုက်ကြီး (၃)တိုက်ကို ကလေးဝဆရာတော်၊ သူဌေး ကျောင်းဆရာတော် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများက ပေးစွန့်တော်မူကြ ချီးမြှောက်ကြပါတယ်။ အဲသလို ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့ကြလို့ တစ်နေ့ အရုဏ် အလှူသံဃာ တစ်ထောင်နှုန်းနဲ့ ရက်တစ်ရာ တစ်သိန်း၊ တစ်နှစ်လျှင် သုံးသိန်း ငါးသောင်းခန့် အလှူလှူခွင့်ရနေတာပါပဲ။ သာသနာပြုခွင့် ရနေတာပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အိပ်မက်လေးမျိုး

- ၁။ ဓာတုက္ခောဘအိပ်မက်- သွေးလေဓာတ် ချောက်ချားလို့ ကောင်းကင်ခုံနံ့ပျံ့ရပုံစသည့် မက်တယ်။ မမှန်တတ်ပါဘူး။
- ၂။ အနုဘုတပုဗ္ဗအိပ်မက်- တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူး၊ ခံစားဖူးတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ မက်တယ်။ ဒါလဲ မမှန်တတ်ပါဘူး။
- ၃။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တအိပ်မက်- နောက်ဖြစ်မည့် အကျိုးအပြစ်များအတွက် ကြိုတင်အိပ်မက်တာမျိုး။ ဒီအိပ်မက်မျိုးကတော့ မှန်ပါတယ်။
- မဟာသုပိနသုတ္တန်က ဘုရားလောင်းရဲ့ အိပ်မက်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အခုလူတွေမှာလဲ ဒီအိပ်မက်မျိုးတွေ မက်တတ်ကြပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ကောင်းမှုတော် ဘုရားအိပ်မက်ဟာလဲ ပုဗ္ဗနိမိတ္တအိပ်မက်မျိုးနေမှာပါပဲ။

ဆင်ဖြူတော်အိပ်မက်

နိုင်ငံတော်အစိုးရက အခု တရားဟောနေတဲ့ သုံးထပ်တိုက်ကြီးရယ်၊ ဟိုအရှေ့ဖက်က သုံးထပ်ကြီးရယ် (၂)တိုက်လုံး မဆောက်မီက ကျောင်းတိုက်ကြီးတွေ ဆောက်လုပ်ဖို့ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဥက္ကဋ္ဌကြီးများ၊ အတွင်းရေးမှူးများ မလာမှီ (၂)ရက်ကြိုတင်၍ အိပ်မက်တစ်ခု မက်ထားပါတယ်။ အဲဒီအိပ်မက်က “ဆင်ဖြူတော်လေးတစ်စီး ဓမ္မရာလေးပေါ်မှာ ဝပ်ပြီး နှာမောင်းကလေးကရမ်းပြီး ဘုန်းကြီးဆီကို ခေါ်သလို မြင်ရတော့ အဲဒီ ဆင်ဖြူတော်ကို ပွေ့ချီပြီး နှိုးကိတ်အပေါ်ဆင့်မှာ ထည့်ထားရတယ်”-လို့ မြင်မက်ပါတယ်။ နောက် (၂)ရက်အကြာမှာ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲများ ရောက်လာပြီး ဘာမှမတောင်းဆိုရပဲ ကျောင်းဆောင်ကြီးများ ဆောက်ပေးဖို့ ကိုယ်တိုင် နေရာရွေးကြပါတယ်။

အဲဒါတွေအားလုံး ရတနာသုံးပါး ဆရာမိဘတို့ရဲ့ အရိပ်တော် ကျေးဇူးတော်တွေကြောင့်ပါပဲ။ ဒီ နံပါတ်သုံး အိပ်မက်က မှန်ပါတယ်။

- ၄။ ဒေဝတောပသံဟာရအိပ်မက်- နတ်ပေးအိပ်မက်။ မှန်-မမှန် နှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒါကြောင့် အိပ်မက်ကလေးလှလှ အကျိုးပေးသန်လှတဲ့ အိပ်မက်
မက်ကြရအောင် ဟောဒီဂါထာတော်ကြီး ရွတ်ကြစို့လား။

က။ သမ္မုဒ္ဓေ အဋ္ဌဝီသဉ္စ ခွါဒသဉ္စ သဟဿကေ၊
ပဉ္စသတ သဟဿာနိ နမာမိ သီရိသာမဟံ၊
အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဂင်္ဂါ အနန္တာ နိဗ္ဗတာ ဇိနာ၊
တေသံ ဓမ္မဉ္စ သံယဉ္စ အာဒရေန နမာမဟံ၊
နမက္ကရာ နဘာဝေန၊ သဗ္ဗေ ဥပဒ္ဒဝေ ဟိတွာ၊
အနေက အန္တရာယာပိ ဝိနဿန္တ အသေသတော။

ဒီဂါထာတော်ကြီးက ဘုရားအပေါင်း ငါးသိန်း တစ်သောင်း
နှစ်ထောင် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူတို့နှင့် ထိုဘုရားရှင်တို့၏ တရားတော်၊ သံဃာတော်
ကို ရှိခိုးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဆက်ပြီးတော့ ပြောရဦးမယ်။ အဓိဋ္ဌာန်အကျင့်တွေ ကျင့်နေပေ
မယ့် အိပ်မက်လှလှချည်း မက်ရန်မလွယ်ကူပါ။ သတ္တဝါတို့မှာ ရှေးဘဝများ
စွာ ပြုခဲ့တဲ့ ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက် အဆိုးကံဟောင်း
များစွာ ရှိနေကြပါတယ်။ အဲဒီ အဆိုးပြုကံတို့ရဲ့ ဆိုးမွေကျွေးဆပ်ကြရပါသေး
တယ်။ အဆိုးပြုကံတို့ရဲ့ ဆိုးကျိုးကို ခံစားရ တွေ့ကြုံရတာချင်း တူပေမယ့်
အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်တစ်ခုခု ရှိသူနှင့် မရှိသူ မတူကြပါ။ အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်
တစ်ခုခုရှိသူတွေက အဲဒီကံဟောင်းဆိုးပြစ်တို့ထဲက တစ်ချို့ကို တွန်းလှန်ကာ
ကွယ်နိုင်ပါတယ်။ တစ်ချို့ ကံဆိုးကံပြစ်တို့ကိုတော့ မလွဲသာ မရှောင်သာ
ခံစားရပေမယ့် သက်သက်သာသာ ခံခဲ့ကြရမှာပါပဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ ယခုဘဝ
သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေ အခွင့်ရဆဲမို့ ကြိုးစားပြုလုပ်ပါတယ်။ များစွာ
အနှောင့်အယှက် ကြုံတွေ့ရတတ်ပါတယ်။ မတွေ့မှီ ကြိုတင်အိပ်မက်များစွာ
ပေးပြီး သတိပေးချက်တွေ များစွာရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဂါထာ

ဒီဂါထာကို ကျေးဇူးတော်ရှင် ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးများ စီမံ
ရေးသားထားသည်ဟု သိရပါတယ်။ သရုပ်အရေအတွက်ပါ ကြည်ညို
ရွတ်ဖတ်နိုင်ပါက ပိုကောင်းပါတယ်။

ခ။ အဋ္ဌဝီသတိ သမ္ပုဒ္ဓါ၊
ကုဒ္ဓိမန္တော ဇုတိန္ဒရာ၊
ကုဒ္ဓိယာ ဇုတိယာ တေသံ၊
အန္တရာယာ သမေန္တ မေ၊
သဗ္ဗေ ဒူရေ ပလာယန္တ၊
ပိသာစ ယက္ခ ရက္ခသာ။
သမ္မာဒေဝါ ပဝဿန္တ၊
မောဒန္တ သုခိတာဇနာ။

ဒီဂါထာကို ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အနွယ်အဆက်တို့ လယ်တီနိကာယဝင်တိုက်ဖြစ်တဲ့ သပြေပင်တောရတိုက်
စသည်မှာ အမြဲတန်း ရှိခိုးပူဇော်ကြတယ်။ ဒီနာဂလိုဏ်ဂူ စာသင်တိုက်
ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းမှာလည်း စာချစာသင်တစ်ထောင်
ကျော် ရှိခိုးနေကြတယ်။

သဗ္ဗမဂ်လဂါထာ

ယခု ရွတ်မည့်ဂါထာကို အရှင်အာနန္ဒမထေရ်မြတ် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်
ခဲ့ပါတယ်။ သာသနာရာဇာ မင်းနှစ်ဖြာတို့ ညီညာစုဝေး တင့်တယ်လှပသည့်
မြင်ကွင်းကြောင့် ကျူးခဲ့တဲ့ ဥဒါန်းစကားပါ။ ကြည်ကြည်ညိုညို ရွတ်ဖတ်ပါ။

ဂ။ ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော၊
ရတ္တိမာ ဘာတိ စန္ဒိမာ၊
သန္နဒ္ဓေါ ခတ္တိယော သေဋ္ဌော၊
ဈာယိ တပတိ ဗြဟ္မဏော၊

မိခင်ဇရာဝတီ

အထ သဗ္ဗ မဟောရတ္တိ၊

ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ။

နေ၊ လ၊ မင်း၊ ရဟန်းတို့ထက် ဗုဒ္ဓဘုရားက သာလွန်မြင့်မြတ်တင့်
တယ်ပုံကို ချီးကျူးထားသည့် ဂါထာဖြစ်ပါတယ်။

လ၊နတ်သား၏ သရဏဂုံ

နမော တေ ဂါထာ

ဒီဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်က-

ပထမတစ်ပိုဒ်- ရဲဝံ့ကြီးမား လုံ့လများတော်မူသော မြတ်ဘုရား
အရှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ဒုတိယတစ်ပိုဒ်- အရှင်မြတ်ဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဝဋ်ခရီး
အကျဉ်းအကြပ်မှ လွတ်တော်မူပြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ဘုရား
ရှင်၏ဂုဏ်တော် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ချီးကျူးထုတ်ဖော်ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပါ
တယ်။

တတိယအပိုဒ်- တပည့်တော်သည် ဝဋ်ခရီး အကျဉ်းအကြပ်မှ
မလွတ်မြောက်သေးသူ ဖြစ်ပါ၏။

စတုတ္ထအပိုဒ်- ဝဋ်ခရီး အကျဉ်းအကြပ်မှ လွတ်လပ်ပြီးသော အရှင်
မြတ်ဘုရားသည် မလွတ်လပ်သေးသော တပည့်တော်၏ ကိုးကွယ်
လည်းလျောင်း ပုန်းအောင်းမှီခို ကြည်ညိုရာဖြစ်တော်မူပါဘုရား။

အဲဒီလို အဓိပ္ပါယ်သိပြီးမှ ရွတ်ပါ။

ဃ။ နမော တေ ဗုဒ္ဓဝီရတ္ထ၊

ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗမိ။

သမ္မာဓ ပဋိပန္နာသ္မိ၊

တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။

အမျိုးသမီးများ ပြင်ဆင်၍ ရွတ်လိုပါလျှင်-

တတိယအပိုဒ်မှာ- သမ္မာဓ ပဋိပန္နာသ္မိ။

မိခင်ဧရာဝတီ

စတုတ္ထအပိုဒ်မှာ- တဿာမေ သရဏံ ဘဝ-ဟု ရွတ်ဆိုပါ။

ဒီလ,နတ်သား သရဏဂုံဂါထာကို ဘုန်းကြီးတို့ ပခုက္ကူနိကာယဝင်
ကျောင်းတိုက်ပေါင်း (၂၅၀)ကျော်ရှိ သံဃာတော်များ ညဉ့်, နံနက် ဝတ်ရွတ်
စဉ်မှာ အမြဲတမ်း ရွတ်ဆိုပူဇော်နေကြပါတယ်။

ဘုရားရှင်က- တထာဂတံ အရဟန္တံ၊
စန္ဒိမာ သရဏံဂတော။
ရာဟု စန္ဒံ ပမုဋ္ဌဿ၊
ဗုဒ္ဓါလောကာနုပကမ္မကာ။

ဟု မိန့်တော်မူပါတယ်။

ရာဟုအစီးခံရသောသူတိုင်း- တထာဂတံ အရဟန္တံ၊
ဇာဂရော သရဏံဂတော၊
ရာဟုဇာဂရံ ပမုဋ္ဌဿ၊
ဗုဒ္ဓါလောကာနုပကမ္မကာ။

စသည် ပြင်ရွတ်သင့်ပါတယ်။

မကြောက်ဆေးဂါထာ

အခုရွတ်မယ့် ဂါထာက သုဗြဟ္မာနတ်သား ကြောက်ဖူးတုန်၍
ဘုရားထံမှောက် လာရောက်ပြီး မေးလျှောက်လို့ ဘုရားရှင်က ဖြေတဲ့
ဂါထာပါ။ ဖြစ်ပုံက သုဗြဟ္မာနတ်သားက နတ်သမီးတွေနဲ့ ပန်းခူးရင်း
နတ်သမီးငါးရာ စုတေပြီး အပါယ်ငရဲကျတာကို မြင်တွေ့တော့ ထိတ်လန့်
တုန်လှုပ် ကြောက်ရွံ့လှသဖြင့် ဘုရားထံလာပြီး ဒီလိုမေးလျှောက်တယ်။

အရှင်ဘုရား- ဘုရားတပည့်ရဲ့ စိတ်ဟာ အမြဲတမ်း ထိတ်လန့်နေ
ပါတယ်။ တပည့်ရဲ့စိတ်ဟာ တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ်နေပါတယ်။ မဖြစ်ပေးသေး
တဲ့ ကိစ္စ၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ကိစ္စတွေ လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရတက်မအေး
ရှိလှပါတယ် ဘုရား။ အကယ်၍ အရှင်ဘုရားမှာ မထိတ်လန့်တဲ့ဆေး
မကြောက်ဆေးများ ရှိပါရင် တိုက်ကျွေးတော်မူပါလို့ လျှောက်ထားတော့-

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရားရှင်က မထိတ်လန့်ဆေး၊ မကြောက်ဆေး (၄)နည်း ပေးတော်
မူတဲ့အနေနဲ့-

င။ နာညတြ ဗောဇ္ဈာ တပသာ၊
နာညတြိန္ဒြိယ သံဝရာ။
နာညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊
သောတ္တိပဿာမိ ပါဏီနံ။

သစ္စာလေးပါး သိနိုင်တဲ့ အကျင့်စခန်းဝင်ခြင်း၊ ကိလေသာကို
ခေါင်းပါးစေတတ်တဲ့ အကျင့်ကျင့်ခြင်း၊ မျက်စေ့၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊
စိတ် စောင့်စည်းခြင်း အလုံးစုံတို့ကို စွန့်လွှတ်ရာနိဗ္ဗာန်၊ ဤလေးမျိုးဟာ
မကြောက်ဆေး၊ မလန့်ဆေးပဲ။ ဒီဆေးမျိုး မှန်မှန်စား၊ မကြောက်ဘူး
မလန့်တော့ဘူးလို့ ဖြေတော်မူမှ သုဗြဟ္မာနတ်သား စိတ်သက်သာရာရသွား
ခဲ့တယ်။

သဗ္ဗဒုက္ခမောစဒု မင်္ဂလာဂါထာ

စ။ ဗုဒ္ဓေါ စ မင်္ဂလော လောကေ၊
သမ္ပုဒ္ဓေါ စာပိ လောကဂ္ဂေါ၊
ဗုဒ္ဓံ သရဏာ မာဂမ္မ
သဗ္ဗ ဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ။
ဆ။ ဓမ္မော စ မင်္ဂလော လောကေ၊
ဂစ္ဆိရော စာပိ ဒုဒ္ဓသော၊
ဓမ္မံ သရဏာ မာဂမ္မ
သဗ္ဗ ဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ။
ဇ။ သံယော စ မင်္ဂလော လောကေ၊
ဒက္ခိဏေယျော အနုတ္တရော၊
သံယံ သရဏာ မာဂမ္မ
သဗ္ဗ ဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒီဂါထာ (၃)ဂါထာက ရတနာသုံးပါး မင်္ဂလာသုံးပါး ဂါထာများ ဖြစ်ပါတယ်။ ရတနာသုံးပါးတို့ရဲ့ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခမှ လွန်မြောက်စေ နိုင်ပုံပြ ဂါထာများ ဖြစ်ပါတယ်။

နမောပြန်ဂါထာ

စု။ ၁။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
 ၂။ ဝမ္မာတရဒ္ဓဂသမော အမ္မုဘတော နတော သဿဟဿ။
 ၃။ သတောတမ္မုဟဂနမ္မာ အဿဒ္ဓတော ဝမောသရဘဿ။
 ၄။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
 ဤနမောပြန်ဂါထာကား ပထမတစ်ကြောင်းက နမောတဿမှ (၇)လုံးမြောက် အက္ခရာကို ယူ၍ ဒုတိယတစ်ကြောင်း ဖြစ်လာပါတယ်။
 ဒုတိယတစ်ကြောင်းမှ (၇)လုံးမြောက် အက္ခရာကိုယူ၍ တတိယ တစ်ကြောင်းဖြစ်လာပါတယ်။
 တတိယတစ်ကြောင်းမှ (၇)လုံးမြောက် အက္ခရာကိုယူ၍ ရှေးစီပါက ပထမပကတိ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုး ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီဂါထာကို စီမံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဉာဏ်ကြီးလှပါတယ်။
 နမောတဿ ရိုးရိုးပင် အင်မတန် ရှေးကျသော ဘုရားရှိခိုးကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးပညာရှင်များ လက်မလွတ်တမ်း သုံးစွဲခဲ့ကြတဲ့ မြန်မာ့နှုတ် ကျိုး ဘုရားရှိခိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနမောတဿ ရိုးရိုးကိုပင် ရှစ်သောင်း လေးထောင် ရွတ်ထားပါက ရေပေး ဆေးဖြစ်သည်ဟု ဆိုစမှတ်ရှိပါတယ်။

ဣစ္ဆန္တောဂါထာ (ဣစ္ဆာသယဂါထာ)

ဉ။ ဣစ္ဆန္တော သာသပ ဂဗ္ဘေ၊
 စင်္ဂမန္တော ဣတော စိတော၊
 စက္ကဝါဠံ သကလမ္ပိ၊

မိခင်ဧရာဝတီ

အတ္တ ဘာဝေန ဆာဒယံ၊

ဧဝံ ဣစ္ဆာယ သမ္ပန္နံ၊

လောကဇေဋ္ဌံ နမာမဟံ၊

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန

ဣစ္ဆာ ပူရေတု မေ သဒါ။

ဒီဂါထာက ဣဿရိယဘုန်းတော်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပူဇော်ထားတဲ့ ဂါထာပါ။ ဘုရားရှင်သည် စိတ်ကို အစိုးရတဲ့အတွက် စိတ်ကို အစိုးရအောင် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်ကို အားထုတ်တော်မူခဲ့သဖြင့် မုန်ညင်းစေ့လေးအတွင်းမှာလဲ လမ်းလျှောက်တော်မူနိုင်ပါတယ်။ ဒီစကြဝဠာကြီးတစ်ခုလုံးပြည့် အတ္တဘောဓန္ဓာကိုယ်ကြီးကိုလည်း ဖန်ဆင်းနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို အလိုတော်အတိုင်း ပြီးပြည့်စုံဖြစ်နေတဲ့ ရနေတဲ့ လောကထွဋ်တင် ဘုရားရှင်ကို ဦးတင်ပါတယ်။ အကျွန်ုပ်အား အလိုဆန္ဒပြည့်ဝပါစေသောဟု အဓိပ္ပါယ်ပါရှိတဲ့ ဂါထာပါ။

နောက် ဣစ္ဆာသယဂါထာတော်တစ်ခုနဲ့ ပူဇော်ကြဦးစို့။

၄။ ဣစ္ဆန္တော မဟာမဟိဗ္ဗိ၊

ဇာတရူပံ ကရောတိယော၊

ဣစ္ဆန္တော ဇာတရူပံဗ္ဗိ၊

မဟာမဟိကရောတိယော၊

ဧဝံ ဣစ္ဆာယသမ္ပန္နံ၊

လောကဇေဋ္ဌံ နမာမဟံ၊

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန

ဣစ္ဆာပူရေတု မေသဒါ။

မြေပြင်ကို ရွှေအတိဖြစ်အောင် ရွှေကိုမြေအတိဖြစ်အောင် အလိုတော်အတိုင်း ပြီးစေနိုင်သော လောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရားကို ညွတ်တွား ရိုကျိုး ရှိခိုးပါ၏။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် ငါ့အားအလိုဆန္ဒပြည့်ဝပါစေသတည်း။

ဣစ္ဆန္တောဂါထာများ ကျန်ပါသေးတယ်။ ဘုန်းကြီး ပူဇော်နေကျ

နှစ်ဂါထာပဲ ထည့်ဟောပါတယ်။

ခရီးဖြောင့် (၃)ဂါထာ

သစ္စာ ပတ္တနာ

လူတိုင်း ခရီးသွားနေကြပါတယ်။ သွားလိုတဲ့ခရီးစဉ် ဖြောင့်ချင်ကြတယ်။ ရည်ရွယ်တဲ့အတိုင်းလည်း ပေါက်ချင်တယ်။ အဲဒီလို ခရီးဖြောင့်ချင်ရင် ပေါက်ချင်ရင် မဟာကပ္ပိနမင်းကြီး ရွတ်ပြီး သစ္စာပြုခဲ့တဲ့ ဂါထာတော်ကြီး (၃)ဂါထာ ရှိတယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားလည်း လက်သုံးတော်ပြုခဲ့တယ်တဲ့။ အဲဒီ ဂါထာများက ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ်တွေ ထည့်သွင်းပြီး သစ္စာပြုထားတာပါ။ အဲဒီ ဂါထာများ ရွတ်ဖတ် သစ္စာပြုရင်းနဲ့ မဟာကပ္ပိနမင်းကြီး မြစ်ကြီးသုံးတန်ကျော်ဖြတ် အခက်အခဲအားလုံး ကျော်လွှားပေါက်ရောက်သလို ခလုတ်မထိ ဆူးမငြိပဲ ဖြောင့်ဖြူးသာယာကြစေဖို့ ရွတ်ဖတ်ကြည့်ကြပါစို့ရဲ့။

၄။ ၁။ ဘဝသောတံ ဟဝေ ဗုဒ္ဓေါ၊

တိဏ္ဍော လောကန္တဝ ဝိဒ္ဓူ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

၃။ ၂။ ယဒိသန္တိဂမော မဂ္ဂေါ၊

မောက္ခော စစ္စန္တိကံ သုခံ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

ပ။ ၃။ သံယောဝေတိဏ္ဏ ကန္တာရော၊

ပုညက္ခေတ္တော အနုတ္တရော။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

မိခင်ဇရာဝတီ

၁။ ဘုရားရှင်သည် စင်စစ် ဘဝရေအယဉ်ကို ကူးမြောက်၍ လောက၏အဆုံး နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တော်မူသော ပညာရှိကြီးတစ်ဆူ မှန်ပါပေ၏။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် ငါခရီးစဉ် ငါသွားလိုတဲ့ ခရီးစဉ် ဖြောင့်ဖြူးသာယာပါစေသတည်း။

၂။ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး မြတ်တရားသည် အေးငြိမ်းရာအမှန် အေးနိဗ္ဗာန်သို့ တိုက်ရိုက် ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်စေတတ်ပါ၏။ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တိုက်ရိုက်ရောက်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သည် စင်စစ် ချမ်းသာလှပါပေ၏။ ဤသို့ တရားတော်နှင့်စပ်၍ မှန်ကန်သော စကားကို ပြောဆိုရခြင်းကြောင့် ငါခရီးစဉ် ငါသွားလိုတဲ့ ခရီးစဉ် ဖြောင့်ဖြူးသာယာပါစေသတည်း။

၃။ အရိယာရှစ်ပါး သံဃာတော် အရှင်မြတ်များသည် ဘဝခရီးခဲ ဘဝအခက်အခဲ ဟူသမျှကို ကျော်လွှားနိုင်၍ အတုမရှိ မြတ်သောကောင်းမှု မျိုးစေ့ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် ငါခရီးစဉ် ငါသွားလိုတဲ့ ခရီးစဉ် ဖြောင့်ဖြူးသာယာပါစေသတည်း။

စ-ဓ-ဗ-ဝ ဂါထာ

ဒီ စ-ဓ-ဗ-ဝ ကို ရှင်သာမဏေ (၁၂)နှစ် အရွယ်က ဖြစ်စဉ် လေးတစ်ခု ပြောရဦးမယ်။ ဇာတိ ကုန်းသာရွာမှ မုံရွာမြို့ သပြေပင်တောရ ဆရာတော်ဘုရား ခြေတော်ရင်း ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ သပြေပင်တောရက တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဦးနန္ဒိသာရနှင့် ဆရာတော် ဦးကုမုဒတို့က မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓကို ဘုရားဖူးပို့ပါတယ်။ ကိုရင် (၁၀)ပါးလောက် ပါပါတယ်။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပထမ မိုးညှင်းဆရာတော်ဘုရားအား ဖူးရပါတယ်။ ကိုရင် (၁၀)ပါးထဲက မိမိကို ဘုန်းကြီးကို အနီးခေါ်ပြီး ဦးခေါင်းကို လက်ဖြင့်ပွတ်သပ်ပြီး စားကြိုးစားဖို့ မှာကြားဆုံးမတော်မူခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဘာစာတွေ ကျက်နေသလဲလို့လဲ မေးပါတယ်။ အသံအော်ကြီး လျှောက်ထားပါတယ်။ အဲဒီ မိုးညှင်းသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားဖူး ခရီးစဉ်မှာ စ-ဓ-ဗ-ဝ တွေ အကွရာလေးလုံး၊

မိခင်ဧရာဝတီ

စေတီတော်၌သုံးစွဲထားတာကို လောကီဆန်လွန်းတယ်လို့ ရှင်သာမဏေငယ်
ဘဝက စွဲမြဲနေတဲ့ အစွဲဟာ အသက် (၄၀)ကျော်သည်အထိပါပဲ။ ဒါကြောင့်
စ- ဓ- ဗ- ဝ ပါတဲ့ ဂါထာတွေကို ဟိုစဉ်က မရွတ်ခဲ့ပါဘူး။ ဘုန်းကြီး
အသက် (၄၀)ကျော် (၅၀)နီးနီးပါးရောက် တစ်ညဉ့်မှာ နံနက်မိုးသောက်ခါ
နီးချိန် အိပ်မက်ထဲမှာ (၃)ခေါက် လိုက်ဆိုရပါတယ်။ ရှေ့က ချပို့ပေးပါတယ်။
နံနက်အိပ်ရာက နိုးတော့ ဆိုကြည့်တော့လဲ ရနေပါတယ်။ အဲဒီ ဂါထာက-

ဏ။ စက္ခုမာ စရ မာစိက္ခော၊

ဓမ္မည၊ ဓမ္မသာမိတော။

ဗလူပေတော ဗလပ္ပတ္တော၊

ဝရညဒေတု မေဝရံ။

ဒီဂါထာက ပုလဲပန်းဂါထာပါ။ စ- ဓ- ဗ- ဝ တို့ကို လေ့လာကြည့်
တော့ ဒေါင်း၊ ပုဇွန်၊ ဝံ၊ ငါး၌ ထင်ရှားတဲ့ စာလေးမယ်ဖြစ်တော့ ဘုရား
မပွင့်မှီကပင် ရှိနေနှင့်တဲ့ အက္ခရာလေးလုံးဆိုတာ သိရပါတယ်။ ရွှေတိဂုံ
ဘုရား ထီးတော်အောက်မှာလဲ ဒီဂါထာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကမ္ဘာဦးက
မြင့်မိုရ်တောင်ခပန်းမှာ ဦးစွာ ပေါ်ခဲ့တယ်လို့လဲ တစ်ဆင့် ကြားဖူးပါတယ်။
နေလတို့ကလည်း ပြကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် (၁၁)ရက် တစ်ကြိမ် အကြိမ်
များစွာ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီပုလဲပန်းဂါထာကလည်း
အဓိပ္ပါယ်အပြည့် ရှိတယ်။ ဟောကြည့်ကြစမ်း။

- * ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဉာဏဒိဗ္ဗာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှင် ဖြစ်တော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရား။
- * စရဏတရား (၁၅)ပါး ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။
- * တရားသိတော်မူ၍ တရားသခင် တရားရှင်ဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား။
- * အားတော်ဆယ်တန် ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား။

* မြတ်သောတရားကို သိတော်မူသော မြတ်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်
အား မြတ်သောဆုကို ပေးပါစေသတည်း။

သောတာပန် အာဠာဝက

ခရီးသွား သရဏဂုံဂါထာ

ယခု ရွတ်ဆိုမယ့်ဂါထာက တပွဲရာယဏတာ သရဏဂုံ။ နိဗ္ဗာန်
ဆော်လုပ်ပြီး တစ်ရွာမှတစ်ရွာ၊ တစ်မြို့မှတစ်မြို့၊ တစ်နိုင်ငံမှတစ်နိုင်ငံ
သွားနေပါမယ် ဘုရားလို့ ဘုရားရှင်အား အာဠာဝကက လျှောက်ထားတဲ့
ဂါထာပါ။ မေးခွန်းရှစ်မျိုး မေးလို့ ဘုရားက အဖြေပေးတော်မူလိုက်တဲ့အခါ
အာဠာဝက က သဘောကျ တရားရ သောတာပန်ဖြစ်ပြီး ဒီလိုရွတ်ဆိုခဲ့ပါ
တယ်။ ပါဠိအနက် ရွတ်ပြီး ပူဇော်ဖို့ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ သရဏဂုံ တစ်မျိုး
ပါပဲ။ ဒီဂါထာနဲ့ပဲ ခရီးသွားခဲ့ပါတယ်။ တောင်ဝင်ရိုးစွန်း၊ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း
နားအထိ ဒီဂါထာ ရွတ်ဖူးပါတယ်။

တ။ သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊

ဂါမာ ဂါမံ ပုရာပုရံ။

နမဿမာနော သမ္ပန္နံ၊

ဓမ္မဿစ သုဓမ္မတံ။

သောအဟံ- ထိုတပည့်တော်သည်။ ဗုဒ္ဓဿ- မြတ်စွာဗုဒ္ဓ၏။
သုဗုဒ္ဓတဉ္စ- ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ-
မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အမြတ်ဆယ်ဖော် တရားတော်
၏။ သုဓမ္မတဉ္စ- ကောင်းသောတရား၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သံယဿ-
ရှစ်ယောက်အရိယာ မြတ်သံဃာ၏။ သုသံယတဉ္စ- ကောင်းသောသံဃာ၏
အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နမဿမာနော- ရှိခိုးဦးတင်လျက်၊ ဝါ၊ သုံးလူရှင်ပင်
တို့ထိပ်တင်သည် သဗ္ဗညုတ ဉာဏဦးကို ဘုန်းလှိုင်ဘုရား မှန်လှငြား၏
မြတ်ဖျားဇိနော် စိန္တေကျော်သည် စ-လယ်-အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်း
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံထင်ရှား ဟောညွှန်ကြားခဲ့ ရှစ်ပါးအရိယာ မြတ်သံဃာလည်း

မိခင်ရောဂံ

သိက္ခာသုံးရပ် ကျင့်အပ်ဖုံဖုံ အလုံးစုံကို အာရုံနှစ်လို့ အားသစ်မြို့၏။

ဤသို့စသည် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ရည်သီးသီး အံ့မပြီးကို တချိုး
မွမ်းမွမ်း မြွက်ဆိုညွှန်း၍ ဦးစွန်းထိပ်ပြင် ဆယ်လက်စုံတင်ပြီးလျှင် ကြည်ရွှင်
မြတ်နိုး ရှိခိုးပူဇော် “နိဗ္ဗာန်ဆော်” ဖြစ်လျှက်။

ဂါမာ ဂါမံ- တစ်ရွာမှတစ်ရွာသို့လည်းကောင်း။ ပုရာပုရံ- တစ်မြို့မှ
တစ်မြို့၊ တစ်တိုင်းပြည်မှ တစ်တိုင်းပြည်သို့လည်းကောင်း။ ဝိစရိဿာမိ-
ကျင်လည်ကျက်စား သွားလာနေပါအံ့ ဘုရား။

သာဓု သာဓု သာဓု

လယ်တီဝိပဿနာ အမွန်းတင်ဘာဝနာ

ယနေ့ ၁၃၆၁-ခု၊ ၂၅၈၂-ကြိမ်မြောက် အဘိဓမ္မာ အခါတော်နေ့ သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရား လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ထောင့်ငါးရာ ရှစ်ဆယ့် နှစ်နှစ်က အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားတော်မူပြီးတဲ့နေ့ပေါ့။

ပြီးတော့ အဘိဓမ္မာ အခါတော်နေ့နဲ့ တွဲပြီးတော့ ပဝါရဏာနေ့- ပဝါရဏာနေ့ဆိုတာ ပန်ကြားတာ။ အချင်းချင်း တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး ပန်ကြားတာ။ အပြစ်အနာအဆာရှိက ပြောနိုင်ဆိုနိုင်ပါကြောင်း ပန်ကြား တာ။

မြန်မာနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ သံဃာတော်တွေ ပန်ကြားတဲ့ နေ့(ပြောပါ ဆိုပါ ဆုံးမပါ)လို့ ပန်ကြားကြတာ။ အဲဒီနည်းကို ယူပြီးတော့ နတ်ဘုံ နတ်နန်း နတ်စခန်းမှာရှိကြတဲ့ နတ်တွေကလည်းပဲ အချင်းချင်း ပြောပါ ဆိုပါလို့ ပန်ကြားကြတယ်။ လူတွေကလည်းပဲ ဝါကျွတ်တဲ့အခါ ကန်တော့ကြ ပန်ကြားကြတယ်။ ပဝါရဏာရဲ့ အကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ဒါပါဘဲ။ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ဟာ အလွန်ကျယ်ဝန်းပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၂)နှစ်က အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူပုံကို အာရုံပြုပြီးတော့ ကန်တော့ကြရအောင်။

အရဟံ- တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမာန် သူပုန်ရန်ကို အရဟတ္တမဂ် ဓားသံလျက်ဖြင့် အစဉ်ဖြတ်တောက်တော်မူပြီးထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သစ္စာမြတ်လေးတန် နက်နဲသည့် သိစရာမှန်တို့ကို ဖောက် ပြန်ခြင်းကင်းငြား ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်စွမ်းပကားဖြင့် ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင် တော်မူသော။ ယော ဘဂဝါ- အကြင်ဘုန်းတော်ရှင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေဝါနံ- သန္တုဿိခေါ် မည်ထင်ပေါ်သည့် မယ်တော်မိနတ် အမှူးတပ်လျက် တပ်လျက်ချဉ်းကပ် ရောက်လာနတ်ဗြဟ္မာတို့အား။ တိဒသပူရေ- သုံးကျိပ် သုံးပါး သိကြားတို့ ပျော်ပါးစံရာ ဝတီသာမည် နတ်တို့ပြည်၌။ ဓမ္မ- သိမ်မွေ့ခက်ခဲ နက်နဲလှစွာ အဘိဓမ္မာဟု သညာထင်ပေါ် တရားတော် ကြီးကို။ အဒေသယိ- ကရုဏာလှုံ့ဆော် ရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် ထုတ်ဖော်ကျူးသိ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေပြီ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အရဟတော- တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမာရ် သူပုန်ရန်ကို
လေးတန်ဉာဏ်မဂ် ဓားသံလျက်ဖြင့် ငုတ်တတ်မကြွင်း အကုန်ရှင်းအောင်
ခုတ်စင်းဖြတ်တောက်တော်မူပြီးသော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ- သစ္စာမြတ်လေးတန် နက်နဲသည့် တရားမှန်တို့ကို
ဖောက်ပြန်ခြင်းကင်းငြား ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်စွမ်းပကားဖြင့် ပိုင်းခြားထိထိ ကိုယ်
တိုင်ပင်သိတော်မူသော။

တိဒသပူရေ- သုံးကျိပ်သုံးပါး သိကြားစရာ ဝတီသာမည် နတ်တို့
ပြည်၌။

ဒေဝါနံ- သန္တသီခေါ် မည်ထင်ပေါ်သည့် မယ်တော်မိနတ် အထူး
တပ်လျက် ချဉ်းကပ်ရောက်လာ နတ်ဗြဟ္မာတို့အား။

ဓမ္မ- သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲလှစွာ အဘိဓမ္မာဟု သညာထင်ပေါ်
တရားတော်ကြီးကို။

ဒေသေန္တဿ- ဟောကြားတော်မူသော။

ဒေသေန္တဿ- ကရုဏာလှုံဆော် ရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် ထုတ်ဖော်
ကျူးသိ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသော။

တဿ ဘဂဝတော- ရွှေဘုန်းတော်ရောင်ရှိန် တဝင်းဝင်း လွန်စွာ
ထိန်သည့် ငါးမာရ်နှိမ်ထွင်ထား ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့
သည်။

နမော နမာမ- တုပ်ဝပ်ရိုကျိုး လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးဦးညွတ်
ကြပါကုန်၏ မြတ်စွာဘုရား။

သာဓု သာဓု သာဓု

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၂)နှစ်က သုတ်ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ
(တစ်နည်းအားဖြင့်) သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၊
ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ နိကာယ်ငါးရပ် တရားတော်တွေကို ဓမ္မစေတီပေါင်း
ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ လူပြည်မှာ လေးသောင်းနှစ်ထောင်၊ နတ်ပြည်မှာ
လေးသောင်းနှစ်ထောင်။

မိခင်ဇရာဝတီ

နတ်ပြည်မှာ ဓမ္မစေတီပေါင်း လေးသောင်းနှစ်ထောင် တည်၍
အပြီးမှာ မြတ်စွာဘုရား အဘိဓမ္မာ တရားတော်မြတ်ကို ဟောကြားလို့အပြီး
မှာ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ဓမ္မစေတီပေါင်း လေးသောင်းနှစ်ထောင် တည်၍အပြီး
မှာ-

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် တည်ထားတဲ့ စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်း
လေးထောင်။ အဲဒီ စေတီပေါင်း (၈၄၀၀၀)ထဲက (၄၂၀၀၀)စေတီကို
ကိုယ်တိုင်တည်ပြီးတော့ လူ့ပြည်သို့ဆင်းကြွလာခဲ့တဲ့ အခါသမယ အဘိဓမ္မာ
အခါတော်နေ့-

- ဓမ္မသင်ဝိဘင်္ဂ ဒွါဒသရက်စီ
- ပုဂ္ဂလာကျမ်းဓာတုငယ်နှင့်
- ကထာဝတ်ရှစ်ရက်ညီ
- ဝိသာပ ယမိုက်ကျမ်း
- ပဉ္စဝီ ပဌာနရယ်လို့
- လ၊သုံးလီ မယ်တော်မိကို
- ဟောသည့် ရက်တန်း-လို့ ဆိုတယ်။

သုံးလ အဘိဓမ္မာ (၉)ကျမ်း ဟောကြားပြီးတဲ့နေ့ကို အဘိဓမ္မာ
အခါတော်နေ့။ အဲဒီ အဘိဓမ္မာ အခါတော်နေ့ဆိုတော့ အဘိဓမ္မာနဲ့ ပတ်
သက်ပြီးတော့-

သုတ္တန်တရားက နားလည်လွယ်တယ်။ အဘိဓမ္မာတရားကျတော့
အင်မတန် သဘောပေါက်ဖို့ ခက်ပါတယ်။ အဲဒီလို သဘောပေါက်ဖို့ ခက်ပေ
မယ့် နောက်ဆုံးကျတော့ အဘိဓမ္မာတရားပဲ သဘောပေါက်ကြရတယ်။
ဒါကြောင့်-

- = ပရမတ်မမြင်၊ တရားမမြင်၊
- ပရမတ်မြင်မှ၊ တရားမြင်သည်။

ပရမတ်ဆိုတာက အဘိဓမ္မာတရားတော်တွေ အဲဒီ ပရမတ်
အဘိဓမ္မာကိုမြင်မှ တရားမြင်တယ်။

▪ ပရမတ်မဝ၊ တရားမကျ၊

ပရမတ်ဝမှ၊ တရားကျသည်။

တရားကျတယ် ဆိုတာကလည်း ပရမတ်သဘော ဓာတ်သဘော
တွေကို သိလိုက်မှ တကယ်တမ်း တရားကျတယ်။ တရားရတယ်လို့ ခေါ်ရ
တယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ ယနေ့ များမြှောင်လှစွာ အဘိဓမ္မာဒေသနာ
တော်ထဲက နေပြီးတော့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာရေများလိုပေါ့။

ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲက ရေတစ်စက်တစ်ပေါက် မိမိတို့လျှာပေါ်
တင်ကြည့်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ တစ်ခုလုံးရဲ့ အရသာ
ဟာ ဒီအတိုင်းပဲလို့ သဘောပေါက်လာမယ်။

တစ်စက်တစ်ပေါက် မြီးကြည့်ရအောင်။

ရေလေးတစ်ပေါက်လောက် ပင်လယ်ရေကို မြီးကြည့်ရအောင်။

အဲဒီလို မြီးကြည့်လိုက်တော့ ဒီလို မြီးကြည့်ဖို့ရာ ဆိုပြီးတော့
ဘုန်းကြီးတို့ (၇)ရက် တရားစခန်း၊ (၁၀)ရက် တရားစခန်း၊ (၁၁)ရက်
တရားစခန်း၊ တစ်ချို့လည်း (၁၅)ရက်လို့ ဒီလိုရှိကြတယ်။

(၇)ရက်တရားစခန်းဆိုတာ ဘယ်တုံးကပေါ်လာသလဲဆိုတော့
ဘုရားရှင်ရဲ့ စကားတော် ရှိတယ်။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ကြီးကို ဟောပြီးတဲ့အခါမှာ “ရဟန်းတို့
ငါဟောတဲ့ လမ်းကြောအတိုင်း (၇)နှစ် လိုက်လာခဲ့ အနာဂါမ် ရဟန္တာ
ဖြစ်မယ်။ ကိလေသာ အကြွင်းအကျန်ရှိရင် အနာဂါမ်ဖြစ်မယ်။

(၇)နှစ် မကြိုးစားနိုင်က (၆)နှစ်

(၆)နှစ် မကြိုးစားနိုင်က (၅)နှစ်

(၅)နှစ် မကြိုးစားနိုင်က (၄)နှစ်

(၄)နှစ် မကြိုးစားနိုင်က (၃)နှစ်

(၃)နှစ်၊ (၂)နှစ်၊ (၁)နှစ်၊ (၁၁)လ၊ (၁၀)လ၊ (၉)လ၊ (၈)လ၊ (၇)လ၊
(၆)လ၊ (၅)လ၊ (၄)လ၊ (၂)လ၊ (၁)လ၊ (၁၅)ရက်၊ (၇)ရက် ကြိုးစားပါတဲ့။

အဲဒီမယ် (၇)ရက်စခန်းဆိုတာ ပေါ်တာဘဲ။ (၇)ရက် ကြိုးစားလိုက်

မိခင်ဇရာဝတီ

လို့ရှိရင် ကိလေသာကုန်ခမ်းတဲ့ ရဟန္တာအဖြစ် ရောက်နိုင်တယ်။ ကိလေသာ ကြွင်းကျန်နေသေးရင်လည်းပဲ အနာဂါမ်တော့ ဖြစ်နိုင်တယ်-လို့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဟောကြားတော်မူတယ်။

နောက် ဥဒုဗ္ဗရ သုတ္တန်မှာလဲပဲ နိဂြောဓပရဗိုဇ်ကြီးကို တရား ဟောတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောရင်း ဟောရင်းနဲ့ ဘာပြောသလဲဆိုတော့ နိဂြောဓပရဗိုဇ်ကြီးကလဲ အသက်ကြီးပြီ။

“နိဂြောဓ- သင့်ကို တရားဟောရတာ စုံစုံလင်လင်ဘဲ။ ဒါပေမယ့် သင့်စိတ်ထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားဟာ ကိုယ်တိုင်သိပြီးတော့ တရားဟောတာ ငါလည်းသိအောင် ကြိုးစားအုံးမှပဲ၊ သံသရာရေယဉ်ကျောက ကိုယ်တိုင်လွတ် ပြီးတော့ တရားဟောတာ ငါလည်းလွတ်အောင် ကြိုးစားအုံးမှ၊ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက ယဉ်ကျေးအောင် ဟောနေတာ ငါလည်း ယဉ်ကျေးအောင် ကြိုးစားအုံးမှ၊ ကိလေသာငြိမ်းတဲ့ ဘုရားရှင်က တရားဟော နေတာ ငါလည်း ကိလေသာငြိမ်းအောင် ကြိုးစားအုံးမှလို့ ဒီလို စိတ်ကလေး တောင် မဖြစ်ဘူးတဲ့။

အဲဒီမှာပဲ-

ဧတုဝိညုပုရိသော အသဋ္ဌော အမာယာဝိ

ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု မရှိတဲ့၊ လှည့်ပတ်မှု မရှိတဲ့၊ ပညာရှိတဲ့ အမျိုး သားကောင်း အမျိုးသမီးတို့ လာခဲ့ကြစမ်းပါတဲ့။

အဟမနုဿာသာမိ၊ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ

ငါဘုရား တရားဟောပါ့မယ်တဲ့။ ဟော- ကျင့်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက (၇)နှစ်၊ (၇)နှစ်ကနေပြီး နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ် လာခဲ့တာ အနည်းဆုံး (၇)ရက်။

အဲဒီလို (၇)ရက်လောက် ကြိုးစားလိုက်ရင် မိမိရည်ရွယ်မှန်းထားတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရောက်နိုင်တယ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတဲ့စကားကို အခြေခံပြီးတော့ အခုချိန်ခါသမယမှာလည်းပဲ (၇)ရက်စခန်းတွေ ရှိကြတယ်။

အဲဒီ (၇)ရက်စခန်းတွေဟာ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်တွေထဲက များမြောင်လှတဲ့ ဒေသနာတော်တွေထဲက တစ်စက်တစ်ပေါက် မြီးစမ်းပြီး

မိခင်ဧရာဝတီ

တော့ ကြည့်ကြတာတွေချည်းပါပဲ။

တစ်ခုလောက် သဘောပေါက်သွားရင် အားလုံးသဘောပေါက် သွားတဲ့သဘောကိုး။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ (၇)ရက်စခန်း အနည်းဆုံး (၇)ရက် ကြိုးစားပါလို့။

ဟော- မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်တော်ကြီး ဟောတဲ့အခါမှာ တာဝန် ယူတဲ့ ကြေငြာချက်ရှိတယ်။ သူ့ဟောတဲ့အတိုင်းသာ ကျင့်ပါတဲ့ ကျင့်လို့ရှိရင်- သတ္တာနံဝိသုဒ္ဓိယာ- သတ္တဝါတွေဟာ စိတ်တွေစင်ကြယ်သွားပါလိမ့် မယ်တဲ့။ စိတ်စင်ကြယ်ဖို့ရာ တာဝန်ယူပါတယ်။

သောကပရိဒေဝါနံသမတိက္ကမာယ- စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ စိတ်မအေးမှု တွေ၊ ငိုကြွေးမှုတွေ လွတ်မြောက်နိုင်ပါတယ်။

ဒုက္ခဒေါမနုဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ- ဆင်းရဲမှု နှလုံးမသာယာမှုတွေ ပျောက်နိုင်ပါတယ်။

ဉာဏဿ အဓိဂမာယ- မဂ်ဉာဏ်ရနိုင်တယ်။

နိဗ္ဗာနဿသစ္စိကိရိယာယ- နိဗ္ဗာန်ရနိုင်တယ်။

ဟောဒီလို သတိပဋ္ဌာန် ကြေငြာချက်တွေနဲ့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်တယ်။ အနည်းဆုံး (၇)ရက်တော့ ကျင့်ရမယ်။

အဲဒါက သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံးကို ကြေငြာတာ။

အဲဒီတော့ အဘိဓမ္မာတရားတော်တွေမှာ ရုပ်တရား နာမ်တရား တွေ အများကြီးရှိတာထဲက ရုပ်တရားတွေ အမျိုးမျိုးရှိတာထဲက တစ်မျိုးကို သိအောင် မြီးကြည့်။ အဲဒီတစ်မျိုးက ဘာလဲ။ ဝါယော-တဲ့။ ဝါယောဓာတ်။

အဲဒီ ဝါယောဓာတ် (၁)လုံးကို ပိုင်လို့ရှိရင် မြတ်စွာဘုရားက တရားရနိုင်တာလို့ ဆိုပြီးတော့-

အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ

စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေန္တိ။

ဟော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံးတောင် အားမထုတ်နိုင် ရှိပါစေတဲ့။

ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ “အာနာပါန” ရှုမှတ်တဲ့တရားကို အား ထုတ်တဲ့။

ထွက်လေ ဝင်လေ-

ထွက်သက်ကို ထုတ်မယ် လွှတ်မယ်၊

ဝင်လေကို ရှုမယ်၊

ရှုတဲ့အချိန် နှာသီးဖျား သတိထားပြီးနေမယ်ဆိုရင်-တဲ့။

အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ အာနာပါနဿတိ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်သော သတိကို။ ဘာဝိတာ- ပွားများအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ- အကြိမ်များစွာ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုပွားထုံအပ်သည်ရှိသော်။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ- ပြီးပြည့်စုံစေနိုင်ကုန်၏။

ဟော- ထွက်လေ ဝင်လေ နှာသီးဖျားမှာ ထွက်ခိုက် ဝင်ခိုက် မှုတ်ခိုက် ရှုခိုက် ရှိခိုက်လေးကို သတိထားပြီးတော့ နေမယ်ဆိုရင်။

ဟော- သတိပဋ္ဌာန်၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံနိုင်တယ်။

စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတ္တဗောဇ္ဈင်

ပရိပူရေန္တိ။

စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို။ ဘာဝိတာ- ပွားများအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ- အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်ကုန် သည်ရှိသော်။ သတ္တဗောဇ္ဈင်- ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ- ပြီးပြည့် စုံစေနိုင်ကုန်၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အားထုတ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလည်း ပြီးပြည့်စုံသွားရော။

သတ္တဗောဇ္ဈင်ံ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ

ပရိပူရေန္တိ။

သတ္တဗောဇ္ဈင်ံ- ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးတို့ကို။ ဘာဝိတာ- ပွားများအပ် သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ- ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများအပ်သည်ရှိသော်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ- ဝိဇ္ဇာမဂ်ဉာဏ် လေးပါး၊ ဝိမုတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါးကို၊ ပရိပူရေန္တိ-
ပြီးပြည့်စုံနိုင်ကုန်၏။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ပွားများတဲ့အခါကျတော့ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး ဝိဇ္ဇာ
ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါးဆိုတဲ့ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ကြီးလေးပါး ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလိုဆိုတော့ အာနာပါနဿတိ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့
သတိသည် သတိကို ပွားများမယ်ဆိုရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပွားများရာ
ရောက်တယ်။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများတဲ့ အခါကျတော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး
ပွားများရာရောက်တယ်။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ပွားများတဲ့အခါကျတော့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏ်
ခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပြီးစီးနိုင်တယ်လို့ ဒီလို မြတ်စွာဘုရားက
ကြေငြာတော်မူပါတယ်။ အာမခံတယ်။

နောက်တစ်နည်းကျတော့ ဘာဟောသလဲဆိုတော့-

အာနာပါန သတိသမာဓိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော

သန္တော စေဝပဏီတောစ အသေစနကော၊ သုခေါစ ဝိဟာရော၊

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေစပါပကေ အကုသလေဓမ္မေဌာနသော အန္တရောပေတိ။

ရဟန်းတို့ ထွက်လေ ဝင်လေကို အာရုံပြုနေတဲ့ သတိပြုနေတဲ့
သတိ ရှိတယ်။ အဲဒီ သတိကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှုဟာ
သန္တောစေဝ- ငြိမ်လည်း ငြိမ်သက်ပါတယ်။ ပဏီတောစ- မြတ်လည်း
မြတ်ပါတယ်။ အသေစနကော သုခေါစဝိဟာရော- နောက်ထပ် ဘာမှဖြည့်
စွက်စရာ မလိုဘူး။ သူ့ချည်းသက်သက် ချမ်းသာပြီးတော့ နေပါတယ်။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေစပါပကေ အကုသလေဓမ္မေဌာနသော အန္တရောပေတိ-
ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော အကုသိုလ်တွေကိုလည်း တစ်ခဏချင်း
ပပျောက်စေနိုင်တယ်-တဲ့။

ဥပမာအားဖြင့် နွေလေးလတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးလ။ အဲဒီ နွေလေးလ
တို့ရဲ့ နောက်ဆုံးလ နွေအခါ နေပူပြီးတော့ ဖုံတွေထူနေတဲ့ဒေသ မိုးရွာ
သွန်းချလိုက်တဲ့အခါမှာ မြူမှန်တွေအကုန်လုံး ဖုံတွေသိပ်ပြီးတော့ မြူမှန်တွေ

ငြိမ်းပျောက်သွားသလို၊ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်လို့ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သတိကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှုဟာလည်း အဲဒီလိုဘဲတဲ့။

မိမိတို့သဏ္ဌာန်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိတဲ့ အကုသိုလ်အညစ်အကြေးတွေကို ခဏချင်းပဲ ပျောက်ပျက်စေနိုင်ခဲ့တယ်လို့။

ဒါကြောင့် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့နည်း တန်ဖိုးကြီးလွန်းလို့တဲ့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလို ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးကြရတယ်။ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘာကြောင့် ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးကြရပါသလဲလို့ ဆိုတော့-

အဓိကအားဖြင့် ဘဝပဒေသာပင်ကြီးရတာ။ အဲဒီ ဘဝပဒေသာပင်ကြီးဟာ စိတ်ရဲ့ တည်ကြည်မှု၊ စိတ်ရဲ့ အစိုးရမှုကို အခြေခံပြီးတော့ ဝိဇ္ဇာဓာတ် အလင်းရောင်ကြီးတွေ ပေါ်ပေါက်မှု အရေးကြီးတယ်။ အကျိုးမရပဲနဲ့၊ ဒီဘဝ ပဒေသာပင်ကြီး အပိုင်းမခံရဖို့က အရေးကြီးတယ်။

ဒီလို အသိဉာဏ်တွေကို ရမသွားဘဲနဲ့ စိတ်ကိုအစိုးရမသွားဘဲနဲ့ ကြား ကာလမှာ အိုမင်းကြီးက ပိုင်းသွားတာတို့၊ နာမင်းကြီးက ပိုင်းသွားတာတို့၊ သေမင်းကြီးက ပိုင်းသွားတာတို့ မဖြစ်ရအောင် သတိပြုကြရမယ်။

အရပ်စကားရှိတယ်။ ဒီလူ ငါ့ပိုင်းသွားတယ်တဲ့။ ပိုင်းသွားတယ်ဆိုတာက ကိုယ်က အရှုံးပေးလိုက်ရတာ။ အဲဒီတော့ ရထားတဲ့ ဘဝပဒေသာပင်ကြီးကို အပိုင်းမခံရအောင် ဘာလုပ်ကြမလဲ။

စိတ်ကို အစိုးရအောင် ပထမဆုံး လေ့ကျင့်ရမယ်။ စိတ်ကိုအစိုးရတဲ့လူကိုတော့ အရူးလို့ ဒီလိုခေါ်ကြတယ်။ ထမင်းလေး ကျွေး၊ ထမင်းလေးစား၊ တစ်လုပ် နှစ်လုပ်စားပြီးတော့ ထသွားလိုက်ပြန် ထမင်းတစ်ပန်းကန်ကို ဖြောင့်အောင်မစားနိုင်ဘူး။ နောက်ထမင်းစားဖို့ရာ အတော်ပြောယူမှ ထမင်းပြန်စား ထမင်းတစ်ပွဲကိုပဲ စိတ်အစိုးရနိုင်ဘူး။ အဲဒါ အရူးတဲ့။

အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ လူကောင်းတွေလို့ ပြောရတဲ့ သူတွေလည်း ဒါလဲဘဲ ဘာဝနာမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်ကိုအစိုးရတဲ့အတွက် ပုထုဇဉ်တော်တော်များများကိုလည်း အရှုံးစာရင်းထဲမှာ သွင်းရတယ်တဲ့။

အဲဒီတော့ လက်နဲ့ပြုရတဲ့အမှု လက်ကိုအစိုးရရန် ခက်တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ခြေနဲ့ပြုရတဲ့အမှု ခြေကိုအစိုးမရရင် ခက်တယ်။ စိတ်နဲ့ပြုရတဲ့အမှု စိတ်ကို အစိုးမရရင် အင်မတန် ခက်တယ်။

စိတ်ကို အစိုးရမှ-

စိတ်ကို အစိုးရတဲ့နည်းတွေဟာ အများကြီးရှိတယ်။ စိတ်ကို အစိုးရတယ်ဆိုတာ သမထ ဘာဝနာနဲ့ ဒီလို သတိပဋ္ဌာန်မျိုးနဲ့ စိတ်ကိုအစိုးရတာ မဟုတ်ပဲနဲ့ ပကတိအားဖြင့် နေကြ ထိုင်ကြတဲ့သူတွေကလည်း တို့ဟာ စိတ်ကို အစိုးရတယ်လို့ ပြောနေကြတယ်။ တကယ်အစိုးရတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလနဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ကို ထိန်းနိုင်တဲ့သူတွေဟာ စိတ်အစိုးရမှု ထိုက်တန်သလောက် ရတယ်။ သို့သော် မခိုင်ခန့်သေးဘူး။

အာနာပါနဿတိ အစရှိသည်ဖြင့် တရားအာရုံနဲ့ အခြေခံပြီးတော့ ရရှိတဲ့သတိ၊ အဲဒီသတိနဲ့ ရရှိထားတဲ့ စိတ်ကို အစိုးရမှုကတော့ ထိုက်တန် သလောက် ခိုင်မြဲတယ်။

ဒါကြောင့် စိတ်ကို အစိုးရမှုဟာ ဘာဝနာမူတို့ရဲ့ အခြေခံဖြစ်တယ်။ အဲဒီကနေပြီးတော့ ဟော- ဈာန်လေးပါး၊ သမာပတ် (၈)ပါး စိတ်အတော် ခိုင်ခန့်သွားပြီ။

သမာပတ်ကနေ အထက်တက်ပြီးတော့ အဘိညာဉ်၊ အဘိညာဉ်က တော့ ဒါအခိုင်ခန့်ဆုံးပေါ့။ အဘိညာဉ်ရရင်တော့ စိတ်အစိုးရမှုဟာ အထွဋ် အထိပ်ရောက်ပြီပေါ့။

အဲဒီတော့ စိတ်ကိုအစိုးရမှ စိတ်ကိုအစိုးမရရင် ခက်တယ်။ စိတ်ကို အစိုးရအောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။ ဘယ်လို ကျင့်ကြမလဲတဲ့။

ဟော- ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယောဝိယ ဘဂဝါ-

ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယောဝိယ- အိမ်ရာ မြေကြံကျမ်းအတတ်ကို သိသောဆရာကြီးနှင့် တူလှပါပေ၏။

အိမ်ရာမြေကြံကျမ်းအတတ်ကို တတ်သိနားလည်တဲ့သူဟာ ဒီနေရာ အိမ်ဆောက်၊ ဘယ်လိုအကျိုးစီးပွားတွေ ဖြစ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ပြောတဲ့ အတိုင်း အိမ်ဆောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စီးပွားတက်တဲ့ အခါကျတော့-

မိခင်ဧရာဝတီ

ဪ- အိမ်ရာမြေကြံကျမ်းအတတ်ကို တတ်သိနားလည်တဲ့ “ဝတ္ထု
ဝိဇ္ဇာစရိယ”ခေါ်တဲ့ ဆရာကြီး အင်မတန်တော်တာဘဲ။

အဲဒီတော့ နေရာမှန်ဖို့ လိုတယ်တဲ့။ ထွက်သက် ဝင်သက် ထွက်လေ
ဝင်လေကို အာရုံပြုပြီးတော့ ရှုမှတ်တဲ့သတိ- “ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း”
(၁၈)မျိုး ရှိတာထဲက တစ်မျိုး။

နေရာရွေးတဲ့ အခါကျတော့ နေရာ (၃)နေရာရှိတယ်။

၁။ အရညဂတောဝါ = တောတောင်စခန်းဝင်

၂။ ရုက္ခမူလဂတောဝါ = သစ်ပင်ရင်းကပ်

၃။ သုညာဂါရဂတောဝါ = ကျောင်းအိမ်ဘုံနန်းတိုက်ခန်း
ကျောင်းဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖြစ်စေ၊
ဘုံနန်းဖြစ်စေ၊ တိုက်ခန်းဖြစ်စေ
နေပါ။

ဟော- မဟာသုဒဿနမင်းကြီးတို့ ဓမ္မပါသဒဆိုတဲ့ တရားပြဿဒ
ကြီးမှာဘဲ အားထုတ်တာပဲ။

ရာဇဂြိုဟ်ဘုရင်က ရွှေပေလွှာပေါ်မှာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း
စီးဖြန်းပုံ အစီအစဉ်ရေးပြီးတော့ ပို့လိုက်တော့ နန်းအိမ်ဘုံနန်းပေါ်မှာပဲ
ဒီအားထုတ်နည်းကို အားထုတ်နေလိုက်တာ။ စတုတ္ထဈာန်အထိ ရရှိတဲ့
ပတ္တုသာတိမင်းတို့လို-

တောတော့ မထွက်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဆိတ်ငြိမ်တဲ့အရပ်မှာ အားထုတ်
လို့ရတယ်။ အဲဒီတော့ နေရာလည်း မှန်ဖို့လိုတယ်တဲ့။ နေရာက (၃) နေရာပေါ့။

အရညဂတောဝါ၊ ရုက္ခမူလဂတောဝါ၊ သုညာဂါရဂတောဝါ-
အဓိကကတော့ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ရဖို့ လိုတာပဲ။

အဲဒီလို နေရာရွေးပြီးတဲ့ အခါကျတော့ သီလဆောက်တည်။
သီလမှာ- ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကတော့ လူပုဂ္ဂိုလ်များ
ကျတော့ အာဇီဝဌမကသီလ-

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊

မိခင်ဧရာဝတီ

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊
 ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊
 ၅။ ပိသုဏာယဝါစာယ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊
 ၆။ ဖရုသာယဝါစာယ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊
 ၇။ သမ္ပပ္ပလာပါယဝါစာယ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊
 ၈။ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရာမဏိ သိက္ခာပဒသမာဒိယာမိ၊
 အဲဒီ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို ဆောက်တည်ကြ၊ နောက် မေတ္တာပွား။
 မေတ္တာပွားပြီးတဲ့ အခါကျကျက ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့
 အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နည်းအားဖြင့် ဘယ်နှစ်နည်း ရှိသလဲဆိုတော့
 (၁၆)နည်း။

အားထုတ်နည်းက (၁၆)နည်း။ (၁၆)နည်းထဲက ဒီနေ့ (၄)နည်းကိုပဲ
 အဓိကထားပြီးတော့ ပြောပါမယ်။

(၄)နည်းပြောတဲ့အခါ-

စိတ်မိုက်နွားဆိုး သတိကြိုးနှင့် မတိုးရုံးနိုင် အာရုံတိုင် ခိုင်ခိုင်ချည်
 ထားပါ။

စိတ်ကလေးဟာ စိတ်ဆိုး၊ စိတ်သွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကလေးတဲ့၊
 စိတ်မိုက်၊ စိတ်တေလေ၊ စိတ်လေဗွေလေးတဲ့၊ ဒီစိတ်က စိတ်မိုက်၊ နွားဆိုး၊
 မြင်းဆိုး၊ မြင်းကြမ်း၊ မြင်းသရမ်းလိုပဲတဲ့။ စိတ်ဆိုး၊ စိတ်သွမ်း၊ စိတ်သရမ်း
 လေး၊ စိတ်မိုက်၊ စိတ်တေလေ၊ စိတ်လေဗွေ လေးရှိတယ်တဲ့။ အင်မတန်
 ကြမ်းတဲ့ စိတ်မိုက် နွားဆိုးလေးကို သတိဆိုတဲ့ ကြိုးနဲ့ချည်ထားရမယ်။

ဘာကြိုးနဲ့လည်း ဆိုတော့ သတိဆိုတဲ့ ကြိုးနဲ့ချည်ထားပါ။ ဘယ်မှာ
 ချည်ထားရမှာလဲ ဒကာ ဒကာမတွေ မိမိရဲ့ သတိကြိုးနဲ့ အာရုံတိုင်မှာ
 ခိုင်ခိုင်ချည်ထားပါတဲ့။ ဘယ်မှာချည်ထားရမလဲဆိုတော့ ထွက်လေ ဝင်လေ
 ဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာတဲ့။ စိတ်ကို သတိနဲ့ဖမ်းမလို့။

စိတ်ကို ဖမ်းတဲ့နည်း-

စိတ်မိုက်နွားဆိုး သတိကြိုးနှင့် မတိုးရုံးနိုင် အာရုံတိုင် ခိုင်ခိုင်
 ချည်ထားပါ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ကဲ- လိုက်ဆိုကြ။ အိပ်ချင်နေလိမ့်မယ်။

* စိတ်မိုက်နွားဆိုး၊ သတိကြီးနှင့်၊ မတိုးရုံးနိုင်၊ အာရုံတိုင် ခိုင်ခိုင်
ချည်ထားပါ။

* ခိုင်ခိုင်ချည်ထား၊ စိတ်မိုက်နွား ပြေးသွားရုံးကြည့်ပါ။

စိတ်ကလေးကို သတိကြီးနဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ တိုင်အာရုံမှာ
ချည်ထားပါ။

ချည်ထားတဲ့ အခါကျတော့ နွားဆိုးနဲ့တူတဲ့ စိတ်မိုက်ဟာ မိမိ
ကျက်စားခဲ့ဘူးတဲ့ အာရုံတွေအပေါ်မှာ ပြေးသွားပြီ လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေပါ
လိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုဘဲ ရုန်းရုန်း သတိဆိုတဲ့ ကြိုးကလေးနဲ့ ခိုင်ခိုင်ချည်ထား
တော့-

စိတ်မိုက်နွားဆိုး သတိကြီးနှင့် မတိုးရုံးနိုင် အာရုံတိုင် ခိုင်ခိုင်
ချည်ထားပါ။

ခိုင်ခိုင်ချည်ထား၊ စိတ်မိုက်နွား ပြေးသွားရုံးကြည့်ပါ။

ရုန်းမရရှာ ချည်တိုင်မှာ မောကာငြိမ်သက်လာ။

ရုန်းမရတဲ့ အခါကျတော့ ချည်တိုင်မှာဘဲ မောပြီးတော့ ငြိမ်သက်လို့
တော်တော်နဲ့တော့ မငြိမ်နိုင်ဘူး။

ဟော- ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်တော့ ငါးမိနစ်မှာ အကြိမ် (၁၀၀)
လောက် တစ်ချို့လည်း (၁၀၀)ကျော်ပါတယ်။ တစ်နာရီဆိုရင် (၁၀၀၀)
ပတ်ဝန်းကျင်လောက် ထွက်လေ ဝင်လေ ထုတ်ကြ မှတ်ကြတယ်။

တစ်နာရီ မှတ်မယ်။ နှာသီးဖျားက ထွက်လေ ဝင်လေ တိုးထွက်
နေတဲ့အချိန်၊ ပြန်ပြီးတော့ ရှုလိုက်တဲ့အချိန်၊ ထုတ်လိုက်တဲ့အချိန်၊ မှတ်
လိုက်တဲ့အချိန်၊ ရှုလိုက်တဲ့အချိန်၊ ရှိလိုက်တဲ့အချိန်၊ နှာသီးဖျား တံခါးဝ
ကနေ စောင့်ပြီးတော့-

တစ်နာရီဆိုရင် (၁၀၀၀) ပတ်ဝန်းကျင်လောက် သိပ်ပြီးတော့
နွေးလေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ ရှစ်ရာလောက်ပေါ့။

အဲဒီထဲမှာ တစ်ဝက် (၅၀၀)လောက် တောက်လျှောက် အဲဒီလိုနဲ့
ထိန်းလို့ရပြီဆိုရင်။

မိစင်ဇရာဝတီ

မောကာငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက် တိုးတက်သမာဓိ။

မောကာငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက် တိုးတက်တည်ကြည်လာ။

နွားကလေးမောပြီးတော့ ချည်တိုင်မှာ ငြိမ်ပြီးတော့နေသလို စိတ်
ကလေးဟာလည်း မောပြီးတော့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ချည်တိုင်အာရုံမှာ
ငြိမ်နေတော့တယ်။ ဒီလိုစိတ်ကလေး ငြိမ်နေတာကို သမာဓိလို့ ခေါ်တယ်။
လိုက်ဆိုကြ။

* မောကာငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက် တိုးတက်တည်ကြည်လာ။

ဟော- စိတ်ကလေးကို နိုင်စပြုလာပြီ။ ငြိမ်သက်လာပြီ။ အဲဒီလို
စိတ်ကလေးတည်ကြည်လာပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီတည်ကြည်တဲ့ စိတ်
ကလေးဟာ အခါတိုင်း စိတ်နဲ့မတူဘူး။

အခါတိုင်း စိတ်ကလေးက မျောက်လွဲကျော်များလို့ ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်။
ထိန်းမရ သိမ်းမရ ဖြစ်နေတဲ့စိတ် သာမန်အားဖြင့် စိတ်ကောင်းပါတယ်
ဆိုစေကာမူ စိတ်က ဟိုရောက်လိုက် ဒီရောက်လိုက် ဖြစ်နေတဲ့စိတ်။ အဲလို
စိတ်ကလေးက ငြိမ်သက်လာတော့။

မောကာငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက် တိုးတက်တည်ကြည်လာ။

စိတ်တည်ကြည်ပြီးတော့ လာလို့ရှိရင် စိတ်ကလေးက စင်ကြယ်လာ
တယ်။ ရှုပ်ထွေးပွေလီပြီးတော့ မနေတော့ဘူး။ စိတ်ကလေးဟာ စင်ကြယ်
ပြီးတော့လာတယ်။

သမာဓိရ တည်ကြည်ရ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ

စိတ်စင်ကြယ်လာတာကို “စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ”

စိတ်စင်ကြယ်လာတော့-

စိတ်စင်ကြယ်သွား ရုပ်နာမ်များ ပိုင်းခြားခွဲ၍သိ။

စိတ်စင်ကြယ်လာလို့ရှိရင် ရုပ်တွေနာမ်တွေကို ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာ
သိနိုင်တယ်။

သမာဓိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ-ပေါ့၊

သီလံရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟာပ္ပလောဟောတိ မဟာနိသံသော။

သီလကနေ တွန်းပို့လိုက်တဲ့ သမာဓိ၊ ကျေးဇူးများတယ် အကျိုး

မိခင်ဇရာဝတီ

အာနိသင် ကြီးမားတယ်။

သမာဓိ ပရိဘာဝိတာ ပညာမဟပ္ပလာ မဟာနိသံသာ။

သမာဓိက တွန်းပို့လိုက်တဲ့ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာကလည်း အင်မတန် အကျိုးကြီးမားပြီးတော့ အင်မတန် တန်ဖိုး များပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

စိတ်စင်ကြယ်သွား ရုပ်နာမ်များ ပိုင်းခြားခွဲ၍ သိ။ လိုက်ဆိုကြ။

* စိတ်စင်ကြယ်သွား ရုပ်နာမ်များ ပိုင်းခြားခွဲ၍ သိ။

စိတ်စင်ကြယ်မှ ရုပ်နာမ်ပိုင်းခြား သိနိုင်တယ်။ စိတ်စင်ကြယ်တာ ဆိုတာလည်း စိတ်တည်ကြည်မှ အဲဒီတော့ ဘယ်နည်းနဲ့ ဘယ်လိုများ အားထုတ်ကြ မလဲလို့ဆိုတော့- လိုက်ဆိုကြ။

* သတိမြဲရာ ပထမာ ဒုမ္မာရှည်တိုသိ။

* လုံးစုံလင်းရာ တဌ်သာ စမ္မာငြိမ်းစေဘိ။

ပထမဆုံးကတော့ သတိလေးမြဲဖို့ပါဘဲ။ ပါဠိတော်က-

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။

လူတွေ လူတွေ တစ်နေ့ကို တစ်နာရီထိုင်၊ ငါးမိနစ် (၁၀၀) ပတ်ဝန်း ကျင်လောက် ရှုရှိုက်ကြတယ်ဆိုတော့ တစ်နာရီဆိုတော့ (၁၀၀၀) ပတ်ဝန်း ကျင်လောက် ရှိသွားတယ်။ တစ်နေ့ (၂၄)နာရီဆိုတော့ (၂၄၀၀၀) လောက် ရှုကြ ရှိုက်ကြ။

အဲဒီတော့ လူ့ဘဝမှာ ပြဿနာပေါင်း (၁၆၀၀၀)လို့ ပြောနေကြ တယ်။ သောင်းခြောက်ထောင်ကျော်ပါသေးတယ် ပြောပါတော့။

တစ်နေ့ တစ်နေ့ ထွက်လေ ထုတ်ကြ မှုတ်ကြ။ ဝင်လေ ရှုကြ ရှိုက်ကြနဲ့ အကြိမ်ပေါင်းကလည်း သောင်းချီပြီးတော့ ရှုကြ ရှိုက်ကြ။

အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက တရားပေးတာ။ လွယ်အောင် ပေးခဲ့တာ။ မြတ်စွာဘုရား တရားပေးတာက လွယ်လွယ်ပဲ။ ငါဘုရား ဟောကြားတော် မူတဲ့ တရားတော်တွေ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ဘယ်လိုများ သိကြပါလိမ့်မလဲတဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက ငါဘုရား ဟောတော်မူတဲ့ တရားတော်တွေကို သတ္တဝါအများ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ဘယ်နည်းနဲ့ သိကြမလဲ ဆိုပြီးတော့ လွယ်

မိခင်ဧရာဝတီ

လွယ်လေးပေးတာ ဘယ်လောက်လွယ်သလဲဆိုရင်-

လူတိုင်းလူတိုင်း မွေးဖွားလာတဲ့ အချိန်ကစပြီးတော့ အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ။

တစ်နေ့မှာ သောင်းချီပြီးတော့ ရှူကြ ရှိုက်ကြတာ။ အိပ်တဲ့အခါ တောင်မှ မရပ်ဘူး၊ မနားဘူး။ ရှူလို့ ရှိုက်လို့ဘဲ။ အိပ်တဲ့အခါ ပိုတောင် မှန်သေးတယ်။ ဒါကို အနားယူတယ်လို့ ဒီလိုခေါ်ကြတာကိုး။

အဲဒီတော့ ဘယ်လိုအားထုတ်ကြမလဲ နေပုံ ထိုင်ပုံ။

ဣဓပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ အရညဂတောဝါ ရုက္ခမူလဂတောဝါ သုညာဂါရဂတောဝါ နိသီဒတိ၊ ပလ္လက္ခိ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံကာယံ ပဏိဓာယ၊ ပရိမုခံသတိ ဥပဌပေတွာ။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ထိုင်ပါတဲ့၊ သင့်လျော်သလိုလေး။ အမျိုးသားများလည်း အမျိုးသားများအလျောက် (တင်ပလွင်ခွေ)၊ အမျိုးသမီးများလည်း အမျိုးသမီးများအလျောက် (ပဆစ်တုပ်ပြီး) သင့်တော်သလို ထိုင်ပါ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်စင်းစင်းလေး ထားပြီးတော့ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှူမှတ်ပါ။

ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကတော့ အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေဟာတဲ့၊ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှူမှတ်ဖို့ အင်မတန်လျော်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ ဝင်လေ ထွက်လေကို ထိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ်ပေးတာ ပါပဲတဲ့။

တကယ်တမ်းကျတော့ ဣရိယာပုတ်လေးပါးလုံးမှာ ထွက်လေ ဝင်လေ သတိမလွတ်စေနဲ့တဲ့။ ကုလားထိုင်ပေါ် ထိုင်ရင်းလည်း ရှူမှတ်လို့ရ၊ တစောင်းလေး အိပ်ရင်းနဲ့လည်း ရှူမှတ်လို့ရ၊ တစ်ခါတရံ နေမကောင်း ထိုင်မကောင်းဖြစ်တဲ့ အခါမှာလဲပဲ အိပ်ယာထမှာ လျောင်းပြီးတော့ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှူမှတ်လို့နေပါတဲ့။

ဟော- ဒါပြဿနာ ဖြေရှင်းတဲ့နည်းပဲ-တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက-

ပြဿနာဆိုတာ ဘာတွေလဲလို့ဆိုတော့ အိုမှု ပြဿနာ၊ နာမှု ပြဿနာ၊ သေမှု ပြဿနာ၊ အိုမှု နာမှု သေမှု ပြဿနာတွေ၊ လောကလူမှု ပြဿနာတွေ၊ ပြဿနာပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်တွေ အဲဒီ ဒုက္ခ

မိခင်ဧရာဝတီ

တွေဟာ လူ့လောကမှာ ဘုံလောကမှာ တန်ခိုးရှိဖို့ လို့မှ မကုန်ဘဲကိုး။ ဒုက္ခတွေကို ပြဿနာတွေလို့ ပြောရမှာပေါ့။

ဒါကြောင့် လူတွေပြောကြတယ်။ “ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်၊ ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်” လူတွေပြောကြတယ်။

တစ်ခါက တောရွာတစ်ရွာမှာ လူသုံးယောက်၊ ပထမတစ်ယောက်က သူ့စိတ်ထဲ ရှုပ်ထွေးလွန်းလို့ ရွာထဲနေရတာ ရွာပြင်ဇရပ်လေးပေါ်လာပြီး တော့ သူကခေါင်းတွေ ရှုပ်လွန်းလို့ ဇရပ်လာပြီးတော့ ပြဿနာရှင်းတာ။ ရှင်းတော့ သူ့မှာပါလာတဲ့ မြေဖြူတန်လေးနဲ့ ကောက်ရေးထားတာ။ “လူတစ်ခု ပူမှုရယ်တဲ့ ဆယ်ကုဋေ” တဲ့။ ပူလွန်းလို့တဲ့။ အရှုပ်အထွေး ပြဿနာတွေ များလွန်းလို့ လူတစ်ခု ပူမှုရယ်တဲ့ ဆယ်ကုဋေ။ အဲဒီလို ရေးပြီး ပြန်သွားတာ။

နောက်တစ်ယောက်က ထွက်လာပြန်ရော သူ့မှာလဲ အပူတွေ အရှုပ်အထွေး ပြဿနာတွေနဲ့ ရှုပ်ထွေးလို့ ပူလွန်းလို့ သူက အဲဒီစာလေး ကြည့်ပြီးတော့ သဘောကျတယ်။ သဘောတော့ကျတယ်။ ကျပေမယ့် “ဆယ်ကုဋေမကဘူး” တဲ့။ ငါ့အပူက ရှုပ်ထွေးနေတာတွေ သူ့ထက်များတယ်။ ဒီလူပူတာ ဆယ်ကုဋေဆိုတယ်။ ငါ့မှာ ဆယ်ကုဋေမကဘူးတဲ့။ ပြင်ရေးဦးမှပဲ ဆိုပြီးတော့ “လူတစ်ခု ပူမှုရယ်တဲ့ ကုဋေကုဋေ” လို့ ပြင်ပြီးတော့ ရေးတယ်။

အဲဒီလို ရေးပြန်သွားတော့ တတိယလူက လာပြန်တယ်။ လူတစ်ခု ပူမှုရယ်တဲ့ ကုဋေကုဋေကိုတွေ့တော့ သူပူတာ ကုဋေ ကုဋေ ဆိုပဲ။ သူ့မှာလဲ ဘာတွေရှုပ်ထွေးနေလဲ မသိ။ ငါ့အရှုပ်အထွေးတွေ ရေတွက်လို့လဲ မပြောချင်တော့ပါဘူး ဆိုပြီးတော့ “ပူသရွေ့ လူတွေကို မခံချင်တော့ပါဘူး” ဆိုပြီးတော့ နောက်ထပ်စာတစ်ကြောင်း ပြင်ရေးတယ်။

အဲဒီလို လူ့ဘဝမှာ ပြဿနာပေါင်းများစွာတွေ၊ ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်လို့ ဆိုကြပါစို့။

အဲဒီ ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ဖြေရှင်းတော့ တစ်နေ့ကို အကြိမ်ပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်မက အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေဝင်လေ။ ဟော- အကြိမ်ပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကျော်မက အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို တစ်နေ့ကို သောင်းဂဏန်းလောက်၊ ထောင်

ဂဏန်းလောက် ရှုမှတ်သွား မယ်ဆိုလို့ရှိရင် စောစောကပြောတဲ့ ပြဿနာ ပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ဖြေရှင်းနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

* သတိမြဲရာ ပထမာ ဒုမ္မာရှည်တို့သိ

ပထမဆုံး ထွက်လေ ဝင်လေ နှာသီးဖျားမှာ ထွက်လေ ဝင်လေ မှတ်တဲ့ ဒီနည်းကိုဘဲ များများကြိုးစားတာ ပိုပြီးတော့ ကောင်းပါတယ်။

ဒေသနာတော်မို့ ပြောကြရတာကိုး။ ရှေ့ဆက်ပြီးပြောတော့ အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေလေးရဲ့ နှေးတာ မြန်တာကို ရှည်တယ် တိုတယ်လို့ ဒီလို ခေါ်တယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေလေး ထုတ်တာ မှုတ်တာ ရှူတာ ရှိုက်တာလေးက ရှည်တယ်၊ တိုတယ်၊ နှေးတယ်၊ မြန်တယ်။

လုံးစုံလင်းရာ-တဲ့ ထွက်လေရဲ့ အဖ၊ ထွက်လေရဲ့ အလယ်၊ ထွက်လေရဲ့ အဆုံး၊ ဝင်လေရဲ့ အစ အလယ် အဆုံး အဲဒါတွေကိုသိအောင် လုပ်ဖို့ပါပဲ နှာသီးဖျားမှတ်ရင်းပဲ သိနိုင်ပါတယ်။ (သူ့ဆွံ့ပခက်လွှဲ ဥပမာ၊ ဂေါပါလဂကာန ဥပမာ၊ ဒေါဝါရီကောပမာတို့နဲ့ သိရမှာပါပဲ။)

စမ္မာငြိမ်လေဘိ- ဆိုတာက စတုတ္ထအဆင့်ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ ထွက်လေ ဝင်လေကို တဖြည်းဖြည်း နူးညံ့သွားအောင် ရှုမှတ်လိုက်တဲ့ အခါ ကျတော့ တဖြည်းဖြည်း အသက်ရှူရပ်သွားတယ်လို့ ထင်ရလောက်အောင် ငြိမ်သက်သွားတာ ရှိတယ်။

အဲဒီတော့ အဓိကကတော့ ပထမဆုံး သတိမြဲရာကို အဓိကထား ပြီးတော့ သတိမြဲလာတဲ့အခါ စိတ်တည်ကြည်လာမယ်။ တည်ကြည်လာတဲ့ အခါ စိတ်ကလေးဟာ စင်ကြယ်လာပါလိမ့်မယ်။ စိတ်ကလေး စင်ကြယ်လာ တဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီလှုပ်ရှားနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေလေးက ဝါယောရုပ်-

လှုပ်ရှားနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေလေးက ဝါယောရုပ်-

ဝါယောဆိုတာ ရုပ်တရားလား၊ နာမ်တရားလားဆိုတော့ ဝါယော ဆိုတာ ရုပ်ပါဘဲ။ ဝါယောက ဘယ်လိုလက္ခဏာ ရှိသလဲ၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား၊ တွန်းကန်တတ်တယ်၊ လှုပ်ရှားတတ်တယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေလေးက မတွန်းကန်တတ်ဘူးလား၊ မလှုပ်ရှား

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘူးလား၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတယ်။

နောက်တော့ ထွက်လေ ဝင်လေလို့ မမှတ်တော့ဘဲနဲ့ လှုပ်ရှားတဲ့ သဘော တွန်းကန်တဲ့သဘောလေးကို မြင်ပြီးတော့-

ဟော- ဓာတ်ပေါ်မှု နာမ်ကရူ

ဓာတ်ပေါ်မှုကို ဘာကရူရမှာတဲ့။ နာမ်က ရူရမှာ။

ဘာဓာတ်ပေါ်သလဲ ဆိုတော့ ရုပ်ဓာတ်ပေါ်တယ်၊ ရုပ်ဓာတ်တွေ အများကြီးထဲက ဘာဓာတ်ပေါ်သလဲဆိုရင် ဝါယောဆိုတဲ့ ရုပ်ဓာတ်ပေါ်တယ်။

အဲဒီ ဝါယောရုပ်ဓာတ်ကို စိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်က ရူရမယ်။ ရူတော့-

တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် လေးကြိမ် ထွက်လေ ဝင်လေအပေါ် မှာ ရူရှုပြီးသွားတော့ ဒါကရုပ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေလေးက ဝါယောရုပ်၊ ရူမှတ်တဲ့စိတ်က နာမ်လို့။

အဲဒီလိုလေး ပိုင်းခြားပြီးတော့ သိလာတယ်။ အဲဒီလို ပိုင်းခြားသိရုံ တင် မကဘူးတဲ့။ တစ်ခါထဲ မြင်မြင်လာတာက အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေ တစ်စုံ တစ်စုံ အဓိကမှာတောင် မဟုတ်ပါဘူး။ ခပ်ကြာကြာလေး ရှုမှတ်မယ် ဆိုရင်တော့ ထွက်လေ ဝင်လေ တစ်စုံ တစ်စုံရဲ့ အဓိကမှာ ပျက်ပျက်ပြီးတော့ သွားတာ။ မမြဲတဲ့ သဘောလေး ပါပါပြီးတော့ သွားတာ။

နောက်ဆုံးကျတော့ ဓာတ်စု ဓာတ်ပုံကြီးထိအောင် ရှုရမှာကိုး။

ဓာတ်စု ဓာတ်ပုံဆိုတာ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဝါယောဓာတ်ရဲ့ သဘောက လှုပ်ရှားတတ်တယ်၊ တွန်းကန်တတ်တယ်။

ပထဝီဓာတ်ရဲ့သဘောက ခက်မာနူးညံ့တဲ့သဘော ရှိတယ်။

အာပေါဓာတ်ရဲ့သဘောက ဖွဲ့စည်းယိုစီးတဲ့သဘော ရှိတယ်။

တေဇောဓာတ်ရဲ့သဘောက ပူနွေးအေးတဲ့သဘော ရှိတယ်။

အဲဒီတော့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ဝါယောကာယ၊ ဝါယောရုပ် အပေါင်း၊ ဝါယောရုပ်အပေါင်းလို့ ဆိုရလောက်အောင် ဖွဲ့စည်းထားတာက အဲဒါ အာပေါပဲတဲ့။ အာပေါရုပ် အာပေါရဲ့ဓာတ်သဘောဘဲ။

ထွက်လေ ဝင်လေလေးဟာ တစ်ခါတရံ ပူတာ နွေးတာရှိတယ်။ အဲဒီ ပူနွေးတာဟာ တေဇောပဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ထွက်လေ ဝင်လေလေးဟာ နှာသီးဖျားကို ထိခိုက်မှုရှိတယ်။ ထိခိုက်
မှုရှိတော့ ဒါဟာ ခက်မာတဲ့သဘောလေး ရှိတယ်။ အဲဒါ ပထဝီဓာတ်တဲ့။
အဲဒီတော့ ဓာတ်လေးပါးကြီးထဲပါလား။

ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ ဓာတ်ကို ဘာသာပြန်တော့ သဘောလို့ ပြန်
တယ်။

သဘောကို အသက်လို့ ခေါ်နိုင်ပါ့မလား။ မခေါ်နိုင်ဘူး။

သဘောကို သတ္တဝါလို့ ခေါ်နိုင်ပါ့မလား။ မခေါ်နိုင်ဘူး။

လှုပ်ရှားနေတာ တွန်းကန်နေတာလေးကို သတ္တဝါလို့ ခေါ်နိုင်ပါ
မလား။ မခေါ်နိုင်ဘူး။

အသက်ရှိတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါ့မလား။

ဘုန်းကြီးတို့တတွေက ပြောနေကြတာ။ အသက်ရှူတယ်လို့ ပြော
တာ။ ပညတ်နယ်ပယ်ကတော့ ပြောရပါတယ်။ တကယ်တမ်း ပရမတ်ခန်း
ရောက်တော့ တွန်းကန်တယ်၊ လှုပ်ရှားတယ်။ ဒီသဘောလေးဘဲ အဲဒီ သဘော
လေးဟာ (သုည)။

အဘယ်ကြောင့် သုညခေါ်သလဲ။ သုညဆိုတာ ကင်းဆိတ်တယ်။
ကင်းဆိတ်တယ်ဆိုတာ သတ္တမ္မ ကင်းတယ်တယ်။

ဇီဝ- အသက်မှ ကင်းတယ်။

သတ္တဝါလည်း မဟုတ်ဘူး။ အသက်ရှိတယ်လို့လဲ မပြောနိုင်ဘူး
ဆိုတော့ အမျိုးသားလို့ ပြောလို့ရပါမလား။ (မရပါဘုရား)။ အမျိုးသမီးလို့
ပြောလို့ ရပါမလား။ (မရပါဘုရား)။

ဟော- အဲဒီမှာ သူ့ရဲ့သဘာဝအတိုင်း ဓာတ်သဘော အမျိုးမျိုး
ရှိတာထဲက-

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း၊

ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်းတွေ အများကြီးရှိတာထဲက- ဝါယောရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ယနေ့ ဓာတ်တစ်လုံးဘဲ ပေါ်အောင် ပြောတာပါဘဲ။

အဲဒီတော့ ဓာတ်တစ်လုံးပိုင်လို့ရှိရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပွား
ပြီးသား ဖြစ်တယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုတော့ ဟောဒီဝါယောရုပ်
သည် ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်။

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်နဲ့နေတဲ့ အခါကျတော့
ဝေဒနာတွေ အမျိုးမျိုးပေါ်ပြီးတော့ လာတယ်။

အဲဒီ ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာတွေကို ရှုမှတ်တဲ့အခါကျတော့ ဝေဒနာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်။

အဲဒီ ဝါယောရုပ် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေတဲ့စိတ်၊ စိတ်
ကလေးတွေ ပေါ်ပြီးတော့ လာတယ်။ ဉာဏ်ကလေးတွေ ပေါ်ပြီးတော့
လာတယ်။

အဲဒီလို ပေါ်လာတဲ့တရားတွေက စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်။

အဲဒီလို ရှုမှတ်ရင်း ရှုမှတ်ရင်းနဲ့ အဘိဇ္ဈာ လိုချင်မှုတွေ ဒေါမနဿ
နှလုံးနာမှုတွေ ပယ်နိုင်တယ်။

အဲဒီလို ပျက်ပြီးတော့ သွားတာ။ အသိအလိမ္မာဉာဏ်နဲ့ ပထုတ်ပေး
လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ လျစ်လျူရှုပြီးတော့ နေတဲ့အခါကျတော့ ဓမ္မာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်တယ်။ ဝါယောရုပ်က ဒုက္ခသစ္စာ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊
ရှုမှတ်စိတ်က ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလို့ မြင်ရှုတော့ ဓမ္မာနုပဿနာ။

ဟော- အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံကို တစ်ခါထဲ သတိလေး
က မပျောက်အောင် မပျက်အောင် တစ်ခါထဲ သတိလေးထားပြီးတော့
နေတာ။ ဒီတော့ သတိသမ္မောဇ္ဈင်ပေါ့။

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့
ကြုံတွေ့လာတဲ့ တရားတွေ၊ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ တရားတွေကို ခွဲခြားဝေဖန်
ပြီးတော့ ကြည့်နေတဲ့ အခါကျတော့ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ကြိုးစားပြီးတော့ ထုတ်လိုက်တဲ့အခါ၊ မှတ်
လိုက်တဲ့အခါ၊ ရှုလိုက်တဲ့အခါ၊ ရှိုက်လိုက်တဲ့အခါ မပြတ်အောင် ကြိုးစားပြီး
မှတ်ပြီးနေရင် ဟော- ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်လို့ စိတ်ကလေး တစ်ခါထဲ ရှုမှတ်လို့
ကောင်းပြီးတော့ နှစ်သက်ပြီးတော့ သဘောကျပြီးတော့ နေတော့ ပီတိ

မိခင်ဇရာဝတီ

သမ္မောဇ္ဈင်။

ဝိတိသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်တော့ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ကလဲ အလိုလို ငြိမ်းပြီး တော့ သွားတယ်။

အဲဒီလို အလိုလိုငြိမ်းပြီးသွားတဲ့ အခါကျတော့ ဟော- သမာဓိ စိတ်ကတည်ကြည်မှု ရလာတယ်။ အဲဒါ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်။

အဲဒီလို သမာဓိရလာတဲ့ အခါကျတော့ ဒီတရားတော်တွေကို လျစ် လျူရှုပြီးတော့ နေနိုင်ခြင်းက ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ဖြစ်ပေါ်လာပြီဆိုတော့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်လေးပါး (မဂ် ဉာဏ်လေးပါး)၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်လေးပါး (ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါး) ရရှိတဲ့ အခါကျ တော့ နိဗ္ဗာန်ရရှိနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်-

အားလုံးတောင့်တနေတဲ့ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း ဇာတ်သိမ်း ပြည်နိဗ္ဗာန်။

ဒုက္ခအားလုံးငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်- လိုက်ဆိုကြ။

* ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၊ ဇာတ်သိမ်းပြည်နိဗ္ဗာန်။

* တောင့်တပူပန် ကင်းဆိတ်ညံ နိဗ္ဗာန်မြတ်ချမ်းသာ။

* ဘေးပေါင်းတရံ မဆက်ဆံ နိဗ္ဗာန်မြတ်ချမ်းသာ။

အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ရဖို့အတွက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါး၊ ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါး၊ ဝိဇ္ဇာ လေးပါး၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်လေးပါး ရဖို့က ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးရှိမှ။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးရဖို့က သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ရှိမှ။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ရဖို့ရာ ဟော အာနာပါနဿတိ သမာဓိ- ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကျော် မိန့်ကြား တဲ့ ဩဝါဒစကားတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီ ဩဝါဒလိုက်နာပြီးတော့-

အဲဒီ ဩဝါဒက ဘာလဲဆိုတော့။

အမှတ်တမဲ့ မနေကြနဲ့၊ အမှတ်တမဲ့ မနေကြနဲ့၊ မမေ့ကြနဲ့၊ မမေ့ကြနဲ့ လို့ မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ ဩဝါဒ။

အဲဒီ ဩဝါဒကို လိုက်နာပြီးတော့ အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကျော်

မိန့်ကြားတဲ့ သြဝါဒကို လိုက်နာပြီးတော့-

အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကျော် အသုံးချနေကြတဲ့ ထွက်လေ
ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ ပြဿနာပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကို ဖြေရှင်း
နိုင်ကြပါစေကုန်သော်။

သာဓု သာဓု သာဓု

အားလုံး ဒကာ ဒကာမတွေ မေးရဦးမယ်။ ပြဿနာပေါင်း
သောင်းခြောက်ထောင် တွေ့ချင်ကြရဲ့လား။ (မတွေ့ချင်ပါဘုရား)။ မတွေ့
ချင်တာက အမှန်ဘဲ။ ဘယ်သူမှ မတွေ့ချင်ဘူး။

ဒါပေမယ့် တွေ့မနေကြဘူးလား။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်
ပြောကြ ဆိုကြတဲ့အခါ မင်းပြဿနာက သာမန်လေးရယ်၊ ငါ့ပြဿနာက
ဒီထက်ကြီးတယ်။

ဘုန်းကြီးနဲ့ လူနဲ့ပြောသလိုပေါ့။ သူ့အပူပြောရင် အဲဒီအပူက
သာမန်လေးရယ်၊ ငါ့အပူက ဒီထက်ဆိုးတယ်လို့ ဒီလိုဘဲ ပြောကြတယ်
မဟုတ်လား။

ဪ- မင်းတို့သာ ပူနေတာ၊ ငါတို့ဖြင့် အေးလို့ပြောတဲ့လူ ချီ
လား။ မရှိဘူး။

အဲဒီတော့ ဒီဘဝပြဿနာ ရှင်းနိုင်မှနော်။ နောင်သာသနာတွေ့ဖို့
မလွယ်ဘူး။ အဲဒီတော့ အပူငြိမ်းနိုင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်-နော်။ ပြဿနာ
ငြိမ်းနိုင်ဖို့။

ပြဿနာငြိမ်းနိုင်ဖို့ မြတ်စွာဘုရား အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀) မိန့်
ကြားထားတဲ့ သြဝါဒ ရှိတယ်။

ပမာဒံ ဘယတောဒိသ္မာ၊ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော၊

အပ္ပမတ္တာ သဒါဟောထ၊ ဧသာဗုဒ္ဓါနုသာသနီ။

ပမာဒံ- ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်း၊ အာရုံငါးပါး
လိုက်စားခြင်းကို။ ဘယတော- ကြောက်ဖွယ်လန့်ရေး ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်
ဒိသ္မာ- ပဿန္န- မြင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ (ကုသိုလ်မေ့နေတာကို

မိခင်ဇရာဝတီ

ကြောက်စရာ လန့်စရာလို့ မြင်ကြ) အပ္ပမာဒဗ္ဗ- ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌
မမေ့မလျော့နေခြင်းကိုကား။ ခေမတော- ဘေးဘယာကင်းကွာ အေးချမ်း
သာသော အနေအားဖြင့်။ ဒိသ္မာ ပဿန္တု- မြင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။
သဒါ- အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့ မလျော့ မပေါ့ဆကြကုန်သည်။
ဟောထ- ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဧသာ- ဤပမာဒတရားကို ဖယ်ရှား၍
အပ္ပမာဒတရားကို လက်ကိုင်ထားရန် တိုက်တွန်းတော်မူခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနိ-
ဘုရားရှင်တို့၏။ အနုသာသနီ- သွန်သင်ဆုံးမ နည်းလမ်းပြချက်ကြီး
ဖြစ်ပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဣ ဣ ဣ

နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်

နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ် ပြီးပါပြီ။
ဘုရားဂုဏ်တော် (၉)ပါး စိန်တံတိုင်း (၉)ထပ် (၉)ရက်၊
တရားဂုဏ်တော် ရွှေတံတိုင်း (၆)ထပ်၊
သံဃာ့ဂုဏ်တော် ငွေတံတိုင်း (၉)ထပ် တစ်ရက်။

ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်သော ဂါထာ (၃၂)မျိုး၊ တစ်ဂါထာလျှင် (၃)ခေါက်စီ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါလျှင် ဂါထာ (၉၆)ဂါထာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဂါထာ (၉)ခေါက်စီ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပါက ပို၍ သင့်မြတ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်တရား ပိတ်ဆို့တတ်တဲ့ နီဝရဏတရားဆိုး ကင်း၍ အစိုးတရ ပိုင်သ နိုင်နင်း သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညိန္ဒြေ တိုးပွားခြင်း အကြောင်းကောင်းမြတ်သော ကျင့်စဉ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ထား ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် ရှေ့ဆက်လက် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။ အမွန်းတင်ဘာဝနာအနေနဲ့ မဟာ သတိပဋ္ဌာန် လုပ်ငန်းကြီးတွင် ရှေးဦးစွာ ပြသတော်မူခဲ့တဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏လမ်းစဉ် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာလုပ်ငန်းခွင်သို့ ဆက်လက်ဝင်ရောက် အထွဋ် အထိပ်သို့ ရောက်နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း ဘုန်းကြီးရဲ့ နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ကို ဒီဘုရားဟော သုတ္တန်ပါတ်လာ ဂါထာနဲ့ပဲ နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။

ဇာဂရန္တာ သုဏထေတံ
ယေသုတ္တာ တေ ပဗုဇ္ဈထ
သုတ္တာဇာဂရိတံ သေယျော
နတ္ထိ ဇာဂရတော ဘယံ။

(သုတ္တန်ပါတ်)

ဘောန္တော- ယခု ဘုန်းကြီးဟောခဲ့တဲ့ နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ဖြင့် ကောင်းသောစိတ်အကြံ အဓိဋ္ဌာန်တိုင်း အောင်မြင်လို ငြား အို- သူတော်ကောင်းများတို့။ တုမေ- သင်တို့သည်။ ဧတံ- နာဂလိုဏ်ဂူ (၁၁)ရက် အဓိဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်တရား လမ်းစဉ်ကို။ ဇာဂရန္တာ- ငိုက်မြည်းခြင်း ကင်းခြင်း နိုးကြားရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုဏထ- နာယူမှတ်သား ဆောင်

မိခင်ဧရာဝတီ

ထားကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ်အားထုတ် ပွားများကြပါကုန်လော့။ ယေ-
အကြင်သူတို့သည်။ သုတ္တာ- ညစ်ကြေးကင်းဆိတ် ကုသိုလ်စိတ်ကို ဆို့ပိတ်
တတ်ငြား နီဝရဏတရားတို့ဖြင့် အိပ်ပျော်ငိုက်မြည်း၍ နေကြကုန်၏။ ဝါ၊
ဗုဒ္ဓစကား တရားမသိ ရောင်တိရောင်ချာ ငိုက်မြည်း၍ နေကြကုန်၏။ တေ-
ထိုသူတို့ကို။ ပဗုဇ္ဈထ- လက်တို့ အသာနိုးလိုက်ကြပါကုန်လော့။

သုတ္တာ- ညစ်ကြေးကင်းဆိတ် ကုသိုလ်စိတ်ကို ဆို့ပိတ်တတ်ငြား
နီဝရဏတရားတို့ဖြင့် အိပ်ပျော်ငိုက်မြည်းနေခြင်းထက်။ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓစကား
တရားမသိ ရောင်တိရောင်ချာ ငိုက်မြည်းနေခြင်းထက်။ ဇာနည်- သဒ္ဓါ
သတိ သမာဓိနှင့် ဝီရိယ ပညာ ငါးဖြာသော ဣန္ဒြေတို့ကို ရင့်ကျက်စေနိုင်
ငြား နိုးကြား၍နေခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓစကား တရားသိမြင် နိုးကြား၍နေခြင်း
သည်။ သေယျော- အလွန်အကျွံ အထူးမြင့်မြတ်လှပါပေ၏။

ဇာနည်တော- သဒ္ဓါ သတိ သမာဓိနှင့် ဝီရိယ ပညာ ငါးဖြာသော
ဣန္ဒြေတိုးပွား နိုးကြားနေသော သူအား။ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓစကား တရားသိမြင်
နိုးကြားနေသော သူအား။ ဘယ်- ကြောက်ဖွယ်လန့်ရေး ဘေးဟူသမျှသည်။
နတ္ထိ- တစိုးတစိ မရှိရိုးဧကန် အမှန်ပင် ဖြစ်ပါပေသတည်း။

သာဓု - သာဓု - သာဓု

ရန်ကုန်မြို့

ရာဂလုံဏ်ဂူဘုရားကုန်းမြေ ကလေးဝတောရစာသင်တိုက်နှင့်
လယ်တီမူပိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနရယက
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာ ရာဂယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
ဒွိပိဋကဓရ - ဒွိပိဋကကောဝိဒ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူပိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ပိပဿနာဒီပနီ မွှေးမြှူကြီး၌
ဟောကြားအပ်သော

၁၁-ကြိမ်မြောက် လယ်တီပိပဿနာ (၁)

ပထမနေ့ဟောစဉ်

သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၂၅၄၄-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်
၁၃၆၂-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း (၁)ရက်နေ့။

သမာဓိရဲ့စွမ်းအား

ယနေ့မှာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းနေကြတဲ့ သူတော်စင်
အပေါင်းတို့အား အာနာပါနသမာဓိရဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့
ရရှိတဲ့ စိတ်တည်ကြည်မှုရဲ့ တန်ဖိုးကြီးပုံကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဟော
ကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ ရရှိတဲ့
သမာဓိစိတ်ရဲ့ တည်ကြည်မှုဟာ အင်မတန် တန်ဖိုးကြီးလှပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “ အယံပိခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါန
ဿတိ သမာဓိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော သန္တောစေဝ

မိစင်ဇရာဝတီ

ပဏီတောစ အသေစ နကော စ သုခေါ စ ဝိဟာရော”

ရဟန်းတို့- ဤထွက်လေ ဝင်လေကို ပွားများပြီး ရရှိတဲ့ စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှုလေးဟာ ငြိမ်လည်း ငြိမ်သက်ပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းလည်း ငြိမ်းချမ်းပါတယ်။ မွန်လည်း မွန်မြတ်လှပါတယ်။

“အသေစနကောစ သုခေါ ဝိဟာရော”။ အခြားအရာဝတ္ထုတစ်ခုနဲ့ ဖြည့်စွက်မှ ချမ်းသာရတာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ သူ့ချည်းသက်သက် အင်မတန် ချမ်းသာလှပါတယ်။

“ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝုပသမေတိ”။ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်လာတိုင်း ဖြစ်လာတိုင်း ကုန်သော အကုသိုလ်ညစ်ထေး မကောင်းမှု အညစ်အကြေးတွေကိုလည်း ခဏချင်း ပပျောက်စေနိုင်ပါတယ်။ ငြိမ်းစေနိုင်ပါတယ်။ ဥပမာ-

သေယျထာပိနာမ ဂိမ္မာနံ ပစ္ဆိမေ မာသေ ဦဟတံ ရဇောဇ္ဈိ
မဟာမေယော ဌာနသော အန္တရဓာပေတိ ဝုပသမေတိ။

နွေလတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးလမှာ နွေအခါမှာ နေပူတော့ မြူမှုတွေဟာ တစ်ခါထဲ မြေကြီးဟာ မြူမှုနဲ့တွေ့ ထပြီးတော့ နေတဲ့အချိန် အဲဒီအခါမှာ နွေလတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးလ မိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်းလိုက်သလို ရွာသွန်းလိုက်တဲ့မိုးဟာ တစ်ခါထဲ မြူမှုနဲ့ထနေတာတွေ ငြိမ်းအေးသွားစေနိုင်သလို မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပွားနေတတ်တဲ့ အကုသိုလ်ညစ်ထေး အပြစ်ဘေးတွေကို ပပျောက်စေနိုင်ပါတယ်။ ငြိမ်းစေနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် အာမခံသလိုပဲ အခုယောဂီ သူတော်စင်များ တစ်နေ့တာကာလ တစ်ရက်တာကာလ အားထုတ်ပြီးတော့ လာခဲ့တဲ့ မိမိတို့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ပွားများပြီး ရရှိတဲ့ စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှု။

အမြိုက်အရသာ ခံစားခွင့်ရသူ

အဲဒီ တည်ကြည်မှုရဲ့ တန်ဖိုးကြီးမားပုံကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း တို့တစ်တွေများ တကယ့်ကို ငြိမ်သက်ပြီး ချမ်းသာအေးမြ

မိခင်ဇရာဝတီ

လှပါလားဆိုတာ ဒါလေးတွေဟာ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ခံစားနိုင်တဲ့ အရသာထူး အရသာမြတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

“အမတ် တေသံ အပရိဘုတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိဘုတ္တံ”။

ကာယဂတာသတိ စာရင်းဝင်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို အားထုတ်ခွင့်မရကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ “အမတ် တေသံ အပရိဘုတ္တံ”- အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သုံးဆောင်ခံစားရသည် မမည်ပါဘူး။

“အမတ် တေသံ ပရိဘုတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိဘုတ္တံ”။ ယေသံ- အကြင် အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်။ ကာယဂတာသတိ- ထွက်လေ ဝင်လေကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်တဲ့သတိကို။ ပရိဘုတ္တံ- သုံးဆောင်ခံစားရပြီ။ တေသံ- ထိုအမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်။ အမတ်- အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဘုတ္တံ- သုံးဆောင်ခံစားရသည် မည်ပါပေ၏။

ကာယဂတာသတိ စာရင်းဝင်ဖြစ်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို သတိနဲ့ ပွားများပြီးတော့နေတဲ့ ကာယဂတာသတိကို ပွားများသုံးဆောင်နေရတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတွေဟာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သုံးဆောင်နေရသလိုပါပဲ။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သုံးဆောင်နေရသည် မည်ပါ၏။

ဘုရားရှင်၏ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် ဓမ္မစက်ရတနာ ဒေသနာတော် ရှိသည့်အတိုင်း အားလုံးယောဂီ သူတော်စင်များဟာ ကာယဂတာသတိ စာရင်းဝင်ဖြစ်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်တဲ့သတိကို အကြိမ်များစွာ အချိန်များစွာ သုံးဆောင်ခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီလို သုံးဆောင်လိုက်ခြင်းဖြင့် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း အချိန်များစွာ အကြိမ်များစွာ သုံးဆောင်သည် မည်ပါတယ်။

အဆင့်ဆင့်ထုံမွှန်း

ဟော- အဲဒီ အာနာပါနု ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ ရရှိတဲ့သတိ၊ အဲဒီ သမာဓိလေးဟာ ဘာကိုအခြေခံသလဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

“သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိမဟ ပ္ပလော ဟောတိ မဟာ နိသံသော”။

သီလပရိဘာဝိတော- သီလဖြင့် ထုံမွန်းထားအပ်တဲ့။ သမာဓိ- သမာဓိသည်။ မဟ ပ္ပလော- အကျိုးများပါ၏။ မဟာနိသံသော- အာနိသင် ကြီးလှပါ၏။

ဒီစကားလေးများ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးလေ။ ဒီစကားကို မိန့်တာများလေ။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးလေ ဒီစကား ဒီဒေသနာတော်ကို ဟော တာများလေ။

“သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟာပ္ပလော မဟာနိသံသော”

သီလနဲ့ထုံမွန်းထားအပ်တဲ့ သမာဓိဟာ အကျိုးများပါတယ်။ အာနိ သင် ကြီးလှပါတယ်။

ယခု ယောဂီသူတော်စင်များ မိမိတို့သီလနဲ့ ရှေးဦးစွာ ထုံမွန်းပြီး တော့ ထားအပ်တဲ့ သမာဓိ၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ သမာဓိကို ဖြစ်ပွားစေတတ် တဲ့ သီလရှိပြီးတော့ အဲဒီ သီလကနေ တွန်းပို့လိုက်တဲ့ သမာဓိကလည်း အားကောင်း။

“သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာမဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသာ”။

မိမိတို့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ပွားများလို့ရရှိတဲ့ စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှု စိတ်၏တည်ကြည်မှုလေးက တွန်းပို့လိုက်တဲ့ ဝိပဿနာ ပညာစတဲ့ ပညာ များဟာလဲ။ မဟပ္ပလော- အကျိုးများပါတယ်။ မဟာနိသံသာ- အာနိသင် ကြီးလှပါတယ်။

မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ သမာဓိသည် စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှု စိတ်ရဲ့ အေးအေးဆေးဆေးမှုတွေက ဝိပဿနာ ပညာ အဆင့်ဆင့် ဝိပဿနာပညာ ကို တွန်းအားပေးနေတာပဲ။

မကြာခင် မြတ်စွာဘုရား ပေးသနားတော်မူခဲ့တဲ့။ တစ်နည်းအား ဖြင့်၊ သာသနာတော်တွင်းမှာသာရှိတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာသို့ ဆိုက်ရောက် တော့မှာဘဲလို့ ဆိုပြီးတော့ ဝမ်းမြောက်ရတယ်။

ဆုတောင်းပြည့်မယ်

“ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ အာသဝေဟိ ပရိမုစ္ဆတိ”

အဲဒီ ပိပဿနာပညာတွေနဲ့ ထုံမွန်းထားအပ်တဲ့ စိတ်ကလေးဟာ အာသဝေါလေးတန် ကုန်ခမ်း ငြိမ်းချမ်းပြီးတော့ သွားနိုင်တယ်။

အဲဒီလို ငြိမ်းချမ်းပြီးသွားတော့ မိမိတို့ ကုသိုလ်ပြုတိုင်း ကုသိုလ် ပြုတိုင်း “ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံဟောတု”။ ဤကုသိုလ်သည် အာသဝေါတရားကို ကုန်စေတတ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်၊ အာသဝေါတရား ကုန်ရာ ဖြစ်တဲ့ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ အာသဝေါတရား ကုန်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ရဖို့ အခြေခံ ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်ပါစေဘုရားလို့။

အကြိမ်ပေါင်းများစွာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဆုတောင်းခဲ့တဲ့ ဆုတောင်း အဲဒီကျမှ ပြည့်မယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ဆုတောင်းပြည့်နိုင်တယ်။

တကယ့်စင်ကြယ်မှု

စိတ်ကလေး အာသဝေါတရားတွေက စင်ကြည်ပြီး စိတ်ကလေး စင်ကြယ်မှ တကယ်တမ်း သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်ကြတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်ကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ စင်ကြယ်အောင် သုတ်သင်ရှင်း လင်းပြီးတော့ နေပေမယ့် စင်ကြယ်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား မဟောခဲ့ပါဘူး။

ဒါကြောင့်-

ကာယေန သံကိလိဿန္တိ မာဏဝါ၊

ကာယေသုဇ္ဇေ အနက္ခာတံ မဟေသိနာ။

ခန္ဓာကိုယ်ညစ်နွမ်းသဖြင့် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းတယ်။ ခန္ဓာကိုယ် စင်ကြယ်သဖြင့် သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်တယ်လို့ အဲဒီလို မဟောပါဘူး။

စိတ္တေန သံကိလိဿန္တိ မာဏဝါ၊

စိတ္တေသုဇ္ဇေ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ။

ဘယ်လိုဟောသလဲ။ စိတ်ကလေး ညစ်နွမ်းနေရင်ဖြင့် သတ္တဝါတွေ ညစ်နေပါတယ်။ စိတ်ကလေး စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းလို့ရှိရင် သတ္တဝါ တွေ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းကုန်ပြီ။ အဲဒီလိုသာ ဟောခဲ့တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ယနေ့ အားထုတ်နေကြတာ စိတ်စင်ကြယ်ဖို့ပါဘဲ။ စိတ်စင်ကြယ်မှ တကယ်စင်ကြယ်တယ်။ စိတ်ကလေး ယဉ်ကျေးအောင်၊ စင်ကြယ်တဲ့စိတ်၊ ယဉ်ကျေးတဲ့ စိတ်ကလေးဟာ ချမ်းသာအမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

“ဒန္တံ စိတ္တံ သုခါဝဟံ”။

ဒန္တံ- ဘာဝနာကြိမ်လုံး ရွယ်ချိန်သုံးသဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးသော။
စိတ္တံ- စိတ်ကလေးသည်။ သုခါဝဟံ- လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာကို မရောက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါပေ၏။

ဘာဝနာကြိမ်လုံး ရွယ်ချိန်သုံးပြီးတော့ ခြေမှုန်းနှိပ်ကွပ် ဆုံးမထား အပ်တဲ့စိတ်၊ အခု ဆုံးမနေတဲ့စိတ်၊ အဲဒီ စိတ်ဟာ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန် ချမ်းသာကို မရောက်ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်ပါတယ်။

အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု

ဒါကြောင့် “အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု” ဆိုသလို စိတ်ကလေးဟာ အညှာပါပဲ။

ဒါကြောင့် “အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု ပုံကိုရှုလော့”။ အသီး တစ်ရာ အညှာတစ်ခု။ အဲဒီ ဥပမာလေးကို သတိပြုပါတဲ့။

“အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု ပုံကိုရှုလော့
စိတ်ဟုမည်ငြား ဤတစ်ပါးမျှ တရားကိုယ်ကြပ်
စောင့်စည်းကွပ်က လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာ
ရကြောင်းလာ၏”။

စိတ်ဆိုတဲ့ တရားလေး အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခု သဘောထား ပြီးတော့ ဒီအညှာလေး ခိုင်မြဲအောင် ဒီအညှာလေး ယဉ်ကျေးအောင် ခိုင်မြဲ အောင် ပြောင့်မှန်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမယ်ဆိုရင် လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန် ချမ်းသာ၊ ချမ်းသာဆို ချမ်းသာချည်း ရရှိနိုင်ပါတယ်။

စိတ်မိုက်နွားဆိုး

ဒါကြောင့်-

- စိတ်မိုက်နွားဆိုး သတိကြီးနှင့် မတိုးရုန်း အာရုံတိုင် ခိုင်ခိုင် ချည်ထားပါ။

စိတ်ဆိုတာ အဝေးကြီး သွားတတ်တယ်။ တစ်ဦးတည်း လှည့်လည် တတ်တယ်။ အကောင်အထည်လည်း မရှိဘူးတဲ့။ နှလုံးအိမ်မှာ ရပ်တည်ပြီး တော့ နေတတ်တယ်။

အဲဒီလို သဘောရှိတဲ့ စိတ်ကို-

“ယေစိတ္တံသံ ယမေဿန္တိ၊ မောက္ခန္တိမာရ ဗန္ဓနာ”

ဒီစိတ်ကို စောင့်စည်းနှိပ်ကွပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မာရ်မင်းရဲ့ အနှောင် အဖွဲ့က လွတ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်မိုက်နွားဆိုး သတိကြီးနှင့်။

အဲဒီစိတ်ကို သတိဆိုတဲ့ ကြိုးနဲ့ မတိုးနိုင် မရုန်းနိုင် မလှုပ်နိုင်အောင် ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာ ခိုင်ခိုင်ချည်ထားကြ။ အဲဒီ ချည်နည်း လေးကို မြတ်စွာဘုရားက-

“ဣဓေကိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ”

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း တွက်ကိန်း များလှ ဘုံဘဝတွေမှာ အသက်နဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကိုမျှ မငဲ့ညှာဘဲ ရှာဖွေစုဆောင်း ပြီး ရသိလာတဲ့ တရားတော်။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာကျော်က ဟောထားခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ အမွေအနှစ်တွေကို ယခု ကံကောင်းထောက်မလို့ တွေ့ကြ ကြုံကြ ဆုံစည်းကြ တရားအားထုတ်ကြရတာ။ ကမ္ဘာလူထုကြီး သန်းပေါင်း ခြောက်ထောင်ကျော်ရှိပေမယ့် ဒီနည်းနာ နိဿယကို သိရှိခွင့် အားထုတ် ခွင့်ရကြတဲ့ သူတော်စင်တွေဟာ နည်းနည်းလေးပဲ ရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာလူထုကြီး ဟာ အများကြီးဘဲ။

ကုန်းနေသတ္တဝါ၊ ရေနေသတ္တဝါ၊ ကောင်းကင်နေသတ္တဝါတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် သတ္တဝါတွေဟာ အနန္တများပြားပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

သို့သော်လည်းပဲ ဒီနည်းနာ နိဿယနဲ့ ဘဝငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် ကျင့်ခွင့် အားထုတ်ခွင့်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နည်းနည်းလေးပဲ ရှိပါတယ်။

- စိတ်မိုက်နွားဆိုး သတိကြီးနှင့် မတိုးရုန်းနိုင် အာရုံတိုင် ခိုင်ခိုင် ချည်ထားပါ။

- ခိုင်ခိုင်ချည်ထား စိတ်မိုက်နွား ပြေးသွားရုန်းကြည့်ရှာ။

သတိဆိုတဲ့ ကြိုးနဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာချည်ပြီး တော့ မြဲအောင်ဆိုပြီးတော့ ချည်ထားသော်လည်းပဲ ရုန်းလိမ့်မယ်။

- ရုန်းသော်လည်းပဲ၊ “ရုန်းမရပါ၊ ချည်တိုင်မှာ မောခါငြိမ် သက်ခါ”။

ရုန်းမရတော့ ချည်တိုင်မှာ မောပြီးတော့ ငြိမ်သက်နေမှာပါ။

- မောကာငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက် တိုးတက်တည်ကြည်လာ။

အဲဒီစိတ်ကလေးဟာ မောပြီးတော့ ငြိမ်ပြီးတော့ မလှုပ်မယှက် နေပါလိမ့်မယ်။ တည်ကြည်ပြီးတော့ လာပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီ အချိန်မျိုးကျတော့ သမာဓိရသွားပြီ။

- သမာဓိရ တည်ကြည်က စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ

ဟော- စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်တော့ သမာဓိ ရလာပြီ။ သမာဓိရတော့ စိတ်ကလေးဟာ တည်ကြည်ပြီး စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသွားတယ်။

မြတ်စွာဘုရား လိုချင်တာက စိတ်စင်ကြယ်ဖို့၊ စိတ်ကလေး စင်ကြယ် ရင် သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်တယ်။ စိတ်ကလေး ညစ်နွမ်းရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းတယ်။

မိမိတို့ရဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိတဲ့ အညစ်အကြေးတွေနဲ့ ညစ်နွမ်းနေတဲ့ စိတ်ကလေးကို ဆေးရမယ်။

ဝင်လေ ထွက်လေကို အာရုံယူပြီးတော့ ရှုမှတ်ပွားများပြီး လာတဲ့ အခါကျတော့ ဟောဒီစိတ်ကလေးဟာ စင်ကြယ်ပြီးတော့ လာတယ်။

အခု အဲဒီလမ်းကြောင်းကို သွားပြီးတော့ နေကြရတာ။

- စိတ်စင်ကြယ်ငြား ရုပ်နာမ်များ ပိုင်းခြားခွဲ၍သိ၊

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီလို စိတ်ကလေး စင်ကြယ်သွားပြီ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ ပိုင်းခြား၍ ခွဲခြား၍ သိပြီ။ အဲဒီ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ ခွဲခြား၍သိတဲ့ အဆင့်ရောက်အောင် အခုစိတ်တည်ငြိမ်မှုလေးရအောင် ထွက်လေ ဝင်လေ ကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ နေကြရတာပါဘဲ။

ဒါကြောင့် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ သမာဓိ တည်ကြည်မှုရအောင် အားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီ သူတော်စင်အပေါင်းတို့ အား အားပေးစကားပြောသောအားဖြင့် “ဘုန်းကြီး တရားအားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို တရားစကားပြောရတာ အင်မတန်ကို အရေးပါတယ်၊ အရာ ရောက်တယ်၊ အရသာလည်း ရှိတယ်”။

“သမာဓိရရှိအောင် အားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်တို့အား သမာဓိစကား ပြောရတာ သိပ်ပြီး ကျေနပ်တယ်၊ အရသာလည်း ရှိတယ်”။

“ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်ဆင့်ရအောင် အားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီ သူတော်စင်တို့အား ဝိပဿနာ တရားစကားပြောရတာ သိပ်ကျေနပ်တယ်၊ သိပ်အားရတယ်၊ အရသာလည်း ရှိတယ်”။

ဒါကြောင့် ယနေ့ ကဆုန်လဆန်း (၁)ရက်နေ့ လယ်တီဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်မှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ သမထဝိပဿနာနည်း၊ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏နည်း၊ အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီးအား လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ထပ်ဆင့်ပေးအပ်သောနည်းဖြင့် မိမိတို့ စိတ်ကလေးကို တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်အောင် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စိတ် စင်ကြယ်ပြီးသကာလ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး ဉာဏ်စဉ်အဆင့်ဆင့်သို့ ရောက်ရှိအောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပထမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏

ဣ ဣ ဣ

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒုတိယနေ့ ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၂)ရက်နေ့။

မုချသာသနာ

ယောဂီ သူတော်စင်များ ဒုတိယနေ့ တရားအားထုတ်ပြီး နောက်ဆုံး အချိန်တိုင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိတို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာ တော်ကြီးနဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံ ဆုံစည်းခဲ့ကြတယ်။

ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုတာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ၊ ဘုရားရှင် ဖြစ်ပေါ်ဖို့ ဘုရားရှင်နဲ့ တွေ့ကြုံဖို့ ခက်သလို ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာတော်နဲ့ တွေ့ကြုံရဖို့ ခက်ပါတယ်။

သာသနာဆိုတာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ၊ အဆုံးအမဆိုတာ ဘယ် နှစ်မျိုးရှိသလဲဆိုတော့-

- ပရိယတ္တိသာသနာ = ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ် တရားတော်များ၊
- ပဋိပတ္တိသာသနာ = သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဓူတင် အကျင့်၊ ဒီအကျင့်တွေဟာ ပဋိပတ္တိ သာသနာ၊
- ပဋိဝေဓသာသနာ = မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်၊

အဲဒီသုံးမျိုးကို သာသနာတော်သုံးရပ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်-

- အဓိသီလ = လွန်ကဲသော သီလ၊
- အဓိစိတ္တ = လွန်ကဲသော စိတ်၊
- အဓိပညာ = လွန်ကဲသော ပညာ၊ မြင့်မြတ်သော ပညာ၊

အဲဒီသုံးမျိုးကိုလည်းပဲ သာသနာတော်သုံးရပ်လို့ ခေါ်ရပါတယ်။

အဲဒီမှာ ဖွင့်ဆိုတာက-

“နိပ္ပရိယာယတော သတ္တတိသ ဗောဓိပက္ခိယ ဓမ္မာ”

သာသနာရဲ့ အရကောက်ကို စောစောက သုံးမျိုး သုံးမျိုးစီ ဟောခဲ့ ပြီးမှ မုချအားဖြင့် မဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကြတဲ့ (၃၇)ဖြာသော

မိခင်ဧရာဝတီ

တရားတို့သည် မုချသာသနာ၊

မုချသာသနာဆိုတာ ဗောဓိပက္ခိယ (၃၇)ပါး၊ အဲဒီ ဗောဓိပက္ခိယ (၃၇)ပါးဆိုတာ ဘာတွေလဲဆိုတော့-

- သတိပဋ္ဌာန် - ၄-ပါး
- သမ္ပပ္ပဓာန် - ၄-ပါး
- ဣဒ္ဓိပါဒ် - ၄-ပါး
- ဣန္ဒြေ - ၅-ပါး
- ဗိုလ် - ၅-ပါး
- ဗောဇ္ဈင် - ၇-ပါး
- မဂ္ဂင် - ၈-ပါး

သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်ဆိုတဲ့ ဒီတရားတော်တွေကို ပေါင်းလိုက်တော့ (၃၇)ပါး။

အဲဒီတရားတော်တွေသည် မုချသာသနာ။

နိပ္ပရိယာယတော ဆိုတာ မုချသာသနာ၊ ဧကန်သာသနာ။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ်ကို ချုံးလိုက်မယ်ဆိုရင် ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ်ကို အဆီထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဗောဓိပက္ခိယတရား (၃၇)ပါး။

ဗောဓိပက္ခိယတရားကို အနှစ်ချုပ်လိုက်တော့ မဂ္ဂင် (၈)ပါး။

မဂ္ဂင် (၈)ပါးကို အနှစ်ချုပ်လိုက်တော့ သီလ သမာဓိ ပညာ။

တစ်နည်းအားဖြင့်၊ စရဏ ဝိဇ္ဇာ။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ သမထ ဝိပဿနာ။

အဲဒီလို သမထ ဝိပဿနာဆိုတော့ ယခု ယောဂီများ အားထုတ်နေကြတဲ့ ဘာဝနာက သမထဘာဝနာ။

သမထဘာဝနာထဲမှာက မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်တော်မှာ လာတဲ့ အတိုင်း သတိပဋ္ဌာန်၊ သတိပဋ္ဌာန်မှာလည်းပဲ သူ့အပိုင်းနဲ့သူ့ အပိုင်းကြီးတွေ ပိုင်းဖြတ်ပြီးတော့ ဟောကြားတဲ့အခါမှာ ပထမဆုံး ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ အာနာပါနပဋ္ဌက ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့သတိ။

မိခင်ဧရာဝတီ

တစ်ပါးပွား လေးပါးပြည့်စုံ

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့သတိ။ ဒီသတိကို ရရှိအောင် ခိုင်မြဲအောင် ကြိုးစားပြီးတော့နေတာ။ ဒီသတိလေးလည်း ထွက်လေ နှာသီး ဖျားက ထွက်တဲ့အခါ၊ နှာသီးဖျားက ဝင်တဲ့အခါ ဝင်လေ၊ နှာသီးဖျားမှာ အာရုံပြုပြီးတော့ ရှုမှတ်နေတဲ့သတိ။

အဲဒီ သတိလေးကိုပဲ “အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေန္တိ”လို့၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း တော်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဒီစကားမိန့်တော်မူတယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေတဲ့ သတိလေးကို ပွားများမယ်။ အကြိမ်များစွာ လေ့လာမယ်၊ အားထုတ်မယ်ဆိုရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံပါတယ်။ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် စကားတော်။

သာမန်အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် အာနာပါနဿတိ၊ ကာယဂတာ သတိ၊ တစ်မျိုးထဲ အားထုတ်တယ်လို့ဘဲ ထင်ရတယ်။

သို့သော် အာနာပါန တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်တဲ့ အာနာပါနပဗ္ဗလာ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ သတိလေးဟာ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများပြီး လာတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံတယ်။

ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတာက ရုပ်နာမ်အပေါင်း ကာယ၊ အဲဒီ ရုပ်နာမ်အပေါင်း ကာယထဲက ကာယေ- ရုပ်နာမ်အပေါင်း ကာယမှာ။ ကာယာနုပဿီ ရုပ်တစ်စိတ်ဖြစ်တဲ့ ဝါယောဓာတ် ထွက်လေ ဝင်လေကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်ပြီးတော့နေတာ။

ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ထဲက တစ်စိတ် တစ်ဒေသ၊ ရုပ်နာမ် ထဲက ပြောမယ်ဆိုရင် ဝါယောရုပ်။

ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ဓာတ်လေးပါးနှင့် ပြီးတယ်။ “စာတု မဟာဘူတိကော အယံကာယော”။ အယံကာယော- ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည်။ စာတုမဟာဘူတိကော- ဓာတ်လေးပါးဖြင့် ပြီး၏။

အဲဒီ ဓာတ်လေးပါး ပင်မရုပ်ကြီးတွေကို ကြည့်ကြ၊ ဓာတ်လေးပါး ထဲက တစ်ခု တစ်ခုသော ရုပ်ကို မြင်ပြီးတော့ အမတအောင်ခန်း နိဗ္ဗာန်

မိခင်ဇရာဝတီ

နန်းသို့ တက်လှမ်းနိုင်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတွေ ရေတွက်လို့ မကုန်ဘူး။

ဓာတ်လေးပါးထဲက ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောဆိုတဲ့ ဓာတ်လေးပါးထဲက အမြင်သာဆုံးလို့ ပြောရတဲ့ ဝါယောဓာတ်ကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေရတာ။ ဝါယောဓာတ်ကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေကြတဲ့ ဝါယောဆိုတဲ့ ရုပ်တစ်စိတ် ရှုမှတ်ပြီးနေရင်းနဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံသွားတယ်။

သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံတယ် ဆိုတာက- ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်။

ဝေဒနာနုပဿနာကလည်း ကြည့်ရမယ့်အချိန်ကျ ကြည့်လိုက်တော့ ဝေဒနာတွေလည်း ရှုမှတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

စိတ်ဟာလဲ မိမိစိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်တဲ့ စိတ်၊ မတည်ကြည်တဲ့စိတ်၊ စိတ်ထင်တိုင်း မပေါက်လို့ သဒေါသစိတ်၊ ဟော-မိမိရဲ့ဉာဏ်အမြင်မှာ မရှင်းမလင်းလို့ မောဟစိတ်ဖြစ်တယ်ဆိုရင် မောဟစိတ်ကလေးကို မြင်ရမယ်။ အဲဒီတော့ စိတ္တာနုပဿနာလည်း ပါဝင်ပြီးတော့ သွားတယ်။

မိမိတို့ ရှုမှတ်နေတဲ့ ဝါယောဓာတ် ဆိုတာလေးသည် ရှုပက္ခန္ဓာ၊ ဝါယောဓာတ်ဆိုတဲ့ ရုပ်တရားသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ အဲဒီလို ဓမ္မနယ်ပယ်မှာ မြင်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဓမ္မာနုပဿနာ။

ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်ကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံတယ်။

“စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တဗောဇ္ဈဂ္ဂေ ပရိပူရေန္တိ”။

နောက်ဆက်ပြီးတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ဟောကြားတော်မူချက်က သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပွားများလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ တစ်ကြိမ်လည်းမဟုတ်၊ နှစ်ကြိမ်လည်း မဟုတ်၊ အကြိမ်များစွာ ပွားများလိုက်တော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ပြည့်စုံသွားတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဗောဇ္ဈင်သုတ်

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသူတော်စင်များ အလေ့အလာများတဲ့ ဗောဇ္ဈင် သုတ်တော်ရဲ့ နိဒါန်းမှာ-

“သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ဝိနာသနေ။

သတ္တဓမ္မေစ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာ ပမဒ္ဒနေ။

သံသရာထဲမှာ လှည့်ပတ်ပြေးသွားနေတဲ့ သံသရာခရီးသွားတွေရဲ့ ဒုက္ခအားလုံးကို ပပျောက်စေတတ်တဲ့ ဗောဇ္ဈင်တရား။

မာရသေနပမဒ္ဒန- မာရ်မင်း၏စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းစေတတ်တဲ့ ဗောဇ္ဈင်တရား အားထုတ်ရင်းနဲ့ သံသရာခရီးသွားတို့ရဲ့ ဝဋ်ဒုက္ခတွေလည်း ပယ်ဖျောက်နိုင်တယ်။ မာရ်မင်း၏ စစ်သည်တို့ကိုလည်း နှိမ်နင်းနိုင်တယ်။

အဲဒီလို ဂုဏ်သတ္တိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး တရားတော်တို့ ရှိတယ်။

သံသာရေသံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ဝိနာသနေ၊

သတ္တဓမ္မေစ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒနေ၊

ဗုဒ္ဓိက္ခာ ယေစိမေသတ္တာ၊ တိဘဝါမုတ္တ ကုတ္တမာ၊

အဇာတိ မဇရာဗျာဓိ၊ အမတံ နိဗ္ဗာယံဂတာ။

အဲဒီလို ဒုက္ခတွေကို ပယ်ဖျောက်နိုင်တဲ့ မာရ်မင်း၏စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်တဲ့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး သိပြီးတဲ့အခါကျတော့ အို နာ သေ ဒုက္ခ ကင်းဝေး ဘေးဘရမ်းကင်းကွာ အေးချမ်းသာတဲ့ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရွှေမြို့တော်ကြီးသို့ ရောက်ရှိနိုင်ကြပြီ။

အဲဒီ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးက ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

- ဗောဇ္ဈင်ဂေါ သတိသင်္ခါတော၊ ဓမ္မာနံဝိစယောတထာ၊

ဝီရိယံ ဝီတိ ပဿဒ္ဓိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ တထာပရေ၊

- သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတ္တေတေ သဗ္ဗဒဿိနာ၊

မုနိနာ သမ္ပဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊

- သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာနာယစ ဗောဓိယာ။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတဲ့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး၊ ကြိမ်ဖန်များ

မိခင်ဇရာဝတီ

စွာ ပွားများလိုက်မယ်ဆိုရင် “သံဝတ္တန္တိအဘိညာယ”- သစ္စာလေးပါး သိနိုင်ပါတယ်။

နိဗ္ဗာနာယ- ဒုက္ခခပ်သိမ်းလည်း ငြိမ်းနိုင်တယ်။

ဗောဓိယာ- မဂ်ဉာဏ်လည်း ရရှိနိုင်တယ်။

အာနာပါနဿတိ- ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်မှုကို အခြေခံပြီး

တော့-

- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြည့်စုံနိုင်တယ်။

- ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး ပြည့်စုံနိုင်တယ်။

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်- ထွက်လေ ဝင်လေလေးကို ရှုမှတ်နေတဲ့ သတိကလေး ဒီအာနာပါနဿတိကို အကြိမ်များစွာ အချိန်များစွာ ရှုမှတ်ပြီး နေတော့ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်က ဖြစ်နေတယ်။

အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မထိုက်တန်သူ

အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆိုတာလဲပဲ-

“နာဟံ ဘိက္ခဝေ မုဋ္ဌသတိဿ အသမ္ပဇာနသ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝဒါမိ”။

ရဟန်းတို့၊ သတိမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် အမြော်အမြင် အဆင်အခြင် မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ မတန်ဘူးတဲ့။

အဲဒီတော့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီး နေကြတဲ့ သူတော်စင်များ သတိကောင်းဖို့ လိုတယ်။ အမြော်အမြင် အဆင်အခြင် ရှိဖို့လိုတယ်။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ဖြစ်ခွင့်ရ

အဲဒီတော့ သတိလေးမပြတ် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးနေတော့ ဗောဇ္ဈင် ဖြစ်ခွင့်ရတယ်။

အဲဒီလို ပွားများရင်း ပွားများရင်း တရားတော်တွေကို သုံးသပ်ပြီး ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့စိတ်

မိခင်ဧရာဝတီ

မိမိသဏ္ဌာန်မှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ တရားသဘောတို့ကို ကြံစည်တွေးတော ခွဲခြမ်း
ဝေဖန်နိုင်တဲ့ “ဓမ္မဝိဇယသမ္မောဇ္ဈင်” ဖြစ်ပေါ်နိုင်တယ်။

ဒါလဲပဲ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယမရှိဘဲနဲ့ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ဘူး။ ပေါ့ပေါ့
ဆဆ နေကြတာ မဟုတ်ဘူး။ အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်းမှာ သူ့အချိန်နဲ့သူ
အားထုတ်ပြီးတော့ နေကြတာမို့ “ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်”လဲ ယောဂီသူတော်စင်
များမှာ ဖြစ်ပွားပြီးတော့ နေတယ်။

“ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်”- မိမိတို့ အားထုတ်နေဆဲဖြစ်တဲ့ ထွက်လေ
ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေရင်း နေရင်းနဲ့ တရားသဘောကို သဘောပေါက်ပြီး
နေတော့ ပီတိကလည်း ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။

ပီတိဖြစ်ပေါ်တဲ့ အခါကျတော့ စိတ်၏ငြိမ်းချမ်းမှု ကိုယ်ရဲ့ငြိမ်းချမ်း
မှုခေါ်တဲ့ “ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်”လည်း ဖြစ်ပေါ်ပါတယ်။

ဟော- အဲဒီလို ဖြစ်ပေါ်ဖို့ရာအတွက် သမာဓိ၊ ထွက်လေ ဝင်လေကို
ရှုမှတ်ပွားများပြီးနေတော့ စိတ်ကလေးဟာ တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်
တဲ့ “သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်” ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ရှက်တဲ့ သမာဓိဖြစ်တော့ လျစ်လျူ
ရှုတဲ့ “ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်”လည်း ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

အဲလို ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ဖြစ်ပွားပြီးနေတော့ “မုနိနာသမ္မဒက္ခာတာ
ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ”- မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ကောင်းစွာ
ဟောကြားပြီး မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် အကြိမ်များစွာ ထပ်ခါထပ်ခါ
ပွားများခဲ့တဲ့ အဲဒီ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး ယောဂီတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပွားခွင့်
ရပါတယ်။

“သတ္တဗောဇ္ဈင်၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဝိဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိ ပရိပူရေန္တိ”။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ပွားများလိုက်ပြီ ဆိုတဲ့အခါ ဝိဇ္ဇာခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်
လေးပါး၊ ဝိမုတ္တိခေါ်တဲ့ ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါး ရောက်ရှိနိုင်ပြီ။

ထွက်လေ ဝင်လေလေးက မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် တက်သွားပုံလေး။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် စကား၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်
တက်သွားပုံလေး။

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီတော့ မိမိတို့ ပွားများရှုမှတ်နေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေခေါ်တဲ့ ဝါယောဓာတ်ကို ရှုမှတ်နေတဲ့ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းသည် နိဗ္ဗာန်စိကို ဖြောင့်ဖြောင့်သွားတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါလားလို့ ကျေနပ်ဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်ပြီးတော့ ကြိုးစားကြရမှာပါပဲ။

အဲဒီလို ဆက်ပြီးကြိုးစားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကနေ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပွားများရာရောက်။

သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးလုံး ပွားများရာရောက်တော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး လုံး ပြီးပြည့်စုံတယ်။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံတော့ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး ဖိုလ်ဉာဏ် လေးပါး ရောက်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် စကားက ထင်ရှားရှိပါတယ်။

သာသနာတွင်း၊ သာသနာပ

ဒါကြောင့် မိမိတို့ ဒီလမ်းစဉ်ကိုတွေ့ပြီ။ စောစောကပြောတဲ့ သာသနာကြီးနဲ့ တွေ့ကြတယ်။

သာသနာတော်ကြီးနဲ့ တွေ့တော့ သာသနာတော်က ဟောကြား ညွှန်ပြထားတဲ့ ဒါနနဲ့ပတ်သက်လို့ ဒါနပြုတတ်ပြီလား မေးရင် ဒါနမပြုတတ် စရာ မရှိဘူး။

ဒါနကလည်း သာသနာတော်တွင်းဒါန သာသနာပဒါနလို့ နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ သာသနာပ ဒါနကတော့ လူတိုင်း လူတိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ပြုမယ်ဆိုရင် ပြုခွင့်ရတယ်။

သာသနာတွင်း ဒါန သံယံကဒါနမျိုးကျတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားတဲ့နေရာတွေမှာမှ ပြုခွင့်ရပါတယ်။

သမာဓိ- သမာဓိကျတော့ သာသနာတွင်း သာသနာပ သိပ်ပြီး တော့ ထူးထူးခြားခြား မရှိပါဘူး။ တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်ဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်။

ပညာ- ပညာကျတော့ သာသနာပအခါမှာ မရနိုင်ပါဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

အောက်ထစ် ပညာဆိုတာ အဆုံး ဝိပဿနာပညာ၊ ဝိပဿနာပညာဟာ သာသနာပမှာ မရနိုင်ဘူး။

သာသနာပမှာ သမာဓိနဲ့ပဲ အပြီးသတ်ပြီးတော့ သံသရာက မထွက် မြောက်နိုင်ဘဲနဲ့ ကောင်းကင်ဘုံ ပြဟောဘုံမှာလည်း အပြီးသတ်ကြရတယ်။

သာသနာတွင်းမှာသာ ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်ဆင့် ရရှိနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်ဆင့် ရနိုင်သော်လည်း အထူးအားဖြင့် အနိစ္စဉာဏ်ဟာ သာမန်အားဖြင့် မြင်နိုင်ပါတယ်။ သာမန်အားဖြင့် မြင်တယ်ဆိုတာ အနိစ္စဉာဏ် အနိစ္စာနုပဿနာဟာ မိမိတို့ ရေအိုးတစ်လုံး မပြီးတော့သွားတယ်။ ပြီးဆို မိမိလက်ထဲက ကျကွဲသွားတယ်- အနိစ္စ။

ဒါကြောင့် “အနိစ္စလက္ခဏံ ပါကဋ္ဌံ ဝိဘူတံ”- အနိစ္စလက္ခဏာဟာ ထင်ရှားပါတယ်။

ဒုက္ခလက္ခဏာဟာလည်း ဒီလိုပါပဲတဲ့။ ခလုတ်တိုက်မိတဲ့အခါ ဆူးစူးတဲ့အခါမှာဆိုရင် ဒုက္ခ- ဒုက္ခ။ ဒါကြောင့် ဒုက္ခလက္ခဏာလည်း ပါကဋ္ဌံ- ထင်ရှားတယ်။ ဝိဘူတံ- ထင်ရှားပါတယ်။

“အနတ္တလက္ခဏံ ပန အပါကဋ္ဌံ အနိဘူတံ အဝိဘူတံ”- အနတ္တလက္ခဏာကတော့ မထင်ရှားဘူး၊ မပေါ်လွင်ဘူး။

အဲဒီ အနတ္တလက္ခဏာဆိုက်မှ လမ်းဆုံးမယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်မှာ ဒါအရေးကြီးတဲ့ အချက်ပဲ။

အဲဒီတော့ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ အနတ္တလက္ခဏာဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးတွေကို မြင်နိုင် ထင်နိုင်အောင် ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးတွေကို မြင်နိုင် ထင်နိုင်အောင် မိမိရဲ့စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် အားထုတ်ကြရတယ်။

ကျနီဗာရေကန်ကြီးလို နက်ရှိုင်းတဲ့ ရေကန်ကြီးတစ်ခု ကြည်လင်နေတယ်ဆိုရင် အဲဒီရေကန်ထဲမှာ သွားနေတဲ့ ငါးလေးတွေ ဖားလေးတွေကို အားလုံးမြင်ရတယ်။ မြေကြီးကိုလည်း လှမ်းပြီးတော့ မြင်ရတယ်။ ရေနောက်နေရင် ရေကန်ထဲမှာနေတဲ့ သတ္တဝါတွေကို မမြင်နိုင်ဘူး။

အဲဒီလိုပဲ စိတ်ကြည်လင်မှု မရှိဘဲ နောက်ကျူနေအုံးမယ်ဆိုရင်

မိခင်ဇရာဝတီ

ရုပ်တွေ နာမ်တွေကို မမြင်နိုင်သေးဘူး။

အဲဒီတော့ စိတ်ကြည်လင်မှုရှိတဲ့ အခါကျတော့မှ “သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”။ သမာဟိတော- ကြည်လင်တဲ့စိတ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ယထာဘူတံ- ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အခြေအနေကို ဟုတ် တိုင်းမှန်စွာ။ ပဇာနာတိ- သိ၏။

ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို ကျကျနန သိနိုင်ပါတယ်။ ကျကျနန သိနိုင်မှလည်း ပြီးငွေ့နိုင်တယ်၊ ကျကျနန သိမှလည်း လွတ်မြောက်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်-

ကရောဇ္ဇေဝံသဒ္ဓဟန္တိ၊ ယေသန္တာ သန္တသာသနံ

နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ ဘဝဂတေ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ ဝိရုဇ္ဈရေ။

ယေသန္တာ- သူမြတ်ဖြစ်ရန် ရုပ်နှင့်နာမ်ဝယ် ဓာတ်ခံကိန်းအောင်း အကြင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သန္တသာသနံ- အေးအေးမြမြ ဟောညွှန် ပြသည့် ဗုဒ္ဓဟောဖော် အဆုံးအမတော်ကြီးကို။ သဒ္ဓဟန္တိ- ကြောင်းကျိုး နှစ်တန် ခွဲဝေဖန်၍ အမှန်ကိုပင် လက်ခံသိမ်းပိုက်ကြကုန်၏။ တေသန္တာ- သူမြတ်ဖြစ်ရန် ရုပ်နှင့်နာမ်ဝယ် ဓာတ်ခံကိန်းအောင်း ထိုထိုယောဂီ သူတော်စင်အပေါင်းတို့သည်။ ဘဝဂတေ- ဘဝဖန်ခါ သံသရာဝယ် ခန္ဓာ ကိုယ်နှင့်စပ် အရပ်ရပ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ- သာသနာတော်ကပေးသည့် အသိဉာဏ် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ကြသဖြင့် ပြီးငွေ့ကြကုန်၏။ တေ- ထိုသူတော် ကောင်းတို့သည်။ ဘဝဂတေ- ဘဝဖန်ခါ သံသရာဝယ် ခန္ဓာကိုယ်နှင့်စပ် အရပ်ရပ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ- သာသနာတော်ကပေးသည့် အသိဉာဏ် ဝိပဿနာ ဉာဏ် ရင့်သန်ပြီးငွေ့ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိရုဇ္ဈရေ- မဂ်ဉာဏ်သို့ဆက် တရားတက်၍ တပ်မက်ခင်မင် လိုချင်မှု မရှိကြပဲ လွတ်မြောက်နိုင်ကြလေ ကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဒုတိယနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

တတိယနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း (၃)ရက်နေ့။

ညီပေးရတယ်

ယောဂီသူတော်စင်များ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများလာတာ (၃)ရက်မြောက်တဲ့နေ့။

အဲဒီလို ပွားများလာတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လမ်းစဉ် ဘုရားရှင်ပေးအပ်တော်မူခဲ့တဲ့ ပေးသနားတော်မူခဲ့တဲ့ နည်းနာ နိဿယအတိုင်း အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှုပွားဆင်ခြင်ပြီး နေကြရတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်များ မိမိတို့၏လမ်းစဉ်သည် မွန်မြတ်တဲ့ ဓမ္မအရသာ တရားအရသာကို ခံစားဖို့ရန်အတွက် အမှန်ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်တဲ့စိတ်က ရှိကြပြီးသား။

ဒါကြောင့် ကြိုးစားပန်းစား အားထုတ်နေကြတာ။

ပဋိပတ္တိယာ လဒ္ဓဗ္ဗံ ရသဿာဒ မနုတ္တရံ

ဝိန္နိတုံ ပဒဟေ နောစေ၊ ကုတ္တော တေ ဇိန သာသနံ။

ပဋိပတ္တိယာ- ချမ်းသာလိုလား အမျိုးသားတို့ ကြိုးစားကျင့်အပ် ပဋိပတ်လမ်းစဉ်ဖြင့်။ အနုတ္တရံ- အတုမရှိသော။ လဒ္ဓဗ္ဗရသဿာဒ- ရအပ်မှန်စွာ သာယာဖွယ်ကောင်း အကောင်းဆုံးအရသာကို။ ဝိန္နိတုံ- မကြုံစဖူး အလွန်ထူးသဖြင့် ကြည်နူးပီတိ ဝမ်းဆီထိသို့ ရရှိခံစားခြင်းငှါ။ ပဒဟေ- ကိုယ်ကျိုးအစစ် တကယ်ဖြစ်ဖို့ နှစ်နှစ်ကာကာ ကြိုးစားရာပါသတည်း။ နောစေ- သဒ္ဓါမသန်လှ ဆန္ဒဆုတ်ယုတ် အားမထုတ်ခဲ့ပါလျှင်။ တေ- အခါကောင်းသင့် အခွင့်ကြုံလာ သင့်တွက်တာမှာ။ ဇိနသာသနံ- ဂုဏ်ရည်သေတ္တာ အနှစ်စုသည့် တုမဲ့ထူးစွာ ဘုရားမြတ် သာသနာတော်ကြီးသည်။ ကုတ္တော- ဂုဏ်ရည်တင့်တိုး အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်။ ဝိန္နိတုံ- မကြုံစဖူး အလွန်ထူးသဖြင့် ကြည်နူးပီတိ ဝမ်းဆီထိသို့ ရရှိခံစားခြင်းငှါ။ ပဒဟေ- ကိုယ်ကျိုးအစစ် တကယ်ဖြစ်ဖို့ နှစ်နှစ်ကာကာ ကြိုးစားရာသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဧရာဝတီ

အခါကောင်းသင့် အခွင့်ကြုံပြီးတော့နေကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်များဟာ သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်ရည်သေတ္တာ အနှစ်စုတဲ့ အတုမဲ့ဖြစ်တဲ့ သာသနာတော်ကြီးနဲ့ တွေ့ကြုံဆုံဆည်းလို့ ယခုလို ကိုယ်ကျိုးအစစ် တကယ်ဖြစ်တယ်လို့ နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်ပြီးတော့ အားထုတ်နေကြတာ။

အားထုတ်နေကြတဲ့ လမ်းစဉ်ဟာ သမ္မာသတိ၊ မဂ္ဂင် (၈)ပါးထဲမှာ ဆိုရင် သမ္မာသတိ၊ တရားအာရုံ ယူပြီးတော့နေတဲ့ သတိ၊

ရုပ်အပေါင်းကို နာမ်အပေါင်းကို ဝေဒနာ၊ စိတ်၊ ဓမ္မ၊ တရားသဘာဝတွေကို ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပြီးတော့နေတဲ့ သတိ၊ ဒီသတိရဲ့ တန်ဖိုးဟာ အင်မတန် ကြီးမားပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “သတိဉ္စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမိ”။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ သတိဉ္စ- သတိကိုကား။ သဗ္ဗတ္ထိကံ- အလုံးစုံ အရာခပ်သိမ်း အလိုရှိအပ်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ- ဟောတော်မူ၏။

သတိကို အရာခပ်သိမ်း၊ သတိဆိုတာ လွန်တယ်မရှိဘူး။ သတိဟာ လိုပြီးတော့သာနေတယ်။ ပိုတယ် မရှိဘူး။

သဒ္ဓါနဲ့ပညာကတော့ သဒ္ဓါက လွန်ချင်လွန်သွားတတ်တယ်။ ပညာက လွန်ချင်လွန်သွားတတ်တယ်။ သဒ္ဓါလွန်သော် ဆွံ့၊ ပညာလွန်သော် ကွန့်ဟု စကားရှိတယ်။

ဝီရိယနဲ့သမာဓိ- ဝီရိယနဲ့ သမာဓိက ညှိပြီးတော့ ပေးရတယ်။ သမာဓိများ ပျင်းရိပွား၏ ဆိုသလို သမာဓိများရင် ပျင်းရိတဲ့ဘက် ရောက်သွားတတ်တယ်။ ဝီရိယများသွားပြန်တော့လည်း ပျံ့လွင့်တဲ့ဘက် ရောက်သွားတတ်တယ်။

သတိကတော့ ညှိစရာမလိုဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ သတိကို “သဗ္ဗကမ္ဘိက အမစွောဝိယ”။ မင်းကြီးအနားမှာ အမြဲချဉ်းကပ်ပြီး ရှင်ဘုရင်ရဲ့ကိစ္စအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့ အမတ်ကြီးနဲ့တူတယ်။

ဟင်းမျိုးစုံထဲမှာ မပါမပြီး အသုံးပြုရတဲ့ ဆားနဲ့လည်း သတိက

မိခင်ဧရာဝတီ

တူတယ်။ ဒါကြောင့် သတိကို သမ္မာသတိ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၊ သတိဗိုလ်၊ သတိနွဲ့။

အဲဒီလို ဂုဏ်ထူးဆောင် နာမည်တွေနဲ့ သတိကို ဂုဏ်ပြုထားတယ်။
ဗိုလ်ဆိုတဲ့စကားနဲ့ မတုန်မလှုပ်ဘူး။ မေ့မေ့လျော့လျော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့။
သတိလွတ်နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်ကို လွတ်ကင်းနိုင်တဲ့ သတိဗိုလ်။
သမ္မာသတိမဂ္ဂင် နိဗ္ဗာန်ရောက်စေနိုင်တဲ့ သမ္မာသတိ။
သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ
လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက် အင်္ဂါထဲမှာ ပါဝင်တဲ့သတိ။

မဟာထေရ်သုံးပါး

ရှေးအခါတုန်းက ဆရာတော်ကြီး သုံးပါး သတိကောင်းတော်မူကြ
တယ်။ အဲဒီထေရ်ကြီးတွေဟာ အင်မတန် သတိကောင်းတော်မူကြတယ်။
မဟာဂတိဗွယအဘယထေရ်၊ ဒီဃဘာဏကအဘယထေရ်၊ တိပိဋကစူဠာ
ဘယထေရ်။ မထေရ်ကြီးသုံးပါး။

မဟာဂတိဗွယအဘယထေရ်ကြီးက မွေးဖွားပြီးတဲ့နောက် (၅)ရက်
မြောက်တဲ့နေ့ နာမည်ပေး ကင်မွန်းတပ်တဲ့ မင်္ဂလာမှာ နို့ယနာထမင်းကို
ကိုးကန်းတစ်ကောင်က လာပြီးနှိုက်တော့ “ဟုန်ဟုန်” ဆိုတဲ့ အသံပြုဖူးတယ်။
အဲဒီနေ့ကစပြီး တစ်သက်တာကာလပတ်လုံး တွေ့ခဲ့သမျှ ကြုံခဲ့သမျှ ဆုံခဲ့
သမျှ မမေ့ဘူးတဲ့။ အဲဒီ မဟာဂတိဗွယအဘယထေရ်ကြီးက အဲဒီလို သတိ
ကောင်းတယ်။

ဒီဃဘာဏကအဘယထေရ်ကြီးက ဖွားမြင်ပြီးနောက် ကိုးရက်
မြောက်တဲ့နေ့ သူ့မယ်တော်က သားကလေးကို နမ်းရှုံ့မယ်ဆိုပြီး ငဲ့လိုက်တဲ့
အခါ မြလေးပန်းကုန်းက ရင်ဘတ်ပေါ်ကျသွားပြီး နာကျင်မှု ခံစားခဲ့ရတယ်။
အဲဒီအချိန်ကစပြီး တွေ့သမျှ ကြုံသမျှ ဆုံသမျှတွေကို မမေ့ဘူးတဲ့။

တိပိဋကစူဠာဘယထေရ် ကျပြန်တော့ အနုရာဓမြို့ကြီး။ တစ်နည်း
အားဖြင့်၊ ရန်ကုန်မြို့တော်လောက်ရှိတဲ့ မြို့ကြီး မနက်ပိုင်းမှာ ရှိသမျှလူတွေ
ကို မြို့ပြင်အထွက်တိုင်း အပေါက်ဝက ဦးဖြူ၊ ဦးနီ စသည်ဖြင့် မေးထားမယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ညနေပိုင်းမှာ မြို့ထဲပြန်ဝင်တဲ့အခါ ဦးဖြူ၊ ဦးနီ စသည် အတိအကျ ပြောပြနိုင်တယ်။ အဲဒီလောက်ထိ သတိကောင်းတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ သာသနာတော်မှာ ဒီမထေရ်မြတ်ကြီး သုံးပါးဟာ အင်မတန် သတိကောင်းတဲ့ မထေရ်မြတ်ကြီးတွေလို့ ထင်ရှားတယ်။ သတိကောင်းတော်မူကြတယ်။

စိတ်ထိန်းရာမှာ အတုယူပွယ်

စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းတဲ့နေရာမှာ အတုယူလောက်တဲ့ မထေရ်မြတ်ကြီး သုံးပါး ရှိသေးတယ်။

မထေရ်မြတ်ကြီးသုံးပါး ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်ထဲမှာ ဝါတွင်းကာလ အတူနေကြတော့။ သီတင်းဝါလ ကျွတ်တဲ့အခါ တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး မေးကြ မြန်းကြ။ အငယ်ဆုံးမထေရ်ကို မေးမြန်းတယ်။ “ငါ့ရှင်ရဲ့စိတ်ကလေးကို ဒီနှစ်တစ်ဝါတွင်း ဘယ်လောက်များ ထိန်းသိမ်းနိုင်သလဲ”လို့ မေးတော့ မထေရ်ငယ်က “ဘုရားတပည့်တော်၏ စိတ်သည် တစ်ဝါတွင်းလုံး တပည့်တော်တို့ နေထိုင်ရာဖြစ်တဲ့ ကျောင်းတိုက်အရံကြီးထဲက ဘယ်မှမရောက်ပါဘူးဘုရား။ ဘယ်မှ ထွက်မသွားပါဘူး ဘုရား။

အလတ်ဖြစ်တဲ့ မထေရ်ကို မေးတဲ့အခါကျတော့ “တပည့်တော် နေထိုင်ရာဖြစ်တဲ့ ကျောင်းမှ တပည့်တော်ရဲ့စိတ် အပြင်မထွက်ပါဘူးဘုရား”လို့ ဖြေတယ်။

မထေရ်ကြီးကို မေးလျှောက်တဲ့ အခါကျတော့ “ငါ့ရှင်တို့ ငါကတော့ ငါ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ စိတ်ကို အပြင်ရောက်မသွားဘူး”လို့ အမိန့်ရှိတော်မူတယ်။ မိမိရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကို တရားအာရုံအဖြစ်နဲ့ထားပြီး ရှုပွားတော်မူနေတယ်။

ဒီမထေရ်ကြီးသုံးပါးဟာ စိတ်ကို စောင့်စည်းတဲ့နေရာမှာ၊ စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းတဲ့ အရာမှာ အင်မတန် အတုယူလောက်ပါပေတယ်။ စိတ်က အဓိကကိုး။

စိတ်

ရှေးအခါက အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦး ရဟန်းပြုပြီး သာသနာ့ဘောင်မှာ ဝင်ရောက်နေတော့။ နောက်ကျတော့ မြတ်စွာဘုရား သာသနာမှာ သိက္ခာပုဒ်တွေကများတာကို အခြေခံပြီးတော့ သာသနာတော်မှာ မပျော်တော့ပါဘူးလို့ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်တယ်။

ဘာကြောင့်လဲ မေးတော့ “သာသနာတော်မှာ စောင့်ထိန်းရမယ့် သိက္ခာပုဒ်တွေများလွန်းလို့ပါ ဘုရား” လို့လျှောက်တော့။ မြတ်စွာဘုရားက “ချစ်သား သုံးမျိုးပဲ စောင့်ပါတဲ့။ ကိုယ်ရယ်၊ နှုတ်ရယ်၊ စိတ်ရယ် သုံးမျိုးပဲ စောင့်ပါတဲ့”။

အဲဒီလို သုံးမျိုးပဲ စောင့်ထိန်းပါဆိုတော့ “သုံးမျိုးလည်း များပါသေးတယ် ဘုရား”လို့ လျှောက်တော့။

“ကဲ- ဒီလိုဆိုရင် တစ်မျိုးပဲ စောင့်ပါ။ အဲဒီ တစ်မျိုးက ဘာလဲ ဆိုတော့ စိတ်တစ်မျိုးပါပဲ”။

ဘယ်လိုထိန်းမယ်

စိတ်ကို ဘယ်လိုများ ထိန်းသိမ်းမလဲ စောင့်စည်းမလဲဆိုတော့-

ဣန္ဒ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ”

နှာသီးဖျား နှာသီးဝက သတိလေးကပ်ပြီး နှာခေါင်းအတွင်း ဝင်လာတဲ့လေ “ဝင်လေ”၊ နှာခေါင်းအတွင်းက ထွက်လာတဲ့လေ “ထွက်လေ”လို့ ရှုမှတ်နေရမယ်။

သတိလေးနဲ့ကပ်ပြီး ဝင်လေ ထွက်လေကို လက်မလွှတ်အောင် ရှုမှတ်နေပါ။ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင် စိတ်ဟာ တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်မယှက် ဖြစ်လာပါမယ်။

သမ္မာသတိ ဖြစ်ပြီးတော့လည်း သမ္မာသမာဓိကလည်း ကပ်ပြီးတော့ ပါလာပါတယ်။ ယောဂီသူတော်စင်များ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဆိုတဲ့ သီလနယ်ပယ်ကလည်း လုံခြုံပြီးသား ဖြစ်နေတယ်။

မိခင်ရောဂံ

သမ္မာဝါယမ- ကုသိုလ်တရား တိုးပွားသည်ထက် တိုးပွားအောင် အကုသိုလ်တရားတွေ ပပျောက်သည်ထက် ပပျောက်အောင် အခွကြိုးစား ပြီးတော့ နေတာဆိုတော့ သမ္မာဝါယမ ရှေ့ပြေးမဂ္ဂင်ကလည်း ဖြစ်ပြီးတော့ နေတယ်။

သမ္မသင်္ကပ္ပ- အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ အဝိဟိသ သင်္ကပ္ပ- မေတ္တာပွားပြီးတော့ နေကြတော့ ပရိကံမှာကိုက သမ္မာသင်္ကပ္ပ ရှေ့ပြေးမဂ္ဂင် ပါနေတယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေတဲ့အတွက် ရရှိတဲ့သမာဓိ၊ အဲဒီ ကုသိုလ်ကိုက “သဗ္ဗေပိ ကုသလာဓမ္မာ နေက္ခမ္ပန္တိ ပဋစ္စရေ”၊ ကုသိုလ်အားလုံး ဟာ နေက္ခမ္ပ အမည်ရတယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ကို ပြောမယ်ဆိုရင် ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာ က မိမိတို့ရှိကြပြီးသား ကံ,ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ် ကံရဲ့ အကျိုးအပြစ်တွေကို နားလည်ကြတယ်။

အခု ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ဖို့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို မြင်နိုင်တဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ အမြင်ရှိဖို့ရာအတွက် အခြေခံကြိုးစားနေတဲ့အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို အခြေခံကြိုးစားပြီးတော့ သမာဓိထူထောင်နေတာဖြစ်လို့ သမာဓိသည် “ဟာနဘာဂိယသမာဓိ”- ရုပ်လျှော့တဲ့ သမာဓိမျိုး မဖြစ်ပါဘူး တဲ့။ “ဝိသေသဘာဂိယသမာဓိ”- တိုးတက်တဲ့သမာဓိ ထူးခြားတဲ့သမာဓိ။ “နိဗ္ဗေဒဘာဂိယသမာဓိ”- တရားတွေကို ခွဲခြားပြီးတော့ မြင်နိုင် ထင်နိုင်တဲ့ သမာဓိမျိုး အဲဒီ သမာဓိမျိုးက တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ မြင်လာတဲ့ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်တဲ့သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

အဲဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိမျိုး ဖြစ်ပေါ်သွားပြီဆိုရင် မဂ္ဂင် (၈)ပါးလုံး စုံပြီးတော့ သွားတယ်။

လမ်းမပျောက်သေး

အဲဒီ မဂ္ဂင်၊ မဂ္ဂင်ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းပဲ။ အဲဒါကြောင့် ဒီမဂ္ဂင် (၈)ပါးကို ပွားများပြီး နေရခြင်းဖြင့် မိမိတို့သည် နိဗ္ဗာန်ရောက်

မိခင်ရောဂံ

ကြောင်း လမ်းကောင်းအမှန် လမ်းကောင်းအကျော် လမ်းမတော်ကြီးကို
လျှောက်နေရတာပဲ။

တစ်နည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက်
နှစ်လကြာတဲ့အချိန်မှာ-

“အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကောမဂ္ဂေါ”- ဒါဟာ နိဗ္ဗာန်သွားဖို့ရာ
အဖြောင့်ဆုံးလမ်းပဲ။ အဖြောင့်ဆုံးလမ်းမတော်ကြီးပဲ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ။

သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

ဟောဒီ မဂ္ဂင် (၈)ပါးက တော်တော်အရေးကြီးတယ်။ မဂ္ဂင် (၈)ပါး
ရှိမှ အရိယာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံကာနီး နောက်ဆုံး ပစ္ဆိမသာဝက
ဖြစ်တဲ့ သုဘဒ္ဒပရိဗို ၆ မေးတဲ့အခါမှာ အကျယ်တဝင့်တော့ ပြောမနေ
တော့ဘူး သုဘဒ္ဒ-

ယသ္မိ စခေါ သုဘဒ္ဒ မဗ္ဗဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌဂီကော
ဥပလက္ခတိ၊ ပထမောပိ သမဏော ဥပလက္ခတိ၊ ဒုတိယောပိ သမဏော
ဥပလက္ခတိ၊ တတိယောပိ သမဏော ဥပလက္ခတိ၊ စတုတ္ထောပိ
သမဏော ဥပလက္ခတိ။

မဂ္ဂင် (၈)ပါးရှိတဲ့ သာသနာတော်မှာ ပထမ သောတာပန်ရဟန်း၊
ဒုတိယ သကဒါဂါမ်၊ တတိယ အနာဂါမ်၊ စတုတ္ထ ရဟန္တာဆိုတာ ရှိနိုင်တယ်။

မဂ္ဂင် (၈)ပါး မရှိတဲ့ သာသနာ၊ မဂ္ဂင် (၈)ပါး မရှိတဲ့ နေရာမှာ
အရိယာ ရဟန်းတွေ မရှိနိုင်ဘူး ဆိုပြီးတော့ အဲဒီနားမှာ မြတ်စွာဘုရားက-

ဣမေစ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု၊ သမ္မာဝိဟရေယျ၊ အသုညော
လောကော အရဟန္တေဟိ အဿ၊

လောကကြီးမှာ ရဟန္တာတွေ ဆိတ်သုဉ်းသွားနိုင်ပါသလားလို့
မေးလျှောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားက “မဆိတ်သုဉ်းပါဘူး”တဲ့။

တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် မဂ္ဂင်လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်ပြီး

မိခင်ဧရာဝတီ

တော့သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လက်ဆင့်ကမ်း ပခုံးပြောင်းပြီးတော့ ကျင့်နည်း ကြံနည်းတွေကို လက်ဆင့်ကမ်း ပခုံးပြောင်းပြီးတော့ သွားမယ်ဆိုရင် အရိယာ ရဟန်းတွေ ရဟန္တာတွေ မဆိတ်သုဉ်းပါဘူးတဲ့။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ လမ်းစဉ်မပျောက်သေးဘူး။ ကမ္ဘာလူထုကြီး က နိဗ္ဗာန်လမ်း ပျောက်နေတာ များပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ မပျောက် ကြသေးဘူး။ အဲဒီလို မပျောက်သေးတဲ့ လမ်းအတိုင်း သွားနေရတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အားရဖွယ် ကျေနပ်ဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

ဧတဒတ္တနိ သမ္ဘူတံ၊ ဗြဟ္မဟာနံ အနုတ္တရံ။

နိယုန္တိ ဓီရာ လောကဗျာ၊ အညဒတ္တ၊ ဇယံဇယံ။

ယေသံဓီရာနံ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ယှဉ်ဆင်ထား မြတ်ရထားကို လေးစားခုံမင် အကြင်ပညာရှင်တို့အား။ အနုတ္တရ- ထွဋ်ဆုံးနိဗ္ဗာန် ရောက် ကြောင်းမှန်၍ တုရန်ယှဉ်ထား ယာဉ်တစ်ပါးဟု အစားရှာမရ အထွဋ်ဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေသော။

(နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ရာ ဒီထက်ကောင်းတဲ့ ယာဉ်ရထားမရှိဘူး။ ဒီမဂ္ဂင် ယာဉ်ရထားကတော့ အကောင်းဆုံး ယာဉ်ရထားပဲ။)

အတ္တနိသမ္ဘူတံ- ကိုယ်စွမ်းလုံလ အသုံးချသဖြင့် လုံးဝစုံလင် မိမိ သန္တာန်တွင် ဖြစ်ပေါ်၍နေသော။

(ယာဉ်ကလည်း ငှားစီးရမှာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ မိမိသန္တာန်မှာ ကိုယ် အစွမ်း ကိုယ့်လုံလနဲ့ ထုတ်ပြီးတော့ ကိုယ်စွမ်းလုံလ အသုံးချသဖြင့် လုံးဝ စုံလင် မိမိသန္တာန်တွင် ဖြစ်တဲ့ယဉ်။)

ဧတံ ဗြဟ္မဟာနံ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ဆင်ယှဉ်ထား ထိုမြတ်ရထား သည်။ အတ္ထိ- ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အား စွမ်းပကားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပေါ် လာပါပေ၏။

(အကြင် အကြင်အရိယာ ပညာရှင်တို့အား နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့ အရိယာမဂ္ဂင်ဆိုတဲ့ ယာဉ်ရထားကြီး ကိုယ်စွမ်းလုံလ အသုံးချပြီးတော့ အသီးအသီး ရှိနေမယ်ဆိုရင်တဲ့)

တေဓီရာ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ယှဉ်ဆင်ထား မြတ်ရထားကို လေး

မိခင်ရောဂါ

စားခဲ့မင် ထိုထိုပညာရှင်တို့သည်။ အညဒတ္တ- စင်စစ်ဧကန် အမှန်ပင်လျှင်။
ဇယံ ဇယံ- ကိလေသာစုံ ရန်သူပုန်ကို အကုန်တိုက်ဖျက် အောင်လျက်
အောင်လျက်သာလျှင် လောကမှာ အမြဲကြုံရ ဘေးဒုက္ခနှင့် သောကမကင်း
လောကတွင်းမှ။

လောကမှာ- အမြဲကြုံရ ဘေးဒုက္ခနှင့် သောကဖိစီး လောကကြီးမှ။

(လောကဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ အမြဲကြုံရတဲ့ သောက၊ အမြဲကြုံ
ရတဲ့ ဘေးဒုက္ခနှင့် ဘေးတွေကလည်းဝိုင်းလို့ သောကမကင်းနိုင်တဲ့ လောက
ကြီး၊ အဲဒီ လောကကြီးထဲမှာ)

နိယုန္တိ- ဒုက္ခဘယ်ဆီ ပြန်မလည်ဘဲ ကြည်လင်အေးမြ သက်သာ
ရလျက် ထွက်မြောက်နိုင်ကြလေကုန်၏။

ထွက်ရပ်လမ်း

ဟော- ဒီနည်းပဲ ရှိတယ်တဲ့။ ဘေးတွေ သောကတွေ စိုးရိမ်မှုတွေ
ပေါများတဲ့ လောကကြီးထဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်တဲ့နည်း မြတ်စွာဘုရား ပေးခဲ့
တယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ နိဗ္ဗာန်လမ်း မပျောက်သေးဘူး။

ဧတဒတ္တနိသမ္ဘူတံ၊ ဗြဟ္မဿာန မနတ္တရံ။

နိယုန္တိမီရာ လောကမှာ အညဒတ္တ၊ ဇယံ ဇယံ။

ယေသံမီရာနံ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ယှဉ်ဆင်ထား မြတ်ရထားကို
လေးစားခဲ့မင် အကြင်အရိယာ ပညာရှင်တို့အား။ အနုတ္တရံ- ထွဋ်ဆုံးနိဗ္ဗာန်
ရောက်ကြောင်းမှန်၍ တုရန်ယှဉ်ထား ယာဉ်တစ်ပါးဟု အစားရှာမရ အထွဋ်
ဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေထသော။ ဧတံ ဗြဟ္မဿာနံ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ယှဉ်
ဆင်ထား ထိုမြတ်ရထားသည်။ အတ္ထိ- ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အား စွမ်းပကားဖြင့်
ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါပေ၏။ တေမီရာ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ယှဉ်
ဆင်ထား မြတ်ရထားကို လေးစားခဲ့မင် ထိုထိုပညာရှင်တို့သည်။ အညဒတ္တ-
စင်စစ်ဧကန် အမှန်ပင်လျှင်။ ဇယံဇယံ- ကိလေသာစုံ ရန်သူပုန်ကို အကုန်
တိုက်ဖျက် အောင်လျက် အောင်လျက်သာလျှင်။ လောကမှာ- အမြဲကြုံရ

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘေးဒုက္ခနှင့် သောကမကင်း လောကတွင်းမှ။ နိယုန္တိ- ဒုက္ခဘယ်ဆီ ပြန်မလည်ပဲ ကြည်လင်အေးမြ သက်သာရလျက် ထွက်မြောက်နိုင်ကြလေ ကုန်၏။

ဟော- ဒီနည်းပဲ ရှိတယ်တဲ့။ ဘေးတွေ အင်မတန်ပေါတဲ့ လောက ကြီး၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေးစရာတွေ များတဲ့ လောကကြီးမှ ထွက်မြောက် နိုင်တဲ့နည်း မြတ်စွာဘုရား ပေးခဲ့တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ နိဗ္ဗာန်လမ်းမပျောက်သေးဘူး။ ကမ္ဘာလူထု ကြီးက ဘယ်လိုပဲ ပညာရှိရှိ နိဗ္ဗာန်မြေပုံကို ဆွဲမပြနိုင်ပါဘူး။ လုံးချာလိုက် နေတယ်။ ကမ္ဘာပညာရှင်တွေ မပြနိုင်တဲ့ မသိနိုင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်လမ်း။ “အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ”။ ဒီ (၈)မျိုးပဲ အခြားမရှိပါဘူး။

ဒီသာသနာတော်မှတစ်ပါး အခြားနေရာတွေမှာ ဒီလမ်းမျိုး မရှိ ပါဘူးတဲ့။ ဒီလမ်းမျိုးမရှိတော့ နိဗ္ဗာန်လည်း မရှိဘူးပေါ့။ ဒါကြောင့်-

ဧတဒတ္တနိဿန္တတံ၊ ဗြဟ္မဿာနမနုတ္တရံ၊

နိယုန္တိဓီရာ လောကမှာ၊ အညဒတ္တ၊ ဇယံဇယံ။

ယေသံဓီရာနံ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ရှင်ဆင်ထား မြတ်ရထားကို လေးစားခုံမင် အကြင်အရိယာ ပညာရှင်တို့အား။ အနုတ္တရံ- ထွင်ဆုံးနိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းမှန်၍ တုရန်ယှဉ်ထား ယာဉ်တစ်ပါးဟု အစားရှာမရ အထွင် ဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပေတသော။ ဧတံ ဗြဟ္မဿာနံ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ရှင် ဆင်ထား ထိုမြတ်ရထားသည်။ အတ္ထိ- ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အား စွမ်းပကားဖြင့် ထင်ရှားမသွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါပေ၏။ တေဓီရာ- အရိယာမဂ္ဂင် စက်ရှင်ဆင်ထား မြတ်ရထားကို လေးစားခုံမင် ထိုထိုအရိယာ ပညာရှင်တို့သည်။ အညဒတ္တ- စင်စစ်ဧကန် အမှန်ပင်လျှင်။ ဇယံဇယံ- ကိလေသာစုံ ရန်သူပုန်ကို အကုန် တိုက်ဖျက် အောင်လျှက် အောင်လျက်သာလျှင်။ လောကမှာ- အမြဲကြုံရ ဘေးဒုက္ခနှင့် သောကမကင်း လောကတွင်းမှ။ နိယုန္တိ- ဒုက္ခဘယ်ဆီ ပြန် မလည်ပဲ ကြည်လင်အေးမြ သက်သာရလျက် ထွက်မြောက်နိုင်ကြလေကုန် ၏။ ဧဝမေဝ- မချို့တမူ ထိုအတူသာလျှင် သပ္ပာယ်သာ သူတော်စင်ဖြစ်ကြ ကုန်သော ယောဂီအပေါင်းတို့သည်။ လောကမှာ- အမြဲကြုံရ ဘေးဒုက္ခနှင့်

မိခင်ဧရာဝတီ

သောကမကင်း လောကတွင်းမှ။ နိယုန္တု- ဒုက္ခဘယ်ဆီ ပြန်မလည်ပဲ ကြည်
လင်အေးမြ သက်သာရလျက် ထွက်မြောက်နိုင်ကြ လွတ်မြောက်နိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

တတိယနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

စတုတ္ထနေ့ ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၄)ရက်နေ့။

အားကိုးဖွယ်ရာ ဤဆယ်ဖြာ

ယောဂီသူတော်စင်များ စတုတ္ထနေ့အဖြစ်နဲ့ သမထ ရှုမှတ်ပွားများ
ပြီး လာခဲ့တဲ့ရက်ဟာ ယနေ့ (၄)ရက်မြောက် စတုတ္ထနေ့။

အဲဒီနေ့မှာ အားကိုးဖွယ်ရာ ဤ(၁၀)ဖြာတဲ့။ အားကိုးစရာ
အားထားစရာ (၁၀)မျိုး။

မြတ်စွာဘုရားကတော့-

“ဒေသနာထကရဏာဓမ္မာ”- အားကိုးဖွယ်ရာ ဖြစ်တဲ့တရားတွေဟာ
(၁၀)မျိုး၊ အဲဒီတရားတော်တွေက-

သီလကြားမြင် မိတ်ကောင်းယှဉ် ဆိုလျှင် နားထောင်ငြား။

၁။ သီလတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်များ သီလစောင့်ထိန်းပြီးတော့ထား၊
မကျိုးမပျောက် မပေါက်ကျားတဲ့ သီလ ရှိနေကြတယ်။ အားကိုးရာ
တစ်ခုပါပဲ။

၂။ အကြားအမြင်များခြင်း- နေ့စဉ် မိနစ် (၃၀)ခန့်လောက် တရား
ဒေသနာတော်များ ဟောကြားပြီးတော့ ပေးခြင်းဖြင့် အကြားအမြင်
များလာ၊ မိမိတို့ ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ အားထုတ်ပြီးတော့
လာခဲ့တော့ တရားအမြင်ဟာ များပြားလာပါလိမ့်မယ်။ ဒါလည်း
အားကိုးစရာပဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

- ၃။ မိတ်ကောင်းယှဉ်- မိမိရဲ့ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုး
စီးပွားကို လိုလားတဲ့ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းရှိခြင်း။
- ၄။ ဆိုလျှင် နားထောင်ငြား- ဟောကြားညွှန်ကြားချက်များကို
ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ကမ္မဋ္ဌာနာ စရိယ ဆရာတော်များ ဆရာများက
ညွှန်ကြား ချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ပြီးတော့ နေမယ်ဆိုရင်
“သောဝစသတာ” ဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံပါတယ်။
လိမ္မာကျွမ်းကျင် တရားခင် မြဲပင်စဉ်ကြိုးစား။
- ၅။ လိမ္မာကျွမ်းကျင်- ဆိုတာ လူ့ကိစ္စ ရဟန်းကိစ္စ သူ့ဘဝနဲ့ သူ့ဌာနနဲ့
သူ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ခြင်း၊
- ၆။ တရားခင်မင်ခြင်း တရားမြတ်နိုးခြင်း၊
- ၇။ အမြဲတမ်း အားထုတ်ပြီးတော့နေတဲ့ အချက်တွေဟာလဲ အားကိုးစရာ
တွေ တရားခင်မင် တရားလိုလားမှု ရှိတာလဲပဲ အားကိုးစရာပဲတဲ့။
ရောင့်ရဲသတိ ဉာဏ်မြင်ရှိ မှတ်သိဤဆယ်ပါး။
- ၈။ ရသမျှနဲ့တင်းတိမ် ကျိန်သမျှနဲ့ရောင့်ရဲ စားခန်းသောက်ခန်း
နေခန်းထိုင်ခန်း အားလုံးဟာ မိမိတို့စိတ်တိုင်းကျချင်မှ ကျယ်
သို့သော်လဲပဲ-
ရသမျှနဲ့တင်းတိမ် ကျိန်သမျှနဲ့ ရောင့်ရဲနေခြင်းဟာ ဒါအားကိုးစရာ
ပဲတဲ့။
- ၉။ သတိတဲ့ သတိ ထွက်လေ ဝင်လေကို ပွားများပြီးနေခြင်းကလဲ
အားကိုးစရာ။
- ၁၀။ ဉာဏ်မြင်ရှိ- ဉာဏ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဒါဝိဇ္ဇာဓာတ် အလင်းရောင်ကို
ခေါ်တာပါပဲ။ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဓာတ်အလင်းရောင်ကို ကျေးဇူးရှင်
လယ်တီဆရာ တော်ဘုရားကြီးက-
အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဝိဇ္ဇာအမောဟ။
အသိဓာတ်ကလေး ဝိဇ္ဇာဓာတ်ကလေး (သို့မဟုတ်) ဉာဏ်
အမောဟဓာတ်ကို ဝိဇ္ဇာဓာတ် အလင်းရောင်။

အမှောင်ငါးသင်း အလင်းငါးပါး

မိုက်မဲစွာလှ မိုက်ကြီးကျ မောဟအဝိဇ္ဇာ။

အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ပုဒ်က မှောင်ကြီး မိုက်တယ်၊ မဲတယ်၊ မှောင်ကျတယ်၊ မသိမှု “မိုက်မဲစွာလှ မှောင်ကြီးကျ မောဟအဝိဇ္ဇာ”။ အဲဒီ မိုက်ခြင်း မဲခြင်း မှောင်ခြင်း။ အဲဒီ အမှောင်ကနေပြီးတော့ ထွက်မြောက်တာက ဝိဇ္ဇာဓာတ်၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာဓာတ်။

ဒါကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “အမိုက်ငါးသင်း အလင်းငါးပါး” ခွဲခြားရေးသားတော်မူခဲ့တယ်။ အမိုက်ငါးပါးဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့။

၁။ ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို မသိခြင်း၊ မယုံကြည်ခြင်း။

၂။ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ကို ခွဲခြား၍ မသိခြင်း၊ အမိုက်မှောင်ကြီး။

၃။ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်းအကျိုးကို မသိခြင်းဆိုတဲ့ အမှောင်ကြီးက တစ်ခု။

၄။ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်တဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးများကို မသိ မမြင်ခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီး တစ်ခု။

၅။ နိဗ္ဗာန်ကို မသိခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီးက တစ်ခု။

ပေါင်းလိုက်တော့ အမိုက်မှောင်ကြီး ငါးခု၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ အမိုက်ငါးသင်း ပါတဲ့။

အဲဒီတော့ အမိုက်ငါးသင်းကို အလင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်။

နံပါတ် (၁)- ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို မသိခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီး၊ ဟောဒီ အမိုက်မှောင်ကြီးကတော့ ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ လွတ်ကင်းခဲ့ပြီ။ ယောဂီသူတော်စင်များလည်း မိရိုးဖလာအားဖြင့်ကိုက ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှုက မိဘတွေရဲ့ ကျေးဇူး၊ ဆရာသမားတွေရဲ့ ကျေးဇူး၊ အဘိုးအဘွားတွေရဲ့ ကျေးဇူးကိုက ကုသိုလ်လုပ်ရင် ကောင်းကျိုးရမယ်။ အကုသိုလ်လုပ်ရင် မကောင်းကျိုးရမယ်။ ဒီအချက်အလက်ကလေးတွေက အမိအဖ အဘိုးအဘွား ဆရာသမားတို့ထံကနေပြီး ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို မသိခြင်းဆိုတဲ့

မိခင်ဇရာဝတီ

အမိုက်မှောင်က လွတ်ကင်းပြီးတော့၊ ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို သိခြင်း မြင်ခြင်း ကမ္မဿကတာဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီးကတော့ ရရှိခဲ့ကြပြီ။

ဒါလည်းပဲ ကမ္ဘာလူထုကြီး အများစုထဲမှာ ဒီပထမဆုံး အလင်းဓာတ် မိရိုးဖလာအားဖြင့် မိဘဘိုးဘွား ဆရာသမားတို့၏ ပြောဆိုဆုံးမချက်ကို ရယူခံယူပြီးတော့ ကမ္မဿကတာဉာဏ် အလင်းဓာတ်ဟာလည်း လူတိုင်း တော့ မရနိုင်ဘူး။

အခု ယောဂီသူတော်စင်များ ဒီအလင်းဓာတ်ကတော့ တရား အားမထုတ်လည်း ရပါတယ်။ တရားအားမထုတ်ခင်ကလည်း ရကြတယ်။ ဒါက သာသနာ့အလင်းတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ “သံသာရအလင်း ကမ္ဘာ့ အလင်း” လို့သာ ဆိုနိုင်ပါသေးတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသည်ဖြစ်စေ၊ မပွင့် သည်ဖြစ်စေ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေကနေပြီး ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို ယုံ ကြည်အောင် ဆုံးမမှုကရှိပြီးတော့နေတာ။

သာသနာပမှာလည်း ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှုက ရှိပြီးနေလေ တော့ သာသနာ့အလင်းလို့ မခေါ်ပါနဲ့။ ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ရုံလေးနဲ့ ကျေနပ်မနေပါနဲ့။ သာသနာနဲ့ တွေ့မှ ရရှိတဲ့အလင်းဓာတ် မဟုတ်ပါဘူးဘဲ။

ဒီအလင်းဓာတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီတို့ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ရရှိကြတယ်။ အဲဒီ ကမ္မဿကတာဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကလေး ရရှိရုံလေးနဲ့တော့ မကျေနပ်ပါနဲ့။

နံပါတ်(၂)- ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ဝေခွဲ၍ သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ် အလင်းဓာတ်။ ဟော- ကမ္ဘာလူထု အများစုဟာ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ခွဲခြား၍ မသိခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီးထဲမှာ နေကြရတယ်။ မထွက်နိုင်ဘူး။

ယနေ့ တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်များ အဲဒီ ရုပ် တရား နာမ်တရားတွေကို ခွဲခြားပြီးတော့ “ဓမ္မဝေဒနာဉာဏ်”၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားပြီး သိနိုင်တဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်။ ဒီဉာဏ်အတွက် အခု သမာဓိ ရအောင် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ သမာဓိပျိုးထောင်ပြီးတော့ နေကြရတာပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒါကတော့ သူ့အချိန်အခါနဲ့သူ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ပိုင်းခြားဝေဖန်ပြီးတော့ သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ထူး ဉာဏ်မြတ်ကြီးဟာလဲပဲ မနက် ဖန်လောက်ဆိုရင် ပေါ်လွင်လာပါလိမ့်မယ်။ အလင်းဓာတ်ကြီး၊ ဒီအလင်း ဓာတ်ရဖို့ရာ ကြိုတင်ပြင်ဆင် ကြိုးစားနေကြရတာပါ။

ယခုအခါမှာ တရားအားမထုတ်ပဲနဲ့တော့ ဒီအလင်းဓာတ် ရဖို့ မလွယ်ဘူး။ ဒီအလင်းဓာတ်ကတော့ သာသနာနဲ့ကြုံမှ ရရှိနိုင်တဲ့ အလင်း ဓာတ် ဖြစ်ပါတယ်။

နံပါတ် (၃)- အမိုက်ဓာတ်ကြီးနဲ့ အလင်းဓာတ်က ဘယ်လိုပြောရ မလဲဆိုရင် မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရား အကြောင်းအကျိုးကို မသိခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီးကို ကျကျနနသိဖို့ ဆိုတာကတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်ကြီး သဘောပေါက်မှ၊ တစ် နည်းအားဖြင့်၊ ပဌာန်းဒေသနာတော်ကြီး သဘောပေါက်မှ၊ တစ်နည်း အားဖြင့်၊ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေဆဲဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအကျိုး ခွဲခြားဝေဖန်ပြီး သိကြမယ်ဆိုရင် ပစ္စယပဋိဝေဇဏ် အလင်းဆိုတာလည်း ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါတယ်။

နံပါတ် (၄)- ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ဖြစ်တဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာတို့ကို မသိခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီး ဒီအမိုက်မှောင်ကြီး ပျောက်ဖို့ရန်အတွက် အခုတရားအားထုတ်နေကြ တာပါပဲ။

မိမိတို့ အားထုတ်လို့ ခန္ဓာပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်တရား နာမ် တရားတို့ရဲ့ မမြဲသောအချက် ဆင်းရဲသောအချက် အစိုးမရသောအချက်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးများကို အားထုတ်ရင်း အားထုတ်ရင်းနဲ့ ထင်ထင်ရှားရှား သိမြင်ပြီးလာပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို သိမြင်ပြီးလာတော့ ဟော“လက္ခဏပဋိဝေဇဏ်” အလင်း ဓာတ်ကြီး ပေါ်လာပြီး သာသနာတော်နှင့် တွေ့ရကျိုးနပ်မယ်။

ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခအချက်၊ အနတ္တ အချက်။

မိခင်ဧရာဝတီ

မနက်ဖြန်ဆိုရင် ဒီအမှတ်တံဆိပ်တွေကို ဝိပဿနာ ကူးပြောင်းလာ တဲ့အခါ ထင်ရှားပေါ်လွင်လာပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးဟာလဲ လက္ခဏာပဋိဝေဓဉာဏ်ဆိုတဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီးပါ ကာလရှည်ကြာ သံသရာမှာ ကျင်လည်ပြီးတော့ နေကြ သော်လဲပဲ ဒီအလင်းဓာတ်ကို မသိကြဘူး။

အခု အားထုတ်ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ လက္ခဏာပဋိဝေဓ ဉာဏ်ခေါ်တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီး ထိုက်တန်သလောက် ရရှိကြပါလိမ့်မယ်။

နံပါတ် (၅)- နိဗ္ဗာနသမ္ပောဟ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်နိုင်ခြင်းဆိုတဲ့ အမိုက်မှောင်ကြီး၊ ဒီအမိုက်မှောင်ကြီး ပျောက်ဖို့ရာဆိုတော့ သမထ၊ သမထကနေ ဉာဏ်အဆင့်ဆင့်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်ဆင့်ကနေပြီးတော့ ပုထုဇဉ်အဆင့်နဲ့ အရိယာစခန်း စပ်ကူးမတ်ကူးဖြစ်တဲ့ ဂေါတြဘူဉာဏ်ကနေ ပြီးတော့ မဂ်ဉာဏ်။

ဟော- “ကိလေသေမာရေန္တော နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိတိ မဂ္ဂေါ”- ကိလေ သာတွေ သတ်ဖြတ် နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုက်ရောက်တတ်တဲ့ ဉာဏ်မျိုးကို မဂ်ဉာဏ်။

နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုက်ရောက်တတ်ရုံ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်တတ် တဲ့ဉာဏ်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်။

မဂ်ဉာဏ်လေးပါး အဆင့်ဆင့်ရရှိပြီဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်တဲ့ အမိုက် မှောင်ကြီး ကင်းပျောက်ပြီးတော့ မြင်နိုင်တဲ့ “နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓဉာဏ်” ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီဉာဏ်ကြီး အလင်းဓာတ်ကြီးတွေ ရရှိဖို့ရာ ပထမဆုံး အလင်းဓာတ်ကြီးကတော့ ကျော်လွန်ခဲ့ကြပြီ။ ပထမဆုံး အလင်းဓာတ်ကြီး ရရှိနေတာ အမှန်ပဲ။

ဒုတိယ မိမိတို့သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ပိုင်း ခြား၍ သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး။

တတိယ အဲဒီဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်း အကျိုး ကွင်းဆက်ကို သိရှိနားလည်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး။

ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးတွေက ဖာသိဖာသာနေလို့ မရနိုင်ဘူး။ သာမန်

မိခင်ရောဂါ

နဲ့ မရနိုင်ဘူး။

ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအမှတ်တံဆိပ်၊ ဒုက္ခအမှတ်တံဆိပ်၊ အနတ္တအမှတ်တံဆိပ်တို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်တဲ့ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး။ ဒီဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးတွေကို သိတတ်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး။

နံပါတ် (၅)ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင် ထင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး။

အခြေခံအလင်းဓာတ်မှသည်

အဲဒီတော့ ဒီဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးတွေဟာ စောစောကပြောတဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး ပထမဆုံးဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးကတော့ မိရိုးဖလာအားဖြင့်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ဘိုးဘွားမိဘ ဆရာသမားတို့ရဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီးကို ကျော်လွန်တယ်။

ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးဟာ သိပ်ပြီးအရေးကြီးတယ်။ ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီးဟာ-

“ကမ္မဿကတာ ဉာဏေဌတာ”- ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို သိတဲ့ဉာဏ်ပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီးတော့မှ “ဗောဓိသတ္တာပိ”- ဘုရားလောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘုရားလောင်းကြီးတို့ ပါရမီဖြည့်တာလည်း ဒီဉာဏ်အပေါ် မူတည်ပါတယ်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ ပါရမီဖြည့်တာလည်း ဒီဉာဏ်အပေါ် အခြေခံပါတယ်။ သာဝကလောင်းလျာကြီးတွေ ပါရမီဖြည့်တာလည်း ဒီဉာဏ်ကိုသာ အခြေခံပါတယ်။ ကမ္မဿကတာဉာဏ်ရှိမှ-

စဉ်းစားကြည့်ကြရင် ကမ္ဘာလူထုကြီးဟာ ကမ္မဿကထာဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး ဆိတ်သုဉ်းပြီးတော့ ကမ္မသမ္မောဟခေါ်တဲ့ ကံ၊ကံ၏အကျိုးကို မသိကြတဲ့ လူထုကြီးက အများကြီးပဲ။

အဲဒီတော့ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကံအားလျော်စွာ ကမ္မဿကတာဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီး ရှိပေလို့သာ ယခုလို အလင်းဓာတ်ကြီး အဆင့်ဆင့်-

မိခင်ဧရာဝတီ

- ဓမ္မဝဝတ္ထာနခေါ်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး၊
 - ပစ္စယပဋိဝေဓခေါ်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး၊
 - လက္ခဏပဋိဝေဓခေါ်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး၊
 - နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓခေါ်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး-
- ရရှိအောင် ကြိုးစားနိုင်ခဲ့ခြင်းပါပဲ။

ဥပမာသုံးမျိုး

ဒါကြောင့် အဲဒီလို ကြိုးစားနိုင်ဖို့ရာအတွက် စိတ်ကို မြတ်စွာဘုရား ညွှန်ပြတော်မူတဲ့နည်းနာနိဿယအတိုင်း ဘာဝနာကြိမ်လုံးနဲ့ ခြေမှုန်းနှိပ်ကွပ် ပြီးတော့နေတဲ့ အချိန်အခါသမယ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက ဥပမာနဲ့-

ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္ထိကာ၊

ဥသုကာရာ နမယန္တိ တေဇနံ၊

ဒါရုံ နမယန္တိ တစ္ဆကာ၊

အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

နေတ္ထိကာ- သမ္မာအာဇီ သက်မွေးမှီလျက် ဝသီမူဟောင်း ရှေးသူ တော် လမ်းဟောင်း လမ်းကြောင်းဖြင့် မြောင်းကိုသွယ်စား လယ်သမား တို့သည်။ ဥဒကံဟိ- အသက်မရှိတဲ့ရေကိုပင်လျှင်။ နယန္တိ- လိုရာသွယ်သွင်း လယ်အတွင်းသို့ သွတ်သွင်းနိုင်ကြလေကုန်၏။

(လယ်သမားတွေ ကြည့်လိုက်၊ အသက်မရှိတဲ့ရေကို မြောင်းကလေး တွေ သွယ်ပြီးတော့ လိုတဲ့နေရာကို ရေသွယ်သွင်းပြီးတော့ ပေးနိုင်ကြတယ်)

ဥသုကာရာ- ရဲစိတ်ရဲမာန် ခက်ထန်မာန်ကြွား မြားသမားတို့သည်။ တေဇနံ- အသက်မရှိတဲ့မြွှားကိုပင်လျှင်။ နမယန္တိ- မီးတွင်ထိုးမြှိုက် အလိုက် သင့်ပါအောင် ဆွဲဆောင်ဖြောင့်စင်း၍ ပေးနိုင်ကြကုန်၏။

(လေးမြားပစ်ကြတဲ့ မြားသမားတွေဟာ ဝါးကလေးကို သေသေ ချာချာ ချောမွေ့အောင် ဓားကလေးနဲ့သပ်၊ ပြီးတော့ရင် မီးထိုးမြှိုက်လိုက်၊ မျက်စိလေးတစ်ဖက်မှိတ်ပြီးကြည့်လိုက်၊ အဲဒီလိုနဲ့ မြွှားကို အဖြောင့်ဆုံးဖြစ်

မိခင်ဇရာဝတီ

အောင် အသက်မရှိတဲ့မြားကို ဖြောင့်စင်းပြီးတော့ ပေးကြတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ လက်သမားတွေ တစ္ဆေကခေါ်တဲ့ လက်သမားတွေ တောမှာပေါက်နေတဲ့ သစ်ကောက် သစ်ရိုင်းကို မိမိတို့ အလိုအတိုင်း အဖြောင့်အကောက် လိုသလောက်ရအောင် ဖြောင့်စင်းပြီးတော့ ဆွဲဆောင်ပြီးတော့ ယူနိုင်ကြတယ်။) ဒါကြောင့်-

တစ္ဆေက- သစ်ရွေ သမား လက်သမားတို့သည်။ ဒါရဲ့- အလိုအလျောက် တောတွင်ပေါက်သည့် သစ်ကောက်သစ်ရိုင်းကို။ နမယန္တီ- အဖြောင့်အကောက် လိုသလောက်ပင် ကိုယ့်နောက်ပါအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ကြကုန်၏။

ပဏ္ဍိတာ- ပညာဉာဏ်ရှိ စံကဝိဟု ပဏ္ဍိတတွင်ခေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့သည်။ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို။ အတ္တာနံ- ရာဂတည်းဟူ ကိလေမြူတို့ ချေးထူဆိုပိတ် မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို။ ဒမယန္တီ- လယ်သမားကိုစံထား မြားသမားကိုပုံယူ သစ်ရွေ သူကိုအားကျ ဓမ္မကြိုးကုတ် သမ္ပပ္ပဓာန် လုံ့လထုတ်သဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဓမ္မဆေးတို့ဖြင့် ယဉ်ကျေးအောင် ထုံးပြု၍ ဆုံးမသွန်သင် အလှဆုံး ပြင်ဆင်နိုင်ကြကုန်၏။

ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေက လယ်သမားကိုစံထား မြားသမားကိုပုံယူ သစ်ရွေးသူကိုအားကျပြီးတော့ မိမိတို့ရဲ့စိတ်ကို မိမိတို့အမိုက်မှောင်တွင်း ရောက်ရှိနေတဲ့စိတ်ကို အလင်းသို့ရောက်ရှိအောင် ဆုံးမနိုင်ကြတယ်။

ဒါကြောင့် ပဏ္ဍိတာ- ပညာဉာဏ်ရှိ စံကဝိဟု ပဏ္ဍိတတွင်ခေါ် ယောဂီသူတော်စင်အပေါင်းတို့သည်။ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို (ဝါ) ရာဂတည်းဟူ ကိလေမြူတို့ ချေးထူဆိုပိတ် မိမိတို့စိတ်ကို။ ဒမယန္တီ- လယ်သမားကိုစံထား မြားသမားကိုပုံယူ သစ်ရွေ သူကိုအားကျ ဓမ္မကြိုးကုတ် သမ္ပပ္ပဓာန် လုံ့လထုတ်သဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဓမ္မဆေးတို့ဖြင့် ယဉ်ကျေးအောင် ထုံးပြု၍ ဆုံးမသွန်သင် အလှဆုံးပြင်ဆင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

စတုတ္ထနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

မိခင်ဇရာဝတီ

ပဉ္စမနေယောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၅)ရက်နေ့။

မဟာမိတ်စာချုပ်

အပါယ်ဘုံ အပါယ်ဘဝ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်ဘဝ နဲ့ ချုပ်ထားတဲ့စာချုပ်မှာ မဟာမိတ်စာချုပ်ကြီး။ ဒီမဟာမိတ်စာချုပ်ကြောင့် “စက္ကာရောအပါယာသကဂေဟသဒိသာ”။ စက္ကာရောအပါယာ-အပါယ် လေးဘုံတို့သည်။ သကဂေဟသဒိသာ- မိမိအိမ်နှင့် တူကြပါကုန်၏။

အပါယ်လေးဘုံနဲ့ မကင်းနိုင်တော့ စာချုပ်ချုပ်ထားတာထက် တောင် မြှုပ်သေးတယ်။ ပုထုဇဉ်များ အပါယ်လေးဘုံနဲ့ စာချုပ်ချုပ်ထားသလိုပဲတဲ့။ မဟာမိတ်စာချုပ် ချုပ်ထားသလိုပဲ အဲဒီ မဟာမိတ်စာချုပ်ကို ဘယ်နည်းနဲ့ ဖြုတ်မလဲ၊ ဖျက်မလဲ။

မဟာမိတ်စာချုပ် ပျောက်စေချင်ရင် “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”ပျောက်အောင် ကြိုးစားကြ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိပျောက်အောင် သီလ၊ သမာဓိမှ ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်ဆင့်နဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပပျောက်စေနိုင်တယ်။

“နာမရူပါနံ ဥပ္ပါဒဝယဒဿနေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိနာဟောတိ” နာမရူပါနံ- နာမ်ရုပ်တို့၏။ ဥပ္ပါဒဝယဒဿနေန- ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ- သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ ပဟိနာ- ပယ်နိုင်သည်။ ဟောတိ- ဖြစ်ပါပေ၏။

နာမ်ရုပ်တို့ဖြစ်တာ နာမ်ရုပ်တို့ပျက်တာ ဒီနှစ်ခုကို မြင်လို့ရှိရင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်ပါတယ်။ မဟာမိတ်စာချုပ်ကြီး ဖျက်နိုင်ပါတယ်။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှိနေသေးလို့ရှိရင် မဟာမိတ်စာချုပ် မပျက်ဘူးတဲ့။

“ဒိဋ္ဌိသက္ကာ၊ မက္ခာသမ္ဘ၊ လူတွင်စကြာ၊ နတ်မှာသိကြား၊ မိုးဖျား ဗြဟ္မာ၊ ဖြစ်တုံပါလဲ၊ ခန္ဓာပြုကွဲ၊ ကုသိုလ်စင်က၊ မလွဲပါယ်ရွာ၊ ရောက်မြသာတည်း”

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မပျောက်သေးဘူး။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြိုခွဲနိုင်ဘူး။ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားပြီး မသိသေးဘူးဆိုရင်တော့ လူထဲမှာ စကြာမင်းကြီး၊

မိခင်ရောစတီ

နတ်မှာလဲ သိကြားမင်းကြီး၊ မိုးပေါ်မှာ ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်သော်လည်းပဲ ခန္ဓာပြိုကွဲ ကုသိုလ်စဲက မလွဲပါယ်ရွာ ရောက်မြဲသာတည်း။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတာ ဘာလဲ။

သက္ကာယ= သန္တ + ကာယ။

သန္တ- ထင်ရှားရှိတဲ့။ ကာယ- ရုပ်နာမ်အပေါင်း ထင်ရှားရှိတဲ့ ရုပ်နာမ်အပေါင်းပေါ်မှာ။ ဒိဋ္ဌိ- ငါ၊ သူတစ်ပါး ထင်မှားနေတဲ့ အမြင်မှားမှု။

ထင်ရှားရှိတဲ့ ရုပ်နာမ်ကို ငါပိုင်တယ်၊ ငါဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးတွေ ခတ်နှိပ်တယ်။ ရှိနေတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်က အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အမှတ်တံဆိပ်အစစ်။ ဘုန်းကြီးတို့ ခတ်လိုက်တာက ငါဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်။ နိစ္စ သုခ အတ္တ အမှတ်တံဆိပ်အတူ။

ဟော- အဲဒီလို ငါဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-တဲ့။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ အဲဒီ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ဖြိုခွင်းဖို့ မြတ်စွာဘုရားက သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးပါတယ်တဲ့။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပပျောက်ဖို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖယ်ရှားနိုင်ဖို့ ဘယ်လောက်များ အရေးကြီးသလဲဆိုတော့-

ဥပမာနှစ်မျိုး

သတ္တိယာဝိယဩမဋ္ဌော၊ ဒယုမာနောဝ မတ္တကော၊

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

ရင်ဝလှံစူးတဲ့ လူတစ်ယောက် ဦးခေါင်းမီးလောင်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်။

ရင်ဝလှံစူးတဲ့လူ နောက်မှလှံကိုနှုတ်တဲ့၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပပျောက်အောင် ကြိုးစားလိုက်စမ်း။ ဦးခေါင်းမီးလောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မီးနောက်မှငြိမ်းမီးငြိမ်းဖို့အရေးမကြီးဘူး။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြိုဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရရင် ရင်ဝလှံစူးတာ လှံကိုနှုတ်ဖို့ဟာ အရေးကြီးသလိုပဲ။ ဦးခေါင်းမီးလောင်တဲ့လူဟာ မီးငြိမ်းဖို့ အရေးကြီးသလိုပဲ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပယ်ရှားပစ်ဖို့လဲ ကြိုးစားကျင့်ပါလို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ခွန်းတော်ရှိတယ်။

မိခင်ရောဂါ

ဝိပဿနာဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ

ယခု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ခွန်းတော် ဒေသနာတော်အတိုင်း အရေးတကြီး သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပြုခွင်းနိုင်ဖို့အတွက် ကျင့်ကြံကြိုးစား အားထုတ်ပြီး လာကြတော့-

ပထမသီလ၊

သီလလည်းပဲ အမျိုးမျိုး၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ စသည်ရှိတယ်။

အဲဒီလို သီလတွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီးတော့လာတော့ သတိသမ္ပဇဉ်၊ သတိသမ္ပဇဉ်နဲ့ ပြည့်စုံအောင်လည်း နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးနေကြတာကိုး။

အဲဒီလို နေကြတော့ နီဝရဏကင်းတာ။ နီဝရဏဆိုတာ ဘာလဲ။ ကောင်းတဲ့တရားတွေကို ပိတ်ဆို့ပြီးတော့ မကောင်းတဲ့တရားတွေကို လမ်းဖွင့်ပေးတတ်တဲ့တရား။

တစ်နည်းအားဖြင့် နီဝရဏဆိုတာ မဖြစ်သေးတဲ့ ဉာဏ်ပညာကို မဖြစ်ရအောင် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာကိုလည်း အားနည်းအောင် ပြုနိုင်တဲ့တရားတွေ။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့-

- * မက်မောမှု - ကာမစ္ဆန္ဒ၊
- * ညှင်းပန်းလိုမှု - ဗျာပါဒ၊
- * ထိုင်းမှိုင်းမှု - ထိနမိဒ္ဓ၊
- * ပျံ့လွင့်မှု ပူပန်မှု - ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၊
- * ယုံမှားသံသယဖြစ်မှု - ဝိစိကိစ္ဆာ၊

ဒီအချက်တွေ ဒီနီဝရဏတရားတွေဟာ မိမိသီလ သမာဓိကျင့်စဉ်နဲ့ ထိုက်တန်သလောက် ကင်းရှင်းပြီးတော့ လာတဲ့အခါကျတော့ ဘာဖြစ်သလဲ။

- * စိတ်ထဲမှာ ပိတ်နှစ်သိမ့်မှု ဖြစ်တယ်။
- * နှစ်သိမ့်မှုဖြစ်တော့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ငြိမ်းချမ်းလာတယ်။
- * ငြိမ်းချမ်းလာတော့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ချမ်းသာလာတယ်။
- * ချမ်းသာလာတော့ စိတ်ကလေးဟာ တည်ကြည်လာတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီလို တည်ကြည်လာတဲ့ အခါကျမှ-

“သောဓဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဝိဂတုပက္ခိလေသေ အနင်္ဂဏေ”

ဟော- စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်တဲ့အခါကျမှ
“ဝိပဿနာဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ”- ဝိပဿနာဉာဏ်အလို့ငှါ
စိတ်ကို ညွတ်ပေးတဲ့ အခါကျတော့ ဘယ်လိုမြင်သလဲ။

ဒါဒေသနာတော်အတိုင်း ပင်ရင်းဝိပဿနာဉာဏ်၊ မြတ်စွာဘုရား
က ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနဲ့ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး ဟောတဲ့နေရာမှာ ပထမဦးဆုံးဖြစ်တဲ့
ဝိပဿနာဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ။

အယ် ခေါ မေ ကာယော ရူပီစာတုမဟာဘူတိကော မာတာ
ပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ ဩဒနကုမ္မာ သူပစ္စယော၊ အနိစ္စုတ္တဒန ဘေဒန
ပရိပဒ္ဒန ဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော၊ ဣဒဗ္ဗမေဝိညာဏံ ဧတ္ထသိတံ ဧတ္ထ
ပဋိပဒ္ဓံ။

စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်လို့ သန့်ရှင်းတည်ကြည်
ပြီဆိုတဲ့အခါ ဒီလို မြင်ရလိမ့်မယ်၊ မြင်လာလိမ့်မယ်။

မေ- ငါ၏။ အယ်ကာယော- ဤတလံမျှလောက်ရှိသော ခန္ဓာကိုယ်
သည်။ ရူပီ- ရုပ်ရှိ၏။ (ဘာရှိလဲဆိုတော့ ရုပ်ရှိတယ်)။ စာတုမဟာဘူတိ
ကော- ဓာတ်လေးပါးဖြင့် ပြီး၏။ (ဒီခန္ဓာကိုယ် ဓာတ်လေးပါးဖြင့် ပြီး၏)။
ဒီလိုလည်း မြင်ရမယ်။

မာတာပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ- အမိအဖတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ဖြစ်
ပေါ်လာ၏။ ဩဒနကုမ္မာသူပစ္စယော- ထမင်း မုန့် ငါးတို့ဖြင့် ကြီးပွားလာတဲ့
ခန္ဓာကိုယ်။ (ထမင်းစားလို့ မုန့်တွေစားလို့ ကြီးပွားလာတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး)

မမြဘူး မမြတဲ့ခန္ဓာကိုယ် (ဟော- ဆုပ်နယ်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း
သဘောရှိတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်)။ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ရုပ်ပိုင်းကို အဲဒီလို စဉ်းစားရမယ်။
အဲဒီလို မြင်ရလိမ့်မယ်တဲ့။

“ဣဒဗ္ဗ မေ ဝိညာဏ ဧတ္ထသိတံ ဧတ္ထပဋိပဒ္ဓံ”- အဲဒီရုပ်အပေါ်
မှာ စိတ်ကလေးက-

ဧတ္ထ- ဤရုပ်အပေါ်မှာ။ ဣဒံဝိညာဏံ- ဤစိတ်သည်၊ ဤဝိညာဉ်

မိခင်ဇရာဝတီ

စိတ်သည်။ သိတံ- မှီပြီးတော့နေတယ်။ ဧတ္ထ- ဤရုပ်နှင့်။ ပဋိပဒ္ဓံ- စပ်၍နေ၏။

ရုပ်ကြီးထဲတော့ မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်နဲ့စိတ်ဝိညာဉ် စပ်ပြီးတော့ နေတယ်။ ဟောဒီလို မြင်ရမှာ ဒါမြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် အတိုင်း ပြောတာပါပဲ။

ကြောင်မျက်ရွဲ

အဲဒါကို မပေါ်လွင်မှာစိုးလို့ ဥပမာနဲ့-

“သေယျထာ ပိနာမ စက္ခုမာ ပုရိသော” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူ ထားပါတယ်။ ဥပမာ ဘာနဲ့တူသလဲ။ ဝေဠုရိယခေါ်တဲ့ ပတ္တမြား ကြောင် မျက်ရွဲ၊ အဲဒီကြောင်မျက်ရွဲဟာ-

- ဇာတိမာ - တွင်းထွက်၊
- အစ္စ္စော - ကြည်လင်တယ်၊
- သုဘော - တင့်တယ်တယ်၊
- အဋ္ဌံသော - ရှစ်မြှောင့်ရှိတယ်၊

ပတ္တမြားကျောက်ရတနာဟာ ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျဘော- ရှစ်မြှောင့်ရှိတယ်၊ အင်မတန် တင့်တယ်တယ်။ အစ္စ္စော- ကြည်လင်တယ်။ ဝိပ္ပသန္ဓော- သန့်ရှင်းတယ်။ သုပရိကမ္မကတော- သွေးပြီးသားတဲ့။

အဲဒီ ပတ္တမြားကိုမှ ကြိုးတွေ ရောင်စုံကြိုးတွေ ခြယ်ပြီးတော့ ထားတယ်။ အညို အဝါ အရွှေအစရှိတဲ့ ရောင်စုံကြိုးတွေ ခြယ်ပြီးတော့ ထားတယ်။

အဲဒီတော့ မျက်စိအမြင်ရှိတဲ့ ပတ္တမြားကျောက်နားလည်တဲ့ ကျောက်ပညာရှင်က အဲဒီ ပတ္တမြားကြောင်မျက်ရွဲကို လက်ဝါးလေးပေါ် တင်ပြီးတော့ ကြည့်တဲ့အခါ ဟာ- ဒီကျောက်ဟာ အင်မတန်ကောင်းတာပဲ။

ရှစ်မြှောင့်ရှိတဲ့ကျောက်ပဲ။ အင်မတန် တင့်တယ်တဲ့ ကျောက်ပဲ။ ဇာတိမာ- ဒီကျောက်ဟာ တွင်းထွက်ပဲတဲ့။ ချက်ကျောက် မဟုတ်ဘူးတဲ့။ အင်မတန် ကြည်လင်တဲ့ ကျောက်ပဲ။ အနုဝိလော- မနောက်ကျဘူး။

မိခင်ရောဂတ်

ဒီအထဲမှာ ကြိုးလေးတွေကလည်း အဝါရောင်ရှိတဲ့ ကြိုးကဘယ်
လောက်၊ အညိုရောင်ရှိတဲ့ ကြိုးက ဘယ်လောက်လို့ ကျကျနန မြင်တယ်။
အဲဒီ မြင်သလိုပါပဲတဲ့။

ဤတစ်လံမျှလောက်ရှိတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို စိတ်တည်ကြည် ငြိမ်သက်
မလှုပ်သွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ်စင်ကြယ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ကြည့်လိုက်မယ်
ဆိုရင်-

ဒီခန္ဓာကိုယ်ဟာ ရုပ်ရှိတယ်။ ဓာတ်လေးပါးနဲ့ ပြီးတယ်။ မိဘတို့ရဲ့
သုက်သွေးကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ထမင်းမုန့် ငါးတို့နဲ့ ကြီးပွားရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပဲ။
မမြဲတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်၊ ဆုပ်နယ်ပြီးပေးရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်၊ နှိပ်နင်းပြီး ပေးနေရတဲ့
ခန္ဓာ ကိုယ်၊ ပျက်စီးနိုင်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်။

အဲဒီမှာလည်းပဲ စိတ်ဝိညာဉ်လေးကလည်း ဒီရုပ်မှာမှီပြီးနေတယ်။
ဒီရုပ်မှာ တွဲပြီးတော့နေတယ်တဲ့။

ပတ္တမြားကြောင်မျက်ရွဲကို နားလည်သူက ကြည့်သလိုပါပဲတဲ့။
မြတ်စွာဘုရားက ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး ဟောတဲ့အခါကျတော့ ပတ္တမြား
ကြောင်မျက်ရွဲ ဥပမာနဲ့ ပတ္တမြားကြောင်မျက်ရွဲကို ကြည့်နိုင်တဲ့ ကျောက်
ပညာရှင်နဲ့ ကျောက်ကုန်သည်နဲ့ ဥပမာပေးပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်ကို စတင်
ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့က ဒေသနာတော်အတိုင်း ဟောနေတာပါပဲ။
မိမိပွားများပြီးလာခဲ့တဲ့တာက ထွက်လေ ဝင်လေ။

ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတာက သမ္မုတိသစ္စာ၊ ထွက်လေလို့ ခေါ်တယ်၊
ဝင်လေလို့ ခေါ်တယ်။

သစ္စာနှစ်မျိုး

မြတ်စွာဘုရားက သစ္စာ (၂)မျိုး ဟောတာကိုး။ သစ္စာလေးပါးက
ဟောနည်းတစ်မျိုး၊ သမ္မုတိသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူတယ်။

သမ္မုတိသစ္စာ ဆိုတာက လူနတ်ဗြဟ္မာ ယောက်ျားမိန်းမ ဟောဒီလို

မိခင်ဇရာဝတီ

ပညတ်နယ်ပယ်က အသုံးအနှုန်းတွေနဲ့ ဟောခဲ့တာ ဒါလည်း မှန်ပါတယ်တဲ့။
ဘာကြောင့် လောကက ဒီလိုပြောမှ သိမှာကိုး။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဒီလို သမုတိသစ္စာကို ဟောခြင်းရဲ့အကြောင်းက
(၈)မျိုး ရှိပါတယ်။

- မိဘကို ရိုသေတတ်ဖို့၊
- ဟိရိ ဩတ္တပ္ပတရားတွေ ရှိကြဖို့ စတဲ့

ဒီအကြောင်းတွေဟာ သမ္မုတိသစ္စာ ဟောရခြင်းအကြောင်းမှာ
ပါပါတယ်။

လောကသင်္ကေတအားဖြင့် မှန်ကန်တဲ့အတွက်ကြောင့် သမ္မုတိ
သစ္စာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ သမ္မုတိသစ္စာ
မပျက်ဖို့လည်း အရေးကြီးတယ်။ “သမ္မုတိသစ္စာပျက်လျှင် မုသားဖြစ်တတ်
ပါတယ်”။

နံပါတ် (၂)သစ္စာက ပရမတ္ထသစ္စာ။

ပရမတ္ထသစ္စာကတော့ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဆိုတဲ့ အသံတွေမပါဘဲနဲ့
ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ အဲဒီလို တရားဓမ္မတွေချည်းပဲ
ခေါ်ဆို ပြောဆိုပြီး ဟောကြားတဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာ။

အဲဒီ ပရမတ္ထသစ္စာဟာလည်း ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ရဲ့ မှန်ကန်
တဲ့ လက္ခဏာကို ဆောင်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ဒီပရမတ္ထသစ္စာလည်း မှန်ပါ
တယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာလည်း မပျက်စေရဘူး။

ပရမတ္ထသစ္စာ မပျက်ရအောင်

“သမ္မုတိသစ္စာကတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသူတော်စင်များ မဖျက်
ကြပါဘူး။ စွဲပြီးတော့ကို နေတာ။ သမ္မုတိသစ္စာ ပျက်မှာစိုးလို့ တရားအား
ထုတ်ရတာ မဟုတ်ပါဘူး”။

“ပရမတ္ထသစ္စာ ပျက်မှာစိုးလို့ အားထုတ်ကြရတာ။ ပရမတ္ထသစ္စာ
ပျက်ရင် ဒိဋ္ဌိဖြစ်တတ်တယ်”။

ဘာဒိဋ္ဌိလည်း ဆိုတော့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ ပရမတ္ထသစ္စာ ပျက်ပြီဆိုတာ

မိခင်ဧရာဝတီ

နဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တော့တာဘဲ။

အဲဒီတော့ ပရမတ္ထသစ္စာကို မြင်အောင် ကြည့်ကြရတယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာ အပျက်မခံရဘူး။ “ဝိပဿနာဟာ ပရမတ္ထသစ္စာကို မြင်အောင် ကြည့်တဲ့နည်းပါပဲ”။

အဲဒီတော့ “ပညတ်ပေါ်လွင်လို့ရှိရင် ပရမတ်ငုပ်တတ်တာပဲ။ ပရမတ် ပေါ်လွင်လာရင် ပညတ်ပျောက်ကွယ်စမြဲပါပဲ”။

အဲဒီတော့ ပရမတ်ပေါ်အောင် ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ဓာတ်ပေါ်မှု နာမ်ကရွှ”ဆိုကိုး။

ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ “သဘော”

ရုပ်သဘော နာမ်သဘော၊ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်။

“ဓာတ်ပေါ်မှု နာမ်ကရွှ” အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်တော့ ဒါဟာ ဝိပဿနာပဲ။

လေ (၂) လေ (၆)

အဲဒီတော့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတာက ပညတ်ပါပဲ။ ပရမတ် နာမည်နဲ့ ပြောရင်တော့ “ဝါယော”ရုပ်၊ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ရဲ့ သဘောလေးက တွန်းကန်လှုပ်ရှား၊ သူ့ရဲ့ သဘောလေးက တွန်းကန်လှုပ်ရှား။

အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ဟာ “အတွင်းဝါယောရုပ် အပြင်ဝါယောရုပ်”လို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။

အပြင်ဝါယောရုပ်- တောင်ဘက်ကလာတဲ့ လေတွေ မြောက်ဘက်ကလာတဲ့ လေတွေ၊ လေပန်ကာ ဖွင့်လိုက်လို့လာတဲ့ လေတွေ၊ ငှက်တွေပျံလို့ “ပကွဝါတ”ခေါ်တဲ့လေတွေ။

အဲဒီလို လေတွေဟာ “ဗဟိဒ္ဓ” အပြင်ဝါယောတွေပါပဲ။ အပြင် ဝါယောရုပ်တွေ လှုပ်ရှားတယ်၊ တွန်းကန်တယ်။

အဲဒီလို အပြင်ဝါယော “ဗဟိဒ္ဓဝါယောရုပ်” တွန်းကန်တဲ့ လှုပ်ရှားတဲ့သဘောရှိသလို ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှာရှိတဲ့ အဇ္ဈတ္တိက အတွင်းဝါယောရုပ် ဟာလည်းပဲ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောရှိပါတယ်။

အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောရုပ်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်မှာ-

- အထက်ကို ဆန်တဲ့လေ၊ အထက်ကို ဆန်တက်တဲ့ ဝါယောတစ်မျိုး၊
- အောက်ကိုစုန်ဆင်းတဲ့ ဝါယောကတစ်မျိုး၊
- ဝမ်းဗိုက်ထဲမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဝါယောတစ်မျိုး၊
- အရိုးအသား အစရှိသည်တို့ အတွင်းမှာဖြစ်နေတဲ့ ဝါယောရုပ်ကတစ်မျိုး၊
- ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့မှာ လျှောက်ပြီးတော့နေတဲ့ ဝါယောရုပ်က တစ်မျိုး၊
- ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောရုပ်ကတစ်မျိုး၊

ဘယ်ဝါယောဖြစ်ဖြစ် အတွင်းမှာရှိတဲ့ ဝါယော၊ အပြင်မှာရှိတဲ့ ဝါယောဖြစ်ဖြစ် ဝါယောရုပ်ဟာ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောရှိတယ်။

“ယနေ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်တဲ့အခါမှာတော့ ‘ထွက်လေ ဝင်လေ’ ဒါကို ရှုမှတ်ရတာ။

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကျတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးပဲ ဖြစ်အောင်ကြည့်ရမယ်”။

ဓာတ်

ထွက်လေ ဝင်လေလို့ခေါ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ နှာဝမှာ နှာသီးဝမှာ တွန်းကန်လှုပ်ရှားပြီးတော့ ထွက်လာတဲ့လေ၊ ဝါယောရုပ်။

နှာသီးဝမှာ တွန်းကန်လှုပ်ရှားပြီးတော့ ဝင်သွားတဲ့လေ၊ ဝါယောရုပ်၊ ဝါယောရုပ်ဟာ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောရှိတယ်။ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကို ဝါယောဓာတု၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးသည် “ဓာတု” ဓာတ်။

ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ “ဓာတုနာမသဘာဝေါ”။ ဓာတ်ဆိုတာ သဘောလေးပဲ။

သဘောဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ “သုညော”တဲ့။ သုညတဲ့၊ သုည

မိခင်ရောဂါ

ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ သတ္တဇီဝမှကင်းတယ်တဲ့။

အဲဒီတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှားနေတဲ့ သဘောလေး။ အဲဒီ သဘောလေးဟာ “သုည”၊ ငါမှလည်း ကင်းတယ်၊ သူမှလည်း ကင်းတယ်၊ သတ္တဝါမှလည်း ကင်းတယ်။ ဇီဝ- အသက်ရှိတယ်လို့လည်း ပြောလို့မရဘူး။

အဲဒီ သတ္တဇီဝမှကင်းတဲ့ “သုည” တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောရုပ်ကို ရှေ့ကနေပြီးတော့ ငါ-တံဆိပ် ခတ်နှိပ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ငါအသက် ရှုတယ်၊ ထင်ရှားရှိတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်အပေါ် သက္ကာယ။

သက္ကာယ ထင်ရှားရှိတဲ့ ဝါယောရုပ်အပေါ်မှာ “ငါ-လို့” စွဲထင်မြင်ပြီးတော့ အမှတ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် “ဒိဋ္ဌိ”။

ဟော- “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်သွားတယ်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်တယ်၊ ပယ်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ ဘယ်လိုပယ်မလဲ။

တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးက ဝါယောရုပ်၊ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ဟာ ဓာတ်လေးပါးထဲမှာ ဝါယောဓာတ်။

တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောသည် ဓာတ်၊

ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ သဘော။

သဘောဆိုတာ ဘာလဲ။ သုည။

သုညဆိုတာ ဘာလဲ။ သတ္တဝါလို့ မပြောနဲ့၊ အသက်လို့မပြောနဲ့၊ ငါလို့မပြောနဲ့။

အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကလေးကို ဓာတ်သဘောနဲ့ မြင်အောင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဟော- ဝါယောရုပ်ကလေးဟာ တွန်းကန်လှုပ်ရှားသဘောပဲလို့။ အဲဒါလေးကို မြင်အောင်ကြည့်ရမယ်။

ဝိပဿနာအဆင့်ဆင့်

အဲဒီ ဝါယောရုပ် တွန်းကန်လှုပ်ရှားတာ ဖြစ်လာတာလေးကိုလည်း သိရမယ်။

သမုဒယဓမ္မာနုပဿီဝါ အဿာသိဿာ မိတိသိက္ခတိ။

ဖြစ်လာတာလေးကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ အသက်ရှူမယ်၊ အသက်ရှိုက်

မိခင်ဇရာဝတီ

မယ်၊ ဝင်လေကို ရှုမယ်၊ ထွက်လေကို ထုတ်မယ်။

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေလေးဟာ “ဝယ” ပျက်တဲ့အချိန်လည်း ရှိတယ်။ ပျက်တဲ့အခိုက်ကလေးကို ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ထွက်လေကို ထုတ်မယ်၊ ဝင်လေကို သွင်းမယ်။

ဝိပဿနာလိုင်းကျတော့ -

အနိစ္စာနုပဿီဝါ အဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ၊

အနိစ္စာနုပဿီဝါ ပဿာသိဿာမိတိ သိက္ခတိ။

ထွက်လေ ဝင်လေလေး တစ်နေ့ (၁၁)နာရီနှုန်းနဲ့ ရှုမှတ်ပွားများ ပြီးတော့ လာခဲ့တာ ဆိုကြပါစို့။ ထွက်လေ ဝင်လေပေါင်း တစ်နေ့ တစ်နေ့ လျှင် တစ်သောင်းတစ်ထောင်။

သတိလွတ်တဲ့အခါ လွန်ရောကျွဲရော ထားပါတော့ တစ်နေ့ (၁၂၀၀၀)ခန့်၊ ထွက်လေ ဝင်လေ အသုံးချပြီးတော့ မိမိမှတ်မိလိုက်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေပေါင်း (၇၀၀၀) ဆိုကြပါစို့။ တကယ်တမ်းကျတော့ ခုနစ်ထောင် မကဘူးပေါ့။

အဲဒီတော့ မိမိမှတ်မိလိုက်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေပဲ။ စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။

ထွက်လေ- ဟော ပြောတာကမှ ကြာသေးတယ်။ မမြဲတဲ့သဘောလေးက ဝင်လေ၊ ထွက်လေ ဝင်လေ တစ်စုံတစ်စုံဘဲပြောပြော တစ်ခုချင်းပဲ ပြောပြော အနိစ္စသဘောလေး ထင်ရှားတယ်။

ရုပ်- နာမ် ကမ္မဋ္ဌာန်း

အဲဒီတော့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတာ ဘာလဲ။ ဝါယောရုပ်။ ဒါ ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ကဿစိ ရူပ ကမ္မဋ္ဌာနံပါကဋ်၊ ကဿစိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋ်၊

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ထင်ရှားတယ်။ ဝါယောရုပ် တစ်မျိုးထဲ ရှုမှတ်ပြီးနေမယ်ဆိုရင် ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း အဲဒီ ဝါယောရုပ် ရှုမှတ်ရင်းနဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ ရှုမှတ်ရင်းနဲ့ ရှုမှတ်တဲ့စိတ်ကို

မိခင်ဧရာဝတီ

ပြန်ပြီးတော့ စဉ်းစားလိုက်။

ယောဂီသူတော်စင်များ ထွက်လေ ဝင်လေလို့ ရှုမှတ်တဲ့စိတ်၊ ထွက်လေမှတ်တဲ့စိတ်၊ ဝင်လေအခိုက် မှတ်တဲ့စိတ်၊ ဟော- မမြဲတာ အင်မတန် ထင်ရှားတယ်။

နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်း-

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့စိတ်၊ အနိစ္စ- မမြဲတဲ့သဘော၊ ထွက်လေဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့စိတ်။

ဥပ္ပါဒဝယ- ဖြစ်တာနဲ့ပျက်တာ။

ဒီအချက်ကို ကျကျနန မြင်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့မှ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ အများကြီး ရှိတာထဲက။

“ဓာတ်လေးပါးသဲက ဓာတ်တစ်ပါးပါးကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ ဓာတ်တစ်ပါးပါးကို သဘောပေါက်ပြီး အရိယာစခန်းတက်လှမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ရေတွက်လို့ မကုန်ဘူးတဲ့”။

အဋ္ဌကထာဆရာကြီးများက အားရစရာ ကျေနပ်စရာတွေ မိန့်ခဲ့ ကြတာ။

လောင်းငယ် လှေငယ်လေးနဲ့

ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးကလဲ အဘိဓမ္မာ (၇)ကျမ်းမှာ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ အကျိုးတွေ အကြောင်းတွေ အများကြီး ဟောခဲ့ပေမယ့်လို့ တရားရဖို့ အားထုတ်တဲ့အခါကျတော့-

လောင်းငယ် လှေငယ်များနဲ့ မြစ်ကလေး ချောင်းကလေး ကူးပြီး ရှာဖွေစားသောက်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များလိုပဲ မိမိတို့တစ်ခု တစ်ခုသောရုပ်၊ တစ်ခု တစ်ခုသောနာမ် စွဲမြဲပြီးတော့ အားထုတ်သွားမယ်ဆိုရင် အရိယာစခန်း တက်လှမ်းနိုင်ပါတယ်တဲ့။

အကယ်၍ တတ်နိုင်တယ်ဆိုလို့ ရှိရင်တော့ လှေကြီးတွေ၊ စက်လှေ ကြီးတွေ၊ သင်္ဘောကြီးတွေ အကြီးအကျယ် ထူထောင်နိုင်ပြီဆိုရင်တော့ သမုဒ္ဒရာကို ကူးချင်ကူးပါ။

မိခင်ရောဂံတီ

ပညာပါရမီအတွက် အဘိဓမ္မာ (၇)ကျမ်း သင်အံကြိုးကုတ် အားထုတ်ပြီးတော့ သင်ဟောပို့ချပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ပါတဲ့။ မဆောင်နဲ့လို့ မဆိုလိုပါဘူးတဲ့။

သို့သော် တရားရဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မိမိတို့တတ်နိုင်တဲ့ လောင်းငယ်၊ လှေငယ်လေး တည်ဆောက်ပြီးတော့ ချောင်းငယ်၊ မြောင်းငယ်များ ကူးပြီး မိမိတို့ရဲ့ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်းသလိုပဲတဲ့။

ရုပ်နာမ်အများကြီးထဲက တစ်ခုတစ်ခုသော ရုပ်၊ တစ်ခုတစ်ခုသော နာမ် အခြေခံပြီးတော့ ပွားများရှုမှတ်မယ်ဆိုရင် အရိယာစခန်း တက်လှမ်း နိုင်တဲ့အကြောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အားရစရာ ကျေနပ်စရာ တိုက်တွန်းပြီးတော့ ထားပါတယ်။

ဝါယောကာယသိရင်

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးထဲမှာ ကာယ ခေါ်တဲ့ ရုပ်အပေါင်း နာမ်အပေါင်းထဲကနေပြီး ကာယာနုပဿီ ရုပ်တစ်စိတ် ဖြစ်တဲ့ ဝါယောဓာတ်၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေမယ်ဆိုရင်-

“ကာယော ပရိညာတော ဟောတိ”- ဝါယောဓာတဂစ+သဋ္ဌိက ပိုင်းခြားပြီး သိနိုင်ပါတယ်။

“ကာယဿ ပရိညာတဿ အမတံ သစ္စိကတံ ဟောတိ”။

အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကလေးတစ်ခု လှုပ်ရှားတတ်တဲ့ သဘောလေး တွန်းကန်တတ်တဲ့ သဘောလေးတစ်ခုကို ပိုင်းခြားပြီး ကျကျနန သိလိုက်ရင် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါတယ်တဲ့။

ဟော- ရုပ်အပေါင်းထဲကမှ ရုပ်၊ ရှုပ်အပေါင်း နာမ်အပေါင်းထဲ ကမှ ရုပ်တစ်စိတ် နာမ်တစ်စိတ်ကို မြင်လို့ရှိရင်လည်း အရိယာစခန်း တက် လှမ်းနိုင်တယ်။ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုနိုင်တာပါပဲ။

သုညဆိုက်အောင်ကြည့်

ဒါကြောင့် ယောဂီသူတော်စင်များ တဖြည်းဖြည်း တဖြည်းဖြည်း
နက်ရှိုင်း နက်ရှိုင်းလာတဲ့ သာသနာ့ကျင့်စဉ်။

ယနေ့ ဝိပဿနာအပိုင်း ရောက်ရှိပြီး မိမိတို့ အစဆုံးပျိုးထောင်
လာတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ ပညတ်။

အဲဒါဟာ ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ပြောရင် ဝါယောရုပ်၊ သူရဲ့သဘောလေး
က တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောရှိတယ်။

တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးကို မြင်အောင်ကြည့်။ အဲဒီ
တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးကို သုညဆိုက်အောင် ကြည့်ရမယ်။

သုညတော လောကံ အဝက္ခန္တိ။

မောဃရာဇ သဒါ သတော။

ဧဝံ လောကံ အဝက္ခန္တိ - မစ္စုရာဇာ နပဿတိ။

မောဃရာဇ- ချစ်သား မောဃရာဇ။ လောကံ- လောကကြီးကို။
လောကံ- ရုပ်လောက နာမ်လောကကို။ သုညတော- သုညဆိုက်အောင်။
အဝက္ခန္တိ- ရှုပါလေလော့။ (ရုပ်လောက နာမ်လောကကို သုညဆိုက်အောင်
ရှုရမယ်)။ ဧဝံ- ဤသို့။ လောကံ- လောကကို။ အဝက္ခန္တိ- သုညဆိုက်
အောင် ရှုသောသူကို။ မစ္စုရာဇာ- သေမင်းသည်။ နပဿတိ- မမြင်နိုင်တဲ့။

သုညတ ကမ္မဋ္ဌာန်း

ဒါကြောင့် ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က အရှင်နာဂသိန်မထေရ်မြတ်
နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ “အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မ အသက်လည်းကြီးပါပြီ ဘုရား၊
တပည့်တော်မနဲ့ သင့်တော်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးပါ”ဆိုတော့။

အရှင်နာဂသိန်မထေရ်မြတ်က သုညတကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးတော်မူတာ။
သုညတကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ သတ္တ / ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းမျိုး၊ အခု
အားထုတ်နေတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းမျိုးပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ကလေး၊ လူကြီး

အဲဒီတော့ သုညတကမ္မဋ္ဌာန်း သုညဆိုက်အောင် ရှုမှတ်ပွားများ ပြီးတော့ နေမယ်ဆိုရင် လူကြီးလူကောင်းတွေနေတဲ့ နေနည်းတဲ့။

အရှင်ရေဝတမထေရ်နဲ့ သဗ္ဗကာမိမထေရ်မြတ်တို့ အတူတူနေကြတာ။ အရှင်ရေဝတမထေရ်မြတ်ကြီးက အသက်တစ်ရာ၊ သဗ္ဗကာမိမထေရ်မြတ်က အသက်တစ်ရာနှစ်ဆယ်၊ နှစ်ပါးနေကြတော့ တစ်ကျောင်းထဲမှာ-

သက်တော် (၁၂၀)ရှည်တဲ့ သဗ္ဗကာမိမထေရ်မြတ်က အရှင်ရေဝတမထေရ်ကို “ငါ့ရှင် ရေဝတ သင်ဟာ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ များများနေပါသလဲ”တဲ့။

“ကတမေနဝိဟာရေန ဗဟုလံ ဝိဟရသိ”- ဘယ်နေနည်းနဲ့ များများ နေပါသလဲဆိုတော့ “တပည့်တော် မေတ္တာဘာဝနာနဲ့ များများ နေပါတယ် ဘုရား”တဲ့။

“ဪ- ငါ့ရှင်က ကလေးလိုနေတာကိုး”တဲ့။

“မှန်ပါတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော် ကလေးလိုနေသော်လည်းပဲ ရဟန္တာဖြစ်တာတော့ ကြာပါပြီ”။ “စိရ ပတ္တိ အရဟတ္တိ”- ရဟန္တာဖြစ်တာတော့ ကြာပါပြီတဲ့။

“အရှင်မြတ်ကော ဘယ်လိုနေပါသလဲ ဘုရား”လို့ အရှင်ရေဝတက မေးတော့ သဗ္ဗကာမိမထေရ်မြတ်က-

“သုညတ ဝိဟာရေန ခေါ် အဟံ အာဝုသော ဗဟုလံ ဝိဟရာမိ”- ရုပ်တွေနာမ်တွေကို သုညဆိုက်အောင် ပွားများနေတဲ့

ရုပ်တွေ နာမ်တွေ သုညဆိုက်အောင် ပွားများတဲ့ သုညကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ အချိန်တွေကို များများအကုန်ခံပြီးနေတယ် ငါ့ရှင်လို့ ဖြေသတဲ့။

အဲဒီလို ဖြေကြားတော့ သက်တော်တစ်ရာရှိတဲ့ အရှင်ရေဝတက သက်တော် (၁၂၀)ရှိတဲ့ သဗ္ဗကာမိမထေရ်ကြီးကို-

“မှန်ပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့က လူကြီးလူကောင်းတွေ နေတဲ့ နည်းနဲ့ သုညတကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ နေဖော်ကြပါပေတယ်ဘုရား”လို့ ချီးကျူးပြီး

မိခင်ရောဂံ

အရှင်မြတ်ကြီးကို အလေးအမြတ်ပြုရခဲ့တဲ့ထုံး ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် ယောဂီသူတော်စင်များဟာလည်း ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် ပရမတ်တို့ရဲ့ “ဥပ္ပါဒဝယ” ဖြစ်စဉ်နဲ့ပျက်စဉ် ဖြစ်ပုံနဲ့ပျက်ပုံ ရှုမှတ်ပွားများ ပြီးတော့ ထိုရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တို့ရဲ့ သဘောသဘာဝ သုညဆိုက်အောင် ပွားများပြီး ဝဋ်ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းနိုင်ကြပါစေသောလို့ ဆုတောင်းရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ဝိပဿနာတရားစကားကို ဒီမှာပဲ နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပဉ္စမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

ဆဋ္ဌမနေ့ ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၆)ရက်နေ့။

ယောဂီများ တရားဘာဝနာ ပွားများလာခဲ့တာ (၆)ရက်မြောက်တဲ့

နေ့။

ဘုရားနေမင်း

ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုပ္ပန္နေ၊ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုဂ္ဂတေ၊

တေသံသဘာဝဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္ထံ နနာယတိ။

ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ- ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီးသည်။ အနုပန္နေ- ကမ္ဘာကျော်လျက် မထွက်ပေါ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ- ဘုရားတည်းဟူသော လမင်းကြီးသည်။ အနုဂ္ဂတေ- မထွက်ပေါ်ခဲ့သည်ရှိသော်။ တေသံသဘာဝဓမ္မာနံ- ထိုသဘာဝရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ နာမမတ္ထံ- အမည်ကလေးမျှကိုလည်း။ နနာယတိ- မထင်နိုင်ချေ၊ မသိနိုင်ချေ။

ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီး၊ ဘုရားတည်းဟူသော လမင်းကြီးတွေ လောကအလယ်မှာ ကမ္ဘာတက်ကျော်ပြီးတော့ မပွင့်ပေါ်ဘူးဆိုရင် ရုပ်တရား နာမ်တရားဖြစ်တဲ့ သဘာဝတရားတို့ရဲ့ အမည်ကလေးမျှ ကြားရဖို့ အမည်ကလေးမျှ သိရဖို့ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဖဿရယ်၊ ဝေဒနာရယ်၊ သညာရယ်၊ ဝိညာဉ်ရယ် စသည်
ဒီအမည်လေးကိုမျှ သိရန်ခက်ပါတယ်။

ဒီစကားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စဉ်းစားပြီးကြည့်တော့ ကမ္ဘာလောကဓာတ်
အရပ်ရပ်မှာရှိကြတဲ့ ပညာရှင်တွေ လောကဓာတ်ပညာရှင်တွေ အများကြီး
ရှိကြသော်လည်း ဤကားဖဿ၊ ဤကားဝေဒနာ၊ ဤကားသညာ၊ ဤကား
စေတနာ၊ ဤကားရုပ်၊ ဤကားနာမ်လို့ ပြောပြနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဘုရားမှတစ်ပါး
ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မှ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ နှုတ်ကမ္မ မထွက်နိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ ဘုရားရှင် မပွင့်ပေါ်ခဲ့ရင် ဘုရားတည်းဟူသော
နေမင်းကြီး၊ ဘုရားရှင်တည်းဟူသော လမင်းကြီး မပေါ်ခဲ့ရင် ပရမတ္ထတရား
တို့ရဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမည်ကလေးမှ အမည်ကလေးတောင်
မှ ကြားရဖို့ သိရဖို့ ခက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေဝ ဥပ္ပန္နေ၊ ဗုဒ္ဓစန္ဒေဝ ဥဂ္ဂတေ၊

တေသံ သဘာဝ ဓမ္မာနံ၊ လက္ခဏာမ္ပိ ဝိဇာနန္တိ။

ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ- ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီးသည်။ ဥပ္ပန္နေဝ-
ပွင့်ပေါ်မှသာလျှင်။ ဗုဒ္ဓစန္ဒေ- ဘုရားတည်းဟူသော လမင်းကြီးသည်။
ဥဂ္ဂတေဝ- ကမ္ဘာကျော်လျက် ပေါ်ထွက်လာမှသာလျှင်။ တေသံသဘာဝ
ဓမ္မာနံ- ထိုသဘာဝဓမ္မခေါ်တဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏။ လက္ခဏာမ္ပိ-
အမည်ကိုမျှမက အမှတ်တံဆိပ်လက္ခဏာ၊ သဘာဝလက္ခဏာ ဝိသေသ
လက္ခဏာကိုလည်းပဲ။ ဝိဇာနန္တိ- သိခွင့်ရကြလေကုန်၏။

ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီး၊ ဘုရားတည်းဟူသော လမင်း
ကြီး ထွက်ပေါ်လာလို့ သဘာဝဓမ္မရုပ်နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမည်မျှမက
လက္ခဏာ၊ သဘောသဘာဝအဓိပ္ပါယ်တွေပါ သိခွင့်ရကြတယ်လို့ ပရိဝါမှာ
သင်္ဂါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့ မိန့်ကြားတဲ့စကားအတိုင်း ဘုရားသာသနာ
တွင်း ကြုံကြိုက်ခြင်းရှိကြတဲ့ သူတော်စင်များ သဘာဝဓမ္မဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရား
နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမည်၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့သဘော၊ ရုပ်တရား
နာမ်တရားတို့ရဲ့ လက္ခဏာ၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်း၊
ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကျိုး ဒီအချက်အလက်တွေ သိခွင့်ရကြတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ရေကို ခွဲခြားသိရသည်ထက်ခက်

မိလိန္ဒမင်းကြီးက အရှင်နာဂသိန်မထေရ်မြတ်ကို “အရှင်ဘုရား ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ခွဲခြားပြီး သိနိုင်ဖို့အရေးဟာ ဘယ်လောက်ခက်ပါသလဲ။

အရှင်နာဂသိန်မထေရ်မြတ်က ဥပမာပေးဖြေတယ်။ ဂင်္ဂါယမုံနာ အစီရဝတီ မဟီ သရဘူ အစရှိတဲ့၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ဧရာဝတီ ချင်းတွင်း အစရှိတဲ့ မြစ်တွေ ရှိတယ်။

အဲဒီမြစ်ထဲက ရေတွေ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲ စီးဆင်းပြီးသွားတဲ့ အခါမှာ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲ ရောက်သွားပြီးမှ ဤရေကား ဂင်္ဂါရေ၊ ဤရေကား ချင်းတွင်းကလာတဲ့ရေ၊ ဤရေကား ဧရာဝတီမြစ်က လာတဲ့ရေ၊ ဂင်္ဂါယမုံနာ အစီရဝတီ မဟီ သရဘူ မြစ်ကလာတဲ့ရေလို့ ခွဲခြားရတာက လွယ်သေးတယ်တဲ့။

ဤရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ခွဲခြားစိတ်ဖြာပြီးတော့ သိနိုင်ဖို့က ဒါထက်ခက်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ ဂင်္ဂါဝါဠု သံပုဇ္ဈကို ပြန်လှန်ပြီးတော့ ရေတွက် သကဲ့သို့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၈၄၀၀၀)ထဲက (၄၂၀၀၀) သောဓမ္မက္ခန္ဓာတွေ နတ်ပြည်မှာဟောတဲ့အခါ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၄၂၀၀၀) ရှိတယ်။

(၈၄၀၀၀)ထဲက (၄၂၀၀၀) သောဓမ္မက္ခန္ဓာတွေကို လူ့ပြည်မှာ ဟောတယ်။ ဝိနည်း သုတ္တန်တရားတော်များပေါ့။ ဒါလဲပဲ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ ကြားညှပ်ပြီး ဟောခဲ့တယ်။

နတ်ပြည်မှာဟောတဲ့ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၄၂၀၀၀)ကျတော့ ရုပ်တရား နာမ်တရားသက်သက် ကုသိုလ်တရား၊ အကုသိုလ်တရား၊ အဗျာကတတရား၊

ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်။ ဒီလို ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အသံတွေနဲ့ချည်း ဟောကြားတော်မူခဲ့တယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီလို ခွဲခြားပြီးတော့ ဟောနိုင်ဖို့ဆိုတာ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာက ရေတွေ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲ ရောက်သွား တဲ့အခါ ဤရေကား ဂင်္ဂါမြစ်က လာတဲ့ရေ၊ ဤရေကား ဧရာဝတီမြစ်က လာတဲ့ရေ အဲဒီလို ခွဲခြားသိဖို့ထက် ခက်ပါတယ်တဲ့။

(၆)မျိုးနဲ့ရှုပ်

အဲဒီတော့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ သဘောဝဓမ္မတို့ရဲ့ အလုံး စုံသော အချက်အလက်များ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသလောက် ကျယ် ကျယ်ဝန်းဝန်းကြီး မသိတောင်မှ မိမိတို့အကြောင်းအကျိုး ဘာကိုအခြေခံ ပြီးတော့ ဘာဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို အကြောင်းဆက် အကျိုးဆက် ကွင်းဆက်တရားလေးတွေ အကုန်လုံးခြုံလိုက်တဲ့အခါကျတော့ အတွင်းမှာရှိတဲ့ အကြည်ဓာတ်က (၆)မျိုး၊ အပြင်က အာရုံက (၆)မျိုး၊ ဒီ (၆)စုံနဲ့ပဲ ဒီကမ္ဘာလောကကြီးအားလုံးဟာ လှည့်လည်ပြီးတော့ နေကြတယ်၊ ရှုပ်ထွေးနေကြတယ်။

မနေ့ညကဟောတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်အပိုင်းမှာ အယံကာယော- ဤခန္ဓာကိုယ်သည်။ မာတာပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ- အမိအဖတို့၏ သုက်သွေး ကြောင့် ဖြစ်၏။

ဘဝဖြစ်စဉ်လေး ပြန်ပြီးတော့ကြည့် စိတ်ကတည်ကြည် ငြိမ်သက် မလှုပ်ရှက်သော စိတ်ကလေးဖြစ်ပြီဆိုတော့ ဘယ်နားကြည့်လိုက် ကြည့်လိုက် ဝိပဿနာချည်းပဲ။ ဘယ်အနားကြည့်လိုက် ကြည့်လိုက် ဉာဏ်အမြင်ဟာ ရှင်းရှင်းနေပါတယ်။

ပြန်ပြီးတော့ ဘဝဖြစ်စဉ်ကို ပြန်ကြည့်တော့ ကလလရေကြည်လေး ကစပြီးတော့ လူ့ဘဝအစ ကလလရေကြည်က။

ကလလရေကြည်လေးက စပြီးတော့ အမိဝမ်းမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြ တယ် (၇)ရက်၊ အဲဒီ ကလလရေကြည်လေးက စပြီးတော့ ရုပ်တရားရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ပျက်ခဲ့တာ။

အဲဒီလိုနဲ့ (၇)ရက်ပြည့်ပြန်တော့ အမြှုပ်ကလေးဘဝနဲ့ (၇)ရက်၊

မိခင်ရောဂါ

သွေးခဲလေးဘဝနဲ့ (၇)ရက်၊ အသားတစ်ကလေးဘဝနဲ့ (၇)ရက်၊ ဟော အဲဒီနောက်မှ ခေါင်း ခြေထောက် လက်ဖြစ်မယ့် ခက်မင်းဖြာ၊ အဲဒီလို ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် (၇)ရက်၊ (၇)ရက်စီနဲ့ လာခဲ့တာ ကလလရေကြည်က စပြီး ကလလရေကြည်လေးမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်တရားတွေ နာမ်တရားတွေ ရေမြှုပ် ဘဝ မပါလာပါဘူး။ ခပ်ကြမ်းကြမ်းလေး ဆင်ခြင်တဲ့နည်းပေါ့။

တစ်ခါ ရေမြှုပ်ဘဝမှာ (၇)ရက်နေတော့ အဲဒီရေမြှုပ်ဘဝမှာ ဖြစ်တဲ့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ သွေးခဲလေးဖြစ်တဲ့အခါ မရှိတော့ပါဘူး။

အဲဒီလိုရှုတာ မဟာသိဝမထေရ်ရဲ့နည်း။ တိပိဋက မဟာသိဝ မထေရ်ရဲ့နည်းက ရပ်နေပြီးတော့ ထိုင်လိုက်တယ်။ ရပ်နေတဲ့အခါဖြစ်တဲ့ ရုပ်တို့သည် ထိုင်တဲ့အခါ မရှိတော့ဘူး။

“တထွေဝနိရုဒ္ဓါ”- ရပ်နေတုန်းမှာပဲ ချုပ်ကြသည်။ ထိုင်နေတုန်းမှာ ဖြစ်တဲ့ ရုပ်တို့ဟာ ရပ်နေတဲ့အခါ မရှိတော့ဘူး။ ထိုင်နေတုန်းမှာပဲ ချုပ်သွား ကြသည်၊ ပျက်သွားကြသည်။

ဟော- ဒီလိုလည်း ခပ်ကဲ့ကဲ့ရှုလို့ ရပါတယ်လို့ တိပိဋက မဟာသိဝ မထေရ် အရှင်မြတ်ကြီးက အဲဒီလို မိန့်မြွက်တော်မူတာရှိတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ရုပ်နာမ်တို့ ထုံးစံအတိုင်း ခဏငယ်နဲ့ ရေတွက် ရင်တော့ လက်ဖျောက်တစ်ချက်တီးကာလ ရုပ်တွေနာမ်တွေ ကုဋေချီပြီး တော့ ဖြစ်ပွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီလို ကုဋေချီပြီးတော့ဖြစ်တဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေတာကို လိုက်ရှုနိုင်မှ ဝိပဿနာလို့ ခေါ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဉာဏ်ထဲမှာ မှီသလောက် ရှုမှတ်ဖို့ဟာ အရေးကြီးပါတယ်လို့ လယ်တီဆရာတော်က မိန့်ပါတယ်။

အဲဒီလို ကလလရေကြည်လေးက စပြီး လူ့ဘဝ ရောက်ရှိလာပြီး စပြီးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေ အဲဒါကို “မာတာပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ” အမိအဖတို့ရဲ့ သုက်သွေးကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါလည်းပဲ ပြီးပြီးတဲ့အခါကျမှ ဆင်ခြင်တဲ့သဘောပါပဲ။

အဲဒီတော့ အမြဲတမ်း အမြဲတမ်း တွေ့ကြ ကြုံကြတာဖြစ်တော့ တွေ့ကြ ကြုံကြတာတွေဟာ တရားချည်းပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

မြင်တာ၊ ကြားတာ၊ နံတာ၊ စားတာ၊ တွေ့ထိတာ၊ ကြံသိတာ။
မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ နံခြင်း၊ စားခြင်း၊ ထိခြင်း၊ တွေ့ကြံခြင်း ဒီအချက်
(၆)မျိုး။

လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ ကြည့်နေကြတယ်၊ ကြားနေကြတယ်၊ နမ်း
ရှုနေတယ် စားတယ်၊ တွေ့ထိနေတယ်၊ ကြံစည်နေတယ်။ ဒီလုပ်ငန်း (၆)မျိုး
က လွဲလို့ မရှိပါဘူး။

ဝတ္ထုအာရုံ (၂)ပါးကြုံတိုင်း ထုံတလဲလဲ ရေယဉ်ဝဲသို့ စောစောက
ပြောတဲ့ အကြည် (၆)မျိုး မျက်စေ့အကြည်၊ နားအကြည်၊ နှာခေါင်းအကြည်၊
လျှာအကြည်၊ ကိုယ်အကြည်၊ စိတ်အကြည်။ အဲဒီအကြည် (၆)မျိုး။

အာရုံကလည်း (၆)မျိုးပဲ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊
ဓမ္မာရုံ။ အဲဒီ (၆)မျိုးနဲ့ အကြည် (၆)မျိုး “ဝတ္ထုအာရုံ နှစ်ပါးကြုံတိုင်း”
ကြုံကြိုက်လာပြီ တိုက်ဆိုင်လာတိုင်း “ထုံတလဲလဲ ရေယဉ်ဝဲသို့” ရေဝဲများ
လိုပါပဲ။

မြစ်မြန်စွာ စိတ္တနိယံ ကြောင်းခံကျိုးတည် ပစ္စည်းပစ္စုပံ ကြိုးနှယ်
ရှုပ်၏။

ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်း

ထုံးစံအတိုင်း မြင်သိ၊ စက္ခုပသာဒနဲ့ အဆင်းရူပါရုံ ထိတွေ့တဲ့
အခါကျတော့ မြင်သိစိတ်ကလေး ပေါ်လာ။

မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားတော်အား ပူဇော်ထားတဲ့ ရောင်ခြည်တော်
စက်ဝိုင်း ဆိုကြပါစို့။ ရောင်စုံမီးမှာ ပထမ အဝါ၊ နောက်အစိမ်း၊ နောက်အနီ၊
အဝါကို မိမိတို့မျက်စိနဲ့ မြင်ရတယ်။ မိမိရဲ့ မျက်စေ့အကြည်ဓာတ်ကလေး
ကလည်း ကောင်းလို့ ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်းက အဝါရောင်ဆိုတဲ့ ရူပါရုံနဲ့
ထိလိုက်တော့ မြင်သိစိတ်ကလေး ပေါ်လာတယ်။

ထားအုန်း- အစိမ်းရောင်ကလေး၊ ဒုတိယ ပေါ်လာတယ်။ အစိမ်း
ရောင်ကလေး ဖူးမြော်အာရုံပြုလိုက်တဲ့အခါ ပထမ အဝါရောင်ကို မြင်တုန်း
က မြင်သိစိတ်ကလေး မရှိတော့ဘူး။ ဒါ အနီစွာ၊ အနီစွာအချက်။

မိခင်ရောဂံတီ

ဒါကြောင့်- စက္ခုရူပါရုံ နှစ်ပါးဆုံလျှင် စက္ခုဝိညာဉ် ပေါ်မြဲပင်၊
ပေါ်လျှင်မမြဲ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

စက္ခုအကြည်ဓာတ်ကလေးနဲ့ ရူပါရုံနှစ်ပါးဆုံတော့ မြင်သိစိတ်
ကလေး ပေါ်လာတယ်။ ပေါ်လာတဲ့ မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်မြဲချုပ်မြဲ
သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ ချုပ်ပါတယ်။ အလားတူပဲ။

သောတသဒ္ဓါရုံ နှစ်ပါးဆုံလျှင် သောတဝိညာဉ် ဖြစ်မြဲပင်
ပေါ်လျှင်မလွဲ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

ယာနကျတော့လည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ယာနအကြည်ဓာတ်လေး
သောတပသာဒဆိုတဲ့ နေရာမှာ နားအကြည်ဓာတ်ကလေး သဒ္ဓါရုံဆိုတဲ့
အသံ အားလုံးအသိစိတ်ကလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်တယ်။

ခပ်ကျဲကျဲလေး ပြောမယ်ဆိုရင် ပထမတစ်ဂါထာ ရွတ်နေတုန်းက
ကြားသိတဲ့စိတ်၊ ဒုတိယတစ်ဂါထာ ရွတ်တဲ့အခါကျတော့ ဟော- ပထမ
တစ်ဂါထာမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ကြားသိစိတ်ကလေး သို့မှီးထားလို့ မရတာလည်း
သေချာတယ်။ အဲဒါကြောင့်-

အဒဿနတော အာယန္တိ- ဘယ်ကလာမှန်း မသိဘူးတဲ့။ ကြားသိ
စိတ်ကလေးဟာ အားလုံး ယောဂီသူတော်စင်များ တရားစခန်း စပြီးတော့
တစ်ကြိမ်နဲ့တစ်ကြိမ် အကူးအသန်းမှာ-

ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဒုတိယတစ်ကြိမ် ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ အသံကြားကြ။

အဒဿနတော အာယန္တိ- အဲဒီကြားတဲ့အသံဟာ ဘယ်ကလာမှန်း
ကို မသိဘူးတဲ့။ သို့သော် အကြောင်းမယ့် ဖြစ်သလားဆိုတော့ အကြောင်းမယ့်
မဖြစ်ပါဘူး။

မိမိတို့သန္တာန်မှာရှိတဲ့ နားအကြည်ဓာတ်၊ အဲဒီ နားအကြည်ဓာတ်နဲ့
ယောဂီတို့ရဲ့ “ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဆိုတဲ့ အသံနှစ်ခု ဆုံမိတဲ့အခါကျတော့
ဒီအခြေခံ နှစ်ခု။

ဒီနှစ်ခု ဆုံမိတာကို အခြေခံပြီးတော့ ကြားသိစိတ်။ ဟော- အဲဒီ
ကြားသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတာ ကြာသလားလို့ဆိုတော့ မကြာဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

“ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါဝ အာကာသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိဝယန္တိစ”

ကောင်းကင်မှာ လျှပ်စီးလက်သလိုပါပဲတဲ့။ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံဟာ-

စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်ပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဒါလေးတွေ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း စဉ်းစားလိုက်တိုင်း စဉ်းစားလိုက်တိုင်းဟာ ဖြစ်တဲ့သဘော ပျက်တဲ့သဘော၊ ဖြစ်တဲ့သဘော ပျက်တဲ့သဘော ပေါ်ပြီးတော့လာတယ်။

ဟော- ထမင်းပွဲထိုင်လိုက်တယ် ဆိုကြပါစို့။ အနံ့ကောင်းတဲ့ ဟင်းကလေးဆီက အနံ့ကလေး၊ သို့မဟုတ်၊ ထမင်းနဲ့ ဟင်းနံ့ကလေး နှာခေါင်းထဲကို ရောက်လာတော့ နံသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ မကြာပါဘူး။

- ယာန ဂန္ဓာရုံ နှစ်ပါးဆုံလျှင် ယာနဝိညာဉ် ဖြစ်မြဲပင်
ပေါ်လျှင်မလွဲ ချုပ်ပျက်မြဲတည်း။

ဟော- ရသာရုံ၊ ဇိဝှိပါသာဒနဲ့ ရသာရုံ။

ဇိဝှိ- လျှာအကြည်ဓာတ်ကလေးနဲ့ ရသာရုံနဲ့ ဆုံမိတဲ့အခါကျတော့ စားသိစိတ်ပေါ့။ စားသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒီစိတ်ကလေးလည်း ကြာကြာမနေပါဘူး။

ဟော- မိမိတို့ ကြမ်းပေါ်ထိုင်ပြီးတော့ “ကာယပဿာဒ” ခန္ဓာကိုယ် ကာယအကြည်နဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဖျာအကြမ်းတို့နဲ့ ထိခိုက်တဲ့အခါကျတော့ ထိသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီစိတ်ကလေးရဲ့ အနိစ္စအချက်၊ ဖြစ်ပျက်တဲ့ အနိစ္စသဘော၊ ဖြစ်တဲ့ ပျက်တဲ့ဒဏ် (၂)မျိုးနဲ့ နှိပ်စက်နေမှတော့ ဒုက္ခသဘောကလည်း ပေါ်လွင်တယ်။

မြဲလည်း မမြဲဘူး။ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲတယ်ဆိုတော့ အဲဒါဟာ အနတ္တသဘောကလည်း ပေါ်လွင်တယ်။

ဟော- မန- မနောအကြည်ဓာတ်ကလေးရှိ၊ မနောအကြည်ဓာတ်ကလေးနဲ့ မိမိတို့ကြားဖူးတဲ့ တရားအာရုံလေးနဲ့ ပြန်အာရုံပြု (သို့မဟုတ်) သိပြီးသားတရားကို ပြန်ပြီးတော့ အာရုံပြုတဲ့အခါ မနောနဲ့ ဓမ္မာရုံ ဆုံမိပြီးတော့ ကြံသိစိတ်ကလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့ လာပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက-

“စက္ခု အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ၊ သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ”- ‘သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တဲ့။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ထဲက သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် သိက္ခာသုံးပါးကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ် (၇)ယောက်။

ပုထုဇ္ဇနာဝါ- ကလျာဏပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စက္ခု- စက္ခုပသာဒ ကို။ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ- အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ လက္ခဏာ ယဉ်တင်ကြတယ်တဲ့။ ရုပ်ကိုအခြေခံပြီး ဝိပဿနာကုသိုလ် ဖြစ်နေ ပုံကို ဟောတော်မူတာပါပဲ။

အလားတူပဲ သောတာ၊ နားအကြည်၊ နှာခေါင်းအကြည်၊ လျှာ အကြည်၊ ကိုယ်အကြည်၊ စိတ်အကြည် အားလုံး လက္ခဏာယဉ် တင်ကြရတယ်။

ဌာနဌာနကောသလ္လဉာဏ်တော်

အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကိုယ်တော်အား (၁၀)ပါး၊ ဉာဏ်တော် အား (၁၀)ပါးထဲမှာတော့ “ဌာနဌာနကောသလ္လဉာဏ်”။

ယေသံ ယေသံ ဥပ္ပါဒါယ၊ ယေယေ အဌာနဌာနကံ၊

ဇာနန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒိ ဇိနော။

ဇိနော- အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာအောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။ ယေယေဓမ္မာ- ပဌာန်းပစ္စည်း အနည်းနည်းဖြင့် သီးသီး ထွေပြား အကြင်အကြင် အကြောင်းတရားတို့သည်။ ယေသံယေသံ ဓမ္မာနံ- ကျိုးပစ္စယုပ္ပန် အတန်တန်ဖြင့် ဖန်ဖန်ဖြစ်ပွား အကြင်အကြင်အကျိုးတရား တို့၏။ ဥပ္ပါဒါယ- နဂိုထင်ရှား မရှိငြားလည်း အံ့အားသင့်စရာ ထင်ရှားဖြစ် တည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဌာနကံ- မည်သည့်ရေရာ ပေါင်းမိကာမှ ကောင်းစွာ စင်စစ် အကြောင်းဖြစ်ပါပေ၏။ အဌာနကံ- ထိုဤကြောင်းချုပ် ပေါင်းကာ လုပ်လည်း သရုပ်ဖော်ရန် အကြောင်းမမှန်ပါချေ။ ဣတိ- ဤသို့။ ဉာဏ ဗလေန- ဌာနဌာန ကောသလ္လဟု မည်ရထင်ရှား ဉာဏ်တော်အားဖြင့်။ ဇာနန္တော- မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်အောင် ဧကန်တိတိ သိရှိပါသည်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဖြစ်၍။ သီဟနာဒံ- မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ တရား
အသံတော်ကို။ နဒီ- ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြွက်တော်မူနိုင်ပါပေသတည်း။
သာဓု သာဓု သာဓု

အကြောင်းအကျိုးကို သိတဲ့ဉာဏ်တဲ့။ အကြောင်းတရား အကျိုး
တရားတွေကို သိတဲ့ဉာဏ်။ “ဌာနဌာနကောသလ္လဉာဏ်”။

ဆိုကြပါစို့ မြင်သိစိတ်ကလေး။ မြတ်စွာဘုရား ရောင်ခြည်တော်
စက်ဝိုင်းမှာ ပထမဆုံးအဝါရောင်လေး မြင်လို့ အဝါရောင်ဆိုတဲ့ ရူပါရုံ မိမိရဲ့
စက္ခုပသာဒ၊ အဲဒီ ရူပါရုံသည် ဟော- မြင်သိစိတ်ကလေးအား ကျေးဇူးပြုသည်။

မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတာ အဲဒီ ရူပါရုံနဲ့ စက္ခုပသာဒ
အဲဒီအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တာတဲ့။

ဖြစ်ပေါ်ပြန်တော့ စောစောက ရှိနေတာလားဆိုတော့ -
“အဒဿနတော အာယန္တိ” စောစောကလည်း ဒီနား ဒါရှိနေတာ မဟုတ်
ဘူး။ အကြောင်းအကျိုး ဆက်ပြီးတော့ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်
လာတာတဲ့။ ပြီးပြန်တော့ အစုအပုံကြီး စုပုံထားသလားလို့ ဆိုတော့ အဲဒီလို
အစုအပုံကြီးလည်း စုပုံထားလို့ မရဘူး။ ပုညောနတ္ထိ အနာဂတေပေါ့။

“ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါဝ အာကာသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိစ”

ကောင်းကင်မှာ လျှပ်စီးလက်သလိုပါပဲတဲ့။ ဖြစ်ပျက် ဒီသဘောနဲ့ပဲ
အဆုံးသတ်ပြီးတော့ သွားပါတယ်။ အဲဒါကို စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက်
မလှုပ်ယှက်ဖြစ်ပြီ ဆိုလို့ရှိရင် အကြောင်းအကျိုး အကြောင်းအကျိုး
ဘာကြောင့် ဘယ်လိုဖြစ်လာတာ။ အဲဒီ သဘောတရားလေးက ကြာကြာရပ်
တည်လို့ မရဘူး။

ထိသိစိတ်

ဟော- ဝါယောဓာတ်ကလေး ကာယပသာဒမှာ ထိခိုက်ပြီးတော့
တိုးထွက် တိုးဝင်တော့ ထိသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်။

အဲဒီ ထိသိစိတ်ကလေးဟာ ကာယပသာဒကလည်း ကြာရှည်စွာ

တည်တဲ့တာမဟုတ်ဘူး။ ဝါယောရုပ် ဆိုတာကလည်း ကြာရှည်စွာ တည်တဲ့
တာ မဟုတ်ဘူး။

ကာယပသာဒ ဝါယောရုပ် အခြေခံပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့
ထိသိစိတ်ဟာလည်း ကြာရှည်စွာ တည်တဲ့မနေပါဘူး။ ဒါကြောင့်-

- ကာယတွင်မည် ရုပ်ထိုဤကား မြင့်ရှည်ကာလ မတည်ထဲဘဲ
ခဏဖြစ်လျက် ခဏပျက်၏။ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် နှိပ်စက်ဒဏ်ဖြင့်
ပူပန်မစဲ လွန်ဆင်းရဲ၏။ ခိုင်မြဲကြောမာ နှစ်မပါဘူး။ သူ့
သဘာဝ အနိစ္စသည် ဒုက္ခ အနတ္တပါတကား။
- ဝါယောတွင်မည် ရုပ်ထိုဤကား မြင့်ရှည်ကာလ မတည်ထဲဘဲ
ခဏဖြစ်လျက် ခဏပျက်၏။ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် နှိပ်စက်ဒဏ်ဖြင့်
ပူပန်မစဲ လွန်ဆင်းရဲ၏။ ခိုင်မြဲကြောမာ နှစ်မပါဘူး။ သူ့
သဘာဝ အနိစ္စသည် ဒုက္ခ အနတ္တပါတကား။

ဟော- ကာယပသာဒနှင့် ဝါယောဓာတ်သည် ကာယဝိညာဉ်စိတ်၊
ထိသိစိတ်ကလေး၊ ထိသိဆိုတဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ကလေးသည်-

- ထိသိတွင်မည် စိတ်ဆိုသည်ကား မြင့်ရှည်ကာလ မတည်ထဲဘဲ
ခဏဖြစ်လျက် ခဏပျက်၏။ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် နှိပ်စက်ဒဏ်
ဖြင့် ပူပန်မစဲ လွန်ဆင်းရဲ၏။ ခိုင်မြဲကြောမာ နှစ်မပါဘူး။
သူ့သဘာဝ အနိစ္စသည် ဒုက္ခ အနတ္တပါတကား။

လို့ လက္ခဏာယာဉ် မိမိတို့စပြီးတော့ အသုံးပြုလာတဲ့ ဝါယောရုပ်ကို
လက္ခဏာတင်တဲ့နည်း။

- ဝါယောရုပ်ကို လက္ခဏာတင်တဲ့နည်း။
- ကာယပသာဒကို လက္ခဏာတင်တဲ့နည်း။
- ထိသိစိတ်ကို လက္ခဏာတင်တဲ့နည်း။

အဲဒီလို တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်းလေး တွေးလိုက်တိုင်း စိတ်ထဲမှာ
ဉာဏ်ထဲမှာ ရှင်းပြီးတော့ တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဆက်ဆက် ဆက်ဆက်ပြီးတော့
ဖြစ်ပျက်တဲ့သဘောလေး။ အကြောင်းတရားကြောင့် အကျိုးတရားလေး
ပစ္စည်းပစ္စုပ် ကြိုးနှယ်ရှုပ်ပုံလေးတွေ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပုံလေးတွေ ဆင်ခြင်

စဉ်းစားပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဝမ်းမြောက်စရာ ကျေနပ်စရာလေးတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ လာလိမ့်မယ်။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီလို ကျူးရင့်ဖို့ကောင်းတယ်။

သယံဇာတ သမ္မာဓမ္မသိ၊ ဓမ္မေပိ ဓမ္မသတ္တိယော၊

အဟောနော တဿသုတတ္ထံ၊ အဟောနော ဓမ္မစိန္တနံ။

ယောဇီနော- မကိုဋ်ရောင်လျှံ ဥသျှောင်ပျံဝယ် အောင်လံစွင့်စွင့် လွန်တလူလူ အကြင် အောင်တော်မူ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မေပိ- ရှေ့ နောက်ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက်မနှော တရားသဘောတို့ကို လည်းကောင်း။ (ဘုရားရှင်ရဲ့ ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်းမှာ ရှိတဲ့ အဝါရောင် အနီရောင် အစိမ်းရောင် ရှုပါရဲ့၊ အဲဒီ ရှုပါရဲ့ဟာ မိမိတို့ရဲ့ စက္ခုပသာဒနဲ့ တိုက်ဆိုင်မိတဲ့ အခါကျတော့ ဟော- စက္ခုဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်တယ်။)

ဒီထက် နက်ရှိုင်းအောင် ပြောမယ်ဆိုရင်-

စက္ခုဝိညာဉ် သမ္ပဋိဉ္စိုင်း သန္တိရဏ ဂုဋ္ဌော ဇော ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို ဖြစ်ပေါ်လာတာထဲက မြင်သိစိတ်ကလေးကို အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခ လက္ခဏာ၊ အနတ္တလက္ခဏာ တင်လိုက်မှ မတင်လိုက်ဘူး ဆိုလို့ရှိရင်တော့ မိမိသဘောကျလို့ ရှိရင် ဟော- လောကီအာရုံမှာ လောဘဇော ဖြစ်နိုင်တာ။ သဘောမကျရင် ဒေါသဇောကျနိုင်တာ။

ဓမ္မေပိ- ရှေ့နောက်ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက်မနှော တရားသဘောတို့ကိုလည်းကောင်း။

ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ ဘယ်လိုပျက်သလဲဆိုရင် ရောင်ခြည်တော်စက် ဝိုင်းမှာ ညို၊ ရွှေ၊ ဖြူ၊ နီ မောင်းရီပြီးပြန် တစ်ခဲနက် အရောင် (၆)မျိုး ပြေးသွားနေတာလေးကို ကြည့်ပြီးတော့ တရားသဘောတွေလည်း ဒီလိုဖြစ် နေပါလားလို့။

ဒါကြောင့် “ဓမ္မေပိ”- ရှေ့နောက်ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက်မနှော တရားသဘောတို့ကိုလည်းကောင်း။

“ဓမ္မသတ္တိယောပိ”- တရားတိုင်း၏ ဓာတ်ခံဖြည့်လျက် သတ္တိအင်အား စွမ်းပကားတို့ကိုလည်းကောင်း။ (တရားတွေမှာ စွမ်းရည်သတ္တိတွေ ရှိတယ်)

မိခင်ဇရာဝတီ

“သယံဇုဒ္ဓေါ”- ဗောဓိမဏ္ဍိုင် ခန်းဝါမြိုင်ဝယ် ကိုယ်တိုင်စတွင် သိမြင်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ (အဲဒီ တရားသဘောတွေ သတ္တိတွေကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် သိမြင်ပြီးတော့မှ)

“သမ္မောဓေသိ”- သိတန်သမျှ ဝေနေယျကို မြွက်ဟလှစ်ဖော် သိစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ (ကိုယ်တိုင်သိပြီးမှ ဟောခဲ့တာ)

“တဿဇိနဿ”- မကိုဋ်ရောင်လျှံ ဥသျှောင်ပြန်ဝယ် အောင်လံစွင့်စွင့် လွန်တလူလူ ထို အောင်တော်မူ မြတ်စွာဘုရား၏။

“သုတတ္ထံ”- တရားဓမ္မ သြဝါဒကို ကြားရရွှင်ပျော် သားတော်သမီးတော် ဖြစ်နေရခြင်းသည်။ (ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတွေ၊ ဖောက်သယ်ချလို့ ဟောပြောတဲ့ တရားတော်များကို နာကြားပြီးတော့)

“သုတတ္ထံ”- တရားဓမ္မ သြဝါဒကို ကြားရရွှင်ပျော် သားတော်သမီးတော် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဘုရားရှင်ရဲ့ စကားတော်များကို နာကြားပြီးတော့ အားရရွှင်ပျော် သားတော်သမီးတော် ဖြစ်နေရခြင်းသည်)

“အဟောနော”- ကိုယ့်တွက် ကိုယ်တာ ကိုယ်ကျိုးပါသဖြင့် ကိုယ့်မှာ ခုနယ် ဩော်- အားရဖွယ်ကြီးပါတကား။ (စဉ်းစားကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အားရစရာ ကျေနပ်စရာချည်းပဲ)

“ဓမ္မစိန္တနံ”- ရှေ့နောက်ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက်မနော တရားသဘောတို့ကို ကြံစည်တွေးတော၍ နေရခြင်းသည်။ (တရားသဘောတွေ ရှေ့နောက်ဆက်ပြီး ဆက်ဆက်ပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ တရားသဘောတွေကို ကြံစည်၍နေရခြင်းသည်)

“အဟောနော”- ကိုယ့်သန္တာန်တွင်း ဉာဏ်ရောင်လင်း၍ ရှင်းကာ ရှင်းကာ ပေါ်ထွန်းလာသဖြင့် ဩော် အားရကျေနပ်စရာကြီးပါတကား။

သီလကနေ တွန်းပို့လိုက်တဲ့ သမာဓိ၊ စိတ်ရဲ့တည်ကြည်မှု၊ သမာဓိက တွန်းပို့လိုက်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာ။ အဲဒီဉာဏ်ပညာနဲ့ ရှေ့နောက်ဆက်ပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်ပြီးနေတဲ့ တရားသဘောတို့ကို ကြံစည်တွေးတောပြီးတော့ နေရတာ မိမိစိတ်ထဲမှာ ဉာဏ်ထဲမှာ ရှင်းရှင်း ရှင်းရှင်းပြီလောတော့ ဝမ်းမြောက်စရာကြီး။

သယံဗုဒ္ဓေါ သမ္မောဓေသိ၊ ဓမ္မေပိဓမ္မသတ္တိယော၊

အဟောနော တဿသုတတ္ထံ၊ အဟောနော ဓမ္မစိန္တနံ။

ယောဇိနော- မကိုဋ်ရောင်လျှံ ဥသျှောင်ပျံဝယ် အောင်လံစွင့်စွင့် လွင့်တလူလူ အကြင်အောင်တော်မူ မြတ်ဘုရားသည်။ ဓမ္မေပိ- ရှေးနောက် ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်သည့် ဆက်ဆက်မနော တရားသဘောတို့ကိုလည်း ကောင်း။ ဓမ္မသတ္တိယောပိ- တရားတိုင်း၏ ဓာတ်ခံပြည့်လျက် သတ္တိအင် အား စွမ်းပကားတို့ကိုလည်းကောင်း။ သယမ္ဗုဒ္ဓေါ- ဗောဓိမဏ္ဍိုင် ခန်းဝါ မြိုင်ဝယ် ကိုယ်တိုင်စထွင် သိမြင်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဓေသိ- သိတန်သမျှ ဝေနေယျကို လှစ်ဟမြှောက်ဖော် သိစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ တဿ ဇိနဿ- မကိုဋ်ရောင်လျှံ ဥသျှောင်ပျံဝယ် အောင်လံစွင့်စွင့် လွင့်တလူလူ ထိုအောင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သုတတ္ထံ- တရားဓမ္မ ဩဝါဒကို ကြားရရွှင် ပျော် သားတော်သမီးတော် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အဟောနော- ကိုယ့်တွက် ကိုယ့်တာ ကိုယ်ကျိုးပါသဖြင့် ကိုယ့်မှာခုနယ် ဪ အားရကျေနပ်ဖွယ်ကြီး ပါတကား။ ဓမ္မစိန္တနံ- ရှေးနောက်ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက် မနော တရားသဘောတို့ကို ကြံစည်တွေးတော၍ ရှုပွား၍နေရခြင်းသည်။ အဟောနော- ကိုယ့်သန္တာန်တွင်း ဉာဏ်ရောင်လင်း၍ ရှင်းကာရှင်းကာ ပေါ်ထွန်းလာသဖြင့် ဪ အားရကျေနပ်စရာကြီးပါတကား

သာဓု သာဓု သာဓု

ဆဌမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

သတ္တမနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၇)ရက်နေ့။

ကာလအမြော်

ယောဂီသူတော်စင်များ တရားဘာဝနာ ပွားများလာခဲ့တာ ယနေ့ (၇)ရက်။ (၇)ရက်တာ ကာလဆိုပေမယ့် အချိန်ကာလက-

မိခင်ဧရာဝတီ

“ပညာရှိသူ လူဟူသည်ကား လောကဓေးရာ အားထုတ်ကာလျှင် ရှည်ကြာနေ့ည လွန်သမျှကို ကာလအမြတ် ရေမမှတ်ဘူး။”

ပညာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက လောကဓေးရာ လောကီဓေးရာတွေ အား ထုတ်ပြီးတော့ ညဉ့်တွေ ရက်တွေ ဘယ်လောက်များများ မြတ်သောကာလ မြတ်သောအချိန်လို့ မသတ်မှတ်ကြဘူး။

“ကျင့်ဝတ်ခိုင်ကြည် ဆောက်တည်မပျက် ထိုသည့်ရက်မျှ ကာလ အမြတ် ရေတွက်မှတ်၏”

ကျင့်ဝတ်ခိုင်ပြီး တရားဘာဝနာနဲ့ နေတဲ့ရက်မှ မြတ်သောကာလ မြတ်သောအချိန်လို့ သတ်မှတ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်-

“ပညာရှိသူ လူဟူသည်ကား လောကဓေးရာ အားထုတ်ကာလျှင် ရှည်ကြာနေ့ည လွန်သမျှကို ကာလအမြတ် ရေမမှတ်ဘူး။ ကျင့် ဝတ်ခိုင်ကြည် ဆောက်တည်မပျက် ထိုသည့်ရက်မျှ ကာလအမြတ် ရေတွက်မှတ်၏”။

ဒီလိုပညာရှင်များ စပ်ဆိုထားကြသည့်အတိုင်း မြတ်သောကာလ မြတ်သောအချိန် အဲဒီအချိန်ကာလလေးမှာ အားပေးတဲ့ အနေအားဖြင့် ဟောပြောပြီးလာခဲ့တာ ဒီနေ့ (၇)ရက်မြောက်တဲ့နေ့။ မနေ့ညက မြတ်စွာ ဘုရား ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဟောကြားတဲ့ အခါမှာ-

အကြောင်းသုံးပေါ်

“အယံကာယော မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ”

အယံကာယော- ဤခန္ဓာကိုယ်သည်။ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ- အမိအဖတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ဖြစ်၏။

အဲဒီကနေပြီးတော့ သွေးသားဆိုသည်မှာ ကလလရေကြည်လေးက စပြီးတော့ ကလလရေကြည်ဟာ လူ့ဘဝအစ၊ လူ့ဘဝအစဟာ ကလလ ရေကြည်က။ အဲဒီတော့ ဘဝလို့ ဆိုကြပါစို့။

ဘဝ၊ ဘဝတစ်ခု ရရှိလာပြီ။ ရရှိလာတော့ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်ကီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

မိခင်ဇရာဝတီ

“အပြစ်ဖုံးကာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာညွတ်စေမှု”

(ဘဝရဲ့ အပြစ်အနာအဆာတွေကို ကာကွယ်ဖုံးဖိပြီးတော့နေတဲ့ အဝိဇ္ဇာရယ်၊ ဘဝရဲ့ အပြစ်အနာအဆာတွေကို ဖုံးဖိကာကွယ်ထားတော့ သာယာတတ်တဲ့ တဏှာရယ်)

“အပြစ်ဖုံးကာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာညွတ်စေမှု၊

ကံသင်္ခါရ ဇနကပြစ်ချ စေ့ဆော်မှု”

(မိမိတို့ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ဒီကံတွေနဲ့ ပေါင်းစပ် လိုက်တော့ အကြောင်းသုံးခု)

“အကြောင်းသုံးမျိုး ညီစေသော် ဖြစ်ပေါ်သန္တိစု”

(ဒီအကြောင်းသုံးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခါကျတော့ အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်ထားတတ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာရယ်၊ အပြစ်မမြင်တဲ့ အခါကျတော့ သာယာ တတ်တဲ့ တဏှာရယ်၊ မိမိတို့ပြုတဲ့ သင်္ခါရကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတွေရယ်)

“အကြောင်းသုံးမျိုး ညီစေသော် ဖြစ်ပေါ်သန္တိစု”

ဒီအကြောင်းသုံးမျိုး ရှိလာတဲ့အခါကျတော့ ဘဝပဋိသန္ဓေတစ်ခု ရရှိတယ်တဲ့။

အိမ်သုံးလုံးထဲပဲ

ကလလရေကြည်လေး စတင်ပြီးတော့ လူ့ဘဝစခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ဘဝရယ်လို့ စပြီးလာပြန်တော့ အဲဒီဘဝဟာ အိုမင်းပိုင်နက်၊ နာမင်းပိုင် နက်၊ သေမင်းပိုင်နက်၊ အပါယ်မင်းပိုင်နယ် သူ့စားကျက်မှာ မြေကွက်ဂရံ အမိန့်ခံပြီးတော့ ငါးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ လေးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ တစ်ပင်တိုင် ခန္ဓာအိမ်တွေ ဆောက်နေကြတယ်။ ကမ္ဘာ့သတ္တဝါတွေ၊ လူတွေ၊ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ ဘယ်လောက်များများ အိမ်ကတော့ သုံးလုံးထဲပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေဟာ ငါးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်ကြီးတွေ ရထားတယ်။ မြေကွက်က အိုမင်းပိုင်နက်၊ နာမင်းပိုင်နက်၊ သေမင်းပိုင်နက်၊ အပါယ်မင်း ပိုင်နက် သူ့စားကျက်မှာ မြေကွက်ဂရံ အမိန့်ခံပြီးတော့ ဆောက်နေကြရတာ။

မချီးမွမ်း

အဲဒီတော့ ဘယ်လိုမှ မလွတ်နိုင်တဲ့ အိုမင်းရဲ့ပိုင်နက်၊ နာမင်းရဲ့ ပိုင်နက်၊ သေမင်းရဲ့ပိုင်နက် မလွတ်နိုင်တဲ့ သူ့ပိုင်နက်ထဲမှာ အိမ်ဆောက် နေမိတာကိုး။ အဲဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက-

နာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘဝံ ဝဏ္ဏေမိ၊

အန္တမသော အစ္ဆရာသယံတမတ္တံပိ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ ဘဝံ- ဘဝဟူသမျှကို။ နဝဏ္ဏေမိ- ချီးမွမ်း တော်မမူ။ အန္တမသော- အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် နောက်ဆုတ်တိုင်းသော အားဖြင့်။ အစ္ဆရာသယံတမတ္တံပိ- လက်ဖျောက်တစ်ချက်တီးလေးမျှလည်း။ နဝဏ္ဏေမိ- ချီးမွမ်းတော်မမူ။

ဘဝကို ငါဘုရားက လက်ဖျောက်တစ်ချက် တီးမျှလည်း ချီးမွမ်း တော်မမူဘူး။ လက်ဖျောက်တစ်ချက် တီးလေးတောင် မချီးမွမ်းဘူး။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီဘဝဟာ လူ့ဘဝဖြစ်စေ၊ နတ်ဘဝဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာဘဝဖြစ်စေ၊ ဘယ်ဘဝဖြစ်ဖြစ် အိုမင်းပိုင်နက်၊ နာမင်းပိုင်နက်၊ သေမင်းပိုင်နက်၊ အပါယ်မင်းပိုင်နက် သူ့စားကျက်မှာ မြေကွက်ဂရံ အမိန့် ခံပြီးတော့ ငါးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ လေးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ တစ်ပင်တိုင်ခန္ဓာ အိမ်ဆောက်နေရတာချည်းမို့ပါပဲ။

ခေါင်းငုံ့ခံရ

လေးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ် အရူပဗြဟ္မာကြီးတွေ၊ တစ်ပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ် အသညသတ်ဗြဟ္မာကြီးတွေ၊ ဒီလိုပဲ အကြိမ်ကြိမ် ဆောက်ပြီးတော့ နေကြ တော့ အိုမင်းကြီး လာပြန်တော့လည်း ခေါင်းငုံ့ပြီးတော့ ခံကြရ၊ နာမင်းကြီး လာတော့လည်း မငြင်းသာ၊ သေမင်းကြီး လာပြန်တော့လည်း ခေါင်းငုံ့ပြီး ခံကြရ။

အာဂစ္ဆံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာဝ၊ မစ္စုဗျာမိ ဇရာတယော၊

ပစ္စုဂ္ဂန္တံ ဗလံနတ္ထိ၊ ဇဝေါနတ္ထိ ပလာယိတုံ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အိုနာသေက ရွှေကနေ ကာဆီးကာဆီးလုပ်နေလို့ နောက်ပြန်ပြေး
အုန်းမယ်ဆိုပြီး နောက်ပြန်ပြေးတော့လည်း ပြေးဖို့အင်အားလည်း မရှိ။

ဘုန်းကြီးတို့ရှေ့မှာ မကြာတော့သောအချိန်မှာ အိုမင်းဆိုတာတော့
တဖြေးဖြေး သိသာလာပြီ။ နာမင်း၊ သေမင်းတွေကလည်း မကြာတော့သော
အချိန်မှာ မိမိတို့ရှေ့က ရောက်လာမှာ မှချပဲ။

အသက် (၆၀)ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက (၆၅-၇၀) ဘယ်တော့များ
နာဘေးကြီး ကြုံမလဲ၊ ဘယ်တော့များ သေဘေးကြီး ကြုံမလဲ။ ရွှေကနေပြီး
စောင့်ဆိုင်းပြီးတော့နေတဲ့ အိုနာသေဘေးကြီးတွေ ရှိနေတယ်။

အဲဒီ အိုမင်း၊ နာမင်း၊ သေမင်းတွေက ရွှေကကြိုဆိုနေလို့မို့
ကြောက်လှချီရဲ့ နောက်ပြန်ပြေးမှ တော်မှာဘဲဆိုပြီးတော့ နောက်ပြန်ပြီး
တော့လဲ မပြေးနိုင်ပါဘူး။ ပြေးအား မရှိဘူး။

အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးတွေက နောက်ကလိုက်လာပြီ ဆိုပြီး
တော့ “နောက်ကလိုက်လာပြီဟေ့ ပြေးမှပဲ” ဆိုပြီး ပြေးဖို့ရာ ကြိုးစားပြန်တော့
လဲ “ဇဝေါ နတ္ထိပလာယိတုံ”- ပြေးအားမရှိပါဘူး။

သေမင်းကိုအံ့တူ

ဒါဖြင့် ဘယ်နှယ်လုပ်ကြရမလဲ။ အဲဒီ အိုနာသေခေါ်တဲ့ သေမင်း
အထူးသဖြင့် သေမင်းကို အံ့တူနိုင်တဲ့နည်းကတော့-

အာရဗ္ဗထ နိက္ကမထ၊ ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနော။

ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊ နဠာဂါရံ ကုဉ္ဇရော။

အာရဗ္ဗထ- အားထုတ်ကြကုန်လော့။ အာရဗ္ဗထ- အစရွေ့ဖျား
ကြိုးစားကြကုန်လော့။ နိက္ကမထ- တစ်ဆင့်တက်၍ ကြိုးစားကြကုန်လော့။
ဗုဒ္ဓသာသနော- တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ မြတ်ဘုရားသာသနာတော်၌။
ယုဉ္ဇထ- ကြိုးစားအားထုတ်ကြကုန်လော့။ မစ္စုနော- သေမင်း၏။ သေနံ-
စစ်သည်အပေါင်းကို။ ဓုနာထ- ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးကြကုန်လော့။ ကုဉ္ဇရော-
ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ နဠာဂါရံ- ကျယ်ဝန်းအိမ်ကို။ ဓုနာတိက္ကထ- ချိုးဖဲ့
ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့။ ဓုနာထ- ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးကြကုန်လော့။

မိခင်ရောတီ

မြတ်စွာဘုရားသာသနာမှာ အစရွေ့ဖျား ကြိုးစားလိုက်စမ်းပါ။ တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ ကြိုးစားလိုက်ပါ။ တရားသဖြင့် ဆုံးမတော်မူရာ မြတ်ဘုရားသာသနာတော်မှာ သေမင်းရဲ့ စစ်သည်အပေါင်းကို ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးလိုက်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် ဆင်ပြောင်ကြီးဟာ ကျူထရ်အိမ်လေးကို မှန်မှန်ညက်ညက် နင်းချေဖျက်ဆီးသလိုပဲ။ ဖျက်ဆီးလိုက်စမ်းပါလို့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီလို မိန့်ကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း။

စောစောကပြောသလို ပြေးလို့တော့ မလွတ်ဘူး။ နောက်ပြန်ပြေး ပြေး၊ ရွေ့ကိုပဲပြေးပြေး မလွတ်နိုင်သော်လည်းပဲ ဘုရားသာသနာမှာ အဲဒီ အိုမင်း၊ နာမင်း၊ သေမင်းတွေကို ဖျက်ဆီးတဲ့နည်း။ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီ သူတော်စင်များ အားထုတ်ပြီးတော့ လာခဲ့ကြတာ သီလ၊ ဒါလဲပဲ ရှေးဦးစွာ ဖျက်ဆီးတဲ့နည်းပေါ့။ သေမင်း၏ စစ်သည်တို့ကို တိုက်ခိုက်တဲ့နည်း။

ဒုတိယ သမာဓိ။ သူ့ကျပြန်တော့လဲပဲ အာနာပါန ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ စိတ်တည်ကြည်အောင် စိတ်ကို ဆုံးမပြီး တော့ လာခဲ့ကြတယ်။

မောဟ ဝိတက်

အဲဒီ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဟာ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာ တော်ဘုရားကြီးက-

အာနာပါန အလျော်ကျ မောဟဝိတက်သာ-တဲ့။ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေများ အားထုတ်ရမလဲဆိုတော့ မောဟ- အဝိဇ္ဇာ ဓာတ်ကိန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝိတက်- အကြံအစည် အတွေးအတောများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ လျော်တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသူတော်စင်များဟာ မိုက်မဲစွာလှ မှောင်ကြီး ကျ မောဟအဝိဇ္ဇာခေါ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာစရိုက်ကတော့ လူတိုင်းပဲ ပြောပါတော့ လေ ရှိနေပါတယ်။

နောက်အကြံအစည် အတွေးအတောတွေ ဟိုရောက်လိုက် ဒီ ရောက်လိုက် ဖြစ်နေတဲ့ ဝိတက်များတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဟာ အင်မတန်ပဲလျော်တယ်။

မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ် မြတ်က သပ္ပာယ်တော့၊ ဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ လျော်တယ် ဆိုတာကို ရေးသားပြီးထားတဲ့အတိုင်း၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၉၄)နှစ်က-

အာနာပါန အလျော်ကျ မောဟဝိတက်သာ

ဟော- အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ကတော့ အဝိဇ္ဇာ (ခေါ်) မောဟ စရိုက်များတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဝိတက်စရိုက် အကြံအစည် အတွေးအတောများ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ အဆီလျော်ဆုံးပဲတဲ့။

မဟာသတိပဋ္ဌာန်အစ အာနာပါန

အဲဒါကြောင့်မို့ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဟာတော့ဖြင့် လူအများနဲ့ ဆီလျော်တယ် ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ပထမဆုံး သတိပဋ္ဌာန်လုပ်ငန်း ပေးတဲ့အခါ ရှေးဦးစွာ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို စတင်ပေးခဲ့တယ်။

ပေးခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး က လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၉၀)ကျော်က ကင်းဝန်မင်းကြီးရဲ့ အိမ်တော်မှာ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းပဲ ဦးစားပေးပြီး ဟောခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက်ကျပြန်တော့လဲ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကျော် ခုနှစ်ဆယ်က အာနာပါနဆရာသက်ကြီးကို ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး က ဒီထွက်လေ ဝင်လေ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ပဲ သမာဓိထူထောင်ပေးပြီး ဝိပဿနာ အဆင့်တက်ပြီးတော့ ပေးခဲ့တယ်။

အဲဒီထုံးအတိုင်း ဘုန်းကြီးတို့ အသုံးပြုပြီးတော့ ယနေ့ ယောဂီ သူတော်စင်များ (၇)ရက် ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီ။ သမာဓိစခန်း လွန်မြောက်လို့ ဝိပဿနာစခန်း ရောက်ရှိလာခဲ့ကြပြီ။

ဉာဏ်စဉ်

အဲဒီလို ဝိပဿနာစခန်း ရောက်ရှိလာတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၂၆၆-ခု၊ တပေါင်းလဆုတ် (၇)ရက်နေ့က အပြီးသတ်ရေးသားတော်မူခဲ့တဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ “ပရမတ္ထသံခိပ်ကျမ်း”။

အဲဒီ ပရမတ္ထသံခိပ်ကျမ်းက လင်္ကာလေးတွေ ထုတ်နှုတ်ပြီးတော့ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ လင်္ကာလေးတွေကို ထုတ်နှုတ်ပြီးတော့ စာရွက်လေးတွေ ဝေထားပါတယ်။ မိမိအိမ်ရောက်တဲ့ အခါကျရင် လေ့လာနိုင်အောင် ဆိုပြီးတော့-

၁၂၆၆-ခု၊ တပေါင်းလဆုတ် (၇)ရက်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီ ရေးသားတော်မူခဲ့တဲ့ ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး လင်္ကာနော်။ ဒီနေ့ (၇)ရက်မြောက်တဲ့နေ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါးဆိုတာ ဟာလဲ ဘုန်းကြီးတို့ စာပေမှာကတော့ ပိဋကတ်တော်မှာလည်း ထင်ထင်ရှားရှား ရှိသလို။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ် ရေးသားတဲ့ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းလေးမှာ ဒီဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါးလုံး ရေးသားပြီးတော့ ထားပါတယ်။ အဲဒီ ရေးသားထားတဲ့ ပါဠိကို ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသနဉာဏ်။

ဟော ခန္ဓာဒိနည်းလို့ ပါဠိလေးတော့ ပါပြီးတော့နေတယ်။ ရှေးဦးစွာ ခန္ဓာစသည် ဖွဲ့စည်းပါ။ အဲဒီတော့ မိမိတို့အားထုတ်လာတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ အရပ်ခေါ်တော့ ထွက်သက် ဝင်သက်။ သို့သော် ဝါယောဓာတ် ဝါယောရုပ်ပါပဲ။

အဲဒီ ဝါယောရုပ် ခန္ဓာဖွဲ့တဲ့အခါ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝါယောရုပ်သည် ရူပက္ခန္ဓာ။ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကို ရှုမှတ်တဲ့စိတ်၊ ဝိညာဏ်လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။

“အာရုံယူဘိ အသိသဘော စိတ်မနောကို ဝိညာဏ်ဆို၏။”

ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ အာရုံယူတတ်တယ်၊ စိတ်ဆိုတာဟာ အာရုံကို ယူတတ်တယ်။ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံကို အမြဲယူပြီးတော့ လာခဲ့တာ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသူတော်စင်များ ဒါသိတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့စိတ်ဝိညာဉ်။

“အာရုံယူဘိ အသိသဘော စိတ်မနေကို ဝိညာဉ် ဆို၏”

အဲဒီ ဝိညာဉ်လေးကို ပွားလိုက်တဲ့အခါကျတော့ မြင်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ်၊ နံသိစိတ်၊ လျှက်သိစိတ်၊ ထိသိစိတ်၊ ကြံသိစိတ်လို့ အကျဉ်းအားဖြင့် (၆)မျိုး။

ခန္ဓာမှာရှု

အဲဒီ စိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဝေဒနာလည်း ပါတယ်။ သညာလည်း ပါတယ်။ သင်္ခါရကလည်း ထိုက်သလောက်ပါတယ် ဆိုတော့ ခန္ဓာငါးပါးလုံး ပါဝင်လာတယ်။

ယောဂီသူတော်စင်တို့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများပြီးနေတော့ ခန္ဓာငါးပါးလုံး။ အဓိကကတော့ ရူပက္ခန္ဓာ= ရုပ်အစု။

အဲဒီတော့ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးကို မြင်အောင်ကြည့်ကြရတယ်။ ဘယ်လို မြင်ကြရသလဲဆိုရင် ဟော-“မှတ်တိုင်၊ မီးဇာ၊ နွား၊ လယ်၊ ရွာ”။ မှတ်တိုင်နဲ့လည်း တူတယ်၊ မြားသမားတွေ၊ သေနတ်သမားတွေက မှတ်တိုင်ထားပြီး ဖြစ်တာကိုး။

စောစောကပြောခဲ့တဲ့ အိုနာသေဘေးဆိုတဲ့ မြားတွေနဲ့ မှတ်တိုင်ထားပြီး ပစ်တော့ ဒီခန္ဓာမှာပဲ လာထိတယ်။ ဒါကြောင့် မှတ်တိုင်နဲ့လည်း တူတယ်။

မီးဇာနဲ့လည်း တူတယ်။ မီးဇာနဲ့ ဘယ်လိုတူသလဲ။ ‘ပဋိသန္ဓေမီး’ ခေါ်တဲ့ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊ ဗျာဓိမီး၊ မရဏမီး၊ လောဘမီး၊ ဒေါသမီး။

“သူသူငါငါ ဖြစ်လေရာဝယ်၊ ဦးစွာကြိုဆီး ဇာတိမီးက အပြီးပုံသေ လောင်မြိုက်လေ၏”

ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် ပထမဆုံးလောင်တဲ့မီးက ဇာတိမီး။

“မသွေတသီး ဇရာမီးလည်း အပြီးနောက်မှာ ကပ်လျက်ပါ၏”

ဇာတိမီးပေါ်လာတာနဲ့ ဇရာမီးကလည်း ကပ်ပါလာတယ်။

“မကွာစေရ မရဏဟု တစ်ဘဝဖျက်ဆီး လောင်သည့်မီးလည်း ငြီးငြီး ပြောင်ပြောင် အမြဲလောင်၏”

မိခင်ဇရာဝတီ

မရဏမီးကလည်း အမြဲလောင်နေတာပဲ။

“လောင်ပုံလောင်အား မထင်ရှား၍ နုထွားပျိုမြစ် အရွယ်ဖြစ်သော်
အချစ်ရာဂ မီးတွေထ၍ ဒေါသထန်ပြင်း မောဟညှင်း၏”

ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ ရာဂမီးတွေ တောက်လောင်ပြီး ဒေါသမီး၊ မောဟ
မီးတွေကလည်း တောက်လောင်တယ်။

“မကင်းနိုင်အောင် ထိုနောင်နောင်လည်း ဝမ်းနည်းဖွယ်တွေ အထွေ
ထွေနှင့်”

ဟော- ဝမ်းနည်းဖွယ်မီးတွေ၊ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာတဲ့မီးတွေ။

“ပရိဒေဝ ငိုကြွေးကြလျက် ဒုက္ခဒေါမနသ ဥပါယာသ လွန်ပြင်းပြ
လျက် သက်မျှမရှု တက်အောင်ပူသည် ဆူဆူမီးတောက်
(၁၁)တည့်”။

ငိုကြွေး ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာဆိုတဲ့ မီးတောက်တွေ၊

ဥပါယာသမီး- ဒီမီးတွေ ဒီမီးတွေ လောင်လို့ရှိရင် ဒီခန္ဓာမှာပဲ
လောင်တယ်။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ မီးဖာနဲ့လည်း တူတယ်တဲ့။

ဒါကြောင့် “ခန္ဓာဉာဏ်ရောက်”ဆိုတဲ့ စကားဟာ ခန္ဓာကိုယ်ပဲ ရှု၊
သူများများ ရှုရတယ်။

“နွားနဲ့လည်း တူတယ်”တဲ့။ မှက်ခြင်များကိုက်တဲ့ခါ နွားပဲကိုက်တာ
ကိုး။ အိုနာသေ မှက်ခြင်တွေကိုက်ရင် ဒီခန္ဓာကိုယ်ပဲ ကိုက်တာပဲ။

“လယ်ခင်းများနဲ့လည်း တူတယ်”။ တောင်သူများဟာ လယ်ရိတ်
တဲ့အခါ ကောက်ပင်လယ်ကိုပဲ ရိပ်ရသလို၊ အိုနာသေ တံဖင်တွေနဲ့ ရိတ်
တဲ့အခါ ဟောဒီခန္ဓာမှာပဲ ရိတ်ကြတယ်။

“နွား လယ် ရွာ”တဲ့။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ရွာနဲ့လည်း တူတယ်။ သူပုန်သူကန်တွေ
သောင်းကျန်းနေတဲ့ အစွန်အဖျား ရွာနဲ့လည်း တူတယ်။

တောပုန်းတွေ၊ သူခိုးတွေ၊ သူပုန်တွေက အစွန်အဖျားကျတဲ့
ရွာကျတော့ သိပ်ပြီးတော့ နှိပ်စက်တာကိုး။ မီးရှို့ပြန်ပြီ သူပဲ၊ ပစ်ခတ်ပြန်ပြီ
သူပဲ။

လေးသမားလို့

“မှတ်တိုင်၊ မီးဇာ၊ နွား၊ လယ်၊ ရွာ ငါးဖြာ ခန္ဓာရှု”တဲ့။ အဲဒီလို ခန္ဓာကိုယ်ကို သဘောပေါက်ပြီဆိုလို့ရှိရင်-

သုခုမံတေ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ- ဝါလဇီ ဥသုနာယထာ၊

ယေပဉ္စက္ခန္ဓပဿန္တိ- ပရတော နောစအတ္တတော။

ဒီစကားလေးက ဘယ်နှယ်မိန့်သလဲဆိုရင် ယေ- အကြင်ယောဂီ တို့သည်။ ပဉ္စက္ခန္ဓ- ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။ ပရတော- သူစိမ်းပြင်ပ အနေအား ဖြင့်။ နောစအတ္တတော- အတ္တမဟုတ် အနတ္တအနေအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ- ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ကြကုန်၏။ တေ- ထိုသူတို့သည်။ ဥသုနာ- မြားဖြင့်။ ဝါလဇီ- သားမြီးဖျားကို။ ဝိဇ္ဇန္တိယထာ- မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော သူတို့ကဲ့သို့။ သုခုမံ- နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ် ပရမတ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ- ထိုးထွင်း၍ သိသည်မည်ကြကုန်၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို အနတ္တလို့မြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သားမြီးဖျားကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်တဲ့ လေးသမားလို့ပဲတဲ့။ နူးညံ့သိမ်မွေ့ အသိရခက်တဲ့ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ် ပရမတ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားရှင်က အင်မတန် ချီးမွမ်းတယ်။

ပေါင်းမရှုနဲ့ ခွဲရှု

ခန္ဓာငါးပါးလုံး ပေါင်းရှုရင်တော့ သိဖို့ခက်တယ်။ ဒါကြောင့် ပေါင်း မရှုပဲနဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တွေ ရှိတာထဲက ရုပ်၊ ရုပ်တွေ အများကြီးရှိတာထဲက မဟာဘုတ် (၄)ပါး၊ မဟာဘုတ်လေးပါးထဲက ဝါယောရုပ်။

သီးခြားလေး ခွဲထုတ်ပြီးတော့ ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ လာတာ။

ခန္ဓာဖွဲ့တော့ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝါယောရုပ်ကို ရှုမှတ်တဲ့စိတ်က ဝိညာဏ က္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရတို့ ခံစားမှု၊ အမှတ်ပြုမှု၊ စီမံခန့်ခွဲ ကြံစည် တွေးတောမှု အစရှိတဲ့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဒါတွေ တစ်ခါထဲပါဝင်ပြီး ခန္ဓာငါးပါး လုံးစုံပြီး ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့နေတာ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ငါဖြစ်နေတာ သူဖြစ်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့နေတာ။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ခန္ဓာဒီနည်းဆိုတာ ခန္ဓာ အစရှိ သောနည်းတွေ၊ သစ္စာလေးပါးနဲ့ ဖွဲ့တဲ့နည်းကျပြန်တော့ ဘယ်လိုဖွဲ့ကြမလဲ။

ဒုက္ခသစ္စာ

ထွက်လေ ဝင်လေ၊ ထွက်သက် ဝင်သက် အရပ်ခေါ် ပညတ်ပါ။ ဝါယောရုပ် တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေး။ အဲဒီ တွန်းကန် လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောကလေးကို သစ္စာလေးပါးထဲမှာ သွင်းတော့ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဘာသာပြန်တော့ ဒုက္ခအမှန် ဆင်းရဲအမှန်။

သမထပဲဟောဟော၊ ဝိပဿနာပဲဟောဟော ဘုန်းကြီးတို့ ကြံစည် စရာ မလိုတော့ဘူး။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးလို-

ဆရာတော်ဘုရားတည်းဟူသော ရွှေတောင်ကြီးကို မှီရတာ အင်မတန်ကို ချမ်းသာတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ စောစောကပြောတဲ့ ဝိညာဉ် ကျပြန်တော့လည်း “အာရုံယူဘိ အသိသဘော စိတ်မနောကို ဝိညာဉ်ဆို၏” ဟော ဝိညာဉ်ရဲ့ အဓိပ္ပါယ်လေး။

အခု သစ္စာကျပြန်တော့လည်း ဘယ်လိုပြောသလဲ။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက “အဓွန့်ရှည်စွာ ဘယ်မျှကြာလဲ တစ်ခါတရံ မဖောက်ပြန်ပဲ အစဉ်မြဲကို သစ္စာဆို၏”တဲ့။

ဘယ်လောက် အချိန်ကြာကြာ တစ်မျိုးဖြစ်မသွားတာ သစ္စာ။ အဲဒီတော့ ဒုက္ခက သုခအဖြစ် ဘယ်တော့မှ ပြောင်းလဲမသွားဘူး။

တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ် ဘာသစ္စာလဲဆိုတော့ ဒုက္ခသစ္စာ။ ဒါဖြင့် ယောဂီတို့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေတော့ အရှုခံဖြစ်တဲ့ ဝါယောရုပ်၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ဟာ ဒုက္ခလား၊ သုခလားဆိုတော့ ဒုက္ခ။

ဒါဖြင့် ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ပွားများနေစဉ် ထွက်လေ ဝင်လေ လို့ ပွားများနေတော့ အရှုခံဖြစ်တဲ့ ဝါယောရုပ် ဒုက္ခသစ္စာ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရားရှင် တရားစစ်

ဒါဖြင့် တန်းစီပြီးတော့ ဒုက္ခသစ္စာချည်းပဲ ဖြစ်နေတာ။ အဲဒီဒုက္ခကို ကြည့်လိုက်တော့ နိစ္စလား၊ အနိစ္စလား။ “ရူပံ နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါ”။

ရဟန်းတော်များကို မြတ်စွာဘုရားက ရူပံ- ရုပ်တရားသည်။ နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါ- မြဲသလား မမြဲဘူးလားလို့ ရုပ်အားလုံးကို ပေါင်းပြီးမေးတော့။

ရဟန်းတော်များက “အနိစ္စံ ဘန္တေ”- မမြဲပါဘုရား။

“ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံဝါတံ သုခံဝါတံ”- မမြဲတာလေးကို ဒုက္ခလို့ ပြောမလား၊ သုခလို့ ပြောမလား။

“ဒုက္ခံဘန္တေ”- ဆင်းရဲပါတယ်ဘုရား။

“ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံနုတံ သမနုပဿိတံ”- အဲဒီလို မြဲလည်းမမြဲ ဆင်းလည်းဆင်းရဲတဲ့ ရုပ်ကို။ ဧတံမမ- ဒါငါ့ရုပ်လို့ သွားပြီးတော့ အပိုင်စီးလို့ တော်ပါ့မလား။

“နောဟေတံ ဘန္တေ” - မသင့်တော်ပါဘုရား။

“ဧသောဟ မသ္မိ” - အဲဒီရုပ်ကလေးဟာ ငါပဲ။

“ဧသောမေအတ္တာ” - အဲဒီရုပ်ကလေးဟာ ငါရဲ့အတ္တလို့ ဆင်ခြင်ကာ အပိုင်စီးလို့ တော်ပါ့မလားဆိုတော့-

“နောဟေတံ ဘန္တေ” - မသင့်တော်ပါဘုရား။

ဒုက္ခနဲ့စခန်းသွားနေတာ

အဲဒီလိုလျှောက်သလိုပဲ။ ထွက်လေ ဝင်လေ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ကလေးဟာ ဒုက္ခသစ္စာအမှန်။ ဒါဖြင့် ဒုက္ခနဲ့ စခန်းသွားနေတာ လဲ ထင်ရှားတယ်။ ထွက်လေ ဝင်လေမမြဲတဲ့သဘောလေးနဲ့ စခန်းသွားနေတာလည်း ထင်ရှားတယ်။

အဲဒါကြောင့် “ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဒုက္ခမေဝ နိရုဇ္ဈတိ”။

ဒုက္ခမေဝ- ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ- ဖြစ်ပေါ်၍နေပါ၏။

ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောရုပ်ကလေး “ထွက်လေ ဝင်လေ” ဒီအခိုက် ဘာဖြစ်နေသလဲ။ ဒုက္ခပဲ ဖြစ်နေတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

“ဒုက္ခမေဝ နိရုဇ္ဈတိ”- ချုပ်ပြီးတော့ သွားပြန်တော့ ဒုက္ခပဲ ချုပ်သွားတာ။ လူသေတော့လည်း ဒုက္ခတစ်ဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းသွားတာကို သေတယ်လို့ ခေါ်တာ။ ဒုက္ခတွေပဲ ချုပ်သွားတာပဲ။ တစ်ခါထဲ ငြိမ်းချုပ်သွားတာ မဟုတ်လို့ကိုး။

ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဒုက္ခမေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊

နာညတြ ဒုက္ခသမ္ဘောတိ၊ နာည ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ဒုက္ခမှတစ်ပါး ဘာမှမဖြစ်ဘူးတဲ့။ ချုပ်ပြန်တော့လည်း ဒုက္ခမှတစ်ပါး ဘာမှမချုပ်ဘူး။ ဒုက္ခပဲ ချုပ်တယ်။ ဖြစ်တော့လည်း ဒုက္ခပဲဖြစ်တယ်။ ချုပ်တော့လည်း ဒုက္ခပဲ ချုပ်တယ်။

ဒီဂါထာလေးဟာ အင်မတန်ပဲ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့စိတ်ကို အေးငြိမ်းစေတယ်။ သက်သာရာ ရစေတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၅)နှစ်လောက်က ဘုန်းကြီးရဲ့ ခမည်းတော်ကြီး ကွယ်လွန်တော့ သုဿာန်သွားပြီးတော့ ပို့တဲ့အခါမှာ ဟောဒီဂါထာလေးနဲ့ပဲ သက်သာ ရာရတယ်။

ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဒုက္ခမေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊

နာညတြ ဒုက္ခသမ္ဘောတိ၊ နာည ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ။

ဒကာကြီးရဲ့ သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ဒုက္ခ။ ဖြစ်တုန်းကလည်း ဒုက္ခကြီးပဲ ဖြစ်နေတယ်။ ချုပ်သွားတော့လည်း အဲဒီဒုက္ခတွေ ချုပ်သွားတာပဲ။

ဘာမှနှမြောစရာ မရှိဘူး။ ချုပ်သွားတာလည်း ချမ်းသာချုပ်သွားတာမှ မဟုတ်ပဲကိုး။ ဒုက္ခပဲ ချုပ်သွားတာဆိုတော့ ဘာမှပူပန်စရာ မရှိဘူး။ ဘာမှလည်း စိတ်မသက်သာစရာ မရှိဘူး။

ဒီလို ဉာဏ်အမြင်လေးနဲ့ ကပ်လိုက်တဲ့အခါ စိတ်ထဲမှာ သက်သာသွားဖူးပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဒုက္ခမေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊

နာညတြ ဒုက္ခသမ္ဘောတိ၊ နာည ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ။

သစ္စာပွဲရှု

အဲဒီတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ဓာတ် သစ္စာနည်းနဲ့ ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ “ဒုက္ခသစ္စာ”။

အဲဒီ ဒုက္ခသစ္စာ ဝါယောရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ တဏှာသည် “သမုဒယသစ္စာ”။

အဲဒီ ဝါယောရုပ်နဲ့ တဏှာချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် “နိရောဓသစ္စာ”။ အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်နဲ့ တဏှာချုပ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ယခုလို သီလ သမာဓိ ပညာ ကျင့်စဉ်တရားများသည် ရှေ့ပြေး “မဂ္ဂသစ္စာ”။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းတွေပေါ့။

အမှတ်တံဆိပ် အစစ်အတူ ခွဲကြည့်

“ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသန ဉာဏ်”

ဆရာတော်ကြီး စကားအတိုင်း သုံးသပ်မယ်။ ဘယ်လို သုံးသပ်မလဲ။ “သုံးဖြာလက္ခဏာ”နဲ့ အဲဒီဝါယောရုပ်တစ်ခုထဲ ထုတ်ပြီး တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကိုကြည့်၊

“နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါတိ အနိစ္စံဘန္တေ”- ဘုရားရှင်က မြသလား မမြဘူးလားလို့ မေးလိုက်တော့ အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးတွေက “အနိစ္စံ ဘန္တေ”- မမြပါဘုရား။

“ယံပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံဝါ တံ သုခံဝါတိ”- ဘုရားရှင်က အဲဒီမမြတဲ့ အနိစ္စ ရုပ်သည် ဆင်းရဲသလား၊ ချမ်းသာသလား ဆိုတော့ အရှင်မြတ်ကြီးတွေက “ဒုက္ခံဘန္တေ”- ဆင်းရဲလှပါတယ်ဘုရား။

ယံပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိကာမဓမ္မ ကလွံနုတံ သမနုပဿိတုံ ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသောမေ အတ္တာတိ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

မြလည်းမမြ ဆင်းလည်းဆင်းရဲ၊ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ဖြစ်နေတဲ့ သူဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေတဲ့ရုပ် “ဧတံမမ”- ဒါငါ့ရုပ် အပိုင်စီးလို့ တော်ပါ

မိခင်ဇရာဝတီ

မလားဆိုတော့၊ (မတော်ပါဘူးဘုရား)

“ဧသောဟမသ္မိ”- အဲဒီရုပ်သည် ငါ။ “ဧသောမေအတ္တာ”- အဲဒီရုပ်သည် ငါရဲ့အတ္တ အနှစ်သာရလေး။ အဲဒီလို လွဲလွဲမှားမှား စဉ်းစားလို့တော်မလားဆိုတော့၊ (မတော်ပါဘူးဘုရား)

ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်တွေက အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသား အရှင်မြတ်ကြီးတွေက မတော်ပါဘူးဘုရား။ ဘယ်လိုမှ မသင့်တော်ပါဘုရား။

ဟော- ဒါဟာ အမှတ်တံဆိပ်ပဲ။ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်က အနိစ္စအမှတ်တံဆိပ်၊ ဒုက္ခအမှတ်တံဆိပ်၊ အနတ္တအမှတ်တံဆိပ်။

လက္ခဏာ- လက္ခဏာရေးသုံးပါး။ ဒါကို လက္ခဏာရေးတင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သိပ်ပြီးတော့ ထင်ရှားတဲ့စကားလုံး။

လက္ခဏာရေးတင်လိုက် လက္ခဏာရေးတင်လိုက်ဆိုရင်လည်း နားလည်တယ်။ လက္ခဏာဆိုတာ ဘာလဲ။ “အမှတ်အသား” အမှတ်တံဆိပ်။ အဲဒီ အမှတ်တံဆိပ်ကို မြင်အောင်ကြည့်ရမယ်။ အမှတ်တံဆိပ်ကို မြင်မှ အတုရယ်၊ အစစ်ရယ် ဒီလို ခွဲနိုင်မှာကိုး။ (ကြည့်လိုက်စမ်း) အမှတ်တံဆိပ် ကြည့်လိုက်စမ်း။

ဟော- တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်က အနိစ္စတဲ့၊ ဒုက္ခတဲ့၊ အနတ္တတဲ့။ အဲဒီ ဝါယောရုပ်အပေါ် တံဆိပ်တု မတပ်ပါနဲ့၊ မရိုက်နှိပ်ပါနဲ့။ တံဆိပ်တု အမှတ်တံဆိပ်က မြတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ပိုင်တယ်၊ ဆိုင်တယ်၊ အစိုးရတယ်ဆိုတာတွေပါပဲ။ အဲဒီလို သုံးသပ်သွားတဲ့ အခါကျတော့ ဘာဉာဏ်တဲ့လဲ။ “သမ္မသနဉာဏ်”။

အဲဒီ အမှတ်တံဆိပ်အစစ်ကြီးတွေ မမြင်ပဲနဲ့ မပါတဲ့အမှတ်တံဆိပ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောရုပ်ရဲ့ရှေ့မှာ ငါအသက်ရှူနေတယ်။ မပါတဲ့ အမှတ်တံဆိပ် တံဆိပ်တုထည့်တယ် တံဆိပ်ပိုထည့်တယ် ပြောပါတော့။ ငါဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကို သွားပြီးတော့ ထည့်တယ်။ ငါဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ် သွားထည့်။

မိခင်ဧကုဏ်

သတ္တ / ဇီဝမှ ကင်းတဲ့ သုည၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် “သုည”၊ ဘာမှကင်းသလဲ သတ္တ / ဇီဝမှ ကင်းတယ်။ သုည။

သို့သော် သုညက ရှေ့မှာ (တစ်)ထည့်လိုက်လို့ရှိရင် (၁၀) ဖြစ်တယ်။ နှစ်ထည့်လိုက်ရင် (၂၀)၊ သုံးထည့်လိုက်ရင် (၃၀) ဖြစ်တယ်။

သို့သော်လည်းပဲ ဘယ်လိုပဲ ရှေ့ကငါဆိုတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်တု ရိုက်နှိပ် ရိုက်နှိပ်၊ သူ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင် အမှတ်တံဆိပ်က မူလအမှတ်တံဆိပ်က အနိစ္စအမှတ်တံဆိပ်၊ ဒုက္ခအမှတ်တံဆိပ်၊ အနတ္တအမှတ်တံဆိပ် ရိုက်နှိပ် ပြီးသား အရိုးအရွက် မဖုံးနိုင်ဘူး။ ဖျက်မရဘူး။ တံဆိပ်တုလုပ်လို့ မရဘူး။

ရှုမှတ်စိတ်

ထို့အတူ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တတ်တဲ့ စိတ်ကလေးကို ကြည့်လိုက်ကြစို့။ ကြည့်လိုက်တော့ ဘာစိတ်လဲဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်မှာ ဝမ်းပန်းတသာလေးနဲ့ ရှုမှတ်နေတယ်ဆိုတော့ သောမန၊ သမသဟဂုတ်ဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်ထားတော့ ဉာဏသမ္ပယုတ်။

ဘယ်သူမှ မတိုက်တွန်းပဲ ရှုမှတ်နေတာဆိုတော့ သသင်္ခါရိကစိတ်၊ တိုက်တွန်းမှုရှုရင် သင်္ခါရိကစိတ်။

ဆိုကြပါစို့ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ် ကာမဘုံမှာဖြစ်တဲ့ မဟာကုသိုလ်စိတ်၊ ဒီလိုလဲ ပြောနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ မဟာကုသိုလ်စိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်ထဲ သူနဲ့တွဲပြီးတော့ ကောင်းတဲ့စေတသိက်တွေ ကောင်းတဲ့စေတသိက်တွေ။

ကောင်း၊ မကောင်းနှစ်မျိုးမှာပါတဲ့ “စိတ်၌မှီတွယ် စိတ်ကိုချယ် ငါးဆယ်နှင့်ခွိတ် စေတသိက်” ဆိုတဲ့အတိုင်း ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက စေတသိက်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့တွဲပြီး ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ တရားတွေကို ဘယ်နှယ်များ လင်္ကာစီခြယ်ထားသလဲဆိုတော့-

“စိတ်၌မှီတွယ် စိတ်ကိုချယ် ငါးဆယ်နှင့်ခွိတ် စေတသိက်”။

စိတ်မှာမှီတွယ်ပြီး စိတ်ကိုချယ်လှယ်ပြီးနေတာ (၅၂)မျိုး။ စေတသိက်ဆိုတာ ဘာလဲ။

မိခင်ရောစတီ

“စေတသိ ဘဝံ စေတသိကံ”

စေတသိ- စိတ်၌။ ဘဝံ- ဖြစ်သောတရား။ စေတသိကံ- စိတ်၌
ဖြစ်သောတရား။

ဟော- (၅၂)ပါးထဲက လျော်တဲ့တရား။ မိမိတို့ ပွားများနေတာက
မဟာကုသိုလ်စိတ်လို့ ဆိုတော့ ဆိုကြပါစို့။ စိတ်ကိုမှီတွယ်ပြီး စိတ်ကိုချယ်
လှယ်ပြီးနေတဲ့ စေတသိကံပေါင်း (၃၈)ပါးပါ ရနိုင်ပါတယ်။

အမျှင်ပြတ်မှ

အဲဒီ (၃၈)ပါးထဲမှာ ဝေဒနာလည်း ပါတယ်။ သညာလည်း ပါတယ်။
သင်္ခါရတွေ ပါတယ်။ ဆိုကြပါစို့။ စိတ်ကလေးတစ်ခုပဲ ဆိုကြပါစို့။ စိတ်ကို-
“အာရုံယူဘိ အသိသကော စိတ်မနောကို ဝိညာဉ်ဆို၏”

ထွက်လေမှတ်တဲ့စိတ်၊ ဝင်လေမှတ်တဲ့စိတ် အင်မတန် ထင်ရှားပါ
တယ်။ ထွက်လေ ဝင်လေ သူ့အပိုင်းလေးနဲ့သူ ပြတ်ပြတ်ပြီးတော့ သွားပါ
တယ်။ “အမျှင်ပြတ်မှ ပရမတ်” အမျှင်မပြတ်ရင် ပရမတ်မဟုတ်ဘူး။ အမျှင်
မပြတ်လို့ရှိရင် ပညတ်ပဲမြင်တယ်။ အမျှင်ပြတ်အောင် ရှုကြရမယ်၊ အမျှင်
ပြတ်သွားမှ။

အနိစ္စအစစ်

အဲဒီတော့ အပိုင်းအပိုင်း ပြတ်သွားမှ ပရမတ်ကိုး။ ပရမတ်ကို
ရှုကြရမှာ။ ဒါကြောင့် ပရမတ်ကိုမြင်မှ ပရမတ်တို့ရဲ့ အနိစ္စကိုမြင်၊ ဒုက္ခ
ကိုမြင်၊ အနတ္တကိုမြင်မှ အနိစ္စအစစ်၊ ဒုက္ခအစစ်၊ အနတ္တအစစ်ကို
မြင်ပါတယ်။

အနိစ္စ- အနိစ္စလို့ နှုတ်ကလဲပဲ ဆိုနေကြပါတယ်။ ဒီစကားလေး
တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သိပ်ပြီးတော့ တွင်ကျယ်ပါတယ်။

သို့သော် တကယ့်အစစ်သိဖို့ကျတော့ သေသေချာချာကို ကြည့်ရပါ
တယ်။ ခွဲခြားပြီးတော့ ကြည့်တတ်မှ။ ရှုမှတ်တဲ့ “မဟာကုသိုလ်စိတ်” ဆိုကြ
ပါစို့။ ကုသိုလ်စိတ်ပင်ဖြစ်စေကာမူ “ဝိညာဏ် နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါတိ”-

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရားရှင်က အဲဒီစိတ်ကလေးဟာ မြသလား၊ မမြဘူးလားတဲ့။ (ပေါင်းပြီး
မေးတော်မူတယ်။ အစိပ်စိပ် ခွဲမေးကြည့်၊ ဖြေကြည့်ပါ။)

အရှင်မြတ်ကြီးများက “အနိစ္စံဘန္တေ”- မမြပါဘုရား။ ဘုန်းကြီးတို့
ယောဂီများလည်း သဘောပေါက်တယ်။ မမြတဲ့သဘော။

“ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံဝါ တံ သုခံဝါတိ”- အဲဒီလို မမြတဲ့စိတ်ကို ဆင်းရဲ
တယ်လို့ ဆိုမလား၊ ချမ်းသာတယ်လို့ ဆိုမလားဆိုတော့။

ရဟန်းတော်များက “ဒုက္ခံဘန္တေ”- ဆင်းရဲပါတယ်ဘုရား။

ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံဝိပရိဏမဓမ္မံ ကလ္လံနုတံ သမနုပဿိတံ
ဧတမမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသောမေ အတ္တာတိ။

မမြ ဆင်းရဲဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောရှိတဲ့ စိတ်ကို။ ဧတမမ- ဒါငါ
စိတ်ကလေး၊ ဧသောဟမသ္မိ- အဲဒီစိတ်ကလေးဟာ ငါပဲ။ ဧသောမေအတ္တာ-
အဲဒီစိတ်ကလေးဟာ ငါရဲ့အတ္တ အနှစ်သာရပဲလို့ လွဲလွဲချော်ချော်များ ယူဆ
ပြောဆိုခြင်းငှါ တော်မလားလို့မေးတော့။

ရဟန်းတော်များက “နောဟေတံဘန္တေ”- ဘယ်လိုမှ မသင့်တော်ပါ
ဘုရား။

တစ်လောကလုံး

ဟော- အဲလိုကနေပြီးတော့ တစ်လောကလုံး မိမိရဲ့အတွင်းသန္တာန်
မှာ ဖြစ်တဲ့ရုပ်၊ အပြင်မှာဖြစ်တဲ့ရုပ်၊ မိမိအတွင်းသန္တာန်မှာ ဖြစ်တဲ့စိတ်၊
အပြင်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ ကြမ်းတမ်း
တဲ့စိတ်၊ နူးညံ့တဲ့စိတ်၊ ရုပ်ညံ့စိတ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်၊ အနီးအဝေးမှာ
ဖြစ်တဲ့စိတ် အားလုံးဟာ အနိစ္စအစစ်၊ ဒုက္ခအစစ်၊ အနတ္တအစစ်ပါလားလို့
မြင်အောင် ရှုကြရမှာပါ။ မြင်တဲ့အခါကျတော့-

“ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ဓူပသ္မိပိ
နိဗ္ဗိန္နတိ”- စသည်ဖြင့်

အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန်မှာတော့ အဲဒီလို ရုပ်နာမ်အားလုံးအပေါ်မှာ
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ မြင်ပြီဆိုရင် ရုပ်အပေါ် ငြီးငွေ့တယ်ဆိုပြီး မြင်တဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

ဉာဏ်စဉ်တွေ အားလုံးထဲမှာ။

မြင်တာထဲမှာ သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၊ ဘယဉာဏ်၊ အာဒိနဝဉာဏ်၊ ဒီဉာဏ်တွေပါဝင်ပြီးတော့ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ကို ဟောတော်မူတယ်။ ဒီဘက်က ဉာဏ်တွေပေါင်းပြီး ဟောတာပေါ့။

အဲဒီလို ငြီးငွေ့တဲ့ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်ကနေပြီးတော့ မဂ်ဉာဏ် “နိဗ္ဗိဒါဝိရုဇ္ဇတိ”- တပ်မက်ခြင်း ကင်းသွားပြီ (မဂ်ဉာဏ်)၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ (ဖိုလ်ဉာဏ်)၊ အဲဒီလို ကူးပြီးတော့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်များ ဝဋ်ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းခဲ့တာပါပဲ။

ဪ- ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ သိကြရအောင် ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို အနတ္တလက္ခဏသုတ်မှာ ဟောသွားခဲ့တဲ့ ဉာဏ်စဉ်တွေပေါင်းပြီး ဟောတဲ့နည်း။ အဲဒီနည်းကျတော့ ဉာဏ်စဉ်ကို (၁၀)ပါးလုံး ဟောမနေတော့ဘူး။

ဝိပဿနာဉာဏ် နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဆိုပြီးတော့ ဉာဏ်သုံးပါးထားပြီး ဉာဏ်စဉ်တွေပေါင်းပြီး ဟောပါတယ်။

ဟော- ဘုန်းကြီးတို့ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ကျမ်းဂန်တွေထဲမှာ အများနားလည်အောင် ဆိုပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဉာဏ်တော်များကတော့ သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၊ ဘယဉာဏ်၊ အာဒိနဝဉာဏ် စသည် ဟောဒီမှာ စာရွက်ကလေးမှာနော်။

“ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးက သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသနဉာဏ်”။

အနိစ္စအစစ်၊ ဒုက္ခအစစ်၊ အနတ္တအစစ် မြင်မှ သမ္မသနဉာဏ်။

“ဖြစ်ပွားပျက်မှု အစုံရှု ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်”

ဟော- အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ ရှုတာက သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကတော့ ဖြစ်တာနဲ့ ပျက်တာကိုသာရှု၊ သိပ်ပြီးတော့ ထင်ပေါ်ပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်တဲ့ ပွားများတဲ့နည်းဟာ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတယ်။ သဘောပေါက်တယ်နော်။

ထွက်လေဆိုတာနဲ့ ဖြစ်တာရော ပျက်တာရော တစ်စုံ၊ ဝင်လေဆိုတာနဲ့ ဖြစ်တာရော ပျက်တာရော တစ်စုံ။

မိခင်ဇရာဝတီ

“ဖြစ်ပွားပျက်မှု အစုံရှု ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်”

ဥဒယ- ဖြစ်၊ ဝယ- ပျက်။

ဟော- ဒီဉာဏ်ဟာ အတော်အရေးကြီးတဲ့ဉာဏ်ပဲ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီဉာဏ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့-

“ဥဒယဉာဏ် ရင့်သန်တုံ့လတ် ဖြစ်စေတတ် ဆယ်ရပ်အန္တရာယ်”

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်တာ ပျက်တာကို ရှုတဲ့ဉာဏ် ရင့်သန်လာရင် အန္တရာယ် (၁၀)ပါး၊ ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်း (၁၀)ပါး တွေ့တတ်တယ်။

ဖြစ်တာနဲ့ပျက်တာ မြင်အောင်ကြည့်ဖို့က သိပ်အရေးကြီးတာ။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ တစ်ခါတရံကျတော့ နာရီလေးချပြီးတော့ ကြည့်ရတယ်။ နာရီစက္ကန့်တန်လေး ကြည့်ရင်းကြည့်ရင်းနဲ့ တစ်စက္ကန့်ပြီး တစ်စက္ကန့်၊ တစ်စက္ကန့်ပြီး တစ်စက္ကန့်၊ တစ်မိနစ်ပြည့်တော့ စက္ကန့် (၆၀) ပြည့်သွားတယ်။

အဲဒီမယ် လိုက်ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်းနဲ့ မိမိရဲ့စိတ်ဟာ မြင်သိစိတ်ကလေးဟာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်၊ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ပျက်။

ဒက် ဒက် ဒက်နဲ့ မြည်နေတဲ့ ကြားသိစိတ်ကလေး နာရီလက်တံကလေးက၊ ကြားသိစိတ်ကလေး ရှုမှတ်တဲ့အခါမှာလည်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အတွက် ဖြစ်တာနဲ့ ပျက်တာ နာရီလေးကို အသံလေးနားထောင်ပြီးတော့ ကြားသိစိတ်ကလေး ဖြစ်/ပျက်။

စေတီတော်ဖူးမျှော်ရင်း

တစ်ခါတရံကျတော့ သင်္ဘောတို့ မော်တော်တို့နဲ့ ခရီးသွားတဲ့အခါမှာ သင်္ဘောပေါ်ကနေ ဝိပဿနာမြင်အောင် ကြည့်တဲ့အခါမှာ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးအတိုင်း လျှောက်ပြီးတော့ သင်္ဘောစီးသွား မလှမ်းမကမ်းမှာ မြစ်ဘေးမှာ တောင်ကုန်းတွေအပေါ်မှာ စေတီပုထိုးတွေ တည်ထားတယ်။

စေတီက (၇)ဆူဆိုရင် ပထမအဆူ ဖူးမျှော်တုန်းက မြင်သိစိတ်ကလေး၊ ဒုတိယအဆူကျတော့ မရှိတော့ဘူး။ တတိယအဆူ၊ စတုတ္ထအဆူ၊ ပဉ္စမ၊ ဆဌ၊ သတ္တမအဆူ အဲဒီလိုလေးပဲ မြင်သိစိတ်ကလေးကို အာရုံနဲ့ ခွဲခြားပြီးတော့ ဖြစ်တာပျက်တာ သဘောပေါက်အောင် ရှုပွားတဲ့နည်း

တွေလည်း ရှိပါတယ်။

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဝိပဿနာ

တစ်ခါတရံကျတော့ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရား သွားလှ။ တဏှက်ရော၊ မေကော်ရော အစရှိတဲ့ တစ်ပါးစီ ရှိခိုးပြီးတော့ မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်နေပုံ မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားပုံ၊ တစ်ဆူပြီးတစ်ဆူ မကူးပါဘူး၊ မရောပါဘူး။ မြင်သိစိတ်ကလေးတွေ။

အဲဒီလိုနည်းမျိုးနဲ့ ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်းကလေး ဆိုကြပါစို့။ ဘုရားကို ပူဇော်ထားတယ်။ ညို ရွှေ ဖြူ နီ မောင်းရည်ပြီးပျက် ပြောနေတာက ကြာသေးတာကိုး။ စက်ဝိုင်းကလည်း အလွန်ကြည့်လို့ကောင်းပါတယ်။

ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်းဟာလည်း ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရင့်သန်အောင်လုပ်တဲ့အခါ ထင်ရှားတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုအာရုံနဲ့ ကြည့်တဲ့နည်းလည်း ရှိပါတယ်။ တရားအာရုံ ယူတတ်ဖို့သာ အရေးကြီးတယ်။ နှင်းမှုလေးများ တရားအာရုံထားပြီး အရိယာစခန်း တက်လှမ်းခဲ့တာ ကြည့်ပါလား။ ပဒုမ္မာ ကြာပန်းနဲ့ ပိတ်ဖြူအဝတ်ဝိုင်းကို ကြည့်ပြီး အဖြစ်နဲ့အပျက်ကို ရှုပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတာ ထုံးရှိတယ်။

အဲဒီ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရင့်သန်လာပြီ ဆိုတဲ့အခါ ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ရင့်သန်တုံ့လတ် ဖြစ်စေတတ် ဆယ်ရပ်အန္တရာယ်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ရင့်သန်လာလို့ရှိရင် အန္တရာယ်တွေ ဖြစ်တယ်တဲ့၊ ဘာတွေလဲ၊ နည်းနည်းလေး ပြောကြစို့။

အရောင်တွေလည်း တွေ့လာတတ်ပါတယ်။ သဘောကျနှစ်ခြိုက်ပြီးတော့ မနေလေနဲ့တဲ့။ ဝိပဿနာပိုင်းကျတော့ ဝိပဿနာပျက်စီးဖို့ အန္တရာယ်ပဲတဲ့။

သမထပိုင်းတုန်းကတော့ အရောင်အလင်းတွေတွေ့ရင် ဒါနိမိတ် ထင်တယ်ကိုး။

“အရောင်ပီတိ” ဟော- ပီတိနှစ်သိမ့်မှုတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ဖြစ်ပျက်တွေမြင်ပြီး ပီတိတွေ ဖြစ်နေရင်လည်း သမထတုန်းကတော့ ကောင်းသားပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဝိပဿနာပိုင်းကျတော့ ရှုရင်း ရှုရင်းနဲ့ ပီတိဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဝိပဿနာ ကျတော့ အဲဒါအန္တရာယ်ပဲ။

အဲဒါလေး (၁၀)မျိုးထဲမှာ ဒီနှစ်ခုက အရေးကြီးပါတယ်။ ဖြစ်လည်း ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒါ တရားမြင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဝိပဿနာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်တာပျက်တာကိုသာ မြင်အောင်များများကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ပြီးတဲ့အခါကျတော့-

“အပျက်ကိုသာ ရှုတုံပါ သညာဘင်္ဂဉာဏ်”

ဟော- အပျက်ချည်းထဲ ရှုတဲ့အခါကျတော့ ဘင်္ဂဉာဏ်တဲ့။

“အပျက်မြင်က ဘယမစ္စ၊ ပျက်မခပင်း ဘေးသေမင်းဟု ကြောက် ခင်းထွေထွေ ရှုတုံပေ မှတ်လေဘယဉာဏ်”

အပြစ်ချည်းပဲ မြင်လာတဲ့အခါကျတော့ ပျက်မှုဟာ သေမင်းကြီး လိုပဲတဲ့။ ကြောက်စရာကြီးပဲလို့ ဒီလိုမြင်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဘယဉာဏ်။

“ကြောက်ဖွယ်ခပင်း မြင်တုံလျှင်းက ဘေးဘယမျိုး ရုပ်နာမ်ဆိုး၌ ကိုးရာမရှိ ခက်မှန်းသိ အာဒိနဝဉာဏ်”

အဲဒီလို အပြစ်ချည်းပဲ မြင်လာတဲ့အခါကျတော့ ကြောက်စရာ ကြောက်ဖွယ်တွေ မြင်လာတယ်။ မြင်လာတော့ ရုပ်နာမ်အားလုံးဟာ ဒီအတိုင်းပဲလို့ ဘာမှခိုကိုးစရာ အားထားစရာရယ်လို့ မရှိပါဘူးလားရယ်လို့ မြင်လာတော့ “အာဒိနဝဉာဏ်”။

“ကိုးရာမထင် ခက်ပုံမြင်က မရွှင်မလန်း စိတ်ကုန်ခမ်း၍ မချမ်း မမြေ့ ငြီးငွေ့သောထွေ စိတ်အနေမှတ်လေ နိဗ္ဗိဒ်”

ကိုးရာမထင် ခက်ပုံမြင်လာတဲ့ အခါကျတော့ မရွှင်မလန်း ဖြစ်တယ် တဲ့ စိတ်ကုန်လာတယ်၊ မချမ်းမြေ့ဘူးတဲ့၊ ငြီးငွေ့လာတယ်ပေါ့။ အဲဒါကို “နိဗ္ဗိဒ်ဉာဏ်”။

ငြီးငွေ့တယ်ဆိုတာ အမြင်မှန်ရမျှ ငြီးငွေ့တာ၊ အဆင်မပြေလို့ ငြီးငွေ့တာတွေက တစ်မျိုးကိုး။ ဒီကတော့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေအပေါ် အမြင် မှန်ရလာတာ။ “ယထာဘူတဉာဏ်” အမြင်မှန်ရမှ အဲဒီလို ငြီးငွေ့လာပြီ ဆိုတော့။

“ငြီးငွေ့အားသန် စိတ်ပူပန်က လျှင်မြန်မြန်သိ လွတ်လိုဘိ မုစ္စိတု
ကမ္ပတာဉာဏ်”

ငြီးငွေ့လာတဲ့ အခါကျတော့ စိတ်က ဒီရုပ်တွေ နာမ်တွေက လွတ်
လိုတဲ့ စိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာတယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်မျိုးကို မုစ္စိတုကမ္ပတာ
ဉာဏ်တဲ့။

“လွတ်လိုလှ၍ လွတ်ရတဲ့ငှါ ဘာဝနာလေးဆယ် အကျယ်ဖြန့်ချိ
အားတိုက်ဘိ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်”

ရုပ်နာမ်ကနေ လွတ်လိုတဲ့အခါကျတော့ ဘာဝနာလေးဆယ်နဲ့
တောလေးဆယ်နဲ့ပွား၊ အကျဉ်းချုပ်ကတော့ “အနိစ္စတော” “ဒုက္ခတော”
“အနတ္တတော”ပါပဲ။

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အပါအဝင် အနိစ္စအားဖြင့်၊ ဒုက္ခအားဖြင့်၊
အနတ္တအားဖြင့်၊ ရောဂါအားဖြင့်၊ ပျက်စီးတဲ့အနေအားဖြင့် စသည် အဲဒီလို
ဘာဝနာတောလေးဆယ်နဲ့ ဖြန့်ကြည့်ပြီးတော့ ပွားများတာကို ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။

“အားတိုက်၍ လွတ်မှုလွတ်ရန် အမြင်သန်က ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရ
ဝယ် မတွယ်သမှု လျစ်လျူ၍ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်”

အားတိုက်ပြီး ရှုတဲ့အခါကျတော့ လွတ်ဖို့ရာဉာဏ်က အမြင်သန်ပြီး
တော့ လာပါတယ်။ အဲဒီတော့မှ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတွေအပေါ်မှာ တွယ်တာ
မှု မရှိ၊ လျစ်လျူလာပါတယ်။ အဲဒီ ဉာဏ်မျိုးကို သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်။

“မဂ်ရောက်လိုသော် မဂ်လေးဦးအား အထူးလျော်မှု ကျေးဇူးပြု
အနုလောမဉာဏ်”

မဂ်ဉာဏ်ရောက်ဖို့ရန်အတွက် မဂ်လေးပါး လျော်တဲ့ဉာဏ်တဲ့။
မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်နားကပ်ပြီးတော့ သွားပြီ။ ကြားထဲမှာ ဂေါတြဘူဉာဏ်
ဆိုတာပဲ ကျန်ပါတော့တယ်။

ပုထုဇဉ်အနွယ်ဖြတ် အရိယာအနွယ်နဲ့ စပ်ပေးတဲ့ဉာဏ်ကို
“ဂေါတြဘူဉာဏ်”။

အဲဒီ ဂေါတြဘူဉာဏ်ပြီးလို့ရှိရင် မဂ်ဉာဏ် ဒီလိုခေါ်တာ။ ဒီ ဉာဏ်
စဉ် (၁၀)ပါး တရားတော်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရား

မိခင်ဧရာဝတီ

ကြီးက ၁၂၆၆-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၇)ရက်နေ့က ရေသားတော်မူခဲ့တဲ့ ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး လင်္ကာပါပဲ။

အဲဒီလင်္ကာလေးတွေတော့ ယောဂီသူတော်စင်များဆီမှာ ရောက်ပြီး သား ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီတရားဓမ္မတွေကို ရှုပွားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အမြင် မှန်တွေရ၊ အမြင်မှန်တွေ ရင့်သန်လေလေ မဂ်ဉာဏ်နဲ့နီးလေ၊ နီးလေပါပဲ။ ဖိုလ်ဉာဏ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်က မဂ်ဉာဏ်ရဲ့ အကျိုးတရားပါပဲ။

ဒါကြောင့် ရှေးသူတော်ကောင်းတွေက မာရ်မင်း၏စစ်သည်ဖြစ်တဲ့ အာရုံငါးပါး၊ သေမင်း၏ အသိုင်းအဝိုင်းဖြစ်တဲ့ သေမင်းကို အထောက်အကူ ပြုပြီးတော့ နေကြတဲ့ အာရုံငါးပါးကို ဘေးဖယ်ထားပြီးတော့၊ အခုလို တရား ဘာဝနာအလုပ်များနဲ့ ဒီအာရုံတွေကို ဖြတ်ပြီးတော့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရနိုင်အောင် ကြိုးစားကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။

ဖြေချီလို့

ရှေးအခါတုန်းက အရှင်မြတ်ကြီးတွေ ကျူးရင့်ထားတဲ့ ခဂ္ဂဝိသာဏ သုတ်ဂါထာ၊ အဲဒီ ဂါထာက ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

ကာမ္မာဟိ စိတြာ မဇုရာ မနောရမာ၊

ဝိရူပ ရူပေန မထေဋ္ဌိ စိတ္တံ။

အာဒိနဝံ ကာမဂုဏေသုဒိသ္ဗာ၊

ဧကောစရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပေါ။

ကာမာ-ပုထုဇဉ်များ ခင်ယူမှားသည့် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ သည်။ (ပုထုဇဉ်တွေ ခင်ယူနေတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားကိုပဲ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တမြင်အောင် ကြည့်ကြ)

ကာမာ- ပုထုဇဉ်များ ခင်ယူမှားသည့် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ သည်။ စိတြာ- အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာချယ်လှယ် တိမ်ဖုံးကွယ်၍ တကယ်မှန် သော ဓာတ်သဘောကို ပေါ်လောမထင် ဉာဏ်မမြင်တဲ့ ပုထုဇဉ်အရူး အနွယ် တို့မှာ အထူးဆန်းကြယ်၍ ထင်ကြရလေကုန်၏။ (ဒီအာရုံငါးပါးပဲ ဘုန်းကြီး

မိခင်ဧရာဝတီ

တို့ ပုထုဇဉ်တွေက အထူးအဆန်းထင် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာချယ်လို့ အထူး အဆန်းဟု ထင်နေကြတယ်)

မဓရာ- ခွေးငတ်ပိန်ပမာ အလားကဲ့သို့ ခုံမင်သူ သတ္တဝါအများတို့ မှာ သကာပျားထင်ကြလေကုန်၏။ (ဒီအာရုံငါးပါးပဲတဲ့၊ မြတ်နိုးတွယ်တာ ကြတဲ့ ပုထုဇဉ်တွေက ပျားသကာလို့ထင်ကြ၊ အရိယာသူတော်ကောင်းများ ကတော့ ရွံ့ရှာကြပါတယ်)

မနောရမာ- နှုနာစွဲလျှင် မီးကိုခင်သို့ ပူပင်ဖွယ်ရေး ဒုက္ခဘေးတွေ ကို လေးလေးနက်နက် ဉာဏ်မသက်ပဲ တပ်မက်ပြင်းစွာ ကာမုပါဟု တဏှာ မျက်ကန်း သူလက်စွမ်းကြောင့် ပူခန်းကိုမြော်မြင် နှုနာရှင် မီးကိုတွေ့သလို ကာမဂုဏ်အာရုံငွေ့မှာ မွေ့လျော်ဖွယ်ချည်း ထင်ကြလေကုန်၏။

ဝိရူ ရူပေန- ပင်ကိုသရုပ် ဓာတ်မှန်ထုတ်က စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ မသာအလောင်း မကောင်းသက်သက် ဖြစ်ပါလျက်နှင့်။ စိတ္တံ- ကောက်ရိုး ရုပ်၌ လူရုပ်သို့ပင် တကယ်ထင်သည့် သမင်သို့နယ် ဤကိုယ်ဝယ်တွင် လေးသွယ်ဘုတ်စု ရုပ်အထုကို ကိုယ်ဟုသဲမဲ အစွဲပြင်းထန် ပုထုဇဉ်တို့၏ စိတ်နှလုံးကို။ မထေဇ္ဇိ- ခန္ဓာငါးတန် တိုင်းနိုင်ငံဝယ် ဝိပလ္လာသ မှိုင်းတွေချ၍ (သညာ ဝိပလ္လာသ၊ စိတ္တဝိပလ္လာသ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ၊ အဲဒီ ဝိပလ္လာသ မှိုင်းတွေချ၍) ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်ဗုံး အမြောက်တို့ဖြင့် ကြောက်စရာ လက်နက်တွေ စိစိကျေ နိုင်ငံလုံးမှာ အသက်အိုးအိမ်တွေ ပျက်ဖျက်ပြီးအောင် ခြေမှုန်းဖြိုခွင်းကြလေကုန်၏။

အာရုံငါးပါးက ပစ်ခွင်းတယ်။ ဝိပလ္လာသခေါ်တဲ့ မှိုင်းတွေတိုက် ပြီးတော့ ဒီလို ဖျက်ဆီးကြတယ်။ ဒါကြောင့်-

ကာမဂုဏေသု- အပြစ်ကိုတော့ ဖုံးကွယ် မက်ဖွယ်ကိုတော့ ဗန်းတင်ပြတဲ့ ငါးဝအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ အာဒိနဝံ- အေးဖွယ်အကျိုး အေးရနိုးနှင့် အေးဖွယ်မတွေ့ အေးငွေ့မထင် ပူပန်ရှုပ်ထွေး အပြစ်ဘေး တွေကို။ ဒိသ္မာ- ဘာဝနာမှန်ပြောင်းဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီးချိန်ရွယ် တကယ်မြော်မြင် ရှုဆင်ခြင်၍။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ- ပင်တည်းခန့်ခန့် အနေသန့်သည့် ကြံချီနှင့်တူစွာ (ကြံဆိုတဲ့ သတ္တဝါက ချီတစ်ချောင်းထဲကိုး။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒီလိုပဲတဲ့)

ခဝ္ဂဝိသာဏကပေါ- ပင်နေခန့်ခန့် အနေသန့်သည် ကြံ့ချိုနှင့်တူစွာ။

ဧကော- ဖေးသူမသူ ဘယ်သူမခေါ် အဖေါ်နှင့်ခွဲ တစ်ယောက်ထဲသာလျှင် (ကြံ့ချို လေးလိုပဲတဲ့) ဖေးတဲ့လူ မတဲ့လူ အဖေါ်ရယ် အလှော်ရယ် မပါပဲနှင့် ယခု (၇)ရက်လောက်ကလေး အားထုတ်ရတာတောင်မှ အရာရောက်ပါ တယ်။

ဧကော- ဖေးသူမသူ ဘယ်သူမခေါ် အဖေါ်နှင့်ခွဲ တစ်ယောက် ထဲသာလျှင်။ စရေ စရေယျ- သုံးဆယ်တစ်ဘုံ အကုန်လောင်မြိန် အမှိုက် မီးစာ ဤတဏှာဟု ဘာဝနာဉာဏ်မြင် စောတဲ့၍ လေးဩဃရေပြင်ကျယ် ဝဋ်ပင်လယ် သံသရာကြီးမှ ထွက်မြောက်ရန် မဂ်ဟုန်စီးလို့မို့ တစ်သွင်တည်း ကျင့်ကြံလေရာသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

သတ္တမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

မိခင်ဧရာဝတီ

**၁၃၆၂-ခု တန်ခူးလကွယ် (၂. ၅. ၂၀၀၀)မှ
၁၃၆၂-ခု ကဆုန်လဆန်း (၈)ရက် (၁၀. ၅. ၂၀၀၀)အထိ
ကျင်းပသော လယ်တီပီပဿနာ (၇)ရက်တရားစခန်း အောင်ပွဲ၌
ဆရာတော်၏ ဩဝါဒကထာ**

၁၃၆၂-ခု၊ ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း၊ အမှတ် (၃၃၇/က)၊ လယ်တီပီပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် (၇)ရက် တရားစခန်း စခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ အခမ်းအနား။

ယောင်းမနုဉ်လျှာ

ဒီအခမ်းအနားမှာ အားလုံး ဒကာ ဒကာမတွေ “ပရမတ်မမြင် တရားမမြင် ပရမတ်မြင်မှ တရားမြင်”၊ ပရမတ်ကို မမြင်ရင် တရားမမြင်ပါဘူး။ ပရမတ်မြင်မှ တရားမြင်ပါတယ်။

“ပရမတ်မဝ တရားမကျ ပရမတ်ဝမှ တရားကျသည်”၊ ပရမတ်မဝပဲနဲ့ တရားမကျနိုင်ပါဘူး။ ပရမတ်ဝမှ တရားကျပါတယ်။ တရားမမြင်တော့ ဘုရားမမြင်၊ တရားမြင်မှ ဘုရားမြင်တယ်။ တရားမြင်ပြန်တော့လည်း ပရမတ်ကို မြင်မှ တရားမြင်တယ်။ ပရမတ်မမြင် တရားမမြင်။

အဲဒါကြောင့် ပရမတ်သက်သက် ရုပ်တရား နာမ်တရား ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ် ပရမတ်တို့ မြင်အောင်ကြည့်တဲ့နည်းနဲ့ ကြည့်ရှုပြီးတော့ အစဉ်အတိုင်း သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အစဉ်အတိုင်း ကြည့်ရှုပြီးတော့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ကျင့်စဉ်နဲ့ အစဉ်အတိုင်း ကြည့်ရှုတဲ့ နည်းနာနိဿယ။

ဒီနည်းနိဿယဟာ အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်တဲ့။ တရားမြင်ဖို့ကလည်း သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်မှန် အသရေချွန်တဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတာလဲ (၁၉)နှစ်၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးထဲ ဝါဆိုတော်မူတာ (၁၉)နှစ် ကြာပါတယ်။

အဲဒီ (၁၉)နှစ်တာ ကာလမှာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသလဲဆိုတော့ အရှင်ဥဒါယိမထေရ်မြတ်က ရှိနေတယ်။ အရှင်ဥဒါယိမထေရ်မြတ်က မြတ်စွာ

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရားကို ထပ်ချပ်မကွာ ကိုးကွယ်တယ် ဆိုပါစို့။ ကိုးကွယ်ပြီးတော့ ဘုရားနဲ့ တစ်ကျောင်းတိုက်ထဲမှာ (၁၉)ဝါတိုင်တိုင် ဝါဆိုသော်လည်း တရားဓမ္မ သဘောမပေါက်ဘူး၊ မမြင်ဘူး။

တစ်နေ့ကျတော့ နယ်ကရဟန်းတော်တွေ ကြွလာတော့ ကျောင်း တိုက်ထဲ ဓမ္မသနပလ္လင်မှာ ထိုင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်လဲဆိုတော့ အရှင်ဥဒါယိပဲ ထိုင်ပြီးတော့နေတယ်။

တကယ်အသိ အသင်အကြားအမြင်များတဲ့ ရဟန်းတော်ထင်မှတ် ပြီး နယ်ကလာတဲ့ ရဟန်းတော်များက အလေးအမြတ်ပြုကြတယ်။ နောက် တော့ အရှင်ဥဒါယိ ဘာတရားမှမသိတာ ဘာတရားမှ မသိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှန်း သိသွားကြတယ်။

အဲဒါနဲ့ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်တဲ့အခါကျတော့ ဘုရားရှင်က-

“ယာဝဇီဝံပိစေ ဗာလော၊ ပဏ္ဍိတပယိ ရူပါသတိ”

ဟော- တစ်သက်လုံး မိုက်မဲတွေဝေတဲ့သူဟာ ပညာရှိဖြစ်တဲ့ ငါဘုရား ကို တစ်သက်လုံး ချဉ်းကပ်နေတာပဲ။ အနီးကပ် အနီးကပ်နေပေမယ့်-

“နသောဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဒဗ္ဗိသုပရသံယထာ”

အဲဒီလို ငါဘုရားနဲ့ နေသော်လည်းပဲ (၁၉)ဝါနေသော်လည်းပဲ တရားမမြင်ဘူးတဲ့။ သူဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ ဟင်းမွေ့သစ်သား ယောင်းမလိုပဲတဲ့။

“ဒဗ္ဗိသုပရသံယထာ”- ဟင်းအရသာကို မသိရှာဘူးတဲ့။

ဟော- သစ်သားယောင်းမနဲ့ ဥပမာပေးတယ်။ ဘာပြုလဲဆိုတော့ တရားမသိလို့၊ တရားမသိလို့။ နောက် ကောသလမင်းကြီးနဲ့ သားချင်းဖြစ်တဲ့ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိညီနောင် သုံးကျိပ်တို့ကျတော့ ကပ္ပိသိက တောအရပ်ထဲမှာ သောတာပန်စခန်း တက်လှမ်းနိုင်ပြီးတော့ “အနမတဂ္ဂသံယုတ်”ကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောလိုက်တဲ့အခါ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒီ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိညီနောင် သုံးကျိပ် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီး သုံးကျိပ် တို့ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့-

“မဟုတ္တမပိစေဝိည။ ပဏ္ဍိတပယံ ရူပါသတိ၊

ခိပ္ပမေဋ္ဌံ ဝိဇာနာတိ၊ ဇိဝှိသူပရသံယထာ”။

ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေကို တစ်ခဏလေး ချဉ်းကပ် ကြာကြာ လည်း ကိုးကွယ်တာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ တစ်ခဏလေးပဲတဲ့။ တစ်ခဏလေး ပါပဲတဲ့ ချဉ်းကပ်တာ။

သို့သော် ခိပ္ပမေဋ္ဌံဇာနာတိ ဇိဝှိသူပရသံယထာ- လျှာဟာ ဟင်းရဲ့ အရသာကို သိသလိုပဲတဲ့။ တစ်ခဏလေး ကိုးကွယ်ပေးမယ့်လို့ တစ်ခဏလေး ဘုရားနဲ့ တွေ့ပေမယ့်လို့ တရားကိုသိမြင်တယ်။ လျှာဟာ ဟင်းအရသာကို သိသလိုပဲတဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက နှိုင်းယှဉ်ချက်ကလေး နှစ်ခု ဘုရားကို တစ်သက် တာ ကာလပတ်လုံး ကိုးကွယ်နေသော်လည်း တရားမမြင် ဘုရားမမြင်။ ခေတ္တခဏလေး ဘုရားနဲ့တွေ့သော်လည်းပဲ တရားမြင်တော့ ဘုရားမြင်ပြီး သွားတဲ့အကြောင်း၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိ ညီနောင်သုံးကျိပ်ဟာ တရားမြင်တော့ ဘုရား မြင်ပြီးတော့၊ တရားမြင်တော့ ဘုရားမြင်တယ်။

(၇၇)နာရီ

ယခု ယောဂီသူတော်စင်တို့မှာလည်း တစ်သက်တာ ကာလပတ်လုံး ဟိုတောထဲ တောင်ထဲသွားပြီး အားထုတ်ပါဆိုရင် အားထုတ်ချင်မှ အားထုတ် ဖြစ်မယ်။ သို့သော်လည်းပဲ (၇)ရက်တာ ကာလအချိန်နည်းနည်းလေး အားထုတ်ခွင့် ရသော်လည်းပဲ မိမိတို့ ဒီအချိန်လေးမှာ ပလိဗောဓ အနှောက် အယှက်တွေ ဆွေတွေ မျိုးတွေ သားတွေ သမီးတွေ နောက်ပိုင်းက အရှုပ် အထွေးတွေရှင်းပြီး တရားပြီးတရား တရားပြီးတရား၊ တရားအာရုံပြီး တရား အာရုံ၊ တရားအာရုံပြီး တရားအာရုံ (၇)ရက်တာ ပြောရတယ်။ တရားအာရုံ တွေနဲ့ အချိန်ကုန်ပြီး (၁၁)ချိန် တစ်နေ့ နာရီပေါင်း (၇၇)နာရီလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့။ နာရီပေါင်း (၇၇)နာရီတာ ကာလလေးမှာ အချိန်အားဖြင့် သိပ်ပြီးတော့ ကြာညောင်းတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပေမယ့် သီလကလည်း မိမိတို့ စောင့်ထိန်းတဲ့ “အာဇီဝဌမကသီလ”။

မိခင်ဧရာဝတီ

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

“သက်သတ်ခိုးမှု ကာမေသု သုံးခုကား”၊ ဒီကာယကံ (၃)ပါး။

အရပ်ထဲမှာ ရွာထဲမှာ မုသားဆိုပြော ရုံးချော ရန်တိုက် အမိုက်အမဲ ဆဲရေးခြောက်ချိန်း အပြိန်းစကား နေ့စဉ်ပွား ၄-ပါးဝစီကံတဲ့။ ပြောဆိုမှု တွေက အလွန်များတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီဝစီကံလေးပါး။ မိစ္ဆာဒီဝမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ထည့်ပြီးတော့ “အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ”။

ဒီအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို စောင့်ထိန်းသင့်တယ်။ အိမ်ယာတည် ထောင် လူ့ဘောင်မှာနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဒီသီလဟာ သင့်တော်တဲ့သီလ ပဲတဲ့။

ဒါကြောင့် ဘုရားရှင် ရှိစဉ်အခါက အချို့ ဒကာ ဒကာမတွေက အထူး သဖြင့် ဝိသာခါ ဒကာမကြီးတို့၊ အနာထပိဏ် သူဌေးတို့က လျှောက်ကြတယ်။

တပည့်တော်တို့ လူ့ပြည် လူ့လောကမှာ ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်ပြီးတော့ သားတွေ သမီးတွေနဲ့ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေပြီးတော့ နောက်ဘဝမှာ အပါယ် လေးဘုံ မရောက်တဲ့နည်းကို ညွှန်ပြတော်မူပါလို့ လျှောက်တော့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကိုဟောတာ။

ဇာတ်လေးပါးလုံး

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို အမြဲစောင့်ထိန်းခဲ့ပြီး သမာဓိဟာလည်းပဲ လေးရက်ကျော်ကျော် ဒီနောက် ဝိပဿနာကြည့်တဲ့ကိစ္စကို ကြည့်ပြန်တော့ လည်းပဲ များများမကြည့်ပဲနဲ့ ဝါယောဓာတ်ကို ဦးစားပေးပြီးတော့-

သို့သော်လည်း ဝါယောဓာတ်သာ ပြောရတယ်။ ဝါယောဓာတ်နဲ့ ဆက်စပ်ပြီးတော့နေတဲ့ နာမ်ခန္ဓာတွေ (ဝေဒနာ- သညာ- သင်္ခါရ- ဝိညာဉ်) ပါပြီးတော့ သွားတယ်။

“စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမည ပစ္စယေန ပစ္စယော”ဆိုတဲ့ စကားတော်အတိုင်း မဟာဘူတ်လေးပါးတို့ဟာ ခက်မာ၊ ဖွဲ့စေး၊ ပူအေး၊

မိခင်ဧရာဝတီ

ထောက်ကန်။

“ခက်မာ- နူးညံ့တဲ့ပထဝီ၊ ဖွဲ့စည်းယိုစီးတဲ့ အာပေါ၊ ပူအေးတဲ့ တေဇော၊ ထောက်ကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယော”၊ ဓာတ်လေးပါး။

အဲဒီဓာတ်တွေဟာ သူ့လက္ခဏာနဲ့သူ ရှိပြီးတော့နေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဝါယောဓာတ်ကို ရှုတဲ့အခါမှာ ဟော- ပထဝီဓာတ်လည်း ဒီဝါယောဓာတ်ထဲမှာ မသိမသာလေး ပါဝင်နေတယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ရင်း ရှုမှတ်ရင်းနဲ့ ပူတယ်၊ အေးတယ်လို့ ဖြစ်တဲ့အခါ တေဇောဓာတ်ကလေး ပါဝင်၊ ယိုစီးဖွဲ့စည်းတော့ အာပေါဓာတ်၊ ဓာတ်လေးပါးကတော့ ခွဲခြားဖို့ခက်တယ်။

ခွဲခြားရခက်သော်လည်း ပေါ်လွင်တဲ့ဓာတ်ကို ဦးစားပေးပြီးတော့ ရှုပွားခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ရှုပွားခဲ့တော့ ပရမတ်တရားတွေ အများကြီး ရှိတာထဲက ဓာတ်လေးပါး၊ ဓာတ်လေးပါးထဲက တစ်ပါး။

အဲဒီ တစ်ပါးကို မြင်ပြီးတော့ အရိယာဖြစ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိတို့ အထူးသဖြင့် ဝါယောဓာတ်ရဲ့ အလုပ်တွေက အများကြီး ရှိပါတယ်။ ထွက်လေ ဝင်လေ (သို့မဟုတ်) တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်ရဲ့ အလုပ် (သူမဟုတ် ကိုယ်မဟုတ် ဝါယောဓာတ်ရဲ့အလုပ်)

အဲဒီ ဝါယောဓာတ်ရဲ့ အလုပ်ဟာ သွားတာ လာတာ။ ဟော- ဒါလည်း ဝါယောဓာတ်ရဲ့ အလုပ်ပါပဲ။ သိပ်ကျယ်ပြန့်သွားမယ်။

တရားအာရုံ ထုံမွမ်းနိုင်ကြပါစေ

မြင်သလောက်လေး ထင်သလောက်ပေး ရက်အနည်းငယ်လေး ဖြစ်သော်လည်း မိမိတို့ဒါလေးကို နည်းနာနိဿယ ရပြီဆိုတဲ့အခါ မိမိတို့ အိမ်မှာ မိမိတို့နေရာဌာနမှာ ဆက်ပြီးတော့ မိနစ်ပိုင်း နာရီပိုင်း သူ့အချိန်လေးနဲ့သူ ရသလောက်အချိန်လေး ဆက်လက်ကြိုးစားပြီးတော့ တရားအာရုံ ထုံမွမ်းနိုင်ကြပါစေ။

ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်အားထားကြတဲ့ ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်အားထားကြတဲ့ အခါမှာ အထူးသဖြင့် တရား

မိစင်ဇရာဝတီ

မြင်မှ ဘုရားမြင်၊ တရားမမြင် ဘုရားမမြင်။

တရားကို ဘယ်လိုကြောင့် ကိုးကွယ်ရလဲဆိုတော့-

“ဘဝကန္တာရာ ဥတ္တာရနေန အဿာသဒါနေန ဓမ္မော”။

ဘဝခရီး ခရီးခဲမှ ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်နိုင်တာ ဓမ္မပါပဲ။ စိတ်ရဲ့ သက်သာမှု အပေးနိုင်ဆုံးက တရားတော်ပဲ။ ဒါကြောင့် တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ကြရ။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်တော့ တရားတန်ဖိုးကို သိတော့ တရားပိုင်ရှင်ဖြစ်တဲ့ ဘုရားကိုလည်း ကိုးကွယ်ကြရ။ ထိုတရားတော်ရဲ့ ဂုဏ် ရည်တွေနဲ့ ထုံမွမ်းပြီးထားတဲ့ အရိယာသံဃာတော်များ၊ တရားတော်ကို ထိန်း သိမ်းတော်မူကြတဲ့ သံဃာတော်များ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ် သံဃာတော်များ လည်း ကိုးကွယ်ကြ၊ မြတ်နိုးကြရတာပါပဲ။ ဒါကြောင့်-

မာနေန္တိ ဓမ္မကာမာယေ၊

ဓမ္မ မာဂမ္မ ဒေသကံ။

ဗုဒ္ဓဗ္ဗ မတဒံ သံယံ၊

ဓမ္မောဇာမတလိမ္ပိတံ။

ယေ- အကြင်သူတို့သည်။ ဓမ္မကာမာ- ချမ်းသာဖို့ရေး ပို့ဆောင် ပေးမည့် လေးစားအပ်သော မြတ်သဘောကို မနောရွှင်ပြီး နှစ်လိုကြကုန် သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မ- သုံးပုံပိဋကတ် ငါးရပ်နိကာယ် ကိုးသွယ်အင်္ဂါ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြှောင်လှစွာသော တရားတော်ကို။ ဓမ္မ- သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်စဉ်တရားတော်ကို။ ဓမ္မ- မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အမြတ်ဆယ်ဖော် တရားတော် ကို။ မာနေန္တိ- မြတ်နိုးကြကုန်၏။ တေ- ထိုတရား မြတ်နိုးကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဓမ္မမာဂမ္မ- သံသရာဝဋ်ဗွေ ကရွတ်ခွေမှ လွတ်စေနိုင် တောင်း တရားကောင်းကို အကြောင်းပြုစွဲမှီ၍ (သံသရာဝဋ်မှ လွတ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တာ တရားပဲ၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ငါဘာကို အလေးအမြတ်ပြုပြီး နေရမလဲ။ လူတွေ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေထဲက ဘယ်သူ့ကို အလေးအမြတ်ပြုပြီး နေရမလဲလို့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဘယ် လူနတ်ဗြဟ္မာမှ အလေးအမြတ်ပြုစရာ မရှိဘူး။ အဲဒီတော့ မိမိရသိတဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

တရားတော်ကိုပဲ အလေးအမြတ် ပြုနေမယ်လို့ ဆိုပြီး တစ်သက်တာ ကာလ ပတ်လုံး တရားပဲ အလေးအမြတ် ပြုနေသွားတာကိုး။) ဓမ္မမာဂဓမ္မ- သံသရာ ဝဋ် ဗွေကရွတ်ခွေမှ လွတ်စေနိုင်တောင်း တရားကောင်းကို အကြောင်းပြု စွဲမှီ၍။ ဒေသကံ- လေးဆယ့်နှစ်ငါး ချိန်မြင့်လျှားအောင် ဟောကြားတော် မူတတ်သော (၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား တရားပဲ ဟောတာ ကိုး။ တစ်ချို့ တရားတွေဆို ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောတော်မူတယ်။ တရားက အဓိကကိုး။ ဘုရားပွင့်လာတာက တရားများများဟော များများသိစေဖို့ပါပဲ)

အခုကမ္ဘာမှာ ဘုရား ဘုရား အမည်ခံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီး။ သို့သော် တရားများများ မဟောနိုင်ဘူး။ သုတ်ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ မဟောနိုင် ဘူး။ သာမန်အားဖြင့် သီလ၊ သာမန် မေတ္တာ၊ သာမန် ကရုဏာ ရိုးရိုး အရပ်သား ပညာရှင်တွေပင် သိနိုင်တဲ့တရား။ အဲဒီလောက်တာ ဟောနိုင် တာ။ ဒီထက်ပိုပြီးတော့ သုတ် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာတွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မဟောနိုင်ကြပါဘူး။

ဒီလို တရားတော်တွေ ဟောနိုင်မှတကယ်ဘုရားအစစ်။ ဒါကြောင့်- ဒေသကံ- လေးဆယ့်နှစ်ငါး ချိန်မြင့်လျှားအောင် ဟောကြားတော် မူတတ်သော။ အမတဒံ- မြိုက်ရည်ချိုဆိမ့် ဝိတိဠိမ္မိအောင် ဟောမိန့်သာကြ။ ပေးသနားတော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ- အကျင့်စရိုက် အသင့်လိုက်၍ အမြိုက် ရည် တိုက်ကျွေးတော်မူတတ်သည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင် ဘုရားသခင်ကို လည်းကောင်း၊ အကျင့်စရိုက် အသင့်လိုက်ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ထံမှောက် ရောက်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒေါသတွေ သိပ်ကြီးနေတယ်ဆိုရင် ဒေါသပြေ ပျောက်ဖို့ရာ၊ မောဟတွေ သိပ်ကြီးနေတယ်ဆိုရင် မောဟပြေပျောက်ဖို့ရာ အလိုက်သင့် ဟောကြားတော်မူတယ်။

အခု အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတော့ မနေ့ညက ဟောခဲ့သလိုပဲ။

“အာနာပါန အလျော်ကျ မောဟဝိတက်သာ”

အဝိဇ္ဇာဓာတ်တွေ ကိန်းဝပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ အကြံအစည် အတွေး အတော်တွေ များနေတဲ့ စိတ်ဂဏာမငြိမ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးတယ်။

အထူးသဖြင့် ဒီယောဂီ သူတော်စင်တို့ကိုတော့ အဝိဇ္ဇာဓာတ် ပပျောက်ရေးအတွက်ကို ဦးစားပေးပြီးတော့ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးတယ်။ ဒီလို ပြောရမှာပါပဲ။

ဗုဒ္ဓ- အကျင့်စရိုက် အသင့်လိုက်၍ အမြိုက်ရည် တိုက်ကျွေးတော်မူတတ်သည့် တရားသခင် ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း။ တရားသခင် ဘုရားရှင်ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အခမ်းအနားတိုင်း အခမ်းအနားတိုင်းမှာ “နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ” လို့ ဂုဏ်တော်သုံးမျိုးနဲ့ အရဟံဂုဏ်ရှင်၊ ဘဂဝဂုဏ်ရှင်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏လို့ တရားသခင် ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးကြရတယ်။

ဗုဒ္ဓ- အကျင့်စရိုက် အသင့်လိုက်၍ အမြိုက်ရေအေး တိုက်ကျွေးတတ်သည့် တရားသခင် ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မာဇာမတလိမ္မိတံ- ကိလေချေးမြူ ဖွေးဖွေးဖြူ၍ မွှေးကြူပြန့်ငြိမ်း အမြိုက်ရည်လိမ်းတော်မူအပ်သော။ သံယဉ္ဇ- ရှစ်ယောက်အရိယာ သံယာတော်အရှင်မြတ်များကိုလည်းကောင်း။ (ကိလေသာ အညစ်အကြေးကင်းပြီး ဝိမုတ္တိအောင်ခန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ကြွလှမ်းတော်မူကြပြီးတဲ့ အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝက ပကတိသာဝက အရှင်မှန် အရှင်မြတ် သံယာတော်တွေ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်အောင် လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာ ပေးတော်မူတတ်တဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာတော်ကြီးကို လက်ဆင့်ကမ်း ပုခုံးပြောင်းပြီးတော့ သင်၊ဟော၊ပို့ချသယ်ဆောင်တော်မူလာကြတဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော် သံယာတော် အရှင်မြတ်ကြီးများ၊ မိမိတို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ နေကြတဲ့ သံယာတော်အရှင်မြတ်တွေ။

ဒါကြောင့် ဓမ္မာဇာမတလိမ္မိတံ- ကိလေချေးမြူ ဖွေးဖွေးဖြူ၍ မွှေးကြူပြန့်ငြိမ်း အမြိုက်ရည်လိမ်းတော်မူအပ်သော။ သံယဉ္ဇ- ရှစ်ယောက်အရိယာ သံယာတော် အရှင်မြတ်များနှင့်တကွ ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အဆုံးအမတော်ကြီးကို နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်အောင် တပည့်တော်တို့နှင့် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တွေ့ကြုံကြရလေအောင် လက်ဆင့်ကမ်း ပုခုံးပြောင်း၍ သယ်ဆောင်တော်မူလာကြသော ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်စသော

မိခင်ဧရာဝတီ

ဆရာတော် သံဃာတော် အရှင်မြတ်များကိုလည်းကောင်း။

မာနေန္တိ- ကျေးဇူးဂုဏ်သိမ် နှလုံးအိမ်၌ တည်ငြိမ်မွေ့အောင်း မရွေ့
ပြောင်းပဲ နှစ်ထောင်းအားရ ကြည်ညိုကြရကုန်သည်တကား။

မိမိတို့ရဲ့ စိတ်နှလုံးအိမ်ထဲမှာ တရားတော်သည် တကယ့် သံသရာ
ဝဋ်ဇာတ်မှာ လွတ်မြောက်စေနိုင်တယ်။ စိတ်ရဲ့သက်သာမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်
တယ်။ အဲဒီတရားတော်ရဲ့ အရှင်သခင်ဖြစ်တဲ့ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်
ကြီးအားလည်း ကျေးဇူးများတယ်။

ဒီတရားတော်အားလျော်စွာ ကောင်းမွန်မှန်ကန် လျော်ကန်သင့်
မြတ် ရှိသေအပ်တဲ့ အကျင့်ပဋိပတ် ရှိတော်မူကြတဲ့ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တွေ
တရားတော် လက်ဆင့်ကမ်း ပန်းပြောင်းပြီးတော့ သယ်ဆောင်ထိန်းသိမ်း
တော်မူကြတဲ့ လယ်တီဆရာတော်စတဲ့ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တွေ ကျေးဇူး
ကြီးတယ်။ ဆိုပြီးတော့-

ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
အကြိမ်ကြိမ်ဟော မိမိတို့ တရားစခန်းအတွင်းမှာ အကြိမ်ကြိမ် အကြိမ်ကြိမ်။

(၂၂) ကိမ်စိ

မိမိတို့အိမ်ဆိုရင် နံနက်တစ်ကြိမ် ညတစ်ကြိမ် သရဏာဂုံယူဖြစ်ပါ
လိမ့်မယ်။ အခု တရားစခန်းဝင်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ တစ်နေ့ တစ်နေ့ကို
အနည်းဆုံး ၂၂-ကြိမ်၊ မေတ္တာပွားတာ ၂၂-ကြိမ်၊ အမျှအတန်း ပေးဝေတာက
၂၂-ကြိမ်။

အဲဒီမှာ အမျှအတန်း ပေးဝေပြီး ကိုယ်က အမျှမယူတာလေး
ကျန်နေတတ်ပါတယ်။

မိမိတို့ မိဘဘိုးဘွား၊ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်၊ လူကြီးသူကြီးတွေ၊
မင်းစိုးရာဇာတွေကလည်း အမျှအတန်း ပေးဝေနေကြတာ အဲဒါတွေကို
လည်း သာဓုခေါ်ယူတတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် (၃၁)ဘုံ အရိယာ သမ္မုတိ ရှိရှိသမျှ သူတော်စင်
သူတော်ကောင်း မိဘဘိုးဘွား ဆရာတော် သံဃာတော် လူကြီးသူကြီး

မိစင်ရောဂတိ

မင်းစိုးရာဇာ ဒေဝါအပေါင်းတို့က ပို့သသော သြဒိဿမေတ္တာ၊ အနောဒိဿ
မေတ္တာများနှင့် မျှဝေသော ကုသိုလ်အဖို့အစုများကို သာဓုခေါ်၍ လက်ခံ
ရယူပါ၏လို့ ပတ္တာနုမောဒနာ ကုသိုလ်ထူး ရယူဆည်းပူးနိုင်ရင် ပိုပြီးတော့
ကောင်းပါတယ်၊ ပြည့်စုံပါတယ်။

ရတနာသုံးပါးရှိနေလို့

ဒါကြောင့် ယနေ့ (၇)ရက် တရားစခန်းအတွင်းမှာ အကြိမ်ကြိမ်
ယူရတဲ့ သရဏဂုဏ်၊ အကြိမ်ကြိမ် ပွားများတဲ့မေတ္တာဘာဝနာ၊ အကြိမ်ကြိမ်
ပေးဝေတဲ့ ပတ္တိဒါနကုသိုလ်၊ အကြိမ်ကြိမ် ပွားများတဲ့ ဘာဝနာကုသိုလ်
ကုသိုလ်တွေ၊ ကုသိုလ်ပြီး ကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်ပြီး ကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်ကနေ
ကုသိုလ်ကျေးဇူးပြု ကုသိုလ်ပြီး ကုသိုလ်၊ စပါးပြီး စပါးဆိုတဲ့ စကားလိုပဲ
ကုသိုလ်တွေချည်း ဆက်ပြီးတော့ပွား၊ ကုသိုလ်တွေချည်း ဆက်ပြီးတော့ပွား။

အဲဒီ ကုသိုလ်တွေချည်း ဆက်ပွားတာ ဘာကြောင့်လဲ။ ရတနာ
သုံးပါး ရှိနေတဲ့ ကျေးဇူးကြောင့်ပါပဲ။

မာနေန္တိ ဓမ္မကာမာယေ၊ ဓမ္မမာဂဗ္ဗ ဒေသကံ။

ဗုဒ္ဓဗ္ဗ မတဒံ သံသံ၊ ဓမ္မောဇာမတလိမ္ပိတံ။

ယေ- အကြင်သူတို့သည်။ ဓမ္မကာမာ- ချမ်းသာဖို့ရေး ပို့ဆောင်
ပေးမည့် လေးစားအပ်သော မြတ်သဘောကို မနောရွှင်ပြီး နှစ်လိုကြကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မ- သုံးပုံပိဋကတ် ငါးရပ်နိကာယ် ကိုးသွယ်အင်္ဂါ ဓမ္မက္ခန္ဓာ
ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြှောင်လှစွာ ဒေသနာတော်အရပ်ရပ်
ကို။ ဓမ္မ- မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ် အမြတ်ဆယ်ပေါ်
တရားတော်ကို။ မာနေန္တိ- မြတ်နိုးကြပေကုန်၏။ တေ- ထိုတရား မြတ်နိုး
ကြကုန်သော သူတို့သည်။ ဓမ္မမာဂဗ္ဗ- သံသရာဝဋ်ဗွေ ကရွတ်ခွေမှ လွတ်
စေနိုင်သော တရားကောင်းကို အကြောင်းပြု စွဲမှီ၍။ ဒေသကံ- လေးဆယ့်
နှင့်ငါး ချိန်မြင့်လျှားအောင် ဟောကြားမြွက်ဖော်တော်မူတတ်သော။
အမတဒံ- မြိုက်ရည်ချိုဆိမ့် ပီတိငြိမ့်အောင် ဟောမိန့်သာကြ။ ပေးသနား
တော်မူတတ်ပါပေသော။ ဗုဒ္ဓဗ္ဗ- အကျင့်စရိုက် အသင့်လိုက်၍ အမြိုက်ရေ

မိခင်ဧရာဝတီ

အေး တိုက်ကျွေးတော်မူတတ်သည့် တရားသခင် ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း။
 ဓမ္မောဇာမတလိမ္မိတံ- ကိလေသာချေးမြူ ဖွေးဖွေးဖြူသည့် မွှေးကြူပြန့်ငြိမ်း
 အမြိုက်ရည် လိမ်းတော်မူအပ်သော။ သံယဉ္ဇ- ရှစ်ယောက်အရိယာ သံဃာ
 တော် အရှင်မြတ်များကိုလည်းကောင်း။ သံယဉ္ဇ- နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ငါးရာ
 ကျော်အောင် မြတ်ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကြီးကို လက်ဆင့်ကမ်း ပံ့ပိုး
 ပြောင်း၍ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းတော်မူကြသော ကျေးဇူးတော်ရှင်
 အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသ၊ ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ၊ လယ်တီ
 ဆရာတော်၊ သပြေပင်တောရဆရာတော် စသော အရှင်မြတ်များကိုလည်း
 ကောင်း။ မာနေန္တိ- ကျေးဇူးဂုဏ်သိရှိ နှလုံးအိမ်၌ တည်ငြိမ်မွေ့အောင်း
 မရွှေ့ပြောင်းပဲ နှစ်ထောင်းအားရ ကြည်ညိုမြတ်နိုးကြရပါကုန်သည် တကား။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဣ ဣ ဣ

၁၂-ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ ပွင့်ပွဲအခမ်းအနား၌ မိန့်ကြားသော

ဆရာတော်၏ ဩဝါဒတော်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့။

ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း၊ အမှတ် (၃၃၇ / က)ရှိ လယ်တီမူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ (၁၂)ကြိမ် မြောက် ကျင်းပအပ်တဲ့ လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက်တရားစခန်းပွဲ။

အသံတော်ကြီး (၄)သံ

ယနေ့ ကျင်းပတဲ့ (၇)ရက် တရားစခန်းပွဲကတော့ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ နေ့ထူးနေ့မြတ်ကြီးမှာ စတင်ပြီး ဖွင့်ကြရတော့ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ အကြောင်းအရာလေး ရှေ့နားက နိဒါန်းပျိုးတဲ့ အနေအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားမပေးမီ နိဒါန်းပျိုးတဲ့အနေအားဖြင့် စကားပျိုးအနေအားဖြင့် ဘုန်းကြီး တို့ အနည်းငယ်ဟောပါမယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓသမိုင်း၌ ထင်ရှားတဲ့ အသံတော်ကြီး (၄)သံ။

လွန်ခဲ့တဲ့ လေးသင်္ချေခန့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းက ယခုလို ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့မှာ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ရင်းမှာ ဝပ်စင်းပြီးတော့ အလောင်းတော် သုမေဓာရသေ့ “ဗုဒ္ဓေါ ဟေဓေယျံ၊ မုတ္တော မောစေယျံ၊ တိဏ္ဍော တာရေယျံ” ဒီအသံတော်ကြီးဟာ ဗုဒ္ဓသမိုင်းမှာ မြည်ဟိန်းပြီးတော့ လာခဲ့တယ်။

ဗုဒ္ဓေါ- မိမိကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို ကျကျနန ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိမြင်သော ဘုရားဖြစ်၍။ ဟေဓေယျံ- သတ္တဝါငိုလ်ခြေ များဝေနေတို့ကို သစ္စာလေးပါးတရားကို သိစေအံ့။

မုတ္တော- မိမိကိုယ်တိုင် သံသရာဝဋ်စက်မှ လွတ်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ မောစေယျံ- သံသရာမှ သတ္တဝါဝေနေယူတို့ကို လွတ်မြောက်စေအံ့။

တိဏ္ဍော- မိမိကိုယ်တိုင် သံသရာရေယဉ်ကို ကူးမြောက်တော်မူ သည်ဖြစ်၍။ တာရေယျံ- သတ္တဝါ ဝေနေများငိုလ်ခြေတို့ကို သံသရာရေယဉ် မှ ကူးမြောက်စေအံ့ ဆိုတဲ့ အကြံကြီးသုံးပါးနဲ့ နိယတဗျာဒိပ်ပန်း ဆင်မြန်း

မိခင်ဧရာဝတီ

တော်မူခဲ့တဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းက အလောင်းတော် သုမေဓာရသေ့ဟာ ဘုရားဖြစ်လိုကြောင်း လျှောက်ထားတဲ့အခါကျတော့-

“ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါဘဝိဿတိ။” - သင်ဟာ မုချဧကန် ဘုရားဖြစ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ဗျာဒိပ်ပန်း ခိုးမြှောက်တော်မူခဲ့တာ ယခုလို ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ပါပဲ။

အဲဒီနေ့မှာ ကျူးရင့်တော်မူခဲ့တဲ့ အလောင်းတော်ကြီးရဲ့ အသံတော် ကြီးဟာ သာသနာ့သမိုင်းမှာ ထင်ရှားတဲ့ နံပါတ် (၁)အသံတော်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

“ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓယံ၊ မုတ္တော မောစေယံ၊ တိဏ္ဍော တာရေယံ။”

ဒီနောက် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း တွက်ကိန်းများလှ ဘုံဘဝ တွေမှာ အသက်ကိုမျှ မပဲ့ညှာပဲ ဒါနအစရှိတဲ့ ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့် မယုတ် အားထုတ်ပြီးတော့ လာခဲ့တာ။ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း လွန်မြောက် ပါရမီတရားကောင်း တရားမြတ်တွေလည်း ပြည့်တော်မူလို့ နောက်ဆုံးဘဝ သိဒ္ဓတ္ထလောင်းလျာ မင်းသားလေး ဖွားမြင်ပါတယ်။

ဖွားမြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ထဲ (၇)ဖဝါး လှမ်းကြွပြီးတော့ မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူပြီး “အာသဘီဝါစာ”ခေါ်တဲ့ မကြောက်မရွံ့ ရဲဝံ့ ကြီးမား စကားအသံကြီးကို ကျူးရင့်မြွက်ဆိုခဲ့ပါတယ်။

- အဲဒီအသံကြီးက -
- အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊
 - ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ
 - သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊
 - အယမန္တိ မာဇာတိ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ။

လောကကြီးထဲမှာ ငါသည် အမြတ်ဆုံး၊ ငါသည် အကြီးအကဲဆုံး၊ ငါသည် ချီးမွမ်းအပ်အမြတ်ဆုံး၊ ဒါနောက်ဆုံးဘဝ နောက်ထပ်ဖြစ်စရာ မရှိလို့ အဓိပ္ပါယ်ပါရှိတဲ့ ဒီစကားကို အလောင်းတော် မကြောက်မရွံ့ “အာသဘီဝါစာ”ခေါ်တဲ့ စကားမျိုးကို ကျူးရင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို ကျူးရင့်တော်မူခဲ့တဲ့ အသံဟာ ဗုဒ္ဓသမိုင်းမှာ ထင်ရှားတဲ့ ဒုတိယအသံတော်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအသံတော်ကြီးကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၂၆၂၄)နှစ်က ဘုရားအလောင်းတော် ကျူးရင့်ခဲ့ပါတယ်။

မိခင်ရောဂါ

ဒီနောက် နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၈)နှစ်က မာရ်အမျိုးမျိုး၊ ရန်အမျိုးမျိုး တို့ကို အောင်မြင်တော်မူပြီးတော့ ပု၊ ဒိ၊ အာခေါ်တဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၃)ပါး လက်ကိုင်ရရှိတော်မူပြီးမှ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူတဲ့ အချိန်အခါက နှုတ်တော်နဲ့ ကျူးရင့်တဲ့ ဥဒါန်းစကားတော်၊ စိတ်တော်နဲ့ ကျူးရင့်တဲ့ ဥဒါန်း စကားတော်လို့ (၂)မျိုးရှိရာ။

နှုတ်တော်နဲ့ ကျူးရင့်တာက-

အနေက ဇာတိသံသာရုံ သန္တာဝိသံ အနိဗ္ဗိသံ၊
ပဟကာရ ဝေဝသန္တော၊ ဒုက္ခာဇာတိ ပုနပ္ပုနံ၊
ဂဟကာရတ ဒိဋ္ဌေသိ၊ ပုနဂေဟံ နကာဟသိ၊
သဗ္ဗာတေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂိ၊ ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခတံ၊
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယ မဇ္ဈဂါ။

အိုမင်းပိုင်နက်၊ နာမင်းပိုင်နက်၊ သေမင်းပိုင်နက်၊ အပါယ်မင်း ပိုင်နက် သူစားကျက်၌ မြေကွက်ဂရံ အမိန့်ခံပြီးတော့ ငါးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ လေးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ တစ်ပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်၊ ခန္ဓာအိမ်အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ တည်ဆောက်တတ်တဲ့ တဏှာခေါ်တဲ့ လက်သမားကို ရှာဖွေပြီးတော့ လာ လိုက်တာ သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်ကို မရသဖြင့် အရှုံးပေးဆလံသပြီးတော့ နေခဲ့ရတဲ့ ဘဝပေါင်းများစွာ လာခဲ့ရတာ။ ဒီဘဝတော့ဖြင့် သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ကြီးရသဖြင့် သင်တဏှာလက်သမားကို အနိုင်ယူနိုင်ပြီ။

သဗ္ဗာတေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂိ- အိမ်ရဲ့ထုတ်ယောက် ဒိုင်းများခေါ်တဲ့ ကိလေသာတွေကိုလည်း ဖျက်ဆီးနိုင်ပြီ။

သစ္စာလေးပါးကို မသိအောင် ဖုံးဖိကွယ်ကာ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ အိမ်ရဲ့ အထွဋ်ကိုလည်း ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးပြီးပြီ။ ငါဘုရားရဲ့ စိတ်တော်သည် နိဗ္ဗာန်၌ တည်ပြီ။ တဏှာကို ကုန်စေတတ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် ဖိုလ်ဉာဏ် ငါရပြီလို့ အဓိပ္ပါယ်ပါရှိတဲ့ အသံတော်ကြီး။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၈)နှစ်၊ ယခုလို ကဆုန်လပြည့်နေ့က ကျူးရင့်တော်မူခဲ့တယ်။ အဲဒီ ကျူးရင့်တော်မူခဲ့တဲ့ အသံတော်ကြီးဟာ ဗုဒ္ဓ သမိုင်းမှာ ထင်ရှားတဲ့ တတိယအသံတော်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒီလိုနဲ့ (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေ
ခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်း တွက်ကိန်းများလှ သတ္တဝါဝေနေယျတို့ကို
တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်သောင်ကမ်း အမတ
အောင်ခန်းသို့ ခေါ်ဆောင်ပြီးတဲ့နောက် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်း
ရမည့် အချိန်နည်းနည်းကလေးပဲ လိုပါတော့တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့
ဘုရားကိုယ်စား ဘုရားအမည်ရတဲ့။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ
နိကာယ်ငါးရပ် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို စကားတစ်လုံး
ထဲမှာ ထည့်သွင်းပြီး နောက်ဆုံးဆုံးမတဲ့ အနေအားဖြင့်-

ဟန္တဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိဝေါ။

ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ။ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ ဟန္တ- ကြာမြင့်မည့်အရေး မမျှော်တွေးပဲ
မနွေးယဉ်။ ဝေါ- သင်တို့ကို။ အာမန္တယာမိ- နောက်ဆုံးမှာကြားပေအံ့။
သင်္ခါရာ- မြင်မြင်သမျှ သင်္ခါရစုပုံ အလုံးစုံတို့သည်။ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်။
ဝယဓမ္မာ- ပျက်စီးခြင်း သဘောတရား ရှိကြပေကုန်၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်
အပ္ပမာဒေန- မမေ့မလျော့ မပေါ့ဆသော သတိတရားနှင့်။ သမ္မာဒေထ-
သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားရန်ကြကုန်လော့ဟု။

ဟောဒီ စကားတော်ကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၄၄)နှစ်
ယခုလို ကဆုန်လပြည့်နေ့က ကျူးရင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ ဗုဒ္ဓသမိုင်းမှာ
အင်မတန်ထင်ရှားခဲ့တဲ့ နောက်ဆုံးစတုတ္ထမြောက် အသံတော်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲလိုဆိုတော့ ဒီနေ့ (၁၂)ကြိမ်မြောက် လယ်တီမူဝိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်မှာ တရားအားထုတ်မယ်လို့ သမထဝိပဿနာ
တရားများ ပွားများမယ်လို့ ဆိုပြီးတော့ လာရောက်ကြတဲ့ ယောဂီသူတော်
စင်များအား ပိဋကတ်သုံးပုံကို ခြုံမိငုံမိတဲ့ သြဝါဒကို ပြောပါဆိုရင် “အပ္ပမာဒေန
သမ္မာဒေထ”- မမေ့မလျော့နဲ့ သတိတရားနဲ့နေကြ၊ ဇာမုတ်တမဲ့ မနေကြနဲ့။

အဲဒီတော့ မေ့လျော့ခြင်းဆိုတဲ့ ပမာဒနဲ့ မမေ့မလျော့ခြင်း ဆိုတဲ့
အပ္ပမာဒ ခွဲခြမ်းသိရအောင် ဘုန်းကြီးတို့ ဉာဏဝိဘင်းမှာ “ပမာဒ”ကို

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘယ်လိုရှင်းပြီး မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသလဲဆိုတော့-

ပမာဒနှင့် အပ္ပမာဒ

ကာယဒုစရိတဝါ ဝစီဒုစရိတဝါ မနောဒုစရိတဝါ

ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တဿ ဝေါဿဂေါ။

ဆိုလိုတာက ကာယဒုစရိတ် (၃)ပါး “သက်သတ်ခိုးမှု ကာမေသု”။

ဝစီဒုစရိတ် (၄)ပါး “မုသားဆိုပြော၊ ဂုံးချောရန်တိုက်၊ အပိုက်အမဲ၊ ဆဲရေး ခြောက်ခြိမ်း အပြိန်းစကား”၊ မနောဒုစရိတ် (၃)ပါး “သူဥစ္စာကို ပိုင်ဆိုင်လိုမှု သူသေဇီဝေ သေစေလိုဟူ အယူမှောက်မှား ဤသုံးပါး”။

အဲဒီလို ဒုစရိတ် (၁၀)ပါးအပေါ်မှာ ဒုစရိတ် (၁၀)ပါးတွေနဲ့ ထွေးလုံးရစ်ပတ် အဲဒီဒုစရိတ်တွေအပေါ်မှာ စိတ်ကိုလွှတ်ပြီးတော့ထား။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေမှာ စိတ်ကိုလွှတ်ပြီး တော့ ထားခြင်းသည် “ပမာဒ” မေ့လျော့နေခြင်းပဲ။

ဒါဖြင့် ဒုစရိတ်တရားတွေအပေါ်မှာ စိတ်လွှတ်ပြီးတော့ ထားတယ်။ ကာယဒုစရိတ်၊ ဝစီဒုစရိတ်၊ မနောဒုစရိတ် တစ်နိုင်ငံလုံးပဲ ခြုံကြည့်ကြည့်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးပဲ ခြုံကြည့်ကြည့် ဟောဒီဒုစရိတ်တွေ လွှမ်းနေတာတော့ များနေတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမနဲ့တော့ မကိုက်ဘူး။

ယနေ့ ယောဂီသူတော်စင်များ တရားအားထုတ်မယ်ဆိုတာ ကာယ ဒုစရိတ်၊ ဝစီဒုစရိတ်၊ မနောဒုစရိတ် သီလဆောက်တည်တာနဲ့ပဲ အထူးသဖြင့် ကာယဒုစရိတ်နဲ့ ဝစီဒုစရိတ် (၇)ပါးပေါ့။ ဒီဒုစရိတ်တွေ သီလဆောက်တည် တရားအားထုတ်နေရင်ပဲ ဒီဒုစရိတ်တွေက စိတ်ထဲလွှတ်ကင်းပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။

မနောဒုစရိတ်ကတော့ တရားအားမထုတ်မှီ ပရိကံပြုကြတဲ့အခါမှာ မေတ္တာပွားခြင်း လုပ်ငန်းများနဲ့ ထိုက်တန်သလောက် ရှောင်ကွင်းပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးတော့ အာရုံငါးပါးတဲ့။ “အဆင်းမျိုးစုံ ရူပါရုံ၊ အသံမျိုးစုံ သဒ္ဒါရုံ၊ အနံ့မျိုးစုံ ဂန္ဓာရုံ၊ အရသာမျိုးစုံ ရသာရုံ၊ အတွေ့ထိမျိုးစုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ”ခေါ်တဲ့

မိခင်ကျော်စက်

အာရုံငါးပါး။ ကာမဂုဏ်တရားတွေအပေါ်မှာ စိတ်ကိုလွှတ်ပြီးတော့ ထားခြင်းဟာ “ပမာဒ” မေ့လျော့နေခြင်းတဲ့။

နောက်သပ်တစ်မျိုး မြတ်စွာဘုရားက ဘာဟောသလဲဆိုတော့ “ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ နိက္ခိတ္တဉ္စရတာ”- ကုသိုလ်တရားတွေ ပွားဖို့များဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဝန်ချပြီးတော့ ထားတယ်ဆိုတာ။

ကုသိုလ်တရားတွေ ကြိုးစားဖို့ ဒါန သီလ ဘာဝနာတွေ ပွားဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မျက်နှာလွဲပြီးတော့ ထားခြင်းသည်လည်း ပမာဒ။

အဲဒီတော့ ခြုံပြီးပြောမယ်ဆိုရင် “ပမာဒ” မေ့လျော့တယ်ဆိုတာ “အာရုံငါးပါး လိုက်စားပျော်တုံ၊ ဒုစရိုက်များ ပြုငြားနယ်ကုန်”။

အာရုံငါးပါး လိုက်စားနေရင် ပမာဒမေ့လျော့ပြီးတော့နေတယ်။ ဒုစရိုက်တွေ ကျတော့လည်း နယ်ကုန်အောင် ပြုပြီးနေမယ်ဆိုရင် မေ့လျော့ပြီးတော့ နေတယ်။

“ကုသိုလ်ကိစ္စ စိတ်ကသုန်မှုန်” ကုသိုလ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကောင်းတဲ့ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး စိတ်ကသုန်မှုန်နေတယ်။ “သတိပေါ့ မေ့လျော့ ဤလူ့ဘုံ” ဆိုတဲ့အတိုင်း အဲဒါကို ပမာဒ။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

* အာရုံငါးပါး လိုက်စားပျော်တုံ ဒုစရိုက်များ ပြုငြားနယ်ကုန် ကုသိုလ်ကိစ္စ စိတ်ကသုန်မှုန် သတိပေါ့ မေ့လျော့ ဤလူ့ဘုံ။

အဲဒီ ပမာဒတရားမှ ရှောင်ရှားတဲ့ အနေအားဖြင့် ဒုစရိုက်တရား ရှောင်မယ်။ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရား လိုက်စားမှု လျော့မယ်။ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားမှုကို ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် “အပ္ပမာဒ”။

အဲဒီတော့ ပမာဒရှောင်လိုက်လို့ရှိရင် အပ္ပမာဒ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ရရှိပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မေ့လျော့မှုကို ရှောင်ရှားပြီး ရှေးသူတော်စင်များ မမေ့မလျော့ခြင်းဆိုတဲ့ “အပ္ပမာဒ” ဒုစရိုက်တရားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပွားအောင် များအောင် ကြိုးစားခြင်း အစဉ်ထာဝရ အရိုအသေ ပြုပြီးတော့ အားထုတ်နေခြင်းသည် “အပ္ပမာဒ”။

အဲဒီ အပ္ပမာဒကို “သတိ အဝိပွပါသော”လဲ ဖွင့်တယ်။ သတိမကင်း

မိခင်ဧရာဝတီ

တဲ့ တရားပေါ့။ အဲဒီ အပ္ပမာဒတရားဟာ ဘယ်လောက်အရေးကြီးသလဲ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံကာနီး နာရီပိုင်းလေးပဲ လိုတဲ့အချိန်။

ဘုန်းကြီးတို့ အမိတွေ အဖတွေ ဆရာသမားတွေက အရေးကြီးတဲ့ အချက်အလက်လေးတွေကို သားသမီးတွေကို ခဏခဏ ဆုံးမတယ်။ နောက် ဆုံးသေခါနီးတောင်မှ ဆုံးမသွားရှာကြတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ဥပဇ္ဈယ် မုံရွာမြို့ သပြေပင်တောရ ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ပျံလွန်တော်မူကာနီးမှာ “ဇာဝရတို့စာချပြီးတော့ နေတာပဲ မြင်ချင် တယ်”လို့ ပရိယတ္တိကျောင်းတိုက်ကြီးဆိုတော့ စာချဖို့ရာ အင်မတန် အသည်းအသန်ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်တောင်မှ မှာကြားတော်မူခဲ့တယ်။

အဲသလိုပဲ မြတ်စွာဘုရားဟာ (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး သုတ် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာတရားတော်တွေ လူ့ပြည်မှာလည်း ဟောတယ်။ အဘိဓမ္မာတရား တော်တို့ကျတော့ နတ်ပြည်မှာ တက်ဟောတယ်။

ကျေနပ်တော်မမူသေးဘူးတဲ့။ နောက်ဆုံးအချိန်လေးမှာ “အပ္ပမာ ဒေန သမ္မာဒေထ” မမေ့ကြနဲ့။ အမှတ်တမဲ့ မနေကြနဲ့။

အပ္ပမာဒဆိုတာ “အပ္ပမာဒေါနာမသတိ အဝိပ္ပဝါသော”။

သတိအဝိပ္ပဝါသော- သတိနှင့်မကင်းခြင်းသည်။ အပ္ပမာဒေါနာမ- အပ္ပမာဒ မည်၏။

အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကျော် မိန့်ကြားသည့် သြဝါဒ

ယနေ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေကို မြတ်စွာဘုရားက ပိဋကတ်သုံးပုံ ခြုံမိ ငုံမိတဲ့ သြဝါဒကို ပေးတော်မူခဲ့သလို တစ်ခါတရံကျတော့ မိဘများက အရေးကြီးတဲ့စကားဆိုရင် ထပ်ခါထပ်ခါ မှာတော်မူတယ်။

ထပ်ထပ်ပြီးတော့ ဟောတဲ့နေရာ ပြောတဲ့နေရာမှာ မြတ်စွာဘုရား လောက် ဘယ်အမိ ဘယ်အဖ ဘယ်ဆရာမှ ပြောနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဟောဒီ အပ္ပမာဒ မမေ့ကြနဲ့ဆိုတဲ့ စကား ကုသိုလ်ပြုရမှာ မမေ့နဲ့။ ဒီစကားတော်ကို နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း (၄၅)ဝါ ကာလ ပတ်လုံး ပြောကြားတော်မူခဲ့တယ်ဆိုတော့-

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒီဩဝါဒကို (၄၅)ဝါမှာ အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၂၅)ကြိမ် မိန့်ကြားခဲ့တယ်။ အကြိမ်အများဆုံး ဆုံးမတော်မူခဲ့တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဩဝါဒ။ ယနေ့ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့မှာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၄၄)နှစ်က ပေးခဲ့တဲ့ ဩဝါဒကို လိုက်နာနေရပြီ ဆိုပြီးတော့ အားတက်ကြရတယ်။

အဲဒီလို အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကျော် မိန့်ကြားတဲ့ ဩဝါဒကို လိုက်နာသောအားဖြင့် တစ်ရက်လျှင် အသက်ရှူကြ ရှိကြကြ၊ ထွက်လေ ဝင်လေ ထုတ်ကြ မှုတ်ကြတဲ့ အချိန်ပေါင်းဟာ နှစ်သောင်းကျော်၊ တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ကျော်တောင် မကပါဘူး။

အကြိမ်ပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ကျော် မိန့်ကြားတဲ့ ဩဝါဒကို လိုက်နာသောအားဖြင့် အကြိမ်ပေါင်း သောင်းချီပြီးတော့ ထုတ်မှုတ် အသုံးချနေကြတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ပွားများပြီးတော့ လူ့ဘဝ ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ငြိမ်းအေးသွားအောင် တရားအား ထုတ်ကြရပါတယ်။

“တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ အဓိကကတော့ ပြဿနာဖြေရှင်းတာပါပဲ။ ဘယ်သူ့ပြဿနာလဲဆိုတော့ မိမိပြဿနာကို မိမိဖြေရှင်းတာ။ မိမိရဲ့ ပြဿနာနှင့်တကွ အခြားအခြား လောကဓံလှိုင်းလုံးတွေ တိုက်မှု ခိုက်မှု အစရှိတဲ့ ပြဿနာတွေ၊ ပြဿနာပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင် တို့ကြားမှာ ပိညှပ်နေတဲ့ဘဝ၊ တန်ချိန်ဖွဲ့လို့ မရနိုင်တဲ့ ဒုက္ခပြဿနာတွေ လွတ်မြောက်ဖို့ရာအတွက် တရားအားထုတ်ကြရတာပါ။”

အဲဒီလို အားထုတ်ကြတဲ့အခါ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်က သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရား ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာန် လုပ်ငန်းကြီး အဲဒီလုပ်ငန်းကြီးက ပါဠိဘာသာ မာဂဓဘာသာနဲ့ ရှိနေတဲ့အခါကျတော့-

လယ်တီဆရာတော်၏ ကင်းဝန်မင်းကြီး အိမ်တော်တရားပွဲ

ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၉၀)ကျော်က အဲဒီပါဠိဘာသာ မာဂဓဘာသာတွေကို မြန်မာ

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘာသာနဲ့ ပြန်ဆိုပြီးတော့ ကင်းဝန်မင်းကြီးရဲ့အိမ်မှာ ပရိသတ်များစွာတို့အား သုံးညတိုင်တိုင် ထွက်လေဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ “အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း” ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးထဲက ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်။ ဘာကြောင့် ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို မြတ်စွာဘုရားကလည်း ရှေးဦးစွာဟောတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ဦးစားပေးပြီး ဟောရသလဲဆိုတော့။

ဉာဏ်နုသု- ဉာဏ်ရင့်သု

ကာယနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဟာ ဉာဏ်နုသု ဉာဏ်ရင့်သုတို့နဲ့ ကိုက်ပါတယ်။ အဆင်ပြေပါတယ်။ ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ။ နောက်သုံးပါးကတော့ ဉာဏ်ရင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့သာ လျော်ညီပါတယ်တဲ့။

ကာယာနုပဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူခဲ့သလိုပဲ။ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပထမဆုံး ထွက်လေဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကာယာနုပဿနာကို ဦးစားပေး ဟောတော်မူတယ်။

အားထုတ်နည်း

ဒီနောက် လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၆၀)ကျော်က အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီးကို ဟောကြားတော့လည်း ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများတဲ့ အာနာပါန ပဗ္ဗလာ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပဲ ပေးတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသုတေသနများ ယနေ့ တို့ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့နည်း၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြန့်ဝေတော်မူခဲ့တဲ့၊ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေတော်မူခဲ့တဲ့နည်း။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှ တစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေခဲ့တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ

မိခင်ဧရာဝတီ

ရှုမှတ်ခဲ့တဲ့ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရပြီ၊ အားထုတ်ကြရပြီ။ “သတိမြဲရာ ပထမာ” ဆိုတဲ့အတိုင်း အားထုတ်လာခဲ့အခါမှာ ထွက်လေလေး နှာဝမှာ တိုးပြီးထွက်လာတဲ့ အချိန်လေးမှာ မှတ်ရမှာပါ။ ဝင်လေတိုးပြီးတော့ ဝင်တဲ့အချိန်လေးမှာ နှာဝမှာပဲ မှတ်ရမှာပါ။

အဲဒီမယ် နှာသီးဖျားမှာ လေလေးတိုးထွက်တဲ့အချိန် တိုးဝင်တဲ့ အချိန် ဂိတ်ကနေစောင့်ပြီးတော့ ရေတွက်သလိုပေါ့။ အခုဟာကတော့ ရေတွက်မနေတော့ပဲနဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေလေး၊ တိုးဝင်ပြန်တော့ ဝင်လေ။ ထိုးထွက်ပြန်တော့ ထွက်လေလို့ မှတ်ပါ။

ဘုရားရှင်က ဘယ်လောက် သေချာသလဲဆိုတော့ တစ်ချို့ နှုတ်ခမ်း ထူတဲ့သူများကျတော့ တိုးပြီးတော့ ဝင်တဲ့အခါ နှုတ်ခမ်းအဖျားလေးမှာ တိုးပြီးတော့ ဝင်တတ် ထွက်တတ်ပါတယ်တဲ့။

အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့လည်း အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားလေးမှာ မှတ်ပါတဲ့။ နှစ်နေရာပါ။ အဲဒီတော့ မိမိတို့ အခြေအနေအားလျော်စွာ ထွက် လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများရတာပါပဲ။

ယောဂီများက တရားအားမထုတ်ဘူးတဲ့ ယောဂီလည်း ပါတယ်။ အဲဒီလို တစ်ချို့ယောဂီများ သင်္ကြန်တွင်းမှာ ယောဂီပေါင်း (၃၀၀)ကျော် နာဂလိုဏ်ဂူဘုရားကုန်းမြေမှာ အားထုတ်ကြတော့ ဆရာတော် တပည့် တော်တို့ အဆင်များပြေပါ့မလား မသိဘူး။ တရားအား မထုတ်ဘူးလို့ပါတဲ့။

ပြေပါတယ်ဗျာ။ ဒကာမကြီးတို့ အားထုတ်ဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်။ လွယ်လွန်းလို့ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ့မလားလို့တောင် ထင်လိမ့်အုန်းမယ်လို့ ဘုန်း ကြီးက ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ယခုဆက်ပြီးတော့ ဆရာတော် ဦးအာဒိစ္စ၊ ဆရာတော် ဦးဥက္ကံသတို့ အစရှိတဲ့ ဆရာတော်များ ကမ္မဋ္ဌာနစရိယဖြစ်တဲ့ ဒါယကာကြီး ဦးလှကို၊ ဦးသန်းခင်တို့က အားလုံး ယောဂီသူတော်စင်များ လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက်များ အနီးကပ် ညွှန်ကြားပြီးတော့ ပေးပါလိမ့်မယ်။

ပြဿနာပေါင်း (၁၆၀၀၀) ဖြေရှင်းနည်း

အားထုတ်ရမှာကတော့ ဒီထက်ပိုပြီးတော့ အားထုတ်စရာ မရှိပါဘူး။ ဒါလေးပဲ အားထုတ်ရမှာပါပဲ။ ထွက်လေ ဝင်လေကို အသုံးချနေတဲ့ အခါမှာ အိပ်တဲ့အချိန်လေးတောင်မှ ထွက်လေ ဝင်လေက မရပ်ပါဘူး။

တစ်နေ့လျှင် (၂၀၀၀၀)ကျော်လောက် အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေပါ။ ဒါကြောင့် အကြိမ်ပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကျော် ဆုံးမတဲ့ဩဝါဒကို လေးစားလိုက်နာ၊ အကြိမ်ပေါင်း (၂၀၀၀၀)ကျော် အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်၊ တွေ့ကြုံပြီးတော့ နေရတဲ့ ပြဿနာပေါင်း (၁၆၀၀၀)ကို ဖြေရှင်းကြဖို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် နေ့စဉ် နေ့စဉ် အသုံးချပြီးတော့ နေကြတဲ့ သောင်းချီပြီး အသုံးချနေကြတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို အခု (၁၁)ချိန်ဆိုတော့ တစ်ကြိမ်ကို (၁)နာရီဆိုတော့ ယေဘုယျအားဖြင့် (၉၀၀-၁၀၀၀)လောက် ရှုကြ ခြိုက်ကြ တာကိုး။ (၉၀၀- ၁၀၀၀)နှုန်းမရတောင် လေးရာ ငါးရာ သတိထားမိလိုက်မယ်။ ခြောက်ရာ သတိထားမိလိုက်မယ်။ လျော့ပြီးတော့ (၅၀၀)နဲ့တွက်အုန်း။ (၁၁)ကြိမ်ဆို (၅၅၀၀) ဖြစ်ပွားမှာပေါ့။

တစ်နေ့ တစ်နေ့ကို (၂၀၀၀၀)ကျော်လောက် အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို မိမိတို့အကြိမ်ပေါင်း (၅၀၀၀)ကျော် (၆၀၀၀) (၇၀၀၀) ရှုမှတ်ပွားများပြီးတော့ မိမိတို့တွေ့ကြုံနေရတဲ့ အို-နာ-သေ ပြဿနာက စပြီးတော့ ပြဿနာပေါင်း (၁၆၀၀၀) ကိုယ်စီကိုယ်င ငြိမ်းအောင် ပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ရန်ကုန်မြို့

ရာဂလုံကုသရာ ကုန်းမြေ ကလေးဝတော ရာသင်တိုက်နှင့်
လယ်တီမူပိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနရာယက
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာရာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
ဒွိပိဋကဓရ - ဒွိပိဋကကောဝိဒ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူပိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပိပဿနာဒီပနီ ဓမ္မာပုံကြီး၌
ဟောကြားအပ်သော

၁၂-ကြိမ်မြောက် လယ်တီပိပဿနာ (၁)

ပထမနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ သာသနာတော် သက္ကရာဇ် (၂၅၈၈)နှစ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝံတော်
မူတဲနှစ်က တွက်မယ်ဆိုရင် (၂၅၄၃)နှစ်နဲ့ (၁)ရက်။

ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၃၆၂)ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့
ယောဂီများ “အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း” အားထုတ်ပြီးတော့ နေကြတဲ့
အချိန်။

အားထုတ်ကြတဲ့ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဘယ်ပါဠိ၊
ဘယ်အဋ္ဌကထာ၊ ဘယ်ဋီကာက လာသလဲဆိုတဲ့ အချက်အလက်ကလေးတွေ
လည်းပဲ သွားရင်းဟန်လွဲနဲ့ သိရှိဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ္တန္တပိဋကတ်၊ ဒီဃနိကာယ် မဟာ
သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ဒေသနာတော်မြတ်ကြီးက လာတဲ့အတိုင်း အားထုတ်ပြီး
တော့ နေကြရတာပါပဲ။

အဲဒီတော့ မဟာသတိပဋ္ဌာန်လို့ဆိုတဲ့ သုတ္တန်ကြီးဟာ မဟာဆိုတဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

သုတ္တန်ကြီးဟာ မဟာဆိုတဲ့စကားလေး ပါဝင်ပြီးတော့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှတဲ့ သတိပဋ္ဌာန် လုပ်ငန်းစဉ်ကြီးကို ပြတဲ့သုတ္တန်ကြီး။

ဟို မဇ္ဈိမနိကာယ်မှာလာတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်ကျတော့ “သတိပဋ္ဌာနသုတ်” လို့ သတိပဋ္ဌာနသုတ်လို့ ဒါလောက်ပဲ မဟာဆိုတဲ့ စကားမပါဘူး။

သံယုတ် သတိပဋ္ဌာနဝဂ်ကျပြန်တော့ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုတ္တန်ပေါင်းတစ်ရာ မြတ်စွာဘုရား သိပ်ပြီးတော့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ကြီးခမ်းခမ်းနားနားကြီး ထားပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့၊ များများစားစားကြီး သုတ္တန်ပေါင်း တစ်ရာ၊ ဘုန်းကြီးတို့ သံယုတ်ပါဠိတော်ကြီးမှာ ဒီလိုတွေ့ရတယ်။

အဲဒီတော့ အခြားအခြားနေရာတွေမှာ သတိပဋ္ဌာနသုတ် သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်လို့ အဲဒီလို နာမည်ပေးတော်မူပြီးတော့ အခု ကုရုတိုင်း၊ ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ ဟောကြားတဲ့ဒေသနာတော်ကျတော့ “မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်” လို့ နာမည်တော် ရှိပါတယ်။

ကုရုတိုင်းနှင့် မဟာသတိပဋ္ဌာန်

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ကြီးကို ကုရုတိုင်း၊ ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ယခုအနေနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေလီမြို့ ကေလာသအရှေ့အရပ်ပါပဲ။ အာသောကမင်းကြီးရဲ့ ကျောက်စာထူထားတဲ့နေရာမှာ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ကြီးကို ဟောတော်မူခဲ့တဲ့ နေရာဆိုပြီးတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေလီမြို့ ကေလာသအရှေ့အရပ်မှာ ယခုတိုင် တွေ့ရပါတယ်။

ဘာကြောင့် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ မြတ်စွာဘုရား မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်တော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသလဲဆိုတော့-

ကုရုရဋ္ဌဝါသီနံ ဝဋ္ဋိရဒေသနာ ပဋိဂ္ဂဟဏသမတ္ထတာယ။

ကုရုတိုင်းသူ တိုင်းသားတွေဟာ နက်နဲခက်ခဲတဲ့ ဒေသနာတော်ကို လက်ခံနိုင်စွမ်းရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မှန်ပါတယ်။ ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာဟာ ဥတုတို့ အာဟာရတို့

ပြည့်စုံတဲ့အတွက်ကြောင့် ကုရတိုင်းသူ တိုင်းသားတွေဟာ ခန့်ကြမ်းတဲ့စိတ်၊ ခန့်ကြမ်းတဲ့ကိုယ်ခန္ဓာ ရှိကြပါတယ်။

ခန့်ကြမ်းတဲ့စိတ်၊ ခန့်ကြမ်းတဲ့ကိုယ်ခန္ဓာ ရှိတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ နက်နဲခက်ခဲတဲ့ ဒေသနာတော်တွေကို ခံယူ နာယူနိုင် စွမ်းရှိကြပါတယ်။

ရွှေပန်းခြင်း

မြတ်စွာဘုရားအနေနဲ့ ဆိုလိုချင်ရင်လည်း ရွှေပန်းခြင်းကိုရတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ အညှီရောင်၊ အဝါရောင်၊ အဖြူရောင် အစရှိတဲ့ ရောင်စုံ ပန်းတွေကို အဲဒီရတဲ့ ရွှေပန်းခြင်းကြီးထဲမှာ ထည့်လိုက်သလို မြတ်စွာဘုရား ဟာလဲ ကုရတိုင်းမှာ ရဟန်းပရိသတ်၊ ဘိက္ခုနီမပရိသတ်၊ အမျိုးကောင်း သား အမျိုးကောင်းသမီး ပရိသတ်လေးမျိုးကိုရတော့ ဒီလိုခက်ခဲနက်နဲတဲ့ ဒေသနာပန်းများကို ထည့်ပြီးတော့ ပေးတော်မူပါတယ်။

ရွှေသေတ္တာ

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ရွှေသေတ္တာကြီးကို ရရှိထားတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ ကြောင်မျက်ရွဲနဲ့ မြဲသန္တာ စိန်ဘဏ္ဍာ ခေါ်တဲ့ ရတနာ (၇)မျိုး ထည့်ပြီးတော့ အသုံးချသလို မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ဟာလဲ ကုရတိုင်းသူ တိုင်းသား ပရိသတ်များကို ရတဲ့အတွက် နက်နဲခက်ခဲတဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာန ရတနာဒေသနာတော်ကြီးကို ထည့်သည့် အနေဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကုရတိုင်း သမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်ကြီးကို ဟောတော်မူရခြင်းရဲ့ အကြောင်းကတော့ ကုရတိုင်းသူ တိုင်းသားတွေဟာ နက်နဲခက်ခဲတဲ့ ဒေသနာတော်ကို လက်ခံနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများဟာလည်းပဲ ယခုအချိန်အခါမှာကြည့်ရင် မိုးလေးကျလာပြီဆိုတော့ ဥတုရာသီ ညီမျှတဲ့အချိန်အခါ ဖြစ်ပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒါကြောင့် နက်နဲခက်ခဲတဲ့ ဒေသနာတော်လာအတိုင်း တရားတော်များကို အားထုတ်ဖို့ရာ အခွင့်သာတဲ့အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။

ပကတိအစဖြေအစန

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ကုရုတိုင်းသူ တိုင်းသားတို့ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာပွားပြီးတော့ များများကြီး တိုးပွားစေလိုတဲ့အတွက် ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ ကုရုတိုင်း ကမ္ဘာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ ဤမဟာသတိ ပဋ္ဌာန် သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဘယ်လိုလဲလို့ဆိုတော့ ကုရုတိုင်းသူ တိုင်းသားတွေဟာ ပကတိအား ဖြင့်ကိုက သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာ အားထုတ်တဲ့အလေ့အထ ရှိကြပါသတဲ့။ ရေချိုးဆိပ်တို့ ယက္ကန်းစင် အထည်ချုပ်တဲ့နေရာမှာ စကားပြောကြတဲ့အခါ အချည်းနှီးစကားကို မပြောကြဘူး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့စကား သတိ ပဋ္ဌာန်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့စကားကို ပြောကြတယ်။

ဘယ်လိုပြောကြားသလဲဆိုတော့ အမျိုးသမီးတွေ ရေချိုးဆိပ်တို့ ရေတွင်းတို့ ရေကန်တို့ ရေခပ်ရင်းနဲ့ ဆုံကြ၊ ယက္ကန်းယက်ရင်းနဲ့ ဆုံကြ ကြုံကြတဲ့အခါမှာ-

ကဲ့ရဲ့ကြ အားပေးကြ

ကိအယျေ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနံ မနသိကရောသိ၊

ကိအယျေ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနံ မနသိကရောသိ။

ရှင်မရေ ဘယ်သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာများ အားထုတ်နှလုံးသွင်းနေ ပါသလဲ။

တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ရေချိုးဆိပ်မှာ ရေကန်မှာ ရေခပ်ရင်း မောင်းထောင်းရင်း ဆိုသလို မေးကြ မြန်းကြတယ်။

အဲဒီလို မေးကြတော့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ပြန်ဖြေတယ်။

နကိဉ္စိ အယျေ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ မနသိကရောမိ။

တို့တော့အေ ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်ကိုမှ အားမထုတ်ဖြစ်ပါဘူး။ နှလုံး
မသွင်းဖြစ်ပါဘူးလို့ တစ်ယောက်က ပြန်ပြောရင်-

“မိရတ္ထတဝ ဇီဝိတံ”- ဝိုင်းပြီးတော့ ကဲ့ရဲ့ကြတယ်။

တဝ- ရှင်မင်း၊ ဇီဝိတံ- အသက်ရှင်ခြင်းကား။ မိ- စက်ဆုပ်ဖွယ်
သည်။ အတ္ထု- ဖြစ်ပေစွ။ “ညည်း အသက်ရှင်နေတာ အလကား အသက်ရှင်
နေတာပဲ”။

တွံဇီဝ မာနာပိ မတသဒိသာ။

တွံ- ရှင်မသည်။ ဇီဝမာနာပိ- အသက်ရှင်နေပါသော်လည်း။
မတသဒိသာ- သေတာနှင့်တူပါ၏။ “ညည်း အသက်ရှင်နေပေမယ့် သတိ
ပဋ္ဌာန်ကို နှလုံးမသွင်းတော့ သေနေတာနဲ့ အတူပါပဲ။ ရှင်ရက်နဲ့ သေတယ်
ဆိုတာ အဲတာမျိုးပြောတာအေ”လို့ ဝိုင်းကဲ့ရဲ့ကြတယ်။

တစ်ယောက်သော အမျိုးသမီးကတော့ “တစ်စုံတစ်ခုသော သတိ
ပဋ္ဌာန်ဘာဝနာကို အားထုတ်နေပါတယ်”လို့ ဒီလို ဖြေလိုက်တဲ့အခါမျိုးကျ
တော့ ဝိုင်းပြီးတော့ ချီးကျူးကြ၊ ဝိုင်းပြီးတော့ အားပေးကြ။

ဘယ်နှယ် အားပေးကြသလဲဆိုတော့- သာဓု သာဓု အယျေ- ညည်း
သိပ်ပြီးတော့ ကောင်းတာပဲ။

တဝဇီဝိတံ သုဇီဝိတံ- “ညည်း အသက်ရှင်ခြင်းက ကောင်းသော
အသက်ရှင်ခြင်းပဲ။

တဝတ္ထာယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပနော- ညီးအတွက် ဘုရားပွင့်လာ
တာနဲ့ တူတယ်။ ညည်းအတွက် ဘုရားပွင့်လာဟာပါပဲအေ-လို့ ကောင်းချီး
ပေးကြတယ်။

ဒီစကားလေးကို စဉ်းစားကြမယ်ဆိုရင် ယောဂီများ ကုရုတိုင်း
ကမ္မာသဒမ္မဇ္ဈက အမျိုးသမီးတွေလို ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်ကို အားထုတ်ပါသလဲ
လို့ဆိုတော့ ကာယာနုပဿနာ စတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်၊ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်
စသည်ကို အားထုတ်နေပါတယ်။

အဲဒီလိုဆိုလို့ရှိရင်- သာဓု သာဓု အယျေ- ကောင်းပါတယ်
သိပ်ကောင်းတာပဲတဲ့။

မိခင်ဧရာဝတီ

တဝ ဇီဝိတံ သုဇီဝိတံ- ညည်း အသက်ရှင်ခြင်းက ကောင်းသော အသက်ရှင်ခြင်းပါပဲ။

တဝတ္ထာယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပနော- ညည်းအတွက် ဘုရားပွင့်တာ ပါပဲအေး-လို့ အားပေးစကား ပြောကြားကြတယ်။ ပြောရမယ့် အချိန်ပါပဲ။

တိရစ္ဆာန်တွေတောင်

ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ ဟော- လူတွေတင်မကဘူးတဲ့။ ကုရုတိုင်း ကမ္မသဒ္ဓမ္မရွာမှာ သတိပဋ္ဌာန်အလေ့အလာက ဘယ်လောက်များ သလဲဆိုတော့ လူတွေကို မှီပြီးတော့နေကြတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေတောင် သတိ ပဋ္ဌာန်ဘာဝနာ မကင်းဘူးတဲ့။

ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ကချေသည်တစ်ဦးက ကျေးလေးတစ်ကောင် မွေးထားပြီးတော့ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသွားပို့တယ်။ သွားပို့တော့ ဘိက္ခုနီမတွေ ရယ်၊ သာမဏေမတွေရယ်၊ သိက္ခမာန်ရယ် ရှိတာကိုး။ သီတင်းသုံးဖော် (၅)ဦးဆိုတာ ရဟန်းတော်များရယ်၊ သာမဏေရယ်၊ အမျိုးသမီးများကျတော့ ရဟန်းမ (ဘိက္ခုနီ)၊ သာမဏေမ၊ သိက္ခမာန် အဲဒီငါးမျိုးကို သီတင်းသုံးဖော် (၅)ဦး။

အဲဒီတော့ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသွားပို့တော့ သိက္ခမာန်တွေရယ်၊ သာမဏေမတွေရယ်၊ ဘိက္ခုနီမတွေရယ်၊ ကျေးလေးလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီ ကျေးလေးကို “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ”လို့ နာမည်ပေးထားတယ်။

ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ကျေးလေးကို စကားလေး ဘာလေး သင်ပေးထားတော့ ကျေးလေးက စကားကလည်း ပြောတယ်၊ လူစကားပြောတတ်ပြီ၊ လူစကား လည်း နားလည်ပြီ။

အဋ္ဌိက ကမ္မဋ္ဌာန်းပေး

နားလည်တော့ ဘိက္ခုနီမကြီးတွေက “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ” မေ့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ မနေနဲ့လို့ ဆုံးမကြတယ်။ မေ့လျော့ပေါ့ဆပြီး နေမယ်ဆိုရင် မကောင်းဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒီတော့ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ”ဟာ အခြားအခြား ကုမ္မဋ္ဌာန်းတွေတော့ အားမထုတ်ဖြစ်ဘူး။ ၃၂-ကောဋ္ဌာသထဲက (၈)ခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ “အဋ္ဌိ-အဋ္ဌိ”- အရိုး၊ အရိုး ဆိုပြီးတော့။ အဋ္ဌိကုမ္မဋ္ဌာန်းတစ်ခု နှုတ်ကရွတ်ပါ။ နှုတ်ကရွတ်ပါ ဆိုပြီးတော့ ကျေးကလေးကို သင်ပေးကြတာ။

ကျေးကလေးက “အဋ္ဌိ-အဋ္ဌိ” လို့နှုတ်နဲ့ သရဇ္ဈယ်ပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။ ဒီထက်တော့ မပိုနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလိုနဲ့ တစ်နေ့ကျတော့ ဘိက္ခုနီမတွေ ကျောင်းတံခါးပေါက် တူရိုင်းတိုင်ခေါ်တဲ့ တံခါးတိုင်ထိပ်မှာ ကျေးလေးက နေပူဇာလှူနေတော့ သိန်းငှက်ကြီးတစ်ကောင်က ထိုးဆိတ်ချီ သွားတယ်။ သာမဏေမ လေးတွေက ပိုင်းပြီးချောက်ကျတော့ သိန်းငှက် ကြီးက “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ”ကို လွှတ်လိုက်တယ်။

လွတ်လာတော့ ဘိက္ခုနီမကြီးတွေက မေးကြတယ်။ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ စောစောက သိန်းငှက်ကြီး ချီသွားတုန်းက ဘယ်လိုများ နှလုံးသွင်းပါသလဲ၊ ဘယ်လို စိတ်ကူးရှိပါသလဲ”လို့ မေးကြတယ်။

ကျေးလေးက ဘာပြန်ပြောသလဲဆိုတော့ “အဋ္ဌိ ပုဇ္ဇောဝ အဋ္ဌိပုဉ် ဝဟေတွာ ဝတော”- အရိုးစုကြီးက အရိုးစုလေးကို ချီသွားတာပဲ။ သူစဉ်း စားတယ် ဘယ်နေရာများ ဒီအရိုးစုကြီး ပြန့်ကျဲပြီး ကျမှာပါလိမ့်မလဲလို့ ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကျဲပြီး ဘယ်နေရာများ ကျမှာပါလိမ့်လို့ ဒီလိုစဉ်းစားပြီး လိုက်ပါသွားပါတယ်”လို့ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ”ကဖြေတော့။ ဘိက္ခုနီမကြီးတွေက “သာဓု သာဓု ဗုဒ္ဓရက္ခိတ”- ဗုဒ္ဓရက္ခိတ ကောင်းပါလေ ကောင်းပါလေကွယ်။ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းတာဟာ-

အနာဂတေ ဘဝက္ခယဿ ပစ္စယော ဘဝိဿတိ။

အနာဂတေ- နောင်သောအခါ၌။ ဘဝက္ခယဿ- ဘဝကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်၏။ ပစ္စယော- ရောက်ဖို့ရာအကြောင်းသည်။ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်ပါလိမ့် မည်။

အထင်မသေးနဲ့။ အဲဒီလို အရိုး အရိုးလို့ သရဇ္ဈယ်ပြီးနေတာရယ်။ အရိုးစုကြီးတစ်ခုက အရိုးစုလေးတစ်ခုကို ချီသွားတယ်။ ဘယ်နေရာများ ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကျဲပြီးတော့ ကျသွားမှာပါလိမ့်လို့ ဒီလိုတရားသဘောနဲ့ စဉ်းစား

မိခင်ဧရာဝတီ

နိုင်တဲ့စိတ်ဟာ သာမန်စိတ်မဟုတ်ဘူး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ယှဉ်တဲ့စိတ် နောင်သော အခါ ဘဝကုန်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ရဖို့ရာ အခြေခံကုသိုလ် ဖြစ်ပါတယ်လို့ အားပေးစကား ပြောကြတယ်။

အဲဒီလိုပဲတဲ့ ကုရုတိုင်းသား လူတွေတင်မဟုတ်ဘူး။ ကုရုတိုင်းသား တွေကို မှီပြီးတော့ နေကြတဲ့ တိရစ္ဆာန်လေးတွေတောင်မှ သတိပဋ္ဌာန်လုပ် ငန်းနဲ့ ယှဉ်ပြီးတော့ နေကြလေ့ရှိတယ်။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ကုရုတိုင်းသူ တိုင်းသားတို့ကို ကုရုတိုင်း သားတို့ရဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လုပ်ငန်းကြီး ကြီးပွားတိုးတက်စေလိုသော ဆန္ဒနဲ့ ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဒ္ဓမ္မရွာမှာ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်ကြီးကို ဟောကြား တော်မူပါတယ်။

အဲဒီလို ဟောကြားတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒီသုတ္တန်ကြီးကို ရဟန်းတစ်ဝါ ရက မုံရွာမြို့ သပြေပင်တောရကျောင်းတိုက်မှာနေစဉ်က ဝယ်လတ်ကြီး စာချတန်းတွေ အောင်မြင်ပြီးတော့ ပိဋကတ်သုံးပုံ ပြန်ဆိုမယ်လို့ စဉ်းစား တယ်။

တစ်နေ့ကျတော့ ဘုန်းကြီးတို့ကျောင်းတိုက်က သပြေပင်တောရ ကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဈာပနရှိတော့ ကျောင်းတိုက်က သံဃာတော်တွေသွားကြ၊ ဘုန်းကြီးက ကိုယ့်စိတ်ကူးလေးနဲ့ ကိုယ် ကျောင်းစောင့်မယ်ဆိုပြီးတော့ ကျောင်းပေါင်း (၂၀)ရှိတယ်။ အခြား ကျောင်းတွေကို သော့ခတ်ပြီးတော့ ကျောင်းစောင့်နေတယ်။

ကျောင်းစောင့်ရင်းနဲ့ မနက်ကနေပြီးတော့ ညနေထိအောင် ဒီမဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကြီးကို တစ်နေကုန်ကျက်ပြီးတော့ ညကျ တော့ ပြန်ဆိုတယ်ပြောပါတော့။ ပထမဆုံး ပိဋကတ်သုံးပုံ ပြန်မယ်ဆိုတော့ ဒီမဟာသတိပဋ္ဌာန် သုတ္တန် ဒေသနာတော်ကြီးကို အစဦးဆုံး ကျက်ခဲ့တယ်။ မဟာသမယုတ်ကတော့ ရှင်သာမဏေဘဝထဲက ရခဲ့တာပေါ့လေ။

ပိဋကတ်သုံးပုံ ပြန်ဖို့ကျက်တဲ့အခါကျတော့ ဒီမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်ကြီးကို ပထမဆုံးကျက်ခဲ့တာ။ စာမျက်နှာ (၂၀)ကျော် ရှိပါတယ်။

ပထမဆုံး အာဂုံဆောင်ခဲ့

အကြောင်းအားလျော်စွာ မနက်ကနေစပြီး တစ်နေကုန် စကားပြောမဲ့ အဖော်ရယ်လို့လဲ သိပ်မရှိတဲ့အခါကျတော့ ထိုက်တန်သလောက် ဝါကျတွေလဲတူတော့ ရပြီးတော့သွားတယ် ဆိုပါစို့။

ဒါကြောင့်မို့ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကြီးကို ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ အကြည်ညိုဆုံး၊ အကြည်ညိုဆုံး။

ပိဋကတ်သုံးပုံ ပြန်မယ်ဆိုတော့ ပထမဆုံး ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ခဲ့တဲ့ သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေသနာတော်ကြီးရဲ့ အဖွင့်အဋ္ဌကထာ ဋီကာများကိုလည်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လေ့လာဖူး သင်ယူဖူး။ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်ကြီး ရောက်ပြန်တော့လည်း ဒီအဋ္ဌကထာကြီးရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်တွေ အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို ဆရာတော်ကြီးများထံမှာ လေ့လာသင်ကြားခဲ့ရပါတယ်။

ဧကာယန

အဲဒီ လေ့လာသင်ကြားခဲ့ရဖူးတဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် ဒေသနာတော်မြတ်ကို ဖောက်သယ်ချသော အနေအားဖြင့် ယခုယောဂီသုတေစင်များအား တစ်နေ့ မိနစ်(၃၀)ခန့်လောက် ဆက်ဆက်ပြီး ဟောသွားဖို့ အစီအစဉ်ပါပဲ။ ဘယ်နှယ် ဟောတော်မူသလဲ ဆိုတော့-

ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတော်များ အို-ချစ်သားတို့။ အယံ မဂ္ဂေါ- ဤလမ်းသည်။ ဧကာယနော- တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ယခုဟောမဲ့လမ်းကတော့ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ဖို့ရာ တစ်ခုတည်းသော လမ်းမကြီးပဲ။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် “နိဗ္ဗာန်ဧကေ၊ ဒွေးပညေ လေးဧတ္ထံ ဝါဏီဇာ”ဆိုတဲ့အတိုင်း နိဗ္ဗာန်သွားတဲ့အခါ တစ်ယောက်တည်းသာ သွားအပ်တဲ့လမ်းပဲ။ နိဗ္ဗာန် (၂)ယောက်တွဲသွားလို့ မဖြစ်ဘူး။

တစ်နည်းအားဖြင့် မြင့်မြတ်တဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ လမ်းမတော်ကြီးပဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

တစ်နည်းအားဖြင့် မြတ်တဲ့နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်ဖို့ရာနဲ့ ပတ်သက်
လို့ ဒီလမ်းဟာ အကောင်းဆုံးပဲ။

အဲဒီတော့ ဒီလမ်းက “ဧကယန အမည်ရတဲ့လမ်း”။

ဧကယနဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ပါပဲ။ အဲဒီ
သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်ဟာ မဂ္ဂ-လမ်း အမည်ရတယ်။

ဘာကြောင့် မဂ္ဂလမ်းလို့ခေါ်ပါသလဲဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်လိုလားတဲ့
အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့ သွားအပ်သောကြောင့် သတိ
ပဋ္ဌာန်ဟာ လမ်းပဲတဲ့။

တစ်နည်းအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်လိုလား အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်း
သမီးတို့ ရှာဖွေအပ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ ဒီလမ်းစဉ်ဟာ သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတဲ့
လမ်းစဉ်ဟာ မဂ္ဂလို့ အမည်ရတယ်။

“ဧကယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ”။ အဲဒီလို လမ်းစဉ်ကြီး
ဟောတဲ့အခါကျတော့ တစ်ခုသောလမ်းကြောင်းပဲ ရှိတယ်တဲ့။ အဲဒီ လမ်း
ခရီးကို မြတ်စွာဘုရား ညွှန်းပြတော့ အကျိုး (၇)မျိုးကို ရည်မြော်ပြီးတော့
မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

၂၁- ဌာန

ပြီးတော့ ဌာနအားဖြင့် (၂၁)ဌာနမှာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးမှာ
ကာယနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ (၁၄)ဌာန၊ ကာယာနုပဿနာ (၁၄)ဌာန၊
ဝေဒနာနုပဿနာ (၁)ဌာန၊ စိတ္တာနုပဿနာ (၁)ဌာန၊ ဓမ္မာနုပဿနာ
(၅)ဌာန၊ (၂၁)ဌာနတို့မှာ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက်အောင် ရောက်အောင်
(၂၁)ဌာနနဲ့ ပို့ပြီးတော့ ထားပါတယ်။

ဒီသတိပဋ္ဌာန် ယောဂီတို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးဟာ
အကျိုး (၇)မျိုး ရည်မြော်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တဲ့ လုပ်ငန်း
ကြီးပါပဲ။

ဒီမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန် ဒေသနာတော်ကြီးမှာ (၂၁) ဌာနတို့
မှာ အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်အောင် ပို့ထားတဲ့ဌာန (၂၁)ဌာန ရှိတယ်။

စီခင်ရာဇာတ်

အဲဒီလို ရည်ရွယ်ချက် (၇)မျိုးနဲ့ အကျိုး (၇)မျိုးနဲ့ ဂုဏ် (၇)မျိုးနဲ့ ဟောကြားပြီးတော့ (၂၁)ဌာနမှာ အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်ရောက်အောင် တွန်းပို့နိုင်တဲ့ ဟောကြားပြီးတော့ထားတဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော် အတိုင်း ယောဂီသုတေသ်စင်များ ပူဇော်နေရသဖြင့် နေ့ရှိသ၍၊ ညရှိသ၍၊ အချိန်ရှိသ၍ ကုသိုလ်အစုအပုံကြီးတွေပဲ။ မိမိတို့သန္တာန်မှာ တည်ရှိတယ်လို့ ကျေနပ်ပြီးတော့ ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစားအားထုတ်ပါ။ အားထုတ် ကြပါလို့ တိုက်တွန်းရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ ယနေ့ မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန် ဒေသနာတော်တရားတော် နိဒါန်းစကားကို နိဂုံးချုပ်အပြီးသတ်အပ် ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပထမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

ဒုတိယနေ့ ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၂)ရက်နေ့။

ရည်ရွယ်ချက် (၇)မျိုး

ယနေ့ အားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီများအား ဆက်လက်ပြီးတော့ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တန် ဒေသနာတော်မှာ မြတ်စွာဘုရားက-

“ဧကယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ”- ဒီလမ်းစဉ်ဟာ နိဗ္ဗာန်သွား တဲ့ လမ်းစဉ်ပဲတဲ့။

အဲဒီမယ် နိဗ္ဗာန်သွားတဲ့ လမ်းစဉ်ဟာ ဘာလဲဆိုတော့ “ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်ပါပဲတဲ့။

အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်ဟာ ဂုဏ် (၇)မျိုး၊ တစ် နည်းအားဖြင့် သတိပဋ္ဌာန် ကြေငြာချက် (၇)မျိုးလို့လဲ သုံးလို့ရပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ရည်ရွယ်ချက် (၇)မျိုးနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဒီမဟာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက် (၇)မျိုးက-

မိခင်ရောဂတ်

သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ- စိတ်စင်ကြယ်သန့်ရှင်းခြင်း အကျိုးငှါ။

သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်စင်ကြယ်ဖို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ ခဲ့ပါတယ်။

“သောက ပရိဒေဝါနံ သမတိတ္ထမာယ”- စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေး ခြင်းဆိုတဲ့ သောက၊ ငိုကြွေးခြင်းဆိုတဲ့ ပရိဒေဝမီးတို့ကို လွန်မြောက်နိုင်ဖို့ ရာ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောပါတယ်။

“ဒုက္ခ ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာသ”- ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်မသက် သာ နှလုံးနာမှုတို့ ချုပ်ငြိမ်းရပ်သိမ်းဖို့ရာအတွက် မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန် လမ်းစဉ်ကို ဟောတော်မူပါတယ်။

“ဉာယဿ အဓိဂမာယ”- အရိယာမဂ်ကို သိမြင်နိုင်ဖို့၊ ဉာယဿ- အရိယာမဂ်ကို၊ အဓိဂမာယ- ရခြင်းငှါ။ အရိယာမဂ်ကိုရဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့ပါတယ်။

“နိဗ္ဗာနဿသစ္စိ ကရုဏတ္ထာယ”။ နိဗ္ဗာနဿ- ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ် ငြိမ်းရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အငြိမ်းဓာတ်ကြီးကို၊ သစ္စိကရုဏတ္ထာယ- မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါရန်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ကြီးကို မျက်မှောက်ပြု နိုင်ပါရန် ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်တော်မူပါတယ်။

အဲဒီတော့ ယနေ့ မိမိတို့ အားထုတ်နေကြတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်၊ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ဟာ မြတ်စွာဘုရား ရည်ရွယ်ချက် (၇)မျိုးနဲ့ ဟောကြား ထားတာဆိုတော့ အားရစရာ ကျေနပ်စရာကောင်းပါတယ်။

စိတ်စင်ကြယ်မှ

အဲဒီမှာ နံပါတ် (၁) ရည်ရွယ်ချက်၊ နံပါတ် (၁) အကျိုးက- သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ- စိတ်၏စင်ကြယ် သန့်ရှင်းအပြစ်ကင်း ခြင်း အကျိုးငှါ ဟောတော်မူတယ်။ သတ္တဝါတွေ စိတ်စင်ကြယ်ဖို့။

လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီတရားအပေါင်းတို့ကို ဆည်း

မိခင်ဇရာဝတီ

ပူးပြီးလာတော့ တဏှက်ရာ အစရှိတဲ့ ဘုရားရှင်ကြီးတွေ ပွင့်ပြီးတော့ လာခဲ့တာ၊ (၂၈)ဆူသော ဘုရားရှင်ကြီး ပွင့်ပေါ်ပြီးတော့လာခဲ့တာ၊ (၂၈)ဆူသော ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ထံပါးမှာ အရိယာအဖြစ်နဲ့ ရောက်ရှိသွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟာလဲ ဂဏန်းအပိုင်းအခြားကို လွန်တယ်။ အရေအတွက် အပိုင်းအခြားကို လွန်တယ်တဲ့။

(၂၈)ဆူသော ဘုရားရှင်တို့နဲ့တကွ ရေတွက်လို့မရနိုင်လောက်တဲ့ အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက၊ ပကတိသာဝက အရှင်မြတ်တွေ အားလုံးဟာ စိတ်စင်ကြယ်ပဲနဲ့ အရိယာစခန်း မတက်လှမ်းနိုင်ကြဘူး။

အားလုံး အားလုံး ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ဟာ စိတ်စင်ကြယ်မှုနဲ့ ကင်းပြီးတော့ အရိယာ ဖြစ်တော်မမူကြဘူး။ စိတ်စင်ကြယ်မှုကို အခြေခံပြီးတော့ အရိယာကြီးတွေ ဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒီ စိတ်စင်ကြယ်မှုဟာလဲ “စိတ္တဿ ဝေါဒါနံနာမ သတိပဋ္ဌာန ရဟိတံ နာမ နတ္ထိ”- စိတ်စင်ကြယ်မှုဟာလဲ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ကင်းတာ မရှိဘူး။

စိတ်စင်ကြယ်မှုဟာ သတိပဋ္ဌာန်ကြောင့် စိတ်စင်ကြယ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီသတိပဋ္ဌာန်ကို စိတ်စင်ကြယ်ဖို့ ဟောကြားတော်မူတယ်။

ရူပေန သံကိလိဋ္ဌေန၊ သံကိလိဿန္တိ မာဏဝါ၊

ရူပေ သုဒ္ဓေ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ အနက္ခာတံ မဟေသိနာ။

ရုပ်ခန္ဓာညစ်နွမ်းလို့ သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းတယ်။ ခန္ဓာကိုယ် သန့်ရှင်းတဲ့အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်ရတယ်လို့ အဲဒီလို မဟောပါဘူး။

စိတ္တေန သံကိလိဋ္ဌေန၊ သံကိလိဿန္တိ မာဏဝါ၊

စိတ္တေ သုဒ္ဓေ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ။

စိတ်ညစ်နွမ်းလို့ရှိရင် သတ္တဝါတွေ ညစ်နွမ်းကြတယ်။ စိတ်စင်ကြယ်ရင် သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်တယ်။ အဲဒီလို စိတ်စင်ကြယ်လို့သာ သတ္တဝါတွေ စင်ကြယ်ကြတယ်လို့ ဒီလိုသာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီ စိတ်စင်ကြယ်မှုဟာလဲ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ ကင်းလို့မဖြစ်ဘူး။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒါကြောင့် သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ- စိတ်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်
ဖို့ရာအတွက် မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများ အားထုတ်လာခဲ့ကြတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်း
စဉ်၊ ကာယဂတာသတိပဋ္ဌာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း (၁၈)မျိုး ရှိတာထဲက-

အာနာပါနအပိုင်း- ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ အာနာပါန
ဿတိအပိုင်းကို အားထုတ်ပြီးတော့နေကြတယ်။

အဲဒီ အာနာပါနဿတိ အပါအဝင် ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း၊
တစ်နည်းအားဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ဟာ စိတ်စင်ကြယ်ဖို့ရာအတွက်
ဧကန်ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်ပြီးတော့ အားထုတ်ကြတယ်။

မစိုးရိမ် မပူဆွေး မငိုကြွေးချင်လျှင်

သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ၊

နောက်တစ်ခု ရည်ရွယ်ချက်ထားပြီး ဟောတာက ဘာလဲဆိုတော့-
သောကပရိဒေဝါနံ- သောကပရိဒေဝတို့ကို။ သောကပရိဒေဝါနံ- တအံ့
နွေးနွေး စိတ်မအေးပဲ ပူဆွေးစိုးရိမ်ခြင်းဆိုတဲ့ သောက၊ ငိုကြွေးခြင်းဆိုတဲ့
စိတ္တဇဝိပ္ပလ္လာသသဒ္ဓဟု ဆိုအပ်သော ပရိဒေဝတို့ကို။ သမတိက္ကမာယ- လွန်
မြောက်စေရန် အကျိုးငှါ။

တအံ့နွေးနွေး စိတ်မအေးပဲ ပူဆွေးညှိုးမှိန် စိုးရိမ်ရခြင်းဆိုတဲ့
သောက၊ ငိုကြွေးရခြင်းဆိုတဲ့ ပရိဒေဝတို့ကို လွန်မြောက်နိုင်ဖို့ ဒီရည်ရွယ်
ချက်နဲ့ မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို ဟောကြားထားတယ်။

သောကရောက်လို့ တအံ့နွေးနွေး စိတ်မအေးပဲ ပူဆွေးတဲ့နေရာ
မှာတော့ ပဋ္ဌာစာရီလောက် ပူဆွေးတာ စာပေမှာတော့ ထင်ရှားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ဒီထက်ထင်ရှားတာ မရှိပါဘူး။

ပဋ္ဌာစာရီထေရီမကြီးရဲ့ လောင်းလျာ လူ့ဘဝက သားသေ လင်ဆုံး
အစရှိတဲ့ အဲဒီ ဒုက္ခတွေဝိုင်းအုံ့ပြီးတော့ ညှင်းပန်းလိုက်တာ။ လူမှန်းမသိ၊
သူမှန်းမသိလောက်အောင် စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုကြီးတွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒီလိုဖြစ်တော့ မြတ်စွာဘုရားက-

နသန္တိ ပုတ္တာ တာဏာယ၊ နပိတာ နာပိ ဗန္ဓဝါ။

အန္တကေနာ မိပန္နဿ၊ နတ္ထိဉာတိသု တာဏတာ။

သေမင်းနှိပ်စက်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တဲ့။ သားတွေ၊ သမီးတွေ ရှိလင့်ကစား မသေအောင် မတားဆီးနိုင်တဲ့အတွက် ရှိရာမရောက်ဘူးတဲ့။ အမိတွေ၊ အဖတွေ ရှိလင့်ကစား မသေအောင် မတားဆီးနိုင်တဲ့အတွက် ရှိရာမရောက်ဘူး။ ဆွေတွေ၊ မျိုးတွေ၊ မိတ်သဟာတွေ ရှိလင့်ကစား မသေအောင် မတားနိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဆွေတွေ၊ မျိုးတွေလည်း ရှိရာမရောက်ဘူး။

ဒီစကားလေး မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားလိုက်တော့ ပဋာစာရီရဲ့ သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ သောကမီး၊ ပရိဒေဝမီးပေါ့။ အဓိကအားဖြင့် ပရိဒေဝမီး၊ သောကနဲ့ ပရိဒေဝ ဆက်စပ်နေပါတယ်။ အဲဒီမီး ငြိမ်းပြီးတော့သွားတယ်။

သန္တတိအမတ်

သန္တတိအမတ်ကြီးလဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ သူ့လက်ထဲမှာပဲ သူမြတ်နိုးတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ယောက် သူ့လက်ပေါ်မှာပဲ သေကျေပျက်စီးပြီးတော့ သွားတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဆီရောက်လို့ စိုးရိမ်ပူဆွေးပြီးတော့ စိတ်မအေးမှုတွေ ဖြစ်နေတော့ မြတ်စွာဘုရားက-

ယံ ပုဗ္ဗေတံ ဝိသောဓေတိ၊ ပစ္ဆာတေမာဟုကိဉ္ဇနံ၊

မဇ္ဈေစ နောဂဟေဿတိ၊ ဥပသန္တော စရိဿတိ။

သန္တတိအမတ်ကြီး၊ ကိလေသာအပူမီး ငြိမ်းပြီးတော့များ နေထိုင် ချင်တယ်ဆိုရင် အတိတ်မှာဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကိုလဲ ဖယ်ထားလိုက်တော့။ နောင်မှာဖြစ်ပေါ်မယ့် ဖြစ်စဉ် ရုပ်နာမ်တွေအပေါ်လဲပဲ လှမ်းမြှော်ပြီးတော့ စိတ်ပူပန်မှု မရှိနဲ့။ ပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်စဉ် ရုပ်ဒုက္ခ နာမ်ဒုက္ခတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မစွဲလမ်းနဲ့။ အဲဒီလိုဆိုရင် သင်ဟာ ငြိမ်းအေးလိမ့်မယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလမ်းစဉ်ကို မိန့်တော်မူတော့ သန္တတိအမတ်ကြီး သဘောကျပြီး ငြိမ်းအေးပြီးတော့ သွားခဲ့တာကိုး။

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီတော့ အဲဒီ သန္တတိအမတ်ကြီးတို့၊ ပဋ္ဌာစာရီတို့ သောကမလိမ်း
ငြိမ်းကြတာဟာ၊ ပူပန်မလိမ်း ငြိမ်းကြတာ၊ “အင်္ဂုတိတ်ကြတာ” ဘာကြောင့်လဲ
ဆိုတော့ တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး သောက်လိုက်ကြရလို့ပါပဲ။

သတိပဋ္ဌာန်တစ်ပါးပါးကို မသုံးသပ်ပဲ

အဲဒီလို တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး သောက်ကြတော့ ကာယ၊
ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မခေါ်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။

ကိုဦး ဓမ္မ အနာမသိတွာ၊ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ နာမ နတ္ထိ။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးထဲက တစ်ပါးတစ်လေကို မသုံးသပ်ပဲနဲ့
ပညာကို ပွားများစေတဲ့ ဘာဝနာဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ပါရမီရင့်သန်ပြီး
ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတော့ ဘုရားရှင်က-

ယံ ပုဗ္ဗေတံ ဝိသောဓေဟိ၊ ပစ္ဆတေ မာဟုကိဉ္ဇနံ၊

မဇ္ဈေစ နောဂဟေဿတိ၊ ဥပသန္တော စရိဿတိ။

ဒီဒေသနာတော်ကို ရွှေ့နှုတ်တော်က ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ ဆုံးမလိုက်
တာနဲ့ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာ ဆက်ပြီး ပွားများလိုက်တော့ သောကပရိဒေဝ
ငြိမ်းပြီးတော့ သွားတယ်။

သတိနဲ့ပညာ

ဒါကြောင့် ယခု မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ဟာ
သောကပရိဒေဝ ငြိမ်းကြောင်း သောကပရိဒေဝ ငြိမ်းဖို့အတွက် မြတ်စွာ
ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ချမှတ်တော်မူခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်ကြီး။

အဲဒီလမ်းစဉ်ကြီးဟာ-

သတိယာ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊

ပညာယ အနုပဿနာ ဟောတိ။

ဒီလမ်းစဉ်ဟာ သမထရော ဝိပဿနာရော ပါတယ်။

သတိယာ- သတိဖြင့်။ အာရမ္မဏံ- ထွက်သက် ဝင်လေစတဲ့ အာရုံ
ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ- သိမ်းဆည်း၍ ထွက်လေ ဝင်လေစတဲ့ အာရုံကို သတိနဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

သိမ်းဆည်းပြီးတော့။

ဝိပဿနာပိုင်းကျတော့ “ပညာယ- ဝေခွဲ၍သိနိုင်တဲ့ ပညာဖြင့်။ အနုပဿနာ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်အပ်သည်။ ဟောတိ- ဖြစ်၏ ဆိုတဲ့အတိုင်း သတိနဲ့ပညာ (၂)ခုတို့ရဲ့ အလုပ်ခွဲခြားသိသာပါတယ်။

ရှောင်ရန် ဆောင်ရန်

ယခု သတိနဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို သိမ်းဆည်းနေတဲ့ အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ထွက်လေ ဝင်လေကို သိမ်းဆည်းနေတဲ့ အခါကျတော့ ရှောင်ရန် ဆောင်ရန်ဆိုပြီး ဒီအချက်တွေကလဲ ပါပါတယ်။

အသပ္ပိယ- မလျှော်မလျှောက်ပတ်တာတွေကို ရှောင်၊ သပ္ပိယခေါ်တဲ့ လျှော်ကန်လျှောက်ပတ်တာများ သုံးစွဲဖို့ပါပဲ။

ရဟန်းတော်များကို အဓိကထားပြီး ဟောတာဆိုတော့ မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ ဘာဝနာကို ဆုတ်ယုတ်စေနိုင်တဲ့အရာကို ရှောင်ရမယ်။ မိမိတို့အားထုတ်နေတဲ့ တရားကို ဆုတ်ယုတ်စေတဲ့ ဆွမ်းခံရွာ၊ ဒါကတော့ ရဟန်းတော်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘာတွေပါသေးသလဲဆိုတော့ စကားပြောခြင်း။ ဟောဒါကလဲ ရှောင်ရမည့်အထဲမှာ ပါတယ်။ စကားကလဲ ရှောင်ရမယ်။

ဒါကြောင့်မို့ တရားစခန်းမှာ “လုံးဝစကားမပြောရ” ဆိုင်းဘုတ်ကလေးတွေ ချိတ်ထားတာ အဓိပ္ပါယ်ရှိပါတယ်။ အရေးကြီးတာက ရှောင်ရမယ့် အချက် (၇)ချက်ထဲမှာ ဒီအချက်ဟာ တော်တော်အရေးကြီးတဲ့ အချက်ပါပဲ။

အပေါင်းအဖော်၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ၊ အစာရေစာ၊ ဥတု၊ ဣရိယာပုတ် (၇)မျိုး ရှိတာထဲက မသင့်တော်တဲ့ ဘောဇဉ်၊ မသင့်တော်တဲ့ ဥတု၊ မသင့်တော်တဲ့ ဣရိယာပုတ်၊ အဲဒီ ရှောင်ရမယ့် (၇)မျိုးထဲမှာ အဓိကအားဖြင့်တော့။

အပေါင်းအဖော်- မိမိတို့ပွားများနေတဲ့ ဘာဝနာကို ဆုတ်ယုတ်စေနိုင်တဲ့ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ၊ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ။

မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆုတ်ယုတ်စေတဲ့ စကားပြောဆိုမှု၊ အဲဒီ အချက်အလက်တွေကို ရှောင်ပါ။ ဒါက ဘုန်းကြီးတို့ တရား

မိခင်ဇရာဝတီ

အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ရှောင်ရမယ့်အချက်တွေ၊ အဲဒါတွေကို ခြုံမိ ငုံမိအောင် တရားစခန်းမှာ အရေးကြီးတဲ့ အချက်ကိုပဲ ပြောထားတယ်။ ဒီပြင်အချက် တွေကိုတော့ သိပ်မပညတ်ဘူး ဆိုပါတော့။

“လုံးဝစကားမပြောရ” စကားပြောမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အလွန် အဓိကကျပါတယ်။ အခြားစည်းမျဉ်းတွေ မြောက်မြောက် များများစာစား မရှိပေမယ့်လို့ လုံးဝစကားမပြောရဆိုတဲ့ အချက်အလက်တော့ သတိထား ပြီးတော့ လိုက်နာကြဖို့ “အသပ္ပိယ” - မလျှော်တဲ့အချက်တွေကို “သေဝန” - သုံးစွဲမယ် ပြုမယ်လို့ဆိုရင် မိမိတို့အားထုတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှာ အနှောင့် အယှက် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ရည်ရွယ်ချက် ကြီးကြီးမားမားနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟော ကြားချမှတ်ပြီးတော့ထားတဲ့ မဟာသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်။

သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးလုံး

အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို “အာနာပါနဿတိသုတ်” ဆိုပြီးတော့ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ် ဟောသလို သတ်သတ် အာနာပါနတင် သက်သက် ကွက်ပြီးတော့ ဟောထားတဲ့ ဒေသနာတော်လည်း ရှိပါတယ်။

အာနာပါနလေး သက်သက်ကွက်ပြီးတော့ ဟောပေမယ့်လို့ “အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာ နောပရိပ္ပုရေန္တိ” - အာနာပါန ထွက်လေ ဝင်လေကို ပွားများတဲ့သတိကို ပွားများမယ်၊ ရှုမှတ်မယ်၊ အားထုတ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပြည့်စုံနိုင်တယ်။ တစ်မျိုး အားထုတ်တာနဲ့ လေးပါးလုံး ပြည့်စုံနိုင်တယ်။

“စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပ္ပုရေန္တိ” - သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အားထုတ်လိုက်တော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး လည်း ပြည့်စုံပြီးသွားတယ်။

“သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိ ပရိပ္ပုရေန္တိ” - ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး အားထုတ်ရာရောက်တော့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်လေးပါးခေါ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး၊ ဝိမုတ္တိခေါ်တဲ့ ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါး ပြည့်စုံနိုင်တယ်လို့

မြတ်စွာဘုရားက ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ရာက နေပြီးတော့ နိဗ္ဗာန် ထိအောင် ပို့ထားခဲ့တဲ့လမ်းစဉ်ကိုး။

ဒီတော့ ယောဂီသူတော်စင်များ အားထုတ်နေကြရတာက ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်တဲ့ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လိုက်တော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး “ကာယဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မ” လည်း ပါပြီးတော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလည်း ပြည့်စုံတယ်။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး ပြည့်စုံသွားတဲ့ အခါကျတော့ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါးဟာလဲ ပြည့်စုံသွားနိုင်တယ်။ အာနာပါနဿတိ သုတ္တန် ဒေသနာမှာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံကြီး ပြပြီးတော့ ထားခဲ့တယ်။

တစ်ဖန် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ကျပြန်တော့ ကာယဂတာသတိက (၁၈)မျိုး ရှိတာကိုး။ အဲဒီ (၁၈)မျိုးထဲက အာနာပါနဿတိလည်း ကာယ ဂတာသတိထဲ ပါပြီးတော့နေတယ်။

အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သုံးဆောင်ရ

အမတ် တေသံ ဝိရတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဝိရတ္တာ။

ကာယဂတာသတိ (၁၈)မျိုး သို့မဟုတ် အကုန်လုံးကို ဖြစ်စေ၊ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ချို့ယွင်းစေမယ်ဆိုရင် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ချို့ယွင်းစေရာ ရောက်တယ်။ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို လွှဲဖယ်ဖယ် သွေဖီမယ်ဆိုရင် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သွေဖီတာနဲ့ အတူတူပဲ။

အမတ် တေသံ ပရိဘုတ္တာ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိဘုတ္တာ။

ကာယဂတိ (၁၈)မျိုးကို သုံးစွဲနေကြတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုး ကောင်းသမီးတွေဟာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သုံးစွဲနေကြရတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် မိမိတို့ ကာယဂတာသတိ အပါအဝင်ဖြစ်သော ထွက် လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများနေမယ်ဆိုရင် အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း၊ တစ် နည်းအားဖြင့် ကာယနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သုံးစွဲနေကြတဲ့အတွက် အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို သုံးစွဲနေရသလိုပါပဲတဲ့။

အဲဒီတော့ အာနာပါန ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တယ်ဆိုတာ

မိခင်ရောဂါ

ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက-

ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျလောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ။

ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့။ ဣဓ- ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု- သံသရာ
ဘေးကို ရှုလေ့ရှိသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးသည်။
ကာယေ- ကိုယ်လက်အင်္ဂါစသည် အပေါင်းအစုဖြစ်သော ကိုယ်၌။ ကာယေ-
ရူပကာယ၌။ ကာယာနုပဿီ- ရူပကာယရုပ်အပေါင်းကို အဖန်ဖန် အထပ်
ထပ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ- နေ၏။ ကာယကို ရှုတာ။

ကာယဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ ရုပ်အပေါင်း ဆင်အပေါင်း မြင်း
အပေါင်း ဆိုတာလိုပေါ့။ ရုပ်တို့ရဲ့အပေါင်း၊ အဲဒါကို ကိုယ်လို့ခေါ်တာကိုး။

အဲဒီ ရုပ်အပေါင်းထဲကမှ ဝါယောဓာတ်ဆိုတဲ့ ရုပ်တစ်စိတ်ကို ရှုမှတ်
နေကြတာ။ ဝါယောဓာတ်ဆိုတဲ့ ရုပ်တစ်စိတ်။

ကာယေ ကာယာနုပဿီဝိဟရတိ

အာတာပီ- ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော။ လုံ့လရှိသည်ဖြစ်
၍ (အဲဒီလို ရှုမှတ်နေတုန်း ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ၊ နိုင်
အောင် တိုက်ခိုက်နေတဲ့ လုံ့လမျိုး၊ ဒါလဲ ရှိနေကြတယ်။ အဲဒီတော့-

သမ္ပဇာနော- အမြော်အမြင်လဲရှိ။ သတိမာ- သတိရှိပြီးတော့။
လောကေ- စွဲလမ်းနိုင်ရာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ- မက်မောမှုအဘိဇ္ဈာ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုဆိုတဲ့
ဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ- ပယ်ဖျောက်၍ (ယခု အားထုတ်နေတဲ့ အချိန်အခါ
ကာလလေးမှာ မက်မောမှု အဘိဇ္ဈာဟာလဲ ခေတ္တအားဖြင့် ပပျောက်ပြီးတော့
နေတယ်။ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုဟာလဲ ပပျောက်ပြီးတော့နေတယ်)

အဲဒါကို လုံ့လလည်း ရှိရမယ်။ အမြော်အမြင်လည်း ရှိရမယ်။ သတိ
လည်း ရှိရမယ်။ ဒီအချက်အလက်တွေ ပြည့်စုံတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုး
သမီးဟာ ကာယအပေါ်မှာ ရုပ်အပေါင်းအပေါ်မှာ ရုပ်အပေါင်းကို ကာယ။

တစ်နည်းအားဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်တဲ့ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်တို့ရဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

တည်ရာဖြစ်တဲ့ ကာယအပေါ်မှာ ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေကြတယ်။
အဲဒါကို ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်။

မြတ်သောအမျိုးသား အမျိုးသမီး

တစ်ချိန်က မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ
သီတင်းသုံးပြီးနေတော့ အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်မြတ်ကြီး ဘုရားထံမှောက်
ရောက် ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီး သင့်လျော်လျှောက်ပတ်တဲ့ နေရာမှာထိုင်ပြီး-

မဟာပုရိသော-ဟိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တဝတာ မဟာပုရိသော
ဟောတိ။

ရွှေဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူသော အို- မြတ်
စွာဘုရား မြတ်သောအမျိုးသား မြတ်သောအမျိုးသမီးလို့ ပြောပြောနေကြ
ပါတယ် ဘုရား။ ဘယ်လောက်နဲ့ မြတ်သောအမျိုးသား အမျိုးသမီး ဖြစ်နိုင်
ပါသလဲ ဘုရား- လျှောက်ထားတော့။

မြတ်စွာဘုရားက-

ဝိမုတ္တစိတ္တတာ မဟာပုရိသော ဟောတိ၊

ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ ကိလေသာမှလွတ်သော စိတ်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် မြတ်တဲ့အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်နိုင်တယ်။ မြတ်သော အမျိုး
သမီး ဖြစ်နိုင်တယ်။

ကိလေသာမှလွတ်သော စိတ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့
ဟော- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို အားထုတ်ရတာပါပဲ။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့ကို အဖန်ဖန်
အထပ်ထပ် ပွားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျင့်ကြံ
ကြိုးကုတ်အားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိလေသာမှ လွတ်ကင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊
ကိလေသာမှ လွတ်ကင်းတဲ့အတွက်ကြောင့် မြတ်သော အမျိုးသား အမျိုး
ကောင်းသမီး ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ရွှေနှုတ်တော်ထွက် ဓမ္မစက်
ရှိတဲ့အတိုင်း မိမိတို့ကြိုးစား အားထုတ်နေတဲ့ လမ်းစဉ်သည် ဘုရားရှင်ရဲ့
အကြိုက် ဘုရားရှင်ရဲ့-

မိခင်ဧရာဝတီ

“ဝိမုတ္တ စိတ္တတာ မဟာပုရိသော ဟောတိ” - ဒီရွှေနှုတ်တော် စကား
အရ မြင့်မြတ်တဲ့ အမျိုးကောင်းသား၊ မြင့်မြတ်တဲ့ အမျိုးကောင်းသမီး၊ တစ်
နည်းအားဖြင့် မြင့်မြတ်တဲ့ အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်နိုင်ရေးလမ်းစဉ် မြင့်မြတ်
တဲ့ အမျိုးကောင်းသမီး ဖြစ်နိုင်ရေးလမ်းစဉ်ကို တို့တတွေ အားထုတ်နေရ
တာပါလားလို့ အားတက်ပြီးတော့ ရှေ့ဆက်ပြီး ကြိုးစားကြပါလို့ တိုက်တွန်း
ရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ ယနေ့တရားစကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း

သာဓု သာဓု သာဓု
ဒုတိယနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။
🌀 🌀 🌀

တတိယနေ့ ဟောစဉ်

ယနေ့ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၃)ရက်နေ့။

ယောဂီများ အားထုတ်ပြီးတော့ လာခဲ့တာ (၃)ရက်နေ့ နောက်ဆုံး
အကြိမ် ရောက်ခဲ့ပြီ။

ဆရာတော်ကြီး (၃)ပါး

မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ရဲ့ အကျိုးသွား
တွေ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားပြီးတော့ ထားခဲ့တာ။
“ဧကယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သောကပရိဒေဝါနံ
သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿနံ အတ္တိမာယ၊ ဉာယဿ အဓိဂမာယ၊
နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”။

ဒီစကားတော်နဲ့ မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ရဲ့ အကျိုး
အာနိသင် ကြေငြာချက်များကို ထုတ်ပြန်တော်မူတယ်။

ထုတ်ပြန်တော်မူတော့ “သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ- စိုးရိမ်
ပူဆွေး စိတ်မအေးမှု ငိုကြွေးမှုတို့ကို လွတ်မြောက်နိုင်ပုံ သက်သေသာကေနဲ့
ဟောကြားပြီးတဲ့အခါမှာ။

မိခင်ဧရာဝတီ

“ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ”။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ-ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်မသက်သာ နှလုံးမသာယာမှုတို့၏ ။ အတ္တင်္ဂမာယ- ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ။

ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဒုက္ခစိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမူဆိုတဲ့ ဒေါမနဿ ချုပ်ငြိမ်းနိုင်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ညွှန်ကြားပြီးတော့ သာဓကအားဖြင့် (၃)ခုလောက် ကိုယ်ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းပုံ၊ သတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်အတိုင်း အားထုတ်ခဲ့လို့ ကိုယ်၏ဆင်းရဲဒုက္ခ ချုပ်ငြိမ်းပုံ ဆရာတော်ကြီး (၃)ပါး သက်သေထားပါတယ်။

ပထမဆရာတော်ကြီးက ဦးတိဿ၊ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးက တောထဲ တောင်ထဲ တစ်ပါးထဲ တရားအားထုတ်ပြီးနေတော့ သူ့ခယ်မဖြစ်သူက ကုဋေ (၄၀)သော ဥစ္စာများ ရလို့မူနဲ့ လက်ပါးစေ လူသတ်သမားများ ကို လွှတ်လိုက်တဲ့အခါ အရှင်မြတ်ဘုရားကြီးက ယနေ့ တစ်ညတော့ ခွင့်ပေးကြအုန်း။ အဲဒီလို မိန့်ကြားတဲ့အခါ သူခိုးတွေက လက်ပါးစေ လူသတ်သမားတွေက ဘာအာမခံချက်ပေးမလဲလို့ဆိုတော့ ဆရာတော်ကြီးက ကျောက်တုံးကြီးနဲ့ ပေါင်နှစ်ဖက်ကို ထုရိုက်ပြီးတော့ ဒါသက်သေဘဲ ဆိုပြီးတော့ ထုရိုက်ထားတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာကြီးကို ပယ်ဖျောက်ပြီးတော့ မိမိရဲ့စင်ကြယ်တဲ့ သီလမှာ ရပ်တည်၊ စင်ကြယ်တဲ့သီလကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပီတိကိုပဲ ပီတိရဲ့ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို ရှုမှတ်ပြီး ဉာဏ်စဉ်အတိုင်း တက်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက် တရားရောက်ပြီးတော့ ငြိမ်းချမ်းပြီးတော့ သွားတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးက-

ဥဘောပါဒါနိ ဘိန္နိတွာ၊ သညာပေဿာမိ ဝေါ အဟံ

အဋ္ဌိယာမိ ဟရာယာမိ၊ သရာဂ မရဏံ အဟံ။

ခြေနှစ်ချောင်းတို့ကို ထုရိုက်ပြီးတော့ အာမခံပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါ ဘာကြောင့်လဲလို့ဆိုတော့ ရာဂရှိနေတုန်း။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိလေသာတွေ မိမိသန္တာန်မှာ ရှိနေတုန်း သေရမှာ ရှက်ပါတယ်၊ ငြီးငွေ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ကျောက်ခဲနဲ့ ပေါင်နှစ်ချောင်းကို ထုရိုက်ပြီးတော့ သက်သေပြု အာမခံထားပြီးတော့မှ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်တဲ့အကြောင်း အဲလို သက်သေသာဓကတစ်ခု အနေအားဖြင့် ဖွင့်ဆိုတော်မူကြပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

နောက်ရဟန်းတော် (၃၀)ကလဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ တောထဲမှာ တရား အားထုတ်ပြီးနေကြတော့ ကျားများရဲ့ အနှောင့်အယှက်ပေးလို့ နောက်ဆုံး ရဟန်းတစ်ပါးကျတော့ ခြေမျက်စေ့ထိအောင် ကျားကခဲတယ်၊ စားတယ် ဆိုပါတော့။

နောက်ပုဆစ်၊ ဒူးဝန်း၊ နောက် နှလုံးသား ကိုက်တဲ့အခါကျတော့ တရားဆင်ခြင်မှုက မပျက်၊ ဒီဝေဒနာကို ကျော်လွှားပြီးတော့ ရဟန္တာဖြစ် တဲ့အတွက်ကြောင့် သမသီသီရဟန္တာ၊ ရဟန္တာလဲ ဖြစ်ရော ပရိနိဗ္ဗာန်လဲ စံရော ပုံစံမျိုးပေါ့။

နောက်တစ်ပါးကတော့ ပီတမလ္လမထေရ်၊ ပီတမလ္လမထေရ်က စောစောက လမ်းလျှောက်ပြီးအားထုတ်၊ ကြိတ်ကြွပြီး တရားအားထုတ်တယ်။ စင်္ကြံမသွားနိုင်တဲ့ အခါကျတော့ ဒူးထောက်ပြီးတော့ သွားရင်း တရားအား ထုတ်နေတုန်း မုဆိုးကတွေ့တော့ သားကောင်မှတ်လို့ပစ်။ ပစ်လိုက် ခတ် လိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို မြက်နဲ့ပိတ်ဆို့ပြီး အစထဲကကိုက်-

နတုမှာကံ မိဒံရူပံ၊ တံပဇ္ဇဟေယျာထ ဘိက္ခဝေါ။

မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့ ရုပ်ဟာ သင်တို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ရုပ် မဟုတ် ဘူး။ ရုပ်၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ရှားကြလို့ ဒီစကားမိန့်ကြားတာ သဘောကျလို့ ဆက်ပြီး အားထုတ်ရာက အရိယာစခန်း တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့တာ။

ဘာသိတံ ဗုဒ္ဓသေဌဿ၊ ဓမ္မလောကဂ္ဂဝါဒီနော၊

နတုမှာကံ မိဒံရူပံ၊ တံ ပဇ္ဇဟေယျာထ ဘိက္ခဝေါ။

ရုပ်ဟာ သင်တို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ရုပ် မဟုတ်ဘူး။ အတ္တ မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်မှာဖြစ်တဲ့ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ရှားကြ။ ဒီစကား သဘောကျပြီးတော့ ပီတမလ္လမထေရ်ကြီးဟာ အရိယာစခန်း တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် ဒုက္ခကို လွန်မြောက်ပုံ သာဓက သုံးရပ်နှင့် သာဓကကို ပြောပြီးတဲ့အခါမှာ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမူခေါ်တဲ့ ဒေါမနဿ ကျော်လွန် နိုင်ပုံကို ဆက်ဟောရအောင်။

မိခင်ဇရာဓမ္မိ

သိကြားမင်း

သတိပဋ္ဌာန်လုပ်ငန်းသည် စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုကိုလဲ ကျော်လွန်နိုင်တယ်။

အထူးသဖြင့် သိကြားမင်းကြီးလာမယ့် (၇)ရက်၊ လူတို့အနေနဲ့ (၇)ရက် ကြာရင် စုတေတော့မယ်ဆိုတော့ သိကြားမင်းကြီး နတ်ပြည်မှ စုတေဖို့ နိမိတ်ငါးပါး ထင်ပါတယ်။ ဘုန်းကံရှိတဲ့ နတ်တွေမှာ ထင်ပြီးတော့ ဘုန်းကံမဲ့တဲ့ နတ်တွေမှာ မထင်ပါဘူး။

လူ့ပြည်မှာလဲ ဘုန်းကံရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ နိမိတ်တွေ ထင်ပါတယ်။ ဘုန်းကံမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ရှေ့ပြေးနိမိတ်ဆိုတာ မထင်ပါဘူး။

သိကြားမင်းကြီးမှာ ဘာနိမိတ်တွေ ထင်သလဲဆိုတော့ သိကြားဖြစ်ခါစထဲက ပန်ဆင်လာတဲ့ ပန်းတွေဟာ ညှိုးပြီး၊ အဝတ်တွေကလဲ နွမ်းလို့၊ ခန္ဓာကိုယ်ကလဲ အဆင်းတွေဖောက်ပြန်လို့၊ လက်ကတီးကြားကလဲ ချွေးတွေ မိုးသီးမိုးပေါက်လို့ ထွက်လို့၊ သိကြားနေရာလဲ မပျော်ပိုက်တော့ဘူးတဲ့။

ဒီအချက် (၅)ချက် ပေါ်လွင်ပြီးလာတော့ ရှေ့ပြေးနိမိတ်ကြီးတွေ ပေါ်လာတော့ သိကြားမင်းကြီးဟာ အင်မတန်ကို စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုတွေ ဖြစ်ခဲ့ရ၊ မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ဘယ်သူမှ ငါရဲ့စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုကို ဝေဒနာကို ဘယ်သူမှပျောက်အောင် ကုနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီးမေးလျှောက်တော့။

သက္ကပဉ္စသုတ္တန်ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်ကြီး သိကြားမင်းကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

သိကြားမင်းရဲ့ အမေးတွေကို မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြားလို့ မေးခွန်းတွေ တော်တော်များများ မေးပြီးတဲ့အခါ ဥပေက္ခာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းကို မေးပြီးတဲ့အခါ သိကြားမင်းကြီးဟာ သောတာပန်စခန်း တက်လှမ်းပြီးတော့ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှု ငြိမ်းပြီးတော့ သွားခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဘုရားထံမှောက် သူရောက်ရတဲ့အတွက် အကျိုး (၆)မျိုးကို လျှောက်ထားသေးတယ်။ ပထမဆုံးအကျိုးက-

မိခင်ဧရာပတိ

ဣဓေဝ တိဌမာနဿ ဒေဝဘူတဿ မေသတော။

ပုနရာ ယုစမေလဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသ။

အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားထံမှောက် ရောက်ရတာ ပထမဆုံး သိကြားအိုကြီးဘဝက စုတေပြီးတော့ နောက်ထပ် သိကြားပျို သိကြားအသစ် ဖြစ်ရပါတယ်ဘုရား။ ဒါပထမဆုံး အကျိုးအာနိသင်ပါပဲ။ အဲဒီလို ဘုရားထံ လာရောက်ရ အကျိုးအာနိသင် (၆)ပါး လျှောက်ထားခဲ့ဖူးပါတယ်။

အဲဒီတော့ သိကြားမင်းကြီးကလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူသော တရားကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ စိတ်မသက်သာ နှလုံးမသာ ယာမှုကို ကျော်လွှားနိုင်ပါတယ်။

ဈေးသားဆေး

ထို့အတူ သုဗြဟ္မာနတ်သားဟာလည်း နတ်သမီးတစ်ထောင် ခြံရံပြီး နေတော့ တစ်နေ့ကျတော့ နတ်သမီးငါးရာက တောပန်း တောင်ပန်းတွေ ခူးကြဖို့သွား။ သွားကြတဲ့အခါ သုဗြဟ္မာနတ်သားက- “ကိ ဣမာစိရာယန္တိ”- ဒီနတ်သမီးတွေ သိပ်ကြာတာပဲ။ အဲဒီလို စဉ်းစားလိုက်တဲ့အခါ နတ်သမီး ငါးရာ စုတေကြတယ်။

စုတေတော့ “ကုဟိ နိဗ္ဗတ္တာ”- ဘယ်မှာများ ဘယ်ဘဝများ ရောက် ကြပါလိမ့်လို့ စဉ်းစားတော့။ “နိရယေနိဗ္ဗတ္တာ”- ငရဲကျနေကြတာကို သိတယ်။

သိတဲ့အခါ မိမိရဲ့သက်တမ်းကို ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လည်း မကြာ ခင်မှာပဲ စုတေပြီး ငရဲပဲကျမယ်လို့ သိရတယ်။ သူလည်းပဲ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာပြီး အင်မတန် တုန်လှုပ်ပြီးတော့မှ မြတ်စွာဘုရားထံမှောက် လာရောက်ပြီးတော့-

- နိစ္စံ ဥတြသတံ စိတ္တံ၊ နိစ္စံ ဥဋ္ဌိဒံ မနော၊
အနုပုဉ္ဇေသုကိစ္စေသု၊ အထောဥပ္ပတိတေသုစ။
- သစေ အတ္တိ အနုတြသတံ၊ တံမေအက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်၏ စိတ်ကလေးဟာ တဖျတ်ဖျတ် တုန် လှုပ်နေပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့စိတ်ဟာ ထိတ်လန့်ပြီးတော့ နေပါ

မိခင်ရောဂတ်

တယ်ဘုရား။ ကြောက်ရွံ့ပြီးတော့ နေပါတယ်ဘုရား။

ဖြစ်ပြီးသား ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မဖြစ်ပေါ်သေးတဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အကြောင်းအရာနဲ့ ပတ်သက်ပတ်သက် တပည့်တော်၏ စိတ်ကလေးဟာ တဖျတ်ဖျတ် တုန်လှုပ်နေပါတယ်။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေပါတယ် ဘုရား။

“သစေ အတ္တိ အနုတြသတံ”- အကယ်၍များ အရှင်ဘုရားမှာ မကြောက်ရွံ့တဲ့ ဆေးကောင်းဝါးကောင်း၊ မထိတ်လန့်တဲ့ ဆေးကောင်းဝါးကောင်းများ ရှိပါလျှင် တပည့်တော်အား ဟောကြားတော်မူပါ။ အဲဒီလို လျှောက်ထားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့-

နာညတြ ဗောဇ္ဈာတပသာ၊ နာညတြိန္ဒြိယသံဝရာ၊

နာညတြ သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ၊ သောတ္ထိ ပဿာမိပါဏိနံ။

အာဝုသော ဒေဝဟေ- သံသယငြောင့်စူး ဝင်နှောက်သဖြင့် မေးလျှောက်လာငြား ငါ့ရှင် ဒါယကာနတ်သား။ ဗောဇ္ဈာတပသာ- သစ္စာလေးပါးတရားကို သိနိုင်သောအကျင့်၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်သော အကျင့်ကို။ အညတြ- ကြဉ်ထား၍။ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့၏။ သောတ္ထိ- ချမ်းသာကွက်ကို။ နပဿာမိ- မြင်တော်မမူ။

(သစ္စာလေးပါး တရားကို သိခြင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိနိုင်တဲ့ အကျင့်ကို ချန်ထားပြီးတော့ သတ္တဝါတို့ရဲ့ ချမ်းသာကွက် မမြင်ဘူး။ သစ္စာလေးပါးကို သိဖို့ရာ ကြိုးစားအားထုတ်နေခြင်းဟာ သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာဖို့ ပါပဲ။)

“တပသာ” နံပါတ် (၂) တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်တဲ့ လုံ့လဝီရိယ၊ အဲဒီ လုံ့လဝီရိယဟာ သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာဖို့ပါပဲ။

“ဣန္ဒြိယသံဝရာ”- မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် (၆)မျိုးကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ပြီးတော့ နေခြင်းဟာလဲ သတ္တဝါတို့ရဲ့ ချမ်းသာကွက်ပါပဲ။

သဗ္ဗနိဿဂ္ဂါ- အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို စွန့်လွှတ်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို။ အညတြ- ကြဉ်ထား၍။ ပါဏိနံ- သတ္တဝါတို့၏။ သောတ္ထိ- ချမ်း

မိခင်ဇရာဝတီ

သာကွက်ကို။ ပဿာမိ- မမြင်။

အဲဒီလေးမျိုးဟာ သတ္တဝါတို့အတွက် ချမ်းသာဖို့ပဲ။ အဲဒီလေးမျိုးကို ချန်ထားပြီး သတ္တဝါတို့ရဲ့ ချမ်းသာကွက် မမြင်ပါဘူး။

ဒါဖြင့် ဒီနေ့ ယောဂီသူတော်စင်များ ကျင့်သုံးနေကြတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာ ကို မြင်အောင်ကြည့်နေတဲ့ လုပ်ငန်း ဝါယောဓာတ်ဆိုတာ ရုပ်၊ ရုပ်ဆိုတာ ဒုက္ခသစ္စာ။

အဲဒီ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားပြီး သိရမယ်။ ပိုင်းခြားပြီးသိအောင် ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေကြတာ။ ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား ချမ်းသာဖို့ရာ သစ္စာ လေးပါးသိတဲ့ အကျင့်ဟာ ချမ်းသာဖို့။ ဒါလက်တွေ့ကျင့်နေကြတာ။

ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်တဲ့ အကျင့်ဝီရိယ လုံ့လ။ ဒါလဲ သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာဖို့ပါပဲတဲ့။

ဗျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ် စောင့်ထိန်းခြင်း။ ဒီအချက် (၃)ချက်ကို ရရှိအောင် ကြိုးစားပြီးတော့နေကြတာ။ မြတ်စွာဘုရား ပေးတော် မူတဲ့ မကြောက်ဆေး။ တစ်နည်းအားဖြင့် ချမ်းသာဖို့ရာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ညွှန်ပြပြီးတော့ထားတဲ့ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှုကို ပြေပျောက်စေတဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာပဲ။

အဲဒီလို မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်ကို နာကြားပြီး နတ်သမီး တစ်ထောင်ထဲက စောစောက နတ်သမီးငါးရာက စုတေလို့ငရဲကျ။

ကံကောင်းထောက်မလို့ သုဗြဟ္မာနတ်သားနဲ့ အတူပါလာတဲ့ နတ်သမီးငါးရာက ဘုရားရှင်ရဲ့ မကြောက်ဆေး၊ မတုန်လှုပ်ဆေး လေးမျိုးကို နာကြားပြီး သောတာပတ္တိဖိုလ်မှာ အားလုံးတည်ကြရတယ်။

ဒါကြောင့် “ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ”- ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဒုက္ခ စိတ်မသက် သာ နှလုံးနာတဲ့ ဒေါမနဿတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာယ- ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထတိ- ဖြစ်၏။

ဒီသတိပဋ္ဌာန် လုပ်ငန်းကြီးဟာ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်မသက်သာ နှလုံးမသာမှု ဒီအချက်တွေကို ကျော်လွှားနိုင်တယ်။ နောက် “ဉာယဿ အဓိဂမာယ”- အရိယာမဂ်ကို ရရှိနိုင်တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

“နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယ”- နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်တယ်။

အကျိုး (၇)မျိုးထဲမှာ အားလုံးကမ္ဘာလူထုကြီး တွေ့ကြုံပြီးတော့
နေကြတဲ့ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿဆိုတဲ့ ဘေးရန်ကြီးလေးမျိုး။

ကမ္ဘာလူထုကြီးဟာ ဒီဘေးရန်ကြီးလေးမျိုးကို မကျော်လွှားနိုင်ကြ
ပါဘူး။ ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ရာ နည်းလမ်းကောင်းလည်း ဘုရားသာသနာမှ
တစ်ပါး မရှိပါဘူးတဲ့။

ဘေးရန်ကြီးလေးမျိုးနှင့် ထူးခြားချက်သုံးမျိုး

နောက် အဲဒီဘေးရန်ကြီးလေးမျိုးကို ပယ်ရှားနိုင်တယ်။ စိုးရိမ်
ပူဆွေး ငိုကြွေးမှု၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်မအေးမှု၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်မသက်
သာ နှလုံးမသာမှု ဒီဘေးရန်ကြီးလေးမျိုးကို ဖယ်ရှားနိုင်တယ်။ ထူးခြားချက်
(၃)မျိုးလည်း ရရှိနိုင်တယ်။

ထူးခြားချက် (၃)မျိုးက ဘာလဲဆိုတော့ စိတ်အညစ်အကြေးတွေ
စိတ်အညစ်အကြေးဆိုတာ မက်မောမှု စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှု လောဘ
အစရှိတဲ့ အညစ်အကြေး။

အဲဒီ အညစ်အကြေးတွေ သန့်ရှင်းနိုင်တယ်။ အရိယာမဂ်ဆိုတာ
ကိလေသာတွေကို ဖြတ်တောက်ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ကို သွားရောက်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်
ပေါ့။ ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်း ဒီအကျိုးထူး အခွင့်ထူးကြီး
(၃)မျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်တယ်။

အဲဒီတော့ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿဆိုတဲ့ စိုးရိမ်ပူဆွေး
ငိုကြွေးမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု စိတ်မသက်သာ နှလုံးမသာမှုဆိုတဲ့ ကမ္ဘာလူထုကြီး
တွေ့ကြုံခံစားနေရတဲ့ ရှောင်လို့လဲမရ လွှဲလို့လဲမရ ဆုံဆည်းပြီးတော့ နေရတဲ့
ဒီဥပဒ္ဒပေါ်ခေါ်တဲ့ ဘေးရန်ကြီးလေးမျိုးကို ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ရာအတွက် အခု
တရား အားထုတ်ကြတာပါပဲ။

ဘိက္ခုနီမတို့၏ပွဲစေ့တရား

အဲလို တရားအားထုတ်ကြတော့ ဘုန်းကြီးတို့ တစ်နေ့ကျတော့ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ် ဘိက္ခုနီများ သီတင်းသုံးတဲ့ ကျောင်းရောက်ပြီး သွားတော့ ဘိက္ခုနီမများက အရှင်အာနန္ဒာ ကိုယ်တော်မြတ် ကြွလာပြီဆိုတော့ ရှိခိုးကြ အရိုအသေပြုကြ သင့်တင့်တဲ့ နေရာမှာထိုင်ကြပါတယ်။

ဘိက္ခုနီမတွေကလည်း အများကြီး ဘာကိုလျှောက်ကြသလဲဆိုတော့ “အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ ဘိက္ခုနီမများစွာ ဒီကျောင်းတိုက်ထဲမှာ နေကြပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးအပေါ်မှာ တည်တဲ့စိတ် ရှိကြသဖြင့် မြင့်သော မြတ်သော အဆင့်ဆင့် ထူးခြားချက်များကို ဖြစ်နိုင်ကြပါတယ် ဘုရား” ပွဲစေ့လျှောက်ထားကြပါတယ်။

လျှောက်ထားတဲ့ စကားလေးက “တပည့်တော်တို့ သတိပဋ္ဌာန် ကျင့်သုံးနိုင်တဲ့အတွက် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးမှာ ရပ်တည်ပြီး နေနိုင်တဲ့အတွက် မြင့်မြတ်တဲ့ အဆင့်ဆင့်တရားထူးများ သိနိုင်ခွင့် ရနေကြပါတယ်ဘုရား”လို့ လျှောက်ထားတော့-

အရှင်အာနန္ဒာ

အရှင်အာနန္ဒာက “ဧဝ မေတံ ဘိဂ္ဂိနိယော၊ ဧဝမေတံ ဘိဂ္ဂိနိယော၊” ဘိဂ္ဂိနိယော- နှမတို့၊ ဧတံ- သင်တို့ရဲ့ ယခုလို သတိပဋ္ဌာန်နှလုံးစွဲသုံးပြီးတော့ နေကြသဖြင့် မြင့်တဲ့တရားထူး သိပြီးတော့ နေကြတယ်ဆိုတဲ့စကားဟာ မှန်ပါပေတယ် ဟုတ်ပါပေတယ်လို့။ ကောင်းပါပေတယ်လို့။

အားပေးစကား ပြောပြီးတော့ ဘိက္ခုနီမကျောင်းကနေပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဆီသွား ရှိသေစွာ ရှိခိုး၊ တစ်နေရာမှာ ထိုင်ပြီးတော့ အဲဒီ အချက်အလက်ပဲ ဒီသတင်းစကားပဲ လျှောက်ထားတယ်။

ဘုရားရှင်က

ရွှေဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူသော အို- မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော် နံနက်က ဘိက္ခုနီမကျောင်း ရောက်ခဲ့ပါတယ်

မိခင်ဇရာဝတီ

ဘုရား။ ရောက်တာနဲ့ ဘိက္ခုနီမများက ရှိရှိသေသေ ထိုင်ပြီးတော့ ဘိက္ခုနီမများက သတိပဋ္ဌာန်နည်းစွဲသုံးတဲ့ အတွက်ကြောင့် တပည့်တော်တို့တတွေ မြင့်မြတ်တဲ့ အဆင့်ဆင့် ထူးခြားချက်တွေကို သိရှိပြီးတော့ နေရပါတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း လျှောက်ထားတော့-

တပည့်တော်ကလဲ အဲဒီစကားမှန်တယ်။ အဲဒီစကား ဟုတ်တယ်လို့ တပည့်တော် ပြောခဲ့ပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတော့၊ မြတ်စွာဘုရားက “ဧဝ မေတံ အာနန္ဒ ဧဝ မေတံ အာနန္ဒ”- အာနန္ဒ- အာနန္ဒာ။ ဧတံ- ဤ လျှောက်ထားတဲ့စကားသည်။ ဧဝ- ဒီလျှောက်ထားတဲ့ အတိုင်းပဲ၊ အမှန်ပဲ ဒါအမှန်ပဲတဲ့။ ဘိက္ခုနီမတွေကို သင်အားပေးခဲ့တာ အမှန်ပဲ။

ယောဟိ ကောစိအာနန္ဒ ဘိက္ခုဝါ ဘိက္ခုနီဝါ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပဋိတစိတ္တောဝိဟရတိ”

အာနန္ဒ- အာနန္ဒာ၊ အာနန္ဒ ဧတဒဂ်ငါးတန် ရာထူးခံသည့် အာနန္ဒမည့်ခေါ် ငါ့ညီတော်။ ယောဟိကောစိ- အလုံးစုံသော။ ဘိက္ခုဝါ- ရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီဝါ- ရဟန်းမသည်လည်းကောင်း။ စတုသုသတိပဋ္ဌာနေသု- သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ စိတ္တော- ကောင်းစွာတည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ- နေနိုင်၏။

အာနန္ဒာ ရဟန်းဖြစ်စေ၊ ရဟန်းမဖြစ်စေ၊ အမျိုးကောင်းသားဖြစ်စေ၊ အမျိုးကောင်းသမီးဖြစ်စေ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးမှာ တည်သောစိတ် ရှိပြီးနေမယ်ဆိုရင်- တဿ- ထိုရဟန်းအား၊ တဿာ- ထိုရဟန်းမအား၊ တဿ- ထိုအမျိုးကောင်းသားအား။ တဿာ- ထိုအမျိုးကောင်းသမီးအား။ ဥဋ္ဌာရံ- မြတ်သော။ ပုဗ္ဗေနာပရံ- အဆင့်ဆင့်။ ဝိသေသံ- တရားထူးကို။ သဇ္ဇာနိဿတိ- သိလိမ့်မည်။ ဣတိ ဧတံ- ဤ အကျိုးအာနိသင်ကို။ ပါဠိကမ္မိ- အလိုရှိအပ်၏။ (ဝါ) မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ဟု မှတ်အပ်၏။

ဒီစကားတော်လေး မြတ်စွာဘုရားက ဘာမိန့်လိုသလဲဆိုရင် မည်သူမဆို ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အမျိုးကောင်းသားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အမျိုးကောင်းသမီးပဲဖြစ်ဖြစ် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့မှာ တည်တန်သောစိတ်လေးနဲ့များ နေရင် သူအလိုရှိအပ်တဲ့ ရရှိအပ်တဲ့ အကျိုးက မချွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ဟု မှတ်ရမယ့်

မိခင်ဧရာဝတီ

အချက်က ဘာလဲဆိုတော့ “ဥဠာရံ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသံ သဉ္ဇာနိဿတိ”။
ဥဠာရံ- မြင့်မြတ်သော။ ပုဗ္ဗေနာပရံ- အဆင့်ဆင့်။ ဝိသေသံ- တရားထူးကို။
သဉ္ဇာနိဿတိ- သိလိမ့်မည်။

ဒါမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်မှာ
ဘိက္ခုနုပဿယသုတ္တန်တဲ့၊ သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်မှာ အားကိုးလောက်တဲ့
အချက်ပဲ။ မြတ်စွာဘုရား ရွှေနှုတ်တော်ထွက် နှစ်သက်ကြည်ဖြူ ပေးသနား
တော်မူခဲ့တဲ့ ဥပနိဿယအတိုင်း ထွက်လေ ဝင်လေလေး နှာသီးဖျားမှာ
ထွက်ခိုက် ဝင်ခိုက် ကာလသမယလေးကို စူးစိုက်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာနမှာ
ရည်တည်ပြီးတော့ နေခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီတော့ မုချအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း
မြင့်သော မြတ်သော မြင့်မြတ်သော အဆင့်ဆင့် ထူးခြားတဲ့ တရားထူးကို
သိရလိမ့်မယ်လို့ ရွှေနှုတ်တော်ထွက် စကားတော်ကြီးရှိတဲ့အတိုင်း။

ဥဠာရံ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသံ သဉ္ဇာနိဿတိ။

ယောဂီသူတော်စင်များဟာ သတိပဋ္ဌာန်အာရုံနဲ့ ထုံမွန်းပြီးတော့
နေကြတာ။

ဟော- မြင့်မြတ်တဲ့ အဆင့်ဆင့် ထူးခြားတဲ့ တရားထူးကို သိနိုင်ကြ
လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အဆင့်ဆင့် မြင့်မြတ်တဲ့ တရားထူးကို ရခြင်းအကြောင်း
ကောင်းမြတ်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစား
မယုတ် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

တတိယနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

🙏 🙏 🙏

စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်

ဒီနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၄)ရက်။

ယောဂီများ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုမှတ်ပြီးတော့လာတာ
(၄)ရက် ရှိသွားပြီ။ (၄)ရက်ရှိသွားတော့ ယနေ့ မြတ်စွာဘုရား ဗောဓိမင်း

မိခင်ဧရာဝတီ

သားရဲ့ “တောကနဒ”ဆိုတဲ့ ပြဿနာဆောင်ဖွင့်ပွဲမှာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ကြံတော်မူပြီးတော့-

ဗောဓိမင်းသား

ဒုက္ကရစရိယ ကျင့်ပြီးတော့ ဘုရားဖြစ်ပေါ်လာပုံ ပဉ္စဝဂ္ဂိ (၅)ဦး တရားထူးရပုံတွေ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ အခါကျတော့-

ဗောဓိမင်းသားက ဘာလျှောက်သလဲဆိုတော့ အရှင်ဘုရားတို့ကဲ့သို့ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်အောင် ညွှန်ပြနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိပါလျှင် အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်နိုင်ပါသလဲ ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပါသလဲ ဘုရားတဲ့။

အဲဒီလို မေးတဲ့အခါကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဗောဓိမင်းသားကို-

“ဗောဓိမင်းသား သင်ကလည်းပဲ ဆင်စီးအတတ် တစ်ဖက်ကမ်း ခတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ သင့်ထံမှာလာပြီးတော့ လာသင်ကြတဲ့ တပည့်တွေရှိတယ်။ အဲဒီတပည့်တွေဟာ ယုံကြည်မှုမရှိရင် ဆင်စီးအတတ် သင်ရလောက်တဲ့ ကျန်းမာမှုမရှိရင်၊ ပြီးတော့ ဝီရိယ၊ လုံ့လဝီရိယ ဆင်စီးအတတ်သင်လောက်တဲ့ လုံ့လ ဝီရိယမရှိရင်၊ ပြီးတော့ ပညာသင်သူကလည်း ဖြောင့်စင်းမှု မရှိဘူးတဲ့။ ဆင်စီးအတတ်ကို တတ်မြောက်လောက်တဲ့ အသိဉာဏ် အင်အားလည်း မရှိဘူး။

အဲဒီလိုဆိုရင် သင့်ထံလာရောက် ပညာသင်တဲ့ လူတွေ ဆင်စီး အတတ် တတ်ပါမလား”တဲ့ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဗောဓိမင်းသား မေးတဲ့ မေးခွန်းကို မဖြေသေးပဲနဲ့ ဗောဓိမင်းသားကို ပြန်မေးတယ်။

ဗောဓိမင်းသားက “အဲဒီ အချက်အလက် ငါးမျိုးလုံး မပြောပါနဲ့ ဘုရား။ ယုံကြည်မှုမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် ဒီတစ်ချက်ထဲနဲ့ပဲ ဆင်စီးအတတ် မတတ်နိုင်တော့ပါဘူး။ နောက်တစ်မျိုး ကျန်းမာမှုမရှိခဲ့ရင်၊ ဖြောင့်စင်းမှု မရှိခဲ့ရင်၊ ဝီရိယမရှိခဲ့ရင်၊ ပညာမရှိခဲ့ရင် တစ်မျိုးချို့ယွင်းရင်ပဲ ဆင်စီး အတတ်ပညာ မတတ်နိုင်ပါဘူး ဘုရား”။

ဆက်ပြီးတော့ မေးအုန်းမယ်။ “ဗောဓိမင်းသား သင့်ရဲ့ ဆင်စီး အတတ် သင်တဲ့တပည့်တစ်ယောက်ဟာ ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝရှိတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ကျန်းမာမှုကလည်း ကောင်းတယ်၊ လှည့်ပတ်မှု မရှိဘူး၊ ပြောစဉ်တယ်၊ ဝီရိယရှိတယ်၊ အသိဉာဏ်ပညာ ရှိတယ်။ အဲဒီလို အချက်အလက် (၅)မျိုး ရှိရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆင်စီးအတတ် မတတ်နိုင်ဘူးလား”မေးတော့၊ ဗောဓိ မင်းသားက-

“(၅)ခုလုံး ပြည့်စုံမှ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား။ ယုံကြည်မှုတစ်မျိုးထဲ တောင်မှ ဆင်စီးအတတ် တတ်နိုင်ပါတယ် ဘုရား။ ငါးမျိုးလုံးရှိတယ် ဆိုရင်တော့ ပြောစရာမလိုပါဘူး ဘုရား။”

အဲဒီလိုပါပဲတဲ့။ ငါဘုရား သာသနာတော်မှာလည်း တရားအားထုတ် ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လိုအပ်တဲ့ ပဓာနိယင်္ဂတရား ငါးပါးကို ဆက်ဟောတယ်။ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ပြည့်စုံသင့် ပြည့်စုံထိုက်တဲ့ အချက်အလက် တရားငါးပါး။

နုပါတ် (၁)

သဒ္ဓေါဟောတိ သဒ္ဓဟတိတထာဂတဿ ဗောဓီ။ (ပ)

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်ခြင်း၊ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ယုံကြည်ခြင်း၊ အဲဒီ ယုံကြည်မှုကလည်း (၄)မျိုးရှိတယ်။ ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

- ၁။ ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများ ဘုရားဆုပန်လာခဲ့တာ သူ့သဘာဝ အားဖြင့်ကိုက ရတနာ (၃)ပါးကို ယုံကြည်ပြီးတော့ လာခဲ့တာ။ အဲဒါ အာဂမသဒ္ဓါ။
- ၂။ အဓိဂမသဒ္ဓါဆိုတာက မဂ်ဉာဏ်ရပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ရပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ယုံကြည်မှုမျိုး၊ ဒီသဒ္ဓါမျိုးကလည်း မပျက်ပါဘူး။
- ၃။ သြကပ္ပနသဒ္ဓါ- သူတစ်ပါးတို့က တုန်လှုပ်ချောက်ချားအောင် ရတနာ (၃)ပါးကို မကြည်ညိုအောင် ဘယ်လိုပြောပြော ယုံကြည်မှု မပျက်တဲ့ သဒ္ဓါတရားမျိုး၊ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ နံပါတ် (၃) ဖြစ်တဲ့ သြကပ္ပနသဒ္ဓါ အရေးကြီးတာပါပဲ။ ဒီသဒ္ဓါကိုပဲ ယူရမှာပါ။

မိခင်ဧရာဝတီ

၄။ ပသာဒသဒ္ဓါ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ အသံကြားရရင် ကြည်ညို
တယ်။ ကြည်ညိုရုံလေးမျှ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်း နှစ်နှစ်ကာကာ
တော့ မရှိလှဘူး။ အဲဒီ ပသာဒသဒ္ဓါမျိုး ရှိရုံနဲ့ တရားအားထုတ်
ရာမှာ မပြည့်စုံဘူး။

နံပါတ် (၂)

ယုံကြည်ကျန်းမာ (တရားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီဟာ ကျန်းမာရေး
ကောင်းရမယ်)။

အပ္ပါဗာဓောဟောတိ အပ္ပါတကော နာတိ သီတာယ

နစ္စုက္ခာယ သမဝေပါကိနိယာ ပဟဏိယာ သမ္ပန္နာဂတော။ (ပ)

ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာစကားမှာ “ဝမ်းဟစ်လုံးကောင်း ခေါင်းတစ်လုံး
မခဲ”ဆိုတဲ့ စကားလိုပဲ။ အညီအမျှ အာဟာရကို ကျက်စေနိုင်တဲ့ မအေးလွန်း
မပူလွန်းတဲ့ ပါစကဝမ်းမီးနဲ့ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ တေဇောဓာတ်နဲ့ ပြည့်စုံပြီး
ကျန်းမာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရမယ်။

နံပါတ် (၃)

နံပါတ် (၃)ကတော့ “ဖြောင့်စင်းရမယ်”တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားအပေါ်
မှာလည်း ဖြောင့်စင်းရမယ်၊ သီတင်းသုံးဖော်များအပေါ်လည်း ဖြောင့်စင်းရမယ်။

နံပါတ် (၄)

နံပါတ် (၄)ကတော့ “ဝီရိယ”ရှိရမယ်။ ဝီရိယက သမ္ပပ္ပဓာန်ဝီရိယ၊
သမ္ပပ္ပဓာန်ဝီရိယဆိုတာက မကောင်းမှုရှောင် ကုသိုလ်ဆောင်ရာမှာ
အင်အားကောင်းတဲ့ ဝီရိယမျိုး။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့-

“ကြော၊ ချဉ်၊ ရိုး၊ ရေ ကြွင်းပါစေ ကုန်စေသားအသွေး”၊ ဝီရိယရဲ့
အင်္ဂါလေးမျိုးရှိတာကိုး။ အကြော၊ အချဉ်၊ အရိုး၊ အသား၊ အသွေးတွေ
ကုန်ချင်ကုန်ပါစေလို့ ဆိုပြီးတော့ အားထုတ်တဲ့ စတုရင်္ဂဝီရိယ “အသက်ကိုမျှ

မိခင်ဇရာဝတီ

မညာရ သမ္ပပ္ပဓာန်လေး”။ အဲဒီလို ဝီရိယမျိုး ရှိရမယ်တဲ့။

နုပါတ် (၅)

ပညာဝါ ဟောတိ ဥဒယတ္ထ ဂါမိနိယာ ပညာယ သမ္ပန္နာဂတော။(ပ)
ပညာဟာ ဘယ်လိုပညာလဲဆိုတော့ ဝိပဿနာပညာ အဓိကအား
ဖြင့် တိုက်ရိုက်ဟောကြားတာကတော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့
အဖြစ်အပျက်ကို သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာ။

အမှီကောင်း

ယုံကြည်ကျန်းမာ ဖြောင့်စင်းစွာနှင့် လွန်စွာအားထုတ် နာမ်နှင့်ရုပ်
ကို ဖြစ်ချုပ်သိမြင် ဤငါးအင် မဂ်လျှင်ရကြောင်းတည်း။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက စပ်ဆိုထားပါတယ်။
ဘုန်းကြီးတို့ အခုလိုအခါမျိုးမှာ ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးကို
တပည့်ခံပြီး မှီခိုရတာ အင်မတန် ပြည့်စုံပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲလို့ဆိုတော့
ကျမ်းပေါင်း (၁၀၀)ကျော် ရေးသားပြီးထားတော့ သင်ပုန်းကြီးသင်ချင်ရင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သင်ပုန်းကြီးစာအုပ် ရေးထားတယ်။

မင်္ဂလသုတ် သင်ချင်ရင်လည်း ရှိတယ်။ သဒ္ဓါ သင်္ဂြိုဟ် သင်ချင်ရင်
လည်း ရတယ်။ ဝိနည်းသင်ချင်ရင်လည်း ဝိနယသံခိပ်ကျမ်း ရှိတယ်။ သမထ
ဝိပဿနာ သင်ချင်တယ် အားထုတ်ချင်တယ် ဆိုပြန်တော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း
ကြီးတို့ ဝိပဿနာဒီပနီ၊ အာနာပါနဒီပနီ စသည်ဖြင့် ဘယ်နေရာလေးမှ
မကျန် ဒေါင့်စေ့အောင် ရေးသားထားခဲ့တယ်။ တရားအားထုတ်ကြတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဗောဓိမင်းသားကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောခဲ့တဲ့
ပါဠိတော်ကြီး ရှိတယ်။

အဲဒီ ပါဠိတော်ကြီးကို “ယုံကြည်ကျန်းမာ ဖြောင့်စင်းစွာနှင့် လွန်စွာ
အားထုတ် နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ဖြစ်ချုပ်သိမြင် ဤငါးအင် မဂ်လျှင်ရကြောင်း
တည်း”။

ဖြစ်ချုပ်သိမြင်ဆိုတာ မနက်ဖြန် ဝိပဿနာကူးတော့ ဉာဏ်စဉ်

မိခင်ဇရာဝတီ

အဆင့်ဆင့် တက်သွားပြီး “သမ္မသနဉာဏ်ကစ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်”စသည် အချက်ဟာ အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။

အဲဒီတော့ နံပါတ် (၅)ဖြစ်တဲ့ အချက်အလက်နဲ့ ပြည့်စုံဖို့ရာ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာ့ဂုဏ် ယုံကြည်မှု မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြီးကို ယုံကြည်မှု ကျန်းမာရေး ထိုက်တန်သလောက် ကောင်းကြတယ်။ အားထုတ်နိုင်တယ်၊ ဖြောင့်စင်းတယ်။ ပြီးတော့ စောစောက ပြောတာမျိုးလို သူ့အချိန်နဲ့သူ အချိန်ပြည့် အားထုတ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယမျိုး၊ စတုရင်္ဂဝီရိယ မဟုတ်စေကာမူ-

“ကြော ချဉ် ရိုး ရေ ကြွင်းပါစေ ကုန်စေသား အသွေး၊ အသက်ကိုမျှ မညှာရ သမ္ပပ္ပဓာန်လေး”ဆိုတဲ့ အဲဒီလောက် မပြင်းထန်စေကာမူ သူ့အချိန်နဲ့သူ အားထုတ်လာခဲ့ကြတယ်။

ဒီအချက် ပြည့်စုံပြီးတဲ့ အခါကျတော့ နံပါတ် (၅) မိမိတို့ ရရှိထားတဲ့ သမာဓိကို အခြေခံပြီးတော့-

သမာဓိ ပရိဘာဝိတာ ပညာမဟပ္ပလာဟောတိ မဟာနိသံသာ။

သမာဓိကနေပြီးတော့ တွန်းပို့လိုက်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာ ကျေးဇူးများပါတယ်။ “မဟပ္ပလာ”- ကျေးဇူးအများကြီး ရှိတယ်။ “မဟာနိသံသာ”- အာနိသင်ကြီးတယ်။ “ပညာပရိဘာဝိတံစိတ္တံ အာသဝေဟိဝိမုစ္ဆိ”- ပညာကနေ တွန်းပို့လိုက်တဲ့ စိတ်ကလေး ပညာနဲ့ထုံမွန်းပြီးတော့ ထားတဲ့ စိတ်ဟာ အာသဝေါတရားမှ လွတ်ကင်းနိုင်တယ်။

ဒီလိုဆိုတော့ “ဣဒံ မေပုည အာသဝက္ခယံ ဝဟံ ဟောတု” ကုသိုလ် ပြုတိုင်း ပြုတိုင်း ဆုတောင်းလာတဲ့ ဆုတောင်းကြီး ဒီလမ်းစဉ်နဲ့သွားတော့ ပြည့်သွားနိုင်တယ်။

(၇)ရက်စခန်း

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလို ဗောဓိမင်းသားကို တရားအား ထုတ်တဲ့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အချက်အလက် (၅)မျိုးကို ဟောလိုက်တော့။

ဒီအချက်အလက် (၅)မျိုး ဟောပြီးတော့ ဗောဓိမင်းသား ဒီအချက်

မိခင်ဇရာဝတီ

အလက်ငါးမျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးကို ငါဘုရားက ညွှန်ကြားလိုက်လို့ရင် (၇)နှစ်အားထုတ်ပါ။ အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်တယ်။ တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကြတော့ (၆)နှစ်။

တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ (၅)နှစ်၊ (၄)နှစ်၊ (၃)နှစ်၊ (၂)နှစ်၊ (၁)နှစ်၊

တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ (၇)လ၊ (၆)လ၊ (၅)လ၊ (၄)လ၊ (၃)လ၊ (၂)လ၊ (၁)လ။

တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ (၁၅)ရက်၊ တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ (၇)ရက်၊

ငါဘုရား ညွှန်ကြားလိုက်မယ်ဆိုရင် အဲဒီအချက်အလက် ငါးမျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင် တယ်။ အဲဒီစကားတော်အရ (၇)ရက်စခန်း ပေါ်လာပါတယ်။

တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ (၆)ရက်၊ (၅)ရက်၊ (၄)ရက်၊ (၃)ရက်၊ (၂)ရက်၊ (၁)ရက်၊ တစ်ရက်တောင် မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။

တစ်ရက်တောင် မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ မနက်က ဆုံးမ လိုက်ရင် မနက်မှာ ဒီတရားအားထုတ်လို့ ညွှန်ကြားလိုက်ရင် အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ညနေမှာ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရောက်နိုင်တယ်။

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဗောဓိမင်းသားကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ဟောတာပါပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း အမျိုးမျိုး အစားစား ရှိကြတာကိုး။

ပုဂ္ဂိုလ် (၄)မျိုး

- ၁။ ညွှါငိုတညူ ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်- အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့-
ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ
တေသံ ဟေတုံ တထာဂတောအာဟ။

မြတ်စွာဘုရားဆီကတောင် တရားနာရတာ မဟုတ်ဘူး။ အရှင် အဿဇိဆီက နေပြီးတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးလောင်း လျာ တစ်ဂါထာတောင် မပြည့်ဘူး။ နှစ်ပါး-

ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ

တေသံ ဟေတု တထာဂတောအာဟ။

အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ တရားတွေရှိတယ်။ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်တဲ့တရားတို့ရဲ့ အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဒီစကားလေးကို အရှင်အဿဇိမထေရ်က ရွတ်ပြီးဟောလိုက်တော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာလောင်းလျာ၊ ဥပတိဿပရိဗိုဇ်ကြီး တစ်ခါထဲ သောတာ ပန် ဖြစ်သွားတယ်။ ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ သမုဒယသစ္စာ နှစ်ပါးကိုပဲ ဟောတာပါပဲ။

အဲဒီလို ဥဠုမ္မိတညူ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ သုတမယဉာဏ် အခြေခံတာ နဲ့ပဲ တရားရသွားတယ်။ ကြားရုံလေးနဲ့ပဲ တရားရသွားတယ်။

တစ်ချို့က ဝိပဗ္ဗိတညူပုဂ္ဂိုလ်- ဝိပဗ္ဗိတညူပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာကတော့ တရားတော်တွေကို အကျယ်ချဲ့ပြီးတော့ ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ဟော၊ အကျဉ်းချုပ်နဲ့ မသိသေး၊ အကျယ်တဝင့်ဟောတာ ပြောတာလေး ကြားလိုက်တော့မှ အကျယ်တဝင့် ဟောချက် ပြောချက်တွေကို နောက်ကနေပြီး တွေးတောပြီး တော့ ကြံစည်ပြီးတော့မှ တရားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဝိပဗ္ဗိတညူပုဂ္ဂိုလ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

သူ့ကျတော့လည်း စိန္တာမယဉာဏ်နဲ့ပဲ ဟောသံ၊ ပြောသံ၊ ဟောချက်၊ ပြောချက်တွေကို မူတည်ပြီး စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး တရားရသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ပါပဲ။

နံပါတ် (၃) ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ နေယျပုဂ္ဂိုလ်၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ များများဟောရမယ်၊ များများနာရမယ်၊ များများနားထောင်ရမယ်၊ များများ မေး၊ များများတွေး၊ များများကျင့်ရမယ်။

အဲဒီလို များများနာနိုင် လေ့လာနိုင် များများသင်အံ့နိုင် အား ထုတ်နိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။ များများတရား အားထုတ်နိုင်မှ တရားမြင်တဲ့ နေယျ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး။

မိခင်ဇရာစတီ

နံပါတ် (၄) ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ “ပဒပရမ” ပုဂ္ဂိုလ်တဲ့။ ဘယ်လောက် ကျင့်ကျင့်၊ ဘယ်လောက်အားထုတ် အားထုတ်၊ ဘယ်လောက်နာကြား နာကြား၊ ဒီဘဝမှာ တရားမရနိုင်ဘူး။ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်။

နံပါတ် (၁) ဥဋ္ဌါဋီတညပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဒီအချိန်မရှိပါဘူး ပြောပါတော့။

နံပါတ် (၂) ဝိပဋ္ဌိတညပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ရှားပါတယ်။

နံပါတ် (၃) နေယျပုဂ္ဂိုလ်က များပါတယ်။ များများနာကြား၊ များများသင်၊ များများအားထုတ်၊ အဲဒီကျမှ တရားသဘောပေါက်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် နေယျပုဂ္ဂိုလ်တွေ များပါတယ်။

အဲဒီတော့ စောစောက မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသလို တစ်ချို့ (၇)နှစ်၊ အဲဒီကနေပြီးတော့ (၇)ရက်၊ အဲဒီကနေပြီးတော့ တဖြည်းဖြည်း တဖြည်းဖြည်း မနက်ဆုံးမ ညနေတရားထူးရ ညနေဆုံးမ မနက် တရားထူးရ၊ တစ်ရက်တောင် မပြည့်ဘူး။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးမျိုး အစားစား ရှိကြတော့ အရေးကြီးတာက တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပြည့်စုံရမယ့် အချက်အလက် (၅)မျိုး။

“ယုံကြည်ကျန်းမာ ဖြောင့်စင်းစွာနှင့် လွန်စွာအားထုတ် နာမ်နှင့် ရုပ်ကို ဖြစ်ချုပ်သိမြင် ဤငါးအင် မဂ်လျှင်ရကြောင်းတည်း”ဆိုတဲ့-

တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပြည့်စုံရမယ့် အချက်အလက် (၅)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ လိုပါတယ်။

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အချက်အလက် (၅)မျိုး ဟောပြီးတဲ့ အခါကျတော့-

ဗောဓိမင်းသားတို့က သားသမီးမရှိကြဘူး။ သားသမီး ရလိုတဲ့ စိတ်နဲ့ “ကောကနာဒ” ပြဿဒ်ဆောင်ကြီးဖွင့်ပွဲ မြတ်စွာဘုရားပင့်ပြီး ပိတ်ဖြူ တွေ ခင်းပြီးတော့ ကြိုဆိုတာကိုး။ မြတ်စွာဘုရားက ပိတ်ဖြူနင်းတော် မမူ။ ရဟန်းတော်များကိုလည်း မနင်းပါနဲ့လို့ တားတော်မူတယ်။

ဗောဓိမင်းသား ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်ရဲ့ ရွေးတုန်းက ငှက် ကလေးတွေ သတ်ဖြတ်ပြီးတော့ နှစ်ဦးသဘောတူ စားသောက်လာတဲ့ ကုသိုလ်ကံဟောင်း ရှိတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

သူ အဓိဋ္ဌာန်ထားတာက ခင်းထားတဲ့ ပိတ်ဖြူပေါ် မြတ်စွာဘုရား နင်းရင် တို့သားသမီး ရမယ်။ မနင်းရင် မရဘူးလို့ အဓိဋ္ဌာန်ထားတာကို မြတ်စွာဘုရားက သိတော်မူလို့ မနင်းဘူး။ ရဟန်းတော်များလည်း မနင်းကြ နဲ့ ဗောဓိမင်းသားတို့မှာ သူတို့ရဲ့ အကုသိုလ်ရှိတယ်။ သူတို့ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်လုံး ငှက်ကလေးတွေကို သတ်ဖြတ်စားခဲ့ကြလို့ သားသမီးရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို မိန့်တော်မူပြီးတော့မှ-

အတ္တာနံစေ ပိယံ ဇညာ၊ နနံပါပေနသံယောဇေ၊

တိဏ္ဏမညတရံယာမံ၊ ပဋိဇေဂ္ဂေယျ ပဏ္ဍိတော။

ပဏ္ဍိတော- ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိသည် (ပညာရှိဆိုတာ အကြောင်းလည်း သိတယ်၊ အကျိုးလည်း သိတယ်၊ ယခုဘဝ အကျိုးစီးပွား လည်း နားလည်တယ်၊ တမလွန် အကျိုးစီးပွားလည်း နားလည်တယ်၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်အကျိုးတို့ကို ရရှိအောင် ကြိုးစားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှ ပညာရှိ)။

ဒါကြောင့် ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသည်။ အတ္တာနံ- ခုလဲကိုယ့်ကို နောင်ကိုယ့်ကိုဟု သို့ကလိုသိရှိ မိမိကိုယ်ကို။ ပိယံ- အသက်အသွင် မပျက် ချယ်အောင် အချစ်ခင်ရဆုံးဟူ၍။ စေဇညာ- အကယ်၍သိအံ့။ စေဇညာ- အခါအခါ အရာရာဝယ် ကောင်းစွာသိနိုင်အံ့ (ပညာရှိဟာ မိမိကိုယ်ကို အချစ်ဆုံးလို့ နားလည်လို့ရှိရင်)။ နံ- ထိုမိမိကိုယ်ကို။ နံ- ထိုခုလဲကိုယ့်ကို နောင်ကိုယ့်ကိုဟု သို့ကလိုသိရှိ မိမိကိုယ်ကို။ ပါပေန- မကောင်းမှုနှင့်။ နသံယောဇေ- မယှဉ်စေရာ။

ပညာရှိ သူတော်ကောင်းဟာ မိမိကိုယ်ကို ချစ်တယ်ဆိုရင် မကောင်းမှု အကုသိုလ်များနှင့် မယှဉ်ရဘူး။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်မပြုကြဘူး။

ပဏ္ဍိတော- ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိသည်။ တိဏ္ဏံ- အရွယ် သုံးပါးတို့တွင် ပထမအရွယ်၊ ဒုတိယအရွယ်၊ တတိယအရွယ် အရွယ်သုံးပါး ရှိတာကိုး။ ဘုန်းကြီးတို့ အသက်တစ်ရာတန်းမှာဆိုရင် သုံးဆယ့်သုံးနှစ်နဲ့ လေးလ ပထမအရွယ်၊ ဒုတိယအရွယ် သုံးဆယ့်သုံးနှစ်နဲ့လေးလ၊ ခြောက် ဆယ့်ခြောက်နှစ်နဲ့ ရှစ်လဆိုရင် ဒုတိယအရွယ် ကုန်သွားပြီ။ တတိယအရွယ် ကလည်း သုံးဆယ့်သုံးနှစ် နဲ့လေးလ၊ တစ်ရာ၊ တစ်ရာနေရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်

မိခင်ဧရာဝတီ

ပြောတာပါ။

အညတရံ ယာမံ- တစ်ပါးပါးသော အရွယ်၌။ ပဋိဇဂ္ဂေယျ- အကုသိုလ်မနော စင်းလုံးချောအောင် ဆေးကြောသုခ်သင်ရာသတည်း။

ဒါမြတ်စွာဘုရားက ဗောဓိမင်းသားကို “ဗောဓိမင်းသား၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်တယ်ဆိုရင် မကောင်းတဲ့အကုသိုလ်တွေ မလုပ်နဲ့။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်း၊ အရွယ်သုံးပါးရှိတာထဲက တစ်ပါးသော အရွယ်မှာ အကုသိုလ်မနော စင်းလုံးချောအောင် ဆေးကြောသုတ်သင်နိုင်မှ အကျိုးရှိမယ်”။

မြတ်စွာဘုရားက အနုမောဒနာ အနေအားဖြင့် ဗောဓိမင်းသားကို ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဒေသနာတော်။

ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသည်။ ပဏ္ဍိတော- ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုးကို ရရှိအောင် အားထုတ်နိုင်တဲ့ ပညာရှိသည်။ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို။ ပိယံ- အသက်အသွင် မပစ်ချင်အောင် ချစ်ခင်အပ်သည်ဟူ၍။ စေဇညာ- အခါအခါ အရာရာဝယ် ကောင်းစွာမသွေ သိခဲ့ပေအံ့။ နံ- ထိုမိမိကိုယ်ကို။ ပါပေန- မကောင်းညစ်ညူး အကုသိုလ်တရားအစုနှင့်။ နသယောဇေ- မယှဉ်စေရာ။ တိဏ္ဍံ- အရွယ်သုံးပါးတို့တွင်။ အညတရံ- တစ်ပါးပါးသော အရွယ်၌။ ပဋိဇဂ္ဂေယျ- အကုသိုလ်မနော စင်းလုံးချောအောင် ဆေးကြောသုခ်သင်ရာသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

စတုတ္ထနေဟောစဉ်ပြီး၏။

ပဉ္စမနေဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၅)ရက်နေ့။

မိခင်ဇရာဝတီ

နှစ်မျိုးထဲပဲရှိ

ယနေ့ပဲ သမထစခန်းကနေပြီးတော့ ဝိပဿနာလမ်း တက်လှမ်း
ပြီးတော့ လာခဲ့ကြတယ်။

ဝိပဿနာဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

နာမဉ္စ ရူပဉ္စ ဣဓတ္ထိသစ္စတော။

ဣဓ- ဤလောက၌။ သစ္စတော- အမှန်အားဖြင့်။ နာမဉ္စ- နာမ်
သည်လည်းကောင်း။ ရူပဉ္စ- ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ- ရှိ၏။

လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို ခြုံကြည့် နှစ်မျိုးထဲပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီ (၂)မျိုး
က ဘာလဲလို့ဆိုတော့ နာမ်နှင့်ရုပ်။

“ဝိပဿနာဆိုတာ နာမ်နှင့်ရုပ်ကို မြင်အောင် ထင်အောင် ကြည့်တဲ့
နည်းပါပဲ။ အရှိကို အရှိအတိုင်း ကြည့်တဲ့နည်း”။ သို့သော် နာမ်အကုန်လုံး
ရုပ်အကုန်လုံးမြင်မှ ဝိပဿနာကိစ္စ ပြီးရောတဲ့လားဆိုတော့ နာမ်အကုန်
ရုပ်အကုန်မြင်မှ ဝိပဿနာဖြစ်တယ်လို့ မဟောပါဘူး။

ဒီဝိပဿနာစခန်း တက်လှမ်းနိုင်ဖို့အတွက် ကြိုးစားခဲ့ကြရတာ။

သတိယာ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပညာယ အနုပဿနာ
ဟောတိ။

သတိယာ- သတိဖြင့်။ အာရမ္မဏံ- ထွက်လေ ဝင်လေဟု ဆိုအပ်
သော အာရုံကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ- သိမ်းဆည်း၍ (သတိနဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ
ဆိုတဲ့ အာရုံကို သိမ်းဆည်းပြီးတော့)။

ယနေ့တော့ ပညာယ- ဉာဏ်ပညာဖြင့်။ အနုပဿတိ- အဖန်ဖန်
အထပ်ထပ် ရှု၏လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း-

ခန္တိက ပဓာန

ဉာဏ်အပိုင်း ရောက်လာတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဝိပဿနာပိုင်း
ရောက်လာတယ်။ အဲဒီလိုအဆင့်ရောက်အောင်-

သီလ သမာဓိ ပညာနံ၊ ခန္တိ ပဓာန ကာရဏံ။

သဗ္ဗေပိ ကုသလာဓမ္မာ၊ ခန္တာယတ္တာဝ ဝဗုရေ။

မိခင်ဇရာဝတီ

သီလကုသိုလ်၊ သမာဓိကုသိုလ်၊ ပညာကုသိုလ်၊ ဒီကုသိုလ်တွေ ရရှိ
ဖို့ရာ အရင်းကျကျ အကြောင်းအရာရှာတဲ့ အခါကျတော့ သည်းခံနိုင်မှု
ခန္တီဟာ အဓိကကျပါတယ်။

သဗ္ဗေပိ ကုသလာဓမ္မာ ခန္တိယတ္တာဝ ဝဗ္ဗရေ။

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာမှမဟုတ်ဘူး။ ကုသိုလ်မှန်သမျှ ကုသိုလ်ရရေး
ဟာ ကောင်းတဲ့လောကဓံ၊ မကောင်းတဲ့လောကဓံ သည်းခံနိုင်မှ သည်းခံ
နိုင်တဲ့ ခန္တီနဲ့ ဆက်စပ်ပါတယ်။

ယနေ့ (၅)ရက်မြောက်နေ့ထိအောင် ညောင်းသော်လည်းပဲ အောင့်
အီးသည်းခံ ပူသော်လည်းပဲ အောင့်အီးသည်းခံပြီး လာခဲ့လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့
ဒေသနာနဲ့အညီ။

သီလကနေ သမာဓိ၊ သမာဓိကနေပြီးတော့ ဝိပဿနာ အဆင့်ဆင့်
တက်ပြီးတော့ လာနိုင်ခဲ့ကြတာကိုး။ အဲဒီလို အဆင့်ဆင့်တက်ပြီး လာခဲ့တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန် ဒေသနာတော်မြတ်
ကြီးမှာ ကြေငြာချက် (၇)မျိုး။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ နည်းနာနိဿယဟာ အာနာပါန
ဿတိ သုတ္တန်မှာ အခြင်းအရာ (၃၂)မျိုးနဲ့ ၁၆-စုံ၊ ၃၂-မျိုး။ အဲဒီ (၃၂)မျိုး
ထဲက-

ဒီမဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်ကြီးမှ (၄)စုံ၊ (၄)နည်း ပြောပါတော့။
လေးနည်းလေးစုံ ပထမဆုံး ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီ လေးနည်း
လေးစုံကို ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

သတိမြဲရာ ပထမာ ဒု၊ မှာရှည်တိုသိ၊

လုံးစုံလင်းရာ တတိယာ စ၊ မှာငြိမ်းစေဘိ။

ယောဂီသူတော်စင်များ အားထုတ်ခဲ့ကြပြီ။ ဒီလေးနည်း-

နံပါတ် (၁)က သတိလေးနဲ့ ထွက်သက်ထုတ်တယ်။ ဝင်လေကို
ရှုတယ်၊ ရှိုက်တယ်။

နံပါတ် (၂)ကျတော့ ထွက်လေ ဝင်လေ အတိုအရှည်ကို သိတယ်။

နံပါတ် (၃)ကျတော့ ထွက်လေရဲ့ အစခရီး၊ အလယ်ခရီး၊ အဆုံး

မိခင်ဇရာဝတီ

ခရီး၊ ဝင်လေရဲ့ အစခရီး၊ အလယ်ခရီး၊ အဆုံးခရီး၊ ခရီးစဉ် သုံးခုလုံး။
ဒီအစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးမျိုး ကြည့်တဲ့နည်းမှာ သူဆွံ့ပုခက်လွှဲ ဥပမာ၊
လွှဲသမား ဥပမာ၊ တံခါးစောင့် ဥပမာအတိုင်း ကြည့်ရှုတတ်ဖို့ပါပဲ။

သူဆွံ့ပုခက်လွှဲ ဥပမာ

သူဆွံ့ဟာ တိုင်မှီပုခက်ကို မှန်မှန်လွှဲနေတာပဲ။ ပုခက်သွားရာဆီ
လိုက်ကြည့်ဖို့ လိုက်သွားဖို့ မလိုသလို နှာသီးဖျားမှ ထွက်လေ ဝင်လေကိုသာ
ရှုမှတ်ရုံပါပဲ။

နံပါတ် (၄)ကျတော့ ထွက်လေ ဝင်လေကို နူးညံ့သည်ထက် နူးညံ့
အောင် တဖြည်းဖြည်း သိမ်မွေ့သွားအောင် ထွက်လေ ဝင်လေကို ထုတ်ခဲ့ကြ
မှုတ်ခဲ့ကြ၊ အားထုတ်ခဲ့ကြတယ်။

အကျိုးသွား (၂)မျိုး

အဲဒီတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် အဲဒီမှာ ဘာဝနာသုံးမျိုး
ဆက်ပြီးတော့ ဟောပါတယ်။

စောစောက အကျိုးတရား (၇)ပါးအပြင် ထည့်သွင်းပြီးတော့ ဟော
ကြားတော်မူတဲ့ အကျိုးတရား (၂)မျိုးလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဘာဝနာ
(၃)မျိုးက-

ဟော- အဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှာလည်းပဲ ရုပ်အပေါင်းမှာ ကာယရုပ်
အပေါင်းလို့ ရှု။ ဗဟိဒ္ဓကာယမှာလည်း ရုပ်အပေါင်းလို့ ရှု၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ
သန္တာန် (၂)မျိုးလုံးမှာလည်း ရုပ်အပေါင်းကို ရှု၊ ဘာဝနာ (၃)မျိုး။

အဲဒီတော့ ဓာတု ဝိဘင်းမှာတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဓာတ်လေးပါး၊
ဓာတ်ခြောက်ပါး ဟောတော့ အခု ဝါယောဓာတ်ကို “ဒွေဓာ ဝါယောဓာတု”
ဝါယောဓာတ်ဟာ (၂)မျိုး၊ “အဇ္ဈတ္တာစ ဗဟိဒ္ဓါစ” အတွင်းဝါယောရုပ်၊ အပြင်
ဝါယောရုပ်။

ဝိပဿနာကူး

ဒီတော့ ဝါယောကို ဘာသာပြန်တော့ “လေ”လို့ ပြန်ပါတယ်။ သိရမှာက အဲဒီလောက်နဲ့ ပရမတ်မရောက်သေးဘူး။ ပရမတ် မရောက်သေးတော့ ဝါယောလေဆိုတဲ့ လေရဲ့သဘောကို ကြည့်လိုက်ပြန်တော့ အပြင်လေကို ပထမဆုံး စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။

“လေတိုက်တယ်ဟေ့၊ လေတိုက်တယ်၊ တောင်ဘက်က တံခါးတွေ ပိတ်ကြ”၊ တောင်ဘက်က လေတိုးလာတာကိုး။

“သစ်ကိုင်းလေးတွေ လေတိုက်တယ်၊ လှုပ်နေတယ်။”

အဲဒီတော့ တွန်းကန် လှုပ်ရှား၊ သူ့သဘောသွားက တွန်းကန် လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောရှိတယ်။

အဲဒီတော့ ဝါယောဓာတု- ဝါယောဓာတ်ဆိုတာ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့သဘော။ ဓာတု= ဓာတ်၊ ဓာတ်ဆိုတာက ဘာလဲ၊ သဘော။

တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေး မြင်ရမှာပါပဲ။ ထွက်လေ- တိုးပြီးတော့ ထွက်လာတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးပဲ မြင်ရမယ်။

ထွက်လေဆိုတာက ပညတ်နယ်ပယ်က စကားပြောတာ။ ဝိပဿနာနယ်ပယ်ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေး၊

အဲဒီ သဘောဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ သုည၊ သုညဆိုတာ သတ္တဝါလို့လည်း မပြောနဲ့။ အသက်ထင်ရှား ရှိတယ်လို့ မပြောနဲ့၊ အမျိုးသား အမျိုးသမီးလို့လည်း မပြောနဲ့၊ သူရယ်၊ ငါရယ်၊ သတ္တဝါရယ် ဒီလို မပြောနိုင်ဘူး။

တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေးပဲ။ အဲဒီ သဘောလေးကို အတွင်းသန္တာန်မှာ ကြည့်လိုက်ပါတဲ့။ တစ်နေ့ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ၊ အကြိမ်ပေါင်း သောင်းချီပြီးတော့ အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ တွန်းကန်လှုပ်ရှားလေ၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောကို တွန်းကန်တဲ့ သဘောလေး၊ လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောလေး၊ အေရာတည်လာတာက ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောဓာတ်နဲ့ ဧရာတည်ပြီးတော့ တရားစခန်းစခဲ့တာကိုး။

ဒါကြောင့် ဝိပဿနာ ကူးတဲ့နည်းက အမျိုးမျိုး ရှိပါတယ်။ အင်မတန် များပြားပါတယ်။ သို့သော် ဘုန်းကြီးက ယောဂီများ ထင်လွယ်

နိုင်တဲ့ မြင်လွယ်နိုင်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ၊ ပါဠိဘာသာမှာ ဝါယောဓာတ်၊ သိရမှာက တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောသွားလေး သိရမှာပါ။ တွန်းကန် လှုပ်ရှားသဘောလေးပဲ။ အသက်ရှူတယ်ဆိုရင် ပညတ်မပျောက်ပါဘူး။ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ သဘောသွားလေး ဓာတ်ကို ကြည့်ရမယ်။

ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ သဘော။ သဘောဆိုတာ ဘာလဲ၊ သုည။ သုညဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမမှ ကင်းတယ်။

သုညသဘာဝအတိုင်း ဖြစ်နေတဲ့ သဘောလေး၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား၊ အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောသွားလေးကို မိမိရဲ့အတွင်းသန္တာန်မှာ ဝမ်းတွင်း မှာ ဝမ်းရဲ့အသံတို့ ခြေတွေ၊ လက်တွေ လှုပ်ကြ၊ ရှားကြတယ်ဆိုတာ ဝါယော ရဲ့ သတ္တိ။

ခြေလက်လှုပ်တဲ့အခါ ဝါယောရဲ့ သူ့ရဲ့စွမ်းအင်ပဲ။ တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောသွားလေး ရှိလို့။ ဒီသဘောသွားလေး မရှိရင် လေဖြတ်တယ်။ ဒီလို ခေါ်ရတာကိုး။ အဲဒီတော့ သုညသန္တာန်၊ ကိုယ့်သန္တာန်၊ အတွင်းသန္တာန်၊ အပြင် သန္တာန်။ ဟော- အတွင်းအပြင် သန္တာန်၊ သန္တာန်သုံးမျိုး သဘောထားကြည့်။

တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောသွားလေး ဖြစ်နေတာ မြင်ရမယ်။ အဲဒီ ဓာတ်သဘောသွားကို ကြည့်နိုင်ရင် ဝိပဿနာပါပဲ။ ဓာတ်ကိုမြင်တာကိုး။ ဓာတ်ဆိုတာ ဘာလဲ၊ သဘောသွား။ သဘောကလေးမြင်တာ။ ဒါက တစ်ဆင့် ဝိပဿနာတက်ပုံ တစ်မျိုးပါ။

ပန်းပဲသမား

နောက်တစ်ဆင့် မြတ်စွာဘုရားက “သမုဒယ ဓမ္မာနုပဿီဝါ ကာယသ္မိံ ဝိဟရတိ”။

ထွက်လေ ဝင်လေ ဖြစ်စဉ်လေးကို ဖြစ်ပုံလေးကို ကြည့်ပြီးတော့ လည်း နေတဲ့။ အဲဒီကျတော့ ဥပမာနဲ့-

ပန်းပဲသမားတစ်ယောက်ဟာ ရှူး ရှူး ဆိုပြီး အသံထွက်အောင် သူလိုချင်တဲ့ မီးအားအနည်းအများကို ရအောင် ဘာတွေရှိရသလဲဆိုတော့။

မိခင်ဧရာဝတီ

ပြန်တာကိုရှု

ဖားဖို (ရွတ်တီး) ရှိရမယ်။ ဖားဖိုရဲ့ မိုက်ဝလည်း ရှိရတယ်။ ထိုင်ပြီး တော့ ရှူး ရှူးနဲ့ မီးလာအောင် ဆွဲပေးတဲ့ လုံ့လရှိရမယ်။ အဲဒီ သုံးချက်ရှိမှ ရှူး ရှူး ဆိုတဲ့ အသံဟာ လေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဗဟိဒ္ဓလေ၊ ဥပမာ ဗဟိဒ္ဓလေပါ။

ဖားဖိုရယ်၊ ဖိုဝရယ်၊ ပန်းပဲသမားရဲ့ လုံ့လရယ်၊ အဲဒီ (၃)ခုပေါင်းတဲ့ အခါကျတော့ လေက ရှူးရှူး ရှူးရှူးနဲ့ အရှည်အတို ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီလိုပါပဲတဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများရဲ့ ကာယပဿာဒ ကိုယ်အကြည်ဓာတ် ဒါလည်း ရှိရမယ်။ နာသပုဋ ခေါ်တဲ့ နှာခေါင်းဘုလေးလည်း ရှိရမယ်။ နောက်တစ်ခုက ဘာလဲ၊ စိတ်။

အဲဒီတော့ ကိုယ်အကြည်ဓာတ်ကင်းတဲ့ လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့ အပေါ်မှာဆိုရင် ဒါမဖြစ်နိုင်ပဲကိုး။ ကိုယ်အကြည်ဓာတ် နှာခေါင်းပတ်ဝန်း ကျင်မှာ ကိုယ်အကြည်ဓာတ်က ရှိနေ၊ နှာခေါင်းဘုလေး၊ ပြီးတော့ စိတ်၊ အဲဒီ (၃)မျိုး ပြည့်စုံတဲ့အခါကျတော့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလို “သမုဒယ ဓမ္မာနုပဿီဝါ” ဖြစ်ပုံလေးကို အဖန်ဖန် အထပ် ထပ် ရှုမှတ်သည်ဖြစ်၍ ကာယသို့- ရုပ်ကာယ ရုပ်အပေါင်း၌၊ အနုပဿီ- ဖြစ်ပုံလေးကို အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ- နေ၏။

အဲဒီတော့ ပန်းပဲသမားကလည်း အခုချိန်မှာ အလွန်ရှား၊ အတော် ခက်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ကလေးတုန်းကတော့ ရွာတစ်ရွာမှာ ပန်းပဲသမား သုံး လေးဦးဆိုတော့ ပန်းပဲကို သဘောပေါက်တယ်။

အဲဒီတော့ ဒီစကားလေးကို ထပ်ပြောပါမယ်။ ပန်းပဲဆရာ တစ်ယောက်၊ သူရဲ့ဖားဖို ရှိရမယ်။ ဖိုဝ ရှိတယ်။ လုံ့လ ရှိတယ်။ ဒီ (၃)ချက် ပေါင်းလိုက်တော့ ဖားဖိုကနေပြီးတော့ ရှူးရှူး ရှူးရှူးဆိုတဲ့ လေထွက်ပြီးတော့ လာပါတယ်။

အဲဒီလိုပဲ ကိုယ်ဟာလည်းပဲ ကာယပဿာဒ ကိုယ်အကြည်ဓာတ် ရှိရတယ်။ နှာခေါင်းဘု ရှိတယ်။ စိတ် ရှိတယ်။ အဲဒီ (၃)ချက် ညီတဲ့အခါ

မိခင်ဧရာဝတီ

ကျတော့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်ပါတယ်။

အပျက်ကိုရှု

“သမုဒယဓမ္မ” ဖြစ်ပုံကို စဉ်းစား ပျက်တာလေးကို ဘယ်လို စဉ်းစားမလဲ။ “ဝယဓမ္မာနုပဿီဝါ ကာယသ္မိ ဝိဟရတိ”။ ကာယသ္မိ- ရုပ်အပေါင်း၌။ ဝယ ဓမ္မာနုပဿီ- ပျက်ပုံကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရတိ- နေ၏။

ရုပ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပုံကို ရုပ် (၂၈)ပါး ရှိတာထဲက များများမဟုတ်ဘူး တစ်ခုပဲ။ ဝါယောရုပ် ပျက်ပုံကလေး၊ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောရုပ်၊ တွန်းကန်ခြင်း သဘောရှိတဲ့ ဝါယောရုပ်။

စောစောက ပန်းပဲသမား ဖားဖိုကြီးကို ဖယ်ပစ်ပါ။ ဖိုဝကိုလည်း ဖျက်ဆီး၊ လုံ့လလည်း မရှိတော့ဘူးဆိုရင် ဖားဖိုက ရှူးရှဲဆိုတဲ့ အသံ လေမထွက်တော့ဘူး။

အဲဒီလိုပဲတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများမှာ ကာယပဿာဒ ကိုယ် အကြည်ဓာတ်ကလေး ဖယ်လိုက်၊ နှာခေါင်းဘုလေးလည်း ဖယ်လိုက်၊ စိတ်လည်း ဖယ်လိုက်လို့ရှိရင် ထွက်လေ ဝင်လေ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်ကလေး ပျက်သွားပါပြီ။ မဖြစ်တော့ပါဘူး။

အဲဒီလို ဖြစ်တာကို အဖန်ဖန် စဉ်းစားရမယ်။ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်တာကို အဖန်ဖန် စဉ်းစားရမယ်။ ဒါကို ဝိပဿနာ အထူးမြင်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒီနည်းကတော့ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ညွှန်းထားတဲ့ ဝိပဿနာကိုး။

ဝိပဿနာလမ်းစဉ်ကိုဖွင့်

အဲဒီတော့ ဆက်ပြီးတော့ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတွေက ဘယ်လို ဖွင့်သလဲ။

ဒါက မြတ်စွာဘုရားရဲ့နည်းကို တိုက်ရိုက်ညွှန်းတာကို ပြောရတာ။ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးတွေကျတော့ ဝိပဿနာတက်ပုံလေး (၂)လမ်း ရှိပါတယ်။

တစ်လမ်းက ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပွားများအား ထုတ်နေတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်ရဲ့နည်း။ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်လို့ ဈာန်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့နည်း (၂)နည်း။

အခု ဘုန်းကြီးတို့ ဝိပဿနာမှာ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများနေတဲ့ ယောဂီရဲ့ဝိပဿနာလမ်းစဉ်ကို ပြောပါမယ်။

“ဣမေ အဿာတ ပဿာသာ ကိနိဿိတာ”- ဒီထွက်လေ ဝင်လေ တို့ဟာ ဘာကိုမှီသလဲ။ တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောထားရှိတဲ့ ဝါယောဓာတ် ဘယ်ကိုမှီနေသလဲ။

“ဝတ္ထုနိဿိတာ” ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဆိုတဲ့ ရုပ်ကိုမှီနေပါတယ်။ ရုပ်က ဘာတွေလဲဆိုတော့ ပင်မရုပ်နဲ့ အမှီရုပ်။ ပင်မရုပ် (၃)မျိုးကို တွန်းကန် လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ် မှီနေပါတယ်။

အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်ကို ရှုမှတ်နေတဲ့စိတ်၊ တွန်း ကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ် ထွက်လေ ဝင်လေကလည်း ရုပ်၊ သူမှီနေတာ ကလည်း ရုပ်ကို မှီနေတယ်။

သူနဲ့မကင်းရာ မကင်းကြောင်းဖြစ်တဲ့စိတ်၊ ရှုမှတ်တဲ့စိတ် ထားပါစို့။ ဟော- ရုပ်ရယ်၊ နာမ်ရယ် တွဲထွက်လာတယ်။ အခြားဘယ်သူမှ မပါဘူး။

ရှုမှတ်တဲ့စိတ်က နာမ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောက ရုပ်။

ဟော- အဲဒီမယ် ရုပ်နာမ် (၂)မျိုးသာ ဖြစ်နေပါလားလို့ ဒီလို မြင်ရမှာ။ အဲဒီတော့-

“ပညတ်ဋတ်ရင် ပရမတ်ပေါ်တယ်။ ပရမတ်ဋတ်ရင် ပညတ်က ပေါ်လာတယ်။ ဝိပဿနာ ရှုတဲ့နည်းဟာ ပရမတ်ကို ရှုကြည့်တဲ့နည်း”။

အဲဒီလို ကြည့်လာတဲ့ အခါကျတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယော ဓာတ်၊ ဒီဝါယောဓာတ်ရုပ် ဝါယောရုပ်ကို ရှုမှတ်ပြီးတော့နေတဲ့ သတိ။

ရှုမှတ်ပြီးတော့ နေတာက စိတ်ပါလား။ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် နေတာက သတိ။ အရှုခံဖြစ်တာက တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်။

သတိတို့ စိတ်တို့က နာမ်၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်က ရုပ်၊

နာမ်နဲ့ရုပ် (၂)မျိုးထဲ ဖြစ်နေတာကိုး။ အဲဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က “အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ”။

အဲဒီလို နာမ်နဲ့ရုပ် (၂)မျိုးထဲ ဖြစ်နေပါတယ်လို့ မြင်လာတော့ ထွက်လေဝင်လေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနိဿိတောစ- တဏှာဒိဋ္ဌိကို မမှီမူ၍။ ဝိဟရတိ- နေ၏။

တဏှာကိုလည်း မမှီဘူး။ ဒိဋ္ဌိလည်း မဖြစ်တော့ဘူးတဲ့။

“နစ ကိစ္ဆိလောကေ ဥပါဒိယတိ” - တစ်စုံတစ်ခုသော လောကကြီး ထဲမှာ တစ်စုံတစ်ခုမှ စွဲလမ်းမှု မရှိတော့ဘူးတဲ့။ အကျိုးသွားက စွဲလမ်းမှု မရှိတော့ဘူး။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုရဲ့ အကျိုးသွားတွေက တဏှာနဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပျောက်တယ်၊ စွဲလမ်းမှု ကင်းတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ တစ်ခုချင်းလေး ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ ကြည့်ကြရ ရှုကြရတယ်။

ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးလာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသန ဉာဏ်။

ခန္ဓာ(၅)ပါး၊ အာယတန (၁၂)ပါး၊ ဓာတ် (၁၈)ပါး၊ သစ္စာ (၄)ပါး ကြားဖူးနေကြတာ။

ခန္ဓာ (၅)ပါးနဲ့ စဉ်းစားကြည့်၊ အာယတန (၁၂)ပါးနဲ့ကြည့်၊ ဓာတ် (၁၈)ပါးနဲ့ကြည့်၊ သစ္စာ (၄)ပါးနဲ့ကြည့်၊ ယနေ့ည သစ္စာ (၄)ပါးနဲ့ ကြည့်ကြ ရအောင်။

သစ္စာလေးပါးနဲ့ ရှုကြည့်နည်း

သစ္စာလေးပါးနဲ့ ကြည့်ရမှာကတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောကို ကြည့်လို့ရတယ်။ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောကို ရှုမှတ်နေတဲ့ စိတ်၊ ကြည့်လို့ ရပါတယ်။

တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ကို စိတ်ကလေး မလွင့်အောင် ထိန်း သိမ်းပြီးတော့ထားတဲ့ သတိ။ အဲဒီသတိကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သတိက နာမ်၊ အဲဒီသတိဟာ ဒုက္ခသစ္စာ။ “သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ပိဒုက္ခာ”။

စွဲလမ်းနိုင်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါး အားလုံးဟာ ဒုက္ခ။ အဲဒီတော့ သတိလေး

ဟာ ဒုက္ခသစ္စာ။

သတိကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ ရှေးဘဝက တဏှာက သမုဒယသစ္စာ။
ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိအောင် တဏှာကို ပယ်နိုင်အောင် နိဗ္ဗာန်ကို
အာရုံထားတဲ့ အခုကျင့်နေတဲ့ အရိယာမဂ်ကျင့်စဉ်က ရှေ့ပြေး မဂ္ဂသစ္စာ။
နိဗ္ဗာန်က နိရောဓသစ္စာလို့ သစ္စာလေးပါးနဲ့ ဒီလိုခွဲသိရမယ်။
အဲဒီတော့ သတိလေးက ဘာသစ္စာလဲ၊ ဒုက္ခသစ္စာ။ အဲဒီ ဒုက္ခသစ္စာ
ဟာ ပိုင်းခြားသိရမယ့် တရား။ ပိုင်းခြားပြီးတော့ ဝေခွဲပြီး တော့ သိရမယ်။
အဲဒီလို သစ္စာနည်းနဲ့လဲ သိရှိ သုံးသပ်နိုင်လို့ရှိရင် သမ္မသနဉာဏ်။
တရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မွေ့လျော်မှု၊ နှစ်ခြိုက်မှုတွေဟာ အလောင်းတော်
တေမိမင်းသား မိန့်ကြားသလိုပေါ့။

ယေအဒုတိယာ နရမန္တိဧကိကာ

ယေဝိဝေကဇ ပီတိ နလဘန္တိ

ကိဉ္ဇာပိတေ ဣန္ဒသမာနဘောဂါ

တေဝေ ပရာဒီနသုခါ ဝရာကာတေ။

အလောင်းတော် တေမိမင်းသား တောထဲမှာ-

ယေ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဒုတိယာ- အဖော်မပါပဲ အဖော်
အလျော် မရှိခဲ့ပါလျှင်။ ဧကိကာ- တစ်ယောက်တည်းတည်း။ နရမန္တိ- မပျော်
နိုင်ကြကုန်။

အဖော်မပါပဲ မနေတတ်တဲ့ လူတွေရှိတယ်တဲ့။ ယေ- အကြင်သူ
တို့သည်။ ဝိဝေကဇ- ဆိတ်ငြိမ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော နီဝရဏကင်း
ခြင်းကြောင့်။ ပီတိ- နှစ်သိမ့်မှုပီတိကို။ နလဘန္တိ- မရနိုင်ကြကုန်။ နောက်
တစ်မျိုးကတော့ နီဝရဏခေါ်တဲ့ တရားဆိုး၊ တရားပျက်တွေ ကင်းဆိတ်မှု
ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ပီတိကို မရရှိကြဘူး။ ဆိုလိုတာကတော့ သမာဓိ မရှိကြဘူး။

တေ- ထိုသူနှစ်ဦးတို့သည်။ ဣန္ဒသမာနဘောဂါ- သိကြားမင်းစည်း
စိမ်နှင့်တူသော စည်းစိမ်ပင် ရှိကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ- အကယ်၍ပင်
ဖြစ်ပါစေဦးတော့။ ဝေ- စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်။ ပရာဒီနသုခါ-
သူတစ်ပါးနှင့်စပ်သော ချမ်းသာရှိကြကုန်၏။ ဝရာကာ- တောင်းရမ်း၍

မိခင်ဧကဝတီ

ရအပ်သော သူတောင်းစားချမ်းသာ မည်ကုန်၏။

တစ်ယောက်ထဲ မပျော်နိုင်ဘူးတဲ့။ အပေါင်း အပေါင်းအဖော်ရှိမှ ပတ်ဝန်းကျင်က ဖြေဖျော်ပေးမှ နေသာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရယ်၊ ယခုလို သမာဓိ ရအောင် အားမထုတ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရယ် သူတို့နှစ်ဦးဟာ သိကြားမင်း စည်းစိမ်လောက် ကြီးကျယ်တဲ့ စည်းစိမ်ပင် ရရှိစေကာမူ။ ပရာဒီနသုခါ- သူတစ်ပါးနှင့်စပ်တဲ့ ချမ်းသာ၊ သူတစ်ပါးကြည်သာမှ ချမ်းသာတယ်။

ဝရာကာ- သူတစ်ပါးထံမှာ တကျိကျိတောင်းခံပြီးမှရတဲ့ သူတောင်းစား ချမ်းသာမျိုးသာ ဖြစ်တယ်လို့ အလောင်းတော်ကြီး ကျူးရင့်ခွဲတဲ့ဂါထာ ရှိတယ်။

အဲဒီတော့ ယခု တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်များ အဲဒီ လောကီချမ်းသာမျိုး တဒင်္ဂအားဖြင့် ခပ်ခွာခွာလေး နေပြီးတော့-

သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော၊

အမာနုသီရတိ ဟောတိ၊ သမ္မာဓမ္မံ ဝိပဿတော။

သုညာဂါရံ- ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်သို့။ ပဝိဋ္ဌဿ- ဝင်ရောက်သည် ဖြစ်၍။ သန္တစိတ္တဿ- ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာ- ကောင်းစွာ။ ဓမ္မ- ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား နှစ်ပါးကို။ ဝိပဿတော- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်ဆင်ခြင်လျက်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော- ရဟန်းအား။ ဘိက္ခုနော- သံသရာဘေးကို ရှုလေ့ရှိသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးအား။ အမာနုသီ- လူ့ပြည်၌မရှိသော၊ (ဝါ) လူ့လောကနှင့် မသက်ဆိုင်သော။ ရတိ- မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်မှုကြီးသည်။ ဟောတိ- မုချမသွေ ဖြစ်နိုင်ပါပေ၏။

ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ကို ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ငြိမ်သက်အောင် စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားထဲက မိမိရှုပွားလိုသော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားကို သူသိ၊ ငါသိ၊ ကမ္ဘာသိကို ကျော်လွှား အသာဖယ်ထားပြီးတော့ ထူးခြားတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်နဲ့ ကြည့်ရှုပြီးတော့နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား လူ့ပြည်မှာ မရှိတဲ့ သာမန်လူတွေနဲ့ မဆိုင်တဲ့ နှစ်သိမ့်အားရ သဘောကျတဲ့ ချမ်းသာမျိုး ရရှိပါလိမ့်မယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့အတိုင်း လောကချမ်းသာတို့နဲ့မတူ ထူးခြားတဲ့ တရားအရသာကို ယောဂီသူတော်စင်

မိခင်ဇရာဝတီ

များ အားလုံး ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ရရှိခံစားနိုင်ကြပါကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပဉ္စမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

ဆဋ္ဌမနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၆)ရက်။

လယ်တီပိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်၌ တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်တို့အား သမထလမ်းကနေပြီး ပိပဿနာစခန်းတက်လှမ်းပြီးတော့ နေတဲ့အချိန်။

သင်္ခါရလောက

မြတ်စွာဘုရား ဂုဏ်တော် အမျိုးမျိုးတွေထဲမှာ လောကဝိဒူဆိုတဲ့ ဂုဏ်တော်-

ဩကာသလောက- (၃၁)ဘုံ၊ ဘုန်းကြီးတို့တတွေ သိနေကြတာ (၃၁)ဘုံထဲမှာ လူ့ဘုံရယ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံရယ် (၂)ဘုံကိုတော့ သိကြတယ်။ အခြားဘုံတွေကိုတော့ (၃၁)ဘုံလို့ ဟောလို့သာ ကြားဖူးကြတာပဲရှိတာ မသိကြဘူး။

(၃၁)ဘုံသားတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် လူသိတယ်၊ တိရစ္ဆာန်သိတယ်။ အခြားအခြား နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ ငရဲသားတွေကို မမြင်နိုင်ကြပါဘူး။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ (၃၁)ဘုံရှိ၊ (၃၁)ဘုံသားတို့ရဲ့ ရုပ်နေရုပ်ထား၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ဖြစ်ပျက်ပွားဆုတ်၊ မြတ်ယုတ်ဆိုးကောင်း၊ ကျိုးအကြောင်းတို့ကို အားလုံးသိတော်မူတဲ့အတွက် (၃၁)ဘုံကိုလည်း သိတယ်။ (၃၁)ဘုံသားတို့ အမျိုးအနွယ်နှင့်တကွ၊ အမျိုးအစားနှင့်တကွ၊ အရောင်အဆင်းနှင့်တကွ အားလုံးသိတော်မူတယ်။

အဲဒီလို (၃၁)ဘုံရှိ (၃၁)ဘုံသားတို့ရဲ့ ရုပ်နေရုပ်ထား၊ စိတ်နေစိတ်ထားဆိုတဲ့ သင်္ခါရလောကကြီးရဲ့ ဖြစ်တာလည်း သိတယ်၊ ပျက်တာလည်း

မိခင်ဧရာဝတီ

သိတယ်၊ တိုးပွားတာကိုလည်း သိတယ်၊ ဆုတ်ယုတ်တာကိုလည်း သိတယ်၊
အဆိုးလည်း သိတယ်၊ အကောင်းလည်း သိတယ်၊ အကျိုးလည်း သိတယ်၊
အကြောင်းလည်း သိတယ်။

သင်္ခါရလောကဆိုတဲ့ သင်္ခါရလောကဟာ အကျဉ်းချုံးလိုက်တော့
ရုပ်နာမ်ပါပဲ။ သင်္ခါရလောကဆိုတာ ရုပ်နာမ်ပါ။ နှစ်မျိုးပါပဲ။

လိုက်နာရဲရင့် ယုံမှားကင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ

အဲဒီတော့ ဒီလိုရုပ်နာမ် (၂)မျိုးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စက၊က မြတ်စွာ
ဘုရားကို မေးတယ်။

“မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှလောက် အရည်အချင်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ
ဟာ အရှင်ဘုရား စကားကို လိုက်နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဲရင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ယုံမှားကင်းတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသလဲဘုရား”လို့ ဆိုတော့။

မြတ်စွာဘုရားက “ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် (၂)မျိုး။ အဲဒီလို ခန္ဓာ
ငါးပါး ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို မြင်လို့ရှိရင်လဲ
ငါဘုရားစကားကို လိုက်နာသည် မည်ပါတယ်။ ရဲရင့်သူ ယုံမှားကင်းသူ
မည်ပါတယ်” မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

အမြင်ထူး (၃)မျိုး ရရှိနိုင်

ဒီနောက် သစ္စက၊က ထပ်ပြီးတော့ မေးတယ်။ ကိလေသာတို့မှ
လွတ်ကင်းတဲ့ စိတ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်အမြင်ထူးတွေနဲ့ ပြည့်စုံ
ပါသလဲလို့ မေးလျှောက်တော့-

မြတ်စွာဘုရားက “သတိပဋ္ဌာန်တရားကို အားထုတ်လို့ ကိလေသာ
တို့မှ လွတ်ကင်းတဲ့ စိတ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အမြင်ထူး (၃)မျိုး ရရှိနိုင်တယ်။

နံပါတ် (၁)ကတော့ ဉာဏ်အမြင်ထူး၊ ဉာဏ်အမြင်ထူးခြားတာ ရှိနိုင်
တယ်။ အကျင့်ရဲ့ ထူးခြားချက် လွတ်မြောက်မှုရဲ့ ထူးခြားချက်၊ အဲဒီလို
ထူးခြားချက် သုံးမျိုးကို ရရှိနိုင်တယ်။

အဲဒီတော့ နံပါတ် (၁) မေးခွန်းမှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ စကားတော်ကို

မိခင်ဇရာဝတီ

လိုက်နာသူ၊ ရဲရင့်သူ၊ ယုံမှားသံသယကင်းသူ ဖြစ်နိုင်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် (၂)လကြာတဲ့အခါ ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူတယ်။

အဲဒီမှာ ဒုက္ခသစ္စာဟာ ပိုင်းခြား၍ သိရမယ့်တရား။ ဒုက္ခသစ္စာကို “သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ”- စွဲလမ်းစရာဖြစ်တဲ့ ငါးခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ ငါးပါးကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲတာအမှန်။

ဓမ္မစကြာ ဟောစဉ်ကတော့ ဒုက္ခနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဟော- သစ္စာလေးပါးထဲမှာ ထည့်သွင်း ပြီးတော့ ဒါကသိရမယ့်တရား၊ ဒါက ပယ်ရမယ့်တရား၊ ဒါက ဆိုက်ရောက်ရ မည့် တရား၊ ဒါက ပွားများရမယ့် တရား။

အဲဒီလို ဟောကြားပြီးတဲ့နောက် ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူပြီးလို့ (၅)ရက်မြောက်မှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီ (၅)ဦးကလည်း သောတာပန်ဖြစ်ကြတော့ သောတာပန်ဖြစ်ပြီး ရဟန်းအဖြစ်ကို ရောက်ပြီးကြပြီ။ ဧဟိဘိက္ခုရဟန်းတွေ-

ဒုက္ခတွေ့အကျယ်ချဲ့

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဘာဟောသလဲလို့ဆိုတော့ “အထခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂီယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ”။

ဓမ္မစကြာတရား ဟောပြီးတော့ (၅)ရက်မြောက်တဲ့နေ့ကျတော့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ဟောတော်မူတယ်။ ဒုက္ခခန္ဓာ ငါးပါးကိုပဲ အကျယ်ချဲ့ ဟောတယ်။ ဘယ်စကားက စဟောသလဲ ဆိုတော့-

ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ရူပဉ္စဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ နဟိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ လဗ္ဘေထစ
ရူပေ ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာဟောသီတိ၊
ယသ္မာစ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ တသ္မာ ရူပံ အာဗာဓာယ
သံဝတ္တတိ၊ နစလဗ္ဘတိ ရူပေ ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
ရူပံ မာဟောသီတိ။

ဒုက္ခသစ္စာနောက်ပိုင်းမှာ “သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ”။

မိခင်ဇရာဝတီ

အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ။ အဲဒီ ဒုက္ခသစ္စာ
ငါးပါးကို ဆက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက-
ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်လို့ ခေါင်းစဉ်ပြီး။

အနတ္တမြင်ဖို့စက်လှ

အနတ္တလက္ခဏာသုတ်မှာ အနတ္တက စဟောတယ်။ အနတ္တဆိုတာ
ဘာကြောင့်ဟောရသလဲဆိုတော့ ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ အတ္တအစွဲက
အင်မတန် အားကြီးပါတယ်။ အတ္တအစွဲက အသက်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အစွဲရှိတယ်။
ဇီဝ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အစွဲရှိတယ်။ အနှစ်သာရရှိတယ်ဆိုတဲ့ အစွဲကြီးက
အင်မတန် ကြီးမားတယ်။

သာမန်အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့ အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုခု
ပြုကြတဲ့အခါပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ယောင်ရမ်းပြီးတော့ ပြောကြ၊ ဆိုကြတဲ့ နေရာမှာ
အနိစ္စ။ အသက်ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ထိုင်ရာကထလိုက်လို့ရှိရင် အနိစ္စ- အနိစ္စ၊
ဒုက္ခ- ဒုက္ခလို့ ငြီးကြတယ်။ အနတ္တ- အနတ္တလို့ ဘယ်သူမှ မငြီးကြဘူး။

အနိစ္စနဲ့ ဒုက္ခကတော့ စကားလုံးလည်း တွင်ကျယ်တယ်။ သုံးလည်း
သုံးတာများတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အနိစ္စ- မမြဲတဲ့အချက်က ပေါ်လွင်
တယ်။ ဒုက္ခ- ဆင်းရဲတဲ့အချက်ကလည်း ပေါ်လွင်တယ်။

တစ်ခါတရံ မိမိရှေ့မှာ လူတစ်ယောက်က အိုးတစ်လုံး မလာတယ်။
အဲဒီအိုး မိမိရှေ့တွင် ကျကွဲသွားတယ်။ ဒါမျိုးကျတော့ အနိစ္စပဲ။ အနိစ္စ
သဘောလေး ထင်ရှားတယ်။ ဆူးစူးတဲ့အခါ ခလုတ်တိုက်မိတဲ့အခါမှာလည်းပဲ
ဒုက္ခသဘော ထင်ရှားတယ်။

ဟောဒီ အတ္တကို ဖြိုခွင်းဖို့ကျတော့ အင်မတန်ခက်တယ်။ ဒါကြောင့်
မြတ်စွာဘုရား ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူပြီးနောက် (၅)ရက်မြောက်နေ့
မှာ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ”- ရဟန်းတို့ ရုပ်ဟာ အနတ္တ၊ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်
ဘူး၊ အစိုးမရဘူး။

မှန်တယ်တဲ့။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီး ဖွဲ့စည်းထားတာက ဓာတ်ကြီးလေး
ပါ။ ပင်မရုပ်ကြီးလေးပါးနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အရံရုပ်သေး (၂၄)ကလည်း ပါတယ်။ ပင်မရုပ်ကြီး (၄)ပါးနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတော့ ပထဝီဓာတ်က (၂၀)၊ ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသဲ၊ အမြှေး၊ အဖျင်း၊ အဆုတ်၊ အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်၊ ခက်မာတဲ့ နူးညံ့တဲ့ မြေဓာတ်ပေါင်းက (၂၀)။

သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ အဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ် ဖွဲ့စည်းခြင်းသဘောရှိတယ်။ ယိုစီးခြင်းသဘောရှိတဲ့ ဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်က (၁၂)မျိုး။

ပူအေးတဲ့ သဘောရှိတဲ့ ဝမ်းမီးကစပြီးတော့ တစ်ရက်ခြား ဖျားခြင်း၊ နှစ်ရက်ခြား ဖျားခြင်း အစရှိတဲ့ တေဇောဓာတ်က (၄)မျိုး။

တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောရှိတဲ့ ဝါယောဓာတ်က ခန္ဓာကိုယ်တွင်း မှာ (၆)မျိုးပေါင်းတော့ (၄၂)ပုံ။

အဲဒီ (၄၂)ပုံနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို “ရူပံ အိက္ခဝေ အနတ္တံ”- ရဟန်းတို့ ရုပ်ဟာ စဉ်းစားကြည့်ကြတဲ့ ကိုယ်မပိုင်ဘူး။ ဘာမှ အနှစ်သာရ မရှိဘူးတဲ့။

အကယ်၍ များ ကိုယ်ပိုင်လို့ရှိရင် ဒီရုပ်ဟာ ဘယ်နာမလဲ။ ဒီရုပ် ဘယ်သေမလဲ။ ဒီရုပ် နာတာ၊ သေတာဟာ မပိုင်လို့ပါပဲ။ အကယ်၍ များ ပိုင်မယ်ဆိုရင် ဒီရုပ် မအို၊ မနာ၊ မသေဘူး။

သို့သော်လဲ ရုပ်နာတယ်၊ ရုပ်သေတယ်၊ အသားနာတယ်၊ အရိုးနာ တယ် အစရှိသည်ဖြင့် ရုပ်ဟာ နာလာတာ မပိုင်လို့ပါပဲ။ အဲဒီတော့ အဲဒီလိုပဲ မြတ်စွာဘုရားက အနတ္တဖြစ်ပုံ ဝေဒနာ၊ အကယ်၍ ကိုယ်ပိုင်မယ်ဆိုရင် ဘယ်ဝေဒနာ ဘယ်ဒုက္ခ ဖြစ်မလဲ။

သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် (စိတ်)

စိတ်ဟာလဲ အနှစ်သာရ မိမိပိုင်တယ်ဆိုရင် စိတ်နာတယ်ဆိုတာ ဘယ်ရှိမလဲ။ စိတ်နာစွဲတာဟာ အမှန်ကတော့ မိမိမပိုင်လို့ပါပဲ။

မိမိကတော့ စိတ်ချမ်းသာချင်တယ်။ သို့သော်လည်း စိတ်က နာလျက်ပဲ၊ သေလျက်ပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

သေခြင်းသုံးမျိုး

အဲဒီတော့ ဒီလို ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေရဲ့ သေခြင်းဟာ (၃)မျိုး ရှိတာကိုး။

၁။ ခဏိကမရဏ၊

၂။ သမ္ပုတိမရဏ၊

၃။ သမုစ္ဆေဒမရဏ-လို့ (၃)မျိုး ရှိတာကိုး။

ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေ ခဏဖြစ်ပြီးတော့ ခဏပျက်တဲ့ ခဏိက မရဏက တစ်မျိုး။

သမ္ပုတိမရဏ- တစ်ဘဝလုံးမှာ တစ်ခါသေတဲ့နည်းက တစ်နည်း။

ဘုရား ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ သန္တာန်မှာ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာ တွေကို ဖြတ်တောက်ပြီး နောက်ထပ်မဖြစ်တော့တဲ့အထိ ရုပ်နာမ် မဖြစ်တော့ ဘူးဆိုတဲ့ အခါကျတော့ သမုစ္ဆေဒမရဏလို့ ခေါ်တယ်။ သေခြင်းက (၃)မျိုး ရှိတယ်။

ခဏိကမရဏ

အဲဒီတော့ တစ်ဘဝ တစ်ခါသေတဲ့ သေနည်းမျိုးက သမထအရာ မှာတော့ အသုံးချရပါတယ်။ မရဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားတဲ့အခါပါ။

သမုစ္ဆေဒမရဏ ကိလေသာတွေကို ဖြတ်တောက်နိုင်လို့ နောက်ထပ် မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါကလဲ ဝိပဿနာအရာမှာတော့ အဓိက မကျပါဘူး။

ခဏိကမရဏ- ခဏဖြစ်ပြီး ခဏပျက်တဲ့ မရဏ။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ ခဏိကမရဏကို မြင်အောင်ကြည့်တော့ ဒါလဲပဲ စာပေ ကျမ်းဂန်အရ လက်ဖျောက်တစ်ချက်တီးအတွင်းမှာ ရာပေါင်းများစွာ၊ ထောင် ပေါင်းများစွာ၊ သောင်းပေါင်းများစွာ၊ သိန်းပေါင်းများစွာ ရုပ်တွေ နာမ်တွေ သေကျေပျက်စီးတာကို မမြဲတဲ့သဘောကို မြင်နိုင်မှ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိမိဉာဏ်မှီသလောက် မြင်အောင်ကြည့် နိုင်လို့ရှိရင် ဝိပဿနာဖြစ်ပါတယ်။ ခဏိကမရဏ ကြည့်ရာ ရောက်ပါတယ်။

ကိုယ်တော်တိုင်

အဲဒါကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ခဏဖြစ်ပြီး ခဏပျက်တာကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် ပဉ္စဝဂ္ဂီအရိယာ အရှင်မြတ်တွေကို ဘာမေးသလဲ။

တံ ကိ မညထ ဘိက္ခဝေ။

ရဟန်းတို့ သင်တို့ဉာဏ်ထဲမှာ ကြည့်လိုက်၊ ဘယ်လိုထင်သလဲ။ “ရူပနိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါ”- ရုပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ (မြတ်စွာဘုရား ရွှေနှုတ်တော်ထွက် အမေးတော်စကား)

ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်များက “အနိစ္စံ ဘန္တေ”- မမြဲပါဘုရား။

ဟော- အနိစ္စလက္ခဏာယဉ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများ မြင်အောင်ကြည့်ရမှာက အစထဲက ဧရာတည်လာခဲ့တာက တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်၊ လေနဲ့ ဧရာတည်ခဲ့ကြတယ်။ ဝါယောဓာတ်ကို သိမ်းဆည်းတဲ့ သတိ၊ ဝိပဿနာ ထိုက်တန်သလောက် တင်ပြီးပြီ။

ဝါယောရုပ် ဝိပဿနာ

ဒီနေ့ည ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်- တွန်းကန်လှုပ်ရှားသဘောရှိတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အရှုခံဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရား။

သူက နိစ္စနဲ့ အနိစ္စကြည့်တဲ့နေရာမှာ အင်မတန် ပေါ်လွင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ထွက်လေ ဝင်လေ။ တစ်နာရီမှာ ကိုယ်က ရာပေါင်းများစွာ ထွက်လေ ဝင်လေကို အသုံးပြုနေတယ်။ ပြောမယ်ဆိုရင် ထောင်ပေါင်းများစွာ ပြောရမှာပေါ့။

အဲဒီတော့ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားတဲ့သဘောက ရှိနေတော့ မြတ်စွာဘုရားက ရုပ်တွေအားလုံးကို စုခြုံပြီး မေးတော်မူတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီများကျတော့ ဒီလို စုခြုံပြီး အားလုံးကို ခြုံပြီးတော့ မမေးပဲနဲ့ ခွဲခြမ်းမေးမယ်။

ရူပံ- ထွက်လေ ဝင်လေ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည်။
နိစ္စံဝါ- မြဲသလော။ အနိစ္စံဝါ- မမြဲဘူးလော။

မိခင်ဧရာဝတီ

ကြည့်လိုက်၊ ထွက်လေ ဝင်လေ၊ ဒီငါးရက်၊ ခြောက်ရက်တာ ကာလ
အတွင်း ထွက်လေ ဝင်လေ ထုတ်မှုတ်ခဲ့တဲ့ အခါပေါင်းဟာ မနည်းဘူး။

အကယ်၍ မြဲမယ်ဆိုရင် အစုအပုံကြီးနည်းမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ
တော့ “ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါဝ အာကာသေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိစ”- ကောင်းကင်မှာ လျှပ်စီး
လက်သလိုပါပဲ။ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားတယ်။

ရုပ်- တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောရှိတဲ့ ဝါယောရုပ်သည်။ နိစ္စံဝါ-
မြဲသလော။ အနိစ္စံဝါ- မမြဲသလော။ ရုပ် (၂၈)ပါးထဲက ဝါယောရုပ်လေး
တစ်ခုကိုပဲ မေးလိုက်မယ်ဆိုရင် “အနိစ္စံဘန္တေ”- မမြဲပါဘုရား။

မမြဲတာ ထင်ရှားပါတယ်။ အတ္တကို ဖြိုချင်တာကိုး။ အတ္တကို ဖြိုချင်
တဲ့အခါကျတော့ အနိစ္စကစပြီးကြည့်မှ ပိုပြီးတော့ မြင်ပါတယ်။ အနိစ္စဆိုတာ
မမြဲဘူး။ မမြဲတယ်ဆိုတာ ရုပ်ဆိုရင် ရုပ်သေတယ်ပေါ့။

“ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံဝိတံ သုခံဝိတံ”- အဲဒီလို ရုပ်သေတယ်ဆိုတော့
မမြဲတဲ့ရုပ်၊ မမြဲတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံဝါ- ဆင်းရဲ
သလား။ သုခံဝါ- ချမ်းသာသလားလို့ မေးတော့ “ဒုက္ခံဘန္တေ”- ဆင်းရဲလှပါ
တယ်ဘုရား။

အနိစ္စဒဏ်ချက်ကြီး ရှိနေတာကိုး။ ပါလာတော့ ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခ
ဒဏ်ချက်ကလည်း ကပ်ပါလာ၊ အဲဒီတော့ အနိစ္စ၊ သေဒဏ်ချက်နဲ့ ဒုက္ခ
ဆင်းရဲ ဒဏ်ချက် (၂)ခု ရှိနေတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ကို။

ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံနုတံ သမနုပဿိတုံ
ဧတံ မမ ဧသောဟမသ္မိ ဧသော မေအတ္တာတိ။

အဲဒီလို မြဲလဲမမြဲ သေပြီးတော့နေတဲ့ ရုပ်၊ ဆင်းရဲဆင်းရဲ
ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ဖြစ်နေတတ်တဲ့ ဝါယောရုပ်ကို။ ဧတံမမ- ဒါငါ့ရုပ်၊
ထွက်လေ ဝင်လေ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောလေးကို။ ဧတံမမ- ဒါငါ့ရုပ်
ငါ၏ရုပ် ဟော- စွဲလိုက်တာ။ ငါ၏ရုပ် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်တာ။

ဧသောဟမသ္မိ- အဲဒီရုပ်သည် ငါ။ ဧသောမေအတ္တာ- ရုပ်သည်
ငါ၏အတ္တ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေတယ်။ ဣတိ- ဤသို့။ သမနုပဿိတုံ-
ရှုမြင်ခြင်းငှါ။ ကလ္လံနုခေါ်- သင့်ပါမည်လော မြတ်စွာဘုရားက မေးတာ။

မိခင်ဇရာဝတီ

မြတ်စွာဘုရားက ရုပ် (၂၈)ပါး လုံး ပေါင်းပြီးတော့ မေးတော်မူတယ်။

ယောကီတို့အားလုံး ဧရာတည် အားထုတ်လာတာ ထွက်လေ ဝင်လေ ဆိုတဲ့ ဝါယောရုပ်၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်နဲ့ ဧရာတည်လာတာ ဆိုတော့ ဒီရုပ်လေးတစ်ခုပဲ နာလည်းနာ၊ သေလည်းသေ၊ ဆင်းရဲတဲ့ရုပ်ကို ဒါငါ့ရုပ်၊ ဒီရုပ်သည်ငါ၊ ဒီရုပ် ငါ့အတ္တ၊ ဒီလို လွဲလွဲမှားမှား သုံးသပ်ဖို့ တော်မလားဆိုတော့ “နောဟေတံ ဘန္တေ”လို့ ပဉ္စဝဂ္ဂီ အရှင်မြတ်များက မသင့်တော်ပါဘူးလို့ ဖြေသလို ဖြေကြရမှာပါ။

ခန္ဓာဖွဲ့၍

ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသနဉာဏ်။

ခန္ဓာဖွဲ့ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဝါယောရုပ်၊ တွန်းကန် လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ “ရူပက္ခန္ဓာ”။

ဖောက်ပြန်ထွေပြား ဖြစ်တတ်ငြား၍ စကားပုံသေ ရုပ်ခေါ်ပေ၏။

ရုပ်ဆိုတာ ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့သဘော၊ ရုပ်- ရူပက္ခန္ဓာ- ဖွဲ့ရမှာ ကိုး။ ရူပက္ခန္ဓာ ဖွဲ့လို့ရတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် မြသလား၊ မမြဘူးလား မေးတော့ အနိစ္စ ထွက်လေ ဝင်လေ တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဖြစ်နေတာကိုး။

ဖြစ်ပျက် အင်မတန် ထင်ရှားတာ။ (၁)နာရီမှာဆိုရင် (၈၀၀- ၉၀၀)လောက် သူကဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်နဲ့ ဒီလိုသွားနေတာကိုး။

“နောဟေတံဘန္တေ”- ဒါငါ့ရဲ့ရုပ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေသည် ငါ့ရဲ့ရုပ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေသည် ငါ၊ ထွက်လေ ဝင်လေသည် ငါ၏အတ္တ အနှစ်သာရ လို့ ဒီလို လွဲလွဲမှားမှား ဆင်ခြင်စဉ်းစားဖို့ ရှုမြင်ဖို့ မတော်ပါဘုရား။

ရုပ် ဓာတ်ကြီးလေးပါးထဲက တေဇောရုပ်ကို ကြည့်ဦး။ အပူနဲ့အအေး ပူ လာမယ်၊ အေးလာမယ်။

ဒီရုပ်ရဲ့သဘောဟာလည်းပဲ ပူတဲ့ အေးတဲ့နေရာတွေမှာပဲ အဖန် အဖန် အထပ်ထပ် အမျိုးမျိုး ဖောက်ပြန်ပြီးတော့ အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခ အချက်၊ အနတ္တအချက်ကလေးတွေဟာ ပေါ်လွင်ပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ရှုနည်းရက အားလုံးမြင်

ရုပ်အပေါင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတယ်။ ခုတော့ စိတ်ကြည့်ရမှာကိုး။ အစိပ်စိပ်ကြည့်တတ်ပြီ ဆိုတော့မှ “တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ယံကိစ္ဆိရူပံ အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓံဝါ ဩဠာရိကံဝါ သုခုမံဝါ ဟိနံဝါ ပဏီတံဝါ ယံ ဒုရေဝါ သန္တိကေဝါ သဗ္ဗရူပံ၊ နေတမမ နေသောဟမသ္မိ နမေသော အတ္တာတိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”။

ဒါ ရုပ်အားလုံး ပေါင်းပြီးရှုတဲ့ ဝိပဿနာရှုနည်းပဲ။ စောစောက တစ်ခုချင်းလေး တစ်ခုချင်းလေး မေးမြန်းလာတဲ့အတိုင်း ပြောကြစို့။ အဲဒီလို ရုပ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အတိတ်ကာလမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်မှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ နောင်အခါမှာ ဖြစ်ပေါ်မယ့် တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ အဲဒီရုပ်ကို-

ဧတမမ- ဒါ ငါ့ရုပ်။ ဧသောဟမသ္မိ- ဒီတွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် ငါ။ ဧသောမေအတ္တာ- တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တ အဲဒီလို မရှုနဲ့ မမြင်ပါနဲ့တဲ့။

တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် “နေတမမ”- ငါ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်ဘူး။ “နေသောဟမသ္မိ”- တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် ငါ မဟုတ်။ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် ငါ၏ဥစ္စာ မဟုတ်။ “နမေသော အတ္တာ”- တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်သည် ငါ၏အတ္တ မဟုတ်။ အဲဒီလို ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာနဲ့ ကြည့်ရမယ်။

ပစ္စုပ္ပန် တည့်တည့်ကြည့်ပြီးတဲ့အခါ ပေါင်းပြီးတော့ ဒီ (၁၁)မျိုးနဲ့ လည်း ကြည့်ရမှာကိုး။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံဝါ- အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်။

“အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓံဝါ”- မိမိသန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်။

“ဩဠာရိကံ သုခုမံဝါ”- ရုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

“ဇီဝိဝါ ပဏိတံဝါ”- ယုတ်ညံ့တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်
မြတ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်။

“ဒုရေဝါ သန္တိကေဝါ”- မိမိအနီးမှာရှိနေတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား
ဝါယောရုပ်၊ အဝေးမှာရှိနေတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်။

ဟော- ပေါင်းတော့ (၁၁)နည်း။

အဲဒါတွေအားလုံးဟာ “နေတံမမ”- အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
မှာဖြစ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ မိမိသန္တာန် သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာ
ဖြစ်နေတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား
ဝါယောရုပ်၊ နူးညံ့တဲ့ရုပ်၊ ယုတ်ညံ့တဲ့ရုပ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ရုပ်၊ အနီးမှာရှိတဲ့ရုပ်၊
အဝေးမှာရှိတဲ့ရုပ်၊ အဲဒီရုပ်တွေအားလုံးဟာ-

နေတံမမ - ငါရုပ်မဟုတ်ဘူး။

နေသောဟမသ္မိ - ငါပိုင်မဟုတ်ဘူး။

နမေသောအတ္တာ - ငါမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှားနေ
တဲ့ ဝါယောရုပ်သည် ငါ့ရဲ့အတ္တ မဟုတ်။

အဲဒီလို “သမ္ပပညာယဒဋ္ဌဗ္ဗံ”- ကောင်းစွာဉာဏ်ပညာနဲ့ မြင်အောင်
ကြည့်ရမယ်။ အဲဒါကို သမ္ပသနဉာဏ် ယထာဘူတဉာဏ် ရပြီ။

ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္ပသနဉာဏ်။

သုံးဖြာလက္ခဏာ အမှတ်တံဆိပ်ကြီး သုံးမျိုးနဲ့ကြည့်တဲ့နည်း။

ဒါကြောင့် ထွက်လေ ဝင်လေ-

ဝါယောတွင်မည် ရုပ်ထိုဤကား မြင့်ရှည်ကာလ မတည်ထဲ ခဏ
ဖြစ်လျှက် ခဏပျက်၏။ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် နှိပ်စက်ဒဏ်ဖြင့် ပူပန်မစဲ လွန်ဆင်း
ရဲ၏။ ခိုင်မြဲကြောမာ နှစ်မပါဘူး။ သူ့သဘာဝ အနိစ္စသည် ဒုက္ခ အနတ္တ
ပါတကားလို့ အဲဒီလို မြင်ရမှာ။ အခြားရုပ် အခြားနာမ်တွေ ဒီအတိုင်းရှိပါ။

ဧဝံပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။

အဲဒီလို အနိစ္စအမှတ်တံဆိပ်၊ ဒုက္ခအမှတ်တံဆိပ်၊ အနတ္တအမှတ်
တံဆိပ်တွေနဲ့ မြင်ပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ရုပ်အပေါ်မှာ ငြီးငွေ့လာတယ်။
နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒီပါဠိတော်မှာတော့ ပြီးငွေ့ပြီးတော့ နိဗ္ဗိဒါဝိရဇ္ဇတိ။ ပြီးငွေ့ပြီးရင် “ဝိရဇ္ဇတိ”- တပ်မက်မှုတွေ ကင်းတယ် မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဝိရာဂ၊ ဝိမုစ္စတိ- မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ် ပြီးတော့ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့ “ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမီတိ ဉာဏ်ဟောတိ”၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန်မှာ-

အဲဒီလို ဟောနည်းနဲ့ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ် မြတ်စွာဘုရားစုံအောင် ဟောကြားတော်မူတယ်။ စုံအောင်ဟောတယ်။

အဲဒီလို စုံအောင်ဟောလိုက်တဲ့ အခါကျတော့-

ဣမသ္မိံစပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ
ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသု။

ဂါထာမပါ စုဏ္ဏိယ သက်သက်ဖြင့် ဟောကြားအပ်တဲ့ ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ် ဒေသနာတော်ကို နာကြားရတဲ့အတွက် ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတော်တို့ရဲ့ စိတ်တို့သည် အာသဝေါလေးတန် ကင်းကွာပြီးတော့ စွဲလမ်းမှုကင်းကွာပြီးတော့ “အနုပါဒါယ အာသဝေဟိစိတ္တံဝိ မုစ္စိသု”- အရှင်မြတ်တို့ရဲ့ စိတ်တော်တွေဟာ အာသဝေါတရားတို့က လွတ်ကင်းကြပြီ။

ရဟန္တာ (၆)ပါး

တေနခေါပန သမယနေ ဆလောကေ အရဟန္တာ ဟောန္တိ။

တေနခေါပန သမယေန- အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်မြတ်ကို ဟောပြောရာ ထိုအခါ၌။ လောကေ- လူ့လောက၌ အရဟန္တာ ကိလေသာကင်းကွာ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတို့သည်။ ဆ- ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကြီး ဟောလိုက်တော့ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦးက သောတာပန်အဆင့်ကနေပြီးတော့ ရဟန္တာအဆင့် ရောက်ရှိပြီးသွားတော့ လောကကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ရဟန္တာ (၆)ပါး (ဘုရားအပါအဝင်) ကိလေသာကင်းကွာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် (၆)ပါးရပြီလို့ သင်္ဂါယနာထေရ် အရှင်မြတ်တို့က မှတ်တမ်းတင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်-

မိခင်ဧရာဝတီ

နိဂုံး

ကရောန္တေဝံ သဒ္ဓဟန္တိ၊ ယေသန္တာသန္တသာသနံ၊

နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ ဘဝဂတေ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တာဝိရဇ္ဇေရ။

ယေသန္တာ- သူမြတ်ဖြစ်ရန် ရုပ်နှင့်နာမ်ဝယ် ဓာတ်ခံကိန်းအောင်း
အကြင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သန္တသာသနံ- အေးအေးမြမြ ဟောညွှန်
ပြသည့် ဗုဒ္ဓဟောဖော် အဆုံးအမတော်ကြီးကို။ သဒ္ဓဟန္တိ- ကြောင်းကျိုး
နှစ်တန် ခွဲဝေဖန်၍ အမှန်ကိုပင် လက်ခံသိမ်းပိုက်ကြကုန်၏။ တေသန္တာ-
သူမြတ်ဖြစ်ရန် ရုပ်နှင့်နာမ်ဝယ် ဓာတ်ခံကိန်းအောင်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့
သည်။ ဘဝဂတေ- ဘဝဖန်ခါ သံသရာဝယ် ခန္ဓာကိုယ်နှင့်စပ် အရပ်ရပ်၌။
နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ- သာသနာတော်ကပေးသည့် အသိဉာဏ် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်
ကြသဖြင့် ငြီးငွေ့ကြကုန်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ- ဝိပဿနာဉာဏ် အမြင်မှန်ရရှိကြ
သဖြင့် ငြီးငွေ့ကြလေကုန်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တာ- သာသနာတော်ကပေးသည့်
အသိဉာဏ် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ကြသဖြင့် ငြီးငွေ့ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဝိရဇ္ဇေရ- မဂ်ဉာဏ်သို့ဆက် တရားတက်၍ တပ်မက်ခင်မင် လိုချင်မှုမရှိကြပဲ
ငြိမ်းချမ်းကြကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဆဋ္ဌမနေ ဟောစဉ်ပြီး၏။

သတ္တမနေ ဟောစဉ်

၁၃၆၂-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၇)ရက်။

ဘဝဖြစ်စဉ်ကိုသိအောင်

ရန်ကုန်တိုင်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း (၃၃၇-က) လယ်တီ
ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီ
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒခံ လယ်တီဝိပဿနာရှုနည်း ပြန့်ပွားရေး

မိခင်ဧရာဝတီ

အဖွဲ့ချုပ်က ကြီးမှူးကျင်းပသော လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်း
မှာ ယနေ့ ယောဂီများ တရားအားထုတ်လာခဲ့တာ (၇)ရက် သမထပိုင်း
ဝိပဿနာ ပိုင်းလို့ (၂)ပိုင်း ထားပြီးတော့ အားထုတ်လာခဲ့ကြတာ။

“တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ ဘာကယ်တမ်းတော့ မိမိတို့ရဲ့ ဘဝ
ဖြစ်စဉ်ကိုသိအောင် အတွင်းကျကျသိအောင် ဆောင်ရွက်နေတာပါ။
အတွင်းကျကျ သိအောင် ကြည့်တဲ့နည်းပါ။” ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့-

ဘဝဆိုတာ

ဘဝဆိုတာ စ၍ဖြစ်ပြီး “မီးလျှံရေယဉ်ကဲ့အသွင် အစဉ်ဖြစ်ပွား၏”
ဆိုတဲ့အတိုင်း။

ဘဝပဋိသန္ဓေက စပြီးတော့ ဖြစ်တဲ့အချိန်ကစပြီးတော့ ရုပ်အစဉ်
နာမ်အစဉ်တွေ မီးလျှံများလို မီးတောက်လိုပဲ ဖယောင်းတိုင်လေး ထွန်းထား
ဆီမီးလျှံလေး မပြတ်တောက်လောင်နေသလိုပဲ။

နဒီသောတောဝိယ- ရေအယဉ်လိုပဲ။ ဒါကြောင့် “စ၍ဖြစ်ပြီး မီးလျှံ
ရေယဉ်ကဲ့အသွင် အစဉ်ဖြစ်ပွား၏”။ ရုပ်တွေဖြစ်သလို နာမ်တရားတွေရဲ့
ဖြစ်ထုံးလည်း ဒီနည်းပါပဲ။

ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊ ဝိထိ၊ စုတိ အစဉ်အားဖြင့် ပြောတဲ့အခါကျတော့
မြင်သိစိတ်တွေ ကြားသိစိတ်တွေ ဒီလိုဝိထိစိတ်မျိုးတွေ ဖြစ်ရင်ဖြစ်၊ မဖြစ်လို့
ရှိရင် အိပ်နေတဲ့အခါမျိုးမှာ ဘဝင်ကျနေပါတယ်။ ဘဝင်စိတ်ကတော့
ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့ နေတာပါပဲ။

အဲဒီတော့ ယနေ့ ယောဂီများ ဝိပဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့
ကြည့်ပုံ ရှုပုံလေး ပြောကြရအောင်။

ကြည့်ပုံ ရှုပုံဟာ မိမိတို့ ဒီတရားစခန်း စကတည်းက အသုံးပြုပြီး
တော့ လာခဲ့တာက တွန်းကန်လှုပ်ရှား သဘောရှိတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ
ဝါယောဓာတ်။ အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောဓာတ်ကို စောင့်ပြီးတော့
ကြည့်နေတာက သတိ။

အဲဒီလို ကြည့်နေတာက ဘာကြောင့်လဲ။ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာ စိတ်ကလေးမြဲပြီးတော့ ငြိမ်ပြီးတော့နေအောင် အားထုတ်လာ ခဲ့ကြတာပဲ။

ထိသိခိတ်

အားထုတ်လာခဲ့ကြတော့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောဓာတ်နဲ့ ဝိပဿနာရှုပုံ ပြောဆိုပြီးပါပြီ။ သတိနဲ့ ပတ်သက်လို့လဲပဲ “ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသနဉာဏ်”။ သမ္မသနဉာဏ် ဖြစ်ပွားပုံလေး ပြောခဲ့ပြီ။

ဒီထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောဓာတ်ရယ်၊ သတိရယ်၊ စိတ်ရယ်။ ဒီ ဧရာတည်လာတဲ့ တရားသုံးမျိုး။ အဲဒီသုံးမျိုးထဲက ယနေ့စိတ်။

စိတ်ကို ဘာသာပြန်တော့ “အသိ” ဝိညာဉ်လို့လည်း ခေါ်တယ်။ စိတ်လို့လည်း ခေါ်တယ်။

“အာရုံယူဘိ အသိသဘော စိတ်မနောကို ဝိညာဏ်ဆို၏”

အာရုံကို ယူတတ်တယ်။ အသိသဘောလေး မနောလေးကို စိတ်- ဝိညာဉ် ဒီလိုခေါ်ရတယ်။

အဲဒီတော့ သိဆိုတဲ့စကားလေး။ သိတတ်တယ်၊ ကြံတတ်တယ်၊ တွေး တတ်တယ်။ အဲဒါကို စိတ်၊ ဝိညာဉ်၊ သူ့ချည်းထဲ ကျော်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့ အခြေခံမပါလို့ ရှိရင်လဲ မမြင်တတ်ပဲ ရှိနေတယ်။

ဒါကြောင့် ရုပ်ပါရမှာပေါ့။ ရုပ်မှာကတော့ ထွက်လေ ဝင်လေလေး တိုးထွက်တာ တိုးဝင်တာ မှတ်ပါဆိုတဲ့ စကားလေး။ မှတ်လိုက်တော့ သိတယ်။ တိုးထွက်တယ်၊ တိုးဝင်တယ်။

ထွက်လေ တိုးထွက်တယ်။ ဝင်လေ တိုးဝင်တယ်။ တိုးဝင်တယ် တိုးထွက်တယ်ဆိုတာ ထိခိုက်ပြီးတော့ ဝင်တယ်။ ထိခိုက်ပြီးတော့ ထွက်တယ်။ အဲဒီတော့ ဘာတွေပါရသလဲလို့ဆိုတော့-

ကာယဥ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ၊

ကာယပဿာဒ ကာယအကြည်လေး နှာသီးဖျားဆိုတဲ့ ကာယ

မိခင်ဧရာဝတီ

အကြည်၊ လေဆိုတဲ့ ဝါယောဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။

အဲဒီ နှာသီးဖျားဆိုတဲ့ ကာယအကြည်နဲ့ ဝါယောဆိုတဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ နဲ့ တွေ့ကြဆုံတဲ့အခါကျတော့ “ထိ”ပြီးတော့ “သိ”။

“ထိ” ထိအောင်က ရုပ်(၂)ခုရဲ့အလုပ်၊ တာယပသာဒ ကိုယ် အကြည်ရယ်၊ ကာယပသာဒ ကာယအကြည်ရယ်၊ ဝါယောဆိုတဲ့လေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံရယ်၊ သူတို့နှစ်ခု ပေါင်းဆုံမိတော့ “ကာယ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ (၂)ပါး ဆုံလျှင် ကာယဝိညာဉ် ဖြစ်မြဲပင်”။

ဘာဖြစ်သလဲ “သိ”။ ဘာသိဖြစ်ပေါ်သလဲ မြင်သိ၊ ကြားသိ၊ နံသိ၊ စားသိတွေထဲက ဒီအသိကျတော့ “ထိသိ”။

ထိ- ရုပ်တရားနှစ်ခုရဲ့အလုပ်၊ သိ- နာမ်ရဲ့အလုပ် ဟော- စိတ် ကလေးကို ပြောတာပါ။ ဘာစိတ်တုန်း ကာယဝိညာဉ်စိတ်ပါပဲ။ နှာသီးဖျားမှာ ထိသိဆိုတော့ ယာနဝိညာဉ်စိတ်လို့ ထင်တတ်တယ်၊ လွှဲတတ်တယ်၊ သတိ ထားကြရမှာ။

အဲဒီ ကာယဝိညာဉ်စိတ်ကလေးကို မြတ်စွာဘုရားက ဘုရား ဖြစ်ပြီးနောက် (၂)လ ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ “သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓာပိဒုက္ခာ”- သစ္စာလေးပါးထဲမှာ ဒုက္ခထဲ စာရင်းသွင်းပြီး ဟောတယ်။

* ထွက်လေ ဝင်လေခေါ်တဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောကလဲ ဒုက္ခသစ္စာ။

* ကာယပသာဒ ကာယအကြည်ကလဲ ဒုက္ခသစ္စာ။

ထိလို့သိတဲ့ စိတ်ကလေးကလဲ ကာယဝိညာဉ်စိတ်ကလဲ ဒုက္ခသစ္စာ။ ဒုက္ခသစ္စာ တရားသုံးခု ပူးပေါင်းနေတယ်။ အဲဒါကို ပါဠိတော်မှာ “သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ”။

အဲဒီ ဒုက္ခဘယ်လို ပိုင်းခြားပြီး သိရမယ်။ ပရိညာတဗ္ဗတရား ပိုင်း ခြားသိရမယ့်တရား။ ပိုင်းခြား သိရမယ်။ ဓမ္မစကြာမှာတော့ ပိုင်းခြားသိရ မယ့်တရားတွေ ထုတ်ပြတယ်။ ပယ်ရမည့်တရားတွေ ထုတ်ပြတယ်။ ပွားရ မယ့်တရား မျက်မှောက်ပြုရမယ့် တရားတွေကို ထုတ်ပြတယ်။

တစ်ဆင့်မြင့် အသိ

ပိုင်းခြားပြီးတော့ သိတယ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဆက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကျတော့ ပိုင်းခြားပြီးတော့ သိပုံတွေ တစ်ဆင့်မြင့်ပြီးတော့ “ဝိညာဏ် အနတ္တာ” - ထိလို့သိတဲ့ စိတ်ကလေးကို ဝိညာဏ်လို့ ခေါ်တာ။ အဲဒီ ဝိညာဏ် အနတ္တပါတဲ့။

ဝိညာဏ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကာယဝိညာဏ်စိတ် “ဝိညာဏ် အနတ္တာ” - ဝိညာဏ်သည် အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ် အစိုးမရ။

ဘာကြောင့် အစိုးမရဘူးလို့ ပြောနိုင်သလဲဆိုတော့ အဲဒီစိတ် ဝိညာဏ်လေး ထွက်လေ ဝင်လေ အာရုံမှာ မိမိထိန်းသိမ်းထားတာပါပဲ။ သို့သော်လည်း တစ်ခါတရံ သူပြေးချင်တဲ့နေရာမှာ ပြေးနေတယ်။ မသွားသင့်တဲ့နေရာ သွားနေတယ်။

ခြုံပြီးတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် အခါတိုင်း အခါတိုင်း ဒီစိတ်ကလေးဟာ စိတ်နာတယ်၊ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာတယ်။ အဲဒါလဲ အစိုးမရတဲ့ သဘောကို ပြတာပါပဲ။

အဲဒီလို ဟောတော်မူပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ “တံ ကိမညထ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိညာဏံ နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါတိ”။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ တံ- ထို ငါဘုရား မိန့်တော်မူလတ္တံ့ ဖြစ်တဲ့ စကားကို။ ကိမညထ- အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြပါကုန်သနည်း။ ဝိညာဏံ- စိတ်သည်။ (ယခုအနေနဲ့ အဓိကအားဖြင့် စိတ်အများစုထဲက ဝိညာဏ်-ထိသိစိတ်သည်)

ကာယပဿဒနဲ့ ဝါယောဆိုတဲ့ ရုပ်(၂)ခု ထိမှုကြောင့် ပေါ်လာတဲ့ အသိ၊ ထိသိစိတ်သည်။ နိစ္စံဝါ- မြဲသလော။ အနိစ္စံဝါ- မမြဲသလော။ (ဟော-ထွက်လေ ဝင်လေလေး နှာသီးဝမှာ ထွက်တာ ဝင်တာကို စိတ်ကလေးက ငြိမ်လို့။ သတိလေးက ထိန်းလို့။ ဒီဝါယောကိုသိအောင် ဆောင်ရွက်ပြီးတော့ နေတဲ့စိတ်က။

အဲဒီတော့ “ထိသိ-ထိသိ” ထိတဲ့ကိစ္စ၊ သိတဲ့ကိစ္စ ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်တယ်။ ပျက်တော့ အနိစ္စသဘောလေး “ခယဋ္ဌေန” ကုန်ခမ်းသွားတတ်

မိခင်ဧရာဝတီ

သောကြောင့် အနိစ္စ။

ကုန်ခမ်းသွားတတ်တယ်။ မှန်တယ်။ ထွက်လေအခိုက် ထိ၊ သိ၊
အဲဒီ သိတဲ့စိတ်ကလေးသည် “နိစ္စဝါ”- မြသလော။ “အနိစ္စဝါ”- မမြသလော။

ရဟန်းတော်များက “အနိစ္စဘန္တေ”- မမြပါဘုရား။

ထွက်လေအခိုက် ဝင်လေအခိုက် စိတ်ကလေးကိုပဲ ဖြစ်ပေါ်တဲ့
သိစိတ်ကလေးကို အဲဒီသိစိတ်ကလေးကို ပြန်ပြီးတော့ စဉ်းစားရမှာပဲ။

“ထိ”ဒါကို သိတဲ့စိတ်ကလေး။ “ထိသိ” စိတ်ကလေး မကြာမကြာ
ဖြစ်တယ်။ မကြာမကြာ ပျက်တယ်။

စ၍ဖြစ်ပြီး မီးလျှံရေယဉ်ကဲ့အသွင် အစဉ်ဖြစ်ပွား၏။

ဘဝစပြီး ဖြစ်လာထဲက မီးလျှံလို ရေအယဉ်လို ဖြစ်လာကြတာကိုး။
ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်နေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ “ထိသိ”၊ အဲဒီ အသိ
စိတ်ကလေးဟာ ကာယဝိညာဏ်စိတ်။

ထွက်လေ ဝင်လေကို သိပိုင်းခြားပြီးတော့ သူ့ရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တသဘောကို မြင်အောင် ထင်အောင် ကြည့်ပြီးတော့ နေတဲ့စိတ်။
ဒီစိတ်က ပိုပြီးတော့ အဆင့်အတန်း မြင့်လာတယ်။ ဝိပဿနာ မဟာ
ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်လာပြီ။

အဲဒီ သိတဲ့စိတ်ကလေးကလဲ ထွက်လေကို သိတဲ့စိတ်၊ ဝင်လေကို
သိတဲ့စိတ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ သူ့သဘာဝ အတိုင်း
ဖြစ်နေတာက မီးလျှံရေယဉ်ကဲ့အသွင်တဲ့။

စုပုံထားလို့မရ

ဆီမီးနဲ့လည်း တူတယ်။ မြစ်ရေအယဉ်နဲ့လည်း တူတယ်။ သို့သော်
အဲဒီရုပ်နာမ်တွေဟာ “အဒဿနတော အာယန္တိ ပုဂ္ဂေ နတ္ထိ အနာဂတေ”တဲ့
အစက မိမိဆီမှာ စုပုံရှိပြီးတော့ အကုန်လုံးရှိနေတာတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့။
ထိသိစိတ်ကလေးက ဖြစ်ပြီးတော့ စုပုံထားလို့ မရပဲ ပျက်သွားတော့တာပဲ။
ဒါ သဘောပေါက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် “အနိစ္စဘန္တေ”- မမြပါဘုရား။

“ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံဝါတံ သုခံဝါတိ”- အဲဒီ ထိသိစိတ်ကလေး တစ်ခု

မိခင်ဧရာဝတီ

ထဲပဲ ပြောကြပါစို့။

မမြဲဘူးဆိုတော့ ဆင်းရဲတယ် ခေါ်မလား။ ချမ်းသာတယ် ခေါ်မလားဆိုတော့ ရဟန်းတော်များက “ဒုက္ခဘန္တေ”- ဆင်းရဲလှပါတယ် ဘုရား။

ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံနုတံ သမနုပဿိတုံ
ဧတမမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသောမေအတ္တာတိ။

ရဟန်းတို့ မြဲလည်းမမြဲ၊ ဆင်းရဲလည်း ဆင်းရဲ၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ဖြစ်နေတတ်တဲ့ ထိသိစိတ်ကလေးကို ရှုမှတ်နေတဲ့ စိတ်ကလေးကို မြဲလည်း မမြဲ၊ ဆင်းလည်း ဆင်းရဲနေတဲ့ အဲဒီစိတ်ကလေးကို-

ဧတမမ - ဒါငါ့ရဲ့စိတ်၊

ဧသောဟမသ္မိ - အဲဒါ ငါပဲ၊

ဧသောမေအတ္တာ - အဲဒါ ငါ၏အတ္တပဲ၊ အနှစ်သာရပဲဟူ၍ ရှုမြင်ခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော။

ရဟန်းတော်များက “နောဟေတံဘန္တေ”- ဘယ်လိုမှ မသင့်တော် ပါဘုရား။ အဲဒီလို လျှောက်ထားကြတယ်။

စိတ် (၆)မျိုး

စိတ်ကို တစ်မျိုးကနေပြီးတော့ (၆)မျိုး ပွားပြီးကြည့်ကြရအောင်။ အခုဟာက ထိသိလေး၊ (၆)မျိုး ပွားကြည့်တော့ ဘာလဲဆိုတော့။

မြင်သိစိတ်၊ မြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ သိတယ်။ ငါမြင်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ မြင်သလဲဆိုတော့ “စက္ခုဥ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ”- စက္ခုပသာဒ မျက်စိအကြည်ဓာတ်ကလေးနဲ့ ရူပါရုံနဲ့ ထိခိုက်မိတဲ့အခါမှာ မြင်သိစိတ်ကလေး ပေါ်လာတယ်။ အကြောင်းမဲ့ ပေါ်လာတာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူမှ ဖန်ဆင်းလို့ ပေါ်လာတာ မဟုတ်ပဲလို့ မြင်ရတယ်။

ကြားသိစိတ်ကလေးလဲ ဒီလိုပဲ။ နားအကြည်ဓာတ်ကလေးနဲ့ သဒ္ဓါရုံ ထိခိုက်လို့ ကြားသိစိတ်ကလေး ပေါ်တယ်။ ဟောနေတဲ့ တရားနာတဲ့အခါ ဟောနေတဲ့ တရားနဲ့ မိမိရဲ့နားအကြည်ဓာတ်နဲ့ တရားအသံနဲ့ ထိခိုက်တဲ့အခါ

မိခင်ဧရာဝတီ

ကြားသိစိတ်၊ ရှေ့တစ်ပုဒ် ဟောတယ်။ နောက်တစ်ပုဒ် ဆက် ဟောတယ်။ ဒါက ခပ်ကျဲကျဲ။ ရှေ့တစ်လုံး ဟောတယ်၊ ကြားတယ်။ နောက်တစ်လုံး ဟောတယ် ကြားတယ်။ ဖြစ်ပြီးရင် ပျက်ပျက်သွားတာကိုး။

အရင်တစ်ပတ်က ပြောခဲ့တဲ့ ဥပမာလိုပဲ။ တစ်ခါတရံ ဘုရားပူဇော် ထားတဲ့ ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်းကြည့်။ ရောင်ခြည်တော်စက်ဝိုင်းကြည့် တော့ ပြုံးပြုံးပျက်ပျက်ဆိုတဲ့ အရောင်တွေ။

ညီတဲ့အရောင်- လျှစ်စစ်ကလဲ အင်မတန်မြန်တော့ ဉာဏ်က တောင် သိပ်မမှီနိုင်ဘူး။ ဝါတဲ့အရောင်ပေါ်လာတယ်။ မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်တယ်။

စိမ်းတဲ့အရောင် ပေါ်လာတယ်။ မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်လာပြန် တယ်။ ဖြစ်ပျက်သွားတာတောင် သိဖို့မလွယ်ဘူး။ သို့သော် ရုပ်နာမ် ဖြစ်ပျက် နေတာက သည်ထက် အဆပေါင်းများစွာ မြန်ပါတယ်။

နာရီလက်တံကလေး၊ နာရီလေးချ၊ နာရီစက္ကန့်တံလေး တစ်စက္ကန့်၊ တစ်စက္ကန့် ချက်ချက်နဲ့မြည်ပြီးတော့ တစ်စက္ကန့်၊ နှစ်စက္ကန့် အသံလေးတွေ ကြား၊ ကြားသိစိတ်ကလေး ဖြစ်လာ၊ ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားပုံ။

ဆံခြည်တစ်မျှင်စာမျှ မရွှေ့ပဲပျက်

ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ပရမတ်သဘောတို့ရဲ့ ပရမတ္ထတရားတွေရဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေရဲ့ သဘာဝအတိုင်း မြင်တဲ့ ကြားတဲ့နေရာမှာပဲ ပျက်သွား တာ။ ဆံချည်တစ်မျှင်လေးမှ မရွှေ့ပါဘူး။ သူဖြစ်တဲ့နေရာမှာပဲ ပျက်၊ ရွှေ့ပြီးမှ ပျက်တယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ အဲဒီလို အသေးစိတ်မြင်အောင် ကြည့်ကြရတယ်။ အဲဒီလို ကြည့်နေတာ ဝိပဿနာဉာဏ်မျက်စိရဲ့ အလုပ် ပါပဲ။

ပညတ်နယ်ပယ်က အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ထင်တာလဲ ကောင်းတာပဲ။ ပညတ်နယ်ပယ်ကတော့ သာမန်အားဖြင့် ရေအိုးထမ်းလာတဲ့ လူတစ်ယောက် မိမိရှေ့မှာ ရေအိုးကွဲသွားတာမြင်တော့ အနိစ္စ၊ ခလုတ်တိုက်မိလို့ နာကျင်သွား လဲ ဒုက္ခ၊ တစ်ခါတရံ မိမိထင်သလို မဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ဒါဟာ အနတ္တပဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

ပညတ်နယ်က အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကလဲရဲ့၊ ဒီအမြင်တွေကိုလည်း အထင်
မသေးသင့်ဘူး။ အဲဒီအမြင်တွေက ပရမတ်ကို ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါတယ်။

အစစ်

သို့သော်လည်း တကယ့်အနိစ္စ၊ တကယ့်ဒုက္ခ၊ တကယ့်အနတ္တ
မြင်တာ မဟုတ်သေးဘူးတဲ့။ တကယ့်အနိစ္စ ဆိုတာဘာလဲ။ ပရမတ်တွေထဲက
တစ်ခုခုထုတ်ကြည့် ဟော- တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓာတ်ရဲ့ အနိစ္စ၊
ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ။

မြင်သိစိတ်ကလေး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ။

ကြားသိစိတ်ကလေး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ။

နံသိစိတ်ကလေး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ။

လျက်သိစိတ်ကလေး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ။

တွေးသိစိတ်ကလေး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ။

အဲဒီလို ပရမတ္ထသဘာဝတွေရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလက္ခဏာ
တွေကိုသိမှ။ အဲဒီ ပရမတ္ထတရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအစစ်၊ ဒုက္ခအစစ်၊ အနတ္တ
အစစ် ဒီအတိုင်းနေလို့ မမြင်နိုင်ဘူး။ အပြောနဲ့လဲ ပြောဖို့ခက်တယ်။
အားထုတ်ပြီး ကြည့်တဲ့အခါကျမှ မိမိရဲ့သန္တာန်မှာ ထိသိစိတ်ကလေး တတန်း
ကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တာ။ ထိသိစိတ်ကလေးတွေဟာ တတန်းကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်။
အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရား ပရမတ်အစစ်မြင်ဖို့ရာ ဆိုပြီးတော့-

ဝိညာဏံ နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါတိ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ
ဝါတံ သုခံဝါ ဒုက္ခံဘန္တေ၊ ယံပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ
ကလ္လံနုတံ သမနုပဿိတုံ၊ ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊
ဧသောမေအတ္တာတိ၊ နောဟေတံ ဘန္တေ”

မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ပြီး (၂)လနဲ့ ငါးရက်အကြာမှာ ဟောတော်မူတဲ့
ဒုတိယသုတ္တန်ဒေသနာတော်။

(၁၁)မျိုးနဲ့ရှု

ဆက်ပြီးတော့-

တသွာတိဟဘိက္ခဝေ ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတ
ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တဝါ ဗဟိဒ္ဓဝါ ဩဠာရိကံဝါ သုခုမံဝါ ဟိနံဝါ
ပဏီတံဝါ ယံ ဒုရေဝါ သန္တိကေဝါ သဗ္ဗဝိညာဏံ နေတံမမ၊
နေသောဟမသ္မိ၊ နမေသော အတ္တာတိ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ
သမ္ပပညာယဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မိမိတို့ ပစ္စုပ္ပန် ထိသိစိတ်ကလေးတစ်ခု ပိုင်သွားပြီဆိုရင် အတိတ်
မှာဖြစ်တဲ့ စိတ်တွေ၊ မိမိတို့ ကြမ်းပေါ်မှာ ထိုင်လိုက်တယ်။ ထိုင်လိုက်လို့
ကြမ်းဆိုတဲ့ ဗောဠဗွာရုံနဲ့ မိမိတို့ ကာယပသာဒနဲ့ ထိုင်လိုက်တာနဲ့ “ထိသိ”
ဒါလဲ ဖြစ်သွားတာပဲ။

ကုလားထိုင်ပေါ် တိုင်တယ်။ လက်ရမ်းပေါ် လက်တင်လိုက်တယ်။
မိမိလက် ကာယအကြည်ဓာတ်နဲ့ ကုလားထိုင်လက်ရမ်း မာတယ်ဆိုတဲ့
ဗောဠဗွာရုံနဲ့ အဲဒီလို ရုပ်(၂)ခု ပေါင်းစပ်လိုက်တော့ ထိသိတဲ့ ကာယဝိညာဉ်
စိတ်ကလေးလဲ တစ်ခါထဲ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီတော့ ညာဘက် လက်ရမ်းပေါ် လက်တင်လိုက်တယ်ဆိုရင်
ကာယဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်တယ်။ ထိသိစိတ် ဖြစ်ပေါ်တယ်။

တစ်ခါ ဘယ်ဘက် လက်ရမ်းပေါ် ဖိပြီးတော့ တင်လိုက်မယ်ဆိုရင်
ကာယဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်တယ်။ အဲလို စိတ်မျိုးတွေ စိတ်မျိုးတွေ၊ ထွက်
လေကို မှတ်တဲ့စိတ်၊ ဝင်လေကို မပြတ်ကြည့်ပြီးတော့နေတဲ့စိတ်၊ တရား
သဘောတွေကို ကြံစည်တွေးတောနေတဲ့စိတ်၊ အတိတ်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ မနေ့
ကဖြစ်တဲ့စိတ်၊ အနာဂါတ်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ အခု ပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်။

ပြီးတော့ သူ့သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်တဲ့စိတ်၊ ယုတ်
ညံ့တဲ့စိတ်၊ မြတ်တဲ့စိတ်၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့စိတ်၊ နူးညံ့တဲ့စိတ်၊ နီးတဲ့စိတ်၊ ဝေးတဲ့
စိတ်၊ အနီးမှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ အဝေးမှာဖြစ်တဲ့စိတ်။

အဲလိုစိတ်ကို ပထမက မြင်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ်၊ နံသိစိတ်၊ စားသိ
စိတ်၊ ထိသိစိတ်၊ ကြံသိစိတ်လို့ (၆)မျိုး ခွဲခြားထားပြီးတဲ့နောက်မှာ စိတ်တစ်မျိုး

မိခင်ဇရာဝတီ

ထဲမှာ (၁၁)မျိုး၊ (၁၁)မျိုးနဲ့ ဝေဖန်ကြည့်တတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

အတိတ်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ အနာဂတ်မှာဖြစ်တဲ့စိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်တဲ့ စိတ်၊ မိမိသန္တာန်ဖြစ်တဲ့စိတ်၊ သူတစ်ပါးသန္တာန်မှာ ဖြစ်တဲ့စိတ် စသည် အဲဒီလို တစ်မျိုး တစ်မျိုးကို (၁၁)မျိုးနဲ့ ဝေဖန်ရမယ်။

အဲဒီ ဖြစ်သမျှစိတ်တွေ ဝေဖန်ရမယ်။ အဲဒီဖြစ်သမျှစိတ်တွေ ဘယ်အမျိုးအစားပဲဖြစ်ဖြစ် သမာဓိရပြီဆိုတော့ ဉာဏ်လုံးပွားရှု။

သမ္မသနဉာဏ်

နေတံမမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နမေသော အတ္တာတိ၊ ဧဝမေတံ၊

ယထာဘူတံ သမ္မပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဘယ်စိတ်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် “နေတံမမ” အဲဒီစိတ်ဟာ ငါရဲ့စိတ် မဟုတ်ဘူး။ “နေသောဟမသ္မိ”- အဲဒီစိတ်သည် ငါမဟုတ်ဘူး။ “နမေသောအတ္တာ”- အဲဒီစိတ်ဟာ ငါရဲ့အနှစ်သာရ မဟုတ်ဘူး။ “ယထာဘူတံ”- ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ “သမ္မာ”- ကောင်းစွာ။ “ပညာယ”- ပညာဖြင့်။ “ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”- ရှုမှတ်အပ်၏။ ရှုမှတ်ကြလေ။ ဒါ ဘုရားမိန့်ခွန်းတော်ပေါ့။

အဲဒီတော့ ဒီထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာငြိမ်အောင် သတိနဲ့ထိန်းလာတဲ့စိတ် ထိသိစိတ်၊ နောက်ရှုမှတ်တဲ့စိတ်။

အဲဒီ စိတ်ကလေးတွေ အားလုံးကို အနိစ္စဉာဏ်၊ ဒုက္ခဉာဏ်၊ အနတ္တဉာဏ် ပေါ်အောင်ရှုရမှာ။ အဲဒီ ရှုမှတ်တဲ့စိတ် ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ပြောရင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

သူ့ချည်းထဲလားဆိုတော့ ဝေဒနာလည်း ပါတယ်။ သညာလည်း ပါတယ်။ သင်္ခါရတွေလဲ ပါတယ်။ အဲဒီတော့-

ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးက သုံးဖြာလက္ခဏ သုံးသပ်ရ သမ္မသနဉာဏ်။

အနိစ္စအမှတ်တံဆိပ်၊ ဒုက္ခအမှတ်တံဆိပ်၊ အနတ္တအမှတ်တံဆိပ်။ ရုပ်တစ်ခုခု၊ နာမ်တစ်ခုခု၊ တစ်ခုချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အစုလိုက်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လက္ခဏာအမှတ်တံဆိပ်ကြီးတွေကို မြင်အောင်ကြည့်တဲ့နည်း။ အဲဒါ သမ္မသနဉာဏ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဥဒဗ္ဗယဉာဏ်

ဖြစ်ပွားပျက်မှု အစုံရှု ဥဒဗ္ဗယဉာဏ်။

ကာယပဿာဒနဲ့ ဝါယောဓာတ်ဆိုတဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ ထိခိုက်လို့ သိလာတဲ့ ထိသိ ကာယဝိညာဉ်စိတ်၊ ဟောတစ်ကြိမ် ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ နောက် တစ်ကြိမ် ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်တာကိုး။

ဖြစ်ပြီးပြန်တော့ “ဆံချည်တစ်မျှင်လေးမျှ နေရာမရွှေ့ပဲ” ပျက်သွား တယ်။ အဲဒီလို အဖြစ်နဲ့အပျက် မြင်အောင်ရှုရမှာပါ။

ဖြစ်ပွားပျက်မှု အစုံရှု ဥဒဗ္ဗယဉာဏ်။

ဖြစ်တာကိုလည်း မြင်အောင်ကြည့်နိုင်တယ်။ ပျက်တာကိုလည်း မြင်အောင်ကြည့်နိုင်တယ်။ အဲဒါ ဥဒဗ္ဗယဉာဏ်။

တရုဏဝိပဿနာနှင့် အန္တရာယ် (၁၀)ပါး

ဒီဥဒဗ္ဗယဉာဏ်ကို ဝိပဿနာမှာ “တရုဏဝိပဿနာ”လို့ ခေါ် ပါတယ်။ တရုဏဝိပဿနာဆိုတာ နုနယ်တဲ့ ဝိပဿနာပါပဲ။ နုနယ်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ ဒီဥဒဗ္ဗယဉာဏ် အဖြစ်အပျက်ကို ရှုနိုင်တဲ့ဉာဏ် အခိုက်မှာ-

ဥဒယဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့လတ် ဖြစ်လာတတ် (၁၀)ရပ် အန္တရာယ်။

အဖြစ်နဲ့အပျက် အစုံရှုပြီးတော့နေတဲ့ အခါလေးမှာ အန္တရာယ်တွေ ဝင်လာတတ်တာ။ ဝိပဿနာရဲ့ အန္တရာယ်တွေ၊ အရောင်တွေ ဝင်လာတတ်တယ်။

နှစ်သိမ့်မှု ပီတိ ဝင်လာတတ်တယ်။ အဲဒါမျိုးတွေ (၁၀)မျိုး။ (၁၀)မျိုး ထဲက အလွန်ကြောက်ရတာကတော့ အရောင်အလင်းနဲ့ ပီတိပဲ။ သူတို့ပိုပြီး တော့ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲဆိုတော့ “တရုဏဝိပဿနာ” ဖြစ်လို့ပါပဲ။

မလဝ ဝိပဿနာ

အပျက်ကိုသာ ရှုတဲ့ပါ သညာဘင်္ဂဉာဏ်။

ဖြစ်တာ မရှုတော့ဘူးတဲ့။ ပျက်ပျက်သွားတာလေးပဲ ရှုတယ်။

မှီခင်ဧရာဝတီ

အပျက်ပဲ မြင်တော့တာ အပျက်ပဲ မြင်တယ်ဆိုတော့ မြင်သွားပြီ။

ဘင်္ဂဉာဏ်အဆင့်ရောက်တော့ “ဗလဝိပဿနာ”- အားကောင်းတဲ့ ဝိပဿနာ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီကနေ အဆင့်ဆင့် အဆင့်ဆင့် တက်ပြီး သွားတော့ မဂ်လေးပါး အားလျော်တဲ့ အနုလောမဉာဏ် ရောက်သွားတယ်။ ပဋိသန္ဓိဉာဏ်ကျတော့လဲပဲ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကိုပဲ နာမည်အမျိုးမျိုးနဲ့ စဉ်းစားပုံ၊ ဆင်ခြင်ပုံ အချက်အလက်ပေါင်း လေးဆယ်နဲ့ ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ ဒီရုပ်နာမ်တို့ကို ရှုရတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ပုထုဇဉ်ဘဝတုန်းက ရုပ်နာမ်တွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ရှုရသလို အရိယာဖြစ်တော့လဲ ဒီအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကိုပဲ ရှုရတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ ဘုရားမဖြစ်မီက ထွက်လေ ဝင်လေ ကို ရှုမှတ်၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်တယ်။ ဘုရားဖြစ်ပြီး ပြန်တော့လဲ မျက်မှောက်ချမ်းသာအတွက် တစ်သက်တာကာလမှာ အာနာပါနကိုပဲ သုံးစွဲတော်မူတယ်။ လက်သုံးတော် ကမ္မဋ္ဌာန်းကြီးဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ယောဂီသူတော်စင်များလဲ ဘုရားရှင်တိုင်း ဘုရားရှင်တိုင်း အလေးအမြတ်ပြု သုံးစွဲအပ်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ တစ်ဆင့်ချင်း တစ်ဆင့်ချင်း ရင့်ပြီးတော့ လာတဲ့ ဉာဏ် “အပျက်ကိုသာ ရှုတဲ့ပါ သညာဘင်္ဂဉာဏ်”- အဲဒီလို ရှုပါများလာတော့ ဉာဏ်အဆင့်ဆင့် တက်သွားနိုင်တာကိုး။

သိမှ မြင်မှ

အဲဒီလို မြင်လာတဲ့အခါ အထူးသဖြင့် ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ အနိစ္စအမှတ်တံဆိပ်၊ ဒုက္ခအမှတ်တံဆိပ်၊ အနတ္တအမှတ်တံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ပြီး သေသေချာချာ သိသွားတဲ့ အခါကျတော့ အထူးသဖြင့် စိတ်အပေါ် တံဆိပ်မှန် တံဆိပ်ပိစွာ ခတ်နှိပ်နိုင်တော့-

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ဝိညာဏသ္မိပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။

အဲဒီလို မြင်အောင် ထင်အောင် ကြည့်နိုင်တဲ့ ယောဂီဟာ ဝိညာဉ်

မိခင်ဧရာဝတီ

အပေါ်မှာ ငြီးငွေ့လာတယ်။ အမြင်မှန်ရတာကိုး။ အမြင်ရလာတော့ ငြီးငွေ့တယ်။ ဘီလူးမှန်းသိတော့ ကြောက်လန့်ငြီးငွေ့သလိုပါပဲ။ ငြီးငွေ့တော့ တပ်မက်မှု ကင်းတယ်။ မဂ်ဉာဏ် ဖြစ်တယ်။

တပ်မက်မှုကင်းတော့ ကိလေသာမှ ကင်းပြီးတော့ လွတ်ကင်းပြီးတော့ သွားတယ်။ ဒီအစဉ်အတိုင်း မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် တက်သွားကြရတာပဲ။ ဒါကြောင့်-

ဇာနတောဟံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ ဇာနတော- ခန္ဓာငါးပါးကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ အချက်ပိုင်ပိုင် သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာသဝါနံ- အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယံ- ကုန်ခြင်းကို။ အဟံ- ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ- ဟောတော်မူ၏။

ခန္ဓာငါးပါးတို့ရဲ့ အခြေအနေမှန်ကို သိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အာသဝေါကုန်ခမ်းနိုင်တယ်လို့ ဟောပါတယ်။

“နော အဇာနတော နော အပသတော”- ခန္ဓာငါးပါးတို့ရဲ့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးတွေကို၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရုပ် (၁၁)မျိုး၊ ဝေဒနာ (၁၁)မျိုး ခွဲခြားထားတာကိုး။

ဝိညာဉ်လဲပဲ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အစရှိသည်ဖြင့် (၁၁)မျိုး သွားတာ။ ခန္ဓာငါးပါးလုံး (၁၁)မျိုးစီပဲ။ အဲဒီ (၁၁)မျိုးကို သဘောပေါက်လို့ အနိစ္စဉာဏ်၊ ဒုက္ခဉာဏ်၊ အနတ္တဉာဏ် သက်ဝင်ပြီဆိုရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အတွက် အာသဝေါတရားတွေ ကုန်ခမ်းပုံ ငါဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံဟောတု။

အဲဒီလို မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ စကားအတိုင်း “ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံဟောတု”- ကုသိုလ်ပြုတိုင်း ကုသိုလ်ပြုတိုင်း တောင်းခဲ့ကြ။

ကန်တော့ချိုးက စပြီးတော့ တောင်းခဲ့တာတွေ။ ဤသို့ရှိခိုးရသော ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့ကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး၊ ဝိပုတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျဿနတရားငါးပါး ဆိုပြီးတော့ မကောင်းတာတွေ လွတ်လို့မူနဲ့ တောင်းခဲ့ကြ။ နောက်တော့ မဂ်ဉာဏ်(၄)ပါး

မိခင်ဇရာဝတီ

ဖိုလ်ဉာဏ် (၄)ပါး နိဗ္ဗာန်ဆုတွေ တောင်းခဲ့ကြ။ ဒါကတော့ အာသဝက္ခယ ဉာဏ် ရရေးတောင်းတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။

အာသဝက္ခယဆိုတာ အာသဝေါတို့ ကုန်စေတတ်တဲ့ အတွက် ကြောင့် “အာသဝက္ခယ”- မဂ်ဉာဏ်ကို ပြောတာ။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီးသားဖြစ်တဲ့အတွက် ဖိုလ်ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယ။

အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရာဖြစ်တဲ့အတွက် နိဗ္ဗာန်ကို အာသဝက္ခယ။ ဒါကြောင့်မို့ “ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံ ဟောတု”- မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရပါစေလို့ ဆုတောင်းကြတယ်။

ထိုက်တန်သလောက် ဆုတောင်းကတော့ ပြည့်နေကြပြီ။ အပါယ် လေးပါးမှ လွတ်ချင်တယ်။ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး လွတ်ချင်တယ်။ လွတ် လာခဲ့ပြီ။ ဒါကြောင့် လွတ်ပြီးသားပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်နေတော့ ကောင်းတဲ့အပိုင်း ကို ဆက်ပြီးတော့ ကြိုးစားဖို့ လိုပါတယ်။ မကောင်းတဲ့အပိုင်းလေးတွေ ရောက်မိသွားရင် အပါယ်ဘုံတစ်ခုခု (ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်) ရောက်သွားလို့ရှိရင် တော်တော်နဲ့ ကောင်းတဲ့ဘဝရောက်ဖို့ အခွင့်က မသာ တော့ပဲကိုး။

ဒါကြောင့် အခုတော့ အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး အထူးသဖြင့် ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးက လွတ်နေကြပြီ။

“အဌ အက္ခကာ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ”- တရားအားထုတ်ခွင့်မရတဲ့ နေရာ၊ ကုသိုလ်ပြုခွင့် တက်လမ်းမရတဲ့နေရာ (၈)မျိုး၊ အဲဒါ ရပ်ပြစ် (၈)ပါး။

အဲဒီ ရပ်ပြစ် (၈)ပါးက လွတ်လာပြီး ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ်ခေါ်တဲ့ ဘုရားဖြစ် ခိုက်နဲ့ ကြုံတဲ့အချိန်ဟာ အဲဒါဟာ အခွင့်ကောင်း အခါကောင်း ကုသိုလ် ပြုခွင့်ရပြီ။ တရားအားထုတ်ခွင့် ရပြီ။ ဒါကြောင့်-

မာဝေါခဏံ ဝိရာဇေယ။

ဝေါ- အသင်ယောဂီ သူတော်စင်တို့သည်။ ခဏံ-ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ်နဝမ ခဏအခါကောင်းကို။ မာဝိရာဇေယ- လက်မလွတ်ကြစေနှင့်။

ခဏာတိတာဟိ သောစရေ။

ခဏာတိတာဟိ- အချိန်ကောင်း အခါကောင်းကို လွန်ကုန်သော

မိခင်ဧရာဝတီ

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သောစရေ- စိုးရိမ်ကြရလေကုန်၏။

သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ ခဏောဝေါ ပဋိပါဒိတော။

သဒတ္ထေ- မိမိအကျိုးစီးပွား ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်တဲ့လုံ့လ၌။
ဝါယမေယျာထ- အားထုတ်ကြကုန်လော့။ ဝေါ- အသင် ယောဂီသူတော်
စင်တို့သည်။ ခဏော- ဘုရားဖြစ်ခိုက် လူဖြစ်ခိုက်ဆိုတဲ့ အချိန်ကောင်း
အခါကောင်းကြီးကို။ ပဋိပါဒိတော- ရှေ့ရှုမျက်မှောက် ရအပ်ပေပြီတကား။

သာဓု သာဓု သာဓု

သတ္တမနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

🕉️ 🕉️ 🕉️

၁၂-ကြိမ်မြောက် (၇)ရက် တရားစခန်းအောင်ပွဲ
ဆရာတော်၏ ဩဝါဒကထာ

ယနေ့ ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ် ပြည်လမ်း (၃၃၇-က)
လယ်တီပီပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်မှာ (၁၂)ကြိမ်မြောက် ကျင်းပ
တဲ့ (၇)ရက် တရားစခန်း။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပဒေသာပင်ကြီး

တရားစခန်း လာရောက်ပြီး အားထုတ်ကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်
များ (၇)ရက် တင်းတင်းပြည့်လို့ တရားစခန်းအောင်ပွဲ ကျင်းပတဲ့ အခါ
သမယ မိမိတို့အားထုတ်ထားတဲ့ တရားတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ညစဉ်ညဆက်
မိမိတို့ ကျင့်စဉ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး သိသင့်သိထိုက်သော တရားစကား
များ ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဒီအောင်ပွဲမှာ ဓမ္မစေတီ ပိဋကတ်တော် လှူဒါန်းတဲ့ ဓမ္မစေတီကို
တည်ထားကိုးကွယ်တဲ့ ကိစ္စကလည်း ပါလာတော့ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း
၂၅၈၈-နှစ်နဲ့ (၇)ရက်က ပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရား တစ်ဆူတည်းသော
ဗုဒ္ဓဘုရားသည်-

ဣန္ဒြိတတ္ထပဒေါ သာရော၊ ဖလ ပုပ္ဖောပသောဘိတော

သစ္စာယောယမပုဗ္ဗော၊ ကပ္ပရုက္ခောသမုဋ္ဌိတော။

အယံ- ကပ္ပရုက္ခော- ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပဒေသာပင်ကြီးသည်၊ ကမ္ဘာ
လောကကြီးအလယ်မှာ ဗုဒ္ဓဘုရားတည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီး။ ဣန္ဒြိ
တတ္ထပဒေါ- လောကုတ်လောကီ နှစ်လီသော အကျိုးစီးပွားတို့ကို ဖြစ်ပွား
စေတတ်ပါ၏။ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားတို့ကို ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့
ဘုရားတည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီး။ သာရော- သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
ပြည့်သည့် ကြီးသောအနှစ်သာရ ချီတော်မူပါပေ၏။

ဖလပုပ္ဖောပသောဘိတော- သိ၍မကုန် သီးပွင့်စုံသို့ အဖုံဖုံ
အစားစား များပြားပြည့်ကြွယ် တင့်တယ်တော်မူပါပေသော၊ ဗုဒ္ဓဘုရား
တည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီးက ဖြန့်ဝေထားခဲ့တဲ့ သိစရာတွေ၊ လိုက်နာ

မိခင်ဧရာဝတီ

စရာတွေ၊ ကျင့်စရာတွေ မကုန်နိုင် မခမ်းနိုင် ဝေဝေဆာဆာကြီး ရှိလျက် ပါပဲ။

အယံကပ္ပရက္ခေ- ဤဘုရားတည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီးသည်။
သစ္စာယော- ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ပြန့်ကျယ်
သော အရိပ်အာဝါသ ရှိတော်မူပါပေ၏။

အဲဒီ ဗုဒ္ဓဘုရား တည်းဟူသော ပဒေသာပင်ကြီးမှာ ခြောက်သွယ်
သော အရိပ်အာဝါသလည်း ရှိပါတယ်။

အယံကပ္ပရက္ခေ- ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပဒေသာပင်ကြီးသည်။ အယံ
ကပ္ပရက္ခေ- ဤသို့ဂုဏ်အင် စုံလင်လှတဲ့ ဘုရားတည်းဟူသော ပဒေသာ
ပင်ကြီးသည်။ အပုဗ္ဗောဝ- ရှေးရှေးခေတ်က ကြုံစူး အထူးဖြစ်၍သာလျှင်။
သမုဋ္ဌိတော- တို့ကံအလျှောက် ကောင်းစွာပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည် တကား။

သာဓု သာဓု သာဓု

သာသနာ့လှုပ်ငန်းကြီး (၂)ရပ်

ဗုဒ္ဓဘုရား ပွင့်ပေါ်လာတော့ ဘုရားတည်းဟူသော ပဒေသာပင်
ကြီး၊ လောကုတ်လောကီ နှစ်လီသော အကျိုးစီးပွားလည်း ပေးနိုင်တယ်။
သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ အနှစ်သာရလည်း ရှိတယ်။ သိ၍မကုန် သီးပွင့်စုံ
တယ်။ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် အသွယ်သွယ်နဲ့ ပြန့်ကျယ်တဲ့ အရိပ်
အာဝါသကြီးလည်း ရှိတဲ့ ပဒေသာပင်ကြီး လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၄-နှစ်
(၈)လက အဲဒီ ပဒေသာပင်ကြီးဟာ (၄၅)နှစ် သက်တမ်းရှိပြီးတော့ ပြိုလဲ
သွားခဲ့တာပါ။ မပြိုလဲမီ ပြိုလဲတော့မယ် ဆိုတာတော့ သေချာသိပြီ။

အဲဒီ မပြိုလဲမီလေးမှာ ဩော်- ယနေ့ ဦးကံမြင့်တို့ ဒေါ်တင်တင်
ဝင်းတို့ လှူဒါန်းတဲ့ ဓမ္မစေတီတော်မြတ် ပိဋကတ်တော်မှာ-

ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ တဖြည်းဖြည်း ကြွနေစဉ်မှာ အရေးကြီး အမှာစကား
လေးတွေ သိပ်ပြီး မိန့်မှာချက်တွေ ပါတယ်။

သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိမဟာပုလော ဟောတိ မဟာ
နိသံသော။

မိခင်ဧရာဝတီ

သီလနဲ့ ထုံမွန်းထားအပ်သော သမာဓိဟာ ကျေးဇူးများတယ်။
အကျိုးအာနိသင် ကြီးတယ်။ သမာဓိနဲ့ ထုံမွန်းထားတဲ့ ပညာဟာလည်း
အကျိုးအာနိသင် ကြီးတယ်။ သမာဓိနဲ့ ထုံမွန်းထားတဲ့ အသိဉာဏ်ပညာ
ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာ မဂ်ပညာ။

ပညာနဲ့ ထုံမွန်းထားတဲ့ စိတ်ဟာလဲ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်
ကင်းနိုင်တယ်လို့ မိန့်ကြားသလို။ တစ်နေ့ကျတော့ ဝေသာလီရောက်တော်
မူသွားပြီး ဝေသာလီပြည် ရောက်သွားတော့ မဟာဝုန်တောမှာ စုလစ်မွန်းချွန်
အထွဋ်တင်ထားတဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးမှာ အရှင်အာနန္ဒာကို မြတ်စွာဘုရား
ဘာမိန့်သလဲဆိုတော့-

ဝစ္ဆတွံ အာနန္ဒ ယာဝတိကာ ဘိက္ခုဝေသာလီ

ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေသဗ္ဗေ

ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္တိပါတေဟိ။

အာနန္ဒာ သွားတော့၊ ဝေသာလီပြည်မှာ မှီနေကြတဲ့ သံဃာတွေ
စည်းဝေးညီမှုရာ ဓမ္မာရုံပေါ့။ အဲဒီမှာ စည်းဝေးကြ၊ အရေးကြီးတဲ့ စကား
ဟောကြားမယ်။

အရှင်အာနန္ဒာကလဲ ဘုရားစကား နားထောင်။ ဝေသာလီမြို့
နေကြတဲ့ သံဃာတွေအားလုံး စည်းဝေးပြီးတဲ့ အခါကျတော့-

မြတ်စွာဘုရား အားလုံးသံဃာများ ရောက်ပါပြီဘုရား။ အရှင်
ဘုရား အချိန်အခါ သိတော်မူပါ ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတော့ မြတ်စွာ
ဘုရား စည်းဝေးညီမှုရာဖြစ်တဲ့ ဓမ္မာရုံကို ကြွပြီးတော့ ဘာမိန့်သလဲဆိုတော့-

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခုဝေ ယေတေမယာဓမ္မာ အဘိညာ

ဒေသိတာ တေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ

ဘာဝေ တဗ္ဗာ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ။

ဟော- ဒီစကား။ ဒါဘာလဲလို့ဆိုတော့ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားကိုယ်
တော်မြတ် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ခဲခဲယဉ်းယဉ်း အသက်နဲ့လဲ ရှာဖွေ
စုဆောင်း ရရှိအပ်တဲ့ အသိဉာဏ်ထူးနဲ့ ဟောကြားထားတဲ့ တရားတော်တွေ
ရှိတယ်။

မိခင်ဂျော့ဖတ်

ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း (၈၄၀၀၀) ငါးဘုရား
တည်ထားတာ ဟောထားတာတွေ ရှိတယ်။ အခု ငါးဘုရား မကြာခင်
ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မယ်ဆိုတော့ တည်ထားခဲ့တဲ့ ဓမ္မစေတီတော်မြတ် ပိဋကတ်
တရားတော်များကို “သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ” နံပါတ် (၁)လုပ်ငန်းက ရိုရို
သေသေ သင်ကြ၊ ပို့ချကြ၊ ဒါနံပါတ် (၁) ဒီစကားအတိုင်း သင်အံ့ပို့ချနေ
တာကို ပရိယတ္တိ သာသနာဝန် ထမ်းတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

နံပါတ် (၂) “အာသေဝိတဗ္ဗာ”- သုံးစွဲကြပါ။ “ဘာဝေတဗ္ဗာ”-
ပွားများကြ၊ “ဗဟုလီကာတဗ္ဗာ”- တစ်ကြိမ်မက ထပ်ခါထပ်ခါ ပွားများ
သုံးစွဲကြ။ အဲဒီ (၂)နံပါတ်အတိုင်း သုံးစွဲပွားများနေရင် ပဋိပတ္တိဝန်ထမ်းပါတဲ့။

ဟော- မြတ်စွာဘုရားက ငါဟောသားတဲ့ တရားတွေ ရှိတယ်။
အဲဒီ တရားတွေကို လေ့လာကြ၊ သင်အံ့ကြ၊ ပို့ချကြ၊ အားထုတ်ကြရင်။

ယဒယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဗုနိယံ အဿစိရဋ္ဌိတိကံ။

တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဒေဝမနုဿနံ။

အဲဒီလိုဆိုရင် သာသနာတည်တံ့လိမ့်မယ်။ သာသနာ ငါးတံတံ
တော့ နတ်တွေ လူတွေ ချမ်းသာကြီးပွား တိုးတက်ကြလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့
သာသနာတည်တံ့တာဟာ လူနတ်အားလုံးအတွက်ပါပဲ။

ပိဋကတ်အဆီ

အဲဒီ တရားတွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ဆိုတော့ ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်
ငါးရပ်ကို ခြုံပြီးတော့

စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနာ၊	သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါး၊
စတ္တာရောသမ္မပ္ပဓာနာ၊	သမ္မပ္ပဓာန် (၄)ပါး၊
စတ္တာရောက္ကဒ္ဓိပါဒါ၊	က္ကဒ္ဓိပါဒ် (၄)ပါး၊
ပဉ္စက္ကန္တိယာနိ၊	က္ကန္တိ (၅)ပါး၊
ပဉ္စဗလာနိ၊	ဗိုလ် (၅)ပါး၊
သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊	ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါး၊
အရိယော အဋ္ဌဂ္ဂိကာ မဂ္ဂေါ၊	မဂ္ဂင် (၈)ပါး၊

မိခင်ဇရာပတိ

ဗောဓိပက္ခိယ (၃၇)ပါး ပိဋကတ်အဆီ အနှစ်ချုပ်ကို ဒီလို ပရိနိဗ္ဗာန်
စံခါနီးမှာ ထုတ်ပြခဲ့တယ်။ ဒါမုချသာသနာပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၃-နှစ်နဲ့ (၈)ရက်က ဗုဒ္ဓဘုရားတည်း
ဟူသော ပဒေသာပင်ကြီး ကွယ်ပျောက်ပြီးတော့လဲပဲ ကွယ်ပျောက်ခါနီးမှာ
မြတ်စွာဘုရားက အားပေးစကား ဘာမိန့်သလဲဆိုတော့-

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မမူသေး

ယောဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မောစဝိနယောစ ဒေသိတော

ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ။

အာနန္ဒာ- သင်တို့ကို (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားထားတဲ့
သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ တရားတော်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒါ သင်တို့ရဲ့ ဆရာ
တွေပဲ။

အဟံ ဧကောဝ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ။

အဟံ- ငါဘုရားသည်။ ဧကောဝ- တစ်ပါးတည်းသာလျှင်၊
တစ်ဆူတည်းသာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ- ပရိနိဗ္ဗာန် စံသေး၏။

ငါတစ်ဆူထဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသေးတာပဲ။

စတုရာသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ- ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော
ဓမ္မစေတီမြတ် ပိဋကတ်တို့သည်။ ဝေါ- သင်တို့ကို။ သြဝဒိဿန္တိ- ဆုံးမ
လိမ့်မယ်။ အနုသာသိဿန္တိ- သွန်သင်ကြလိမ့်မယ်။

ဟော- တစ်ဆူထဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသေးတာ။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊
ပြောမယ်ဆိုရင် ပင်မပဒေသာပင်ကြီး တစ်ပင်ထဲ လဲပြိုသွားသေးတာ။
ပင်ပွားပဒေသာပင် (၈၄၀၀၀) ကျန်သေးတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပိဋကတ်
တရားတော်တွေဟာ ပင်ပွားပဒေသာပင်တွေပါပဲ။ အဲဒီဘုရားတွေ ပရိနိဗ္ဗာန်
မစံကြသေးပါ။

အဲဒီ ပင်ပွားပဒေသာပင်တွေကို ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အားရ
စရာကောင်းတာက ဒီတရားတော်တွေကို အာဝုံဆောင်နေတဲ့ ရဟန်းတော်
တွေ ရှိတယ်။ အမြဲမပြတ် ပို့ချနေတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ အများကြီးရှိတယ်။

မိခင်ဧရာပဟီ

ထင်ရှားတဲ့ နေရာနှစ်နေရာ

ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သာသနာထင်ရှားတာ နှစ်နေရာ၊ သထုံသာသနာနဲ့ ပုဂံသာသနာလို့။

ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး နှစ်ပေါင်း (၂၃၆)နှစ်လောက်မှာ သထုံကို သာသနာရောက်ပြီးတော့ လာတယ်။ အရှင်သောဏတို့ အရှင်ဥတ္တရတို့ သထုံရောက်လာတော့ ပထမဆုံး ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန်ကြီးကို ဟောလို့ သာသနာပြုခဲ့တယ်။ ဒီနောက် ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတွေ များစွာနဲ့ စာပေသင်ကြား၊ တရားအားထုတ်ပြီး သာသနာ့တာဝန် ထမ်းတော်မူကြ တယ်။

နောက်သာသနာနှစ် (၁၆၀၀)ကျော်မှာ ပုဂံသာသနာ ရောက်ပါတယ်။ ပုဂံသာသနာကျတော့ ကျင့်စဉ်နဲ့ စတယ်။ အရှင်အရဟံကို အနော်ရထာက “ပုဂံမှာ သာသနာတည်ပါပြီလား ဘုရား”လို့ လျှောက်ထားတဲ့ အခါကျတော့ “သာသနာတော့ တည်ပြီ။ သို့သော် အခြေမခိုင်သေးဘူး”။ အခြေမခိုင်သေး ဆိုတော့ အခြေခိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲလို့ မေးလျှောက်တော့ သထုံကို လှမ်းညွှန်ပြတယ်။

ဒါနဲ့ အနော်ရထာမင်းက သထုံမင်းဆီကို ပိဋကတ်တော်များ ရဖို့ရာ အကြောင်းကြားတော့-

“သင်တို့လို ဘုန်းနည်း ကံနည်း၊ ဘုန်းမွဲ ကံမွဲ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ပိဋကတ် တရားတော် မတန်ဘူး” ဆိုပြီး သထုံက အကြောင်းပြန်တော့မှ တဖြည်းဖြည်း ဆိုကြပါစို့ ပိဋကတ် အစုံ (၃၀)နဲ့ စာချဆရာတော် (၁၀၀၀)ကို စစ်တိုက်ပြီး တော့ ပုဂံကနေယူခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ပုဂံမှာ ပရိယတ်ရော ပဋိပတ်ရော နှစ်မျိုးလုံးစုံပြီးတော့ သာသနာတည်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းရှိတာကိုး။

သင်အံ့ဖို့ချမှုရှိတဲ့ မြန်မာပြည်

ဆိုလိုတာက ဘာလဲဆိုတော့ ဒီပရိယတ်တရားတော်များမရှိရင် ဘုန်းကြီးတို့ သီလဆောက်တည်ဖို့လည်း ခက်တယ်။ သမာဓိပွားများဖို့လည်း ခက်တယ်။ ဘာဝနာပွားများဖို့လည်း ခက်တယ်။ အားလုံးပျောက်ကုန်မှာ ကိုး။ ရှုနည်း မှတ်နည်း ပျောက်ကုန်မယ်။

မိခင်ဇရာ ဟေီ

ဒါကြောင့် အရှင်မဟာကဿပမထေရ်က ဦးဆောင်ပြီး မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးနောက် (၃)လနဲ့ (၅)ရက်မှာ ဘုရားစကားတော်တွေ စုပေါင်းပြီးတော့ စောင့်ထိန်းတယ်။ တာဝန်အသီးသီးပေး ပို့ချစေခဲ့တယ်။

အဲဒီကနေပြီးတော့ နှစ်ပေါင်း (၄၅၀) ဒီတရားတော်တွေကို ရှေးက ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ ဆရာတော်ကြီးတွေ နှုတ်နဲ့အာဂုံဆောင်လာတာ (၄၅၀)။

ဒီနောက်ကျတော့ ကြာရင် ပျောက်ရချည်ရဲ့ဆိုပြီး ပေရွက်ကလေးတွေနဲ့ ရေးပြီးတော့ ပေစာဆိုပြီးတော့ သိဟိုဠ်မှာ အဲဒီပေရွက်ကလေးတွေနဲ့ ရေးပြီး စောင့်ထိန်းလာတာ နှစ်ပေါင်း (၁၉၆၀)လောက် ကြာပါတယ်။

ဒီနောက် ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံကျတော့ ကျောက်စာ ဒီနောက်ကျတော့ စာအုပ်၊ တဖြည်းဖြည်း ထိန်းထိန်းလာတာ ခုတော့လဲပဲ “စီဒီရွမ်” ဓာတ်ပြားတွေထဲမှာ ရောက်နေပါပြီ။

ဒီလို စာအုပ်တွေ၊ စီဒီရွမ်ဓာတ်ပြားတွေထဲမှာ ရောက်နေသော်လည်းပဲ သင်အံ့ပို့ချမှု ရှိမှ နားလည်ပါတယ်။ သင်အံ့ပို့ချမှု မရှိရင် နားမလည်ပါဘူး။ စာအုပ်ထဲ ဓာတ်ပြားထဲ ရှိရုံနဲ့မပြည့်စုံတာကို နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။

သင်အံ့ပို့ချမှု ရှိနေကြတဲ့အတွက် မြန်မာပြည်သာသနာ အားရစရာကောင်းတယ်။ ကျေနပ်စရာကောင်းတယ်။

ဆေးမြစ်ပျောက်သည့် မြေဘုတ်ဘီလူးပမာ

ရှင်မဟာကဿပထေရ်ကြီးကတော့ “မူလေနဋေ ပိသာစသဒိသာဘဝိဿာမ”- ဤတရားတော်တွေကို ထိန်းပါ။ မထိန်းရင် ဆေးမြစ်ပျောက်တဲ့ မြေဘုတ်ဘီလူးလို ဖြစ်လိမ့်မယ်တဲ့။

မြေဘုတ်ဘီလူးလေးဟာ သူ့မိဘက မွေးဖွားလာတဲ့ အခါကျတော့ ဆေးမြစ်ကလေး ပေးလိုက်တာ။ ဆေးမြစ်ကလေးက တော်တော်အရေးကြီးတယ်။ ဒီဆေးမြစ်လေး ကိုင်ထားလို့ရှိရင် ကိုယ်ယောင်ဖျောက်နိုင်တယ်။

လို့အပ်တဲ့ အစာအာဟာရတွေလည်း ရနိုင်တယ်။ အဲဒီ မြေဘုတ်ဘီလူးလေး ဆေးမြစ်ပျောက်သွားလို့ရှိရင် ကိုယ်ယောင်ဖျောက်ပြီး လမ်း

မိမင်ပြောပဟီ

မလျှောက်နိုင်ဘူး။ လိုအပ်တဲ့ အစာအာဟာရစသည်လဲ မရနိုင်တော့ဘူး။ ဆေးမြစ်ကလေး ပျောက်သွားတာနဲ့ လူတွေက ဝိုင်းရိုက်မယ်။ ခွေးတွေက လည်း ဝိုင်းကိုက်ချင် ကိုက်ကြမယ်။

အဲဒါကြောင့် ဆေးမြစ်ပျောက် မြေဘုတ်ဘီလူးဟာ ကိုယ်ယောင် မဖျောက်နိုင်ဘဲ လူတွေက ရိုက်၊ ခွေးတွေက အကိုက်ခံရသလို။ ဆေးမြစ်နဲ့ တူတဲ့ ဘုရားပေးထားတဲ့ ဒီတရားတော်တွေ ဓမ္မစေတီမြတ် ပိဋကတ်တော် တွေ ပျောက်သွားမယ်ဆိုရင်၊ ဝိနည်းပိဋကတ် ပျောက်သွားရင် ဘုန်းကြီးတို့ ရှင်ပြုပွဲကြီးတွေ မရှိနိုင်ဘူး။ ရဟန်းခံပွဲတွေ မရှိနိုင်ဘူး။ ကထိန်ပွဲတွေဆိုတာ မရှိနိုင်ဘူး။ ဥပုသ်စောင့်သုံးဖို့တောင် ခက်တာကိုး။ အခု အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့မှာ သာသနာကွယ်တယ်၊ ကွယ်တယ်ဆိုတာ ဥပုသ်စောင့်ဖို့တောင် ခက်နေတယ်။ ဒီလို တရားအားထုတ်ဖို့ ဆိုတာတော့ ဝေးရော။

ဒါကြောင့် ဆေးမြစ်နဲ့တူတဲ့ ဓမ္မစေတီတော်မြတ် ပိဋကတ်တော် တွေရှိနေလို့ သီလဆောက်တည်ခွင့်ရကြ သမာဓိပွားများကြရ ပီပဿနာ ပညာဉာဏ် အဆင့်ဆင့် တက်နိုင်ကြတယ်။

ဧကားတစ်ခွန်းထဲထည့်

ဒီပိဋကတ်တရားတော်တွေရဲ့ ကျေးဇူးတွေဟာ အင်မတန်များ တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီတရားတော်တွေကို ခြုံပြီးတော့ (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားခဲ့တဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံ တရားတော်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက စကား တစ်ခွန်းထဲ ထည့်ပြီးတော့ ထားခဲ့တယ်။

အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ အမှတ်တမဲ့ မနေကြနဲ့ဆိုတဲ့ “အပ္ပမာဒ ဩဝါဒ”ပါပဲ။ ဒါကြောင့် အသောက မင်းကြီးအား နိဂြောဓသာမဏေ တရား ဟောတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရား အကျဉ်းချုပ်ကို ဟောလိုက်တယ်။

အပ္ပမာဒေါ အမတ် ပဒံ

ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။

အပ္ပမာဒေါ- ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ မပေါ့ဆခြင်းသည်။

ဝါ- အမှတ်တမဲ့မနေခြင်းသည်။ အမတ် ပဒံ- မသေခြင်းရဲ့အကြောင်းပါပဲ။

(မသေချင်ရင် မမေ့နဲ့)

ပမာဒေါ- မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်းသည် (မေ့လျော့ပေါ့ဆတယ်ဆိုတာ ကုသိုလ်ကိုဖယ်ထား အာရုံငါးပါးနဲ့နေတာ)။ ပမာဒ- ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးဟာ ပမာဒနဲ့နေတာ များပါတယ်။ အာရုံမျိုးစုံနဲ့ မေ့လျော့နေတာ များပါတယ်။

ကုသိုလ်ကိစ္စတွေဆိုတာကတော့ သာသနာထွန်းကားတဲ့ နိုင်ငံမှာ တော့ ရတာပေါ့။ အခြားနေရာတွေမှာတော့ လူမှုရေးကုသိုလ်လောက်သာ ရနိုင်ပါတယ်။

ပမာဒေါ- မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်းသည်။ မစွနောပဒ်- သေခြင်း၏ အကြောင်းပေတည်း။

အပ္ပမတ္တာ နမိယန္တိ၊ ယေပမတ္တာ မတာယထာ။

အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ မပေါ့ဆသူတို့သည်။ နမိယန္တိ- မသေနိုင် ကုန် (အဆက်ဆက်သေနေရတဲ့ဘေး မသေအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ မသေအောင် ကုသိုလ်တရား မမေ့ကြနဲ့။ မိမိတို့ သီလကျင့်စဉ် သမာဓိ ကျင့်စဉ် ပညာကျင့်စဉ်များလဲ (၇)ရက်တရားစခန်း အားထုတ်ထားတော့ ဘယ်လိုပွားများရတယ်။ အားထုတ်ရတယ်ဆိုတာ သိရပြီ။ ဆက်ပြီးတော့ မမေ့မလျော့နေဖို့သာ အရေးကြီးတယ်။)

(၇)ရက် တရားစခန်းဝင်ပြီးတာနဲ့ ထိုက်တန်သလောက် ဉာဏ်စဉ် တွေ နာပြီးတာနဲ့ ပြီးရောလားဆိုတော့ မပြီးသေးပါဘူးတဲ့။ ရှေ့သို့ လုပ်ငန်း ဆက်ပြီးတော့ လုပ်ဖို့ရှိပါသေးတယ်။

အကယ်၍များ ပုထုဇဉ်ဘဝကနေ သောတာပန်ဖြစ်သွားရင်လဲပဲ ဒီတရားနဲ့ပဲ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာတင်ပြီး ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား တွေကိုပဲ ရှုဆင်ခြင်နေရမှာပါပဲ။

တစ်နေ့ကပဲ နိုင်ငံခြားက ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က မကြာသေးခင်က နာဂလိုဏ်ဂူမှာ ဖွင့်တဲ့တရားစခန်း ဝင်နေတယ်လို့ သူ့သူငယ်ချင်းကပြောတော့ ဖုန်းနဲ့ပဲဆက်တယ်။

သင်္ကြန်တွင်း ဘာလုပ်နေသလဲ။ တရားဝင်နေပါတယ်။ တရားအား ထုတ်နေပါတယ်လို့ ပြောတော့ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသားပဲ မဟုတ်လား

မိမိခင်္ဂေပတိ

ဘာလို့တရားအားထုတ်ရသလဲလို့ သူကတော့ နားမလည်လို့မေးတာ။
သောတာပန်ဖြစ်တော့ ပိုပြီးတော့ အားထုတ်ကြတယ်။ သောတာပန် အရှင်
အာနန္ဒာအား မြတ်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးတုန်းက “အာနန္ဒာ သင်ဟာ
ကုသိုလ်ကံကောင်း သူပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆက်အားထုတ်ပါ။ မကြာမီ ရဟန္တာ
ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”တဲ့။

အဲဒီတော့ ပုထုဇဉ်ဘဝလဲ မိမိတို့ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ
ဒီတရားပဲ အားထုတ်ကြရတာပဲ။ သို့သော် လူ့လောကမှာနေကြတာ ဆိုတော့
တရားဆို တရားချည်းတော့ မဖြစ်တော့ ရသလောက်အချိန်လေးမှာ မိမိတို့
အားထုတ်လက်စရှိတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်များကို ဆက်လက်ပြီးတော့
အားထုတ်ကြဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်။ အားထုတ်နေရင် ပမာဒကိုဖယ်ရှား
ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။

ပမာဒံ ဘယတောဒိသ္မာ၊ အပ္ပမာဒဉ္စေမတော

အပ္ပမာတ္တ သဒါဝေဟာထ၊ ဧသာဗုဒ္ဓါနုသာသနီ။

ပမာဒံ- ကုသိုလ်တရားတို့၌ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာသုံးပါး
တို့၌ မေ့လျော့နေခြင်းကို။ ဘယတော- ကြောက်ဖွယ်လန့်ရေး ဘေးအနေ
အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ ပဿန္တု- မြင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အပ္ပမာဒံ-
မမေ့မလျော့ မပေါ့ဆခြင်းကို။ အပ္ပမာဒံ- ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊
ဘာဝနာကုသိုလ်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်စဉ်တရားတို့၌
မမေ့မလျော့ခြင်းကို။ ခေမတော- ဘေးရန်ကင်းကွာ အေးချမ်းသာသည့်
အနေအားဖြင့်။ ဒိသ္မာ ပဿန္တု- မြင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သဒါ-
အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ကြကုန်သည်။ ဟောထဟောန္တု-
ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဧသာ- ပမာဒတရားကို ဖယ်ရှား၍ အပ္ပမာဒ
တရားကို လက်ကိုင်ထားဖို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်တော်မူခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနု-
ဆူဆူထွဋ်ထား မြတ်ဘုရားတို့၏။ အနုသာသနီ- သွန်သင်ဆုံးမ နည်းလမ်း
ပြချက်ကြီး ဖြစ်ပါပေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု
ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ

မိမင်ဂျောဝဟီ

၁၃-ကြိမ်မြောက် စွင့်ပွဲအခမ်းအနား၌ မိန့်ကြားသော
ဆရာတော်၏သြဝါဒတော်

ယနေ့ သာသနာတော်နှစ် (၂၅၄၄)၊ (၁၃၆၂)ခု၊ ကဆုန်လပြည့်
ကျော် (၁၅)ရက်၊ ကဆုန်လကွယ်နေ့။

လယ်တီဝီပဿနာ ပြန့်ပွားရေး အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ (၁၃)ကြိမ်မြောက်
ကျင်းပတဲ့ (၇)ရက် တရားစခန်း။

မြတ်ဘုရား၏ နှုတ်ဆက်စကားသုံးခွန်း

ဒီတရားစခန်းမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ဟရားစခန်း အားမထုတ်မီ တရား
စခန်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု မပြုမီ ဆောင်ရွက်ဖွယ်များ ဆရာတော် အသီး
အသီးက ညွှန်ကြားလို့ ဘုန်းကြီးအနေနဲ့လဲ အားထုတ်ကြမယ့် ယောဂီများ
လို တရားအားထုတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သိသင့် သိထိုက်တဲ့ အချက်
အလက်ကလေးတွေ ပိဋကတ်တော်က ထုတ်နှုတ်ရှာဖွေပြီးတော့ ဒါလေးတွေ
စောစောစီးစီး ဓမ္မလက်ဆောင် အနေအားဖြင့် ပေးထားမှာပါ။

ဘုန်းကြီးတို့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အလေ့အထတော်တစ်ခု ရှိတယ်။
အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ အာဂန္တုရဟန်းတော်များ ရောက်လာပြီဆိုရင် ဘုရား
ရှင်က ဦးစွာပထမ နှုတ်ခွန်းဆက်ပါတယ်။ ဒါမြတ်စွာဘုရားတို့ရဲ့ အလေ့
အထထစ်ခုပါပဲ။

အာဂန္တုရဟန်းတော်များ ကြွလာရင် ဘုရားရှင်က စတင်ပြီး နှုတ်
ဆက်တော်မူတယ်။ အဲဒီလို နှုတ်ဆက်တဲ့ အခါကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက
စကားသုံးခွန်း မိန့်ကြားပြီးတော့ နှုတ်ဆက်ပါတယ်။

ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ခမနိယံ၊ ကစ္စိယာပနိယံ။

ရဟန်းတို့ ခန့်ကျန်းသာလို့ မာကြရဲ့လားလို့ နံပါတ် (၁) ကျန်းမာ
ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား နှုတ်ခွန်းဆက်လိုက်တယ်။

ရဟန်းတော်များက “ခမနိယံဘန္တေ”၊ “ယာပနိယံ ဘန္တေ”- တပည့်
တော်တို့ ခန့်ကျန်းသာလို့ မာကြပါတယ်ဘုရား။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒုတိယမြတ်စွာဘုရားရဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်စကားက ဘာလဲဆိုတော့ “ကမ္ဘာတစ်ကွေ့ဝေ ပိဏ္ဍကေနနကိလမိတ္ထ”- ရဟန်းတို့ ဆွမ်းကွမ်းများ အဆင်ပြေကြရဲ့လားလို့ မေးတော့-

ရဟန်းတော်များက “အာမဘန္တေ”- တပည့်တော်တို့ ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စ မပင်မပန်း ရှိလှပါတယ်ဘုရား။ ဆွမ်းကွမ်းများ ပြည့်စုံပါတယ်ဘုရား။

တတိယနှုတ်ခွန်းဆက် စကားတော်က ဘာလဲဆိုတော့ “ကမ္ဘာတစ်ကွေ့ဝေ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝေမာနာ ခီရော ဒကိဘူတာ အညမည ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာဝိဟရထ”- ရဟန်းတို့ အသင်တို့ဟာ ဥပုသ်ပြုလည်း အတူတူ၊ ဆွမ်းစားလည်း အတူတူ၊ ညီညီညွတ်ညွတ်ရှိကြရဲ့လား။ ဝမ်းပမ်းတသာရှိကြရဲ့လား။ ဓမ္မ အဓမ္မ၊ ဝိနယ အဝိနယ ငြင်းခုံမှု ကင်းကြရဲ့လား။ အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကြည့်ပြီးသော နေနိုင်ကြရဲ့လားလို့မေးတော့-

ရဟန်းတော်များက “အာမဘန္တေ”- တပည့်တော်တို့ အတူတကွ ဥပုသ် ပဝါရဏပြုလို့ ဓမ္မ အဓမ္မ ငြင်းခုံမှုမရှိပဲ ညီညီညွတ်ညွတ် ရှိကြပါတယ်ဘုရား။

ဒီစကား (၃)ခွန်းက မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်စကား။ အဲဒါနဲ့ စပ်ပြီးတော့ ဘယ်လောက်အရေးကြီးသလဲဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ မြတ်တဲ့ အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်တဲ့ အရပ်ဌာန (၈)မျိုးရှိတာ။ အဲဒါကို ရပ်ပြစ် (၈)ပါး။

အချိန်ကောင်း အခါကောင်း

အဲဒီ ရပ်ပြစ် (၈)ပါးက လွတ်တဲ့အချိန်ကောင်း အခါကောင်းကို ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမက္ခဏ (၉)ခုမြောက် မြတ်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်ဖို့အရပ်ဌာနအင်္ဂါ အခွင့်ကောင်းလို့ မိန့်ကြားတော်မူပြီးတဲ့နောက်-

ပဉ္စိမေ ဘိက္ခုဝေ သမယာပဓာ နာယ။

ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့။ ပဓာနာယ- ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ခြင်းငှါ။ သမယာ- အချိန်တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ- ဤငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

ဟော- ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမက္ခဏနဲ့ ကြုံပြီး ဘုရားပွင့်ခိုက် လူဖြစ်ခိုက်

မိခင်ရောဂံ

ကြုံပြီး အချိန်ကောင်း အခါကောင်းကြီးကြုံပြီး ဆိုတဲ့နောက်ကို ထပ်ဆင့် ပြီးတော့ တရားအားထုတ်ဖို့ရာအတွက် အခွင့်ကောင်း အခါကောင်း (၅)မျိုး ဟောပြန်တယ်။

နံပါတ် (၁)- ပထမအရွယ်တဲ့။ အရွယ်ကောင်းခြင်း၊ အရွယ် ကောင်းဖို့ လိုတယ်။

ပထမအရွယ်ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားကတော့ ပထမအရွယ်ကိုပဲ ဦးစားပေးပြီးတော့ တရားအားထုတ်ဖို့ ကောင်းတဲ့အချိန် (၃၃)နှစ်နဲ့ (၄)လ ဆိုတော့ အချို့ ဒကာ ဒကာမများ လွန်ခဲ့ပါပြီလေ။ သို့သော်လည်းပဲ ဒုတိယအရွယ် (၆၆)နှစ်နဲ့ (၈)လကိုတော့ မှီပါသေးတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ တရားအားထုတ်ဖို့ အကောင်းဆုံးအချိန် ကတော့ ပထမအရွယ်ပဲတဲ့။ အဲဒီတော့ မမှီတဲ့အရွယ်ကို အသာထား။ လွန်ပြီး သားအချိန်ကာလကလဲ ပြန်ဆွဲမရတာ အားလုံးသိကြပြီးကြပြီ။ မှီတဲ့အချိန်က နေပြီး မှီသလောက် လိုက်ကြရမှာကိုး။

နံပါတ် (၂)- ဘာလဲလို့ဆိုတော့- “ပုနစပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အပ္ပာဗာဓောဟောတိ အပ္ပတင်္ဂော နာတိသီတာယ နစ္စုက္ကာယ သမဝိပါ ကိနိယာ ဂဟင်္ဂိယာ သမ္ပန္နာဂတော၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမယော ပဓာနာယ။”

တရားအားထုတ်လို့ ကောင်းတဲ့ နောက်တစ်ချိန် ရှိသေးတယ်။ အဲဒါ က ဘာလဲလို့ ဆိုတော့-

“အပ္ပာဗာဓ”- အနာရောဂါနည်းရမယ်။ “အပ္ပိတင်္ဂ”- ခန္ဓာကိုယ် ကြိတ်ညှပ်ပြီးတော့ နှိပ်စက်တတ်တဲ့ ဆင်းရဲဝေဒနာတွေ ကင်းရမယ်။ ပြီးတော့ မအေးလွန်း၊ မပူလွန်း၊ မနွံလွန်း၊ မထက်လွန်းတဲ့ ဝမ်းမီးနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။ အလတ်တန်းစား ဝမ်းမီး ရှိရမယ်။

အဓိကကတော့ ကျန်းမာရေး ကောင်းရမယ်။ ကျန်းမာရေးကောင်း တဲ့အချိန်ဟာ တရားအားထုတ်လို့ ကောင်းတဲ့အချိန်ပဲ။

ယခု ယောဂီသူတော်စင်များ ထိုက်တန်သလောက် ကျန်းမာနေကြ လို့ (၇)ရက်စခန်း ဝင်မယ်ဆိုပြီး ရောက်လာတော့ အခွင့်အလမ်းကလဲ

မိခင်ဇရာဝတီ

လူတိုင်းမရနိုင်ဘူး။

အဲဒီအထဲမှာ “ဂဟဏီ”-ခေါ်တဲ့ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝမ်းမီး။

သမဝေပါကိန်နိယာ- အညီအမျှ အာဟာရကို ကျေကျက်စေတတ်သော။ ဂဟဏီယာ- ကမ္မဇတေဇောဓာတ်နှင့် (ဝါ)ဝမ်းမီးနှင့်။ သမ္ပန္နာဂတော- ပြည့်စုံ၏။

ဟော- မအေးလွန်း မပူလွန်းတဲ့ မျှတတဲ့ အစာအာဟာရကို ကျေကျက်စေတတ်တဲ့ ဝမ်းမီး။ အဲဒါကို “ဂဟဏီ”လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောပါတယ်။

အဲဒီ “ဂဟဏီ”ဆိုတာ ဘာကိုခေါ်သလဲဆိုတော့ “ဂဟဏီ ဝုစ္စတိ ကမ္မဇတေဇောဓာတု”- ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ တေဇောဓာတ်ကို၊ “ဂဟဏီ”-ဝမ်းမီးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဒီဝမ်းမီးလေးဟာ မျှတဖို့လိုတယ်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ စားလိုက်တာ။ ကပျာကယာနဲ့ မြန်မြန်လေး ကျေညက်ပြီးတော့ သွားတယ်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ အစာအာဟာရစားပြီးတော့ ဝမ်းထဲမှာ ထမင်းထုတ်နဲ့ ထုတ်ထည့်ထားသလို မကျေဘူး။

အမြန်ဝမ်းမီးတောက်လွန်းလို့ အစာကျေသွားတာလဲ မကောင်းဘူးတဲ့။ ဝမ်းမီးနဲ့လို့ မကျေညက်နိုင်တာလဲ မကောင်းဘူး။ အဲဒီတော့ အလယ်အလတ်တန်းစား ဝမ်းမီးရှိမှ။

ဘုရားအလောင်းတော်များနဲ့ စကြာမင်းကြီးများ အထူးသဖြင့် ဝမ်းမီးကောင်းကြတယ်။ ဘာစားစား မကျေဘူးဆိုတာ မရှိဘူး။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေထက် သာလွန်တဲ့ ဝမ်းမီး ရှိကြတယ်။

အဲဒီတော့ ထိုက်တန်သလောက် ဝမ်းမီးကောင်းကြလို့ အစာအာဟာရ ကျေညက်စေတဲ့ မီးရှိကြလို့ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်တယ်။ အဲဒီကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်တာဟာ တရားအားထုတ်ဖို့ သင့်တော်တဲ့ ဒုတိယအချိန်ပါပဲ။

နံပါတ် (၃)ကျတော့ ဘာလဲဆိုတော့ “ပုနစပရံ ဘိက္ခဝေ သုဘိက္ခံ ဟောတိ သုကရံ ဥဇ္ဈေန ပဂ္ဂဟေန ယာပေတံ”- ရဟန်းတို့ တတ်ယ

မိခင်ဧရာဝတီ

တရားအားထုတ်လို့ ကောင်းတဲ့အချိန်က အစာရေစာ ဝပြောတဲ့ အချိန်၊ ရဟန်းတော်များမှာ ဆိုရင် ဆွမ်းခံလို့ လွယ်တဲ့အချိန်၊ အဲဒီအချိန်ဟာ တရားအားထုတ်လို့ ကောင်းတယ်။

အကယ်၍ မိမိတို့ဖြစ်နေတဲ့ ရောက်နေတဲ့ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့၊ ရွာမှာ အစာရေစာ ရှားပါးလို့ အစာရေစာအတွက် ဆန်လေးတစ်ပြည်အတွက်၊ ဆန်လေးတစ်ခွက်အတွက် ပြေးကြ လွှားကြ ရှာဖွေကြရတဲ့ အချိန်တွေမှာ ဘယ်တရားအားထုတ်နိုင်မှာလဲ။

အဲဒီတော့ အစာရေစာ ပြည့်ဝခြင်းဟာလဲ တရားအားထုတ်ဖို့ ကောင်းတဲ့အချိန်တဲ့။ တတိယအချိန်။

နံပါတ် (၄) အချိန်ကျတော့ တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ “ပုနစာပရံ ဘိက္ခဝေ မနုဿာ သမဂ္ဂါသမ္ပောဒမာနာ ခီရောဒကိဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ပိဟရန္တိ”- စတုတ္ထမြောက် အချိန်ကောင်း က ဘာလဲဆိုရင် တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ ညီညီညွတ်ညွတ် ရှိပြီးတော့ ဟော- ညီညီညွတ်ညွတ် ရှိတဲ့အချိန်၊ အကယ်၍များ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ ဒေသတစ်ခုမှာ “အဋ္ဌဝိသင်္ကောပ”ခေါ်တဲ့ တောစိုးသူပုန်တွေ၊ ဟိုနား ကလည်း သူပုန်သူကန်တွေ၊ ဒီနားက သူပုန်သူကန်တွေ လှုပ်ရှားလို့ တိုင်းသူ ပြည်သား လူအများတွေ ရရာယာဉ် ရရာရထားစီးပြီးတော့ “ဇာနပဒါ မနုဿာ စက္ကသမာရုဋ္ဌာ ပရိယာယန္တိ”- တွေတဲ့လည်း တွေတဲ့ရထား စီးပြီး တော့ ပြေးကြ လွှားကြတဲ့အချိန် အဲဒီအချိန်အခါမျိုး ဘယ်တရားအားထုတ် လို့ ရပါ့မလဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ ရှင်သာမဏေဘဝက ဘုန်းကြီးတို့ အရပ်ဒေသမှာ တိုက်ပွဲငယ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ သူပုန်နဲ့ အစိုးရတပ်တွေနဲ့ တိုက်ပွဲဖြစ်ကျ တော့ နေရာကောင်းရထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက နိုင်ကြစမြဲဆိုတော့ အစိုးရ ဖက်က အားနည်းသွားတာပေါ့။

အဲဒီအချိန်အခါမှာ ဘုန်းကြီးတို့ရွာတွေ (၇)ရက်အတွင်း ပြောင်းကြ၊ ဒီရွာတွေမှာ သူပုန်သူကန် ခိုတယ်ဆိုပြီးတော့ အဲဒါ ပြောင်းကြ ရွှေ့ကြရ တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

တရားအားထုတ်ဖို့ နေနေသာသာ ကျောင်းပို့နေကျ ဆွမ်းလေး တောင်မှ မပို့နိုင်ဘူး။ စောင့်နေကျ ဥပုသ်လေးတောင် မှန်မှန်မစောင့်နိုင် ကြဘူး။

ဘုန်းကြီးတို့ ပြောင်းပြီးနောက် တစ်နှစ်လောက်ကြာမှ ရောက်သွား တယ်။ အဲဒါတောင်မှ လူတွေ လူတွေ အခြေမကျနိုင်ဘူး။ စောစောက ပြောသလို ပို့နေကျဆွမ်းလေးတောင် မပို့နိုင်၊ ဥပုသ်လေးတောင် မစောင့် နိုင်၊ ကလေးသူငယ်တွေ ပညာသင်ဖို့ အခက်အခဲဖြစ်တယ်။ ဒီလို အေးအေး လူလူ တရားအားထုတ်ဖို့ ဝေးပါတယ်။

ဒါကြောင့် တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ ညီညွတ်ပြီးတော့ နေတဲ့ အချိန်အခါဟာ တရားအားထုတ်ဖို့ အချိန်ကောင်းပဲ။ အဲဒီတော့ (၈၈)အရေး အခင်းတွေ ဖြစ်နေတဲ့အခါ ဘယ်တရားတိုက်မှ တရားအားမထုတ်နိုင်ကြ ဘူး။ လက်တွေ့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ ညီညွတ် ငြိမ်းချမ်းနေတဲ့အချိန် တရားအားထုတ်လို့ ကောင်းတယ်။

နံပါတ် (၅)က ဘာလဲဆိုတော့ သံဃာတော်များ ညီညွတ်ပြီးတော့ နေတဲ့အချိန်ဟာ တရားအားထုတ်လို့ ကောင်းတဲ့အချိန် ဆိုပြီးတော့-

မြတ်စွာဘုရားက တရားအားထုတ်ဖို့ ကောင်းတဲ့အချိန် (၅)မျိုးကို ဟောခဲ့တယ်။ အများအားဖြင့် ကြည့်မယ်ဆိုရင် “အသမယ”- အခါဆိုးနဲ့ ကြုံကြမယ်ဆိုရင် တရားအားထုတ်ဖို့ မလွယ်ဘူး။

တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်နေတဲ့အချိန် တရားအားထုတ်ဖို့ မလွယ်ဘူး။ မိမိကိုယ်တိုင် မကျန်းမာတဲ့အချိန် ဟော- တော်ရုံတန်ရုံ ပါရမီဓာတ်ခံရှိတဲ့သူတွေ တရားအားမထုတ်နိုင် နှလုံးမသွင်း နိုင်ပါဘူး။

အစာရေစာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးတဲ့အချိန် တရားအားမထုတ်နိုင် ပါဘူး။ ပြီးတော့ ဒေသအသီးအသီးမှာ သူပုန်သူကန်တွေ ထကြွလှုပ်ရှားလို့ သူခိုး ဓားပြ ထူထပ်ပေါများလို့ နေတဲ့အချိန် တရားအားထုတ်လို့ မရပါဘူး။

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတို့ ညီညွတ်ရေး ယှက်ပြားလို့

မိခင်ဇရာဝတီ

သာသနာ့တာဝန် မှန်မှန်ထမ်းနိုင်တဲ့ အချိန် တရားအားထုတ်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် အခုယောဂီသုတေသနစင်များ “ပဉ္စိ မေ ဘိက္ခဝေ သမယာ ပဓာနာယ”- ရဟန်းတို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ဖို့ရာ အချိန်ဟာ (၅)မျိုး။

ဒီ (၅)မျိုး အကုန်ပြည့်စုံကြတယ်။ အရွယ်အားဖြင့် ပထမအရွယ်မှာ မဟုတ်ပေမယ့် အိုမင်းမစွမ်းအရွယ် မဟုတ်သေးဘူး။

ကျန်းမာရေးကလဲ အသင့်အတင့် ကောင်းကြတယ်။ အစာရေစာလဲ ထိုက်တန်သလောက် စားစရာ သောက်စရာရှိတယ်။ တိုင်းပြည်ကလဲ ငြိမ်သက်နေတယ်။ သံဃာတော်များကလဲ ဓမ္မ အဓမ္မစသည် အငြင်းပွားနေတဲ့အချိန်လည်း မဟုတ်ဘူး။

တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ သံဃာတော်တွေမှာ ဂိုဏ်းကြီး (၉)ဂိုဏ်း ရပ်ကွက်၊ မြို့နယ်၊ ပြည်နယ်နဲ့တိုင်း ဗဟိုအဆင့်ထိအောင် ဖွဲ့စည်းပြီးတော့ ညီညွတ်ပြီးတော့ နေတဲ့အချိန်အခါသမယ။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ ဒကာမတွေများဟာ “ပဉ္စိ မေ ဘိက္ခဝေ သမယာ ပဓာနာယ”- ရဟန်းတို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ဖို့ရာ အချိန် (၅)မျိုး၊ အခါကောင်း (၅)မျိုး၊ ဒီအခါကောင်း (၅)မျိုး ရရှိထားပြီ။

ရရှိထားတော့ အားထုတ်ကြမယ့် လမ်းစဉ်ဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ “အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါပဲ”။

လယ်တီဆရာတော်

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်က မြတ်စွာဘုရား ညွှန်းပြတော်မူခဲ့တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၉၀)ကျော်က ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးက မာဂပေါဠိတွေကို ဘာသာပြန်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတွေ အားထုတ်တတ်အောင်လို့ မြန်မာစကားနဲ့ မြန်မာအသုံးအနှုန်းနဲ့ မန္တလေးမြို့ ကင်းဝန်မင်းကြီးအိမ်မှာ သုံးညတိုင်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ “အာနာပါန- ထွက်လေ ရှုမှတ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း”။

မိခင်ဧရာဝတီ

သောက ပရိဒေဝတွေ ဖိစီးလို့ ဆရာမတွေ့နိုင်၊ တရားမတွေ့နိုင်လို့ တွေး၊ ထေး၊ ကြံ၊ မှီဝဲပြီးတော့ နေရှာတဲ့ ဆရာသင်ကြီး ဒါယကာကြီး ဦးသက်၊ ဆရာမတွေ့နိုင်ဘူး။ တရားမတွေ့နိုင်ဘူး။ သောကတွေက ပရိဒေဝတွေက ဝိုင်းအုံနှိပ်စက်လို့ ဆရာရှာမယ်၊ တရားရှာမယ် ဆိုပြီးတော့ အချိန်တော် တော်ကြာကြာ ရှာမှီးတဲ့အခါ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုတဲ့ ထူးခြားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးကို ရရှိတယ်။

ရရှိတော့မှ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပေးသနားတော်မူခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓ ဘုရားရဲ့ နည်းနာနိဿယ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ပွားများတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်း ဆရာသင်ကြီး အားထုတ်လိုက်တာ လူသူတော်စင် အနာဂါမ်ဘဝ ရောက်ရှိခဲ့တယ်။

အဲဒီ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အခုအားထုတ်ရမှာ။ အားထုတ်ကြတဲ့ အခါကျ တော့ (၄)ရက်ခွဲတိုင်တိုင် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်။

သမထ ဝိပဿနာ

သမထဆိုတာ နီဝရဏကို ငြိမ်းစေတတ်တဲ့ ဘာဝနာ၊

ဝိပဿနာ သူသိ၊ ငါသိ၊ ကမ္ဘာသိကို ကျော်လွန်ပြီးတော့ ထူးခြား တဲ့အသိ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ၊

ယခုစတင်ပြီး အားထုတ်ကြမှာက သမထ၊ ငြိမ်းစေတယ်။ ဘာကို ငြိမ်းစေတာလဲ။ နီဝရဏကို ငြိမ်းစေတယ်။

နီဝရဏဆိုတာ ဘာသာပြန်လိုက်တော့ “အပိတ်အဆို့တရား” ဘာကို ပိတ်သလဲ။ ဘာကို ဆို့သလဲဆိုတော့ ကောင်းတဲ့တရားတွေကို ပိတ် ဆို့တယ်။ မကောင်းတာတွေကျတော့ လမ်းဖွင့်ပေးတယ်။ မဖြစ်သေးတဲ့ အသိဉာဏ်ကို မဖြစ်ရအောင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး တရားအသိဉာဏ်ကို အားနည်း အောင် မသိအောင် ဆောင်ရွက်ပြီးတော့ပေးတာက နီဝရဏတရား။ နီဝရဏတရားကို အခု အားထုတ်မယ့် သမာဓိက တွန်းလှန်နိုင်မယ်။

နီဝရဏ

အဲဒီ နီဝရဏနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆက်ပြီးတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် နီဝရဏဆိုတာ ကောင်းတဲ့တရားတွေကို ပိတ်ဆို့တဲ့တရား၊ နီဝရဏ အမြဲပိတ်ဆို့နေတာ။

အဲဒီ ပိတ်ဆို့တဲ့တရား (၆)မျိုးကို ယနေ့ကစပြီးတော့ တွန်းလှန်ကြ မယ်။

“နီဝရဏ မည်နာမဖြင့် ကိစ္စအပြား ဤ (၆)ပါးတွင်”

ဟော- နီဝရဏဆိုတာ ဘာလဲ။ အပိတ်အဆို့တရား၊ ဘာပိတ်သလဲ ကောင်းတဲ့တရားတွေကို ပိတ်တယ်။ ကာမကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်၊ အရူပ ကုသိုလ်၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ် မဖြစ်အောင် ပိတ်ဆို့တယ်။

ဘာကို ဖွင့်ပေးသလဲ။ အကုသိုလ်ကို ဖွင့်ပေးတယ်။

နံပါတ် (၁)- ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ

အာရုံငါးပါးကို လိုလားတဲ့ဆန္ဒ နံပါတ် (၁)။

အဲဒီ ကာမစ္ဆန္ဒကို မိမိတို့ အားထုတ်တဲ့ သမာဓိက ဖယ်ရှားနိုင်တယ်။

ကာမစ္ဆန္ဒဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် ကာမစ္ဆန္ဒရှိနေတာဟာ ကြွေးတင်နေသလို ပါပဲ။

“ကြွေးစားသူထံ စေပါးခံသို့” ကြွေးယူသူထံ အစေအပါး ခံရသလိုပဲ။

“အာရမ္မဏ ငါးကာမ၏ ကြွေးစားသူထံ စေပါးခံသို့”

“အာရမ္မဏ ငါးကာမ၏ ရသခံစား ကာမသားတို့ ဖန်များကာလ တစ်ဘဝလုံး တဏှာကျေးကျွန် မတော်လှန်ပဲ”။

အာရုံငါးပါး အရသာကို ခံစားနေကြတဲ့ ကာမသား ကာမသူ အားလုံးဟာ တစ်ဘဝလုံး သူရဲ့ကျေးကျွန်အဖြစ်နဲ့ မတော်လှန်နိုင်ဘူး။ သူ့အလိုဆန္ဒအတိုင်းပဲ။

“သို့လက်ရစစ် ဖြစ်ခဲ့အပိုင် မလွန်နိုင်ကြောင့်”။ ဟော- သို့ပန်း စစ်သားများလိုပဲ။

“သားတိုင်မြေးရောက် တိတွတ်ရောက်လည်း မဖောက်မပြန် ကျွန် ရိုးမှန်၍ နိရန္တရ ကိုယ့်ကိစ္စကို စိတ်ကဘယ်ရွှေ့ မအောင့်မေ့သာ၊ ကျွန်လေ့

မိခင်ဧရာဝတီ

ကျွန်လာ ကျွန်မူယာဖြင့် တဏှာလိုစု အရှင်မူ၌ မပြုမနေ မရချေတည်
သေသော်မြေတွင်း မှတင်းလင်းနှင့် ဆင်းရဲမည်သာ လက်မကွာရှင့်”

“သားတိုင်မြေးရောက် တီတွတ်မြောက်”။ သားသမီး မြေးတီတွတ်
ကျွတ်ဆပ်။ ဒီလို ဘယ်လောက်ထိရောက်ရောက် ကိုယ့်ကိစ္စကို စိတ်က
မအောက်မေ့နိုင်ပဲနဲ့ ကျွန်ရဲ့အလေ့ ကျွန်ရဲ့အမူအယာနဲ့ တဏှာရဲ့အကြိုက်
လိုက်ပြီးတော့ “သေသော်မြေတွင်း မှတင်းလင်းနှင့် ဆင်းရဲမည်သာ လက်
မကွာရှင့်”။ ယခုလို ကိုယ်ပိုင် ကိုယ့်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် “နိရန္တရ ကိုယ့်ကိစ္စကို စိတ်ကဘယ်ရွေ့ မအောက်မေ့
သာ”။ ကိုယ့်ကိစ္စကိုလုပ်မယ်၊ တရားအားထုတ်ပြီးတော့ တရားနှလုံး တရား
သုံးပြီး ပျော်မယ်ဆိုပြီး ဒီလို တွန်းလှန်ဖို့ မလွယ်ဘူး။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကာမစ္ဆန္ဒဆိုတဲ့ ကြွေးမြီရှိလို့။ ဘုန်းကြီးတို့
အဋ္ဌကထာကတော့-

“ပုရိသေဟိ ဝဇီယမာနာ ဣတ္ထိယောဝိယ”- ယောက်ျားဆိုး၊
ယောက်ျားဖျင်း၊ ယောက်ျားမိုက်တို့ အမြဲတမ်း အနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့ အမျိုး
သမီးများ တစ်ရက်လလဲ နှိပ်စက်၊ တစ်လလလဲ နှိပ်စက်၊ အရက်သောက်
ဖဲရိုက် မူးရူးပြန်လာတော့ လူလဲရိုက် အိုးတွေခွဲ ရှိတဲ့ပစ္စည်းတွေ အကုန်ဖြုန်း
ဒါပေမယ့် အဲဒီလို ညှင်းပန်းနှိပ်စက်နေပေမယ့်လို့ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှု
တစ်ရက်နဲ့လဲမပြီး၊ နှစ်ရက်နဲ့လဲမပြီး။ ဒီလို မှိတ်ကြိတ်ခံနေရတာ ဘာကြောင့်
လဲ ကာမစ္ဆန္ဒ ကြွေးမှီတင်နေလို့ပါပဲ။

ယနေ့ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ အဲဒီ ကာမစ္ဆန္ဒကြွေးမြီကို
သမထနဲ့ ဖြေရှင်းမှာပါပဲ။

နောက်တစ်ခု “ဗျာပါဒ”ပါပဲ။ ဗျာပါဒဆိုတာ ဒေါသ ပြောတာ။
ဒေါသဆိုတာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ သည်းခြေရောဂါ စွဲနေတဲ့
သူနဲ့ တူတယ်။

သည်းခြေရောဂါ စွဲနေတဲ့လူ သည်းခြေက မကောင်းတဲ့အခါ
ပျားရည်နဲ့ဆေးလေး ဖျော်တိုက် ချိုမှချို ကောင်းမှကောင်း၊ ဒါပေမယ့်
သည်းခြေက ပျက်နေတော့ ခံတွင်းပျက်နေတဲ့အခါ ဆိုတော့ ချိုမြိန်တဲ့ဆေးကို

မိခင်ဇရာဝတီ

ခါးလှချည် ခါးလှချည်ဆိုပြီး အန်ထုတ်တယ်။ အဲဒါကို-

“ဗျာပါအမျက် ခံတွင်းပျက်၍ နှစ်သက်မမြန် ညှိုးကျပ်ိန်သို့ ဘယ်
ချိန်ဘယ်ခါ ဘယ်ဆရာ၏ ရသာဓမ္မ သြဝါဒကို နားဝခံလျက် နာမရွက်ပဲ
မနှစ်သက်လို မကြည်ညိုတတ် ပဋိဃတ်နှင့် မြန်မြတ်မသိ အသိကင်းရှင်း
ကောင်းကျိုးကင်း၏”။

ဟော- ဘယ်တရား ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း အထူးသဖြင့်
တော့ ဘာသာဝါဒ မတူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပိုပြီးတော့ ဗျာပါဒ ရှိတယ်။

မြတ်စွာဘုရားရှိစဉ်ကလဲ မြတ်စွာဘုရား လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလ
ပတ်လုံး တရားပွဲကြီးတွေ ချိမ့်ချိမ့်သဲ ဟောနေသော်လည်းပဲ “ဗျာပါဒ”
ဒေါသဆိုတဲ့ သည်းခြေရောဂါရှိနေတော့ ဘုရားဆီ တရားနာမယ် ဆိုတဲ့
စိတ်မဖြစ်ပေါ်ကြဘူး။ “ဘယ်ချိန်ဘယ်ခါ ဘယ်ဆရာ၏ ရသာဓမ္မ သြဝါဒကို
နားဝခံလျက် နာမရွက်ပဲ”။ ဟော- ဗျာပါဒနီဝရဏက ပိတ်ဆို့ထားတဲ့
အတွက်ကြောင့် ရသာဓမ္မ သြဝါဒကို နာယူမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကလေး မဖြစ်
ပေါ်ဘူး။ အဲဒီလို မဖြစ်ပေါ်တော့ “မြန်မြတ်မသိ အသိကင်းရှင်း ကောင်းကျိုး
ကင်း၏”တဲ့။ ဟော- ဒုတိယ ဗျာပါဒနီဝရဏက ပိတ်ဆို့နေတာပဲ။ ဒေါသ
တည်းဟူသော အပိတ်အဆို့တရားဟာ သည်းခြေရောဂါ စွဲတဲ့လူလိုပါပဲ။

ဒီရောဂါကိုလဲ အားထုတ်လတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းက ပျောက်
အောင် ကုနိုင်တယ်။ နောက်တစ်ခုက ဘာလဲဆိုတော့ “ထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏ”။

“အပျင်းအရိ တချိချိနဲ့ ထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏကား ထောင်ကျသွင်းသွပ်”
အပျင်းအရိ တချိချိဖြစ်နေတဲ့ ထိန မိဒ္ဓ နီဝရဏကျတော့ ထောင်ကျတဲ့
လူလိုပဲတဲ့။ ထောင်ကျနေတဲ့ လူလိုပဲ။

“ထောင်ကျသွင်းသွပ် ထိတ်ချင်းခတ်သို့ အမြတ်ဘူမိ သုဂတိကို
မသိမထင် မမြင်ရငြား လွန်ဝေးပါး၏”။

အပျင်းအရိ များပြီးနေတဲ့ သူကျတော့ ထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏ အပိတ်
အဆို့က ရှိနေတယ်။ အဲလို အပိတ်အဆို့ရှိနေရင် “အမြတ်ဘူမိ သုဂတိကို
မသိမထင် မမြင်ရငြား လွန်ဝေးပါး၏”။

သုဂတိဆိုတာ မမြင်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ပျင်းရိမှု ထိနမိဒ္ဓ

မိခင်ဧရာဝတီ

ထိုင်းမှိုင်းမှုဆိုတဲ့ နီဝရဏကို ယခုအားထုတ်လတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းက ဖယ်ရှားပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

နံပါတ်လေးကျတော့ “ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ” ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကျတော့ ဘာနဲ့ တူသလဲဆိုတော့ သူများအိမ်မှာ ကျွန်အဖြစ်နဲ့ နေရသလိုပဲတဲ့။

“ချောက်ချားတုန်လှုပ် ထိန်းချုပ်မရ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် ကုက္ကုစ္စမည် ဟူတဲ့ သည်လည်း လူရည်နှမ်းညှိုး ကျွန်အမျိုးဝယ် အစိုးမရ ဘယ်ကာမျှပင် မလှ မျက်နှာ မသာယာပဲ အာဏာမဆန် ရှင်ရှိကျွန်သို့ ကျူးလွန်ရှေးရှု ဆိုး ကောင်းမှု၌ ခုခုမတည် ခိုင်ကြည်မရှိ ပူပန်တိ၏”။

ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စတို့ကျတော့ အစေအပါး ကျွန်တစ်ယောက်လိုပဲတဲ့။ နီဝရဏရှိနေတာက သူ့ကိုယ်သူ အစိုးမရဘူး။ ဒါကြောင့် “ကျူးလွန်ရှေးရှု ဆိုးကောင်းမှု၌ ခုခုမတည် ခိုင်ကြည်မရှိ ပူပန်တိ၏” မိမိပြုခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကုသိုလ်ကျတော့ မပြုမိ အကုသိုလ်ကျတော့ ပြုခဲ့မိတယ်လို့ ပူပန်ပြီးတော့နေတာ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ စိတ်ယုံနေတယ်။

အဲဒီ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ နီဝရဏကိုလဲ ယောဂီများ အားထုတ်လတ္တံ့ ဖြစ်တဲ့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း (အာနာပါနဿတိကြောင့် ရရှိတဲ့သမာဓိ)က ငြိမ်းအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဟော- ဝိစိကိစ္ဆာ

“ဝိစိကိစ္ဆာ ယုံမှားစွာကား ကန္တာမြိုင်ကျော ခိုးသူတော၌ သို့လော သို့လော ကြံတွေးမောလျက် သဘောရှိတိုင်း မဆိုင်းမင မသွားဝန်သို့ ရွံ့ရွံ့ ရှာရှာ သဒ္ဓါရဲ့ရဲ့ မတဲ့စိတ်မှာ တွန့်တိုတာကြောင့် ကြီးစွာဒုက္ခ တွေ့ကြုံရ၏”။

မဟာမြိုင် တောခရီးမှာ လမ်းသွားတဲ့လူ သစ်ရွက်သံလေး ကြွေသံ လေးကြားရ သူခိုးတွေလား၊ လူဆိုးတွေလား မသိဆိုပြီး ရှေ့သွားတာ ရှေ့ မရောက်ပဲနဲ့ နောက်ပြန်ပြန်ပြီး ရောက်နေသလို ဖြစ်နေ။

ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့ သို့လော သို့လော တွေးတောမရှင်းတဲ့ ယုံမှား သံသယ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ်။ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့သတိ ကြောင့် ရရှိတဲ့ သမာဓိဟာ ဘယ်လောက်တန်ဖိုးကြီးတယ်။ ဘယ်လောက် တန်ဖိုးကြီးတယ်။ ဒါဟုတ်မှဟုတ်ပါလေစွ။ ဒါ ဝိစိကိစ္ဆာဖြစ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အားထုတ်ကြည့်လိုက်တော့ ဟုတ်သားပဲ၊ ရှင်းသားပဲ၊ စိတ်တွေ ပူပန်မှုကင်းသားပဲ ဆိုတာ လက်တွေ့ဖြစ်လာတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ မိမိတို့ အားထုတ်လတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ ရရှိလာလတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ အာနာပါနဿတိ သမာဓိက အဲဒီ ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာ အပိတ်အဆို့ ကောင်း တာတွေကို ပိတ်ဆို့တတ်တဲ့ တရားတွေကိုလဲပဲ ဖြေရှင်းပြီးတော့ ပေးပါလိမ့် မယ်။

“မောဟအဝိဇ္ဇာ တောင်နှယ်ကာလျက်” ဟော- အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ တရားကြီးကတော့ တောင်ကြီးများ ရှေ့က ကာဆီးထားသလိုပဲ။

သစ္စာတရား မမြင်နိုင်ဘူး။ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မ၊ သတိ ပဌာန်တရား မမြင်နိုင်ဘူး။ ဗောဇ္ဈင်တရား မသိနိုင်ဘူး။ အဲဒါတွေဟာ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏတွေတဲ့။ အမှန်ကို မမြင်နိုင်ဘူး။ ရုပ်နာမ်ကို မမြင်နိုင်ဘူး။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏက-

မိမိတို့ အားထုတ်လတ္တံ့ ရရှိလတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ၊ အဲဒီ သမာဓိကနေပြီးတော့ ဒီအဝိဇ္ဇာ နီဝရဏကိုလဲပဲ ဒီအကာအဆီးကြီး ကိုလဲပဲ ဖယ်ရှားပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

“မောဟ အဝိဇ္ဇာ တောင်နှယ်ကာလျက် ပမာတစ်သီး ခြောက်တန် ဆီးသား ကင်းကြီးအလား ပိတ်ဆို့ထားသို့”

တစ်မြို့နဲ့တစ်မြို့ တစ်ရွာနဲ့တစ်ရွာ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ ကူးရတော့ ဂိတ်တွေ ကင်းတွေထား။ အဲဒီကင်းတွေ ဂိတ်တွေ ထားပြီးတော့ ပိတ်ဆို့ပြီး တော့ထားသလို “ခြောက်တန်ဆီးသား” ကင်း၏အလား ပိတ်ဆို့ထားသို့ ခြောက်ပါးနီဝရဏ ဤပါပဖြင့် ဟောဒီ နီဝရဏဆိုတဲ့ အကုသိုလ်တရား တွေက “လေးပါးကုသိုလ် မပေါက်လို့ပဲ မဂ်ဖိုလ်နတ်ရွာ မရောက်သာသည် ဝေးကွာတစေစေနှင့်သာ တမ့်”။

ဟောဒီ နီဝရဏခြောက်ပါးက “လေးဝကုသိုလ် မပေါက်လို့ပဲ” ကာမကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်၊ အရူပကုသိုလ်၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကို မပေါက်လို့ပဲနဲ့ မဂ်ဖိုလ်နတ်ရွာက ဝေးစေနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကုသိုလ်တရားတွေကို ပိတ်ဆို့၊ မဂ်ဖိုလ်နီဗ္ဗာန်ကို အဟန့်

မိခင်ဇရာဝတီ

အတားပြု (၆)တန်သော ကင်းကြီးတွေကို ကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် အာနာပါနဿတိ သမာဓိအစရှိတဲ့ သမာဓိကမ္မဋ္ဌာန်း သမထကမ္မဋ္ဌာန်း တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီနေ့ ယောဂီသူတော်စင်များ မိမိတို့သန္တာန်မှာ သစ်ကြေး ကင်းဆိတ် ကုသိုလ်စိတ်ကို ဆို့ပိတ်တတ်တဲ့ နီဝရဏတရားတွေ၊ အဲဒီ နီဝရဏတရားတွေကို ငြိမ်းစေတတ်တဲ့ အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို ကြိုးစားပြီးတော့ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

🙏 🙏 🙏

ရန်ကုန်မြို့

နာဂလိုဏ်ဂူဘုရားကုန်းမြေ ကလေးဝတော ရုစာသင်တိုက်နှင့်
လယ်တီမူဝီပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
ဒွိပိဋကဓရ-ဒွိပိဋကကောဝိဒ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီမူဝီပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ဝီပဿနာဒီပနီဓမ္မာရုံကြီး၌
ဟောကြားအပ်သော

၁၃-ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝီပဿနာ (၁)

ပထမနေ့ဟောခဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၁)ရက်၊ သောကြာနေ့၊ ညချမ်း
အချိန်အခါသမယမှာ-

ဘေးရန်လေးမျိုး ကာကွယ်နိုင်

ဘုန်းကြီးတို့ လောကကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ခြုံငုံပြီးတော့ ကြည့်မယ်
ဆိုရင် “ဥပဒ္ဒဝ” ခေါ်တဲ့ ကပ်၍ ကြိတ်ညှပ် နှိပ်စက်တတ်တဲ့ ဘေးရန်
အန္တရာယ်ကြီးတွေ ကမ္ဘာလူထုကြီးအားလုံး တွေ့ကြုံဆုံးရှုံးပြီးတော့ မလွဲ
သာမရှောင်သာ ဆုံးရှုံးပြီးတော့ နေကြရတယ်။

အဲဒီ (၄)မျိုးက ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

- ဟဒယတန္တပ ခေါ်တဲ့ နှလုံးပူပန်မှု စိတ်မအေးတဲ့သောက၊
- ဝါစာဝိပလာပ ခေါ်တဲ့ နှုတ်ကရောင်ရမ်းမြည်တမ်း ဝိုကြွေး

မိခင်ဧရာဝတီ

ခြင်း ပရိဒေဝရယ်၊ ကိုယ်ရဲ့ဆင်းရဲမှု စိတ်ရဲ့မသက်သာမှု
ဒေါမနဿ၊

အဲဒီ ဘေးရန်အန္တရာယ်ကြီးတွေဟာ ကမ္ဘာ့လူထုကြီးအားလုံး အညီ
အမျှ တစ်မျိုးမဟုတ်တစ်မျိုး ဆိုသလို ခံစားပြီးတော့ နေကြရတော့။ အဲဒီ
ဒုက္ခကြီးတွေ လွတ်မြောက်ဖို့ရာအတွက် လမ်းပျောက်ပြီးတော့ နေကြတယ်။

ကဿပမြတ်စွာဘုရား ကွယ်တဲ့အချိန်က စပြီးတော့ ဒီ (၄)မျိုး
ပပျောက်ချုပ်ငြိမ်းဖို့အတွက် ကမ္ဘာ့လူထုကြီးဟာ လမ်းပျောက်ပြီးတော့
နေတယ်။

နိဗ္ဗာန်မြေပုံ

ကမ္ဘာ့သိပ္ပံ ပညာရှင်ကြီးတွေ မရေးဆွဲနိုင်တဲ့ မြေပုံက နိဗ္ဗာန်မြေပုံ
ဆွဲမပြနိုင်ကြဘူး။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်မြေပုံကြီးကို ဗုဒ္ဓဘုရားက- “အပြောကျယ်စွာ
သံသရာဟု မဟာအတိ မှောင်တောကြီး၌ ခရီးအစဉ် ရှစ်မဂ္ဂင်ကို မမြင်
သောအား မှားကြီးမှား၍ မနားမရပ် ချားရဟတ်သို့ တပါတ်ပါတ် လည်
ပတ်နေကြကုန်သော ဒုက္ခိတသတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို လမ်းမှန်ကြောင်းအစဉ်
ရှစ်မဂ္ဂင်ကို မျက်မြင်ဒိဌ စခန်းပြလျှက် အမတ်လွင် နိဗ္ဗာန်ခွင်သို့ အလင်း
ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေတတ် ဂုဏ်သကတ်ကြောင့် ထိုနတ်လူဗြဟ္မာ
သတ္တဝါတို့၏။ ဆရာအထွဋ် အတုလွတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏”။

ဆိုလိုတာက ဘာလဲဆိုတော့ ကမ္ဘာလောကအတွင်းမှာ ဘေးရန်
အန္တရာယ်မျိုးစုံနဲ့ ဆုံဆည်းပြီးတော့ နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ လမ်းပျောက်နေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ လမ်းမှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ
နိဗ္ဗာန်မြေပုံကို ရေးဆွဲပြီးတော့ ပေးခဲ့တဲ့ ဆရာကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ နိဗ္ဗာန်မြေပုံကြီး ဆွဲပြီးတော့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၈)နှစ်နဲ့
(၁၆)ရက်က ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူပြီးတော့-

ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသည့်နောက် (၇)ရက် (၇)လီ
သီတင်းသုံးတော့ (၄)ခုမြောက် (၇)ရက်ပြီးတော့ (၅)ခုမြောက်မှာ ဥရုဝေဠ
တောအုပ် နေရည့်မြစ်ကမ်းသာ နေရည့်ရာမြစ်ရဲ့အနီး အပေါလပင်ညောင်

မိခင်ဇရာဝတီ

ပင်အရင်းမှာ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်းမှာ မြတ်စွာဘုရား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ် ချဉ်းကပ်ပြီး တရားအာရုံ ထုံမွန်းပြီး နေတဲ့အခါမှာ အကြံအစီတော် တစ်ခု ဘုရားရှင်မှာ ဖြစ်ပေါ်တယ်တဲ့။

အဲဒီ အကြံအစည်ဟာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့- “ဧကာယ နော အယံ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သောက ပရိဒေဝါနံ သမတိတ္ထမာယ၊ ဒုက္ခ ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ၊ ဉာယဿအဓိဂမာယ၊ နိဗ္ဗာနဿ သိန္နိကနိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”

လမ်းကောင်းတစ်ခုတော့ တွေ့ပြီ။ ဘေးပေါင်းတစ်ရံ မဆက်ဆံနဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီးသို့ ရောက်ဖို့ရာ လမ်းတစ်ခုတွေ့ပြီ။ အဲဒီလမ်း အတိုင်း သွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟာ စိတ်စင်ကြယ်မယ်၊ သောကငြိမ်းမယ်၊ ငိုကြွေးမှုတွေ ချုပ်ငြိမ်းမယ်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်မသက်သာ နှလုံးမသာမှုတွေ ပျောက်ကင်းမယ်၊ အရိယာ မဂ်ဉာဏ်ရမယ်၊ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက် ပြုနိုင်မယ်။

အဲဒီလမ်းက ဘာလဲဆိုတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။ အဲဒီလို မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့ အကြံအစည် ဖြစ်ပေါ်လာတော့ ဆက်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး ဆိုတာ ဘာတွေလဲ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟဇုတိ၊
သတိမာ သမ္ပဇာနော ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ။

ဤလောကမှာ ယောဂီသူတော်စင်ဟာ ရုပ်အပေါင်းဆိုတဲ့ ခန္ဓာ ကိုယ် ရုပ်အပေါင်း အစုအဝေးမှာ ရုပ်အပေါင်းလို့ ရှုမှတ်ပြီးတော့ သတိ သမ္ပဇဉ် ယှဉ်ပြီးတော့ လုံ့လဝီရိယ ပြင်းပြင်းထန်ထန်နဲ့ မက်မောမှု အဘိဇ္ဈာနဲ့ စိတ်မသက်သာမှုကို ပယ်ဖျောက်ပြီးတော့နေတယ်။

ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မတို့အပေါ်မှာလဲပဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ သတိသမ္ပဇဉ်တွေ နဲ့ လုံ့လဝီရိယနဲ့ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ လောကကြီးမှာ မက်မောမှု စိတ်မသက်သာ နှလုံးမသာမှုတွေကို ပယ်ဖျောက်ပြီးတော့ နေမယ်။ ဒါဟာ သတိပဋ္ဌာန် လမ်းစဉ်ပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဗြဟ္မာမင်း၏ထောက်ခံချက်

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားရဲ့ စိတ်အကြံဖြစ်လာတဲ့ အခါကျတော့ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးက “သေယျထာပိနာမ ဗလဝါပုရိသော သမိဇ္ဈိတံဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဈေယျ”

သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးကလဲ အားရှိတဲ့ယောက်ျားဟာ ကွေးထား တဲ့လက်ကို ဆန့်တန်းလိုက်သလို ဆန့်တန်းထားတဲ့လက်ကို ကွေးလိုက်သလို ဘုရားထံမှောက် ရောက်လာပြီးတော့-

“ဧဝ မေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝ မေတံ ဘဂဝါ”- မြတ်စွာဘုရား အရှင် ဘုရားရဲ့ နိဗ္ဗာန်လမ်းကြောတစ်ခု တွေ့ထားတယ်ဆိုတဲ့ အကြံအစည်ဟာ ဂုဏ် (၇)မျိုးနဲ့ အကျိုး (၇)မျိုးရှိတဲ့ မြတ်စွာဘုရား တွေ့ထားတဲ့လမ်းကြီးဟာ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းကြီးဟာ အင်မတန်ကောင်းမွန်တဲ့ လမ်းကြီးပါဘုရား။

ဟော- သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်းကြီးက အရှင်ဘုရား တွေ့ထားတဲ့ လမ်းစဉ်ကြီးဟာ အင်မတန်ကောင်းမွန်တဲ့ ဂုဏ် (၇)မျိုး အကျိုး (၇)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လမ်းစဉ်ကြီးပါ။ ဒီလမ်းစဉ်အတိုင်း သွားကြမယ်ဆိုရင်ဖြင့် သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ ငြိမ်းပါလိမ့်မယ်ဘုရား ဆိုပြီးတော့ ထောက်ခံတဲ့အနေနဲ့ ဘာလျှောက်ထားသလဲဆိုရင်-

ဧကာယနံ ဇာတိ ခယန္တဒဿီ၊

မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ ဟိတာနုကမ္မိ။

ဧတေန မဂ္ဂေန တရိသု ပုဗ္ဗေ၊

တရိဿန္တိ ယေ တရန္တိဿံ။

ဒါကတော့ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်းကြီးက ထောက်ခံတဲ့ မြတ်စွာဘုရား တွေ့ထားတဲ့ ဧကာယန- တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်း နိဗ္ဗာန်သွားဖို့ တွေ့ ထားတဲ့ လမ်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထောက်ခံချက်၊

ဇာတိ ခယန္တဒဿီ- ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူသော။ ဟိတာနုကမ္မိ- သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားစောင့်ရှောက်တော်မူ သော။ ဘဂဝါ- မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧကာယနံ မဂ္ဂံ- တစ်ခုတည်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေတတ်သော သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို။ ပဇာနာတိ- သိမြင်

မိခင်ဇရာဝတီ

တော်မူပါပေ၏။

ဇာတိကုန်တယ်ဆိုတော့ အိုနာသေလဲ ကုန်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာ ဘုရားက ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တယ်။ အိုနာသေကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူတဲ့ သတ္တဝါတို့ကို စောင့်ရှောက်တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးဟာ လမ်းတွေ့ထားပြီ၊ တွေ့တော်မူတဲ့ လမ်းဟာ အမှန်လမ်း။

အဲဒီလမ်းက ဘာလဲလို့ဆိုတော့ “ဧကာယန”- တစ်ခုတည်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်း။ ဘုရားရှင်တစ်ဆူတည်းသာ တွေ့တော်မူတာ မဟုတ်ဘူး။

ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ- ရှေးအခါ၌။ ဧတေန မဂ္ဂေန- ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ဖြင့်။ ဩယံ- ဩယလေးခန်း ရေပြင်ကြမ်းကို။ တရိသု- ကူးမြောက်တော်မူကြကုန်ပြီ။

ကာမောယ ဘဝေါယ ဒိဋ္ဌောယ အဝိဇ္ဇောယဆိုတဲ့ တရားကိုယ် အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ။

လောဘဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါးမှာ တွယ်တာတတ်တဲ့ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အမြင်မှားမှု၊ မောဟဆိုတဲ့ မိုက်မှု မဲမှု မသိမှု၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် (၃)မျိုး၊ အရေအတွက်အားဖြင့် (၄)မျိုး ဩယဆိုတဲ့ ရေပြင်ကြမ်းကြီးကို ရှေးဘုရား ရှင်တွေလဲ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်နဲ့-

ဧတေနမဂ္ဂေနတရိသုပုဗ္ဗေ။

ပုဗ္ဗေ- ရှေးအခါ၌။ ဗုဒ္ဓါ- ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဧတေနမဂ္ဂေန- ဤလမ်းစဉ်ဖြင့်။ တရိသု- ဩယလေးခန်း ရေပြင်ကြမ်းကို ကူးမြောက်တော် မူကြကုန်ပြီ။

ဟော- တရိသု- ကူးမြောက်တော်မူကြကုန်ပြီတဲ့။

နောင်အနာဂါတ်မှာ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ဟာလဲ ဒီလမ်းစဉ်နဲ့ပဲ ဩယလေးခန်း ရေပြင်ကြမ်းကို ကူးမြောက်တော်မူကြလိမ့်မည်။

ယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ ရှိကြတဲ့ ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ဟာလဲပဲ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်နဲ့ပဲ

မိခင်ဧရာဝတီ

ဩဃလေးခန်း ရေပြင်ကြမ်းကို ကူးမြောက်တော်မူကြရတယ်။

ဟော- မြတ်စွာဘုရား တွေ့ထားတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်နဲ့ ဩဃလေးခန်း ရေပြင်ကြမ်းကို ကူးသန်းနိုင်တဲ့ လွန်မြောက်နိုင်တဲ့ လမ်းစဉ်ပဲလို့ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးက ဒီလိုလျှောက်ထားပြီးတော့ ထောက်ခံသွားတယ်။

လျှောက်ထားပြီးသွားတဲ့ လမ်းစဉ်ကလဲ မြတ်စွာဘုရား တွေ့ထားတဲ့လမ်းစဉ်ကို ထောက်ခံပြီး လျှောက်ထားသွားပါတယ်။

ယနေ့ ယောဂီသူတော်စင်များ မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၈)နှစ်နဲ့ (၁၆)ရက်က ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် (၂၈)ရက်အလွန် (၃၆)ရက်ကြားပေါ့။ (၇)ရက် အဲဒီကာလလေးမှာ ဒီလမ်းစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား စဉ်းစားဆင်ခြင် ဉာဏ်တော်မှာ ထင်မြင်ပြီး လာခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက်မှ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို ထုတ်ဖော် ဟောကြားခဲ့တယ်။ ဒီလမ်းစဉ်ကို မဟောကြားမီ ဘုရားရှင် တရားမဟောဘူးလို့ စိတ်ဖြစ်နေတဲ့အခါ ဒီသဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးပဲ တောင်းပန်လို့မို့။

အပါရုတာ တေသံ အမတဿဒ္ဓါရာ၊

ယေသောတဝန္တော ပဗုဇန္တု သဒ္ဓါ၊

ဝိဟိံသသညိ ပဂုဏံ နဘာသိ၊

ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ။

သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးက တောင်းပန်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ဒီဂါထာကို မိန့်တယ်။

တောင်းပန်

သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးက ဘယ်လိုတောင်းပန်သလဲဆိုတော့-
ပါတုရဟောသိ မာဂဓေသု ပုဗ္ဗေ၊

ဓမ္မော အသုဒ္ဓေါ သမလေဟိ စိန္တိတော၊

အပါပုရေတံ အမတဿဒ္ဓါရံ၊

သုဏန္တု ဓမ္မံ ဝိမလေနာနု ဗုဒ္ဓံ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒီဂါထာကို သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးက ရွတ်ပြီး တရားတောင်းခဲ့တယ်။

ဘန္တေ- အစိန္တေယျ ဂုဏ်ပေါင်းသည့် သမန္တစက္ခု- သုံးလူထွဋ်ထားအို မြတ်စွာဘုရား။ ပုဗ္ဗေ- ရှင်တော်ဘုရား ထင်ကျော်ကြား၍ တရားစက်ချီ မပွင့်မီက ရှေးမဆွ၌။ မာဂဓေသု- ရာဇဂြိုဟ်နဂရ ပြည်ဌာနဝယ် ခွန်သရစ်ဝိုင်း မာဂဓတိုင်းတို့၌။ သမလေဟိ- ကိလေသာကပ်ငြိ အညစ်အကြေး ရှိနေကြကုန်သော။ ဆဟိသတ္ထာရေဟိ- ဗာလတံဆိပ် ခတ်နှိပ်လေပြီး တိတ္ထိ ဆရာကြီး (၆)ဦးတို့သည်။ စိန္တိတော- ဓမ္မထင်မှတ် ကြံစည်အပ်သော။ အသုဒ္ဓေါ- နိဗ္ဗာန်ကမ်းပေါက် မလှမ်းရောက်၍ လမ်းကောက်သဖွယ် မစင်ကြယ်သော။ အဓမ္မော- မသူတော်တို့၏ တရားတု တရားယောင်သည်။ ပါတုရဟောသိ- နိဗ္ဗာန်မြို့ကြီး ပိတ်ကာဆီးလျက် အသီးအသီး ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့ ပါပြီဘုရား။

အရှင်ဘုရား မပွင့်မီက မက္ခလိဂေါသာလ ပုရာဏ ကဿပ အစရှိတဲ့ တိတ္ထိဆရာကြီးတွေ တောင်တောင်အီအီ တွေးတောပြီးတော့ မဟုတ်မဟုတ် လမ်းစဉ်တွေကို ချမှတ်ပြီးတော့နေတဲ့အတွက် လောကသား တွေအားလုံး ပညာမျက်စိကန်းပြီးတော့ မသူတော်တို့ရဲ့ တရားတွေ ထွန်းကားနေခဲ့ပါတယ် ဘုရား။

အမတဿ- မနာ မသေ အမြဲနေရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ ဧတံဒ္ဓါရုံ- အရိယာမဂ်တံခါးကို။ အပါပုရ- အချက်ကျကျ ဝင်ခွင့်ရအောင် ဖွင့်ပြတော် မူပါဘုရား။ (နိဗ္ဗာန်တံခါး ဖွင့်ပေးတော်မူပါတဲ့) သတ္တာ- လူရွာ-လူ့ဘုံ ရှေးကဟုန်ဖြင့် ခုကြုံရောက်လာ သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိမလေန- ကိလေသာ ကင်းစင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ အနုဗုဒ္ဓံ- ဉာဏ်ယဉ်တော် အလျောက် အစဉ်လျှောက်၍ ပြီးမြောက်ကုန်စင် သိမြင်တော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ- ဝိမုတ်စီးပွား ရသများသည့် ချိုပျားအဖျော် တရားတော် ကို။ သတ္တာ- လူရွာ လူ့ဘုံ ရှေးကဟုန်ဖြင့် ခုကြုံရောက်လာ သတ္တဝါတို့သည်။ သုဏန္တု- ကြည်လင်အေးမြ ဘေးမခအောင် တွေးဆကြည်ဖြူ နာယူခွင့် ရပါရစေကုန် ဘုရားလို့။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဟော- လဟမ္မတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးဟာ နိဗ္ဗာန်တံခါး ဖွင့်ပေးတော်မူပါ။ လူ့ရွာ လူ့ဘုံ ရှေးကဟုန်ဖြင့် ရောက်လာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အရှင်ဘုရား သိမြင်တော်မူတဲ့ တရားတော်များ ဝိမုတ်စီးပွား ရသာများသည် ချိုပျား အဖျော် တရားတော်ကို နာယူခွင့် သောက်သုံးခွင့် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ခွင့်ရပါရစေ ဘုရားလို့ လျှောက်ထားတော့-

စွဉ်ဖြူ

ဘုရားရှင်က-

အပါရုတာ တေသံ အမတဿဒွါရာ၊

ယေသောတ ဝန္တော ပမုဗ္ဗန္တုသဒ္ဓံ။

ဝိဟိသသညိ ပဝုဏ်နဘာသိ၊

ဓမ္မပဏိတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ။

ဗြဟ္မေ- အို သဟမ္မတိဗြဟ္မာ။ အဟံ- သင်တို့ဆရာ ကောင်းကျိုး ရှာသည့် ကောင်းရာညွှန်ကြား ငါဘုရားသည်။ ဝိဟိသသညိ- အကျိုးမထွန်း ကိုယ်ညှိုးနွမ်းမည် ထင်မှတ်ရည်၍။ ပဝုဏ်- ကမ္ဘာအဆက်ဆက် မကွာဖက် လျှက် နှစ်သက်ရှာမှီး လေ့လာအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မ- ဝိမုတ်စီးပွား ရသာများ သည် ချိုပျားအဖျော် တရားတော်ကို။ မနုဇေသု မနုဇာနံ- လူတို့အား။ နဘာသိ- မဟောခဲ့ပေ။

ကမ္ဘာအဆက်ဆက် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း တွက်ကိန်း များလှ ဘုံဘဝတွေမှာ အသက်ကိုမျှ မငဲ့ကွက်ပဲ အားထုတ်ကြိုးစားမှ ရရှိ တော်မူခဲ့တဲ့ တရားဓမ္မ ဝိမုတ်စီးပွား ရသာများသည် တရားတော်တွေကို ဟောနေ ပြောနေလဲ ပင်ပန်းရုံပဲ ရှိမယ်လို့ အဲလိုစိတ်ထဲက အာရုံပြုပြီးတော့ မဟောဖြစ်ခဲ့ဘူး။

ယေ- အကြင်သူတို့သည်။ သောတဝန္တော- ပါရမီထုံမြင့် အင်ရင့်၍ ပွင့်အံ့သဖွယ် အသင့်ရွယ်၍ သိလွယ်တုံဘိ ထောင်နားရှိကြပေကုန်၏။ (ပါရမီထုံမြင့် အင်ရင့်ပြီးတော့ ပွင့်အံ့သဖွယ် အသင့်ရွယ်ပြီးတော့ နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်)

မိခင်ဇရာဝတီ

တေသံ- ထိုသူတို့၏။ အတ္ထာယ- အကျိုးငှါ။ အမတဿ- မအို
မနာ မသေ အမြဲနေရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ ဒွါရာ- အရိယာမဂ်တံခါးကို။
အပါရုတာ- ဖွင့်လှစ်လိုက်ပါပြီ။ တေ- ထိုပါရမီထုံဖြင့် အင်ရင့်၍ ပွင့်အံ့
သဖွယ် အသင့်ရွယ်လျက် သိလွယ်တုံဘိ ထောင်နားရှိကြကုန်သော သူတို့
သည်။ သဒ္ဓိ- ငါဘုရားနှင့် ငါကဟောကြား မြတ်တရား၌ တက်ပွားကြည်ယုံ
သဒ္ဓါဟုန်ကို။ ပမုဉ္ဇန္တု- ဖရဏာဆွတ်ဆွတ် ဖြာဖြာညွတ်၍ အခါခါ လွှတ်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

မြတ်စွာဘုရားက သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးကို ပါရမီရှိကြတဲ့ နတ်လူ
ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အတွက် အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါး ဖွင့်လိုက်ပြီ။ ငါဘုရားနှင့်
ငါကဟောကြား မြတ်တရားအပေါ်မှာ တက်ပွားကြည်ယုံ သဒ္ဓါဟုန်ကိုသာ
လွှတ်ကြပေတော့။

အဲဒီအချိန်က စပြီးတော့ (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး တရားဓမ္မများ
ဟောပြီးလာတော့ ဘယ်အချိန်အခါမဆို သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ
ဒီဘေးရန်တွေ ဒီတရားရေအေး အမြိုက်ဆေးနဲ့ပဲ ငြိမ်းပြီးတော့ ပေးခဲ့တာပဲ။

ဥပမာ ဆိုကြပါစို့။ မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း
တော်မှာ သီတင်းသုံးတဲ့အချိန်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
ကလဲ မဂဓတိုင်း နာဠကရွာ အခု ဗုဒ္ဓဂါယာ ဘုရားဖူးသွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တွေ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူတဲ့နေရာ ရောက်ကြပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန်တရားတွေ ပျောက်သလိုလို

အဲဒီနေရာမှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်
ဝင်စံချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့အခါ ပြုစုတဲ့ အရှင်စုန္ဒကလဲ မထေရ်မြတ်ကြီးကို
အနီးကပ် ပြုစုတယ်။

ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားတဲ့အခါကျတော့ မထေရ်မြတ်ကြီးရဲ့ သပိတ်
သင်္ကန်းလေးတွေ ယူပြီးတော့ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့သွား။

ပထမဦးဆုံးတွေ့တာ အရှင်အာနန္ဒာ ကိုယ်တော်မြတ်နဲ့ တွေ့တယ်။
အရှင်ဘုရား အဂ္ဂသာဝက မဟာထေရ် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်

ကြီးတော့ နာဠကရွာမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။ တပည့်တော်က အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားဖို့ လာခဲ့တာပါဘုရားလို့ ဆိုတော့။

အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်က ဒီစကားလက်ဆောင်ကို ယူပြီးတော့ ဘုရားဆီ သွားကြစို့ရဲ့။ သွားပြီး ဟိုရောက်တဲ့ အခါကျတော့ အရှင်အာနန္ဒာ ကိုယ်တော်မြတ်က လျှောက်ထားတယ်။

“အဂ္ဂသာဝက ဖြစ်တော်မူတဲ့ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူတဲ့ အရှင် သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီး မာဂဓတိုင်း နာဠကရွာမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူပါပြီ။ အရှင်မြတ်ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အတွက် တပည့်တော်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ မာကျောကျော ဖြစ်ပြီးတော့ အရပ်မျက်နှာတွေတောင် တပည့်တော် မသိ တော့ပါဘူး”တဲ့။

အရပ်မျက်နှာတွေတောင် မသိတော့ပါဘူး။ သတိပဋ္ဌာန်တရားတွေ လဲ တပည့်တော်ရဲ့ ဉာဏ်ထဲမှာ ပျောက်သလိုလို ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရားလို့ အရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်ထားတော့-

ဈေးသိပ်တရား

မြတ်စွာဘုရားက ဘာမိန့်သလဲလို့ဆိုတော့ “အာနန္ဒာ သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီး အဂ္ဂသာဝကမထေရ်မြတ်ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားလို့ အသင် တို့ရဲ့ သီလအစုကို ယူသွားသလား။ သမာဓိအစု၊ ပညာအစုတွေ ယူသွား သလား။ သင်တို့ရဲ့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တွေ ယူပြီးတော့ သွားသလား” ဆိုတော့-

“တပည့်တော်တို့ရဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဒီတရားတွေ ယူပြီးတော့ မသွားပါဘူး ဘုရား။ ဒါပေမယ့် အရှင်မြတ်ကြီးဟာ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ချီးမြှောက်တော်မူလေ့ ရှိပါတယ်။ တရားဓမ္မတွေကို မြင်အောင် ထင်အောင် ဟောလေ့ ပြောလေ့ ရှိပါတယ်။

သီတင်းသုံးဖော်တွေကို အင်မတန် ချီးမြှောက်တော်မူတဲ့ မထေရ် မြတ်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်”လို့ လျှောက်ထားပြီးတော့။

“အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးရဲ့ ဓမ္မဂုဏ် ဓမ္မအဆီအနှစ်

တရားတော်နဲ့ ချီးမြှောက်ပုံတွေကို တပည့်တော်တို့ အောက်မေ့ . အမှတ်
ရလို့ နေပါတယ်ဘုရား” လျှောက်ထားတော့။

တရားပဲ အားကိုးကြ

မြတ်စွာဘုရားက ငါကြိုတင် ဟောထားတာတွေ မရှိဘူးလား။
ကြိုတင်ပြီးတော့ ဟောထားတဲ့ တရားတွေ ရှိတယ်။

မိမိနဲ့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ သေကွဲ ရှင်ကွဲ ဘဝကွဲ ဘုံကွဲ
ခွဲခွာရလိမ့်မယ်၊ ကွဲကွာရလိမ့်မယ်ဆိုတာ ကြိုတင်ပြီး ဟောထားတာတွေ
မရှိဘူးလား။ အဲဒီတော့ အရေးကြီးတာကတော့-

အတ္တဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ၊ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ။

အတ္တဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ၊ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။

ယခုလို သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ရဲ့ အနှစ်သာရနဲ့ တူတဲ့ ရဟန်း
ပရိသတ်ထဲမှာ အနှစ်သာရနဲ့တူတဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားတဲ့အခါမှာ သင်တို့တတွေဟာ မိမိတို့ကို အားကိုးကြ၊
အတ္တဒီပါ- မိမိကိုယ်ကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ပြုပြီးတော့။ အတ္တသရဏာ-
မိမိကိုယ်ကို အားကိုးကြ။ အနညသရဏာ- မိမိမှတစ်ပါး အားမကိုးကြနဲ့။

ဓမ္မဒီပါ- တရားကိုပဲ ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ပြုပြီးနေကြ။ ဓမ္မသရဏာ-
တရားကိုပဲ အားကိုးကြ၊ တရားမှတစ်ပါး အားကိုးရာ မရှိ။

အဲဒီ အတ္တ ကိုယ့်ကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ပြုပြီးတော့နေကြ။ ဓမ္မကို
ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ပြုပြီးနေကြဆိုတာ ဘယ်တရားတွေလဲဆိုတော့ သတိ
ပဋ္ဌာန်တရား ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက “ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် မှီခိုရာ
ကိုယ့်ကိုယ်ကို မှီခိုရာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် မှီခိုရာ သတိပဋ္ဌာန်
တရားကိုပဲ ဆက်ပြီးတော့ ဟောပါတယ်”။

သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ် ဘယ်ဘာသာမှာရှိသလဲ

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများပုံ ကာယာနုပဿနာ၊ ဝေဒနာ
နုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများ

မိခင်ဧရာဝတီ

ပုံကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားပြီးတော့-

အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးရဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပွဲ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်တရားပဲ အားထုတ်ဖို့ ဒီသတိပဋ္ဌာန် တရားသာလျှင် သောက- စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေးမှုကို နိုင်မယ်။ ပရိဒေဝ- ဝိကြေးမှုကို နိုင်မယ်။ ဘာသာခြားတစ်ယောက် ဒီသတိပဋ္ဌာန်ကို အားထုတ် တယ်။ အခြေအနေ ဘယ်နှယ်နေသလဲလို့ဆိုတော့ အင်မတန် ကောင်းမွန်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်ပါပဲတဲ့။

တပည့်တော်တို့ရဲ့ “သမ္မာ”ကျမ်းစာမှာ ဒီလမ်းစဉ်ကြီးပါရင် ဘယ် လောက်ကောင်းလိုက်မလဲ ဘုရားတဲ့။ သူ့ခမျာများဘာသာကျမ်းစာတွေမှာ မပါရှာကြဘူး။ အဲဒီတော့ လမ်းပျောက်ရက်ပဲ။ ဒီလမ်းစဉ်မပါဘူး။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လမ်းစဉ်မှာသာ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ”။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်း တို့။ ဣဓ- ဤသာသနာတော်၌။

“ဣဓ”ဆိုတဲ့ စကားလေးနဲ့ ဟောကြားတယ်။ ဣဓ ဆိုတာ ဒီသတိ ပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ရှိတဲ့ ဒီသာသနာတော်ကို ညွှန်းပြပါတယ်။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။

ရဟန်းတို့ ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ရှိရာ သာသနာ၌ သံသရာဘေး ကို ရှုလေ့ရှိတဲ့ အမျိုးသား အမျိုးသမီး ယောဂီသူတော်စင်ဟာ ကာယ- ရုပ်အပေါင်းမှာ။ ကာယာနုပဿီ- ရုပ်အပေါင်းလို့ ရှုမြင်ပြီးတော့ နေတယ်။

ဒီစကားမျိုးလေးတွေ အခြားအခြား ဗုဒ္ဓသာသနာမှတစ်ပါး အခြား ဘာသာများမှာ မရှိကြလို့ ငြီးငြူပြီးတော့ နေကြရတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက “ဣဓ ဘိက္ခဝေ”။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ ဣဓ- ဤသာသနာ တော်၌။

ဒီသာသနာတော်မှာသာရှိတာ။ ဒီသာသနာတော်မှာသာ သတိ ပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ် ရှိပါတယ်။ ဒီသာသနာတော်မှာ သတိပဋ္ဌာန်ရှိတော့ မဂ္ဂင် ရှိတယ်။ မဂ္ဂင်ရှိမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်။ မဂ္ဂင်မရှိတဲ့ သာသနာ အရိယာ ရဟန်း၊ အရိယာသူတော်စင် မရှိဘူး။ အရိယာရဟန်း၊ အရိယာသူတော်စင် မရှိရင် နိဗ္ဗာန်မရှိဘူး။

မိမိခင်ရာဝတီ

ဒါကြောင့် မိမိတို့ တွေ့ကြုံဆုံဆည်းနေကြရတဲ့ သာသနာတော်သည် သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်၊ မဂ္ဂင်လမ်းစဉ် အပြည့်အစုံရှိတဲ့ သာသနာ။

အပြည့်အစုံရှိတဲ့ သာသနာတော်မှာ ညွှန်းပြထားတဲ့ လမ်းကလဲ မပျောက်သေးဘူး။ အဲဒီ မပျောက်သေးတဲ့ အချိန်မှာ ကိုယ်တိုင်လျှောက် လှမ်းပြီးတော့ နေကြတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အားတက်ဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ညွှန်းပြထားတဲ့ နိဗ္ဗာန်လမ်းပြ မြေပုံ အတိုင်း ဆက်လက်ပြီးတော့ သွားနိုင်ကြ လျှောက်နိုင်ကြပါစေလို့ ပတ္တနာ ပြုရင်း ဘုန်းကြီးရဲ့ တရားစကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပထမနေ့ဟောစဉ်ပြီး၏။

ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၂)ရက်နေ့။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်လို့သူနှင့် သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်လို့သူ

ဒီနေ့မှာ ဗုဒ္ဓဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဒေသနာတော်တွေ။ အဲဒီ ဒေသနာတော်တွေကို သံဂါယနာ (၆)တန်မှာ တင်ပြီးတော့ အရှင် မြတ်ကြီးများ မှတ်တမ်းပြုပြီးတော့ စုပေါင်းပြီးတော့ ထိန်းခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီ သံဂါယနာ (၆)တန် တင်ပြီးထားတဲ့ ဒေသနာတော်တွေထဲက တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီများနဲ့ သင့်တော်တဲ့ ဒေသနာတော်တွေကို ထုတ်နှုတ်ပြီးတော့ ဟောကြားကြရ။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရား သေဒကနိဂုံးမှာ သီတင်းသုံးပြီးတော့ နေတဲ့အခါ-

“ကထဗ္ဗ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနံ ရက္ခန္တာ ပရံ ရက္ခတိ”- ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်သူဟာ သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်သူ မည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူတစ်ပါး ကို စောင့်ရှောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်သည် မည်တဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

ပုဂ္ဂိုလ်ထို့ (၂)မျိုး။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ၊ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ကြ မလဲလို့ ဆိုတော့။

“အာသေဝနာယ ဘာဝနာယ ဗဟုလီကမ္ပေန” - အကြိမ်များစွာ သတိပဋ္ဌာန်တရားများ ပွားများအသုံးပြုပြီးတော့ နေမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်သည် မည်ပါတယ်။

အခု ယောဂီသူတော်စင်များ တစ်နေ့လျှင် (၁၁)ကြိမ် သတိပဋ္ဌာန် တရားများ ပွားများပြီးနေတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တဲ့ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ပုံနဲ့ တစ်ထပ်ထဲကျပြီးတော့ နေတယ်။

“ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပရိရက္ခန္တော အတ္တာနံ ရက္ခတိ” - ဘယ်လိုနေလို့ ရှိရင် သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်တာနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ရာ ရောက်သလဲဆိုတော့ ခန္တိယာ၊ အဝိဟိသာယ၊ မေတ္တစိတ္တတာယ၊ အနုဒ္ဓယ တာယ (၄)ချက်။

အကောင်းအဆိုး လောကဓံကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊ မညှင်းဆဲခြင်း သတ္တဝါတို့ရဲ့ အကျိုးမဲ့ကို မဖြစ်စေချင်ခြင်း၊ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်စေချင်တဲ့ မေတ္တာ၊ ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတွေ တွေ့ပြန်တော့ သနားတဲ့ ကရုဏာ၊ ကံကောင်းချမ်းသာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တွေ့ပြန်တော့ ဝမ်းမြောက်မှု မုဒိတာ၊ ဒီတရားတွေကို လက်သုံးပြုနိုင်မယ်ဆိုရင် သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်သည် မည်ပါတယ်တဲ့။

အခု ယောဂီတွေ အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်း ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်း ငြိမ်းပါစေ၊ ကြောင့်ကြခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းပါစေ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်း ပါစေ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

ဟော- ဒီအချက်အလက်ထဲမှာ မေတ္တာဓာတ်တွေ၊ ကရုဏာဓာတ် တွေ၊ မုဒိတာဓာတ်တွေ ပါပြီးသား ဖြစ်ပြီးသွားတော့ အလိုလို သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

အဲဒီတော့ “အတ္တာနံ ရက္ခိဿာမိတိ ညက္ခိပဋ္ဌာနံ ဘာဝေတဗ္ဗံ”။

မိခင်ဧရာဝတီ

အနှစ်ချုပ်ပြီးတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်
မယ်ဆိုတဲ့ အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီး ယောဂီဟာ သတိပဋ္ဌာန်
ကို ပွားများလေ ပွားများကြတဲ့။

ပရံ ရက္ခိဿာမီတိ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝေတဗ္ဗံ။

သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်မယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလဲ သတိပဋ္ဌာန်
ပွားများနေမယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်ပြီးသား ဖြစ်တာ
ပါပဲ။ သတိပဋ္ဌာန် ပွားများတာနဲ့ ဘယ်လိုများ သူတစ်ပါးကို စောင့်ရှောက်ရာ
ရောက်သလဲ။

ယောဂီသူတော်စင် တစ်ဦးဦး တစ်ယောက်ယောက် ဆိတ်ငြိမ်ရာ
နေရာမှာ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ထွက်လေ ဝင်လေ အစရှိတဲ့ အာရုံကမ္မဋ္ဌာန်းမှာ
စိတ်ကလေးကို မလွတ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လို့ ထွက်လေ ဝင်လေ
ဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို လက္ခဏာယဉ်တင်ပြီးတော့ သုံးသပ်ပြီး
တော့ ငြိမ်းအေးမှု ရပြီးတော့ သွားပြီဆိုရင် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်က
ဒါကိုသိတဲ့ အခါကျတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘုရားသာသနာတော်မှာ အင်မတန်
မွန်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့ ဝမ်းပန်းတသာရှိလိမ့်မည်။

ဝမ်းပန်းတသာရှိတာနဲ့ အကယ်၍ များ ကွယ်လွန်ပြီးတော့ သွားမယ်
ဆိုရင် နတ်ဘုံ နတ်နန်း နတ်စခန်း ရောက်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် မိမိတရား
အားထုတ်တာနဲ့ မိမိက သတိပဋ္ဌာန်အလုပ် လုပ်တာနဲ့ သူတစ်ပါးကို စောင့်
ရှောက်ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ အိမ်သူအိမ်သားတွေ မိဘဆွေမျိုးတွေ စောင့်
ရှောက်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။

ဘေးပွဲရယ်ကြုံ အေးသဲတူနီ ကိုယ်စီကုတ်ပါလို့

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း အပါ
အဝင်ဖြစ်တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
ဘယ်လို ဥပမာပေးသလဲဆိုတော့-

သုမ္ဘတိုင်း သေဒကနိဂုံးမှာပဲ မြတ်စွာဘုရားက ခြောက်ပြစ်ကင်း
သဲလဲစင်တဲ့ အပြစ် (၆)မျိုးကလဲ ကင်းစင်တယ်၊ ဂုဏ် (၅)မျိုးနဲ့ ကောင်းခြင်း

မိခင်ဇရာဝတီ

ငါးဖြာနဲ့လဲ ပြည့်စုံတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ယောက်၊

အဲဒီ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကလဲ တစ်ဖက်မှာရပ်ပြီးတော့
နေတယ်။ တစ်ဖက်မှာလဲပဲ ကပွဲ ခုံပွဲ ကြည့်ရှုပွဲတွေ ကျင်းပပြီးနေတယ်။

အဲဒီတော့ လူတစ်ယောက်က ဆီအပြည့်ထည့်ထားတဲ့ ဆီခွက်
ဆီအိုးကို ယူပြီးတော့ အဲဒီ အမျိုးသမီးနဲ့ ပွဲသဘင်ကြား အလယ်လမ်းကလေး
ကနေပြီးတော့ လျှောက်သွားတယ်။

နောက်လူတစ်ယောက်က လိုက်တယ်။ သံလျှက်နဲ့ လိုက်ပြီးတော့
မိုးထားတယ်။ ရိုးရိုးလိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဆီပြည့်အိုးခွက်ကို ကိုင်သွားတဲ့
လူကို ဘယ်နှယ်ပြောသလဲဆိုတော့-

“မင်းဆီပြည့်ခွက် ဆီပြည့်အိုးက ဆီစက်ကလေး ကျတဲ့နေရာမှာ
မင်းဦးခေါင်း ပိုင်းပိုင်းပြတ်ပြီသာ မှတ်ပေတော့”လို့ နောက်က ဓားမိုးပြီး
လိုက်နေတယ်။

လိုက်သွားတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီနေရာမှာ မေးတယ်။ “အာနန္ဒာ-
စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ တစ်ဖက်ကလဲ အမျိုးသမီးငယ် ချောချောလှလှလေး
ရပ်တည်နေတယ်။ တစ်ဖက်ကလဲ ပွဲသဘင်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ ကြားလမ်း
လေးက သွားတဲ့လူဟာ ဆီစက်ကျတဲ့ နေရာမှာ သူဦးခေါင်း အခွံခံရတော့
မယ့်အရေးရှိနေတော့ အဲဒီ ဆီအိုးကို နှလုံးမသွင်းပဲ မေ့မေ့လျော့လျော့
သွားပါ့မလား”။

အဲဒီတော့ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်က “နောဟေတံ ဘန္တေ”-
ဆီအိုးကို အာရုံမစိုက်ပဲ သူမသွားဝံ့ပါဘူး ဘုရား၊

ဟိုဘက်က အမျိုးသမီးကို သွားပြီး အာရုံပြုလို့လဲ မဖြစ်၊ ဒီဘက်က
ပွဲသဘင်ကို မျက်စိကစားလို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး။ ဆီပြည့်အိုးလေးကိုပဲ ကြည့်ပြီး
တော့ သွားရမှာပါ ဘုရား။ ဆီပြည့်အိုးကို မေ့ပြီး ဆီစက်ကျလို့ အကျခံလို့ကို
မဖြစ်ပါဘူး ဘုရား။

အဲဒီတော့ ဆီပြည့်ခွက်ဆိုတဲ့ အမည်ဟာ မြတ်စွာဘုရားက ကာယ
ဂတာသတိရဲ့ အမည်ပဲ။

အဲဒီတော့ ဘေးကအာရုံတွေ ဘေးကဘေးရန်တွေ များပြားနေစဉ်

မိခင်ဧရာဝတီ

အခါကြီးမှာ ဟိုဘက်ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လဲ အိုဘေးဆိုး၊ နာဘေးဆိုး၊
သေဘေးဆိုး၊ ဒီဘက်ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လဲ အိုဘေးဆိုး၊ နာဘေးဆိုး၊
သေဘေးဆိုး ရှိနေတော့ မိမိတို့ အားထုတ်ကြိုးစားနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ
ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးမသွင်းပဲနဲ့ မဖြစ်ဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့်-

“ဘေးပွဲရယ်ကြုံ အေးသဲတုန် ကိုယ်စီကုတ်ပါလို့ အားထုတ်သင့်သား၊
သို့ပါကို ဘယ်တော့ဘာလို့လို့နဲ့ ဘာဝနာသီခေါင်လွှင့်တယ် အားထုတ်သင့်သား”
လို့ သတိပေးကြတယ်။

အဲဒီလို ဥပမာပေးပြီးတော့ ဆုံးမတော်တယ်။ နောက်ပြီးတော့
မထေရ်မြတ်ကြီးနှစ်ပါးရဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ။

သာသနာရေး ဆွေးနွေးပွဲ

အရှင်အာနန္ဒာရယ်၊ အရှင်ဘဒ္ဒရယ် မထေရ်မြတ်ကြီး (၂)ပါး
ဘယ်မှာ သီတင်းသုံးကြသလဲ။ ပါဠိပုတ်မှာ ကုက္ကဋ္ဌာရုံကျောင်းတိုက်မှာ
သီတင်းသုံးကြတယ်။

အဲဒီလို ကုက္ကဋ္ဌာရုံကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်းသုံးတော့ အရှင်ဘဒ္ဒက
ဘာမေးသလဲဆိုတော့ “အရှင်ဘုရား ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အခါမှာ ဘယ်လို
အကြောင်းကြောင့် သူတော်ကောင်းတရား၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ သာသနာ
တော် တည်တံ့ပါသလဲ ဘုရား။

ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတဲ့အခါ သူတော်ကောင်းတရား သို့မဟုတ်
သာသနာတော် ဘယ်လို ဘယ်အကြောင်းကြောင့် မတည်တံ့နိုင်ပါသလဲ
ဘုရား၊ အရှင်ဘဒ္ဒက အရှင်အာနန္ဒာအား မေးလျှောက်တော့-

အရှင်အာနန္ဒာက “ဧဝံ မေတံ ဘဒ္ဒ၊ ဧဝံ မေတံ အာရုဿော”။
ငါ့ရှင်ဘဒ္ဒ အင်မတန်ကောင်းမွန်တော့တာပဲ။ ဒီမေးခွန်းက ကလျာဏီ ပုစ္ဆာ။
ဒီမေးခွန်းဟာ အင်မတန် ကောင်းမွန်တဲ့မေးခွန်းပဲ ဆိုပြီးတော့ အရှင်
အာနန္ဒာက ဘာဖြေသလဲဆိုတော့ “စတုန္တံ သတိပဋ္ဌာန် အာရုဿော ဘဒ္ဒ
ဘာဝိကတ္တာ ဗဟုလိကတ္တာ သဒ္ဓမ္မော စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိ”။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွားများတဲ့အတွက် သာသနာတော်

မိမိင်ဇရာဝတီ

တည်တံ့နိုင်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အခါမှာ သတိပဋ္ဌာန် တရားလေးပါးကို ပွားများတဲ့အတွက်ကြောင့် သာသနာတော် အရှည်တည် တံ့နိုင်ပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးကို မပွားများရင် သာသနာ မတည်တံ့ နိုင်ပါဘူး။

ဟော- မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်မှာပဲ ဒေဝဒတ် တို့လို၊ ကောကာလိကတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ သတိပဋ္ဌာန်လက်သုံး မပြု ကြဘူး။

အဲဒီလို လက်သုံးမပြုကြတော့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ သူတော်ကောင်း တရား ကွယ်နေပါပြီ။ “ပုဂ္ဂလ သဒ္ဓမ္မ အန္တရာဓာန”- ဒါကြောင့်မို့ ဘုရား ပွင့်စဉ် အခါမှာလဲပဲ သာသနာတော်ကြီး ကွယ်နေတယ်။ တည်တံ့တယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်။ သာသနာတော် တည်တံ့တယ် ဆိုပေမယ့် တစ်ချို့ တစ်ချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာတော့ ကွယ်နေလျက်ပါပဲ။

ယခုဆို သာသနာနှစ် ၂၅၄၃-ခုကျော်ပြီးတော့ ၂၅၄၄-နှစ်ထဲ ရောက်လာပြီ။ ဒီအချိန်အခါမျိုးမှာ တစ်ချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သန္တာန်မှာ သာသနာကွယ်နေပါတယ်။ သာသနာကွယ်တဲ့ ဌာနတွေ အင်မတန်များပါတယ်။

ပါဠိပုတ်မြို့ ကုက္ကဋ္ဌာရုံကျောင်းတိုက်မှာ အရှင်ဘဒ္ဒန္တ အရှင် အာနန္ဒာတို့ သီတင်းသုံးပြီးနေတယ်။ အရှင်ဘဒ္ဒန္တ အရှင်အာနန္ဒာ ကို “အရှင်ဘုရား ဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့် သူတော်ကောင်းတရား ခေါ်တဲ့ သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်ပါသလဲ။ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် သာသနာတော် မဆုတ်ယုတ်ပါသလဲ။ သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အကြောင်း၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းအကြောင်းကို မေးတဲ့အခါ အရှင်အာနန္ဒာက “ဧဝ မေတံ အာဝုသော ဘဒ္ဓ”- ငါ့ရှင်ဘဒ္ဓ အင်မတန်ကောင်းမွန်တာပဲ။

ငါ့ရှင်ရဲ့ ဉာဏ်ထဲမှာ ဒီမေးခွန်းမျိုး ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့နေတာ အင်မတန်ကောင်းတယ်။ ကလျာဏီပုစ္ဆာပါပဲ။

ဒီလို မိန့်ကြားပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ပွားများတဲ့အတွက် သာသနာတော် မဆုတ်ယုတ်နိုင်ဘူး။ မပွားများတဲ့အတွက် သာသနာတော်

မိခင်ဧရာဝတီ

ဆုတ်ယုတ်နိုင်တယ်။ ဒီလို ဖြေကြားပါတယ်။

အဲဒီတော့ မိမိတို့ သန္တာန်မှာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ပွားများနေရတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ သူတော်ကောင်းတရား သာသနာတည်ပြီ၊ တည်နေပြီ။ သာသနာပြုနေရပြီ။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဆိုတဲ့ နေရာမှာ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုက်တဲ့ အခါ-

အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ

စတ္တရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေန္တိ။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ သတိကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများမယ် သုံးစွဲမယ်ဆိုရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြည့်စုံတယ်လို့ ဘုရား ရွှေနှုတ်တော်ထွက် စကားရှိတဲ့အတွက် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပွားများ ပြီးတော့ နေတယ်ဆိုစေကာမူ တစ်ပါးထဲမဟုတ်ပါဘူး။ ကာယာနုပဿနာ တစ်ခုထဲ ဖြစ်တာမဟုတ်ပါဘူးတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးလုံး ပြီးပြည့်စုံအောင် ပွားများ နေရတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ သာသနာအရှည် တည်တံ့ရေး လုပ်နေတာမို့ မိမိသန္တာန်မှာ သာသနာတည်ပြီ၊ မိမိသန္တာန်မှာ သာသနာမဆုတ်ယုတ်၊ မိမိသန္တာန်မှာ သူတော်ကောင်းတရား တည်နေတာပဲလို့ မှတ်ကြ။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါထေရ်

မထေရ်မြတ်ကြီးတွေရဲ့ ဆွေးနွေးတဲ့ တရားစကားထောက်ထား ပြီးတော့ သိရှိပြီးတော့ ဝမ်းသာကြရတယ်။ နောက်တစ်ခါ အရှင် သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်နဲ့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်များအကြောင်း ဆက်ကြရအောင်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးက အဂ္ဂသာဝက ဓမ္မသေနာ ပတိ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူတယ်။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးက ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့ ဈာန်ဝင်စား၊ ဈာန်ဝင်စားပြီးတော့ လိုက်

သွားလိုက်တာ။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး ဘယ်အချိန် ပထမဈာန်ရောက်ပြီ၊ ဘယ်အချိန် ဒုတိယဈာန်ရောက် ဘုရားဝင်စားသလောက် ဈာန်ဝင်စားလိုက် သွားတာ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးပေါ့။ ဘုရားစတုတ္ထဈာန် ရောက် သွားပြီ။ စတုတ္ထဈာန်က ထပြီးတော့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ ဆိုတော့-

နာဟု အဿာသပဿာသော ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနေ၊

အနနေဇော သန္တိမာရဗ္ဗ၊ ယံကာလ မကရီ မုနိ-

လို့ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံကာနီးမှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဿာသ ပဿာသ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီ။ ထွက်လေ ဝင်လေ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီ။ တာဒိဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံ တော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ နိဗ္ဗာန်အာရုံပြုပြီးတော့ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားပြီလို့။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်မြတ်ကြီးက မြတ်စွာဘုရား ဝင်စားတဲ့ နောက်ကို ဈာန်ဝင်စားလိုက်သွားပြီးတော့ သိတော်မူတယ်။ ဘယ်သူ ဘယ်သူ ကွယ်လွန်ပြီဆိုရင် သာမန်အရပ်သားတွေက သိပ်မသိကြတော့ ဆရာဝန် တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ အဆုံးအဖြတ် ခံယူရတယ်။ ကြည့်ပါအုန်း ကွယ်လွန် သွားပြီလား ကြည့်ပါအုန်း။ ဆရာဝန်က နားကြပ်နဲ့ ဘာနဲ့ စမ်းသပ်ပြီး ကွယ်လွန်သွားပြီလို့ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ချက်ချတော့မှ ဒါသေတာ အမှန်ပဲလို့ ဘုန်းကြီးတို့ အရပ်ကလူတွေက သိကြတယ်။

ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တဲ့ ပွဲမှာတော့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်မြတ် ကြီး ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရတဲ့ မထေရ်မြတ်ကြီး။

ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဆိုတာ အားတော် (၁၀)တန်၊ ဉာဏ်တော် (၁၀)ပါးထဲမှာ ဉာဏ်တော် (၁၀)ပါး အပါအဝင် ကိုးခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ ဉာဏ် တော်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အရာမှာ အထွဋ်အထိပ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဆိုတော့-

စတဝန္တေ ဥပပဇ္ဇန္တေ၊ ယထာကမ္မ မုပါဂတေ၊

ပဿန္တော ဉာဏဗလေန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ဇိနော။

ဇိနော- အောင်သင့်အောင်ရာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာအောင်မြင် ဘုရားရှင်သည်။ စဝန္တေ- တစ်ဘဝကံရှိန် ကုန်သည့်ချိန်ဝယ် ဇီဝိန်ပြတ်ကြွေ စုတေခါနီး သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း (တစ်ဘဝကံရှိန် ကုန်တဲ့အခါမှာ ကွယ်လွန်ခါနီး သတ္တဝါတွေကိုလည်း မြင်တော်မူတယ်)။ ဥပပဇ္ဇန္တေ- ဘဝ

အသစ် ကံအသစ်ကြောင့် အသစ်သန္ဓေ တည်နေကြမည့် သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ကောင်း (အသစ်ပဋိသန္ဓေနေတဲ့ သတ္တဝါတွေကိုလည်း မြင်တယ်)။ ယထာကမ္မံ- မိမိစီမံ မိမိဌာန၌ အမှန်ရောက်လာ မိမိကံအားလျော်စွာ။ ဥပါဂတေ- ထိုထိုရပ်ရွာ ကပ်ကမ္ဘာသို့ ရောက်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ကို (မိမိရဲ့ ကံအားလျော်စွာ) ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကောင်းသောသုဂတိ ရောက်ကြပြီ၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒုဂ္ဂတိ ရောက်ကြတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကောင်းသောအဆင်း “သုဝဏ္ဏ” ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက “ဒုဗ္ဗဏ္ဏ” မကောင်းသော အဆင်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်ဘဝက ဘယ်ကုသိုလ်ကံနဲ့ လာတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘယ်ကုသိုလ်ကံနဲ့ လာတယ်။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘယ်အကုသိုလ်ကံနဲ့ လာတယ်လို့ အဲလို သိရှိနိုင်တဲ့။ ဉာဏဗလေန- ဒီဗ္ဗစက္ခု အရင်းပြု၍ မြင်မှုထိန်လျှမ်း ဉာဏ်တော်စွမ်းဖြင့်။ ပဿန္တော- မျက်နှာတော်အောက် အားလုံးရောက်သို့ ကောင်းစွာထင်ထင် မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍ (ဒီဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဆိုတာ နတ်မျက်စိလိုပဲတဲ့၊ တစ်ဘဝ စုတေခါနီး သတ္တဝါတွေမြင်တယ်၊ ဘဝအသစ် ကံအသစ်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေ နေကြမယ့် သတ္တဝါတွေကိုလည်း မြင်တယ်။ ထိုထိုရပ်ရွာ ကပ်ကမ္ဘာမှာ ကပ်ရောက်ဖြစ်ပွားမယ့် သတ္တဝါတွေကိုလည်း မြင်တော်မူတယ်။ အဲဒါ ဒီဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရဲ့ စွမ်းအင်ပဲ)။

အဲဒါကြောင့် ပဿန္တော- မျက်နှာတော်အောက် အားလုံးရောက်သို့ ကောင်းစွာထင်ထင် တွေ့မြင်တော်မူပါသည်ဖြစ်၍။ သီဟနာဒံ- မရွံ့ မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက်ညံ ဘုရားအသံတော်ကို။ နဒီ- ကျူးရင့်လှစ်ဖွေ မိန့်မြှောက်တော်မူပါပေသတည်း။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အားတော် (၁၀)တန်၊ ဉာဏ်တော် (၁၀)ပါးထဲက ကိုးခုမြောက် ဉာဏ်တော်၊ ဒီဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်။

အဲဒီ ဒီဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အရာမှာ ဘုရားကို ချန်ထားလို တပည့် သာဝကတွေထဲမှာ ဧတဒဂ်ရတာက အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီး။

ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခုဝေ မမသာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဒီဗ္ဗစက္ခုကာနံ၊
ယဒိဒံ အနုရုဒ္ဓေါ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဟော- အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးက ဒိဗ္ဗစက္ခုအရာမှာ ဧတဒဂ်ရ။
အဲဒီတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်ကြီးက အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်
မြတ်ကြီးကို မေးတယ်။ ဘာမေးသလဲ ဆိုတော့-

ဘယ်တရားတွေ ပွားများတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ထူးခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
အဖြစ် ရောက်နိုင်ပါသလဲလို့ မေးလိုက်တယ်။

မေးလိုက်တော့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးက-

“စတုနံ သတိပဋ္ဌာနံ ဘာဝိတ္တာ ဗဟုလီက တတ္တာ မဟာဘိညတံ
တ္ထော”- အရှင်ဘုရား သာရိပုတ္တရာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွားများ
တဲ့အတွက်ကြောင့် တစ်ကြိမ်မဟုတ်ဘူး။ အကြိမ်များစွာ အားထုတ်တဲ့
အတွက် ထူးခြားတဲ့ ဉာဏ်အမြင်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ပါတယ်။

ဒါတင်မကသေးဘူး အပိုလေး ဖြေလိုက်သေးတယ်။ သတိပဋ္ဌာန်
လေးပါးတို့ကို ပွားများတဲ့အတွက် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို အကြိမ်များစွာ
ပွားများတဲ့အတွက် တစ်ထောင်သော လောကကြီးကို မြင်နိုင် ထင်နိုင်တယ်
လို့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်မြတ်ကြီးရဲ့ အဖြေစကားအတိုင်း မိမိတို့ ယခု
ပွားများအားထုတ်နေကြတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အာနာပါန
ဿတိ၊ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း။

ထိုကာယာနုပဿနာကို ပွားများရင်း ပါဝင်ပြီးတော့လာတဲ့
ဝေဒနာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ စိတ္တနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဓမ္မာနုပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတဲ့ ဒီပွားများအားထုတ်ဆဲဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရောက်ရှိအောင်
ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ပါတယ်။

တစ်ထောင်သော လောကကြီးကို မြင်နိုင် ထင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်း
ဓာတ်ကြီးကို ရစေနိုင်တယ်။ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

ထူးခြားသော ဉာဏ်အမြင်ကို ရရှိခြင်းအကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့
ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်၊ ဒီလမ်းစဉ်ကြီးကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ
လို့ တိုက်တွန်းရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ တရားစကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်ပြီး၏

🕐 🕐 🕐

မိခင်ဇရာဝတီ

တတိယနေ့ဟောစဉ်

၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၃)ရက်နေ့။

ယောဂီများ တရားအားထုတ်ပြီး လာခဲ့တာ သုံးရက်မြောက်တဲ့နေ့။

သုံးလောကထွဋ်ထား မြတ်ဘုရား ဝဇ္ဇီတိုင်း ဥက္ကာစေလမြို့မှာ ရဟန်းတော်များစွာနဲ့ သီတင်းသုံးပြီးတော့ နေတယ်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလို့ မကြာ မြင့်မီ အချိန်လေးမှာပဲ ဥက္ကာစေလမြို့မှာ ရဟန်းတော်များစွာနဲ့ သီတင်း သုံးတော်မူနေတော့ တစ်နေ့မှာ ရဟန်းတော်များ ခြံရံပြီးတော့ ဟင်းလင်းပြင် လွင့်တီးခေါင်အရပ်မှာ သီတင်းသုံးပြီးတော့ နေတယ်။

ပရိသတ်ဆိတ်သုဉ်းသလို ထင်ရ

အဲဒီအချိန်အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် အေးအေး ဆေးဆေး နေကြတဲ့ ရဟန်းပရိသတ်ကို စောင့်ကြည့်တော်မူပြီးတော့ ဘာမိန့် သလဲဆိုတော့-

အပိများယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ သုညာ ဝိယခါယတိ၊

သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလာနေသု ပရိနိဗ္ဗုတေသု။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားရဲ့ ပရိသတ်ဟာ အဂ္ဂသာဝကများဖြစ်တဲ့ အရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားတော့ ငါဘုရားရဲ့ ပရိသတ်ဟာ ဆိတ်သုဉ်းသလိုလို ထင်ရတယ်။

မှန်တယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ နေထိုင်တဲ့ အရပ်ဟာ ဘုရားမှ ဆိတ်သုဉ်းတယ်လို့လဲ မပြောနိုင်ဘူး။ အခါခပ်သိမ်း ဆိတ်သုဉ်းတယ်လို့ မပြောနိုင်ဘူးတဲ့။

လွန်လေပြီးတဲ့ အတိတ်ကာလမှာ ပွင့်တော်မူကြတဲ့ ဘုရားရှင်တို့ လက်ထက်မှာလဲပဲ ယခုလိုပဲ အဂ္ဂသာဝကအစုံ ရှိခဲ့ဖူးကြတယ်။ နောင် အနာဂါတ်မှာ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ ဘုရားရှင်အဆူဆူတို့ရဲ့ သာသနာမှာ လဲပဲ ဘုရားရှင်အဆူဆူတို့မှာလဲ ယခုလို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂ လာန်တို့လို အဂ္ဂသာဝကအစုံ ရှိသလို ရှိကြလိမ့်မယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အံ့ဩဖွယ်

အဲဒီလို မိန့်တော်မူပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ သာဝကတို့ရဲ့ အံ့ဩဖွယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အံ့ဩဖွယ်ကို ဟောပြတယ်။

အစ္စရိယံ ဘိက္ခုဝေ သာဝကောနံ၊ အဗ္ဗုတံ ဘိက္ခုဝေ သာဝကောနံ။

ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့ရဲ့ ဖြစ်ပုံကလဲ အံ့ဩဖွယ်ပါပဲ။ အထူးအသစ်ပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့-

သတ္ထုမ သာသနကရာ ဘဝိဿန္တ ဩဝါဒ ပဋိဂါဟကာ။

အဂ္ဂသာဝက (၂)ပါးတို့ဟာ ငါဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကိုလည်း လိုက်နာကြတယ်။ ရှေးဦးစွာ ဆုံးမတဲ့စကားလည်း လိုက်နာတယ်။ အဖန်ဖန် ဆုံးမတဲ့စကားလည်း လိုက်နာတယ်။ အပြစ်မရှိခင် ကြိုတင်စဉ်းစားပြီးတော့ ဆိုဆုံးမတဲ့စကားကိုလည်း လိုက်နာတယ်။ အပြစ်ဖြစ်ပေါ်လာက ဆိုဆုံးမတဲ့စကားကိုလည်း လိုက်နာတယ်။ အဲဒါ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါးတို့ရဲ့ အံ့ဩဘနန်း ထူးဆန်းတဲ့အချက်ပဲ။ အထူးအသစ်ပါပဲ။ နောက်ဆက်ပြီးတော့-

စတုန္နဉ္စ ပရိသာနံ၊ ပိယာဘဝိဿန္တိ မနာပါ၊ ဂရုဘာဝနီယာစ။

ပရိသတ်လေးပါးတို့ရဲ့ ချစ်ခင်မြတ်နိုး အလေးအမြတ် ပြုခံကြရတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ခြင်းဟာလဲပဲ အဂ္ဂသာဝကတို့ရဲ့ အံ့ဩဘနန်း ထူးဆန်းတဲ့ အချက်ပဲ။

အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါး ဘုရားစကားကို လိုက်နာတယ်။ ဘုရားစကားကို လက်ခံကျင့်သုံးတယ်။ ပရိသတ်လေးပါးကလဲ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါးတို့ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး လေးလေးစားစား ရှိတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ခြင်းဟာ သာဝကကြီး (၂)ပါးတို့ရဲ့ အံ့ဩဘနန်း ထူးဆန်းတဲ့အချက်ပါပဲ။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အံ့ဩဖွယ်ကျတော့ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့-

ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းထဲက အဂ္ဂသာဝကဆုကြီးတွေ ပန်ပြီးတော့ လာလိုက်ကြတာ။ ကမ္ဘာပေါင်းတစ်သိန်း၊ ကမ္ဘာတစ်သိန်း အထက်ကထဲက ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်ပါရစေ ဆုပန်ပြီး လာကြပြီးတော့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံးလဲ ဘဝပေါင်းများစွာမှာ ဆုံစည်းကြလို့ တစ်ခါတရံ ဆရာတပည့် ဖြစ်ကြတယ်။ တစ်ခါတရံ မိတ်ဆွေအပေါင်း

မိခင်ဇရာဝတီ

အသင်း ဖြစ်ကြတယ်။

တစ်ခါတရံ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ လာလိုက်တာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်းလဲပဲ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်တိုင် ဆုံစည်းပြီးတော့ လာကြတဲ့ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါး။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူတဲ့ အခါကျတော့လဲ ဒီအဂ္ဂသာဝက (၂)ပါးကြောင့်လဲ ဘုရားကိစ္စ ဆောင်ရွက်နိုင်တာကိုး။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီလောက် ကမ္ဘာတစ်သိန်း လက်ထက်ကထဲက ဘဝများစွာ သံသရာမှာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တွေ့ကြုံဆုံစည်း အမျိုးမျိုးကျေးဇူးတွေ ပြုခဲ့ကြ၊ ကျေးဇူးစား ကျေးဇူးခံတွေလဲ ရှိခဲ့ကြ၊ ပါရမီတရားတွေလဲ ဖြည့်ခဲ့ကြတယ်။

ယခုလို ပါရမီရင့်သန်ပြီးတော့ အဂ္ဂသာဝကကြီးတွေ ဖြစ်လာပြန်တော့လဲပဲ အင်မတန် အားကိုးရတဲ့ တပည့်ကြီးတွေ။ အဲဒီ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါး မကြာသေးခင်က ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားသော်လဲ ငါဘုရားမှာ-

နတ္ထိ မေ တထာဂတဿ သောကောဝါ ပရိဒေဝေါဝါ။

ရဟန်းတို့ အဲဒီ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါး ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်သွားသော်လဲ ငါဘုရားမှာ စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေးတဲ့ သောကမဖြစ်ဘူး။ နှုတ်ကရောင်ရမ်းမြည်တမ်းပြီးတော့ ငိုကြွေးခြင်း မရှိဘူး။

အဲဒါ ငါဘုရားတို့ရဲ့ အံ့ဩစရာပဲ။ အံ့ဩဖွယ် အချက်ပဲ။ အနှစ်သာရရှိတဲ့ သစ်ပင်ကြီးမှာ ကြီးကျယ်တဲ့ ကိုင်းကြီးတွေ ကြီးကျသွားသလိုပဲတဲ့။

အနှစ်သာရရှိတဲ့ သံဃပရိသတ်ထဲမှာ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ သစ်ပင်ကြီးရဲ့ ကိုင်းကြီးတွေ ကြီးကျသွားသလို ကြီးကျသွားတဲ့ အခါကျတော့-

နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ ယံတံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောက

ဓမ္မံ တံဝတ မာပလုဇ္ဇိတိ။

ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရား လေးပါးတို့ဖြင့် ပြုပြင်ထားအပ်တဲ့ အဂ္ဂသာဝကကြီးတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး ခြင်းသဘောရှိတဲ့ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါးတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို မပျက်စီးပါစေနဲ့လို့ ဟောဒီလို မွမ်းမံဖို့ အမိန့်ပေးဖို့ မတတ်နိုင်ဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘုရားသာသနာတော်မှာ ဘုရားမှတစ်ပါး အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါး ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တဲ့ကိစ္စ သင်္ခတတရားတို့ရဲ့ ထုံးစံ ပျက်တတ်တဲ့ သဘောတရားတို့ရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း မတားဆီးနိုင်တဲ့ အတွက် ကြောင့်-

အတ္တဒီပါ ဘိက္ခုဝေ ဝိဟရထ၊ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ
ဓမ္မဒီပါ ဘိက္ခုဝေ ဝိဟရထ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။

ရဟန်းတို့ ကြည့်စမ်း၊ အနှစ်သာရရှိတဲ့ သစ်ပင်ကြီးမှာ ကြီးမားတဲ့ ကိုင်းကြီးတွေ ကြိုးကျသွားသလို အဂ္ဂသာဝက (၂)ပါး ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားတဲ့ အခါမှာ မပျက်စီးပါစေနဲ့လို့ ငါဘုရားလဲ မတတ်နိုင်ဘူး၊ ဘယ်သူမှ မတတ်နိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် မိမိကိုယ်ကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် မှီခိုရာ အားထားရာ ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ပြုပြီးတော့ နေကြ။ တရားကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် အားထားရာ ပြုပြီးတော့ နေကြ။

ဘယ်လိုများ မိမိကိုယ်ကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် မှီရာ အားကိုးရာ ပြုပြီးတော့ နေရမလဲဆိုတော့-

ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု၊ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊
သတိမာ သမ္မဇာနော အာတာပီဝိနယ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ။

ဆိုလိုတာက ဘာလဲဆိုတော့ ဤရုပ်ကာယအပေါင်းမှာ ရုပ်အပေါင်းကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၍ သတိသမ္ပဇင်ရှိရှိနဲ့ လုံ့လဝီရိယ ကြီးကြီးမားမားနဲ့ မက်မောမှု စိတ်မသက်သာမှုတွေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတဲ့ လောကမှာ ပယ်ဖျောက်ပြီး နေရမယ်။

ဝေဒနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ စိတ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ ဝေဒနာသညာမှ တစ်ပါးသော စိတ်တွေ တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ ဒီအတိုင်းပဲ မြတ်စွာဘုရားက-

ဝေဒနာတွေကိုလဲ ရှုနေ၊ စိတ်တွေကိုလဲ ရှုနေ၊ တရားတွေကိုလဲ ရှုနေပြီးတော့ အဲဒီလို သတိပဋ္ဌာန် နှလုံးသွင်းပြီးတော့နေရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို

မိခင်ဧရာဝတီ

အားကိုးပြီးတော့ နေရာရောက်တယ်။

ဒါကြောင့် ငါဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်မှာရော ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားတဲ့အခါမှာရော မိမိကိုယ်ကို ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ပြုပြီးနေကြ မယ်ဆိုရင် သတိပဋ္ဌာန်တရားသာ အားထုတ်ပြီးတော့ နေကြပါတဲ့။

မြတ်စွာဘုရားက အဂ္ဂသာဝကကြီး (၂)ပါး ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်တရားကိုပဲ များများအားထုတ်ဖို့ မိန့်ကြား တော်မူပါတယ်။

အရှင်ဗာဟိယထေရ်

ဒီနောက်ကျတော့ မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း တော်မှာ သီတင်းသုံးပြီးနေတော့ အရှင်ဗာဟိယထေရ်မြတ် ဘုရားထံ မှောက်ရောက် ရှိသေတ္တာရှိခိုး တစ်နေရာမှာ ထိုင်ပြီးတော့ တရားတောင်း တယ်။ ဘယ်နှယ့်တောင်းသလဲဆိုတော့-

ဒေသေတု မေဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ယမဟံ ဘဂဝါ ဓမ္မံ သုတွာ
ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော
ဝိဟရေယျံ။

အရှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အရှင် ဘုရားရဲ့ တရားကို နာကြားပြီးတော့ တပည့်တော်တစ်ပါးထံ အာရုံအများက ဆိတ်ငြိမ်ရာနေရာ ကပ်ရောက်ပြီးတော့ မမေ့မလျော့ ကိုယ်နဲ့အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ ရက်စက်မိဋ္ဌာန် စိတ်အကြံနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်ပြီးတော့ နေနိုင် လောက်တဲ့ တရားမျိုးကို ဟောကြားတော်မူပါဘုရားလို့ အရှင်ဗာဟိယ တရားတောင်းတယ်။

တရားတောင်းတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ကုသိုလ်တရားတို့အထဲမှာ အစဆုံးဖြစ်တဲ့ သီလကို ပထမဆုံး သုင်သင်ပါ။ (အခုယောဂီများ မိမိယူပြီး ထားတဲ့ (၈)ပါးသီလ၊ ဒါစင်ကြယ်လုံခြုံပြီးတာမျိုးဟေ့)။

ကောင်းတာမှန်သမျှတို့၏မိခင်

အာဒိသီလံ ပတိဋ္ဌာစ၊ ကလျာဏာနဉ္စ မာတုကံ။

ပမုခံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တသ္မာသီလံ ဝိသောဓယေ။

သီလံ- အမျိုးမျိုးသော သီလသည် (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင် ဌ်နေကြသော လူတို့ရဲ့ သီလ၊ ဥပုသ်သီတင်း စောင့်သုံးကြသော သူတို့ရဲ့ သီလ၊ ရဟန်းသာမဏေများတို့ရဲ့ သီလ၊ သီလဟူသမျှသည်) အာဒိ- သာသနာတော်ရဲ့ ကျင့်စဉ်တို့တွင် အစဆုံးကျင့်စဉ် ဖြစ်ပါပေ၏။

ပတိဋ္ဌာစ- တည်ရာ မှီရာလဲ ဖြစ်ပါပေ၏။ ကလျာဏာန- ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဟူသမျှတို့၏။ မာတုကဉ္စ- အမိသဖွယ်လည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ (သီလဟာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၏ အမိသဖွယ်လဲ ဖြစ်ပါပေ၏)။

သဗ္ဗဓမ္မာနံ- အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ ပမုခံ- ဦးစီးခေါင်းဆောင် အကြီးအချုပ်လဲ ဖြစ်ပါပေ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ရဲ့ အကြီးအချုပ်လဲ ဖြစ်ပါပေတယ်)

တသ္မာ- ထို့ကြောင့်။ သီလံ- သီလကို။ ဝိသောဓယေ- ရှေးဦးစွာ သုခံသင်ရာသတည်း။ (သီလလဲ သုခံသင်ကြ)

ဒိဋ္ဌိစဉ်ဇုကာ- အယူကလဲ ဖြောင့်မတ်ရမယ်။ ကမ္မသကတာဉာဏ် အစရှိသည်ဖြင့်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ “အတ္ထိဒိန္နံ” “အတ္ထိယိဋ္ဌံ” အစရှိသည်ဖြင့် အယူဖြောင့်မတ်မှု အကြောင်း (၁၀)မျိုးထဲမှာ-

အတ္ထိလောကေ သမဏ ဗြဟ္မဏာ သမဂ္ဂတာ သမ္ပပဋိပန္နာ
ယေက္ကမဉ္စ လောကံ ပရုဇ္ဈလောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ
ပဝေဒေန္တိ။

လောကကြီးထဲမှာ ဤလောက တမလွန်လောကကို သိပြီးတော့ ကိုယ်တိုင်ဟောပြောနေကြတဲ့ ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်းတွေ ရှိတယ်။ ဟောဒီလို ယုံကြည်ရတယ်။

အဲဒီလို သီလလဲ စင်ကြယ်၊ အယူလဲ ဖြောင့်မှန်ပြီးတော့ သီလေ- သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ- တည်၍။ စတ္တာရေ သတိပဋ္ဌာနေ-သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး တို့ကို။ ဘာဝယျာသိ- ပွားများပါလော့။

မိခင်ဇရာဝတီ

အရှင်ဗာဟိယကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောလိုက်တာ သီလမှာတည် သီလကိုအမှီပြု အယူဖြောင့်ဖြောင့်ထား၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ပွားများပါလေ။

ဆက်ပြီးတော့ အားပေးစကား ပြောကြားတာက ဘုရားမိန့်တာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

သီလကိုမှီ သီလမှာရပ်တည်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို နေ့နေ့ညည ပွားပြီးနေမယ်ဆိုရင် နေ့ရှိသရွေ့ ညရှိသရွေ့ “ဝုဗ္ဗိယေဝ ပါဠိကင်္ခါကုသလေသု ဓမ္မေသု”- ကုသိုလ်တရားတို့၌ တိုးပွားမှုကိုသာ အလို ရှိတယ်။ “နောပရိဟာနီ”- ဆုတ်ယုတ်မှုကို အလိုမရှိအပ်ပါဘူးတဲ့။

နေ့နေ့ညည သီလအပေါ်မှာ တည်ပြီးတော့ သီလကို အမှီပြုပြီး တော့ သတိပဋ္ဌာန်တရား ပွားများမယ်ဆိုရင် နေ့ရောညပါ ကုသိုလ်တွေချည်း တိုးပွားပါလိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရွှေနှုတ်တော်ထွက်စကား။

အခု ယောဂီသူတော်စင်များ အခြားအချိန်များနဲ့ မတူဘူး။ မိမိတို့ သီလကိုမှီ သီလမှာတည်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများပြီးတော့ နေတဲ့ ညဉ့်အချိန်အခါ နေ့အချိန်အခါတွေ နေ့ရှိသရွေ့ ညရှိသရွေ့ အချိန် ရှိသရွေ့လေ။

“ဝုဗ္ဗိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ ကုသလေသု ဓမ္မေသု”- ကုသိုလ်တရားတို့မှာ တိုးတက်ကြီးပွားမှုကိုသာ အလိုရှိအပ်တယ်လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း မိမိတို့သန္တာန်မှာ ကုသိုလ်ပြီး ကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်ပြီး ကုသိုလ် အဲဒီလို တိုးပွားပြီးနေတယ်။

အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက တရားပေးလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ပေးတဲ့ တရားကတော့ အကျဉ်းချုပ်ကလေးပါ။

သီလကို အမှီပြု သီလမှာ တည်ပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများလေ။

ညဉ့်ရောနေ့ပါ အဲဒီလိုပဲ နေမယ်ဆိုရင် နေ့နေ့ညည ကုသိုလ်တရား တွေ တိုးပွားနေပါတယ် ဗာဟိယတဲ့။ အရှင်ဗာဟိယက-

အထခေါ် အာယသွာ ဗာဟိယော ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိသွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တာမိ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အရှင်ဗာဟိယဟာ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတဲ့ ပေးတော်မူတဲ့ တရားတော်ကို အဘိနန္ဒိတ္တာ- အလွန်သဘောကျ၍။ အနုမောဒိသွာ- အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ပြီးတော့ ရိုရိုသေသေ ဘုရားရှိခိုးပြီးတော့ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးပြီး ဘုရားထံက ဖဲခွာပြီး စောစောက တရားတောင်းတုန်းက လျှောက်ထားတဲ့အတိုင်းနေတယ်။

အထခေါ- မြတ်စွာဘုရားထံမှာ တရားတောင်း၍ အားထုတ်ပုံ တရားယူပြီး ပြန်လာခဲ့ရာ ထိုအခါ၌။ အာယသွာ ဗာဟိယော- အရှင်ဗာဟိယသည်။ ဧတော- တစ်ပါးတည်း။ ဧကော- ဖေးသု၊မသု ဘယ်သူမခေါ်အဖော်မတွဲ တစ်ယောက်ထဲသာလျှင် (တစ်ဦးထဲ တစ်ယောက်ထဲ)။ ဝုပကဋ္ဌော- အာရုံများစွာ ဖဲကျင်ခွာ၍။ အာတာပိ- ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္ထော- ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ ရက်စက်မိဋ္ဌာန် စိတ်အကြံဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ စလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာသိ- နေတော်မူလေပြီ။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဟော- ဘုရားရှင်ဆီက တရားတောင်းပြီး တစ်ပါးထဲ ဆိတ်ငြိမ်ရာ လေးမှာ ချဉ်းကပ်ပြီး နေထိုင်ပြီးတော့ ဝီရိယအားကုန် ကိုယ်နဲ့အသက်ကို မငဲ့ကွက်ပဲနဲ့ စိတ်က နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်ပြီးတော့ တရားအားထုတ်လိုက်တာ။ အားထုတ်လိုက်တဲ့အခါ “နစိရဿေဝ”- မကြာမြင့်မီသာလျှင်-

ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ။

အမျိုးကောင်းသားတွေ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ် အကျိုးငှါ ရဟန်းပြုကြ။

တဒ နုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယ ပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။

အတုမရှိ မြင့်မြတ်တဲ့ ဟော- အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ် ကိုယ်တိုင်သိပြီးတော့ မျက်မှောက်ပြုပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။

“ဒိဏာ ဇာတိ”။ ဇာတိ- ပဋိသန္ဓေသည်။ ဒိဏာ- ကုန်ပြီ။

မိခင်ဇရာဝတီ

အရှင်မြတ်ကြီးရဲ့ သန္တာန်မှာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရရှိပြီး သွားတော့ အာသဝက္ခယဉာဏ် ရရှိသွားတော့ ဇာကိ- ပဋိသန္ဓေသည်။ ဒီဏာ- ကုန်ပြီ။

“ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယ”။ ဗြဟ္မစရိယံ- မြတ်သောအကျင့်ကို၊ ဝုသိတံ- ကျင့်အပ်ပြီ။

“ကတံ ကရဏီယံ”။ ကရဏီယံ- ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ။

“နာပရံ ဣတ္ထတ္ထာယ”။ ဝဋ်-ပါးသော မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ ပြုဖွယ် ကိစ္စမရှိပြီ။ ဣတိ- ဤသို့။ အညာသိ- ကောင်းစွာသိအပ်ပြီ။

အရှင်မြတ်ကြီး အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်ရောက်ရှိပြီးတော့ အထွဋ် အထိပ်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီဆိုတော့ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၊ ဘဝပဋိသန္ဓေ ကုန်ပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စတွေ ပြုပြီးပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ။ ဝဋ်-ပါးသော မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ နောက်ထပ်ကျင့်ဖွယ် မရှိပြီ။

အဲဒီလို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ အဲဒီလို ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ရဟန္တာတို့ရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်တော်မူတယ်။

အညတရော အာယသ္မာ ဗာဟိယော အရဟတံ အဟောသိ။

အာယသ္မာ ဗာဟိယော- အရှင်ဗာဟိယသည်။ အရဟတံ- ရဟန္တာ အပေါင်းတို့တွင်။ အညတရော- တစ်ပါးအပါအဝင်သည်။ အဟောသိ- ဖြစ်လေပြီ။

ဒီအရှင်ဗာဟိယရဲ့ ဝတ္ထုသွားလေးကို ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ မြတ်စွာဘုရားဆီ တရားတောင်းတယ်။ အေးအေးလူလူနဲ့ ပြင်းပြင်း ထန်ထန်နဲ့ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာမှာ တစ်ပါးတည်း အားထုတ်ပါယ်လို့တောင်း တော့ မြတ်စွာဘုရားကလဲ တရားပေးတယ်။

သီလပေါ်မှာမှီ သီလကို အမှီပြု သီလပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီး သတိ ပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားများပါလေလို့ မြတ်စွာဘုရားက တရားပေးတော်မူတယ်။

တရားပေးတဲ့အတိုင်း အရှင်ဗာဟိယ အားထုတ်တယ်။ အားထုတ် တော့ ရဟန္တာဖြစ်လို့ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်ရှိပြီးတော့ လောကဓာတ် အပေါင်းမှာရှိကြတဲ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်အများတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင်

မိခင်ရှေ့ဝတီ

ဖြစ်ပြီးတော့ သွားခဲ့တဲ့ထုံး အာရုံပြုပြီးတော့ မိမိတို့ ယောဂီများဟာလဲပဲ အရှင်ဗာဟိယ မထေရ်မြတ်ကြီးလို သီလမှာရပ်တည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်က စေလွှတ်ပြီး ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရင် အရှင်မြတ်ကြီးများ ရရှိတဲ့ တရားထူး တရားမြတ်ကို ရရှိနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် အရှင်မြတ်ကြီးတွေ အရှင်မြတ်ကြီးတွေရတဲ့ တရားထူး တရားမြတ်သို့ ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်သို့ ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစားမယုတ် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

တတိယနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၄)ရက်နေ့။

ယောဂီများ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးပြန်းပြီးတော့ လာခဲ့တာ (၄)ရက်မြောက် သမာဓိစခန်းက နေပြီးတော့ ပညာစခန်း၊ သမထစခန်းက နေပြီးတော့ ဝိပဿနာစခန်း ကူးသန်းကြဖို့ အချိန်နီးလာပြီ။

အဲဒီတော့ မိမိတို့အားထုတ်နေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပြီး သတိမပြတ် ရှုမှတ်တဲ့ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း ကြောင့် ရရှိတဲ့ သမာဓိ။

အဲဒီတော့ မိမိတို့အားထုတ်တာလေးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဒေသနာတော် အရပ်ရပ်ကနေပြီး ထုတ် နှုတ်ပြီးတော့ အသိဉာဏ်လေးတွေ ပေးကြရတယ်။

တရားပေစာ သင်ရ နာရကျိုး

“ဘုရားချစ်ရှင် ဟောသွင်းသင်သား ကိုးအင်ဓမ္မဓာတ် တရားမြတ် ကို မပြတ်သင်ကြား နာသူအားလျှင် ငါးပါးနိဿင် အကျိုးထင်၏”။

ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူတဲ့ အင်္ဂါ (၉)တန် သုတ္တံ၊ ဂေယျ၊

မိခင်ဧရာဝတီ

ဝေယျာကရဏ၊ ဂါထာ၊ ဥဒါန၊ ဣတိဝုတ္တက၊ ဇာတက၊ အဗ္ဘတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လ
ခေါ်တဲ့ အင်္ဂါ (၉)တန်။

နိကာယ်အားဖြင့် ငါးရပ်၊ ပိဋကတ်အားဖြင့် သုံးပုံ၊ အင်္ဂါအားဖြင့်
ကိုးတန်၊ ဓမ္မခန္ဓာ တရားအစုအဝေးအားဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင်။

ဒီတရားတွေကို မပြတ်မလပ် နာယူသင်ကြား ပို့ချပြီးတော့နေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်များအား အကျိုး (၅)မျိုး၊ အာနိသင် (၅)မျိုး။

“ငါးပါးနိသင် အကျိုးထင်၏။ ပုံပြင်ထုံးဟောင်း ရှေးနှောင်းခုဖြစ်
စင်စစ်ကြောင်းကျိုး ကောင်းဆိုးစကား နည်းနာများကို မကြားစဖူး ကြားရ
ဖူး၏”။

ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြပြီးတော့ ဇာတ်လမ်းကလေးတွေ၊
ပုံပြင်ထုံးဟောင်း ရှေးနှောင်းခုဖြစ် ရှေးတုန်းကဖြစ်ခဲ့တဲ့ အချက်အလက်
ကလေးတွေ၊ ခုဖြစ်တဲ့ အချက်အလက်ကလေးတွေ မကြားဖူးလို့ရှိရင် ကြား
ရခြင်း အကျိုးတစ်ပါး၊ “ကြားဖူးရှေးက ကြားရတစ်ဖန် ကြည်လင်ပြန်၏”။

မိမိတို့ တရားနာမယ်ဆိုရင် နာရမယ့် အခွင့်တွေ၊ အခွင့်အလမ်း
တွေ အများကြီးရှိ၊ ကက်ဆက် တိတ်ခွေတွေနဲ့ တရားတွေကလဲ အများကြီး။

အခုကျတော့ နိုင်ငံတော်က ကမ္ဘာ့ဖြန့်ဖို့ရာ ဆိုပြီးတော့ စီဒီဇာတ်
ပြားတွေနဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံ မြန်မာပြန်တွေ တိတ်ခွေတွေ၊ တိတ်ခွေပေါင်း
(၈၀)ကို ဓာတ်ပြားတစ်ပြားထဲနဲ့ ပြီးအောင်ပေါ့။

နောက်ပြီးတော့ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဘာသာ (၇)မျိုးနဲ့ စီဒီရွမ်ခွေ
တွေလဲ ရှိနေတာကိုး။ ရှိနေတော့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးအသီး ရှိနေကြတဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာများ မြန်မာဖြစ်စေ၊ အခြားလူမျိုးတွေဖြစ်စေ၊ ဘာသာပြန် နာယူဖို့
မခက်တော့ပါဘူး။

မကြာသေးခင်က သတင်းကောင်းတစ်ခုက ဗုဒ္ဓတရားတော်များ
ကမ္ဘာ့လူထုကြီး လေ့လာနိုင်ရန်ဆိုပြီး **ဗြိဟံထုကထာ**ဆင့် တရားအသံတွေ
လွှင့်ပေးဖို့ အစီအစဉ်တွေ ကြေငြာသံကြားလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကမ္ဘာ့လူထုကြီးက ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ တရားတော်များ
နာကြားဖို့ မခက်တော့ဘူး။ မိမိရှေးက နာဖူးတာလေး ကျပြန်တော့ ဒီတရား

မိခင်ဧရာဝတီ

လေး နာဖူးတယ်၊ ကြားဖူးတယ်။ စိတ်ထဲမယ် ကြည်လင်ပြီးတော့ နဂိုတုန်းက ကြားဖူးတာလေး ထပ်မံပြီးတော့ နာလိုက်ရတော့ ရှင်းသွားမယ်။

ဉာဏ်မမှီငြား ထင်ယုံမှားလည်း ယုံမှားကင်းပ ကင်းစင်ရ၏။

မိမိဉာဏ်မမှီတာလေး ကျပြန်တော့လဲပဲ ယပ်ပြီး နာကြားလိုက်တော့ ဉာဏ်ထဲမှာ ရှင်းလာတယ်။ ယုံမှားသံသယ ပျောက်သွားတယ်ဆိုတဲ့အကျိုး။

ဝါဒမထောင့် ယူဖြောင့်စိတ်ကြည်။

ဝါဒမထောင့် အယူဖြောင့်ခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးကိုလဲ ရရှိစေပါတယ်။

ဒါကြောင့်-

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ။

ရဟန်းတို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ- အယူမှား အမြင်မှားဖြစ်ဖို့ရာ အကြောင်း

(၂)မျိုး၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ- အယူမှန် အမြင်မှန် ရရှိဖို့ရာလဲ အကြောင်း (၂)မျိုး။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူမှန်ရဖို့ရန် အကြောင်း (၂)မျိုးက-

၁။ ပရတောယောသောစ- ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာ အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ ဟောသံ ပြောသံ၊

၂။ ယောနိသော မနသိကာရောစ- ဟောသံ ပြောသံကို အခြေခံပြီး တော့မှ လမ်းရိုးလမ်းမှန်အတိုင်း နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ခြင်း၊

ဒီအချက်အလက် (၂)မျိုးပါ။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိ အခြေခံရရှိဖို့ရဲ့ အကြောင်း (၂)ခု။

အယူမှားဖို့ကျတော့လဲ “ပရတောယောသောစ”- မဟုတ်မဟပ် ပြောသံ ဆိုသံ နည်းမှန်လမ်းကျတော့ မဟုတ်ဘူး ပြောနေကြတာ ရှိတယ်။

အယောနိသောမနသိကာရောစ- မိမိက အမှားအမှန် မဆင်ခြင် နိုင်တော့ လမ်းမှားအတိုင်း မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်း။ ဒီအကြောင်း

(၂)ပါးကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူမှားနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရားတရားကို နာကြားခြင်းကြောင့် အယူဖြောင့်မှန် နိုင်တယ်။ ဒီအယူဖြောင့်ဖို့ဟာ အရေးကြီးတယ်။ သုစရိုက်တရား (၁၀)ပါးထဲမှာ-

“သုဉ္စစ္စာကို ပိုင်ဆိုင်လိုမှု၊ သုဿင်္ကဇီဝေ သေစေချင်ဟူ၊ အယူ

မှောက်မှား ဤ (၃)ပါး မှတ်သားမနောက်”တဲ့။

မနောက် ဒုစရိုက်တွေထဲမှာ အဘိဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပါတယ်။ သုစရိုက်ဖက်ကျတော့ သူဉာဏ်ကို ပိုင်ဆိုင်လိုမှု မက်မောမှုမှကင်းခြင်း၊ နှိပ်စက်လိုမှုမှကင်းခြင်း၊ အယူဖြောင့်ခြင်းဆိုတော့ သုစရိုက် (၁၀)ပါးထဲမှာ အယူဖြောင့်မှန်ခြင်း ပါတယ်။

ပုညကြိယဝတ္ထု (၁၀)ပါးထဲမှာလဲ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ- အယူဖြောင့်မှန်ခြင်း ပါဝင်တယ်။

ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မပန သဗ္ဗေသံ နိယမလက္ခဏံ။

အဲဒီ (၁၀)ပါးထဲမှာ အရေးကြီးတာက အယူဖြောင့်မှန်ဖို့ ကမ္မဿကတာ ဉာဏ် အရင်းခံပြီးတော့ အယူဖြောင့်မှန်ဖို့ပါ။

အခုယောဂီများ ကမ္မဿကတာဉာဏ်ခေါ်တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီးကို ရရှိခဲ့ကြလို့ ယခုလို အားထုတ်ဖြစ်ကြတာပါ။ အဲဒီက တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့-

“ဝါဒမထောင့် ယူဖြောင့်စိတ်ကြည် ဤငါးလီတည်း”။ ဒီလို နာကြား

ခဲ့ရလို့ စိတ်ကြည်လင်တယ်။ ဒီအကျိုးတရားတွေ ရရှိကြပါစေ။

အာရုံပြု နှလုံးသွင်းပြီးတော့ ညစဉ် နေ့စဉ် ယောဂီသူတော်စင်များ အားထုတ်နေတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကြီး မှန်ကန်တဲ့လမ်းစဉ် ဘုရားလမ်းစဉ်၊ စစ်မှန်တဲ့ လမ်းစဉ်လို့ ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး သိရှိကြပြီးတော့ တော်ရုံ တန်ရုံ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ကျော်လွှားပြီး အားထုတ်နိုင်ကြပါစေလို့ အာရုံထားပြီးတော့ ညစဉ်တရားဟောတာပါ။

အဲဒီတော့ တရားနာခြင်းရဲ့ အကျိုးအာနိသင်ကို သိရှိကြပြီးတော့ ဘုရားရှင်က-

သတိပဋ္ဌာနဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနဉ္စ

သတိပဋ္ဌာနဂါမိနိ ပဋိပဒ္ဓူ။

ရဟန်းတို့ (၃)မျိုး ဟောမယ်။

၁။ သတိပဋ္ဌာန်ကိုလည်း ဟောမယ်။

၂။ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာကိုလည်း ဟောမယ်။

မိခင်ဧကဝတီ

၃။ သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာသို့ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်း လမ်း
ကြောင်း အကျင့်ကောင်းတွေကိုလည်း ဟောမယ်။

ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက-

သတိပဋ္ဌာန်ကို ဘယ်လိုဟောသလဲ။

ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု၊ ကာယေ ကာယာနုပဿီ၊ ဝိဟရတိ၊
အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ
ဒေါမနဿံ။

သတိပဋ္ဌာန် ဘယ်လိုဟောသလဲဆိုတော့ ဤကိုယ်ခန္ဓာကြီးက
နေပြီးတော့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ထုတ်နှုတ်ပြီး ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့
ဝါယောရုပ် ဝါယောကာယ ဝါယောကာယကို သတိလေးထားလို့ အမြော်
အမြင်လေးနဲ့ လုံ့လဝီရိယရှိရှိ။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမှာ မက်မောမှု နှလုံးနာမှုကို ပယ်ဖျောက်ပြီးတော့
နေခြင်းဟာ သတိပဋ္ဌာန်ပါပဲ။

ဝေဒနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းလိုပဲ။

- ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတော့ (၁၄)မျိုး၊ (၁၄)ကဏ္ဍ၊
- ဝေဒနာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျတော့ (၉)ကဏ္ဍ၊
(ကိုးပိုင်း ပိုင်းပြီးတော့ ဟောပါတယ်။ ဒါသတိပဋ္ဌာန်)
- စိတ္တာနုပဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး (၁၆)ပိုင်းပေါ့၊ (၁၆)ကဏ္ဍ၊
- ဓမ္မာနုပဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး (၅)မျိုး (၅)စား ထားပြီးတော့

သတိပဋ္ဌာန်ကို ဟောခဲ့ပါတယ်။ ကာယနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရုပ်ကာယ
ကြီး အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုပြီးတော့နေခြင်းဟာ ဒါသတိပဋ္ဌာန်ပဲ။

သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာဆိုတာ ဘယ်လို ဟောလိုက်သလဲဆိုတော့-
သမုဒယာ ဓမ္မာနုပဿီဝါ ဝိဟရတိ။

ရုပ်ကာယကြီးရဲ့ ဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံလေးကို ရှုပွားပြီးတော့ နေနေခြင်း
ဟာ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာကို ရှုပွားနေတာပဲ။

ဝယ ဓမ္မာနုပဿီဝါ ဝိဟရတိ။

ကိုယ်ကာယကြီးရဲ့ ပျက်ပုံလေးကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုပြီးတော့

မိခင်ဧရာဝတီ

နေတာဖြစ်ပါစေ။ ဒါ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာပါပဲ။

အဲဒီလို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်နေတာဟာ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ ဝေဒနာရဲ့ဖြစ်ပုံ၊ ဝေဒနာရဲ့ ပျက်ပုံ။

ဝေဒနာဖြစ်ပုံ၊ ပျက်ပုံ၊ စိတ်ရဲ့ဖြစ်ပုံ၊ ပျက်ပုံ၊ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ် သစ္စာတို့ရဲ့ ဖြစ်ပုံ၊ ပျက်ပုံ၊ နီဝရဏတရား ဗောဇ္ဈင်တရားတို့ရဲ့ ဖြစ်ပုံ၊ ပျက်ပုံ။

အထူးသဖြင့် ဝိပဿနာပိုင်း ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ဝါယောကိုယ် ဝါယောရုပ်ရဲ့ ဖြစ်ပုံ၊ ပျက်ပုံ၊ ဝါယောရုပ်ရဲ့ အနိစ္စဖြစ်ပုံ (၇)ဌာန။

ဝါယောရုပ်ရဲ့ အနိစ္စဖြစ်ပုံ၊ ဒုက္ခဖြစ်ပုံ၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ၊ ဝါယောရုပ် အပေါ်မှာ ငြီးငွေ့ပုံ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းပုံ ချုပ်ခြင်းကို ရှုမှတ်ပုံ။

ဒီလို အသီးအသီး ရှုမှတ်ပွားများလာတဲ့ အခါကျတော့ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ သတိပဋ္ဌာန်သို့ ရောက်စေတဲ့ ကျင့်စဉ်။

ဘာလဲလို့ဆိုတော့ “အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ”။ မဂ္ဂင် (၈)ပါးပါပဲ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ- ကောင်းတဲ့အသိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ- ကောင်းတဲ့ အကြံ၊ သမ္မာဝါစာ- ကောင်းတဲ့စကား ပြောဆိုမှု၊ သမ္မာကမ္မန္တ- ကောင်းသော ကိုယ်နဲ့ ပြုမှု၊ သမ္မာအာဇီဝ- ကောင်းသောအသက်မွေးမှု၊ သမ္မာဝါယမ- သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လ၊ ကြိုးစားတဲ့လုံ့လ၊ သမ္မာသတိ- တရားအာရုံတစ်ခုအပေါ်မှာ သတိမလွတ်တာကို ပြောတာ၊ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရှုမှတ်နေတဲ့ အာနာပါနဿတိ ကို အခြေခံတဲ့ သမာဓိမျိုးကို သမ္မာသမာဓိတဲ့။

အဲဒီ (၈)မျိုးဟာ ယခုအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီများ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်၊ ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါ ရှေ့ပြေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေ မဂ္ဂင်တွေပါပဲ။ ဒါ သတိပဋ္ဌာန ဘာဝနာ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ ပါပဲ။

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို မေးကြ။ အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား သာသနာမှ တစ်ပါးသော သာသနာမှာ အရိယာရဟန်းများ ရှိပါသလားလို့ မေးတော့။

မိခင်ဧရာဝတီ

ကောင်းကင်မှာ ခြေရာမထင်သလို

အာကာသေဝါ ပဒံနတ္ထိ၊ သမဏောနတ္ထိ ဗာဟိရေ။

အာကာသေ- ကောင်းကင်၌။ ပဒံ- ခြေရာသည်။ နတ္ထိ- မရှိနိုင်။
(ကောင်းကင်မှာ ငှက်တွေပျံနေတာ၊ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ သွားနေတာ၊
လေယဉ်တွေ၊ ပြိုလဲတုတွေ သွားနေတာ အရာရယ်လို့ ခြေရာရယ်လို့ မထင်ဘူး။

ကောင်းကင်မှာ ခြေရာမထင်သလို “သမဏော နတ္ထိ ဗာဟိရေ”။
ဗာဟိရေ- ဘုရားသာသနာ၏ ပြင်ပ၌၊ တစ်ပါးသော ပြင်ပအယူ၊ အခြား
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒ၌၊ သမဏော- ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သော
ရဟန်းသည်။ နတ္ထိ- ရှိရိုးမဟုတ်ပေ။

ဤသာသနာမှတစ်ပါး အခြားသော သာသနာမှာ သောတာပန်၊
သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ရဟန်းတွေ မရှိနိုင်ဘူးတဲ့။

ဘာကြောင့် မရှိနိုင်သလဲလို့ဆိုတော့ မဂ္ဂင်မရှိလို့ပါပဲ။ ဒီစကားတော်
ကို မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီးမှာ ဒီစကားလေး မိန့်ကြားထားတာ
ရှိပါသေးတယ်။

ပစ္ဆိမ နောက်ဆုံးသာဝက သုဘဒ္ဒကို နောက်ဆုံးဝေနေယျ အရှင်
သုဘဒ္ဒကို မြတ်စွာဘုရားက-

ယသ္မိ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ အရိယေ အဋ္ဌဂီဏော မဂ္ဂေါ

နဥပလဗ္ဗတိ၊ ပဌမောပိ သမဏော တတ္ထ နဥပလဗ္ဗတိ။

သုဘဒ္ဒ အကြင်သာသနာမှာ မဂ္ဂင်မရှိဘူးတဲ့။ အဲဒီ မဂ္ဂင်မရှိတဲ့
သာသနာမှာ အရိယာ ရဟန်းမရှိနိုင်ဘူး။

တရားသဖြင့် ဆုံးမရာဖြစ်တဲ့ ငါဘုရား သာသနာတော်မှာ မဂ္ဂင်
(၈)ပါးရှိတယ်။ မဂ္ဂင် (၈)ပါးရှိတဲ့အတွက် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊
အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ရဟန်းရှိတယ်။ အရိယာရဟန်းတွေ ရှိတယ်။

အဲဒီ အရိယာရဟန်းတွေ အစဉ် အဆက်မပြတ် ဖြစ်ဖို့ကျပြန်တော့
ဘုရားရှင်က-

ဣမဉ္စ သုဘဒ္ဒ ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျ အသုညော

လောကော အရဟန္တေဟိ အဿ။

မိခင်ဇရာဝတီ

သုဘဒ် အဲဒီ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ လောကကြီးထဲမှာ မဆိတ်
သုဉ်းဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရဟန်းတွေ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေကြရင်
အရိယာရဟန်း ရဟန္တာရဟန်းတွေ မပြတ်ပါဘူး။

ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နေကြရင် ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲလို့ဆိုတော့
သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ ကျင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သူကျင့်နေပုံ၊ သောတာပန်
ဖြစ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ သောတာပန် ကျင့်စဉ်ကိုဟော၊ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ သောတာပန်ကျင့်စဉ်လမ်းကို ပြန်ဟော၊ အဲဒီလိုပဲ အရိယာ
ရဟန်းတွေက နေပြီးတော့ မိမိတို့ ရသိထားတဲ့ လမ်းစဉ်တွေကို ဟောတယ်။
အရိယာဖြစ်ဖို့ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလဲပဲ ဟာ-
အမှန်ပဲလို့ လက်ညှိုးညွှန်ပြီး ပြသောအားဖြင့် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်
နေကြမယ်ဆိုရင် ဤကမ္ဘာလောကကြီးမှာ အရိယာရဟန်း ရဟန္တာ အရှင်
မြတ်ကြီးတွေက မဆိတ်သုဉ်းပါဘူးလို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့တယ်။

- သတိပဋ္ဌာန်ရယ်၊
- သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာရယ်၊
- သတိပဋ္ဌာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ရယ်လို့ ဒီလို သုံးမျိုး

ခွဲခြားပြီး ဟောကြားတဲ့ ဒေသနာတော်တွေကို ယုံကြည်ကိုးစား အားထား
သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီးမှာ မဂ္ဂင်ရှိရင် အရိယာရဟန်း ရှိတယ်။ မဂ္ဂင်
ကျင့်စဉ်တွေ မရှိလို့ရှိရင် အရိယာရဟန်းတွေ မရှိဘူး။ အဲဒီလို မိန့်ကြားတော်
မူတဲ့ စကားရပ်တွေကို ယုံကြည်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ မဂ္ဂင်လမ်းစဉ် မဟာသတိပဋ္ဌာန်လုပ်ငန်း
ကြီးကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုးစားအားထုတ်ကြဖို့ တိုက်တွန်းရင်း
ဘုန်းကြီးရဲ့ တရားစကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

စတုတ္ထနေ့ ဟောစဉ်ပြီး၏။

ပဉ္စမနေယောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၅)ရက်နေ့။

ကိလေသာသုံးမျိုးနှိမ်နင်း

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်
“အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ” ဂုဏ်တော်။

- သုံးခွင်ဝေနေ အထွေထွေလျှင် ကိလေသာအိတ် အဆိပ်ပြင်း
ထန် အကင်းသန်လျှင် မာန်တလူလူ အလံထူသည့် လူအရပ်
ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအစားစား နဂါးအဖုံဖုံ ဂဠုန်
အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုးသွမ်းသွမ်း ကြမ်းကြုတ်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို
ဗုဒ္ဓမန္တန် ဆိတ်အံ့ငြိမ်းဆေး ထိုက်ရာပေး၍ ယဉ်ကျေးစေမှု
အစုစု၌ အတုမရ အဖက်မရ ကြီးမြတ်တော်မူလှပါပေသော
မြတ်စွာဘုရား။

၃၁-တုံမှာရှိကြတဲ့ ဝေနေယျသတ္တဝါတွေ ကိလေသာတိတ် အဆိပ်
ပြင်းထန်ပြီး နေကြတဲ့အတွက် ကြမ်းကြမ်းကြုတ်ကြုတ် ဖြစ်ပြီးတော့-

“လွန်ကျူးဆူပွက် မျိုးမပျက် သုံးချက်ကိလေသာ” ဆိုတဲ့အတိုင်း
အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ဒေါသနဲ့ပတ်သက်လို့ လွန်ကျူးခြင်း “ဝီတိက္ကမ
ကိလေသာ” ကာယကံမြောက်၊ ဝစီကံမြောက် လွန်ကျူးပြီး၊ ကာယကံမြောက်
သတ်ဖြတ်ပြီ၊ ကာယကံမြောက် သတ်ပါလို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပြီဆိုရင် ဒါ
ဝီတိက္ကမ ကိလေသာဖြစ်တယ်။

တကယ်တမ်း ကာယကံ၊ ဝစီကံတော့ မဖြစ်သေးဘူး။ ကာယကံ
မြောက်၊ ဝစီကံမြောက်တော့ မဖြစ်သေးဘူး။ ဒါပေမယ့် သတ်ချင်စိတ်တွေ
ဖြတ်ချင်စိတ်တွေ စိတ်ထဲမှာ ဆူပွက်ပြီးနေတာ။ အဲဒီ ကိလေသာမျိုးကျတော့
ဒေါသရဲ့ “ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာအခိုက်”။

အဲဒီလို သတ်တာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ဖြတ်တာလဲ မဟုတ်ဘူး။ သတ်ဖြတ်
လိုစိတ်တွေ တဖွားဖွားဖြစ်နေတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ရေအိုးထဲမှာ
အနည်ထိုင်သလို ဒေါသက ကိန်းဝပ်နေတာ အစဉ်မပြတ် ကိန်းဝပ်ပြီးတော့

မိခင်ဧရာဝတီ

နေတာ။ အဲဒါကို “အနုသယ ကိလေသာ” အခြားလောဘ စသည်တို့ကို ဒီလိုပဲ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် သုံးမျိုးစီ ခွဲရတယ်။

ဒါကြောင့် “လွန်ကျူးဆူပွက် မျိုးမပျက် သုံးချက်ကိလေသာ”။

“သုံးခွင်ဝေနေ အထွေထွေလျှင် ကိလေသာဟိတ် အဆိပ်ပြင်းထန် အကင်းသန်လျက် မာန်တလူလူ အလံထူသည့် လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအစားစား နဂါးအဖုံဖုံ ဂဠုန်အမျိုးမျိုး ဆိုးဆိုးသွမ်းသွမ်း ကြမ်းကြုတ်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို-”

ကိလေသာဟိတ် အဆိပ်ပြင်းထန်နေကြတဲ့ ကြမ်းကြုတ်နေကြတဲ့ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ၊ လူတွေ ကြမ်းကြုတ်သမျှ ဝေနေယျတို့ကို ဗုဒ္ဓမန္တာန် ဆိတ်အံငြိမ်ဆေး ထိုက်ရာပေး၍ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဗုဒ္ဓမန္တာန်ခေါ်တဲ့ တရားတော် သင့်တော်သလို တိုက်ကျွေးလို့။

ဟော- “သီလ”ဆိုတဲ့ ဆေးတော်ကြီး (၁)လုံး တိုက်ကျွေးလိုက်တော့ ကာယကံမြောက်၊ ဝစီကံမြောက် လွန်ကျူးမှု ကိလေသာ ထိန်းပြီးသားဖြစ် သွားတယ်။ သီလဆိုတဲ့ ဆိတ်အံငြိမ်ဆေးနဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံလွန်ကျူးမှု ဒီရောဂါကြီးဟာ ပျောက်ကင်းပြီးသွားတယ်။

ပြီးတဲ့အခါကျတော့ “သမာဓိ”ဆိုတဲ့ ဆေးတစ်လုံး ပေးလိုက်တော့ သတ်ချင်စိတ် ဖြတ်ချင်စိတ်တွေ ဒေါသနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အဲဒီလို ဆူပွက် နေတဲ့ “ပရိယုဋ္ဌာန” ကိလေသာကို မိမိတို့ အားထုတ်လာတဲ့ သမာဓိဆိုတဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာ ပေးလိုက်တော့ ဒီကိလေသာလည်း နိုင်တယ်။

အစဉ်ကိန်းဝပ်ပြီးတော့ နေတဲ့ ကိလေသာ ရှိတယ်တောင် မထင်ရဘူး။ သူ့ဟာသူ ငြိမ်ပြီးတော့နေတာကို အဲလို ကိလေသာမျိုးကျတော့ “ပညာ” ခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဆိုတဲ့ ဆေးတော်နဲ့မှ ပျောက်ကင်းနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် ကိလေသာတို့ရဲ့ အခိုက်အတန့် လွန်ကျူးခြင်း၊ ဆူပွက်ခြင်း၊ ကိန်းဝပ်ခြင်းဆိုတဲ့ ဒီရောဂါသုံးမျိုးကို “သီလ”ဆိုတဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာ၊ “သမာဓိ”ဆိုတဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာ၊ “ပညာ”ဆိုတဲ့ ဆေးဝါးဓာတ်စာဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဆေးဝါးဓာတ်စာနဲ့ အဆင့်ဆင့် ပျောက်ကင်းနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို ပျောက်ကင်းဖို့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက “သီလ”နဲ့ ပတ်

မိခင်ဇရာဝတီ

သက်ပြီးတော့လဲ ဟောကြားတော်မူတယ် (ဝိနည်းပိဋက)၊ “သမာဓိ”နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ ဟောကြားတော်မူတယ် (သုတ္တန်ပိဋက)၊ “ဉာဏ်ပညာ”နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လဲ ဟောကြားတော်မူတယ် (အဘိဓမ္မာပိဋကတရားတော်)။

အဲဒီမှာ သုတ္တန်တရား ဟောတဲ့အခါကျတော့ သုတ္တန်တရားထဲမှာ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာကိုလဲ စွက်စွက်ပြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့တာကိုး။

(၄)ပါးသာ ဟောရကြောင်း

ယနေ့ အားထုတ်နေကြတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မဟာသတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါး၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးထက် ပိုပြီးတော့လဲ မဟောဘူး၊ လျော့ပိုပြီးတော့လဲ မဟောဘူး။

ဘာကြောင့်လဲလို့ ဆိုတော့ “ဝေနေယျဟိတတ္တာ” ဆုံးမအပ်တဲ့ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အကျိုးကို ဆောင်နိုင်သောကြောင့် ပေနေယျသတ္တဝါတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ရွက်ဆောင်နိုင်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန်လေးမျိုးပဲ ဟောတယ်။ လျော့လဲ မဟောဘူး။ ပိုလဲ မဟောဘူး။

စရိုက် (၂)မျိုး၊ တဏှာစရိုက်နဲ့ ဒိဋ္ဌိစရိုက်။ တစ်ချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက တဏှာစရိုက် ရှိတယ်။ တစ်ချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက အယူမှောက်မှားတဲ့ ဒိဋ္ဌိစရိုက် ရှိကြတယ်။

အဲဒီ တဏှာစရိုက်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲ ဉာဏ်နဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဉာဏ်ထက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ (၂)မျိုးရှိတယ်။

တဏှာစရိုက်ရှိပြီး ဉာဏ်နဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် မြတ်စွာဘုရား ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ဟောပါတယ်။ တဏှာစရိုက်ရှိပြီး ဉာဏ်ထက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဝေဒနာနုပဿနာကို ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိပြီး ဉာဏ်နဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သိဝံအရေအတွက် မများတဲ့ စိတ္တာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မြတ်စွာဘုရား ပေးပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိပြီး ဉာဏ်ထက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ အရေအတွက်အားဖြင့် လွန်စွာများပြားတဲ့ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ပေးပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ဝိပုလ္လာသ (၄)ပါးကို ဝိပုလ္လာသ ဆိုတာ ဖောက်ပြန်မှုလေးပါး။ အဲဒီလေးပါး ဖယ်ရှားနိုင်ဖို့ရန် မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ဟောတော်မူတယ်။

အသုဘကို သုဘလို့ ထင်မှတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အဲဒီလို ထင်မှတ် မှားမှုကို ပယ်ရှားနိုင်ဖို့ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ဟောကြားတော်မူ တယ်။

ဒုက္ခတွေကို သုခလို့ ထင်မှတ်မှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် မှားယွင်း မှုကို ပယ်ရှားဖို့ရန်အတွက် ဝေဒနာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောကြား တော်မူတယ်။

အနိစ္စ မမြဲတာတွေကို နိစ္စလို့ ထင်မှတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် စိတ္တာနုပဿနာကို ဟောကြားတော်မူတယ်။ အနတ္တကို အတ္တ ထင်မှတ်ပြီး တော့နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဖောက်ပြန်မှုကို ဖယ်ရှားနိုင်အောင် ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဒါက တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်း ဒါက မိမိတို့ အားထုတ်လာကြတဲ့ ခပ်တိုတိုပဲ ပရမတ်နာမည်ကတော့ “ဝါယောရုပ်”။ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကလေး ကို အစဉ်မပြတ်အောင် သိမ်းဆည်းပေးနေတဲ့ သတိ။

ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာ ငြိမ်ပြီးတော့နေအောင် ငြိမ်ပြီးနေတဲ့စိတ် ဒီတရားတွေ ရှိခဲ့တယ်။

ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်း

အဲဒီတော့-

ကဿစိ ရူပကမ္မဋ္ဌာနပါကဠု၊ ကဿစိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ။

အချို့က ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ထင်ရှား၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ထင်ရှားတယ်။ အဲဒီတော့ အဝေးကိုမသွားပဲ ထွက်သက် ဝင်သက် (သို့မဟုတ်) ထွက်လေ ဝင်လေလို့ ဘာသာပြန်ပြီးတော့ ဝါယောရုပ် ကို ကြည့်ကြရအောင်။

သုဿဘောလေးက “ခက်မာ၊ ဖွဲ့စေး၊ ပူအေး၊ ထောက်ကန်၊

မိခင်ဧရာဝတီ

ဤလေးတန် မှတ်ရန်လက္ခဏာ”။

ပထဝီမြေဓာတ်ဆိုတာ မာတဲ့သဘော ရှိတယ်။ နူးညံ့တဲ့သဘော ရှိတယ်။ အာပေါဆိုတဲ့ ရေဓာတ်က ယိုစီးတဲ့သဘော၊ ဖွဲ့စည်းတဲ့သဘော ရှိတယ်။ တေဇောဓာတ်က ပူတဲ့သဘော၊ အေးတဲ့သဘော ရှိတယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်ကတော့ တွန်းကန်တဲ့ သဘော၊ လှုပ်ရှားတဲ့သဘော ရှိတယ်။ အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ် တစ်ခုထဲ ကွက်ကြည့်။

ဓာတ် (၄)ပါးထဲက ဓာတ်တစ်ပါးပါးမြင်ရင် တရားမြင်တာပါပဲ။ ဓာတ်လေးပါးထဲက တစ်ပါးတစ်လေ မြင်ပြီးတော့ အရိယာစခန်း တက်လှမ်း ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။

တွန်းကန်တဲ့သဘောလေး လှုပ်ရှားတဲ့သဘောလေး။ အဲဒီ တွန်း ကန်တဲ့သဘော၊ လှုပ်ရှားတဲ့သဘောလေးကို အနုပဿနာ (၇)မျိုးနဲ့ ဖြိုဖြန့် ပြီးတော့ ကြည့်ကြရအောင်။

တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ထွက်လေ၊ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ဝင်လေ။ ထွက်လေအခိုက် တွန်းကန်လှုပ်ရှားမှုလေး ဖြစ်တယ်။ ဝင်လေအခိုက် တွန်း ကန်လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်တယ်။

ဟော- မမြဲတဲ့သဘောလေးက ထင်ရှားပြီးတော့ နေတာ။ အဲဒါ အနိစ္စာနုပဿနာ။ အဲဒီလို မမြဲတဲ့သဘောလေး အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုပွားတော့ နိစ္စသညာ ပျောက်ပါတယ်။ မြဲတယ်ဆိုတဲ့ အမှတ်သညာ ပျောက် တယ်။

အဲလို မမြဲတဲ့သဘောရှိတဲ့ တွန်းကန်လှုပ်ရှား ဝါယောရုပ်ဟာ ဖြစ်မှု ပျက်မှုနဲ့ နှိပ်စက်နေတာ ဒုက္ခပါလား။ ဆင်းရဲအစစ်ပါလားလို့ မြင်တယ်။ ဒုက္ခကိုမြင်တော့ သုခသညာ ပျောက်ပါတယ်။

အဲဒီလို မမြဲတဲ့အချက်နဲ့ ဆင်းရဲတဲ့အချက်ကို မိမိက မြဲစေချင်တယ်။ မိမိက ချမ်းသာချင်တယ်။ နှိပ်စက်ခံရမှု ဖြစ်တာ ပျက်တာ အနှိပ်စက်မခံရ လို့မူ ရချင်တယ်။ ။ သို့သော်လဲပဲ မမြဲတဲ့ဒဏ်ချက်က ရှိတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ဒဏ် ချက်က ရှိတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီတော့ ငါပိုင်လို့ရှိရင် ဒီလိုမဖြစ်ဘူး။ ငါမပိုင်လို့သာ ဒီလို ဖြစ်တာပဲလို့ ရှုနိုင်ရင် “အနတ္တ”။

အဲဒီလို အနတ္တလို့ ရှုမှတ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အတ္တသညာ ပျောက်ကင်းနိုင်တယ်။ အဲဒီလို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီး တွေ ရှိနေတော့ ငြီးငွေ့ဖွယ်ပဲ၊ ငြီးငွေ့စရာပဲ။ ငြီးငွေ့ဖွယ်လို့ ရှုနေတဲ့ အခါ ကျတော့ “နနန္ဒတိ” တဏှာနဲ့ မနှစ်သက်တော့ဘူး။

“ဝိရုဇ္ဈတိ” တွယ်တာစရာ မဟုတ်ဘူးလို့ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ရှုမှတ်ပြီးနေတော့ ဟော- တွယ်တာမှုကင်းပြီးတော့ သွားတယ်။ ချုပ်ပျောက် မှုလေး၊ ချုပ်ပျောက်မှုလေး စဉ်းစားပြီးနေတဲ့ အခါကျတော့ တွယ်တာတတ်တဲ့ သမုဒယတဏှာကို ပယ်ရှားနိုင်တယ်။

စွန့်လွှတ်ပုံလေး၊ စွန့်လွှတ်ပုံ အချင်းအရာလေး ကိုယ်မပိုင်လို့ ထွက်လေ ဝင်လေ၊ ထုတ်လို့ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ စွန့်လွှတ်လိုက်ရတာကိုး။

အဲလို စွန့်လွှတ်လိုက်ရပုံလေးကို ရှုမှတ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ စွဲလမ်းမှု ကင်းပြီးတော့ သွားနိုင်တယ်။ အနုပဿနာ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ဉာဏ်နဲ့ ရှုမြင်ခြင်း (၇)မျိုး၊ အဲဒီလို ရှုမြင်လို့ရှိရင် ဝါယောရုပ်ရဲ့ သူ့သဘာဝ အစစ်အမှန်ကို မြင်နိုင်ပါတယ်။

ဝိပဿနာဆိုတာ

အဲဒီတော့ “ဝိပဿနာဆိုတာ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် တို့ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို ကျကျနနသိတဲ့ လုပ်ငန်းကို ဝိပဿနာလုပ်ငန်းလို့ ခေါ်ပါတယ်”။

စူဠနာဂမထေရ်၏ဥဒါန်း

အဲဒီတော့ ဒီသတိပဋ္ဌာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ “စူဠနာဂ”မထေရ် မြတ်က ဥဒါန်းကျူးထားတဲ့ စကားလေးတွေ ရှိပါတယ်။ ယနေ့ အားထုတ်နေ ကြတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်များဟာ မိမိတို့သွားနေတဲ့လမ်းက မဂ္ဂင်လမ်းပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒါကြောင့် စူဠနာဂမထေရ်မြတ်က-

မဂ္ဂါနဋ္ဌဂီကောမဂ္ဂေါ၊ သစ္စာနံစတုရောပဒါ၊

ဝိရာဂေါ သေဋ္ဌော ဓမ္မာနံ၊ ဒွိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ။

မဂ္ဂါနံ- လမ်းခရီးတို့တွင်။ လှည်းလမ်းခရီး ခြေလျင်ခရီး အစရှိသည် တို့တွင်။ အဋ္ဌဂီကော- အင်္ဂါ (၈)ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ- လမ်းခရီးသည်။ သေဋ္ဌော- မြတ်လှပါပေ၏။

မိမိတို့ သွားနေတဲ့ခရီးဟာ အမြတ်ဆုံးတဲ့။ စူဠနာဂမထေရ်က “သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ”။ သစ္စာနံ- သစ္စာတို့တွင်။ စတုရော- လေးပါးကုန် သော။ ပဒါ- သိရ မြင်ရသော သစ္စာတရားတို့သည်။ သေဋ္ဌော- မြတ်လှပါပေ ကုန်၏။

သစ္စာတွေ အမျိုးမျိုးရှိတဲ့အထဲက သိအပ် ရအပ်သော သစ္စာတရား ဟာ အမြတ်ဆုံးပါပဲတဲ့။

ဓမ္မာနံ- တရားတို့တွင်။ ဝိရာဂေါ- ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ သေဋ္ဌော- မြတ်လှပါပေ၏။

မိမိတို့ ဦးတည်ပြီးတော့ သွားနေတဲ့နိဗ္ဗာန်ဟာ တရားထဲမှာ အမြတ်ဆုံး။

ဒွိပဒါနံ- ခြေနှစ်ချောင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့တွင်။ စက္ခုမာ- ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သမန္တနှင့် ဉာဏ၊ ဒိဗ္ဗာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှိသော မြတ်စွာဘုရား သည်။ သေဋ္ဌော- မြတ်လှပါပေ၏။

ဟော- အခြေနှစ်ချောင်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် စက္ခုငါးပါးနဲ့ ပြည့်စုံ တဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ အမြတ်ဆုံးပါပဲ။ အဲဒီတော့ မထေရ်မြတ်ကြီးက ဆက်ပြီးတော့ ဘာဆက်ပြီးတော့ မိန့်ကြားသလဲ။

ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန် တည်းဟူသော။ ဧကာယန- မဂ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ လမ်းကို။ ပဋိပဇ္ဇထ- သွားကြကုန်လော့။

မာရသေနပမဒ္ဒနံ- မာရ်မင်း၏စစ်သည်ကို ဖြုခွင်းနိုင်သော။ ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန် တည်းဟူသော လမ်းခရီးကို။ ပဋိပဇ္ဇထ- သွားကြကုန်လော့။

အကျိုးကိုဆိုမယ်ဆိုရင် ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန် တည်းဟူသော

မိခင်ဇရာဝတီ

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းကောင်းကို။ ပဋိပန္နာ- သွားကြကုန်သော လူတို့
သည်။ ဒုက္ခဿ- ဒုက္ခ၏။ အန္တ- အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ကရိဿန္တိ-
ရကြလိမ့်မည်။

ဒီသတိပဋ္ဌာန် လမ်းစဉ်အတိုင်း သွား၊ အဲဒီ လမ်းစဉ်အတိုင်း သွား
မယ်ဆိုရင် တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခတို့ရဲ့ အဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်
လိမ့်မယ်လို့ စူဠနာဂမထေရ်မြတ်ကြီးရဲ့ ဥဒါန်းစကားအတိုင်း မိမိတို့သွားနေ
တဲ့ လမ်းခရီးသည် ဧကာယနမဂ္ဂခေါ်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်။

ထိုသတိပဋ္ဌာန် လမ်းစဉ်ရဲ့ ပန်းတိုင်က ဒုက္ခချုပ်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်။
ဒါကြောင့် မိမိတို့ အားထုတ်နေတဲ့ လမ်းစဉ် ကျင့်စဉ်ရဲ့ ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့
နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော ဧကာယန မဂ်လမ်းစဉ်
ကျင့်စဉ်ကို ဆက်လက်အားထုတ်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းရင်း ဘုန်းကြီးရဲ့ တရား
စကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပဉ္စမနေဟောစဉ်ပြီး၏။

ဆဋ္ဌမနေဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၆)ရက်နေ့။

မျက်စေ့နှစ်လုံး

ယနေ့ ယောဂီများ အားထုတ်လာခဲ့တာ (၆)ရက်မြောက် မြတ်စွာ
ဘုရားက မျက်လုံး (၂)မျိုး။

၁။ ဘောဂမျက်လုံး ဘောဂမျက်စိ (စီးပွားရေးမျက်စိ)

၂။ ဓမ္မမျက်လုံး ဓမ္မမျက်စိ (တရားမျက်စိ)

- ဘောဂမျက်စိခေါ်တဲ့ စီးပွားရေးမျက်စိက တစ်လုံး၊

- ဓမ္မစက္ခုခေါ်တဲ့ တရားနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ မျက်လုံးက တစ်လုံး၊

မိခင်ဇရာဝတီ

ယခု ယောဂီများ အားထုတ်နေတာက ဓမ္မမျက်လုံး၊ တရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မျက်လုံးကြည်လင်အောင် ဆိုပြီးတော့ အားထုတ်နေကြတာ။

ဘောဂမျက်လုံးတော့ ရှိတယ်။ ဓမ္မမျက်လုံး မရှိဘူးဆိုရင် မျက်လုံးတစ်ခု ချို့တဲ့တယ်။ အကယ်၍ စီးပွားရေးမျက်စိလဲ မရှိဘူး။ တရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မျက်လုံးလဲ မကောင်းဘူးဆိုရင် ဒါ အန္တ- စုံကန်းဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အန္တခေါ်တဲ့ မျက်လုံး (၂)ခု ချို့တဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ပါ။ ဘောဂမျက်စိခေါ်တဲ့ စီးပွားရေးမျက်စိသာ ရှိပြီးတော့ တရားနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မျက်လုံးချို့တဲ့မယ်ဆိုရင် တစ်ဖက်လှ ခေါ်ပါတယ်။ သူ့လဲ ရှောင်ပါတဲ့။

“စိစက္ခပနသေဝေထ၊ သေဌပုရိသပုဂ္ဂလံ”- မျက်လုံး (၂)ခုရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မျက်လုံး (၂)ခုလုံးကောင်းမှ နှစ်ဖက်လှမှ မြတ်စွာဘုရားက ချီးမွမ်းတော်မူတာ။

အဲဒီတော့ စီးပွားရှာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ တရားရှာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ မတူကြဘူး။ စီးပွားရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ပညာရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ နီတိစကား အတိုင်း စီးပွားရေးရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပညာသင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ မအို၊ မနာ၊ မသေမည်လိုလို အို၊ နာ၊ သေတွေ စဉ်းစားပြီးမနေဘဲနဲ့ ရှာကြ။ တရားရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ သေမင်းကနေ ဆံပင်လာဆွဲနေတဲ့ ပုံလို အဲဒီလို စဉ်းစားပြီး တရားရှာကြရတယ်။

ရသေ့ရဟန်းတို့၏ အောင်လံတံခွန်

တရားရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ စီးပွားရှာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ထူးခြားကွဲပြားသွားပါတယ်။ အဲဒီတော့-

ဘာသယေ ဇေတယေ ဓမ္မံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ဣသိနံဓဇံ။

သုဘာသိတဇော ဣသယော ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံဓဇော။

ဓမ္မ- တရားကို။ ဘာသယေ- ဟောရာ၏။ ဇေတယေ- ထွန်းပစေရာ၏။ ဣသိနံ- ရသေ့ရဟန်းတို့၏။ ဓဇံ- တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို။ ပဂ္ဂဏှေ- ချီးမြှောက်ရာ၏။ ဣသယော- ရသေ့ ရဟန်းတို့သည်။ သုဘာသိတဇော- ကောင်းစွာဟောအပ် ပြောဆိုအပ်သော တံခွန်အောင်လံ ရှိကြပါကုန်

မိခင်ဇရာဝတီ

၏။ ကောင်းစွာပြောဆို ဟောကြားအပ်သော တရားတည်းဟူသော တံခွန် အောင်လံ ရှိကြပါကုန်၏။

တရားတော်ကို ထွန်းပစေရမယ်။ ဟောပြောနေရမယ်။ ရသေ့ ရဟန်းတို့ရဲ့ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ဟောပြောရမယ်။ ရသေ့ ရဟန်း တို့မည်သည် ကောင်းစွာဟောကြားအပ်တဲ့ တရားတည်းဟူသော အောင်လံ တံခွန်ကို ထူပြီးတော့ နေရမယ်။

ဓမ္မောဟိ ဣသိနံ ဓဇော။

ဓမ္မော- တရားတော်သည်။ ဣသိနံ- ရသေ့ရဟန်းတို့၏။ ဓဇော- အောင်လံတံခွန်သဖွယ် ဖြစ်ပါပေ၏။

တရားတော်များ ဟောကြ၊ တရားဆိုတာ ရသေ့ ရဟန်းတို့ရဲ့ အောင်လံတံခွန်။ ရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုးနဲ့ မြတ်စွာဘုရားက တရားဟော ခဲ့တာ။

ရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုးနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တာ ဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရား စကားတော်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တယ်။

ယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘာသတေဝါစ၊ ခေမံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ။

ပထမမြတ်စွာဘုရား စကားပြော တရားဟောတော်မူခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ဖို့။

“ဒုက္ခဿန္တ ကိရိယာယ”- တေဘူမကဝဋ်ဒုက္ခ အဆုံးသတ်ဖို့။ ဒီရည်ရွယ်ချက် (၂)မျိုးနဲ့ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ ဘုရားစကားတော်သည် “သာဝေဝါစာမုတ္တမာ”- စကားအားလုံးထဲမှာ အမြတ်ဆုံးစကား၊ အမြတ်ဆုံးစကားတော်။

အတ္တ၊ အနတ္တ

ဒါကြောင့် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီးက ရခဲလှတဲ့ လူ့ဘဝမှာ အနတ္တကို ပြတတ်တဲ့ ပါဠိစာပေကိုပဲ လိုက်စားရေးသားချင်တယ်။ အတ္တကို ပြဆိုနေတဲ့ သတ္တဋ္ဌစတဲ့ ဘာသာများကို ဒီလိုဘဝကောင်းမျိုးမှာ မသင်ဘူးတဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပါဠိပိဋက မာဂဓပါဠိပိဋက က

မိခင်ဇရာပတိ

အနတ္တကိုပြတယ်။ အနတ္တက သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးတာကိုး။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုတဲ့ လက္ခဏာယာဉ် (၃)မျိုးမှာ နှုတ်ကကျိုးနေတာက အနိစ္စ၊ အနိစ္စ။ တစ်ခုတစ်ခုဖြစ်တိုင်း ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တကျတော့ အနတ္တ၊ အနတ္တလို့တောင် မငြီးကြဘူး။ ဘာကြောင့် မငြီးသလဲဆိုတော့ မြင်ဖို့ခက်တာကိုး။ စကားအနေတောင် မပြောကြဘူး။

ယခု ယောဂီသူတော်စင်များ တဖြေးဖြေးနဲ့ အနိစ္စဉာဏ်၊ ဒုက္ခဉာဏ်၊ အနတ္တဉာဏ်၊ ဒီဉာဏ်တွေ ပေါက်ရောက်ရမှာကိုး။ အခု ဒီဉာဏ်တွေ ပေါက်ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီးတော့ နေကြတယ်။

အဲဒီလို ဉာဏ်တွေ ပေါက်ရောက်အောင် အားထုတ်နေကြတော့ မနေ့ညကပြောတဲ့ စူဠနာဂမထေရ်ကြီးရဲ့ ဥဒါန်းစကားထဲမှာ-

ဧသေဝ မဂ္ဂေါ နတ္ထညော၊ ဒဿနဿ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

ဒဿနဿ- နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ- စင်ကြယ်သန့်ရှင်းခြင်းငှါ။ ဧသေဝ- ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်သည်သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ- အကောင်းဆုံးလမ်းစဉ်ပေတည်း။ အညော- အခြားလမ်းသည်။ နတ္ထိ- မရှိပေ။ ဟိ- မှန်ပါ၏။ ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို။ ပဋိပဇ္ဇေ- သွားကြပါကုန်လော့။ ပဋိပဇ္ဇေ- ကျင့်ကြံကြပါကုန်လော့။

မာရသေနပမဒ္ဒနံ- မာရ်မင်း၏စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်သော။ ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို။ ပဋိပဇ္ဇေ- ကျင့်ကြံသွားကြပါကုန်လော့။ ဟိ- အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ကို။ ပဋိပန္နာ- ကျင့်ကြံကုန်သော သူတို့သည်။ ဒုက္ခဿ- စက်သံသာရ ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တံ- အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ကရိဿထ- ရကြပါကုန်လိမ့်မည်။

စူဠနာဂမထေရ်ကြီးရဲ့ ဥဒါန်းမှာ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ဟာ မာရ်မင်းရဲ့ စစ်သည်တွေကို နှိမ်နင်းနိုင်တယ်။ မာရ်မင်း၏ စစ်သည်တွေကို နှိမ်နင်းနိုင်တယ်။

မာရ်စစ်သည် (၁၀)မျိုး

မာရ်မင်း၏ စစ်သည်ဆိုတာ ဘာတွေလဲ။

ကာမာ တေ ပထမာသေနာ၊ ဒုတိယာ အရတိ ဝုစ္စတိ၊

တတိယာ ခုပ္ပိပါသာတေ၊ စတုတ္ထိ တန္တိ ပဝုစ္စတိ။

မာရ်မင်း၏ စစ်သည် (၁၀)ပါးဆိုတာ သတ္တဝါတွေအားလုံးကို တိုက်ခိုက်နေတဲ့ မာရ်မင်း၏ စစ်သည် (၁၀)ပါး။

ပထမဦးဆုံး စစ်သည် သက်ရှိသက်မဲ့ ဝတ္ထုကာမ၊ အဲဒီ သက်ရှိသက်မဲ့တို့ကို ကပ်ငြိတွယ်တာတတ်တဲ့ ကိလေသာကာမ၊ ငါးဖြာကာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ဟာ ပထမဆုံးမာရ်မင်း၏ စစ်တပ်ကြီးပဲ။

လောကဓာတ်တိုင်း ခရိုင်မှာ တစ်ခါထဲ ဒီစစ်သည်တွေနဲ့ သတ္တဝါတို့ကို တိုက်ခိုက်နေခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေဟာ မာရ်မင်းရဲ့ ပထမဆုံး စစ်တပ်ကြီးပဲ။

အဲဒီ ပထမမာရ်စစ်သည်ကို နှိမ်နင်းဖို့အတွက် ယခုတရားအား ထုတ်ကြရတာပါပဲ။ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်ဟာ အဲဒီမာရ်မင်းရဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားဆိုတဲ့ စစ်သည်များကို နှိမ်နင်းနိုင်တယ်။

“ဒုတိယာအရတိ ဝုစ္စတိ”- ပရိယတ် ပဋိပတ် (၂)ရပ်ထဲက ပရိယတ် သင်ကြားမှုမှာ မေ့လျော့ခြင်း၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး (ပဋိပတ္တိ) ကျင့်စဉ်များကို ကျင့်ရမှာ မေ့မလျော့ မပျော်ပိုက်ခြင်း၊ အဲဒီ မပျော်ပိုက်ခြင်းဟာ မာရ်မင်းရဲ့ ဒုတိယစစ်သည်ကို အရှုံးပေးနေရခြင်းပါပဲ။

“တတိယာ ခုပ္ပိပါသာတေ”- တတိယမာရ်မင်း၏ စစ်သည်ကတော့ ဆာလောင်မှုပါပဲ။ ဟော- ဒီဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းဆိုတဲ့ မာရ်မင်း၏ စစ်သည်ကလဲ ညှင်းပမ်းနိုင်တယ်။ တစ်ခါတရံ သူ့ကိုမကျော်လွန်နိုင်တော့ ဥပုသ်စောင့်သုံးပေတယ်လို့ ဥပုသ်ကျိုးကြရတယ်။

“စတုတ္ထိ တန္တိ ပဝုစ္စတိ”- ပျင်းရိခြင်း ကောင်းမွန်တဲ့ တရားတွေကို အားမထုတ်လို အပျင်းပိုခြင်းဆိုတဲ့ မာရ်မင်း၏ စစ်သည်တော်ပါပဲ။

“ပဉ္စမံ ထိန မိဒ္ဓံတေ”- ငါးခုမြောက် မာရ်မင်း၏ စစ်သည်က ဘာလဲလို့ဆိုရင် ပျင်းရိဖင့်နွဲ့ပြီးတော့ ထိုင်းမှိုင်းပြီးတော့ နေခြင်းဟာ

မိခင်ဧရာဝတီ

မာရ်မင်း၏ ငါးခုမြောက်စစ်သည်ပါပဲ။

“ဆဋ္ဌိ ဘိရူ ပဥစ္စုတိ”- အဲဒီလို ပျင်းရိဖင့်နွဲ့ပြီးနေတဲ့ အချိန်လေးမှာ တောထဲ တောင်ထဲနေကြတဲ့ အခါမျိုးမှာဆိုရင် တစ်ခါတရံ ကြောက်စိတ်၊ လန့်စိတ်တွေက ပေါ်ပေါက်လာတတ်တယ်။ အဲဒီ ကြောက်စိတ်၊ လန့်စိတ် ဟာ (၆)မြောက် မာရ်မင်း၏ စစ်သည်ပါပဲ။

“သတ္တမိ ဝိစိကိစ္ဆာတေ”- (၇)ခုမြောက် စစ်သည်က ဘာလဲဆိုတော့ ရတနာသုံးပါး ရှေ့ဖြစ်စဉ်၊ နောက်ဖြစ်စဉ် အကျိုးတရား အကြောင်း တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဝေခွဲမရနိုင်တဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာဟာ (၇)ခုမြောက် မာရ်မင်း၏စစ်သည်ပဲ။ ဒါကိုလဲ ဒီသတိပဋ္ဌာန်လမ်းစဉ်က နှိမ်နင်းနိုင်တယ်။

“မဏ္ဍော ထမ္ဘော စ အဋ္ဌမော”- အဋ္ဌမမြောက်တဲ့ မာရ်မင်း၏ စစ်သည်က ဘာလဲလို့ဆိုတော့ သူတစ်ပါးရဲ့ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ခက်ထန်ခြင်းဟာ (၈)ခုမြောက်ဖြစ်တဲ့ မာရ်မင်း၏စစ်သည်။

လာသသက္ကာရ သိလောကော၊ မိစ္ဆာလဒ္ဓေါစ ယောယသော။

မမှန်ကန်တဲ့ နည်းလမ်းနဲ့ရတဲ့ ရိုးရိုးပစ္စည်းလေးပါး၊ အဆန်း တကျယ် တရိုတသေပြုပြီး ရထားတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး၊ အဲဒီလို လာသသက္ကာရ နဲ့ သိလောက နာမည်ကြီးမှုတို့ဟာလဲ မာရ်မင်းရဲ့ (၉)ခုမြောက် စစ်သည်ပါပဲ။

ယောစက္ကာနံ သမုက္ကံသေ၊ ပရေစ အဝဇာနာတိ။

အဲဒီလို မာရ်မင်း၏စစ်သည်တွေကို ကျော်လွှားပြီးနေနိုင်သော်လဲ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို နှိမ်ချပြောဆိုခြင်း။ အဲဒီလို မိမိ ကိုယ်မြှောက်၊ သူတစ်ပါးကို နှိမ်ခြင်းဟာလဲ မာရ်မင်းရဲ့စစ်သည်တွေပါပဲတဲ့။ အဲဒီ မာရ်မင်းရဲ့ စစ်သည်များကို တိုက်ခိုက်နိုင်အောင်။

ဧတဉ္စိ တုမေ ပဋိပဇ္ဇထ မာရသေန ပမဒ္ဒနံ။

မာရသေန ပမဒ္ဒနံ- မာရ်မင်း၏စစ်သည်ကို နှိမ်နင်းနိုင်သော။ ဧတံ- ဤသတိပဋ္ဌာန် ကျင့်စဉ်ကြီးကို။ ပဋိပဇ္ဇထ- ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အား ထုတ်ကြကုန်လော့။

ဟော- မာရ်မင်း၏စစ်သည်များကို နှိမ်နင်းနိုင်တယ်။ တိုက်ခိုက် နိုင်တယ်။ အနိုင်ယူနိုင်တယ်။ ပထမဆုံး ဘုရားဖြစ်ခါစ မာရ်နတ်ကလာပြီး

မိခင်ဧရာဝတီ

တော့ ပထမဆုံး အာရုံငါးပါးဆိုတဲ့ လက်နက်တွေနဲ့ လာပြီးတော့ မြတ်စွာ ဘုရားကို ပထမဆုံး ပစ်ခတ်တယ်။

အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေလိုမှတ်လို့ အဆင်းမျိုးစုံ ရှူပါရုံ၊ အသံမျိုးစုံ သဒ္ဒါရုံ၊ အနံ့မျိုးစုံ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာမျိုးစုံ ရသာရုံ၊ အတွေ့အထိမျိုးစုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ခေါ်တဲ့ အာရုံငါးပါးဆိုတဲ့ လက်နက်တွေနဲ့ သင်ရဟန်း ဂေါတမကို ဖမ်းမယ်၊ ဆီးမယ်၊ ဖွဲ့နှောင်မယ်၊ ပထမစစ်သည်တို့ရဲ့ လက်က ရဟန်းဂေါတမ မလွတ်စေရဘူး။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ပြီးတော့-

ရူပသဒ္ဒါ ဂန္ဓာရသာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာစ မနောရမာ။

ဧတ္ထမေ ဝိဂတော ဆန္ဒော၊ နိဟတောတွ မသိအန္တက။

အာရုံငါးပါးဆိုတဲ့ တရားတွေအပေါ်မှာ ငါဘုရားဆန္ဒ မရှိတော့ဘူး၊ လိုလားတောင့်တမှု မရှိတော့ဘူး။

အန္တက- အမှန်မလုပ် အကြံစပ်တဲ့ ဟယ်- မာရ်နတ်ယုတ်။ တုံ- သင့်ကို။ နိဟတော- နှိပ်ကွပ်အပ်သည်။ အသိ- ဖြစ်ပေပြီ။

ဆိုပြီးတော့ မာရ်မင်း၏ ပထမစစ်သည်တို့ကို မြတ်စွာဘုရားက အနိုင်ယူခဲ့တာ။ ဒီမာရ်မင်း၏ စစ်သည်တို့ကိုပဲ အပြစ်အနာအဆာတွေလို့ အင်မတန် ဟောကြားတယ်။ ဒီမာရ်မင်း၏ စစ်သည်အရံအတားကို လွန်နိုင်ဖို့ရာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုဟောသလဲဆိုတော့။

ကာမဂုဏ်အပြစ်

အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမာ ကာမာ၊ ဗဟုဒုက္ခါ ဗဟုပါယာသာ။

ကာမာ- ပုထုဇဉ်များ ခင်ယူမှားသည် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အဋ္ဌိကင်္ဂလူပမာ- အသာမမှီ သွားသရည်ဖြင့် ပါးဆီယိုဖိတ် ညှိစိုရိပ်ကြောင့် စိတ်မချင့်ရဲ ခွေးအိုခဲသည့် အမဲရိုးလျှင် နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာ ရှိကုန်၏။

မာရ်မင်း ပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေဟာ ခွေးငတ်ပိန်လေး အသားမပါတဲ့ အရိုးလေးကိုခဲတော့ တဖြေးဖြေးနဲ့ ကိုယ့် သွားရေလေးနဲ့ကို အပင်ပန်းခံပြီးတော့ ကောင်းနိုးနိုး ကောင်းနိုးနိုးနိုး ဖြစ်နေ

သလိုပဲ။

ဒါကြောင့် အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတို့သည် အသားမမှီ သွားသရေဖြင့် ပါးဆီယိုဖိတ် ညှိစိုရိပ်ကြောင့် စိတ်မချင့်ရဲ ခွေးအိုခဲသည့် အမဲရိုးလျှင် ဥပမာနှိုင်းယှဉ်စရာ ရှိပါ၏။ အမဲရိုးနဲ့တူတယ်။

ကာမာ- ပုထုဇဉ်များ ခင်ယူမှားသည့် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ သည်။ ဗဟုဒုက္ခာ- မရှိတောင့်တ ရှိကြောင့်ကြနှင့် ငါးဝဘေးရန် အတန်တန် ကြောင့် ပူပန်မစဲ လွန်ဆင်းရဲကုန်၏။

ဒီအာရုံငါးပါးအတွက်ပဲ မရှိတော့လဲ တောင့်တ၊ ရရှိတော့လဲ ကြောင့်ကြရ ငါးဝဘေးရန် အတန်တန်ကြောင့် ဘေးကြီးငါးမျိုးတို့ရဲ့ ဆက်စပ် ပြီးနေတဲ့ အတွက်ကြောင့် ပူပန်မှုတွေ အမြဲတမ်းဖြစ်ပြီးတော့ နေကြရတယ်။

ဗဟုပါယာသာ- မချီရောင်ရမ်း သတိခန်းအောင် ပင်ပန်းခြင်းများ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။

ဒီအာရုံငါးပါးနဲ့ပဲ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပင်ပန်းနေကြရတယ်။

ဧတ္ထဧတေသု ကာမေသု- ဤအာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတို့၌။ အာဒိနဝေါ- ဆွေမျိုးရင်းခြာ မိတ်သဟာပင် အနာဒရ မညာကြပဲ ဒေါသရန် စစ် ကြမ်းကြုတ်သော အပြစ်သည်။ ဘိယျော- ပူဆာထူးထွေ များလှပါပေ၏။

ဒီအာရုံငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေမျိုးရင်းဆွေကလဲ မညာဘူး။ သက်ရှိသက်မဲ့ အာရုံငါးပါး ရရှိရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေရယ်၊ မျိုးရယ် ဆိုပြီး မညာဘူး။ မိရယ်၊ ဖရယ်လို့လဲ မညာတာတောင် ရှိနေတတ်သေးတယ်။ “ရသာလျှင် ဘနဇူးသိုက်တူး” ဆိုတာလဲ အာရုံငါးပါးအတွက်ပါပဲ။ ရှာကြ ဖွေကြရတယ်။

ဆက်ပြီးတော့ ဟောပြန်တယ်။

သုပိနကူပမာကာမာ။

ကာမာ- ပုထုဇဉ်များ ခင်ယူမှားသည့် ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ သည်။ သုပိနကူပမာ- ရွှေအိမ်ရွှေနန်း အခန်းခန်းဖြင့် စံမြန်းရပုံ ဟုတ်လေ တုံနှင့် အာရုံစွဲငြိ နိုး၍ကြည့်က မရှိသက်သက် ယွင်းကွယ်ပျက်သည့် အိမ်မက် လျှင် နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာရှိကုန်၏။

မိခင်ဧရာဝတီ

အာရုံငါးပါးတွေဟာ အိမ်မက်လိုပဲ။ အိမ်မက်မက်လိုက်တာ ရွှေအိမ်
ရွှေနန်းတွေနဲ့ စံမြန်းရပုံတွေ မြင်မက် သိပ်ပြီးတော့ အာရုံထဲမှာ ကျေနပ်
နေတယ်။ အိပ်ယာကနီးလို့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အာရုံစွဲငြိ နီး၍ကြည့်က
မရှိသက်သက် ယွင်းကွယ်ပျက်သည့် အိမ်မက်လျှင် နှိုင်းယှဉ်စရာ အိမ်မက်နဲ့
တူကြပါတယ်။ ဆက်ဟောပြန်တာက-

သပ္ပသိရူပမာ ကာမာ။

ကာမာ- ပုထုဇဉ်များ ခင်ယူမှားသည့် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်
တရားတို့သည်။ သပ္ပသိရူပမာ- အဆိပ်ခိုအောင်း မြွေဦးခေါင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်
စရာ ဥပမာရှိကုန်၏။

ဒီအာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေဟာ အဆိပ်ခိုအောင်း မြွေပွေး
မြွေဟောက်တို့ရဲ့ ဦးခေါင်းနဲ့တူတယ်။ အင်္ဂါရကာသုပမာ- မီးကြီးတွင်းနဲ့လဲ
တူတယ်။

တိဏုက္ကုပမာ ကာမာ။

ကာမာ- တို့သည်။ တိဏုက္ကုပမာ- လေညာ လေထက် ဆောင်သူ
လက်သို့ လျှံတက်ဟူးဟူး လျှံစက်ကူးသည့် မြက်မီးရှူးလျှင် ဥပမာရှိကြကုန်
၏။ မြက်မီးရှူး ကိုင်ပြီးတော့ သွားတော့ ကိုင်တဲ့သူလက် လောင်သလို။

ဒီအာရုံငါးပါးဟာလဲပဲ အဲဒီအာရုံငါးပါးကို လိုချင်တဲ့သူကို လောင်
မြိုက်စေပါတယ်။ ဝိပဿနာမှန်ပြောင်းနဲ့ ကြည့်လိုက်ရင် ကာမဂုဏေသု-
အပြစ်ကိုတော့ဖုံးကွယ် မက်ဖွယ်ကိုတော့ ဘန်းတင်ပြတဲ့ ငါးအာရုံ ကာမဂုဏ်
တို့၌ အာဒိနဝံ- အေးဖွယ်အကျိုး အေးရနိုးနှင့် အေးရာမတွေ့ အေးငွေ့
မတင် ပူပင်ရှုပ်ထွေး အပြစ်ဘေးတွေကို “ဒီသွာ” ဘာဝနာမှန်ပြောင်းဖြင့်
တကယ်မြှော်မြင် ရှုဆင်ခြင်၍။ ဧကော- ဖေးသူမသူ ဘယ်သူ မခေါ်
အဖော်မပါ တစ်ယောက်ထဲသာလျှင် ဟော- မိမိရဲ့ ဆွေတွေ၊ မျိုးတွေ၊
သားတွေ၊ သမီးတွေ၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ ထားပြီးတော့။ ခဂ္ဂဝိသာဏ
ကပ္ပေါ- ပင်တည်းခန့်ခန့် အနေသန့်သည့် ကြံ့ချိုနှင့်တူစွာ ကြံ့ချိုများလို
သန့်သန့်ပြန့်ပြန့်လေး အဖော်မပါ တစ်ယောက်ထဲ။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ-
ကြံ့ချိုနှင့်တူစွာ။ စရေ စရေယျ- (၃၁)ဘုံ အကုန်လောင်မြိုက် အမှိုက်မီးစာ

မိခင်ဧကဝတ်

ဤတဏှာဟု ဘာဝနာဉာဏ် မြင်စောတဲ့၍ လေးဩဃရေပြင်ကျယ် ဝဋ်ပင်
လယ် သံသရာကြီးမှ လွတ်မြောက်ရန် မဂ်ဟုန်စီး၍မို့ တသွင်ကြီး ကျင့်ကြံ
ပေရာသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဆဋ္ဌမနေဟောစဉ်ပြီး၏။

သတ္တမနေဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၇)ရက်နေ့။

ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး လင်္ကာ

ဒေသနာတော်နဲ့အညီ ဒီပနီကျမ်းပေါင်း (၁၀၀)ကျော် ရေးသားပြီး
ဤကမ္ဘာကြီးအား ဝိဇ္ဇာဓာတ်အလင်းရောင် ဖြန့်ဝေတော်မူခဲ့သော ကျေးဇူး
တော်ရှင် ကမ္ဘာကျော် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူခဲ့တဲ့
ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါးလင်္ကာ။

စာရွက်ကလေးတွေ ရိုက်ပြီးတော့ ဝေထားတယ်။ ဉာဏ်စဉ်
(၁၀)ပါး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး။

၁၂၆၆-ခုနှစ်ဆိုတော့ ၁၃၆၂-ခုဆိုတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ (၉၄)နှစ်က
ဆရာတော်ဘုရား ရေးသားတော်မူခဲ့တဲ့ ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး။

ဟောဒီမှာ “ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ
သမ္မသနဉာဏ်”။

အဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲလို့ဆိုတော့ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့
ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေကို ခန္ဓာနဲ့ ဖြိုဖြန့်ပြီးတော့ကြည့်၊ အာယတန၊
ဓာတ်၊ သစ္စာ၊ ဒီလေးမျိုးနဲ့ ကြည့်ကြည့်ပါလားတဲ့။

အဲဒီလို ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့ အခါကျတော့ လက္ခဏာယာဉ် အမှတ်တံဆိပ်
သုံးပါးနဲ့ သုံးသပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကြည့်နိုင်မယ်ဆိုရင် “သမ္မသနဉာဏ်”။

မိခင်ဧရာဝတီ

သုံးသပ်တာ အနိစ္စလို့၊ ဒုက္ခလို့၊ အနတ္တလို့ သုံးသပ်။ သို့သော်လဲ ရှေ့နားက ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး ကြည့်မလား။ အာယတန (၁၂)ပါးနဲ့ ကြည့်မလား။ ဓာတ် (၁၈)ပါးနဲ့ ကြည့်မလား။ သစ္စာ (၄)ပါးနဲ့ ကြည့်မလား။

ဒါဖြင့် မိမိတို့ ရှုမှတ်ပွားများလာကြတဲ့ ဝါယော- တွန်းကန်လှုပ်ရှား တဲ့ သဘောလေး ရှိတယ်။ တွန်းကန်လှုပ်ရှားတယ်။ အဲဒါ ဝါယောရုပ်။

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောရုပ်၊ ခန္ဓာနဲ့ပြောတော့ ရူပက္ခန္ဓာ။ ခန္ဓသဒ္ဒါက အစုအပုံ အနက်ဟောပါတယ်။ ရူပက္ခန္ဓာဆိုတာ ရုပ်အစုအဝေးပါပဲ။ တစ်နည်းပြောရရင် ဇာတိ၊ အို၊ နာ၊ သေတို့ရဲ့ စားဖတ် ဝါးဖတ်ကို ခန္ဓာလို့ခေါ်တယ်။

ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာ ငြိမ်နေတဲ့ စိတ်ကလေး။ အဲဒီ စိတ်ကလေးက “အာရုံယူဘိ အသိသဘော စိတ်မနောကို ဝိညာဏ် ဆို၏”။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ- အာရုံကို ယူတတ်လို့။ အသိသဘောလေး ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ ဝါယောဓာတ်ကလေးကို သိတဲ့စိတ်က ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

အဲဒီတော့ ရုပ်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

အဲဒီလို ရုပ်တရားနဲ့ စိတ်တရားလေးကို။ အဲဒီစိတ်ကလဲ သူ့ချည်း ထဲ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ သူနဲ့တွဲပြီးတော့ ဝေဒနာ “ခံစား ခံစား”မှုအစု ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သားမှုအစု သညာက္ခန္ဓာ၊ ပြုပြင်စီရင်မှုအစု သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ အဲဒီတော့ ခန္ဓာငါးပါးလုံး မမြဲထဲသဘော၊ ဆင်းရဲတဲ့သဘော၊ အစိုးမရတဲ့ သဘောကို သုံးသပ်နေတာ သမ္မသနဉာဏ် ခေါ်တယ်။

“ဖြစ်ပွားပျက်မှု အစုံရှု ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်”။

အဲဒီ တွန်းကန်လှုပ်ရှားနေတဲ့ ဝါယောရုပ်ကို ပျက်သွားတာကိုလဲ ကြည့်လိုက်၊ ထွက်လေ ဖြစ်-ပျက်၊

ထွက်လေ ဖြစ်-ပျက်၊ စိတ်ရဲ့ဖြစ်မှု ပျက်မှု၊ အဲလို (၂)ခု မိမိသန္တာန် မှာဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်သွားပုံကို ရှုတဲ့ဉာဏ်ကိုတော့ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဒီဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အပိုင်းမှာပဲ အန္တရာယ်တွေ ဝိပဿနာရဲ့ အနှောင့်အယှက် အဆီးအတား အန္တရာယ်တွေ ပိတ်နှိမ်သိမ့်မှု၊

မိခင်ဧရာဝတီ

ဩဘာသော- အရောင်အဆင်း၊ ပဿဒ္ဓိ- ငြိမ်းအေးမှုတွေ စတဲ့ ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်းတွေ ပေါ်လာတတ်တယ်။

အဖြစ်နဲ့အပျက်ကို တွဲပြီးတော့ ရှုနေတဲ့အခါမှာ အန္တရာယ်တွေ ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာက နဲ့သေးတာကိုး။

- အပျက်ကိုသာ ရှုတဲ့ပါ သညာ ဘင်္ဂဉာဏ်။

ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အဖြစ်အပျက် အစုကို မရှုတော့ပဲနဲ့ အပျက်သက်သက်ကိုပဲ ရှုတဲ့ဉာဏ်ကို ဘင်္ဂဉာဏ်။

- အပျက်မြင်က ဘယမစ္စ၊ ပျက်မှုခပင်း ဘေး၊ဘေးမင်းဟု ကြောက်ခင်းထွေထွေ ပြုတုံပေ မှတ်လေ ဘယဉာဏ်။

နောက် ဉာဏ်တစ်ခုကတော့ ဘယဉာဏ်၊ အဲဒီလို အပျက်ချည်း သက်သက် မြင်တဲ့အခါကျတော့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ ပျက်မှုချည်းပဲ မြင်နေတဲ့အခါ ကြောက်ဖွယ်ခပင်း ဘေး၊ဘေးမင်း၊ ကြောက်စရာတွေ အနေ အားဖြင့် ရှုမှတ်ကြရတော့ ဘယဉာဏ်တဲ့။

- ကြောက်ဖွယ်ခပင်း မြင်တုံလျှင်းက ဘေးဘယမျိုး ရုပ်နာမ် ဆိုး၌ ကိုးရာမရှိ ခက်မှန်းသိ အာဒိနဝဉာဏ်။

အာဒိနဝဉာဏ်ဆိုတာ ကြောက်ဖွယ်၊ လန့်ဖွယ်တွေ မြင်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဘေးဘျမ်းတွေစုလှတဲ့ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေအပေါ်မှာ ကိုးရာ မရှိလောက်အောင် အပြစ်ကို မြင်တာ အာဒိနဝဉာဏ်၊ အပြစ်အနာအဆာ ကို မြင်တာ အာဒိနဝဉာဏ်။

- ကိုးရာမထင် ခက်ပုံမြင်က မရွှင်မလန်း စိတ်ကုန်ခမ်း၍ မချမ်း မမြေ့ ငြီးငွေ့သောထွေ စိတ်အနေ မှတ်လေ နိဗ္ဗိဒ်။

ခိုကိုးရာ အားကိုးရာ မမြင်တော့ ငြီးငွေ့သွားတယ်။ အာသာဟုန် ကင်းပြီးတော့ ငြီးငွေ့တဲ့ စိတ်ကလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတာကို နိဗ္ဗိဒ်ဉာဏ်။

- ငြီးငွေ့အားသန် စိတ်ပူပန်က လျှင်မြန်မြန်သိ လွတ်လိုဘိ မုစ္စိတုကမျတာဉာဏ်။

ငြီးငွေ့မှုတွေ အားသန်လာပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဒီရုပ်နာမ် ဒီရုပ် ဒုက္ခ၊ ရုပ်အနိစ္စ၊ ရုပ်အနတ္တ၊ နာမ်ဒုက္ခ၊ နာမ်အနိစ္စ၊ နာမ်အနတ္တမှ လွတ်

မိခင်ဧရာဝတီ

လိုတဲ့စိတ်၊ လွတ်လိုတဲ့ ဉာဏ်ကို မုစွဲတုကမျတာဉာဏ်။

- လွတ်လိုလှ၍ လွတ်ရတဲ့ငှါ ဘာဝနာ (၄၀) အကျယ်ဖြန့်ချိ အားတိုက်ဘိ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။

ပြီးငွေဖွယ်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့က လွတ်မြောက်ဖို့ အတွက် ဘာဝနာ (၄၀) အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော စတဲ့ တော (၄၀)လို့လဲ ခေါ်တာပေါ့။

အဲဒီလို အနိစ္စအားဖြင့် ရှု၊ ဒုက္ခအားဖြင့် ရှု၊ အနတ္တအားဖြင့် ရှု၊ အပြစ်အနာအဆာအားဖြင့် ရှု၊ အဲဒီလို အကျယ်တဝန်း အားတိုက်ပြီးတော့ ရှုတဲ့ဉာဏ်ကို ပဋိသင်္ခါဉာဏ်။

- အားတိုက်ရှု၍ လွတ်မှုလွတ်ရန် အမြင်သန်က ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရဝယ် မတွယ်သမှု လျစ်လျူရှု သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်။

ရုပ်နာမ်က လွတ်ဖို့ရန် အားတိုက်ပြီးတော့ ရှုတဲ့အခါကျတော့ ရုပ် တရား၊ နာမ်တရားတွေအပေါ် တွယ်တာမှ ကင်းပြီးတော့ လာတဲ့ဉာဏ်မျိုး ပေါ်အောင်ရှုတဲ့ ဉာဏ်မျိုးကို သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်။

- မဂ်ရောက်လိုသော် မဂ်လေးဦးအား အထူးလျှော်မှု ကျေးဇူးပြု အနုလောမဉာဏ်။

မဂ်လေးပါး အားလျော်တဲ့ အားကောင်းလှတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို တော့ အနုလောမဉာဏ်။

ဟောဒီလို ခေါ်ရတယ်။ အဲလို ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါးကို ဆရာတော် ဘုရားကြီးက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၉၄)နှစ်က ရေးသားပြီးထားခဲ့တာလေး တွေ စာရွက်လေးတွေနဲ့ ဝေထားတာရှိပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီစာရွက်မှာ ပထမပိုင်းမှာတော့ အသီးတစ်ရာ အညှာ တစ်ခုဆိုတဲ့ သမာဓိပိုင်း၊ နောက်တော့ ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး နောက်မျက်နှာဖုံး မှာတော့ အားကိုးဖွယ်ရာ ဤ (၁၀)ဖြာလို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူတဲ့ ဒီသုတ္တန်ဒေသနာတော်မြတ်ကိုပဲ ဘာသာပြန်ပြီးတော့ လင်္ကာလေးတွေ အားကိုးဖွယ်ရာ ဤ (၁၀)ဖြာ ဒေသနာတော်။

ဒီဒေသနာတော်ကတော့ အခြေခံလေးတွေနဲ့တကွ နောက်ဆုံး

အားကိုးဖွယ်ရာက ဘာလဲလို့ဆိုတော့-

- ရောင့်ရဲသတိ ဉာဏ်မြင်သိ မှတ်သိ၍ဆယ်ဖြာ။

ဉာဏ်အမြင်ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး ဉာဏ်အမြင် တွေပါပဲ။ အဲဒီ ဉာဏ်အမြင်တွေဟာ အားကိုးရာအစစ် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဉာဏ်တွေဟာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ သိတတ်တဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာဓာတ်ပါပဲ။

“အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဝိဇ္ဇာအမောဟ”- အသိဓာတ်ကလေး အလိမ္မာဓာတ်ကလေးကို အမောဟကိုပဲ ဝိဇ္ဇာဓာတ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။

အဲဒီတော့ ဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ် (၁၀)ပါး၊ တစ် နည်းအားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၃)ပါး၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၈)ပါး။

ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၃)ပါး၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် (၈)ပါး ဘုရားအဖြစ်သို့ ဒီဉာဏ်တွေ အကြောင်းပြုပြီး ရောက်ခဲ့တယ်။

ပု-ဒိ-အာ ဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာ (၃)ပါး ရောက်ရှိပြီး ဘုရားအဖြစ်ရောက် ရှိတယ်။ ဝိမစေက္က အာပုဒိ ဒီဟုတပြောခေါ်တဲ့ ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတွေ၊ အဲဒီ ဉာဏ် ဝိဇ္ဇာများသို့ ရောက်ရှိပြီး အထွဋ်အထိပ် ရောက်ခဲ့တယ်။

အဲဒီတော့ ပယ်စဉ်အားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ တဒင်္ဂပဟာန် တဲ့။ တဒင်္ဂပဟာန်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲဆိုတော့ တဒင်္ဂပဟာန်ဆိုတာ ယခု အားထုတ်ဆဲအခါမှာ မိမိတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ လောဘမဖြစ်ဘူး။ ဒေါသ မဖြစ်ဘူး။ မောဟမဖြစ်ဘူး။ ဒိဋ္ဌိမဖြစ်ဘူးဆိုတော့ ဒါအားထုတ်နေတဲ့ ကာလ ပြုနေတဲ့ ကာလမှာ တစ်ခဏလေး ဖယ်ရှားနိုင်ရင်လဲ “တဒင်္ဂပဟာန်”လို့ ခေါ်ပါတယ်။

နောက်နံပါတ် (၂)ကျတော့ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဆိုတာက မိမိသန္တာန် မှာဖြစ်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟကို အချိန်ကြာကြာလေး ဖယ်ထားနိုင် ပါတယ်။ သို့သော် တစ်ခါထဲ ပျောက်သွားအောင်တော့ မဖယ်ရှားနိုင်ပါဘူး။

သမုစ္ဆေဒပဟာန် ဆိုတာကတော့ “မဂ်ဉာဏ်”အဆင့်ဆင့်၊ အဲဒီဟာ ကျတော့ ကိလေသာကို အမြစ်ပါမကျန်အောင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာတွေ သူ့ဉာဏ်အဆင့်အလိုက် အမြစ်ပါမကျန်အောင် ဖယ်ရှားနိုင်တဲ့ သမုစ္ဆေဒပဟာန်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်ဆိုတာက မဂ်ဉာဏ်က ပယ်ထားပြီး ကိလေသာတွေကို တစ်ဖန်ထပ်ပြီးတော့ ငြိမ်းအောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ အနေအားဖြင့် ကိလေသာကို ပယ်တတ်တဲ့ ဖိုလ်တရားတွေပါပဲ။

နိဿရဏပဟာန် ဆိုတာကတော့ မဂ်ဉာဏ်က ဖြတ်တောက်ထားတဲ့ ကိလေသာတွေ ဖိုလ်ဉာဏ်က တစ်ဖန် ငြိမ်းအေးစေတဲ့ ငြိမ်းအေးအောင် ဆောင်ရွက်ထားတဲ့ ကိလေသာတွေ အားလုံးကနေ လွတ်မြောက်သော အားဖြင့် ပယ်ရှားခြင်းဆိုတဲ့ နိဿရဏပဟာန်။ ဒါကတော့ နိဗ္ဗာန်ကို အရ ကောက်ရပါတယ်။

အဲဒီလို ဉာဏ်အဆင့်ဆင့်နဲ့ ပယ်ရှားပြီးသွားမှ ဝဋ်ဒုက္ခ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ယောဂီများ မိမိတို့ ကျင့်စဉ်အားဖြင့် သီလကျင့်စဉ်၊ သမာဓိကျင့်စဉ်၊ ပညာကျင့်စဉ်။ အဲဒီ ကျင့်စဉ်တွေနဲ့ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ လောဘခဲ၊ ဒေါသခဲ၊ မောဟခဲ တို့ကို ဖြိုခွဲပြီးတော့ ငြိမ်းရာအမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်ဆော့စွာ ရောက်ရှိ ငြိမ်းချမ်းကြပါစေလို့ ပတ္ထနာပြုရင်း ဘုန်းကြီးရဲ့ တရားစကားကို နိဗ္ဗာန်ချုပ် အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

သတ္တမနေဟောစဉ်ပြီး၏။

လယ်တီပိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်း စခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ

ဆရာတော်၏ဩဝါဒကထာ

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၈)ရက်နေ့။

အောင်ပွဲ

ရန်ကုန်တိုင်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ပြည်လမ်း (၃၃၇-က) လယ်တီ ပိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းတိုက်၌ ဖွင့်လှစ်အပ်တဲ့ (၇)ရက် တရားစခန်း အောင်ပွဲ။

တရားစခန်း အောင်ပွဲဆိုတာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ အောင်ပွဲလဲ စဉ်းစား မယ်ဆိုရင် ယောဂီသူတော်စင်များရဲ့ အောင်ပွဲ။

ဘာကြောင့် ယောဂီသူတော်စင်တို့ရဲ့ အောင်ပွဲလဲဆိုတော့ ဘုရား စကားကို (၇)ရက် (၇)လီ လိုက်နာပြီးနေရသဖြင့် ဒါအောင်ပွဲခံနိုင်တာပါပဲ။

ဘုရားစကား လိုက်နာဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ တရားဟောတဲ့နေရာ မှာ သုတ္တန်တရား၊ အဘိဓမ္မာတရား၊ ဝိနည်းတရား၊ အဲဒီ တရားတော်တွေ ဟောတဲ့နေရာမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး၊ ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးနဲ့ စုံနေအောင် ဟောကြားခဲ့တယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ (၇)ရက် (၇)လီ ညတရားဟောတာ ကိုယ့်ဟာကို ကြံစည် တွေးတောစရာ မလိုပါဘူး။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဒေသနာတော်တွေက ရှိပြီးသား။

ကိုယ့်စကားပြောလို့လဲ မဖြစ်ဘူး။ ဘုရားစကားကိုပဲ တစ်ဆင့် ဟောရ ပြောရတာ။ ဘုရားစကား ပြောမှလဲ မှန်မှာကိုး။ ဒါကြောင့် ရှေးအခါက ဥပမာဆိုပါစို့။ ဝေရဇ္ဇာပုဏ္ဏားကြီး မြတ်စွာဘုရားနဲ့တွေ့တော့ မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောတယ်။

အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာ (၈)မျိုးတို့ကို တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ် ဆိုရင် အဲရေးခြင်း (၈)မျိုးပေါ့။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဝါဒတင်စီးပြီး မြတ်စွာ ဘုရားကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်။

အဲဒါကို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ဖြေရှင်းဟောကြားပြီးတော့ နောက်ဆုံးကျတော့ သူ့ဘာပြောသလဲ။

မိခင်ဇရာဝတီ

သေယျထာပိ ဘောဂေါတမ နိကုဇ္ဇိတံဝါ ဥကုဇ္ဇေယျ။

အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရားဆီက တရားနာရတာ အဝဦးစောက် နောက်ထားတဲ့ အိုးကိုလှစ်ပြသလိုပါပဲ။

“ပဋိစ္စနံဝါ ဝိဝေရေယျ”- အမှိုက်သရိုက်တွေ ဖုံးလွှမ်းနေတာကို အမှိုက်တွေ ရှင်းပြလိုက်သလိုပဲ။

ပြီးတော့ မုဋ္ဌဿဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ- မျက်စိလည် လမ်းမှားနေတဲ့ လူ ဒီလမ်းသွားလို့ လက်ဆွဲပြီး လမ်းညွှန်သလိုပဲတဲ့။ နောက်ဥပမာတစ်ခုက-

အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ။

ယထာစက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိတိ။

အမှိုက်မှောင်ထဲမှာ ဆီမီးညှိထွန်းပြီး ပြလိုက်သလိုပါပဲ ဘုရားတဲ့။

ဒီဥပမာလေးချက်နဲ့ “မှောက်လှန်ဖုံးဖွင့် လေလွင့်လမ်းမှန် မှောင် ယံမီးပြ” ဒီဥပမာ လေးချက်နဲ့ပဲ ဝေရုဇ္ဈာပုဏ္ဏားကြီးက ကြည်ညိုတယ်။

- မှောက်ထားတဲ့အိုး လှန်ပြသလို၊
- အမှိုက်သရိုက်တွေ ဖုံးလွှမ်းနေတာ ဖယ်ရှင်းပြစ်သလို၊
- မျက်စိလည် လမ်းမှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို ဒီလမ်း သွားဆိုပြီးတော့ လက်ဆွဲပြီးတော့ ညွှန်ပြလိုက်သလို၊
- အမှောင်မှာ ဆီမီးညှိထွန်းပေးသလို၊

အနေက ပရိယာယေန ဘောတာ ဂေါတမေန ဓမ္မော ပကာသိတော။

အနေကပရိယာယေန- အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့်။ ဘောတာဂေါတမေန- အရှင် ဂေါတမသည်။ ဓမ္မော- တရားတော်ကို။ ပကာသိတော- ပြုအပ်ပါပြီ။ ဟောအပ်ပါပြီ။

ဥပမာလေးချက်နဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာ တော်ကို ချီးကျူးတယ်။ ချီးကျူးပြီးမှ အဲဒီလို တရားကို သဘောပေါက်ပြီး တော့မှ-

ဧသာဟံ ဘန္တေ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခု သံယဉ္ဇ။

မိခင်ဧရာဝတီ

တပည့်တော် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ် ပါ၏။ တရားသဘောပေါက်ပြီးမှ ကိုးကွယ်တယ်။ တရားသဘောမပေါက်ပဲ ကိုးကွယ်တဲ့သူနဲ့ တရားသဘောပေါက်ပြီး ကိုးကွယ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မတူကြဘူး။

ဘုန်းကြီးတို့ တရားအားထုတ်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ပါကြမှာပဲ။ တရားအားမထုတ်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ပါကြမှာပဲ။ တရားအားမထုတ်မီက ဘုရားအပေါ် လေးစားမှုနဲ့ မတူပါဘူး။ တရားအားထုတ်ပြီးတဲ့အခါ ခုနက ပြောတဲ့စကားလေးမှာ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ စကားတော်ကို လိုက်နာနေရတယ်လို့ ဝမ်းသာရတယ်။

အားကိုးအားထား

ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း (၂၅၄၃)နှစ်နဲ့ (၂၃)ရက်က ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

ပရိနိဗ္ဗာန်ကိုမစံမီ (၃)လလောက်လိုတော့ ဘာမိန့်သလဲ ရဟန်း တော်တွေ များစွာစည်းဝေးနေတော့ ဘုရားရှင်က ဒီကနေပြီး နောက် (၃)လ ကြာရင် ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံမယ်။ ဒီစကား မိန့်ကြားချင်လို့-

- ပရိပက္ခော ဝယော မယံ ပရိတ္တံ မမဇီဝိတံ၊
ပဟာယဝေါ ဂမိဿာမိ၊ ကတံ မေ သရဏာ မတ္တနော။
- ပရိပက္ခော ဝယောမယံ၊ ပရိတ္တံ မမဇီဝိတံ၊
ပဟာယဝေါ ဂမိဿာမိ၊ ကတံ မေ သရဏာ မတ္တနော။

မယံ- ငါဘုရား၏။ ဝယော- အရွယ်တော်သည်။ ပရိပက္ခော- ရင့် ကျက်လေပြီ (စောစောက ရဟန်းတွေက ဘုရားအရွယ်တော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့နေကြတာ။ ငါဘုရားရဲ့ အရွယ်တော်ဟာ ရင့်ကျက်ပြီလို့ မိန့်လိုက်တော့၊ မေ့ဖူးပြီးတော့ ဩော်- မြတ်စွာဘုရား သက်တော် ရွယ်တော်ကြီးပြီကိုး။ စိတ်ထဲမှာ အာရုံပိုထားနိုင်လာတယ်။)

“ပရိတ္တံ မမဇီဝိတံ”။ မမ- ငါဘုရား၏။ ဇီဝိတံ- ဇီဝိတခေါ်တဲ့ အသက် သည်။ ပရိတ္တံ- အနည်းငယ်သာ ရှိပါတော့၏။

ငါဘုရားရဲ့ ဇီဝိတိန္ဒြေခေါ်တဲ့ အသက်ဟာ နည်းနည်းလေး

မိခင်ဇရာဝတီ

ကျန်တော့တယ်။ အဲဒီကျတော့ ရဟန်းတော်များက ခြောက်- ဘုရားအသက်
တော် နည်းနည်းကျန်ရှိတော့တယ် ဆိုပါလား။ အတော်ထိတ်လန့်ပြီးတော့
သွားကြတယ်။ သတိသံဝေဂများ ရပြီးတော့ သွားကြတယ်။

“ပဟာယဝေါ ဂမိဿာမိ”။ ဝေါ- သင်တို့ကို။ ပဟာယ- ပယ်စွန့်
ခဲ့ခွာ၍။ ဂမိဿာမိ- ရွှေ့ပြည်နိဗ္ဗာန် စိုးစံတော်မူတော့အံ့။ (ဒီစကားကို
ဘယ်တုန်းက မိန့်သလဲဆိုတော့ တပို့တွဲလပြည့်နေ့ကကိုး။ တပေါင်းလပြည့်၊
တန်ခူးလပြည့်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ကျရင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံမယ်။ သင်တို့ကိုစွန့်ပြီး
ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မယ်လို့လဲ မိန့်ပြောလိုက်ရော။ ရဟန်းတော်တွေဟာ
ပုထုဇဉ်ရဟန်းတွေ၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ထိအောင် စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုတွေ
ဖြစ်ပွားကြတယ်။ အနာဂါမ်နဲ့ ရဟန္တာများကတော့ မစိုးရိမ်တော့ပါဘူး။)

အဲဒီလို ဖြစ်ပွားနေတော့ ရဟန်းတော်တွေ စိုးရိမ်နေကြပြီ။ ငါဘုရား
သက်တော်ကြီးရင့်ပြီလို့ ပြောတဲ့စကား၊ အသက်တော်ဟာ နည်းနည်းလေးပဲ
ကျန်တော့တယ်။ သင်တို့ကို ခွဲခွာပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မယ် ဆိုတော့ ပုထုဇဉ်
တွေ၊ သောတာပန်တွေ၊ သကဒါဂါမ်တွေ ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေကြတယ်။

အဲဒီလို ဖြစ်နေတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက “ကတံ မေ သရဏာ
မတ္ထနော”- မစိုးရိမ်ကြနဲ့တဲ့။ မေ- ငါသည်။ သတ္တနော- မိမိ၏။ သရဏံ-
ကိုးကွယ်ရာကို။ ကတံ- အားရစိတ်ပြေ ပြုအပ်ပေပြီ။ မစိုးရိမ်ပါနဲ့။

ငါဘုရားဟာ ငါရဲ့အားကိုးရာ အားထားရာကို ပြုအပ်ပြီ။ ငါရဲ့
အားကိုးရာ အားထားရာ ပြုအပ်ပြီဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ တရားတွေ
အားလုံး ရရှိတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဘုရားဖြစ်ခါစ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးတော့ စဉ်းစား
တယ်။ မြတ်စွာဘုရားက-

ဤလောကကြီးထဲမှာ ဘယ်လူ၊ ဘယ်နတ်၊ ဘယ်ဗြဟ္မာကို ငါ
အလေးအမြတ် ပြုနေရမလဲလို့ စဉ်းစားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အလေး
အမြတ်ပြုစရာ၊ အရှိအသေပြုစရာ ငါရသိထားတဲ့ တရားတွေ ရှိသားပဲ။
ဒီတရားတော်တွေကို အလေးအမြတ် ပြုမယ် ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက
တရားတော်ကို အလေးအမြတ် ပြုတယ်။ အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာက မပူကြနဲ့။

မိခင်ဧရာဝတီ

ငါဘုရားဟာ ငါ့အတွက် ဖူလုံပြီလို့ မြေကြားလိုက်တယ်။

အချို့ ရဟန်းတော်တွေက ဪ- မြတ်စွာဘုရား တရားတွေ တရားထူး တရားမြတ်တွေ ရပြီးသားမို့ ဖူလုံပြီ ပြောတာကိုးလို့ ကျေနပ်သွားကြတယ်။ အဲဒီကျတော့မှ မြတ်စွာဘုရားက ငါဘုရား တရားဓမ္မတွေကို ပေါက်ရောက်ပြီးတော့ ဖူလုံသလို။

အပ္ပမတ္တာ သတိမန္တော၊ သုသီလာ ဟောထ ဘိက္ခုဝေါ၊

သုသမာတ သင်္ကပ္ပ၊ သမိတ္တ မနုရက္ခထ။

ဘိက္ခုဝေ- နိဗ္ဗာန်ပြည်ကျော် ရကြောင်းမြော်သည့် သားတော် ရဟန်းတို့။ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ကြကုန်သည်။ သတိမန္တော- သတိရှိကုန်သည်။ သုသီလာ- သီလရှိကြကုန်သည်။ ဟောထ ဟော၍- ဖြစ်ကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မေ့လဲ မမေ့ကြနဲ့၊ သတိလဲ ရှိကြ၊ သီလနဲ့လဲ ပြည့်စုံအောင် စောင့်ကြ၊ သီလနဲ့ ပြည့်စုံအောင် နေကြ။ သုသဟိတသင်္ကပ္ပ- တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်တဲ့ သမာဓိများလဲ ရှိကြ “သမိတ္တ မနုရက္ခထ”- မိမိစိတ်ကို ဘာဝနာကြိမ်လုံး ရွယ်ချိန်သုံးပြီး ချေမှုန်းနှိပ်ကွပ် စောင့်ရှောက်ထားကြကုန်လော့။

ဟော- မြတ်စွာဘုရားက သီလရှိဖို့ သမာဓိရှိဖို့ စိတ်ကိုထိန်းဖို့။

စိတ်ကို ထိန်းတဲ့နည်းတွေက ယောဂီတို့ အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်း အစရှိတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်း အာနာပါန သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ထိန်းလို့ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီလို ထိန်းပြီးတော့ နေခဲ့တာ စောစောကပဲ ဆရာကြီး ဦးလှကို သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနက လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးနဲ့ စပ်မိစပ်ရာပြောတော့ ပင်ပန်းတော့ ပင်ပန်းတယ်ဆိုတော့ ဒကာကြီးက ဘာလျှောက်သလဲဆိုတော့ တစ်မျိုးစီပဲဘုရားတဲ့။

ထွန်တာ ရက်တာလဲ ချွေးတလုံးလုံးနဲ့ ပင်ပန်းတာကိုး။ ပင်ပန်းတဲ့ အလုပ်လုပ်ရတာလဲ လွယ်တဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူး။

သမိတ္တ မနုရက္ခထ- မလွယ်ပေမယ့် မိမိစိတ်ကို စောင့်ထိန်းကျ။ သီလနဲ့ပြည့်စုံအောင် တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်မယှက်တဲ့ စိတ်အကြံရှိကြ

မိခင်ဇရာဝတီ

လို့ဆိုတဲ့ ဘုရားစကား လိုက်နာပြီးသားဖြစ်တာကိုး။

ဆက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက-

ယော ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရိဿတိ၊

ပဟာယဇာတိ ကန္တာရံ၊ ဒုက္ခံသာန္တံ ကရိဿတိ။

တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ငါဘုရားသာသနာမှာ မမေ့မလျော့နေသူ ဟာ အကူးအခတ် ခက်လှသည့် ဇာတိတည်းဟူသော ကန္တာရကြီးကိုပယ် စွန့်၍ စက်သံသာရ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ပြုနိုင်လိမ့်မည်။ ရနိုင်လိမ့်မည်။

ဟော- ဘုရားမိန့်ခွန်းတော်ပဲ အရေးတကြီး (၃) လပဲ လိုတော့တယ်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မယ်။ (၃)လပဲ လိုတော့တယ်။ တရားသဖြင့် ဆုံးမရာဖြစ်တဲ့ ဓမ္မ ဝိနယသာသနာ။ သာသနာ- အဆုံးအမ၊ ဓမ္မ ဝိနယ- သုတ်အဘိဓမ္မ ဝိနည်း အတူတူပဲ။

တစ်နည်းအားဖြင့် တရားသဖြင့် ဆုံးမတော်မူရာ သာသနာ၌ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့ဘူးဆိုတာက။ သတိအဝိပ္ပဝါသ- သတိမကင်းဘူး။ တစ်နည်းအားဖြင့် အာရုံငါးပါး ရှောင်ရှားပြီးတော့ အာရုံငါးပါး လိုက်စားမှု ရှောင်ရှားပြီးတော့မှ ကုသိုလ်တရားတွေမှာသာ စိတ်ကလွတ်ပြီးတော့ စိတ်ကနေပြီးတော့ ကုသိုလ်ရဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်လွတ်မထားပဲနဲ့ တကြောင့်ကျကျ စိုက်ပြီးတော့နေမှု ဒါအပ္ပမာဒပါပဲ။

အဲဒီလို တရားသဖြင့် ဆုံးမရာဖြစ်တဲ့ ဤဘုရားသာသနာတော်မှာ မမေ့မလျော့၊ အာရုံငါးပါး လိုက်စားမှု ရှောင်ရှားပြီးတော့ တရားအာရုံနဲ့ပဲ ထုံမွန်းပြီးတော့နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ-

ဇာတိကန္တရ ကမ္ဘာလူထုကြီး မကူးခတ်နိုင်တဲ့ ကန္တာရကြီး ဇရာကန္တာရ၊ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းဆိုတဲ့ ဇရာကန္တာရကြီးကိုလဲ မကူးနိုင်ဘူး။ သေခြင်းဆိုတဲ့ မရဏကန္တာရကြီးလဲ အင်မတန် ကြီးကျယ်တယ်။

ကန္တာရကြီးတွေထက် အဆများစွာ အိုနာသေဆိုတဲ့ ကန္တာရကို ကူးခတ်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ အဲဒါ ကူးခတ်နိုင်ဖို့ရာအတွက် ပဋိသန္ဓေ အိုနာသေဆိုတဲ့ ကမ္ဘာသေလဲ မသေမပျောက် လူလေးရောက်၊ ကမ္ဘာကျေသော်လဲ မသေ

မိခင်ဇရာဝတီ

မပျောက်ပဲနဲ့ ကျန်နေတာက ဘယ်သူလဲလဲဆိုတော့ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေ။

ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေဆိုတဲ့ ကန္တာရခရီးကို ကျော်လွန်ပြီးတော့မှ ဒုက္ခတွေ နိဂုံးကမ္မတ် အဆုံးသတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး (၃)လ အလိုမှာ မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ စကားတော်အတိုင်း။

ယောဂီသူတော်စင်များ ၁၃၆၂-ခု ကဆုန်လကွယ်နေ့က စပြီးတော့ အားထုတ်လာခဲ့တာ ယနေ့ (၇)ရက်တင်းတင်း ပြည့်ပါတယ်။ (၇)ရက် တရား စခန်းဆိုတဲ့အတိုင်း (၇)ရက် အပြည့်ပါ။

ယနေ့ နယုန်လဆန်း (၈)ရက်နေ့ ရောက်တာကိုး။ တရားအာရုံ ထုံမွန်းပြီး (၇)ရက်တာ နေခဲ့ကြရတာဟာ မိမိတို့သန္တာန်မှာ ရှေးက ပေါက်လွတ်ပဲစား ထားခဲ့တဲ့စိတ်ကို စိတ်တေလေ စိတ်လေဗွေလေးကို စိတ်ဆိုး စိတ်သွမ်း စိတ်သရမ်းကို ဘာဝနာကြိမ်လုံးနဲ့ နာနာနှက်ပြီးတော့ နေနိုင်ခဲ့တဲ့ ရက်ပိုင်းဖြစ်လို့မို့ ယနေ့ အောင်ပွဲခံတဲ့နေ့၊ အောင်ပွဲခံကြ။

အဲဒီလို အောင်ပွဲခံခြင်းဟာ ဘာကြောင့်လဲ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဩဝါဒ ဒေသနာတော်အတိုင်း မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆန့် နေခဲ့ကြလို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် တရားတော်နဲ့သာ ဒီကန္တာရကြီးတွေ ကျော်လွှားနိုင်ပါတယ်။

ဈေးလျှင်- ယာဉ်ရထားနဲ့ မရောက်နိုင်

ကမ္ဘာကျေလဲ မသေမပျောက် လူလေးယောက် ခေါ်တဲ့ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေဆိုတဲ့ ကူးခတ်လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကန္တာရခရီးခဲတွေကို တရားတော်နဲ့သာ လွန်မြောက်နိုင်ပါတယ်။

“ဂမနေန နပတ္ထဗ္ဗော၊ နဂန္ထဗ္ဗော ကုဒါစနံ”- ခြေကျင်သွားလို့ မရောက်ဘူး။ ယာဉ်ရထားတွေနဲ့ သွားလို့လဲ မရောက်ဘူး။

“နစ အပတွာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ”- လောက၏ အဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်၊ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေ ကင်းတဲ့နိဗ္ဗာန်၊ အဲဒီ နိဗ္ဗာန် မရောက်မချင်းလဲ ဒုက္ခရှင်းတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ကမ္ဘာလောကကြီး ဘယ် နိုင်ငံတွေ ချမ်းသာတယ်၊ တိုးတက်တယ်ပဲဆိုဆို ဂျပန်၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ အမေရိကန် အစရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေ ဘယ်လောက်ပဲ တိုးတက် တိုးတက်၊ ဘယ်

မိခင်ရောဂါ

လောက်တိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်ဖြစ် သင်္ချိုင်းရှိနေတာပဲ။ လူသင်္ချိုင်းတင်
မကဘူး။ ဂျပန်တို့ အမေရိကန်တို့မှာ ကားသင်္ချိုင်းတောင် ရှိတာကိုး။

အဲဒီတော့ ဘယ်လောက်တိုးတက် တိုးတက် မအိုအောင်၊ မနာ
အောင်၊ မသေအောင် မပြုလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ယနေ့ပဲ ဂျပန်ဝန်ကြီး
ချုပ် ဈာပနရှိတာ မတတ်နိုင်လို့ပဲ။

ကောင်းကင်မှာ ပြိုဟ်တုတွေ လွှတ်နိုင်တယ်။ လေယာဉ်ကြီးတွေနဲ့
သွားနိုင်အောင် လုပ်နိုင်တယ်၊ ဆောင်ရွက်နိုင်တယ်၊ အစွမ်းသတ္တိတွေ သိပ်ရှိ
ကြတာပဲ။

အစွမ်းသတ္တိတွေ ဘယ်လောက်ရှိရှိ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေခေါ်တဲ့
ကမ္ဘာကျေသော်လဲ မသေမပျောက် လူလေးယောက်ကို မနိုင်ဘူး။ အဲဒီ
လူလေးယောက်လာပြီး ညှင်းပန်းလို့ရှိရင် အိုမင်းကြီး လာလို့ရှိရင်လဲ ခေါင်း
ငုံ့ခံကြ၊ နာမင်းကြီး၊ သေမင်းကြီးလား ခေါင်းငုံ့ခံကြ။

အဲဒီ ခေါင်းငုံ့ခံပြီး နေကြရတဲ့ ကမ္ဘာလူထုကြီးအား ခေါင်းငုံ့ခံနေကြ
ရတဲ့ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေ ဘေးဆိုးကြီးကို လွတ်မြောက်အောင် မြတ်စွာ
ဘုရားက နည်းပေးတော်မူတာ။

အဲဒီတော့ လမ်းစဉ်တွေ ချမှတ်ထားတာ။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ
လမ်းစဉ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ လမ်းစဉ်။

ဟောဒီ လမ်းစဉ်တွေဟာ မြတ်စွာဘုရား လမ်းစဉ်တွေပဲ။ ဒီလမ်း
စဉ်တွေအတိုင်း လိုက်နာနိုင်တဲ့သူမှာ ကမ္ဘာကျေလဲ မသေမပျောက် လူလေး
ယောက်တို့ရဲ့ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို လွန်မြောက်နိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် မသေမပျောက် လူလေးရောက်တို့ရဲ့ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှု
ကို အဲဒီလူလေးယောက်တို့ရဲ့ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှု ဖဝါးအောက်မှ လွတ်
မြောက်ဖို့ရန်အတွက် ကဆုန်လကွယ်နေ့ကစပြီး လာခဲ့ကြတဲ့ ယောဂီသူတော်
စင်များ (၇)ရက်တာ ကာလအတွင်း ရရှိတဲ့ ကုသိုလ်အဖို့အစုနဲ့ နေ့စဉ်
နေ့တိုင်းပဲ အမျှအတန်းတော့ ဝေနေကြရတာပဲ။ အမျှအတန်း ပေးဝေကြ
ရအောင် လိုက်ဆိုကြ။ အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။

သာဓု သာဓု သာဓု

🕉 မိခင်ဧကူဝတီ 🕉

၁၇-ကြိမ်မြောက် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား မိန့်ကြားသော
ဆရာတော်၏ဩဝါဒတော်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ်
ပြည်လမ်း (၃၃၇-က) လယ်တီမူဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်၌
(၁၇)ကြိမ်မြောက် ဖွင့်လှစ်အပ်တဲ့ လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်း။

ဒီတရားစခန်းမှာ လာရောက်ပြီးတော့ တရားအားထုတ်ကြမယ့်
ယောဂီသူတော်စင်တို့အား ဩဝါဒအနေအားဖြင့် တစ်ပိုင်း၊ တရားအားထုတ်
နည်း အနေအားဖြင့် တစ်ပိုင်း၊ (၂)ပိုင်း ရှိပါတယ်။

ဒီဩဝါဒပေးတဲ့ အပိုင်းနဲ့ အားထုတ်ပုံ၊ အားထုတ်နည်း ထိုင်နည်း
ရှုနည်း ပွားများနည်း။

ဒီ (၂)ပိုင်း ရှိတာထဲက ဘုန်းကြီး ပထမဆုံး ဩဝါဒပေးတဲ့အပိုင်း
ဦးစားပေးပြီးတော့ ပြောကြားပါမယ်။

ထိုင်ပုံ ထိုင်နည်းနှင့်တကွ ဒီတရားစခန်းမှာ ရှုပွားနည်း နိဿ
ယျည်းများကို ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ရဟန်းတော်အရှင်မြတ်များ၊ ဥပါသကာများ
က ဆက်လက်ပြီးတော့ ညွှန်ပြပါလိမ့်မယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ ယနေ့ (၇)ရက် တရားစခန်းမှာ မြတ်စွာဘုရား
(၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်တွေကို ကြည့်
လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ မြင်သာ ထင်သာအောင် ဥပမာ
အမျိုးမျိုးနဲ့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့တယ်။

ဥပမာယ မိဇကဓမ္မေ၊ အတ္ထံ ဇာနန္တိ ပဏှိတာ။

ဣဓ- ဤလောက၌။ ဇကဓမ္မေ- အချို့ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
ဇကဓမ္မေ- အချို့ကုန်သော။ ပဏှိတာ- ပညာရှိတို့သည်။ ဥပမာယ- နှိုင်းခိုင်း
စရာ ဥပမာစကားဖြင့်။ အတ္ထံ- အနက်သဘောကို။ ဇာနန္တိ- သိရှိနိုင်ကြ
ကုန်၏။

ဤလောကမှာ ပညာရှင်တွေဟာ နှိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာလေးနဲ့
ပြောလိုက်ရင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်ကြတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်တွေထဲက “ပါပဏိက သုတ္တန်” ဆိုတာ ကြည့်လိုက်ပြန်တော့ လူတိုင်း လူတိုင်း နားလည်နေတဲ့ ဈေးသည်။

ပထမ ပါပဏိကသုတ္တန်က ရဟန်းတို့- အချက်အလက် (၃)မျိုးနဲ့ မပြည့်စုံတဲ့ ကုန်သည်ဈေးသည်တစ်ယောက်ဟာ မရရှိသေးတဲ့ စည်းစိမ်ကို ရဖို့၊ ရပြီးသား စည်းစိမ်ကို တိုးပွားဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အချက်အလက် (၃)မျိုးနဲ့ မပြည့်စုံရင် သူဟာ မရသေးတဲ့ စည်းစိမ်ကိုရဖို့၊ ရပြီးသား စည်းစိမ်တွေကို တိုးပွားဖို့ရာ မစွမ်းနိုင်ပါဘူး။

အချက်အလက် (၃)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ကုန်သည်ကျတော့ မရသေးတဲ့ စည်းစိမ်ကို ရနိုင်တယ်။ ရပြီးသား စည်းစိမ်များကို တိုးပွားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တယ်။ မရနိုင်တဲ့ ကုန်သည်က ဘယ်ဟာမျိုးလဲ။

နံနက်အခါလဲပဲ မိမိအလုပ်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ မလုပ်ဘူး။ နေ့လည်ကျတော့လဲ မိမိလုပ်ရမယ့်လုပ်ငန်းကို စိတ်ပါလက်ပါ မလုပ်ဘူး။ ညနေချမ်းအချိန်ကျတော့လဲ မိမိလုပ်ရမယ့်အလုပ်ကို စိတ်ပါလက်ပါ မလုပ်ဘူး။

အဲဒီ ကုန်သည်ဟာ မရသေးတဲ့ စည်းစိမ်ကိုလဲ မရနိုင်ဘူး။ ရပြီးသား စည်းစိမ်ချမ်းသာလဲ တိုးတက်ကြီးပွားမှု မရှိနိုင်ပါဘူး။

နောက်ထပ် ကုန်သည်တစ်ဦးကတော့ နံနက်မှာ ပြုလုပ်ရမယ့် ကိစ္စများကိုလဲ တရိုတသေ ဆောင်ရွက်တယ်။ နေ့လည်ပိုင်းကိစ္စ ညချမ်းကိစ္စ အချိန် (၃)ချိန်လုံးမှာပဲ မိမိဆောင်ရွက်ရမယ့် အရောင်းအဝယ် ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တယ်။

အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မရသေးတဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာများလဲ ရရှိနိုင်တယ်။ ရပြီးသား စည်းစိမ်ဥစ္စာများလဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်တယ်လို့။

ပထမဈေးသည် “ပါပဏိကသုတ္တန်”ကို ဟောကြားပြီးတဲ့နောက် ဒုတိယသုတ္တန်တစ်ခုကို ဆက်ပြီး ဟောပြန်တယ်။

“ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တန်”။

ဒုတိယသုတ္တန်ကျတော့ ကုန်သည်တစ်ယောက် ဉာဏ်အမြင်မျက်စိ ရှိရမယ်။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ ဝီရိယရှိရမယ်။ အမှီကောင်းရမယ်။ အဲဒီအချက်အလက် (၃)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ကုန်သည်ဟာ မရသေးတဲ့ စည်းစိမ်လဲ ရနိုင်

တယ်။ ရပြီးသား စည်းစိမ်တွေလဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရရှိနိုင်တယ်။ ဒီအချက်တွေ။

စီးပွားရေးမျက်စိ မရှိဘူး။ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှု မရှိဘူး။ ဝီရိယ မရှိဘူးဆိုရင် မရသေးတဲ့ စည်းစိမ်လဲ မရနိုင်ဘူး။ ရပြီးသားစည်းစိမ်လဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မရှိဘူး။

အဲဒီတော့ ဉာဏ်အမြင်မျက်စိဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲဆိုတော့ အမြတ်အစွန်း ဘယ်လောက်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကအရင်း ဒါကအမြတ်။

အဲဒီလို ခွဲခြားမြင်နိုင်တဲ့ စီးပွားရေးမျက်စိလဲ ရှိရမယ်။ ဒီလိုမြင်ရင် စီးပွားရေးမျက်စိရှိတဲ့ လူလို့ခေါ်ရတယ်။

ဒုတိယတစ်ချက်ကျတော့ ဒီကုန်ပစ္စည်းကို ဒီလိုဝယ်ရမယ်၊ ဒီလို ရောင်းရမယ်၊ ဒီဉာဏ်အမြော်အမြင် ကျွမ်းကျင်မှု ရှိရမယ်။ ဝီရိယဖွဲ့လဲ ရှိရမယ်။

တတိယအချက်ကျတော့ မှီရာကောင်းရမယ်၊ မှီရာကောင်းရမယ် ဆိုတာ မိမိတို့မြို့ရွာမှာ ရှိကြတဲ့ သူဌေး သူကြွယ်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ သူဌေး သူကြွယ်တွေရဲ့ သားသမီးတွေ ရှိကြတယ်။ အဲဒီ သူဌေး သူကြွယ်တို့ရဲ့ သားသမီးများက နေပြီးတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ရောင်းရေးဝယ်တာ စီးပွား ရေးမျက်စိရှိတယ်။ ဉာဏ်အမြော်အမြင် လုံ့လဝီရိယ ရှိတဲ့လူပဲ။ သူ့ကို အရင်း အနှီးထုတ်ပေးလိုက်ရင် သူလဲတိုးတက်မှု ရရှိနိုင်တယ်။ ငါတို့ကိုလဲ အချိန်အခါ အလိုက် အညွန့်အတိုး ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ကြတဲ့ သူဌေး သူကြွယ်နဲ့ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။

အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတဲ့ အရင်းအနှီး ထုတ်ပေးမယ့် ယုံကြည်စိတ်ချ ပြီးတော့ အရင်းအနှီး ထုတ်ပေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတဲ့ မှီရာ ရှိကြရတယ်။ မှီရာ ရှိရင်လဲ ကြီးပွားနိုင်တာပဲ။ ခြုံလိုက်ရင်တော့ (၃)မျိုးပါပဲ။

၁။ စီးပွားရေးမျက်စိ ရှိရမယ်။

၂။ စီးပွားရေးလုပ်တဲ့အခါ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ အမြော်အမြင် လုံ့လ ဝီရိယ ရှိရမယ်။

၃။ မှီရာကောင်းရမယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒီအချက်အလက် (၃)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံရင် ဒီကုန်သည်ဟာ ကြီးပွား
တော့တာပဲ။ ဒါက ဥပမာစကားပါပဲ။

သာသနာတော်မှာ တရားအားထုတ်ကြတဲ့ သူများဟာ နံနက်အခါ
မှာလဲပဲ မိမိရဲ့သမာဓိ နိမိတ် သမာဓိရဖို့ရာ လမ်းစဉ်ကျင့်စဉ်များကို ကြိုးစား
အားထုတ်ရမယ်။

နေ့ပိုင်းမှာလဲ ကြိုးစားအားထုတ်တယ်။ ညနေချမ်း ညချမ်းမှာလဲ
ကြိုးစားအားထုတ်တယ် သမာဓိရအောင်။

ဒီအချက်အလက် (၃)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံလို့ရှိရင် စောစောက ကုန်သည်
များ ကြီးပွားသလိုပါပဲ။ ကြီးပွားတိုးတက်မှု ရရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒုတိယသုတ္တန် ဥပမေယျ စကားကျတော့-

ဉာဏ်အမြင်မျက်စိ ရှိရမယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုမျက်စိမျိုးလဲဆိုတော့-

“ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”- စသည့် စကားတော်အတိုင်း
ဒီတေဘူမက သင်္ခါရတရားတွေကို ဒုက္ခလို့ မြင်နိုင်စွမ်း ရှိရမယ်။ ဒီလောဘ
တဏှာဟာ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းလို့ မြင်နိုင်စွမ်း ရှိရမယ်။

နိဗ္ဗာန်သည် ဒုက္ခချုပ်ရာ။ မဂ္ဂင် (၈)ပါး တရားတော်မြတ်သည်
ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းလို့ အဲလို မြင်နိုင်စွမ်း
ရှိရမယ်တဲ့။

ဉာဏ်အမြော်အမြင်နဲ့ ဝီရိယ ဘယ်လိုရှိရမလဲဆိုတော့ အကုသိုလ်
တရားတွေကို ဖယ်ရှားဖို့၊ ကုသိုလ်တရားတွေကို ပွားများဖို့ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရ
မယ်။ မြဲမြံခိုင်ခန့်တဲ့ ဝီရိယရှိရမယ်။ မိမိတို့ တရားရရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့
မဆုတ်တမ်း ဝီရိယ ဖွဲ့ရှိရမယ်။

အမှီကောင်းရမယ်

နံပါတ် (၃) ပြည့်စုံရမယ့် အချက်က ဘာလဲဆိုတော့ ဒုတိယ
ပါပဏီက သုတ္တန်မှာ အမှီကောင်းရမယ်၊ ရှိရမယ်။ အမှီဆိုတာ ဘာတွေလဲ
ဆိုတော့ စောစောက ကုန်သည်ဟာ ငွေကြေးအရင်းအနှီး ထုတ်ပေးမယ့်
သူဌေးနဲ့ သူဌေးသားသမီးတွေ အမှီရမှ ကြီးပွားသလို။ သာသနာတော်မှာ

မိခင်ဧရာဝတီ

တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာလဲ-

ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ယေတေဘိက္ခု ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ

ဓမ္မဓရာ ဝိနယရာ မာတိကာဓရာ။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်မှာ မိမိတို့မှီခိုရာ အားထားရာဖြစ်တဲ့ ရဟန်းတော်တွေ ရှိတယ်။ ရဟန်းတော်ဆိုတာ ပဓာနအားဖြင့် ပြောတာပါပဲ။ မိမိတို့ တရားပြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ တရားစစ်ကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာတွေအားလုံးနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။

ဗဟုဿုတာ- အသင်အကြား အမြင်များကြပါကုန်၏။ သင်ကြား ထားလို့ တတ်သိနားလည်မှုလဲ ရှိရမယ်။ အားထုတ်ထားလို့ အသိဉာဏ် ရင့်သန်နေတာလဲ ဖြစ်ရမယ်။

အာဂတာဂမာ- အာဂုံလဲရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ ဓမ္မဓရာ- တရားကိုဆောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ ဝိနယဓရာ- ဝိနည်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ မာတိကာဓရာ- မာတိကာဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။

ဟော- အဲလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေ မှီရာတွေ မှီရာတွေ။ ဘုန်းကြီးတို့ (၁၇)ကြိမ်မြောက် တရားစခန်းပွဲမှာ ဘုန်းကြီးနှင့်တကွ ဤတရားစခန်းကို တာဝန်ယူပြီး ဟောပြောပြသပြီးတော့ ရှေ့ဆောင်ပြမည့် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ရဟန်းတော်များ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာများဟာ ဗဟုဿုတ ဂုဏ်နဲ့ စုံလင်ကြပါတယ်။

အဲဒီတော့ မှီရာ မှီရာကောင်းတော့-

တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆန္တိ ပရိပုဉ္စန္တိ။

တစ်ခါတရံ သူ့အချိန်အခါနဲ့သူ။

“ဣဒံ ဘန္တေကထံ”- ဒါဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား။ “ဣမဿ ဘန္တေ ကောအတ္ထော”- ဒီသဘောရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်က ဘယ်လိုပါလဲဘုရား။ အဲဒီလို မေးကြ မြန်းကြတဲ့ အခါကျတော့ ဒီဆရာတော်များက-

မပွင့်လင်းတာတွေကိုလဲ ပွင့်လင်းအောင် “အဝိဝေဒ္ဓေဝ ဝိဝေဒ္ဓံ ကရောန္တိ အနုတ္တာနုဓ္ဓေဝ ဥတ္တာနိ ကရိဿန္တိ”- မထင်ရှားတာတွေကိုလဲ

မိခင်ဧရာဝတီ

ထင်ရှားအောင်၊ မပေါ်လွင်တာတွေကိုလဲပဲ ပေါ်လွင်အောင် ပြုပေးနိုင်ကြတယ်။ မရှင်းလင်းတာတွေကိုလဲ ရှင်းလင်းသွားအောင်။ “အနေက ဝိဟိတေသုကဿိန္ဒာ နေသု ကဿိ ပဋိဝိနောဒေန္တိ”- ဒီလိုတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အားထုတ်ကြတဲ့အခါမှာ မိမိစိတ်ထဲမှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်တွေ ယုံမှားသံသယတွေ ဒါသမထလား၊ ဒါဝိပဿနာလား၊ ဒီလိုဖြစ်တာ သမထသမာဓိ ဟုတ်ရဲ့လား၊ ဒီလိုဖြစ်တာ ဝိပဿနာ ဟုတ်ရဲ့လား၊ မိမိရဲ့ ဉာဏ်အမြင်မှာ မိမိရဲ့စိတ်ကလေး တရားနဲ့ တွေ့တာလေးဟာ တကယ်တမ်း တရားတွေ့တာ ဟုတ်ရဲ့လား အစရှိသည်ဖြင့် ယုံမှားသံသယတွေ အများကြီး ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ဖြစ်တဲ့အခါမှာ “ကဿိ”- ယုံမှားခြင်းကို။ “ပဋိဝိနောဒေန္တိ”- ဖြေဖျောက်၍ ပေးတတ်ကြပါကုန်၏။

အဲဒီလို ယုံမှားသံသယဖြစ်တဲ့ နေရာတွေမှာ ဒီဟာကမှန်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်တတ်တယ်။ ဒီထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ခြင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ခြင်းက စတင်ပြီးတော့ အားထုတ်ရတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဒီ (၇)ရက် စခန်းတွင်းမှာ ဒီလိုဖြစ်တတ်တယ်။

ဒါက သမာဓိ၊ ဒါက ဝိပဿနာ၊ ဒါက ရုပ်၊ ဒါက နာမ်။ အဲဒီလို အချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရှင်းလင်းနိုင်တဲ့ ရဟန်းတော်များ၊ ကမ္မဋ္ဌာန စရိယများဟာ မှီရာပါပဲ။ အဲဒီလို မှီရာလဲ ကောင်းရပါမယ်။

အဲဒီတော့ ယခု ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်းမှာ စောစောကပြောသလို နံနက်အခါမှာလဲ သမာဓိနိမိတ်ရအောင် ကြိုးစားမယ့် ယောဂီတွေ၊ နေ့လည်အခါ ဒီအတိုင်းပဲ ကြိုးစားကြ၊ ညနေချမ်းအခါမှာလဲ ကြိုးစားကြမယ်။

အဲဒီလို ကြိုးစားလို့ရှိရင် မိမိတို့လိုအပ်တဲ့ တရားများရရှိမယ်။ နောက်ပြီးတော့ ပညာဉာဏ် အမြင်မျက်စိ၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင် ဝီရိယမှီရာတဲ့။ တရားပြကြမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆရာတော်တွေ ဆိုတဲ့ မှီရာ။ ဒါလဲပဲ ပြည့်စုံကြတယ်။

အဲဒီတော့ ဘုရားရွှေ့နှုတ်တော်ထွက် ဓမ္မစက်ရှိတဲ့အတိုင်း ဆက်ပြီး

မိခင်ဇရာဝတီ

တော့ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် “နစိရသေဝ” အခါမလင့် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် “ဓမ္မေသုဝေ ပုလ္လတ္တံ ပါပုဏိဿတိ” - မကြာမြင့်ပါဘူးတဲ့။ တရားတော်များ မိမိရဲ့ ရုပ်အစဉ် နာမ်အစဉ်မှာ ပြန့်ပွားပြီးတော့ ကြီးပွားတိုးတက်ပြီးတော့ တရားထူးများ ရရှိခံစားရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ဗုဒ္ဓ၏ ရွှေ့နှုတ်တော်ထွက် ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို ဗုဒ္ဓရွှေ့နှုတ်တော်ထွက် ရှိတဲ့အတိုင်း ဘုန်းကြီးတို့ တရား စခန်းဖွင့်ကြရပါတယ် မလွယ်ပါဘူး။ ဒီအချက်အလက်တွေ ပြည့်စုံအောင် အခြားအခြား စားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေး အစရှိတဲ့ အချက်အလက်တွေ ကတော့ အထောက်အကူ အချက်အလက်တွေပါပဲ။

ဒီတရားစခန်းမှာ အရေးကြီးဆုံးက စောစောကပြောတဲ့ “နိဿယ သမ္ပန္န”ဆိုတဲ့ မှီရာဂုဏ်ဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒီလို အချက်အလက်တွေ နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ အခါကျတော့ (ရက်ကတော့ (၇)ရက်ပဲ) အားထုတ်ကြရမယ့် အချိန်က (၁၁)ချိန် အချိန်ပြည့်။

ဘုရားအကြိုက်

ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အကြိုက်ပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ “ဈာယထ ဘိက္ခဝေ မာပမာဒတ္ထ”။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ တုမေ- သင်တို့ သည်။ ဈာယထ- ရှုပွားကြကုန်လော့၊ ရှုကြ၊ ပွားကြကုန်လော့။ မာပမာဒတ္ထ- မမေ့မလျော့ကြကုန်နဲ့။

ရှုကြ ပွားကြ ရှုစားကြစမ်း။ မမေ့ကြနဲ့။

“မာပတ္တာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ”- နောက်မှ နောင်တမရကြနဲ့။

မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ ဩဝါဒဒေသနာတော်အတိုင်း ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီမှာ ဘုန်းကြီးတို့ တော်တော်ကြာ သူ့ရက်နဲ့ သူ့ကျတော့ ဝေငှပါလိမ့်မယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘာမိန့်သလဲဆိုတော့ လူဖြစ်ရကျိုးနပ်စေ ရန်ဆိုတဲ့ ခေါင်းစည်းနဲ့ “ရေတို့မည်သည် အလွတ်သာထားခဲ့လျှင် နိမ့်ရာသို့ စီးမြဲမှော ဖြစ်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်မည်သည် လွတ်၍ထားခဲ့လျှင်

မိခင်ဇရာဝတီ

မကောင်းရာ၌ မွေ့လျော်၏။” ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စကားတော်။

ရံခါ ဘုရားသာသနာ၌ ကြုံတွေ့၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ လူမျိုး၊ နတ်မျိုး၊ ဗြဟ္မာမျိုး ဖြစ်ကြပါသော်လဲ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ကို အားမထုတ်နိုင်ကြသည့် အတွက် စိတ်ကို အစိုးမရနိုင်ကြပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် ကြုံတွေ့ပါသော်လဲ လူဖြစ်ရကျိုး မနပ်ပေ။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးက-

ဘုရားသာသနာတော်နဲ့ ကြုံလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတော့ ဖြစ်ပါရဲ့။ သတိ ပဋ္ဌာန်အလုပ်ကို မလုပ်ရရင် မလုပ်မိရင် စိတ်ကို အစိုးမရပါဘူး။

စိတ်ကို အစိုးရကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်ကို မလုပ်ဖြစ်ပါဘူးဆိုရင် ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ ကြုံတွေ့ပါသော်လဲ လူဖြစ်ကျိုး မနပ် ပါဘူးတဲ့။

ပြီးတော့ ဆရာတော်ကြီးက မြတ်စွာဘုရား (၄၅)ဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူသော ပိဋကတ်သုံးပုံကို အဆီညှစ်၍ အနှစ်သာရ ထုတ်ခဲ့ ပါလျှင် ဗောဓိပက္ခိယတရား (၃၇)ပါးရ၏။

ပိဋကတ်သုံးပုံ ဆိုတာကတော့ အင်မတန် ကျယ်ဝန်းပါတယ်။ ဘုန်း ကြီးတို့ နှစ်ပေါင်း (၃၀)ကျော် (၄၀) သင်ကြား ကြည့်ရှုပြီးတော့ နေတာ မကုန်သေးပါဘူး။ အင်မတန် ကျယ်ဝန်းပါတယ်။

အဲဒီ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အဆီညှစ်ပြီး အနှစ်ထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဗောဓိပက္ခိယ (၃၇)ပါး ရတယ်။ အဲဒီ ဗောဓိပက္ခိယ (၃၇)ပါးထဲမှာ သတိ ပဋ္ဌာန် (၄)ပါးက ဦးဆောင်ပါတယ်။ အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးထဲမှာလဲ ကာယာနုပဿနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ကို ပထမဆုံး ဟောပါတယ်။

အဲဒီ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်မှာလဲ အခန်းကြီး (၁၄)ခန်း ထားပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား တရားပေးတော့ ယခု ယောဂီများ မကြာမီ အားထုတ်ရမယ့် ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အာနာပါနုပဿနာ၊ အာနာပါနုပဿနာဟာ ဒါမြတ်စွာဘုရားရဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးထဲမှာ။

ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် အပိုင်းကြီးတွေ အပိုင်းကြီးတွေ ခွဲပြီးတော့ ဟောကြားတာထဲက ပထမဆုံး အပိုင်းပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ထိုတရားတို့ကို ဖတ်၍ မှတ်၍ အသဲစွဲအောင် လေ့ကျင့်၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စကားတော်က ထိုတရားတို့ကို ဖတ်ပါ၊ မှတ်ပါ၊ အသဲစွဲအောင်လဲ လေ့ကျင့်ပါ။

ဖတ်ရုံ မှတ်ရုံ အသဲစွဲအောင် မှတ်ရုံနဲ့ ပြီးရောလားဆိုတော့ ခန္ဓာဉာဏ်ပေါက် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ပါရင် နံပါတ် (၁)လုပ်ငန်း တရားတော်တွေ ဖတ်၍ မှတ်၍ အသဲစွဲအောင် လေ့ကျင့်တဲ့ ပထမဆုံး လုပ်ငန်းပါပဲ။

အဲဒီကနေပြီးတော့ ဖတ်၍ မှတ်၍ အသဲစွဲအောင်လုပ်၍ လုပ်ငန်းကြီး အဓိကကျတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးပါပဲ။

နံပါတ် (၂) ခန္ဓာဉာဏ်ပေါက် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ပါလျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် တွေ့ရကျိုး လူဖြစ်ရကျိုး နပ်ပေပြီလို့ မိန့်ကြားထားတာကိုး။ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ ဩဝါဒနဲ့ အညီပါပဲ မိန့်ကြားပြီးထားတော့ ဒီအားထုတ်နည်းကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပြီးတော့ အဆင့်ဆင့် ခန္ဓာဉာဏ်ပေါက် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ပါတယ်။

အားထုတ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နဲ့ တွေ့ရကျိုးနပ်တယ်။ လူဖြစ်ကျိုးလဲ နပ်တယ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ စကားအတိုင်း။

ယနေ့ (၇)ရက် တရားစခန်း (၁၇)ကြိမ်မြောက် (၇)ရက် စခန်းမှာ အားထုတ်ကြမယ့် ယောဂီသူတော်စင်များဟာ မိမိတို့ အားထုတ်နည်းများကို မှတ်သားပြီးတော့ လေ့ကျင့်ပြီးတော့ ခန္ဓာဉာဏ်ပေါက် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

မိခင်ဧရာဝတီ

ရန်ကုန်မြို့

ရာဂလိဏ်ဂူဘုရားကျွန်းမြေ ကလေးဝတောရောသင်တိုက်နှင့်
လယ်တီဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနရာယက
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာရာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
ဒွိပိဋကဓရ - ဒွိပိဋကကောပိဒ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါဏပဏ္ဍိတ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘဒ္ဒန္တဇာနည်ဘိဝံသ

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ လယ်တီဝိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်ဝိပဿနာဒီပနီ မွေ့မှိုက်ပြီး၌
ဟောကြားအပ်သော

၁၇-ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ (၁)

ပထမနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၁)ရက်။
(၁၇)ကြိမ်မြောက် လယ်တီဝိပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်း။

တစ်နှစ် (၂)ကြိမ်

ဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က ရဟန်းတော်များဟာ
တစ်နှစ် (၂)ကြိမ် ဘုရားထံမှောက် ရောက်ကြရတယ်။

ဝါဆိုဦးမှာ တစ်ကြိမ်၊ သီတင်းဝါလ ကျွတ်တဲ့အခါ တစ်ကြိမ်၊
(၂)ကြိမ် ဘုရားထံမှောက် ရောက်ကြရတယ်။ ဝါဆိုဦးအခါ အဘယ့်ကြောင့်
ဘုရားထံ ရောက်ကြသလဲဆိုတော့ "ကမ္မဋ္ဌာနံ နော ဘန္တေ ဒေထ"။

ဘန္တေ- ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်းတောက်တောက်မှုသော
မြတ်စွာဘုရား။ နော- တပည့်တော်တို့အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ- ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
ဒေထ- ပေးကြပါကုန်ဘုရား။

မိခင်ဇရာဝတီ

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့အား ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတော်မူကြပါ
ကုန်ဘုရားလို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းဖို့ရာအတွက် ဝါဆိုဦးအခါမှာ ရဟန်းတော်
များ ဘုရားထံသို့ရောက်ကြရတယ်။

သီတင်းဝါလ ကျွတ်တဲ့အခါ တစ်ကြိမ် ဘုရားထံမှောက် ရောက်ကြရ
ပြန်တယ်။ သီတင်းဝါလ ကျွတ်တဲ့အခါ အဘယ်အကျိုးငှါ ရောက်ကြပါသလဲ
ဆိုရင် မိမိတို့ ရရှိတဲ့တရားထူးကို လျှောက်ထားဖို့ရန်တဲ့။ သီတင်းဝါလ
ကျွတ်တဲ့အခါ ဘုရားထံမှောက် ရောက်ကြပြန်တယ်။

သတိပဋ္ဌာန်အာရုံမှာ ကျက်စားကြ

ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က ဝါဆိုဦးအခါ တစ်ကြိမ်၊
သီတင်းဝါလ ကျွတ်တဲ့အခါ တစ်ကြိမ် ဘုရားထံမှောက်ကို ရောက်ရှိကြတယ်။
အဲဒီတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ မိန့်ခွန်းတော်တွေထဲမှာ-

ဂေါစရေ ဘိက္ခုဝေ စရထ၊ မာ အဂေါစရေ၊

သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ။

ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းဟောင်းများ အို-ချစ်သား။ ဂေါစရေ- ကျက်စားရာ
သတိပဋ္ဌာန်အာရုံ၌။ စရထ- ကျက်စားကြကုန်လော့။ သကေ- မိမိဥစ္စာ
ဖြစ်သော။ ပေတ္တိကေ- အဖများစွာ ငါမှလာသော။ ဝိသယေ- သတိပဋ္ဌာန်
အာရုံ၌။ စရထ- ကျက်စားကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ အဖမြတ်စွာ ငါမှလာသော သတိပဋ္ဌာန် အာရုံထဲမှာ
မိမိရဲ့စိတ်ကလေးကို ထုံမွမ်းပြီးတော့ သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတဲ့ ကျက်စားရာမှာ
ကျက်စားပြီးတော့ နေကြ။

ဂေါစရေ ဘိက္ခုဝေ စရတံ မာရော ဩတာရံ နလစ္ဆတိ နအာရမ္မဏံ။

ဂေါစရေ- ကျက်စားရာ သတိပဋ္ဌာန်အာရုံ၌။ စရတံ- လှည့်လည်
ကြကုန်သော ညွှတ်တိုင်း။ ဩတာရံ- အကြားအပေါက်ကို။ မာရော- မာရ်မင်း
သည်။ နလစ္ဆတိ- မရနိုင်။ အာရမ္မဏံ- အကြောင်းကို။ နလစ္ဆတိ- မရနိုင်။

ကျက်စား သတိပဋ္ဌာန် အာရုံထဲမှာ ကျက်စားပြီးနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တို့ရဲ့အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်မှာ မာရ်နတ်မင်းဟာ အခွင့်မသာနိုင်ဘူး။

မိခင်ဧရာဝတီ

မာရ်နတ်မင်း အပြစ်မရှာနိုင်ဘူး။ မာရ်နတ် ရန်မရှာနိုင်ဘူးလို့ ဆိုကြပါစို့။
အဲဒီတော့ ဆက်ပြီးတော့ ဟောတဲ့တရားတော်က-

အကျိုး (၅)ပါး လွန်တိုးပွားလိမ့်

ဂေါစရေ ဘိက္ခုဝေ စရန္တာ အာယုနာ ဝဓိဿထ။

ဘိက္ခုဝေ- ရဟန်းတို့။ တုမေ- သင်တို့သည်။ ဂေါစရ- ကျက်စားရာ
သတိပဋ္ဌာန် အာရုံ၌။ စရန္တာ- ကျက်စားကြကုန်သော သင်တို့သည်။
အာယုနာပိ- အသက်ဖြင့်လည်း။ ဝဓိဿထ- ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ကြပါကုန်လိမ့်
မည်။

သတိပဋ္ဌာန် အာရုံမှာ ကျက်စားနေကြတဲ့ သင်- ချစ်သားတို့
အတွက် အသက်လဲပဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရှည်ပါလိမ့်မယ်။

“ဝဇ္ဇေနပိ ဝဓိဿထ”- အဆင်းလဲ ဖွံ့ဖြိုးလှကြလိမ့်မယ်။

“သုခေနပိ ဝဓိဿထ”- ချမ်းသာလဲပဲ များပါလိမ့်မယ်။ တိုးတက်မှု
ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ နိ

“ဘောဝေနပိ ဝဓိဿထ”- စည်းစိမ်ဖြင့်လဲပဲ တိုးပွားကြပါလိမ့်
မယ်။

“ဗလေနပိ ဝဓိဿထ”- ခွန်အားလဲ တိုးတက်ပါလိမ့်မယ်။

ခြုံပြီးတော့ ပြောလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ သတိပဋ္ဌာန်အာရုံမှာ စွဲထုံ
ပြီးတော့နေကြတဲ့ သူတော်စင် ယောဂီတွေဟာ အသက်လဲ ရှည်ပါလိမ့်မယ်။
အဆင်းလဲ လှပါလိမ့်မယ်။ ချမ်းသာလဲ တိုးတက်ပါလိမ့်မယ်။ စည်းစိမ်များလဲ
တိုးတက်ပါလိမ့်မယ်။ ခွန်အားများလဲ တိုးတက်ပါလိမ့်မယ်။ ထင်ရှားအောင်
ပြောကြဦးစို့။

မိမိတို့ အလိုရှိအပ်တဲ့ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ပြီးစီးမှုအားလုံးတို့ရဲ့
အခြေခံဖြစ်တဲ့ ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စိတ်၊ ပညာ ဒီဣန္ဒြိယလေးပါးကို ရရှိနိုင်ပါ
တယ်။ ပွားများနိုင်ပါတယ်။ ပွားများခွင့် ရပါလိမ့်မယ်။

ဒီ ဣန္ဒြိယလေးပါးကို ပွားများခွင့်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အာယုကပ်
သက်တမ်းကုန်အောင် သက်တမ်းထက် ကျော်လွန်ပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒီသတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးဆိုတဲ့ အာရုံစွဲပြီး နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကြတော့ ကုဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးလုံးဟာ ပြည့်စုံတယ်။ ကုဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးလုံး ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ အာယုကပ်၊ အာယုကပ် ကျော်တက်ပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် အသက်လဲ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ရုပ်ရေ အဆင်းလဲ လှပလာပါလိမ့်မယ်။ ရုပ်ရေအဆင်းဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ သီလဆိုတဲ့ အဆင်းပါပဲ။

သာမန်အားဖြင့် သီလဆောက်တည်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ကာယကံ ဝစီကံ ကျူးလွန်မှုကို စောင့်ထိန်းနိုင်ပါတယ်။ ယခု သတိပဋ္ဌာန် အာရုံ ထုံမွမ်းပြီးတော့ သမာဓိပွားများကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ကိုယ်နဲ့လွန်ကျူးမှု၊ စိတ်နဲ့ လွန်ကျူးမှုတို့ကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်တဲ့ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာကို ပယ်ရှားနိုင်တာ ဆိုတော့ ပိုပြီးတော့ သီလလုံခြုံပါတယ်။ ဒါကြောင့် သီလအဆင်းလဲ ပိုပြီး တော့ လှပလာလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်-

သီလံ ယောဂီဿ လင်္ကာရော၊

သီလံ ယောဂီဿ မဏ္ဍနံ။

သီလံ ယောဂီဿ လင်္ကာရော ယောဂီ၊

မဏ္ဍနော အဂ္ဂတံ ဂတော။

ယောဂီများရဲ့ အဝတ်တန်ဆာက ဘာလဲလို့ဆိုရင် သီလ။ ယောဂီတို့ ရဲ့ တန်ဆာအဆင်မူကလဲ သီလ။ သီလတန်ဆာဟာ အခြားတန်ဆာများနဲ့ မတူပါဘူး။

လှအောင် ပအောင် တန်ဆာဆင်တဲ့ နေရာမှာ သီလဆိုတဲ့ အဆင် တန်ဆာသည် အမွန်ဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သီလတည်း ဟူသော အဆင်းလဲပဲ လှပါလိမ့်မယ်။ ချမ်းသာလဲပဲ တိုးတက်များပြားပါ လိမ့်မယ်။ ချမ်းသာဆိုတာ ဘာကိုခေါ်သလဲလို့ဆိုတော့ ဈာန်ချမ်းသာကို ခေါ်ပါတယ်။

ပထမဈာန်ချမ်းသာ၊ ဒုတိယဈာန်ချမ်းသာ၊ တတိယဈာန်ချမ်းသာ၊ စတုတ္ထဈာန်ချမ်းသာ။ အဲဒီ ဈာန်ချမ်းသာဆိုတာ နိဝရဏတွေ ကင်းမှ နိဝရဏကင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှ ရရှိနိုင်ပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

နီဝရဏဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ အပိတ်အဆို့ တရားတွေပါပဲ။ အပိတ်အဆို့ဆိုတာ ကောင်းတဲ့တရားတွေ ပိတ်ဆို့ပြီးတော့ မကောင်းတဲ့ တရားတွေကို လမ်းဖွင့်ပေးတတ်တဲ့ တရားဆိုးတရားပျက်တွေကို နီဝရဏ။

ကာမစ္ဆန္တ၊ ဗျာပါဒ၊ ထိနမိဒ္ဓ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏတွေ ကင်းမှ ဈာန်ချမ်းသာဆိုတာ ရပါတယ်။ အဲဒီ နီဝရဏတွေ ကင်းဖို့ဆိုတာလဲပဲ တရားအားထုတ်မှသာ နီဝရဏ ကင်းနိုင်ပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်များ အားထုတ်တဲ့အတွက် သမာဓိ ရတယ်။ အဲဒီ သမာဓိက နီဝရဏတရားတွေကို မိမိတို့သန္တာန်မှ ကင်းကွာ စေနိုင်ပါတယ် ဖယ်ရှားပစ်နိုင်ပါတယ်။

အဲလို နီဝရဏတရားတွေ ကင်းပြီးတဲ့အခါမှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဈာန် ချမ်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သတိပဋ္ဌာန်အာရုံ ထုံမွန်းထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဲဒီ ချမ်းသာမျိုး ရရှိနိုင်ပါတယ်။

လေးနံပါတ်ကျတော့ စည်းစိမ်၊ စည်းစိမ်များလဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရရှိစေနိုင်ပါတယ်။ ဘာစည်းစိမ်တွေလဲဆိုတော့ ဆိုကြပါစို့၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရား လေးပါးဆိုတဲ့ စည်းစိမ်။

မေတ္တာနဲ့ ယှဉ်တဲ့စိတ်နဲ့ အရပ်လေးမျက်နှာ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှာ ရှိနေကြတဲ့ သတ္တလောကကြီးအားလုံးကို တစ် ယောက်မှ တစ်ဦးမှမကျန်အောင် အကျိုးလိုလားတဲ့စိတ်။

ဆင်းရဲနဲ့ချာတဲ့ ကံဆိုးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တွေ့ကြုံဆုံစည်းကြပြန်တော့ လဲ သနားတဲ့ ကရုဏာ။ ကံကောင်းလို့ ချမ်းသာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ တွေ့ကြ ပြန်တော့လဲ တွေ့တဲ့အခါမှာ ဝမ်းပမ်းတသာဖြစ်တဲ့ မုဒိတာ။ အကျိုးလိုလား တဲ့ စိတ်တော့ရှိပါရဲ့ သို့သော်လဲပဲ သူ့အကြောင်းကံနဲ့သူ ဖြစ်ပေါ်လာပြန် တော့လဲပဲ ကမ္မဿကာလို့ ထားနိုင်တဲ့ ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မစိုရ်တရား။

ကမ္ဘာလောကကြီး အခြေအနေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာလောက ကြီးဟာ “လိမ္မာလျှင်မြင်ပျင်း၊ ဆင်းရဲလျှင်အားရ၊ ကြွယ်ဝမနာလို၊ ကိုယ့်ထက် သာမကြိုက်၊ အမိုက်တရား၊ ဤလေးပါး၊ ထွန်းကားပလေ၊ ဤသူပြည်” ခေါ်တဲ့ တရားဆိုးတွေ ထွန်းနေတယ်။ မိမိတို့သန္တာန်မှာ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊

ဥပေက္ခာခေါ်တဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရား သီးခြား ဗြဟ္မစိုရ်တရား ဗြဟ္မဝိဟာရတရား အားမထုတ်ရပဲ သတိပဋ္ဌာန်တရား အားထုတ်တာနဲ့ပဲ ဒီဗြဟ္မဝိဟာရတရား တည်းဟူသော စည်းစိမ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ နံပါတ် (၅)ကျတော့ ခွန်အားလဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်ပါတယ်။ ခွန်အားဆိုတာ ဘာလဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီတို့အားလုံး လိုလားတောင့်တနေကြတဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီဖြစ်တဲ့ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်။

အဲဒီလို အာသဝက္ခယဉာဏ်ဆိုတာ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ ရဲ့အမည်၊ တစ်နည်းအား ဖြင့်၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတဲ့ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်။

အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်။ အာသဝေါတရားတို့ရဲ့ ကုန်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်။ အဲဒီ အာသဝဆိုတာ ဘယ်လိုဟာတွေလဲဆိုတော့ “အာသဝ”ဆိုတာ “ကာမာသဝ” လောဘကို အရကောက်ပါတယ်။

ဘဝါဘဝ၊ ဒိဋ္ဌာဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာဘဝ ဆိုတော့ လောဘဒိဋ္ဌိနဲ့ မောဟဒီတရားတွေကို အာသဝ။ အဲဒီ အာသဝအမည်ရတဲ့ “လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ” တို့ ကုန်စေတတ်တဲ့ မဂ်ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်၊ ကုန်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဖိုလ်အာသဝက္ခယဉာဏ်၊ ကုန်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်၊ ဒီလို ခေါ်ရတာကိုး။

အထူးသဖြင့်တော့ အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်တာကတော့ မဂ်ဉာဏ်။ အဲဒီ မဂ်ဉာဏ်ဟာ ဒီသမာဓိ ဝိပဿနာ အဆင့်ဆင့်က သွားရပါတယ်။

ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် အာရုံမှာ ကျက်စားနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရရှိနိုင်တဲ့ ခွန်အားက ဘာလဲဆိုတော့ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို ခေါ်တာ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဘုန်းကြီးတို့တတွေ ကုသိုလ်ပြုတိုင်း ပြုတိုင်း တောင့်တပြီးတော့ နေကြတယ်။

ဒါနပြုလဲ “ဣဒံ မေ ပုညံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံ ဟောတု”- အဲဒီ ခွန်အား သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဆိုတဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်ဟာ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါး နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်။

အဲဒီလို အာသဝက္ခယဉာဏ် ခွန်အားကို မိမိတို့ ယခုအားထုတ်နေ တဲ့ သတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ကြီးက ရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ဘာဆက်ဟောသလဲဆိုတော့ အဲဒီလို သတိပဋ္ဌာန် ကျက်စရာအာရုံမှာ ကျက်စားနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အသက်လဲ ရှည်ကြလိမ့် မယ်။ အဆင်းလဲ လှကြလိမ့်မယ်။ ချမ်းသာတွေလဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ကြလိမ့် မယ်။ စည်းစိမ်တွေလဲ တိုးတက်လိမ့်မယ်။ ခွန်အားတွေလဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လိမ့်မယ်လို့ ဟောကြားပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ဘာဆက်ဟောသလဲဆိုတော့ လောကကြီးထဲမှာ ခွန်အားတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ဖြိုခွင်းနိုင်ဖို့ တွန်းလှန်နိုင်ဖို့ အခက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အားကတော့ “မာရဗလ” မာရ်မင်းရဲ့ အားပဲ။ ခုခံရတာ မလွယ်ဘူး။ ခုခံဖို့ မလွယ်ဘူး။

အဲဒီ မာရ်မင်းရဲ့ခွန်အားကို နိုင်နိုင်တာကတော့ တရားခွန်အားပဲ ရှိတယ်။ အာသဝက္ခယဉာဏ် ခွန်အားရလို့ရှိရင် မာရ်မင်းရဲ့ခွန်အားကို တွန်းလှန်နိုင်မှာပါ။

အဲဒီ အာသဝက္ခယဉာဏ် ရဖို့ကျပြန်တော့ ဒီလို သတိပဋ္ဌာန်တရား အားထုတ်မှရတယ်။ အဲဒီမယ် မြတ်စွာဘုရားက-

ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာဒါနံ ဟေတု၊ ဧဝံ ပုညံ ပဝဇ္ဇတိ။

ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ- ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ သမာဒါနဟေတု- ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧဝံ- ဤသို့။ ပုညံ- ကုသိုလ်ကောင်းမှုသည်။ ပဝဇ္ဇတိ- တိုးပွားလာခဲ့ပေ၏။

ကုသိုလ်အဆင့်ဆင့် ရှိတယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်များကြောင့် သတ္တဝါ အားလုံးဟာ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ကြီးပွားကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ တိုးတက်တယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား စောစောက မိန့်ကြားတော်မူတဲ့ “အဖ မြတ်စွာ ငါမှလာသော သတိပဋ္ဌာန် အာရုံ၌ စွဲထုံကြကုန်လော့” သတိပဋ္ဌာန် အာရုံစွဲထုံနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မာရ်မင်းကလဲ အခွင့်မသာဘူး။ အနှောင့် အယှက်မပေးနိုင်ဘူး။ တစ်နည်းအားဖြင့် ခုခံနိုင်ခဲ့တဲ့ မာရ်မင်းရဲ့ အားကိုလဲ ခုခံနိုင်ပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန် အာရုံ ထုံမွမ်းပြီးနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ စည်းစိမ်၊ ခွန်အား တိုးပွားနိုင်ပါတယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ ရွှေနှုတ် တော်ထွက် ဓမ္မစက်ရတနာ ဒေသနာရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ယောဂီသူတော် စင်များ မာရ်မင်း၏အနှောင့်အယှက် အဆီးအတားကို ခုခံနိုင်တဲ့ အင်အား ကြီးများ ရရှိရလေအောင်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ရွှေနှုတ်တော် ထွက် ဓမ္မရတနာ ဒေသနာတော်ရှိတဲ့အတိုင်း အသက်၊ အဆင်း၊ ချမ်းသာ၊ စည်းစိမ်၊ ခွန်အား တိုးတက်ခြင်းအကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန် အာရုံမှာ နံနက်ပိုင်း၊ နေ့လည်ပိုင်း၊ ညနေပိုင်း အချိန်သုံးကြိမ်လုံး ထုံမွန်း နိုင်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းတိုက်တွန်းရင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ ဩဝါဒဒေသနာ တရားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ပထမနေ့ဟောစဉ်ပြီး၏

ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွန်းလဆန်း (၂)ရက်၊ နေ့ည (၉:၃၀) နာရီအချိန်။

မိလုံးငှက်ငယ်

(၇)ရက် တရားစခန်းပွဲမှာ မနေ့ညက မြတ်စွာဘုရားက -
ဂေါစရေ ဘိက္ခုဝေ စရထ၊ မာအဂေါစရေ
ဂေါစရေ ဘိက္ခုဝေ စရထ၊ သကေ ပေတ္တိဝိသယေ။

မိခင်ဧရာဝတီ

မိမိတို့ရဲ့ ကျက်စားရာ အဖမြတ်စွာ ငါမှာလာသော သတိပဋ္ဌာန် အာရုံ၌ ကျက်စားကြကုန်လော့လို့ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူပြီးတော့ “အဝေါစရေ”ခေါ်တဲ့ ကျက်စားရာ အာရုံမဟုတ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ကျက်စားရာ အာရုံမဟုတ်တဲ့ အာရုံငါးပါး မကျက်စားကြနဲ့လို့ မိန့်တော်မူပြီးတော့ ဘာဟောတော်မူသလဲဆိုတော့ ဗီလုံးငှက်ကလေးအကြောင်း ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဗီလုံးငှက်ကလေးတစ်ကောင်ဟာ ယာခင်းထဲ ထွန်တုံးမြေစိုင်ခဲ တစ်ခု ထွန်ယက်ထားတဲ့ မြေစိုင်တစ်ခုအပေါ် တက်ပြီးတော့ ရပ်နားနေချိန် သိန်းငှက်ကြီးက လာပြီးတော့ ထိုးသုတ်လို့ ပါသွားတယ်။

ပါသွားတဲ့အခါ ဗီလုံးငှက်ကလေးက ဘာပြီးသလဲဆိုတော့ “ငါဟာ ငါ့နေရာမှာ မနေမိလို့ ငါရဲ့ကျက်စားရာမှာ မကျက်စားမိလို့ သိန်းငှက်ကြီးရဲ့ အထိုးအသုတ်ခံရတယ်။ ငါရဲ့နေရာမှာသာ ငါနေမယ့်ဆိုရင် ငါရဲ့ကျက်စားရာမှာသာ ငါကျက်စားမယ်ဆိုရင် ယခုလို သိန်းငှက်ကြီးရဲ့ အထိုးအသုတ်ခံရမှာ မဟုတ်ဘူး”လို့။

အဲဒီလို ငြီးတွားတော့ သိန်းငှက်ကြီးက ဒီစကားကို ကြားသွားတယ်။ “ဗီလုံးငှက်ကလေး သင်ဟာ ဘယ်နေရာမှာနေနေ ငါ့ရဲ့ထိုးသုတ်မှုက သင်မလွတ်နိုင်ပါဘူး။ ဘယ်နေရာနေနေ ကဲ- စမ်းကြည့်စမ်း” ဆိုပြီးတော့ ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။

ပြန်လွှတ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ စောစောကနေတဲ့ နေရာမှာပဲ ထွန်ယက်ထားတဲ့ ထွန်တုံးမြေစိုင်ခဲကြီးကြီးပေါ်မှာ တက်ပြီးတော့ ဗီလုံးငှက်ကလေးက လှမ်းပြီး သိန်းငှက်ကြီးကို စိန်ခေါ်တယ်။

“သိန်းငှက်ကြီး လာပါလော့၊ ငါ့ကို ထိုးသုတ်လှည့်ပါလော့၊ စောစောတုန်းကတော့ ငါဟာ ကိုယ့်နေရာမှာ မနေမိလို့ အထိုးအသုတ်ခံရပါတယ်။ အခု ငါ့နေရာ ငါသိပါပြီ ဘယ်နေရာမှာ ကျက်စားရမယ်ဆိုတာ နားလည်ပါပြီ။ သင့်ကို မကြောက်ပါဘူး”လို့ ဆိုတော့။ သိန်းငှက်ကြီးက တစ်ခါထဲ အဟုန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ဗီလုံးငှက်ကလေးကို ထိုးသုတ်တယ်။

အဲဒီအချိန်အခါမှာ ဗီလုံးငှက်ကလေးက ထွန်ထားတဲ့ မြေစိုင်ခဲရဲ့

အောက်နားကို ဝင်ပြီးတော့ နေလိုက်တော့ ထိုးသုတ်လို့ မရဘူး။

ဒုတိယတစ်ကြိမ် စိတ်လိုက်မာန်ပါနဲ့ ခေါ်လိုက်ပြန်တော့၊ ထိုးသုတ်ပြန်တယ်။ ဗီလုံးငှက်ကလေးဟာ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ဗီလုံးငှက်ကလေးက သူ့နေရာ မြေစိုင်းခဲအောက်မှာ ပုန်းပုန်းနေတာကိုး။ စောစောကလို ထွန်တုံးမြေစိုင်းခဲ အပေါ်မှာသာ ရှိရင်တော့ အထိုးအသုတ်ခံရမှာ။

ထွန်တုံး မြေစိုင်းခဲအပေါ် ဌာနက ဗီလုံးငှက်ကလေးရဲ့ ကျက်စားရာ ဂေါ်စရဝါမ် မဟုတ်ပါဘူး။ ထွန်တုံး မြေစိုင်းခဲအောက်မှာ လုံခြုံတဲ့နေရာကလေးက ဗီလုံးငှက်ကလေးရဲ့ ကျက်စားရာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဗီလုံးငှက်ကလေးဟာ ကျက်စားရာ မဟုတ်တဲ့ မြေစိုင်းခဲပေါ်နေတဲ့အခါ သိန်းငှက်ကြီးရဲ့ အထိုးအသုတ် ခံရပါတယ်။ မိမိရဲ့ ကျက်စားရာဖြစ်တဲ့ ထွန်တုံး မြေစိုင်းခဲအောက်မှာ ပုန်းအောင်းပြီးနေတဲ့ အခါကျတော့ သိန်းငှက်ကြီးရဲ့ အထိုးအသုတ် မခံရပါဘူး။

အဲဒီလိုပဲ အာရုံငါးပါးဆိုတဲ့ ကျက်စားရာမဟုတ်တဲ့ နေရာမှာ ကျက်စားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတွေက မာရ်နတ်မင်းလက်က မလွတ်နိုင်ပါဘူး။ မာရ်နတ်မင်း လွှတ်ထားတဲ့ မာရ်နတ်ရဲ့ စစ်သည်တွေလက်ထဲက မလွတ်နိုင်ဘူး။

သတိပဋ္ဌာန်အာရုံဆိုတဲ့ ကျက်စားရာ ဂေါ်စရဝါမ်ဌာနမှာ ကျက်စားမယ်ဆိုလို့ ရှိရင်ဖြင့် မာရ်မင်းရဲ့ အနှိပ်အစက် မခံရဘူး။ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ဒီဗီလုံးငှက်ကလေးအကြောင်း ဆက်ပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ပစ္စည်းလေးပါးကော ဖြစ်၍နဲ့ ကျေနပ်မနေနဲ့

ယောဂီများအားလုံး ကျက်စားရာ သတိပဋ္ဌာန်အာရုံမှာ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုထဲမှာ ထားပြီးတော့ နေကြတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားအလို၊ မြတ်စွာဘုရားအကြိုက် ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တစ်ချိန်က ဘုရားကျောင်း ဒါယကာကြီး အနာထပိဏ် ကျောင်းတော်ရောက်လာတော့ မြတ်စွာဘုရားက “ကျောင်း

ဒါယကာ အနာထပိဏ်၊ သင်တို့ဟာ ရဟန်း သံဃာတော်များကို ဆွမ်းလုပ် ကျွေးတာလဲ အကြိမ်ကြိမ်၊ သင်္ကန်းလှူတာလဲ အကြိမ်ကြိမ်၊ ကျောင်းလှူတာ လဲ အကြီးအကျယ်၊ ဆေးဝါးဓာတ်စာ လှူတာဆိုလဲ အခါခါ လှူပြီးတော့ သံဃာတော်များကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေတာပဲ။

ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အနာထပိဏ်ကျောင်းဒကာတို့ရဲ့ သံဃာတော်များအပေါ်မှာ ပြုစုလုပ်ကျွေးမှုဟာ လျော့တယ် နည်းတယ် လစ်ဟင်းတယ်လို့ မရှိပါဘူး။

အဲဒီလို ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ထောက်ပံ့ပြီးနေခြင်းလေးနဲ့ ပစ္စည်းလေး ပါးနဲ့ သံဃာတော်များကို ထောက်ပံ့နေရုံကလေးနဲ့ စိတ်ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ပြီး မနေပါနဲ့” ဒီစကား မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတယ်။

ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး သံဃာတော်များ အတွက် လိုလေသေးမရှိအောင် လှူဒါန်းနေတာပဲဆိုပြီး အဲဒီလောက်နဲ့များ ရောင့်ရဲတင်းတိမ် မနေပါနဲ့၊ ကျေနပ်မနေပါနဲ့၊ နှစ်သိမ့်မနေပါနဲ့တဲ့။

အဲဒီလို မနေပဲနဲ့ “ကာလေန ကာလံ မယံ ပဝိဇ္ဇေကံပီတိ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရေယျာမ”။

သင့်တော်တဲ့အချိန်မှာ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ တရားအာရုံ ထုံမွန်းသဖြင့် ရရှိအပ်တဲ့ ပီတိဘာဝနာ ပီတိတရားဖြင့် “ပီတိကို ပြည့်စုံစေပြီးတော့ နေကြမယ်”။ အဲဒီလို ကျောင်းဒကာများ အားထုတ်နေ သင့်တယ်။ အားထုတ်ကြပါလေလို့ မြတ်စွာဘုရား တိုက်တွန်းတော်မူတယ်။

“အခါအားလျော်စွာ အခါအားလျော်စွာ ဘာဝနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပီတိ၊ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလို့ရရှိတဲ့ ပီတိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်မှာ ချဉ်းကပ်လို့ ရရှိတဲ့ ပီတိ၊ အဲဒီ ပီတိကို ပြည့်စုံစေပြီးတော့ နေရမယ်လို့ အဲဒီလို ကျင့်ကြံ ကြိုးကုန်အားထုတ်ပါလေ”လို့။

မြတ်စွာဘုရားက ကျောင်းဒကာ အနာထပိဏ် သူဌေးကြီးအား ဟောကြားတဲ့အခါမှာ အနီးအနားမှာက အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော် မြတ်ကြီး ရှိနေတယ်။ ရှိတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက မိမိမြတ်ကြီးက-
အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အတ္တိတံ ဘန္တေ။

မိခင်ဧရာဝတီ

မြတ်စွာဘုရား ယခုလို ပစ္စည်းလေးပါး လှူဒါန်းပြီးတော့ နေရုံမျှနဲ့ မကျေနပ်နဲ့။ ကျေနပ်ရောင့်ရဲပြီးတော့ မနေနဲ့။ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ အခါအားလျော်စွာ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလို့ရရှိတဲ့ ပီတိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်မှာ ချဉ်းကပ်လို့ ရရှိတဲ့ပီတိနဲ့ ပြည့်စုံစေပြီးတော့ နေကြရမယ်။ အဲဒီလို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ဖို့ရာ ကျောင်းဒကာကြီးအား မိန့်ကြားခြင်းဟာ အံ့ဩဘနန်း ထူးဆန်းလှပါတယ် ဘုရား။ မဖြစ်စဖူး အခုမှ အသစ်အထူးလို ပါပဲ ဘုရားလို့ လျှောက်ထားပြီးတော့ ဘာဆက်လျှောက်သလဲဆိုတော့။

ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသဖြင့် ရရှိအပ်တဲ့ ပီတိ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်မှာ ချဉ်းကပ်လို့ တရားအာရုံ ထုံမွမ်းပြီးရရှိတဲ့ ပီတိ၊ အဲဒီ ပီတိ ရရှိဆဲဖြစ်တဲ့ အရိယာသာဝကတို့မှာ အာရုံငါးပါးနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှု၊ အာရုံငါးပါးနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ ကိုယ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်သက်သာမှု ပြီးတော့ မလိုလားအပ်တဲ့ အကုသိုလ်အကျိုး ပေးတွေနဲ့ ဆုံစည်းလာလို့ ဖြစ်တတ်ကြတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာမှု၊ အကုသိုလ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်မသက်သာမှု ဆိုတာတွေ ဒီဘာဝနာပီတိ ရရှိနေတဲ့ အရိယာသာဝကအား ဒီတရားတွေ တရားအိုင်း၊ တရားပျက်တွေ မဖြစ်ပါဘူး ဘုရား။ ဘာဖြစ်သလဲဆိုတော့ ကုသိုလ်နဲ့စပ်တဲ့ သုခ သောမနဿ၊ ကုသိုလ်နှင့်စပ်တဲ့ ကိုယ်ချမ်းသာမှု၊ စိတ်သက်သာမှု၊ စိတ်ရွှင်လန်းမှုသာ ဖြစ်ပြီးတော့ နေတတ်ပါတယ် ဘုရားလို့။

အဲဒီလို ဆက်ပြီးတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မြတ်ကြီးက မြတ်စွာဘုရား ဝိစကားတော်ကို ထောက်ခံသောအားဖြင့် အဲဒီလို လျှောက်ထားပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဝိစကားတော်ကို ပြန်ပြီးတော့ စဉ်းစားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီသူတော်စင်များ အားလုံး သာသနာတော်ကြီးကို ယုံကြည်ကိုးစားလျက် ရှိကြတဲ့အတိုင်း မိမိတို့ရဲ့ အတိုင်းအတာ အားလျော်စွာ ဆွမ်းလည်း လှူဖူးကြတယ်။ သင်္ကန်းလည်း လှူဖူးကြတယ်။ ကျောင်းဆောက်တဲ့ အခါလဲ ပါဝင်လှူဒါန်းကြတယ်။ ဆေးဝါးဓာတ်စာတွေလည်း

မိခင်ဧရာဝတီ

လှူဒါန်းကြဖူးတယ်။

အဲလို လှူဒါန်းကြဖူးတော့ ဒါလောက်နဲ့ ကျေနပ်နေကြရမှာလား ဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့ ဘုရားရှင်က ကျောင်းဒကာ အနာထပိဏ် သူဌေးကြီးကို ပဝိဝေကပီတိ၊ ဘာဝနာပီတိ၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလို့ရရှိတဲ့ ပီတိမျိုး၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလို့ရရှိတဲ့ နှစ်သိမ့်မှုမျိုး ရရှိအောင် ကြိုးစားကြရမယ်။

အဲဒီလို တိုက်တွန်းစကားအတိုင်း ယောဂီသူတော်စင်များ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှုအပေါ်မှာ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်ပြီး မိမိတို့ ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတစ်ခုထဲမှာ စိတ်ကလေးကို တည်ငြိမ် အောင် ငြိမ်သက်အောင် ထားရှိပြီးတော့မှ မကြာမြင့်မီ ကာလမှာပဲ စိတ်ရဲ့ သက်သာမှု၊ စိတ်ရဲ့ ချမ်းသာမှု “ပဝိဝေက” ပီတိများ ရရှိခံစားရပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို ပဝိဝေကပီတိ၊ ဘာဝနာပီတိ ရရှိခံစားရလောက်အောင် ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ထွက်လေ့စင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ပြီးတော့ နေကြရတဲ့ ယောဂီသူတော်စင်တို့မှာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က-

အမတ် ဘိက္ခုဝေ ပရိဘုတ္တံ။

ယေသံ ကာယဂတာ သတိ ပရိဘုတ္တာ။

ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်းခေါ်တဲ့ ကာယဂတာသတိ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းမျိုးကို သုံးဆောင်ပြီးတော့ နေကြရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သုံးဆောင်ပြီးတော့ နေရသကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်တယ်လို့ ရွှေ့နှုတ်တော်ထွက် စကားရှိတဲ့အတိုင်း-

မိမိတို့ ယခုလို ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးစားအားထုတ်နေရခြင်းဟာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို သုံးဆောင်ခံစားနေရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုရားရှင် လိုလားတော်မူတဲ့ ဘာဝနာပီတိ၊ ဘုရားရှင် လိုလားတော်မူတဲ့ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ် ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ သမထဘာဝနာ ဝိပဿနာဘာဝနာ နှစ်ဖြာတို့ဖြင့် နှစ်သိမ့်ကျေနပ်မှုများ ရရှိအောင် ကြိုးစားရမယ်လို့ မိန့်ခွန်းတော်ကြီးကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်ပြီး

မိခင်ဧရာဝတီ

တော့ ကြိုးစားနေရတာပါလားလို့ စိတ်ထဲမှာ အာရုံထားပြီး ဆက်လက်ပြီး
တော့ ကြိုးစားမယုတ် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ ဆုတောင်းတိုက်တွန်းရင်း
ဘုန်းကြီးရဲ့ တရားစကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဒုတိယနေ့ဟောစဉ်ပြီး၏။

တတိယနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွန်းလဆန်း (၃)ရက်၊ ည (၉:၃၀)မိနစ်
အချိန်။

(၇)ရက်စခန်းပေါ်လာ

ဘုန်းကြီးတို့ မြတ်စွာဘုရား မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်ဒေသနာ
တော်မြတ်ကြီးကို သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ခွဲခြားပြီးတော့ ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို ဟောကြားတဲ့နေရာမှာ (၇)နှစ်က နေပြီးတော့ တဖြေးဖြေး
လျှော့လာလိုက်တာ (၇)ရက် အားထုတ်ပါတဲ့။ (၇)ရက်ကြိုးစားမင်းစား အား
ထုတ်လို့ရှိရင် သိသိသာသာကြီး အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ရဟန္တာဖြစ်လို့ အချို့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနာဂါမ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်တဲ့။

အဲလို (၇)ရက်ထိ ဟောကြားခဲ့တာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ အခု
ခေတ်မှာ (၇)ရက်စခန်း ဆိုပြီးတော့ ပေါ်လာတယ်။ အဲလို (၇)ရက်ထိအောင်
ထားပြီးတော့ (၇)နှစ်ကနေ (၇)ရက်ထိအောင် လျှော့လျှော့လာပြီးတော့
ဟောကြားတော်လာတာ။ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ္တန်
ဒေသနာတော်မြတ်ကြီးကို ဉာဏ်အလယ်အလတ်စားဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့တာကိုး။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဉာဏ်အလတ်စားရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရည်ရွယ်
ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ ဉာဏ်ထက်မြက်လှတဲ့
ထူးခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့-

မိခင်ဇရာဝတီ

ပါတော အနုသိဋ္ဌောသား ဝိသေသဂါမိ ဘဝိဿတိ။

နံနက်ခင်းမှာ ဆုံးမလိုက်လို့ရှိရင် ညနေမှာ တရားထူးရကြလိမ့်မယ်။ ဒါအင်မတန် ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။

သား အနုသိဋ္ဌော ပါတော ဝိသေသဂါမိ ဘဝိဿတိ။

ညနေချမ်းမှာ ဆုံးမလိုက်လို့ရှိရင် နံနက်ခင်းမှာ တရားထူးရလိမ့်မယ်။

ဒါကတော့ အလွန်ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဟောကြားတော်မူတဲ့ စကားတော် ဖြစ်ပါတယ်။ သတိပဋ္ဌာန်ကို အခုအားထုတ်နေကြတော့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်တဲ့ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ထဲကမှ (၁၄)ပိုင်း ရှိတာထဲက တစ်ပိုင်း။

ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို (၁၄)ပိုင်း ပိုင်းပြီး ဟောကြားပါတယ်။

ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကို (၉)စိတ် (၉)ပိုင်း ပိုင်းပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကျတော့ (၁၆)ပိုင်း (၁၆)စိတ် စိတ်ပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ကိုတော့ (၅)စိတ် (၅)ပိုင်း ပိုင်းပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို အပိုင်းအားဖြင့် (၄၂)ပိုင်း ပိုင်းပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

(၄)ပါးသာ ဟောတော်မူ

အဲဒီ သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးသာ ဟောတယ်။ (၄)ပါးထက်လဲ ပိုမဟောဘူး။ (၄)ပါးအောက်လဲ ယုတ်မဟောဘူး။ ဘာကြောင့်ပါလဲလို့ဆိုတော့ “ဝေနေယျဟိတတ္တာ”- ဝေနေယျတို့ အကျိုးစီးပွား အလို့ငှါ (၄)ပါးသာ ဟောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီစကားလေးကို ထင်ရှားအောင် အကျယ်ချဲ့ပြီး ဟောမယ်ဆိုရင်

မိခင်ဧရာဝတီ

ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တဏှာစရိုက်၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ သမထလမ်းသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ဝိပဿနာလမ်းသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ (၂)မျိုး (၂)မျိုးစီ ခွဲထားရမယ်။

တဏှာစရိုက် ရှိကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာလဲ မန္တဉာဏ်နဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ တိက္ခဉာဏ် ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ (၂)မျိုး ခွဲရတယ်။ တဏှာစရိုက် ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲက ဉာဏ်နဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ရုန့်ရင်းတဲ့ကာယကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဉာဏ်ထက်မြက်ပြီး တဏှာစရိုက်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ရည်မှန်းပြီး နူးညံ့တဲ့ ဝေဒနာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဉာဏ်နဲ့တဲ့ ဒိဋ္ဌိစိတ်ရှိကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အရေအတွက်အားဖြင့် မများလှတဲ့ စိတ္တာနုပဿနာကို ဟောကြားတော်မူပြီးတော့ ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အရေအတွက်အားဖြင့် များပြားတဲ့ ဓမ္မာနုပဿနာကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် သမထ ယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်ခေါ်တဲ့ သမထလိုင်း အဓိကထားသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလဲ ဉာဏ်နဲ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုး နှစ်စားခွဲပြီးတော့-

ဉာဏ်နဲ့တဲ့ သမထယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်။

ဝိပဿနာလိုင်း ဦးစားပေးသွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဉာဏ်နဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဉာဏ်ထက်မြက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်လို့ အဲသလို ပုဂ္ဂိုလ်ကို လိုက်ပြီးတော့ ဉာဏ်နဲ့ ဉာဏ်ထက်မြက်မှုကို လိုက်ပြီး မြတ်စွာဘုရား သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါး၊ (၄)ပါးအောက်လဲ မဟောဘူး။ (၄)ပါးထက် ပိုပြီးလဲ မဟောဘူး။

တစ်နည်း

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတို့ ဝိပုလ္လာသ အမှတ်
ဖောက်ပြန်တာတို့၊ အသိဖောက်ပြန်တာတို့၊ အယူအမြင် ဖောက်ပြန်တာတို့
ရှိပါတယ်။

ဘယ်ပေါ်မှာ အသိအမှတ်၊ အယူအကြံ ဖောက်ပြန်သလဲဆိုတော့
ဘာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုဖောက်ပြန်ကြလဲဆိုတော့-

အသုဘကို သုဘထင်တယ်။ အသုဘကို သုဘလို့ ကြံစည်တယ်။
အသုဘကို သုဘလို့ မြင်တယ်၊ ထင်တယ်၊ ယူဆတယ်။

ဒုက္ခကို သုခလို့ အမှတ်မှားတတ်တယ်။ အသိ၊ အကြံ၊ အယူအဆ
မှားတတ်တယ်။

အနိစ္စကို နိစ္စလို့ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ အနိစ္စကို နိစ္စ အမှတ်၊ အသိ၊ အယူ၊
အကြံ မှားတတ်တယ်။

အနတ္တကို အတ္တလို့ အမှတ်လွဲတယ်။ အကြံအစည် လွဲတတ်တယ်။
အယူအဆ အမြင်တွေ မှားတတ်တယ်။

အဲလို လွဲတတ်တာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပထမဆုံး အသုဘကို
သုဘလို့ အမှတ်မှား၊ အသိမှား၊ အကြံမှား၊ အယူမှား၊ အမြင်မှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တို့အတွက် အဲဒီ ဝိပုလ္လာသ ပြောင်းပြန်မြင်မှုကို ပပျောက်စေဖို့ရာအတွက်
ကာယာနုပဿနာ တရားကို ပေးတော်မူတယ်။

ဒုက္ခကို သုခလို့ မြင်တတ်၊ ထင်တတ်၊ ကြံစည်တတ်၊ ယူဆတတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဝေဒနာနုပဿနာကို ဟောတော်မူတယ်။

အနိစ္စကို နိစ္စလို့ မှတ်တတ်၊ သိတတ်၊ ကြံစည်တတ်၊ ယူဆတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တို့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက စိတ္တာနုပဿနာ တရားကို ဟောတော်မူတယ်။

အနတ္တကို အတ္တလို့ မှတ်တတ်၊ သိတတ်၊ ကြံစည်တတ်၊ ယူဆတတ်၊
မြင်တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဓမ္မာနုပဿနာကို ဟောတော်မူတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီလို အကြောင်းအရာတွေကို ထောက်ဆပြီးတော့ သတိ
ပဋ္ဌာန်တရားကို (၄)ပါးအောက် ယုတ်ပြီးတော့ မဟောဘူး။ (၄)ပါးထက်လဲ
ပိုပြီးတော့ ဟောတော်မမူပါဘူး။

မိခင်ဇရာဝတီ

တစ်နည်း

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ မြို့တော်ကြီး အခြား အခြားကမ္ဘာလောကမှာ ရှိကြတဲ့ မြို့တွေနဲ့ မတူတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော် ကြီး။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီးက အခြား အခြားကမ္ဘာမှာ ရှိကြတဲ့ မြို့တွေနဲ့ မတူဘူး။

ဘယ်လိုမတူသလဲဆိုတော့ အခြား အခြားမြို့ကြီး ပြကြီးများမှာ တော့ ဇာတိ ပဋိသန္ဓေ မွေးဖွားတာ ရှိတယ်။ အိုတာ ရှိတယ်။ နာတာ ရှိတယ်။ သေတာ ရှိတယ်။ သားဖွားခန်း ရှိတယ်။ ဆေးရုံ၊ သူအိုရုံ၊ ဘိုးဘွား ရိပ်သာ၊ သင်္ချိုင်းတွေ ရှိတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီးကတော့ ဇာတိပဋိသန္ဓေလဲ မရှိဘူး။ အိုတာ၊ နာတာ၊ သေတာ မရှိဘူး။ အခြား အခြားကမ္ဘာမှာရှိတဲ့ မြို့တွေ ပြတွေမှာတော့ စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေးစရာတွေ ငိုကြွေးမှုတွေ စိတ်ဆင်းရဲမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ပူလောင်ပြင်းပြမှုတွေ အားလုံးရှိပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရွှေမြို့တော်ကြီးကတော့ စိုးရိမ်ပူဆွေး စိတ်မအေးစရာတွေ မရှိ။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်မသက်သာ စိတ်နှလုံးမသာယာမှုတွေ မရှိတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီး။

အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီးကို သွားတဲ့အခါ အရပ်လေး မျက်နှာ လေးဘက်တံခါးရှိတဲ့ အရပ်လေးမျက်နှာ တံခါးရှိတဲ့ တံခါးလေးခု ရှိတဲ့ မြို့ကြီး ဥပမာထားကြတယ်။

အရှေ့အရပ်က လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အရှေ့အရပ်က လာတဲ့ကုန် ပစ္စည်းယူပြီး အရှေ့တံခါးကနေ ဝင်သွား မြို့ရောက်။

တောင်အရပ်က လာတဲ့လူတွေက တောင်အရပ်က ထွက်ကုန်တွေ ယူ တောင်ဘက်တံခါးက မြို့ဝင်။

အနောက်အရပ်က လာတဲ့လူတွေကလဲ အနောက်အရပ်က ထွက် ကုန်တွေယူပြီးတော့ အနောက်တံခါးက မြို့ဝင်ကြ။

မြောက်အရပ်က လာတဲ့လူတွေကလဲ မြောက်အရပ်က ထွက်ကုန် တွေယူ မြို့ရဲ့မြောက်တံခါးကပဲ ဝင်ကြတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အားလုံးမြို့တော်ကြီးကို ရောက်ကြတယ်။ အဲသလိုပဲတဲ့ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော် ကြီးကို ရောက်နိုင်ကြတယ်။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် လက်ကိုင်ပြီး တော့ ရွှေမြို့တော်ကြီးကို ဝင်ကြ။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ ရွှေမြို့တော် ကြီး ဝင်နိုင်ကြ။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ နိဗ္ဗာန် ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီး ဝင်ကြတယ်။

ဒါကြောင့် ပကတိမြို့နဲ့ မတူတဲ့ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော မြို့တော်။ မြို့တော်ရဲ့ တံခါး (၄)ပေါက်နဲ့တူတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။ အရပ်လေးမျက် နှာက လာကြတဲ့ လူတွေနဲ့ ယောဂီများနဲ့ တူပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဘယ်သတိပဋ္ဌာန်နဲ့ပဲသွားသွား နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော် ကြီး ရောက်နိုင်တာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ယနေ့ အားထုတ်နေကြတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်နေ ကြတဲ့ အာနာပါနုပဿနာ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ရဲ့ (၁၄)ပိုင်း ပိုင်းပြီး ဟောတာတွေထဲကမှ ဟောထားတဲ့ အချက်တွေထဲက ဒါတစ်ပိုင်းပါပဲ။ အခု ယောဂီများ အားထုတ်နေကြတယ်။

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှုမှတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အပိုင်းကို ရှုမယ်ဆိုရင် သတိပဋ္ဌာန် (၄)ပါးလုံး အားထုတ်ရာ ရောက်တယ်။ သတိပဋ္ဌာန် အားထုတ် ရာရောက်တော့ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး အားထုတ်ရာ ရောက်တယ်။

ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးလုံး အားထုတ်ရာရောက်တော့ မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ် လေးတန် ပွားများပြီးသား ရောက်တယ်။

မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန် ပွားများရာရောက်တော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီးလဲ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်နိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပဋိသန္ဓေ အို၊ နာ၊ သေဘေး ကင်းဝေးရာ အနှောင်အဖွဲ့အားလုံးတို့၏ ကင်းလွတ်ရာ ချုပ်တတ်၊ စပ်တတ်၊ ဖွဲ့တတ်တဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

တဏှာအရှုပ်အထွေးတို့၏ ကင်းဝေးရာ သန္တိစခန်းကြီးသို့ ရောက်ကြောင်း သန္တိစခန်း နိဗ္ဗာန်ရွှေမြို့တော်ကြီးသို့ ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သတိပဋ္ဌာန် လမ်းစဉ်များကို ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါ စေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု
တတိယနေ့ဟောစဉ်ပြီး၏။
🌀 🌀 🌀

စတုတ္ထနေ့ဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၄)ရက်နေ့၊ ည (၉:၃၀) နာရီအချိန်။

ရတနာဘဏ်တိုက်ကြီး

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်တွေဟာ ရတနာ ဘဏ္ဍာတိုက်ကြီးလိုပါပဲ။

သုတ္တန်ပိဋက ရတနာဘဏ်တိုက်ကြီး၊ ဝိနည်းပိဋက ရတနာဘဏ်တိုက်ကြီး၊ အဘိဓမ္မာပိဋက ရတနာဘဏ်တိုက်ကြီး။ ဒီဘဏ်တိုက်ကြီး (၃)တိုက် ရထားတာကိုက ဘုန်းကြီးတို့တတွေ အင်မတန် ကံကောင်းပါတယ်။

ဒီရတနာဘဏ်တိုက်ကြီးထဲက ထုတ်ပြီးတော့ သုံးလို့ စွဲလို့ မကုန်နိုင်ပါဘူး။ ညစဉ် ညစဉ် (၇)ရက် မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်နှစ်လုံးဟောလဲပဲ ဒီတရားတွေဟာ ကုန်မသွားနိုင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ အနေကပရိယာယေန- အကြောင်းအမျိုးမျိုး ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်။ ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မော- တရားတော်ကို။ ဒေသိတော- ဟောအပ်ပါပြီ။

အကြောင်းအမျိုးမျိုး၊ ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒါလို ဟောကြားတော်မူတဲ့ တရားတော်တွေအနက် သာသနာတော်ရဲ့ အစပိုင်း အသိဉာဏ်ပညာ မရသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များလဲ ရဖို့ရန်၊ သာသနာ

မိခင်ဧရာဝတီ

တော် အစပိုင်း အသိဉာဏ်ပညာ ရပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်များလဲ အဲဒီ ရပြီးသား ပညာ ပြန့်ပြောဖို့ရန်၊ ဘာဝနာပြီးပြည့်စုံဖို့ရာ အကြောင်း (၈)မျိုး မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တယ်။

ဘာဝနာပြီးပြည့်စုံရန် အကြောင်း (၈)မျိုး

မရသေးတဲ့ အသိဉာဏ်ပညာတွေ ရဖို့ရာ၊ ရပြီးသား ပညာများလဲပဲ ပြန့်ပြောတိုးပွားဖို့ရာ ဘာဝနာကိစ္စများ ပြီးပြည့်စုံဖို့ရာအတွက် အကြောင်း (၈)မျိုး။ အဲဒါက ဘာတွေလဲလို့ဆိုတော့-

နံပါတ် (၁)

ကိုးကွယ်ရာ ရှိကြရမယ်။

သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ သက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ် မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသွားတဲ့ အခါကျတော့ မိမိတို့ ကြည်ညိုလေးစားတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးကို ကိုးကွယ် ကြရမယ်။

အဲဒီလို ကိုးကွယ်ရာရှိခြင်းဟာ နံပါတ် (၁) အချက်။ တစ်နည်း အားဖြင့် ပြောရရင် ဒီ (၈)မျိုးကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များရဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းကြီး (၈)မျိုးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

နံပါတ် (၂)

မိမိတို့ ကိုးကွယ်အားထားတဲ့ ဘုရားဖြစ်စေ၊ ရဟန်းတော် များဖြစ်စေ ကြုံတွေ့တာနဲ့ မိမိတို့ သိလိုတဲ့ “ဣဒံဘန္တေကထံ”- ဒီ သဘောတရားက ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား။ “ဣမဿဘန္တေ ကောအတ္ထော”- ဒီအနက်အဓိပ္ပါယ်က ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား။

သိလိုစိတ်နဲ့ မေးမြန်းကြရတယ်။ သာမန်မေးကာမျှ မတ္တမဟုတ်။ လေးလေးစားစား မေးရမယ်။ မိမိမေးတဲ့အချက်ကို ဖြေကြားတဲ့အခါမှာ ကျကျနနမှတ်သား။

နံပါတ် (၃)

အဲဒီလို မေးမြန်းလျှောက်ထားပြီး ရရှိလာတဲ့ အဖြေများအပေါ်မှာ တရားဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်သော အဖြေများ ဆင်ခြင်ပွားများရမယ်။

နံပါတ် (၄)

အကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်။

နံပါတ် (၅)

ဗဟုသုတ အသင်အကြား အမြင်များအောင် ကြိုးစားရမယ်။

အဲဒီ ဗဟုသုတမှာ လောကီဗဟုသုတက တစ်မျိုး၊ လောကုတ္တရာ ဗဟုသုတက တစ်မျိုး။

လောကီနယ်ပယ်မှာ အသိများအောင် အမြင်များအောင်ဆိုပြီး သင်တာ ကြားတာက တစ်မျိုး။

လောကုတ္တရာနယ်ပယ်က တစ်မျိုး၊ တစ်နည်းအားဖြင့်၊ အခြား စာပေများ လေ့လာသင်ကြားပြီးတော့ ဗဟုသုတများတာက တစ်မျိုး။ ဗုဒ္ဓပိဋကတ်တော်ကို သင်ကြားပြီး ဗဟုသုတများတာက တစ်မျိုး။

အဲဒီနေရာမှာ အခြား အခြားလောကီဗဟုသုတတွေ သာသနာ တော်ရှိတဲ့ နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မရှိတဲ့နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် သာသနာတော်နဲ့ မကြုံတဲ့ဘဝမှာဖြစ်ဖြစ်၊ ကြုံတဲ့ဘဝမှာဖြစ်ဖြစ် လောကီ ဗဟုသုတများကို ရရှိနိုင်ပါတယ် အချိန်မရွေး။

လောကုတ္တရာ ဗဟုသုတခေါ်တဲ့ ပိဋကတော်လာ ဗဟုသုတမျိုး။ ဒီဗဟုသုတမျိုးကျတော့ ဘုရားသာသနာတော်နဲ့ ကြုံမှ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးမှာ ဘုရားသာသနာ ပြန့်နှံ့နေတာ မဟုတ်ဘူး။

ပွင့်တော်မူတဲ့ အခါမှာပင် ဘုရားသာသနာ ပွင့်လင်းစည်ပင်ရာ ဌာနက နည်းနည်းလေးရှိတာ။ နယ်ပယ်ဒေသအားဖြင့်လဲ အင်မတန် ကျဉ်း မြောင်းလှပါတယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်အနေအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ဘုရားသာသနာတော်

မိခင်ဧရာဝတီ

တည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ကမ္ဘာလူထုကြီး (၁၆)ပုံ တစ်ပုံ၊ (၁၆)စိတ် တစ်စိတ် စာလေးတောင် အနိုင်နိုင်ရှိပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ဗဟုသုတရှိဖို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ တွေ့ခဲ့ ကြုံခဲ့တဲ့ အသိဓာတ် အလိမ္မာတွေကို သိအောင် မြင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းကိုက ဗဟုသုတကို ပိုပြီးဖြစ်စေပါတယ်။

နံပါတ် (၆)

ပြီးတော့ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ အဲဒီလို ရသီလာတဲ့ အချက်အလက် တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာများကို စိတ်မဆုတ်နစ်ပဲနဲ့ ကြိုးစားရမယ်။

နံပါတ် (၇)

လူစုမိပြီဆိုရင် စကားသံတွေဟာ ညံပြီးတော့ တက်လာတယ်။ ပြောကြ ဆိုကြ၊ အဲဒီလို ပြောကြ ဆိုကြတော့ မြတ်စွာဘုရားက- “သန္နိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ” လူစုမိပြီ ဆိုရင် လုပ်ငန်း (၂)ခု လုပ်ကြရတယ်။

၁။ ဓမ္မိဝါကထာ တရားနဲ့လျော်တဲ့စကား ပြောကြားရမယ်။

၂။ အရိယောဝါတုဏှိဘာဝေါ- သို့မဟုတ် တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် နေရမယ်။

နံပါတ် (၈)

ခန္ဓာငါးပါးရဲ့ ဖြစ်မှု ပျက်မှုများကို ရှုပွားရမယ်။ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတော့ ပေါင်းပြီးတော့ ခေါ်ထားတာပါပဲ။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား။

ခန္ဓာငါးပါးကို (၂)မျိုး ခွဲလိုက်လို့ရှိရင်တော့ ရုပ်အစုနဲ့ နာမ်အစု။

(၅)မျိုး ခွဲမယ်ဆိုရင်တော့ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ် ဒီလို ခွဲကြရတယ်။

အဲဒီ ခန္ဓာငါးပါးထဲက ရုပ်ကိုဖြစ်စေ၊ နာမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ရုပ်ရဲ့သဘာဝ

လက္ခဏာကိုဖြစ်စေ၊ သာမညလက္ခဏာကိုဖြစ်စေ ရှုပွားကြရတယ်။

သာမညလက္ခဏာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲလို့ဆိုတော့ သာမညလက္ခဏာဆိုတာ ရုပ်တိုင်း၊ ရုပ်တိုင်း၊ နာမ်တိုင်း၊ နာမ်တိုင်းမှာ ဖြစ်ခြင်း၊ ရင့်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ ဖြစ်တဲ့အခိုက်၊ ရင့်တဲ့အခိုက်၊ ပျက်တဲ့အခိုက်လို့ အခိုက်သုံးပါးရှိတယ်။ အဲဒါဟာ သာမညလက္ခဏာပါပဲ။

အဲဒီ သာမညလက္ခဏာအားဖြင့် တည်ရှိနေတဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ တံဆိပ်၊ မမြဲတဲ့အမှတ်တံဆိပ်၊ ဆင်းရဲတဲ့အမှတ်တံဆိပ်၊ အစိုးမရတဲ့အမှတ်တံဆိပ်များ။

အဲဒီလို ရှုပွားပြီးတော့နေခြင်းဟာ (၈)ခုမြောက် ဗုဒ္ဓဘာသာများ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်နေရမယ့် လုပ်ငန်းကြီးပါ။ အဲဒီ (၈)မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံလို့ ရှိရင်တော့ မရရှိသေးတဲ့ အသိဓာတ်၊ အလိမ္မာဓာတ်တွေကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။ ရပြီးသား အသိဓာတ်၊ အလိမ္မာဓာတ်တွေလဲ ပြန်ပြောပြီးတော့ ဘာဝနာစခန်း အပြီးတိုင် လှမ်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်ရှိတဲ့အတိုင်း စောစောက အချက်အလက်တွေ (၈)မျိုးရှိတော့ ဒီအချက်အလက်တွေထဲက ယခု (၇)ရက် တရားစခန်းမှာ နံပါတ် (၈)ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးတို့ရဲ့ ဖြစ်ပုံ၊ ပျက်ပုံတို့ကို ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်းလို့ဆိုတဲ့ ဒီအချက်အလက်ဟာလဲပဲ မိမိရဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေ မိမိတို့မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရှုပွားဆင်ခြင်ခြင်းဟာ ယခုလို တရားအားထုတ်တဲ့အခါ ပိုပြီးတော့ ပြည့်စုံပါတယ်။

ပြောမယ်ဆိုရင် တစ်ဘဝ တစ်ခါသေတာတို့၊ ပျက်ချိန်တန်ခိုက်ပျက်တာတို့ ဒီသဘောမျိုးတွေကတော့ သမထသက်သက် အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ သိပြီးတော့ နေကြတာကိုး။

အဖြစ်အပျက်လို့ ပြောတဲ့စကားထဲမှာ တကယ့်အဖြစ်အပျက်ကို မြင်တယ်လို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။

ဝိပဿနာယတရား အားထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ အသေးစိတ်ဖြစ်စဉ် ရုပ်ရဲ့ဖြစ်စဉ် အသေးစိတ်၊ နာမ်ရဲ့ဖြစ်စဉ် အသေးစိတ်ကို

ရုပ်ဖြစ်နေတာ ပျက်နေတာ၊ နာမ်ဖြစ်နေတာ ပျက်နေတာ အသေးစိတ် ရှုမှတ်ကြရတယ်။

အဲလို အသေးစိတ် ရှုမှတ်တဲ့နည်းကို ဝိပဿနာ ခေါ်တယ်။ အသေးစိတ်ရှုမှတ်တဲ့နည်းမှ ဝိပဿနာ ဖြစ်တာကိုး။

ဒါကြောင့် မရရှိသေးတဲ့ ဉာဏ်ပညာများ ရရှိဖို့ရာ၊ ရရှိပြီးသား ဖြစ်တဲ့ အသိဓာတ် အလိမ္မာဓာတ်တွေ တိုးပွားပြီးတော့ ဘာဝနာပြီးပြည့်စုံ ခြင်းအကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ အချက်အလက်များ ယောဂီသူတော်စင် များ ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေ ဆုတောင်းရင်း ဘုန်းကြီး ရဲ့စကားကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု
စတုတ္ထနေဟောစဉ်ပြီး၏။
ဣ ဣ ဣ

ပဉ္စမနေဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၅)ရက်၊ ည (၉း၃၀)နာရီ အချိန်။

အရိယာဝါသတရား (၁၀)ပါး

ယောဂီသူတော်စင်များ တရားအားထုတ်လို့ တော်တော်လေး အသားကျလာကြပြီ။ အဲဒီတော့ ဒီနေဟောမယ့် တရားကတော့ “အရိယာ ဝါသ”တရား (၁၀)ပါး။

အရိယာဝါသဆိုတာ ရှေးအတိတ် အရှင် အရှင်မြတ်ကြီးတွေလဲပဲ ဒီတရားနဲ့ပဲနေတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်မှာရှိကြတဲ့ အရိယာတွေလဲ ဒီတရားနဲ့၊ နောင် လာလတ္တံ့ ဖြစ်ပေါ်ကြမယ့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များလဲ ဒီတရားတွေနဲ့ နေကြ လိမ့်မယ်။ ဒီတရားတွေက ဘာတွေလဲဆိုတော့-

မိခင်ဧရာဝတီ

ကျတော့ ပြုံးတယ်။ သဘောမကျတော့ မုန်းတယ်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အဲဒီလို အပြုံးအမဲ့ မရှိဘူး။ မျက်စိနဲ့ ရူပါရုံ မြင်တယ်။ မြင်တဲ့အခါကျတော့ နေဝသုမနော- ပြုံးပြီးတော့ ရွှင်ပြပြီး တော့လဲ မသွားပါဘူး။ နဒုဗ္ဗနော- စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာပြီးတော့ မဲ့ပြီး တော့လဲ မသွားဘူး။

ဥပေက္ခ ကောဝိဟရတိ သဘော သမ္ပဇာနော။

သတိသမ္ပဇ်နဲ့ လျစ်လျူရှုပြီးတော့ နေတယ်။ အဲဒီလို နေနိုင်ခြင်း ဟာ အရိယာအရှင်မြတ်တို့ရဲ့ ဣဒ္ဓိတစ်မျိုးတဲ့။ “အရိယံဒ္ဓိ”လို့ ခေါ်တယ်။

ပုထုဇဉ်များမှာ ဒီလိုနိုင်နင်းတဲ့ စိတ်မျိုး မရှိကြဘူး။ အရိယာများက မျက်စိနဲ့ ရူပါရုံကိုမြင်တော့ အဲဒီလို လျစ်လျူရှုနိုင်တယ်။ အရိယာအဆင့်မြက်

နံပါတ် (၁)

ပဉ္စင်ဝိပဿနာ ဟောတိ။

အချက်အလက် (၅)မျိုးကို ပယ်ရှားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အချက်အလက် (၅)မျိုးကို ပယ်ရှားပြီးတော့ နေတယ်။ ဘယ်လိုအချက်အလက် (၅)မျိုးလဲ ဆိုတော့ နိဝရဏ (၅)မျိုးပါပဲ။

- ကာမစွန့်နီဝရဏ - အာရုံငါးပါး ပယ်ရှားပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။
- ဗျာပါဒနီဝရဏ - သူ့အသက်ကို သေစေချင်တဲ့ ဒေါသ။ ဗျာပါဒ ပယ်ရှားပြီး နေ နိုင်တယ်။
- ထိနမိဒ္ဓိနီဝရဏ - ထိုင်းမှိုင်းတာကို ပယ်ရှားပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။
- ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကစ္စနီဝရဏ - ပျံ့လွင့်တာတို့ နောင်တ တဖန် ပူပန်တဲ့ တရားမျိုး ဖယ်ရှားပြီး နေနိုင်တယ်။
- ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ - သို့လော သို့လော သဘောမရှင်း ဝိစိကိစ္ဆာဆိုတဲ့ တရားဆိုးကို ဖယ် ရှားပြီးတော့ နေနိုင်တယ်။

အဲဒီ အချက်အလက် (၅)မျိုးကို ပယ်ရှားပြီးတော့ နေတယ်လို့ ခေါ်ရပါတယ်။

နံပါတ် (၂)

ဆဋ္ဌင်္ဂ သမ္ပန္နာဂတော ဟောတိ။

အင်္ဂါ (၆)တန်နဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ အင်္ဂါ (၆)တန် အချက်အလက် (၆)မျိုးဆိုတာ ဘာတွေလဲဆိုတော့-

စက္ခုနာ ရူပံဒိသွာ နေဝသုမနော ဟောတိ။ နဒုမ္ပနော။

ရိုးရိုးပုထုဇဉ်တွေကျတော့ မျက်စိနဲ့ ရူပါရုံမြင်ပြီးလို့ရှိရင် သဘော

မိခင်ဧရာဝတီ

နံပါတ် (၃)

“သတာရက္ခော ဟောတိ”- သွားတဲ့နေရာ၊ စားတဲ့နေရာ၊ စတဲ့ နေရာတွေမှာ သတိအစောင့်အရှောက် ရှိတယ်။

သာမန်ပုထုဇဉ်တွေဆိုရင် သတိအစောင့်အရှောက် မရှိကြဘူး။

နံပါတ် (၄)

“စတုရာပဿနော”- ဆိုတာ မှီရာလေးပါး ရှိတယ်။

မှီရာလေးပါးဆိုတာ အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးများ ကျတော့-

၁။ ပစ္စည်းပစ္စယတွေကို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သုံးဆောင်တယ်။

၂။ တစ်ချို့ကျတော့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သည်းခံတယ်။

ကျတော့ ပြုံးတယ်။ သဘောမကျတော့ မုန်းတယ်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အဲဒီလို အပြုံးအမဲ့ မရှိဘူး။ မျက်စိနဲ့ ရူပါရုံ မြင်တယ်။ မြင်တဲ့အခါကျတော့ နေဝသုမနော- ပြုံးပြီးတော့ ရွှင်ပြပြီး တော့လဲ မသွားပါဘူး။ နဒုဗ္ဗနော- စိတ်မသက်သာ နှလုံးနာပြီးတော့ မဲ့ပြီး တော့လဲ မသွားဘူး။

ဥပေက္ခ ကောဝိဟရတိ သဘော သမ္ပဇာနော။

သတိသမ္ပဇင်နဲ့ လျစ်လျူရှုပြီးတော့ နေတယ်။ အဲဒီလို နေနိုင်ခြင်း ဟာ အရိယာအရှင်မြတ်တို့ရဲ့ ကုဒ္ဓိတစ်မျိုးတဲ့။ “အရိယိဒ္ဓိ”လို့ ခေါ်တယ်။

ပုထုဇဉ်များမှာ ဒီလိုနိုင်နင်းတဲ့ စိတ်မျိုး မရှိကြဘူး။ အရိယာများက မျက်စိနဲ့ ရူပါရုံကိုမြင်တော့ အဲဒီလို လျစ်လျူရှုနိုင်တယ်။ အရိယာအရှင်မြတ် တို့ရဲ့ မိမိတို့စိတ်ကို နိုင်နင်းတယ်။ စိတ်နဲ့တစ်စုံတစ်ခု ကြံစည်ပြန်တော့လဲ ဒီအတိုင်းပဲ ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်း မဖြစ်ပဲနဲ့ သတိသမ္ပဇင်နဲ့ လျစ်လျူရှုနိုင်တယ်။

အရိယာများရဲ့ ကုဒ္ဓိ “အရိယိဒ္ဓိ”။

ပုထုဇဉ်များရဲ့ စိတ်ကတော့ ဒီလို အဆင်း၊ အသံစသည်တို့နဲ့ တွေ့ ကြုံဆုံစည်းလို့ မြင်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ် ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ဗူးသီးခြောက်များ ရေထဲမျောလိုက်သလိုပဲ။ ရေဗူးများ ရေထဲမျောလိုက်အလို ပေါလော ပေါလောနဲ့ ပုထုဇဉ်တို့ရဲ့စိတ်က။

အရိယာအရှင်မြတ်တို့ရဲ့ စိတ်ကျတော့ မြင့်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ် စတဲ့ စိတ်တွေ တွေ့ကြုံဆုံစည်းတဲ့အခါမှာ မြင့်ချောင်းမင်းကြီးများ ရေထဲမှာ ဆန်လိုက ဆန်၊ စုန်လိုက စုန်၊ အဲသလို အလိုရှိသလို ကုဋ္ဌာရုံတွေ့လဲပဲ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များက သဘောကျတယ်လို့ မရှိဘူး။ အနိဋ္ဌာရုံတွေ့တော့လဲ ဒုဗ္ဗနခေါ်တဲ့ နှလုံးမသာယာမှု မဖြစ်ဘူး။

အဲဒီလို စိတ်ကို နိုင်နင်းပြီးတော့ နေခြင်းဟာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ နေခြင်းမျိုး အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ အဲဒီလိုပဲ နေကြတယ်။

နံပါတ် (၃)

“သတာရက္ခော ဟောတိ”- သွားတဲ့နေရာ၊ စားတဲ့နေရာ၊ စတဲ့ နေရာတွေမှာ သတိအစောင့်အရှောက် ရှိတယ်။

သာမန်ပုထုဇဉ်တွေဆိုရင် သတိအစောင့်အရှောက် မရှိကြဘူး။

နံပါတ် (၄)

“စတုရပသေနော”- ဆိုတာ မှီရာလေးပါး ရှိတယ်။

မှီရာလေးပါးဆိုတာ အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးများ ကျတော့-

၁။ ပစ္စည်းပစ္စယတွေကို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သုံးဆောင်တယ်။

၂။ တစ်ချို့ကျတော့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သည်းခံတယ်။

၃။ ဌာတစ်ချို့ကျတော့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ရှောင်ကြဉ်တယ်။

၄။ တစ်ချို့ကျတော့ ပညာနဲ့ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ပယ်ဖျောက်တယ်။

အဲဒီလို မှီရာလေးပါးနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူတယ်။

နံပါတ် (၅)

ပနုဏ္ဏပစ္စေက သစ္စော။

လောကဇာတိ- လောကသည်။ အန္တဝါ- အဆုံးရှိ၏။ လောကော- လောကသည်။ အနန္တဝါ- အဆုံးမရှိ အစရှိသည်ဖြင့် ယူတဲ့ အခြားအခြား တိတ္ထိတို့ရဲ့သစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်တို့ရဲ့ အယူအဆ၊ အဲဒီ အယူအဆကို နှုတ်ပယ်ပြီးတော် မူတယ်။ အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ။

ဝိပဿနာပုဂ္ဂိုလ်

နံပါတ် (၆)

“သမဝယျ သဌေသနော”-ဆိုတာ ရှာမှီးခြင်းအားလုံးကို ပယ်စွန့် တော်မူကြပြီး ဖြစ်ရောက်မူတယ်။ အာရုံငါးပါးကို ရှာမှီးခြင်း ပယ်စွန့်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။ ဘဝကို ရှာမှီးခြင်း ပယ်စွန့်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။

ဗြဟ္မစရိယ- မြတ်သောအကျင့် ကျပြန်တော့ ဗြဟ္မစရိယကို ရှာမှီး မူဟာလဲ ငြိမ်းပြီးတော့ သွားတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အာရုံငါးပါးကိုလဲ မရှာတော့ဘူး။ ဘဝကိုလဲ မရှာဘူး။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ဖို့ “ပဋိပဿဒွါ”- ငြိမ်းအေးသွားပြီတဲ့။ ဆုံးခန်းတိုင်မြောက် ရောက်သွားပြီ။

နံပါတ် (၇)

“အနာဝိသသင်္ကပ္ပေါ”- အရှင်မြတ်ကြီးများဟာ မနောက်ကျူတဲ့ အကြံရှိတယ်။ ကြည်လင်တဲ့ အကြံအစည်။

ဘာတွေလဲလို့ဆိုတော့ “နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ”- ကုသိုလ်တရားတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကြံစည်ရှိတယ်။

“အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ”- သူတစ်ပါးကို ညှင်းဆဲတဲ့ အကြံမရှိပဲနဲ့ မေတ္တာ ထားတဲ့ အကြံအစည်တွေပဲ ရှိတယ်။

“အဝိဟိသ သင်္ကပ္ပ”- မညှင်းဆဲတဲ့ အကြံအစည်ပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါ မနောက်ကျူတဲ့ အကြံပါပဲ။

နံပါတ် (၈)

“ပဿဒ္ဓ ကာယသင်္ခါရော ဟောတိ”- ကာယသင်္ခါရ ငြိမ်းပြီ။ ချမ်းသာကိုလဲ ပယ်စွန့်၊ ဆင်းရဲကိုလဲ ပယ်စွန့်၊ နှစ်မျိုးကို ပယ်စွန့်ပြီးတော့။

သုခဿစ ပဟာနာ ဒုက္ခဿစ ပဟာနာ

ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ ဒေါမနဿာ နံ အတ္ထိဂံမာ။

ဝမ်းနည်းမှု၊ ဝမ်းမြောက်မှု (၂)မျိုး စောစောစီးစီးထဲက ချုပ်ပျောက် ပြီးတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအောင် သတိမဲ့စင်ကြယ်ခြင်း ရှိတဲ့ စတုတ္ထဈာန် ရရှိပြီးတော့နေတော့ ငြိမ်းအေးသော ကာယသင်္ခါရလဲ ရှိကြတယ်။

နံပါတ် (၉)

“သုဟုမုတ္တ စိတ္တောဟောတိ”- တပ်မက်မှု ရာဂမှ စိတ်ကလေး လွတ်ပြီ။ အမျက်ထွက်မှု ဒေါသကလဲ လွတ်ပြီ။ တွေဝေမှု မောဟကလဲ

စိတ်ကလေး လွတ်ပြီ။ ဟော- သုဟုမုတ္တစိတ် ရှိတော်မူကြတယ်။

နံပါတ် (၁၀)

“သုဟုမုတ္တပညော”- ဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့- ငါရဲ့စိတ်ဟာ တပ်မက်မှု ရာဂမှလွတ်ပြီ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ငါသည် ရာဂကို ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီ။ ထန်းပင်အမြစ်ကနေပြီးတော့ နှုတ်လိုက် သလိုပဲ။ အမြစ်အရင်းပါမကျန်အောင် ရာဂကို နှုတ်ပယ်အပ်ပြီ။ နောင်အခါ မှာ ငါ့သန္တာန်မှာ မဖြစ်ပေါ်တော့ဘူးလို့ အသိဉာဏ်ပညာ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါသကိုလဲ ဒီအတိုင်းပဲ။

ငါ့သန္တာန်မှာ အမျက်ထွက်မှု ဒေါသ ပယ်ပြီးပြီ။ ဥစ္ဆိန္ဒမူလော- အမြစ်အရင်းပါမကျန် ပယ်အပ်ပြီ။ တာလဝတ္ထုကတော့- ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ။ အာယတိ အနုပ္ပါဒ ဓမ္မော- နောက်တစ်ချိန် ငါ့သန္တာန်မှာ အမျက်ထွက်မှု ဒေါသ မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီလို သိတဲ့ဉာဏ်ပညာ ရှိတယ်။

ပြီးတော့ မသိတွေဝေမှု မောဟကိုလဲ ပယ်အပ်ပြီ။ အမြစ်အရင်းပါ မကျန်အောင် နှုတ်မယ်အပ်ပြီ။ ထန်းပင်ရာ ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ။ နောင်အခါ မဖြစ်တဲ့သဘော ရှိတယ်။ အဲဒီလို ဆင်ခြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာ လဲ ရှိပါတယ်။

ယခုလို့ အစဉ်အတိုင်း ပြောခဲ့တဲ့ တရား (၁၀)မျိုး။ အဲဒီ (၁၀)မျိုးနဲ့ ရှေးရှေးက အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ နေခဲ့ကြတယ်။

ပုထုဇဉ်နဲ့ မတူဘူး။ ပုထုဇဉ်တွေဆိုတာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ တစ်ခြားစီ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အမိုက်ကနေပြီးတော့ အလင်း ရောက်ပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။ အရှုပ်ကနေ အရှင်းရောက်ပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။ အညစ်ကနေပြီးတော့ အစင်၊ အနောက်ကနေပြီးတော့ အကြည်၊ အပူပျောက် ပြီးတော့ အအေးရောက်တော်မူကြတယ်။ ဒါ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေ။

ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ မိုက်ရှုပ်ညစ်နောက် အပူမပျောက်ကြ သေးဘူး။ ဒါကြောင့် မိုက်ရှုပ်ညစ်နောက် အပူပျောက်တော်မူကြပြီးတဲ့

မိခင်ဧရာဝတီ

အရိယာအရှင်မြတ်များ၊ ရှေးကအရိယာ အရှင်မြတ်များ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလမှာ ဖြစ်နေကြတဲ့ အရိယာအရှင်မြတ်များ၊ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့ဖြစ်တဲ့ အရိယာ အရှင်မြတ်များဟာ ဒီတရား (၁၀)မျိုးတို့နဲ့ ပြည့်စုံပြီးတော့ နေတော်မူကြပါတယ်။

အဲဒီလို အရှင်မြတ်ကြီးတွေ ယခုလို ကောင်းမွန်တဲ့ တရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီးတော့ နေနိုင်တာ ဘာကြောင့်လဲလို့ဆိုတော့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်စဉ်တရားတွေအတိုင်း ကျင့်ကြလို့ပါပဲ။

ယခု ယောဂီများ ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်နေကြတဲ့ ကျင့်စဉ်တွေ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်လို့ပါပဲ။

အဲဒီလို သီလကနေစပြီးတော့ သမထ၊ ဝိပဿနာတရားတွေ အဆင့်ဆင့် အားထုတ်တဲ့အတွက် အားထုတ်မှ ဟောဒီ အရိယာအရှင်မြတ် ကြီးတွေ ရသိထားတဲ့ တရားတော်များကို လက်ကိုင်ထားနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လက်ကိုင်ထားနိုင်ခြင်းအကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ သီလလမ်းစဉ်၊ သမထလမ်းစဉ်၊ ဝိပဿနာလမ်းစဉ်များ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ပြီး တော့ လာလိုက်တာ သမထပိုင်းက နေပြီးတော့ ဝိပဿနာပိုင်း ကူးလာ၊ သမထတရားနဲ့ပဲ သမထသမာဓိနဲ့ပဲ စောစောကပြောတဲ့ အရိယာအရှင်မြတ် ကြီးများ ပြည့်စုံတဲ့အချက်အလက် ငါးမျိုး ပယ်ပြီးသား ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်း မိမိတို့ဟာလဲပဲ အရိယာအရှင်မြတ်ကြီးများ အတုလိုက်ပြီးတော့ နီဝရဏငါးမျိုး အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ဖယ်ရှားနိုင်ကြပါတယ်။

အဲဒီကနေပြီး သမာဓိမှတစ်ဆင့် ဝိပဿနာ “ဝိ”ထူးထူးခြားခြား “ပဿနာ” မြင်တာ။

သူသိ ငါသိ သူမြင် ငါမြင်တွေ့ကတော့ ရိုးရိုးမြင်ကြတာ။ ဝိပဿနာ ဆိုတာက သူသိ ငါသိ ကမ္ဘာသိကို ကျော်လွန်ပြီးတော့ မြင်တဲ့ ထူးခြားတဲ့ အမြင်၊ အမြင်ထူး။

အဲဒီ အမြင်ထူးဟာလဲ အဆင့်ဆင့် ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို အဆင့်ဆင့် မြင်ပြီးတော့ သွားမယ်ဆိုရင် ရှေးအရိယာအရှင်မြတ်ကြီးများကဲ့သို့ အန္တ

ပုထုဇဉ်မှ ကလျာဏပုထုဇဉ်၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်မှ အရိယာအဆင့်သို့ ရောက်
ရှိနိုင်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပုထုဇဉ်အဆင့်မှ အရိယာအဆင့်သို့ ရောက်
အောင် ကောင်းမြတ်တဲ့ ဘာဝနာလမ်းစဉ်တို့ကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ကြိုး
စားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု
ပဉ္စမနေဟောစဉ်ပြီး၏။
🌀 🌀 🌀

ဆဉ္စမနေဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၆)ရက်နေ့၊ ည (၉:၃၀)
နာရီအချိန်။

အမှောင် (၅)သင်း အလင်း(၅)ပါး

- တရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီများအား အမှောင် (၅)သင်း၊
အလင်း (၅)ပါး တရားတော်ကို ဟောပါမယ်။ အမှောင် (၅)သင်းဆိုတာ-
၁။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုးအပြစ်ကို မသိနိုင်တဲ့
“ကမ္မသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီး။
၂။ ရုပ်ဓမ္မ၊ နာမ်ဓမ္မတို့ကို ခွဲခြားမသိနိုင်တဲ့ “ဓမ္မသမ္မောဟ”
အမှောင်ကြီး။
၃။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်းကို မသိနိုင်တဲ့
“ပစ္စယသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီး။
၄။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ် လက္ခဏာကို
မသိနိုင်တဲ့ “လက္ခဏသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီး။
၅။ ဒုက္ခအနှောင်အဖွဲ့အားလုံးတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ သန္တိစခန်းကြီးကို
မသိနိုင်တဲ့ “နိဗ္ဗာနသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အလင်းကြီး (၅)ပါးဆိုတာကတော့-

- ၁။ ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုးအပြစ်ကို သိနိုင်တဲ့ “ကမ္မဿကတဉာဏ်” အလင်းကြီးတစ်ပါး၊
- ၂။ ရုပ်တရား, နာမ်တရားတို့ကို သိနိုင် မြင်နိုင်တဲ့ “ဓမ္မဝေဒနာဉာဏ်” အလင်းကြီးတစ်ပါး၊
- ၃။ ရုပ်တရား, နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်းကို သိနိုင်တဲ့ “ပစ္စယပဋိဝေဓဉာဏ်” အလင်းကြီးတစ်ပါး၊
- ၄။ ရုပ်တရား, နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ် လက္ခဏာကို သိနိုင် မြင်နိုင်တဲ့ “လက္ခဏပဋိဝေဓဉာဏ်” အလင်းကြီးတစ်ပါး၊
- ၅။ ဒုက္ခအနှောင်အဖွဲ့အားလုံးတို့ ငြိမ်းအေးရာ သန္တတိဓနန်းကြီးကို သိနိုင် မြင်နိုင်တဲ့ “နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓဉာဏ်” အလင်းကြီးတစ်ပါး တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှောင်နဲ့အလင်း တွဲဖက်ပြီးတော့ ဟောပါမယ်။ ပထမအမှောင်နဲ့အလင်းက အပြစ်ကင်းပြီး ကောင်းကျိုးပေးခြင်း လက္ခဏာရှိတဲ့ ကုသိုလ်ကံ၊ အပြစ်ရှိပြီး မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံ။ အဲဒီ ကံ(၂)ပါးတို့ရဲ့ အကျိုးအပြစ်ကို မသိနိုင်တဲ့ အမှောင်ကြီးကို “ကမ္မဿမောဟ”လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ အမှောင်ထုကြီးထဲက လွတ်မြောက်နိုင်ရန် ကံသာအမိ, ကံသာအဖ ဘယ်သူမပြု မိမိမှု၊ အကြောင်းရှိရာ အကျိုးလာ၏။ “ဆင်စွယ်မှန်ငြားပိုးမစားသို့”စတဲ့ စကားတွေဆိုရင် ရပ်သုံး ရွာသုံးများဖြစ်ပြီး ကမ္မဿကတဉာဏ်အလင်းဓာတ်ဆောင် စကားများ ဖြစ်ပါတယ်။

ကံဟုမူလ သမ္ပုဒ္ဓတို့ ဟောပြသည်မှာ အရင်းသာရှင် ဥစ္စာဘောဂ ဇီဝိတနှင့် သုခပွားရန် ဤလူ့ထဲ၌ ဉာဏ်ဝီရိယ ပယောဂတည်း။

“ကံယုံ ဆူးပုံမနင်းရ” စတဲ့ စကားတွေဟာ ကံကိုချည်း ပုံမချလို့ သတိပေးစကားများ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုသိုလ်ကံရဲ့ အကျိုးသိတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ “ရဟန်းတို့ ဒါနအကျိုးကို ငါဘုရားကဲ့သို့ သိမယ်ဆိုရင် စားဆဲထမင်းလုပ်ကိုပင် မစားပဲ လှူဒါန်း

ကြမှာပဲ”လို့ ဟောကြားတော်မူတဲ့ စကားတော်။

ဘုရားမြတ်စွာနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တတို့ သင်္ကန်းတစ်ထည်စီ အပြန်
အလှန် လှူဒါန်းကြရာမှာ-

မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိပုတ္တရာအား သင်္ကန်းလှူတာ ပိုပြီး
တော့ အကျိုးများတယ်ဆိုတဲ့ စကားတော်များကို ထောက်ထားမယ်ဆိုရင်
ကုသိုလ်ကံအကျိုး သိမ္မုရဲ့တန်ဖိုးကြီးမားတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပြီးတော့
စောစောကပြောတဲ့ စကားတွေဟာ ကုသိုလ်ကံအကျိုး သိဖို့ တွန်းအားပေး
တဲ့ စကားများ ဖြစ်ပါတယ်။

အကုသိုလ်ကံရဲ့ အပြစ်အနာအဆာကို မသိတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
တော့ ပြာဖုံးနေတဲ့ မီးခဲ၊ သိသူ၊ မသိသူ နှစ်ယောက် မီးခဲကိုင်တွယ်တာချင်း
လဲ မတူ၊ မီးပူခံရတာချင်းလဲ မတူတာကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် အကုသိုလ်ရဲ့
အပြစ်အနာအဆာ မသိကြသူ၊ မသိသူ၊ နားမလည်သူ၊ လက်မခံသူများအဖို့
ခုရောနောင်ပါ ဆုံးရှုံးမှု၊ နစ်နာမှု၊ ပူပန်မှုများသာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ့လူသားတိုင်းရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် မြေဓာတ်
(၂၀)၊ ရေဓာတ် (၁၂)မျိုး၊ မီးဓာတ် (၄)မျိုး၊ လေဓာတ် (၆)မျိုး၊ အခြေခံပင်မ
ဓာတ် (၄)ပါးကို (၄၂)ပုံ အခြေခံထားပြီး ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။

အဲဒီလို ဓာတ် (၄)ပါး ဖွဲ့စည်းပုံချင်း လူချင်းတူပါသော်လဲ အသက်
ရှည်၊ တို၊ ရုပ်ရေလှ၊ မလှ၊ ကျန်းမာ၊ မကျန်းမာ၊ ဥစ္စာရှိ၊ မဲ့ စသည်များ
ခြားနားပြီးတော့ နေပါတယ်။

ဘယ်လိုပင် လူတန်းစားညီမျှအောင် ဆောင်ရွက်ကြပေမယ့် ကံစီမံ
ရာ ကံဆွဲငင်ရာ ကံသံသရာ တရားခုံရုံးက ဆုံးဖြတ်ရာအတိုင်း လိုက်နာကြရ
ပါတယ်။

အလောင်းတော်ကြီးများဟာ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုး
အပြစ်ကို သိရှိနားလည်တဲ့ ကမ္မဿကတဉာဏ်ကြီး လက်ခံကျင့်သုံးတော်
မူခဲ့ကြသဖြင့် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ ပေါ်ထွန်းခဲ့
ပါတယ်။

ယခုအခါမှာ ဒီကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီးကို ရသူ

မိခင်ဇရာဝတီ

ကမ္ဘာမှာ နည်းပါးလှပါတယ်။ ကမ္ဘာလူထုကြီး (၁၆)ပုံ ပုံ၊ (၁)ပုံမျှလောက်သာ ရှိမယ်ထင်ပါတယ်။

ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုးအပြစ်ကို နားလည်တဲ့ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီးကို ရရှိနေကြတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာများအဖို့ မိရိုးဖလာ ရလဒ်ကောင်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

နံပါတ် (၂) အမှောင်နဲ့အလင်းကြီးကို ဆက်ပြီးတော့ ဟောပါမယ်။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မဟုတ်။ ရုပ်ဓမ္မ၊ နာမ်ဓမ္မ အစစ်တွေသာ ဖြစ်တယ်လို့ မသိနိုင် မမြင်နိုင်တဲ့ အမှောင်ကြီးက “ဓမ္မသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အမှောင်ကြီးကျနေပြီ၊ ကျလာပြီဆိုတော့ အထင်မှား၊ အမှတ်မှား၊ အကြံမှား၊ အသိမှား၊ အမြင်မှား၊ အယူမှား ဖြစ်လာပါတယ်။ ထင်ရှားအောင် ပြောရရင် ရုပ်နာမ်တရားတို့ကို ရုပ်နာမ်တရားလို့ မထင်မှတ်ပဲ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမလို့ အထင်မှားလာပါတယ်။ အထင်လွဲလာပါတယ်။ အကြံအသိ မှားလာပါတယ်။ အကြံအသိ လွဲလာပါတယ်။ အမြင်အယူ လွဲလာပါတယ်။

အဲဒီလို အလွဲကြီးတွေ အမှားကြီးတွေ လွဲမှားလာပြီဆိုတော့ “သက်သတ်ခိုးမှု ကာမေသု သုံးခုကာယကံ” ဆိုတဲ့ ကာယဒုစရိုက်တွေ၊

“မုသားဆိုပြော ဂုံးချောရန်တိုက် အမိုက်အမဲ ဆဲရေးခြောက်ခြိမ်း အပြိန်းစကား နေ့စဉ်ပွား လေးပါးဝစီကံ”ဆိုတဲ့ ဝစီကံလေးပါး ဒုစရိုက်တရားတွေ၊

“သူဥစ္စာကို ပိုင်ဆိုင်လို့မူ သူ့သက်ဇီဝ သေစေချင်ဟူ အယူမှောက်မှား ဤသုံးပါး မှတ်သားမနောက်”ဆိုတဲ့ မနောဒုစရိုက်တွေ၊

ကိုယ်တိုင်လဲ ပြုကြ၊ သူတစ်ပါးကိုလဲ တိုက်တွန်းကြ၊ သူတစ်ပါးပြုတာကိုလဲ ချီးမွမ်းကြ၊ အားပေးကြ ဖြစ်လာတော့ ဒုစရိုက်ကံတွေဟာ (၄၀) ဖြစ်လာပါတယ်။

အဲဒီ ဒုစရိုက်တရားကြီးတွေက ဤကမ္ဘာကြီးရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေပါတယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

ဒုစရိုက်တို့ရဲ့ အရင်းဖြစ်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ တရား ဆိုး တရားပျက်တွေကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ ပပျောက်ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်ဖို့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ကို သိနိုင် ခွဲခြမ်းနိုင်တဲ့ သိနိုင် မြင်နိုင်တဲ့ “ဓမ္မ ဝေဒနာနဉာဏ်” အလင်းဓာတ်ကြီးဟာ အရေးပါလှပါတယ်။

ဒီတရားသဘောကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်တဲ့ ဓမ္မဝေဒနာနဉာဏ် အလင်း ဓာတ်ကြီးဟာ အပြောလွယ်သလောက် လက်တွေ့အလုပ်မှာ မလွယ်ပါဘူး။

ရုပ်အသံ၊ နာမ်အသံတွေကိုပင် ဘုရားရှင် ပွင့်ပေါ်လာမှ သိကြရ တာပါ။ အဲဒီ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သင်အံ့ကျက် မှတ် အသဲစွဲအောင် လေ့ကျင့်၊ ဉာဏ်အမြင်ပေါက်အောင် အားထုတ်နိုင်မှ ဒီအလင်းဓာတ်ကြီး ရမှာပါ။

ပင်လယ်၊ သမုဒ္ဒရာ ရေရဲ့အရသာကို တစ်ပေါက်တစ်စက်လောက် မြည်းစမ်းကြည့်တာနဲ့ သိရတာလို ကျယ်ဝန်းလှတဲ့ အဘိဓမ္မာတရားတော် ကြီးထဲက ဝါယောဓာတ် (၁)လုံး ထုတ်ပြီးတော့ အသုံးချကြည့်ကြပါစို့။

မိမိတို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အသုံးချနေတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေကို ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောဓာတ်ကို အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခုဆိုတဲ့ အတိုင်း ပဓာနကျတဲ့စိတ်။

အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ အဲဒီစိတ်ကလေးကို ငြိမ်သက်ပြီးတော့နေအောင် သမာဓိရအောင် တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ် ယှက်အောင် အားထုတ်ကြရမှာပါပဲ။

အဲဒီလို အားထုတ်လို့ စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက် ဘူးဆိုရင် သမာဓိ ရလာပြီ။ အဲလို သမာဓိရလာရင် “သမာဓိရ တည်ကြည် က စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ”ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း စိတ်တည်ကြည်မှုကို အခြေခံလိုက်တော့ စိတ်ဟာ သန့်ရှင်းလာတယ်။

အဲဒီလို စိတ်စင်ကြယ်လာပြီဆိုရင် “စိတ်စင်ကြယ်သွား ရုပ်နာမ်များ ပိုင်းခြားခွဲ၍သိ” စိတ်မစင်ကြယ်ဘဲနဲ့ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ ပိုင်းခြားခွဲသိဖို့ရာ မလွယ်ပါဘူး။ စိတ်စင်ကြယ်မှ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ ပိုင်းခြားပြီး သိနိုင်ပါ တယ်။

မိခင်ဇရာဝတီ

အဲဒီလို ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ ပိုင်းခြားပြီး သိနိုင်တဲ့ ဓမ္မဝဂ္ဂတ္ထာန အလင်းဓာတ်ကြီးရမှ အမှားကြီးတွေ၊ အလွဲကြီးတွေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးတွေ ပျောက်ပြီး ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ရမှာပါ။

နံပါတ် (၃) အမှောင်နဲ့အလင်းကို ဆက်ပြီးတော့ ဟောပါမယ်။ အကြောင်းဆက် အကျိုးဆက် ဖြစ်ပွားပြီးတော့နေတဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား တို့ရဲ့ လျှင်မြန်လှတဲ့ အနိစ္စအချက်ကိုလဲ မသိ၊ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလှတဲ့ ဒုက္ခအချက်ကိုလဲ မသိ၊ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် အတ္တမဟုတ်လို့ ဒီလိုလဲ မမြင်နိုင်တဲ့ အမှောင်ကြီးကိုတော့ “ပစ္စယသမ္မောဟ” လို့ ခေါ်ရပါတယ်။

အဲဒီ အမှောင်ထုကြီး လင်းထင်းနိုင်ရန် လင်းထင်းနိုင်ဖို့ရာအတွက် အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ ဒီအမှောင်ထုကြီး မလင်းတဲ့အတွက် ဒီရုပ်တရား နာမ်တရားတွေဟာ ပြုလုပ်သူရှိမှ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆမှား ကြီးလဲ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။

ဒီရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ဖို့ရာ အကြောင်းမရှိ။ မိမိ ဘာသာ ဖြစ်နေတာပဲ သူ့ဘာသာ သူ့အလျောက် ဖြစ်နေတာပဲလို့ အကြောင်း ကင်းတဲ့ အယူအဆမျိုးတွေလဲ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။

အဲဒီ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်းမှန် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နည်း၊ ပဌာန်းနည်းအတိုင်း မယူဆပဲ တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဗြဟ္မာတွေကနေပြီးတော့ ဒီရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေကို ဖန်ဆင်းပေးနေတာပဲလို့ ထွေရာလေးပါး မဟုတ်မဟတ်တွေကို အကြောင်းလို့ ယူဆပြီး အဲလို လွဲမှားမှုလဲ ဖြစ်လာ တတ်ပါတယ်။

ဒီရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အကြောင်းဟာ ရှေးကံဟောင်းတစ်ခု ထဲသာပါပဲလို့ ဒီလိုလဲ လွဲလာတတ်ပါတယ်။

အဲဒီလို လွဲမှားမှုကြီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတော့ ဒီအလင်းဓာတ်ကြီး တွေ ရရှိဖို့ရာအတွက် အကြောင်းဆက် အကျိုးဆက် ဟောကြားပြီးတော့ ထားခဲ့တဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း၊ ပဌာန်းများကို သင်အံ့လေ့လာ မြင်အောင် အားထုတ်မှ ဒီအလင်းဓာတ်ကြီး ရနိုင်မှာပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

အနည်းဆုံး ဓာတ်လေးပါးတို့ရဲ့ အကြောင်းနဲ့ မြင်သိစိတ်စသည်တို့ရဲ့ အကြောင်းဟာ ဝတ္ထုအာရုံ နှစ်မျိုးပဲ။ အဲဒီလောက်မျှ မြင်အောင် ထင်အောင် ရှုမှတ်ပွားများနိုင်မယ်ဆိုရင် “ပစ္စယ ပဋိဝေဓဉာဏ်” အလင်း ဓာတ်ကြီးကို ရနိုင်ပါပြီ။

နံပါတ် (၄)ဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကို မမြင်နိုင်တဲ့ အမှောင်ကိုတော့ “လက္ခဏသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီးလို့ ဒီလို ခေါ်ရပါတယ်။

အဲဒီ လက္ခဏသမ္မောဟ အမှောင်ကို ရှင်းလင်းနိုင်တာက သမ္မသန ဉာဏ်က စပြီးတော့ လေ့ကျင့်အားထုတ်ကြရမှာပါပဲ။

ခန္ဓာဒိနည်း ဖွဲ့စည်းပြီးကာ သုံးဖြာလက္ခဏာ သုံးသပ်ရ သမ္မသနဉာဏ်။
မိမိတို့ ရှုမှတ်နေတဲ့ ဝါယောရုပ် ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောရုပ် ရှုမှတ်တဲ့စိတ်။

အရှုမှတ်ခံဖြစ်တဲ့ ဝါယောရုပ်နဲ့ စိတ်ကို ခန္ဓာဖွဲ့လိုက်တော့ တိုက်ရိုက်က ရူပက္ခန္ဓာနဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

အဲဒီလို ခန္ဓာဖွဲ့ပြီးတော့မှ အဲဒီ ရုပ်ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ စေတသိက်ခန္ဓာတို့ဟာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ မြင်အောင် ထင်အောင် လက္ခဏာယာဉ်တင်ပြီး ရှုပွားနိုင်မှ “လက္ခဏပဋိဝေဓ” ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးကို ရမှာပါပဲ။

အဲဒီ လက္ခဏပဋိဝေဓ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးနှင့်တကွ ကမ္မဿကတ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်၊ ဓမ္မဝေဒနာ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်၊ ပစ္စယပဋိဝေဓဉာဏ် အလင်းဓာတ်၊ လက္ခဏပဋိဝေဓ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးကို ရရှိတော်မူကြတဲ့ ဘုရားမြတ်စွာ ပစ္စေကာနှင့် အရိယာအပေါင်း သူတော်ကောင်းကြီးတို့ဟာ အဲဒီ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးတို့ကို အခြေခံပြီးမှ ကိလေသာ အမှိုက်အမဲ သံယောဇဉ် အမှိုက်အမဲ ဝဋ်ဒုက္ခမှာ ချည်တတ် နှောင်တတ် တုတ်တတ်တဲ့ တဏှာအရှုပ်အထွေး ဘေးဒုက္ခဟူသမျှတို့ကို ကြွင်းအကျန်မရှိ ချုပ်ငြိမ်းရာ သန္တိခရီးကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီလို အရှင်မြတ်ကြီးတို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူခဲ့ကြတဲ့ သန္တိခရီး

မိခင်ဇရာဝတီ

ကြီးကို မမြင်နိုင်တဲ့ အမှောင်ကြီးကတော့ “နိဗ္ဗာနသမ္မောဟ” အမှောင်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အမှောင်ကြီးကို ရှင်းလင်းပြီးပေးနိုင်တာက မဂ်ဉာဏ်လေးပါး ဆိုတဲ့ “နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓ” ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု ဟောခဲ့တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီး (၅)မျိုးထဲမှာ ကမ္မဿကတ ဉာဏ် သမ္မာဒိဋ္ဌိခေါ်တဲ့ နံပါတ် (၁)အလင်းဓာတ်ကြီးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အလင်းဓာတ် အစစ်မဟုတ်သေးပါဘူး။ သံသာရအလင်း၊ ကမ္ဘာ့ အလင်းမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျန်တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီး လေးမျိုးတို့သာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အလင်း အစစ်အမှန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အလင်း အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မဝဝတ္ထာန ဉာဏ်၊ ပစ္စယပဋိဝေဓဉာဏ်၊ လက္ခဏပဋိဝေဓဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓဉာဏ် အဆင့်ဆင့်တို့ကို ရရှိနိုင်တို့ရာအတွက် မြတ်စွာဘုရားက အဘိဓမ္မာဒေသနာ တော်မြတ်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာက ရေတွေ ရောနေတဲ့ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာကြီး ရောနေတဲ့ ရေတွေထဲကနေပြီး ခွဲခြားပြီး ဒီရေတွေကတော့ ဂင်္ဂါရေ ဒီရေတွေက ယမုန်နာရေ ခက်ခက်ခဲခဲ ခွဲခြားပြရတာလို ဒီတရား က ဖဿ၊ ဒီတရားက ဝေဒနာ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားပြီးတော့ ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို ဟောကြားပြီးလာတော့ လောကနည်း၊ အဘိဓမ္မာနည်းလို (၂)မျိုး ရှိတာထဲက အဘိဓမ္မာနည်းပါပဲ။ လောကနည်းဆိုတာ လောကမှာ သုံးစွဲရပါတယ်။ လောကနည်းနဲ့ လောကကို မလွန်နိုင်ပါဘူး။ လောကနည်း နဲ့ဆိုရင် လောကထဲမှာပဲ လုံးချာလိုက်နေမှာပါပဲ။

လောကမှာ သစ်တွေနဲ့ ပြုလုပ်ထားတဲ့ လှည်းတွေ၊ လှေတွေ ရှိတယ်။ လောက အလိုအားဖြင့် ပြောရရင် လှည်းရှိတယ်။ လှေရှိတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။ အဘိဓမ္မာအလိုကတော့ လှည်း၊ လှေမရှိပါဘူး။ သစ်ဝါးသာ ရှိပါတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

မြေကြီးနဲ့ အိုးခွက်စသည် ပြုရာမှာလဲ လောကနည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် အိုးတွေ၊ ခွက်တွေ ရှိပါတယ်။ အဘိဓမ္မာနည်းကတော့ မြေသာရှိပါတယ်။

အဲသလို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ သူ၊ ငါမနော တရားသဘော သက်သက် ဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်မြတ် အဲဒီ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်မြတ် ဟောကြားချက် တရားတော်များကို ကျယ်ဝန်းလှတဲ့ တရားတော်တွေထဲက နေပြီးတော့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အဓိကအားဖြင့် ရုပ်နာမ် (၂)မျိုးတို့တွင် ရုပ်၊ ရုပ် (၂၈)မျိုးတို့တွင် ရုပ် (၄)မျိုး၊ အမာခံရုပ် ပင်မရုပ် အပေါ်တင်ရုပ်တွေ အသာထား အမာခံရုပ် ပင်မရုပ်ကြီး (၄)မျိုး။

အဲဒီ ပင်မရုပ်ကြီး (၄)မျိုးထဲကမှ ဝါယောရုပ်။ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကို အခြေခံထားပြီးတော့ သမာဓိရအောင်လဲ ပွားများလာခဲ့ကြပြီ။

အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကိုပင်လျှင် ဓာတ် (၄)ပါးထဲက တစ်ခုကို သဘော ပေါက်သွားပြီဆိုရင် ရုပ်တရားတွေ၊ နာမ်တရားတွေလဲ သဘောပေါက် ထင်မြင်ပြီးတော့ သွားပါတယ်။

မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ ထင်မြင်သွားရင် စကြာဝဠာအနန္တမှာ ရှိကြတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တွေမှာလဲ သဘောပေါက် ထင်မြင်ပြီးတော့ ဉာဏ်အမြင်ပေါက်ပြီးတော့ မိမိရည်မှန်းတဲ့ မင်္ဂလေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တရားထူး တရားမြတ်ကြီး ရရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မိမိတို့သည် ရရှိထားပြီးသားဖြစ်တဲ့ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ် ယခုလို တရားအားထုတ်မှ ရရှိနိုင်တဲ့ ဓမ္မဝေဒနာဉာဏ် အလင်းဓာတ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အလင်းဓာတ်၊ လက္ခဏပဋိဝေဠာဏ် အလင်းဓာတ်၊ နိဗ္ဗာနပဋိဝေဠာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီးများသို့ အဆင့်ဆင့် ရောက်ရှိ ဉာဏ်အမြင်ပေါက် ဉာဏ်အထူး ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဆဌမနေ့ဟောစဉ်ပြီး၏။

မိခင်ဇရာဝတီ

သတ္တမနေဟောစဉ်

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း (၇)ရက်၊ ည (၉:၃၀)နာရီ အချိန်။

မနေ့ညက အမှောင် (၅)သင်း၊ အလင်း (၅)ပါး ခေါင်းစဉ်ထားပြီး တော့ ထိုက်တန်သလောက် အမှောင်နဲ့အလင်း ခွဲခြားပြီးတော့ ဟောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီထဲမှာ ကမ္ဘာ့အလင်း သံသရာအလင်းနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့ အလင်းရယ်လို့ အလင်းက (၂)မျိုး ရှိပါတယ်။

ကမ္ဘာ့အလင်း သံသရာအလင်းဆိုတာ ဘာလဲ။ နည်းနည်းကလေး ပြန်ပြောမယ်ဆိုရင် ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုးအပြစ်ကို သိရှိနားလည်တဲ့ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီး။

အဲဒီ နံပါတ် (၁) အလင်းဓာတ်ကြီးဟာ ဘုရားပွင့်တော်မူတဲ့ အခါ မှာလဲပဲ လင်းနေတတ်ပါတယ်။ ဘုရားမပွင့်တဲ့ အခါမှာလဲ ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးက လင်းနေတတ်ပါတယ်။

အလောင်းတော်ကြီးများ လူသူတော်စင်များ လူသူတော်စင်များရဲ့ ဆိုဆုံးမမှုနဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့ရဲ့ အကျိုးဆက် ဝိပါက်တရားတွေကို သိရှိနားလည်တဲ့ ကမ္မဿကတဉာဏ်။

ဒီဉာဏ်ကြီးဟာ ဘုရားမပွင့်တဲ့အခါမှာလဲပဲ ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဘုရားမပွင့်တဲ့ အခါမှာရှိတဲ့အတွက် အချို့ အချို့ သူတော်ကောင်းကြီးများ ဒီကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်အပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီးတော့ ဘုရား ဖြစ်ဖို့ရာ ပါရမီဖြည့်ကြတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်ကြီးတွေ ဖြစ်ဖို့ရာ ပါရမီဖြည့်ကြ၊ အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝက ပကတိသာဝကကြီးတွေ ဖြစ်ဖို့ရာ ပါရမီဖြည့်တော်မူခဲ့ကြပါတယ်။

ဘုရားပွင့်တဲ့ အခါနဲ့ကြုံမှ ပါရမီဖြည့်ကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရား မပွင့်တဲ့ အခါမှာလဲ ပါရမီဖြည့်နိုင်ခဲ့ကြရပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ အဲဒီလို ပါရမီဖြည့်ကျင့်နိုင်တာဟာ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီး ရရှိနေလို့ပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

ဒါကြောင့် နံပါတ် (၁)ဖြစ်တဲ့ အလင်းဓာတ် ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကြီးက ဘုရားပွင့်သည်ဖြစ်စေ၊ မပွင့်သည်ဖြစ်စေ၊ သာသနာတော် ထွန်းကားသည်ဖြစ်စေ၊ မထွန်းကားသည်ဖြစ်စေ ဒီအလင်းဓာတ်ကြီး ရနိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ အဲဒီ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ်ကို ကမ္ဘာ့အလင်း၊ သံသရာအလင်းလို့ ခေါ်ဆိုရပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အလင်း အစစ်မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော်လဲပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်မြတ်ကြီး ထွန်းကားတဲ့အခါမှာ ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးက အခြေခံ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ ကမ္မဿကတဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး ရရှိလို့ရှိရင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပြောတဲ့အခါမှာ အမြင်အယူရှိလို့ရှိရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်တော့တာကိုး။

အဲဒီလို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ဖို့ရာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကြောင်းဝတ္ထုက (၁၀)မျိုးရှိတာ။

သာသနာတော်အတွင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘုရား ပွင့်တော်မူတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီ (၁၀)မျိုးလုံး ယုံကြည်လက်ခံပြီးတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ကြတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ သာသနာရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သာသနာပွင့်လင်း စည်ပင်သည်ဖြစ်စေ၊ မပွင့်လင်း မစည်ပင်သည်ဖြစ်စေ ထင်ရှားတဲ့ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အလင်းတော့ မဟုတ်သေးဘူးလို့ မနေ့ညကစကားထဲမှာ ပါပါတယ်။

နံပါတ် (၂) ဓမ္မဝဝတ္ထာနဉာဏ်အလင်း၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဉာဏ်အလင်း ကျတော့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ကို ခွဲခြားပြီးတော့ သိတဲ့ဉာဏ်အလင်း။

ဒီအလင်းဓာတ် ဘယ်လိုရသလဲ။ အခု ယောဂီများ သီလဆောက်တည်ပြီး ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှုတို့ကို လုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်းပြီးသား ဖြစ်တယ်။

စိတ်ခင်ကြယ်မှ

နောက်ပိုင်းကျတော့ ဘာဝနာပိုင်း ရောက်လာတယ်။ ဘာဝနာပိုင်း ရောက်လာတော့ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ သမာဓိ

ရအောင် အားထုတ်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို စိတ်ကလေး တည်ကြည်ငြိမ်သက် မလှုပ်ယှက်တော့ဘူးဆိုရင် စိတ်စင်ကြယ်လာခဲ့ကြပြီတဲ့။

“သမာဓိရ တည်ကြည်က စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ”- အဲဒီ စိတ်ကလေး သန့်ရှင်း သွားတယ်။

စိတ်စင်ကြယ်သွား ရုပ်နာမ်များ ပိုင်းခြားခွဲဝေသိ။

အသီးတစ်ရာ အညှာတစ်ခုဆိုတဲ့အတွက် အညှာနဲ့တူတဲ့ စိတ် ကလေးကို ထွက်လေ ဝင်လေဆိုတဲ့ အာရုံတိုင်မှာ သတိဆိုတဲ့ ကြိုးနဲ့ခိုင်ခိုင် မြဲမြဲ ချည်ပြီးတော့ထား။ ချည်လို့ရပြီ။

- အသွင်သန္တာန်အားဖြင့် မမြင်ရတဲ့ စိတ်၊
- ဟိုဟိုဒီဒီ ပြေးသွားတတ်တဲ့ စိတ်၊
- တစ်ဦးတည်း လှည့်လည်တတ်တဲ့ စိတ်၊
- အကောင်အထည် ကိုယ်ဒြပ်မထင်ရှားတဲ့ စိတ်၊
- နှလုံးအိမ်အတွင်းမှာ ပုန်းအောင်းနေတတ်တဲ့ စိတ်၊

အဲဒီ စိတ်ကလေးကိုပဲ စင်ကြယ်အောင်၊ သန့်ရှင်းအောင်၊ ငြိမ်သက် အောင် ထိန်းရမယ်။ ငြိမ်သက်ရင် စိတ်သန့်ရှင်းသွားပြီ။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေကို မြင်နိုင်တယ်။

ဘုရားပွင့်မှ

အဲဒီ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားဆိုတာက ဘုရားပွင့်ပေါ်မှတဲ့ ဒီဟာ ရုပ်၊ ဒီဟာနာမ်၊ ဒီတရားက ရုပ်၊ ဒီတရားက နာမ်၊ အရေအတွက်အားဖြင့်က ဘယ်လို၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ သာမညလက္ခဏာက ဘယ်လို။

သာမညလက္ခဏာက ဖြစ်တယ်၊ ရင့်တယ်၊ ပျက်တယ်။ အခိုက် အတန့်သုံးမျိုး ဒါက သာမညလက္ခဏာ။

တစ်ခုတစ်ခုသော ရုပ်၊ တစ်ခုတစ်ခုသော နာမ်ရဲ့ လက္ခဏာက သီးခြားရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီလို အရေအတွက်တွေ၊ သာမညလက္ခဏာတွေ၊ ဝိသေသလက္ခဏာတွေ၊ အကြောင်းတွေ၊ အကျိုးတွေနဲ့ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား တွေကို ခွဲခြားပြီး ဟောပြောတာ သိတာကျတော့ သာသနာတွင်းမှာပဲ ရှိတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

အဲဒီတော့ ဒီတရားရအောင် အားထုတ်ကြရမယ်။ ဓမ္မဝဂ္ဂတ္ထာန ဉာဏ်အလင်းဓာတ်ကြီး အတွက်ကိုး။

ဤကား ရုပ်၊ ဤကား နာမ်၊ ဒီလို ခွဲခြားဟောဖို့ရာ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေကို ခွဲခြားဟောဖို့ရာ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ ဘယ်လောက် ခက်သလဲဆိုတော့ မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ် ငါးရာက စီးဆင်းပြီး ဆုံစည်းပြီးတော့နေတဲ့ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာရေ။

သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ရောနှောပြီးသား ဖြစ်နေတော့ အဲဒီရေတွေကို ဒီရေက ဂင်္ဂါရေ၊ ဒီရေက ဧရာဝတီမြစ်က လာတဲ့ရေ၊ ဒီရေက ချင်းတွင်းမြစ် ကလာတဲ့ရေလို့ အဲဒီရေတွေကို ခွဲခြားပြီး ပြရသလိုပဲ ခက်ခဲလှပါတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ် သဲသောင်ခုံမှာရှိတဲ့ သဲမှုန်လေးတွေကို တစ်ခုမှမကျန်အောင် ရေတွက်ရသလို အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ မြတ်စွာဘုရား က “ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ဝိဘင်း၊ ဓာတုကထာ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ကထာဝတ္ထု၊ ယမိုက်၊ ပဋ္ဌာန်း” ဤကျမ်းကြီးများကို ဟောကြားတော်မူခဲ့တယ်။

အဲဒီလို ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဒေသနာတော်ကြီး၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကြီး၊ သုတ္တန်တရား၊ ဝိနည်းတရား ဟောစဉ်အခါတုန်းက-

“ရဟန်းတို့- ဒီကနတ်၊ ဒီကဗြဟ္မာ အစရှိသည်ဖြင့် လူသံ၊ နတ်သံ၊ ဗြဟ္မာသံတွေ ပါပြီးတော့ နေတယ်။ ပညတ်နယ်ပယ်ကကိုး။

ပညတ်ဆိုတာ သဘာဝလက္ခဏာအားဖြင့် မှန်ကန်တာမျိုး မဟုတ်ပဲ ကိုး။ ဥပမာအားဖြင့် ဦးကြည်လို့ အမျိုးသားတစ်ယောက်ကို နာမည်ပေး ထားတယ်။ တော်ကြာတော့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကိုလဲ ဒေါ်ကြည်လို့ ပေးထားတယ်။ ပညတ်ရဲ့သဘောပေါ့။

အဲဒီတော့ ပရမတ္ထသဘော သက်သက်ကလေး။ ပညတ်အသံ မနောပဲနဲ့ ပရမတ်သက်သက်။

ကုသလာဓမ္မာ၊

အကုသလာဓမ္မာ၊

အဗျာကတာဓမ္မာ။

အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးပေးခြင်း လက္ခဏာရှိတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေ

မိခင်ဧရာဝတီ

ရှိတယ်။ အသက်ရှိတယ်လို့လဲ မပြောရဘူး။ သတ္တဝါလို့လဲ မပြောနိုင်တဲ့ သဘောတရားတွေ ရှိတယ်။

အပြစ်ရှိပြီးတော့ မကောင်းကျိုးပေးတတ်တဲ့ သဘောတရားတွေ ရှိတယ်။

ကုသိုလ် အကုသိုလ် နှစ်ဖက်စွန်းလွတ်တဲ့ အဗျာကတ တရားတွေလဲ ရှိတယ်။ စပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား တာဝတိံသာမှာ ဟောကြားတော်မူတော့ ဟောဒီစကားလုံးက စဟောတယ်။

“ကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသလာဓမ္မာ၊ အဗျာကတာဓမ္မာ။”

အဲဒါကို အကျယ်ချဲ့ဟောတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ထွက်လေ ဝင်လေ ဆိုတဲ့ ဝါယောရုပ်ဟာ အဗျာကတာထဲမှာ ပါပါတယ်။

ရှုမှတ်တဲ့ စိတ်သည် ကုလသာဓမ္မာထဲ ပါပါတယ်။ ကာမရူပ အရူပ လောကုတ္တရာရယ်လို့ ဒီလို ခွဲလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ကာမစိတ်ထဲမှာ ပါတယ်။

ရှုမှတ်တဲ့စိတ် ကာမာဝစရစိတ်ဟာလဲ အဖိုးတန်ပါတယ်။

စိန္တာမဏိ ပတ္တမြားလို

ကာမာဝစရ ကုသလံပနံ စိန္တာမဏိ ရတနသဒိသံ။

ရှုမှတ်တဲ့ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်ဟာ စိန္တာမဏိ ပတ္တမြားရတနာ နဲ့တူတယ်။

ကပ္ပရက္ခသဒိသံ- ပဒေသာပင်ကြီးနဲ့တူတယ်။ တစ်ကြိမ်လဲ မဟုတ် ဘူး။ ဒီစိတ်ဟာ အကြိမ်ကြိမ် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ခွင့်ရနေကြတာ။

အဲဒီလို ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတွေကို ခွဲခြားပြီးတော့ အလင်းဓာတ် ရခဲ့ကြပြီ။ အဲဒီ သာသနာ့အလင်းဓာတ် နံပါတ်နဲ့ ယှဉ်ပြောရင်တော့ နံပါတ် (၂)အလင်းဓာတ် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ့အလင်း အစစ် အနေအားဖြင့်တော့ အဲဒီက စတာပါပဲ။

ဒီအလင်းဓာတ် ရရှိဖို့ရာ အင်မတန် ခက်ပါတယ်။ စောစောက ပထမဆုံး ကမ္မဿကတအလင်းဓာတ်တောင်မှ ကမ္ဘာလူထုနဲ့ပြောရင်

(၁၆)စိတ်၊ တစ်စိတ်လောက်ပဲ ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ် ရကြပါတယ်။

ဒီဓမ္မဝေဒနာဉာဏ် ရုပ်တရား နာမ်တရားတွေကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ ဉာဏ်မျိုးကျတော့ ဟော- အင်မတန် အပုံ (၁၀၀)ပုံ တစ်ပုံ၊ အပုံ (၁၀၀၀) တစ်ပုံ ဒီလို ရှိဖို့ခက်ပါတယ်။

နောက် အဲဒီရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ကို မြင်ပြန်ပြီတဲ့ ဒီကားရုပ်၊ ဒီကားနာမ်လို့ ခွဲခြားသိပြီ။

ထွက်လေ ဝင်လေကရုပ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေကို မှတ်တဲ့စိတ်က နာမ်၊ ထွက်လေ ဝင်လေဟာ ဓာတ်လေးပါးထဲမှာပါတော့ အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေ ဝါယောရုပ်ရဲ့ အကြောင်းလိုက်ရှာတော့-

ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းခံတယ်။ ရှုမှတ်တဲ့ စိတ်၊ ကြံသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

အဲဒီ စိတ်ကလေးရဲ့ အကြောင်းလိုက်ရှာလိုက်တော့ “ဝတ္ထုအာရုံ နှစ်ပါးကြုံတိုင်း ထုံတလဲလဲ ရေယာဉ်ဝဲသို့ ဖြစ်မြဲနိစ္စ စိတ္တနိယံ ကြောင်းခံ ကျိုးတည့် ပစ္စည်းပစ္စုပ် ကြိုးနှယ်ရှုပ်၏”။

ဝတ္ထုနဲ့အာရုံ ဆုံလို့ မနဆိုတဲ့ စိတ်အကြည်ဓာတ်ကလေးလဲ ရှိတယ်။ အကြည်ဓာတ်ကလေးကရဲ့ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ထိတာကို အာရုံပြုမိတယ်ဆိုရင် ထိတယ် ကာယပဿာဒနဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံနဲ့ ထိတယ်။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောရယ်၊ အေးတဲ့ တေဇောရယ်၊ ခက်မာတဲ့ ပထဝီရယ် ပေါင်းစပ်ထားတာကို ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံလို့ ခေါ်တာ။

အဲဒီတော့ ကာယပဿာဒ ထိသိတာလေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကာယ ပဿာဒဆိုတဲ့ ဝတ္ထုရုပ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဆိုတဲ့ အာရုံ ကြုံဆုံစည်းတဲ့ အခါကျတော့ ထိသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ထိသိစိတ်ကလေးရဲ့ အကြောင်းလိုက်ရှာတော့ သူ့ဟာသူ ဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ကာယအကြည်ဓာတ် အတွေ့အထိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ နှစ်ခုဆုံမှ ဖြစ်တာပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရုပ်ပွားတော်ကို ဖူးမြော်လိုက်တယ်။
အဲဒီ အခါကျတော့ ရူပါရုံ မြင်သိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်တာကိုး။ အကြောင်းမဲ့
ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရူပါရုံအဆင်း၊ မိမိရဲ့မျက်စိ အကြည်ဓာတ်
ပဿာဒ၊ ဝတ္ထု ဒီနှစ်မျိုး တိုက်ဆိုင်လာမှ မြင်သိစိတ် ဖြစ်လာတယ်။

တရားဟောတဲ့ အသံကိုဖြစ်စေ၊ အခြားအသံကိုဖြစ်စေ၊ ကြားသိ
စိတ်ကလေး ပေါ်ကြပြန်တယ်။ သောတပဿာဒ နားအကြည်ဓာတ်ကလေး
ကလဲ ကောင်းလို့ အသံကလေး သဒ္ဒါရုံကလဲရှိလို့ အဲဒီအကြောင်း (၂)မျိုး
ကြောင့် ကြားသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ ကြားသိစိတ်ကလေးကို ဘယ်သူပြုသလဲ။ ပြုသူလဲ မရှိပါဘူး။
အကြောင်းကဘာလဲ အစွမ်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက ဖန်ဆင်းတာလား၊ မဟုတ်
ပါဘူး။

ရှေးကံသက်သက်ကြောင့် ဖြစ်သလား။ ရှေးကံပါသလောက် ပါပါတယ်။
သို့သော် ရှေးကံဟောင်းတစ်ခုထဲ သက်သက်ဆိုရင်တော့ မှားသွားမှာကိုး။

ဒါကြောင့်မို့ ကြားသိစိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်ရင်ကိုပဲ ဝတ္ထုနဲ့အာရုံ
သူနေရာနဲ့သူ အကြောင်းရှာဖွေနိုင်ရမယ်။ အကြောင်းရှာဖွေစွမ်းနိုင်တဲ့ ဒီလို
အလင်းဓာတ်မျိုးကို “ပစ္စယပဋိဝေဓဉာဏ်အလင်းဓာတ်”လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီကနေပြီးတော့ မိမိတို့သိရှိထားတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ရဲ့
အမှတ်တံဆိပ် လိုက်ကြည့်တော့ ဘယ်ရုပ် ဘယ်နာမ်ဖြစ်ဖြစ် မမြဲတဲ့ လျှင်
မြန်လှတဲ့ မမြဲတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကြီး၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလှတဲ့ဒုက္ခ
အမှတ်တံဆိပ်၊ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တ အမှတ်တံဆိပ်ကြီးတွေ ပါပြီးတော့
နေတာကို သိတဲ့ဉာဏ်၊ အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ “လက္ခဏပဋိဝေဓဉာဏ်
အလင်းဓာတ်ကြီး” အဲဒီ အချက်တွေနဲ့ ရူပွားရတာကိုး။

အဲသလို ကမ္မဿကတဉာဏ် အလင်းဓာတ် အခြေခံပြီးတော့ ဓမ္မ
ဝဝတ္ထာနတရားတွေကို ခွဲခြားသိတဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ်။

အကြောင်းတရားတွေကို ခွဲခြားသိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်းဓာတ် ရုပ်
တရား၊ နာမ်တရားတို့ရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကို ခွဲခြားသိနိုင်တဲ့ အလင်းဓာတ်။

မိခင်ဂျောဝတီ

ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးတွေ အဆင့်ဆင့် ရရှိပြီးတဲ့ အခါကျတော့ ကိလေသာ အမိုက်အမဲ ကင်းလာပြီ။ သံယောဇဉ် အမိုက်အမဲကင်း၊ ဒုက္ခတွေ ချုပ်ငြိမ်း သံသရာမှာ တုတ်တတ်၊ နောင်တတ်၊ ချည်တတ်၊ ဖွဲ့တတ်၊ စပ်တတ်တဲ့ တဏှာအရှုပ်အထွေးကင်းပြီး ငြိမ်းချမ်းတဲ့ သန္တိသုခ ရနိုင်ပြီ။

အဲဒီ သန္တိသုခကြီးကို သိမြင်နိုင်တဲ့ အလင်းဓာတ်ကြီးကတော့ နိဗ္ဗာနပဋိဝေဓဉာဏ်အလင်း။ အဲဒီ အလင်းဓာတ်ကြီးကို မရလိုရှိရင်တော့ နိဗ္ဗာနသမ္မောဟ အမှောင်ကြီး ကျနေတုန်းပဲ။

လောကနည်းနဲ့ကတော့ လောကထဲမှာပဲ လုံးချာလိုက်နေမှာပဲ

ဒီအလင်းဓာတ်ကြီးတွေ မိမိတို့ ထိုက်တန်သလောက်တော့ ရရှိကြ၊ အဲဒီလို ရရှိတာဟာ ဘာနည်းလဲလို့ဆိုတော့ လောကနည်း မဟုတ်ဘူးနဲ့။ အဘိဓမ္မာနည်းပါပဲ။

လောကနည်းနဲ့ကတော့ ဘယ်လောက်စွမ်းစွမ်း လောကကို မလွန် နိုင်ပါဘူး။ လောကဆိုတာ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်တာကို လောက။

လောကနည်းကတော့ မြေထဲလဲ သွားနိုင်တဲ့ အခြေအနေရှိကြ တယ်။ ရေထဲလဲ သွားနိုင်တဲ့ အခြေအနေ ရှိကြတယ်။ ကောင်းကင်လဲ နဲ့လို့။

ယောက်ျားတံခွန် လူရည်ချွန်က ကောင်းကင်တမ္ဗတ် ကြယ်ကို ဆွတ်လဲ မလွတ်စတမ်း ရမြဲတမ်းတည်း။

လူရည်ချွန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကောင်းကင်ရှိတဲ့ ကြယ်ကိုလဲ ဆွတ်နိုင် ကြ၊ လကမ္ဘာကိုလဲ သွားနိုင်ကြတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒါဟာ လောကနည်းတွေကိုး။ အဲဒီ လောကနည်း ကတော့ လောကကို မကျော်နိုင်ပါဘူး။

ဒီကမ္ဘာလုံးကြီးအတွင်းမှာ ဒီစကြာဝဠာအတွင်းမှာလဲ လှည့်ပတ်ပြီး တော့ ကမ္ဘာပတ်လမ်းကြောင်းက လှည့်ပတ်ပြီး သွားနေတာပဲ။ လောက နည်းဟာ လောကကို မကျော်နိုင်ပါဘူး။

လောကနည်းနဲ့တော့ လောကထဲမှာ လုံးချာလိုက်နေမှာပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

လောကုတ္တရာဆိုတာ လောကကို လွန်မြောက်တဲ့နေရာ၊ အဘိဓမ္မာနည်းကတော့ လောကကို လွန်နိုင်ပါတယ်။ လောကလွန်မှ လောကုတ္တရာဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လောကုတ္တရာ ရောက်မှလဲ လောကမှာရှိတဲ့ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ၊ သေဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေ မချစ်ရင်ယှဉ်တွဲ ချစ်သူကဲ့ဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေ။

အို၊ နာ၊ သေရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အို၊ နာ၊ သေ လွတ်နိုင်ကြတယ်။ ရုပ်ဒုက္ခ နာမ်ဒုက္ခတွေ လောကထဲမှာ တွေ့ကြုံကြုံရတယ်။ လောကုတ္တရာ ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီ ဒုက္ခတရားတွေ ငြိမ်းပြီးတော့ သွားတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ယောဂီများဟာ လောကုတ္တရာနည်း တစ်နည်းအားဖြင့် အဘိဓမ္မာနည်း လာမယ့်သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ဆိုရင် ၂၅၈၂-ကြိမ်မြောက်တဲ့။ အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့ (၂၅၈၂)ကြိမ်မြောက်။ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဟောသွားတာ နှစ်ပေါင်း (၂၅၈၂)နှစ် ရှိပြီ။

အဲဒီ (၂၅၈၂)နှစ်တာကာလ “သီ၊ သံ၊ သ၊ ပု၊ အင်း၊ ဥ၊ မ၊ မြေ၊ သက်ရှည်မန္တ ကောင်းကောင်းင”ဆိုတဲ့အတိုင်း အိန္ဒိယက သီဟိုဠ်၊ သီဟိုဠ်က သံတွဲ၊ သံတွဲက သထုံ၊ သထုံက ပုဂံ၊ ပုဂံက အင်းဝ၊ အင်းဝက ဥဿာပဲခူး၊ ဥဿာပဲခူးက မူးမန်းလေး၊ သက်ရှည် ပန်းတောင်း မန္တလေး ကောင်းတုံ ကောင်းစင် ငလောင်ဂျမ်း” သာသနာ ရောက်လာပုံ အစဉ်အတိုင်း တဖြည်းဖြည်းလေး နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော် ခရီးဖြတ်သန်းလာခဲ့တဲ့ အဘိဓမ္မာ။

နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော် ဖြတ်သန်းပြီးတော့ လာတဲ့ ရုပ်အသံ၊ နာမ်အသံတွေ ယနေ့ ကြားနေရတယ်၊ ကြားခွင့်ရတယ်။

အဲဒီ ရုပ်အသံ၊ နာမ်အသံ ကြားရုံမျှမကဘူး။ ရုပ်အသံ၊ နာမ်အသံတွေကို ကြားရတဲ့အတိုင်း မိမိရဲ့ဉာဏ်အမြင် ပေါက်အောင် အားထုတ်ခွင့်ရပြီးတော့ နေကြရတာ။ ရှုမြင်ပြီးတော့ နေကြရတာ။ ကံကောင်းလိုက်တာ ကံကောင်းလိုက်တာ။

အားရစရာ

တစ်နည်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သားတော်၊ သမီးတော် ဖြစ်နေကြရတာ မိမိတို့စိတ်ထဲ ဉာဏ်ထဲမှာ ရှင်းရှင်းပြီးတော့ တရားသဘောတွေ

ကြံစည်တွေးတောပြီးတော့ နေကြရတာ။ လူ့ဘဝရကျိုးနပ်တယ်လို့ အာရုံထားပြီးတော့ ဝမ်းသာဖွယ် သာဓုခေါ်ဖွယ် ဂါထာလေး ရွတ်ပြီး နိဂုံးချုပ်ပါ့မယ်။

သယံ ဗုဒ္ဓေါ သမ္မောဓေသိ၊ ဓမ္မေပိ ဓမ္မသတ္တိယော၊

အဟောနော တဿ သုတတ္ထံ၊ အဟောနော ဓမ္မ စိန္တနံ။

ယောဇီနော- မကိုဋ်ရောင်လျှံ ဥသျှောင်ပျံတယ် အောင်လံစွင့်စွင့် လွင့်တလူလူ အကြင်အောင်တော်မူ မြတ်ဘုရားသည်။ ဓမ္မေပိ- ရှေ့နောက် ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက်မနော တရားသဘောတို့လည်းကောင်း။ ဓမ္မသတ္တိယောပိ- တရားတိုင်း၏ ဓာတ်ခံပြည့်လျက် သတ္တိစွမ်းအား စွမ်းပကားတို့ကိုလည်းကောင်း။ သယံဗုဒ္ဓေါ- ဗောဓိ မဏ္ဍိုင် ခန်းဝါမြိုင်ဝယ် ကိုယ်တိုင်စတွင် သိမြင်တော်မူခဲ့သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဓေသိ- သိတန်သမျှ ဝေနေယျကို မြွက်ဟထုတ်ဖော် သိစေတော်မူခဲ့လေပြီ။ တဿဇီနဿ- မကိုဋ်ရောင်လျှံ ဥသျှောင်ပျံဝယ် အောင်လံစွင့်စွင့် လွင့်တလူလူ ထိုအောင်တော်မူ မြတ်စွာဘုရား၏။ သုတတ္ထံ- တရားဓမ္မ သြဝါဒကို ကြားရရွှင်ပျော်သားတော် သမီးတော် ဖြစ်နေရခြင်းသည်။ အဟောနော- ကိုယ့်တွက် ကိုယ့်တာ ကိုယ်ကျိုးပါသဖြင့် ကိုယ့်မှာခုနယ် ဪ- အားရစရာကြီးပါတကား။ ဓမ္မစိန္တနံ- ရှေ့နောက်ဆက်လျက် စဉ်တိုင်းပျက်၍ ဆက်ဆက်မနော တရားသဘောတို့ကို ကြံစည်တွေးတော၍ နေရခြင်းသည်။ အဟောနော- ကိုယ့်သန္တာန်တွင်း ဉာဏ်ရောင်လင်း၍ ရှင်းကာ ရှင်းကာ ပေါ်ထွန်းလာသဖြင့် ဪ- အားရကျေနပ်စရာကြီးပါတကား။

သာဓု သာဓု သာဓု

သတ္တမနေဟောစဉ်ပြီး၏။

ဣ ဣ ဣ

လယ်တီပီပဿနာ (၇)ရက် တရားစခန်း စခန်းသိမ်းအောင်ပွဲ

ဆရာတော်၏ဩဝါဒကထာ

ယနေ့ ၁၃၆၂-ခု၊ သီတင်းကျွန်လဆန်း (၇)ရက်၊ နံနက် (၆)နာရီ
အချိန်။

အလောင်းတော်ဘဝက သင်္ဂဟတရား

တရားစခန်းသိမ်း အောင်ပွဲမှာ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်
ဘဝတုန်းက သင်္ဂဟတရား လေးပါး၊ ဘုရားအဖြစ် ရောက်တဲ့အခါကျတော့
အဲဒီ သင်္ဂဟထက် မြင့်မြတ်တဲ့ သင်္ဂဟလေးပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့
တယ်။

သင်္ဂဟတရားလို့ ဆိုလိုက်သဖြင့် ယောဂီတို့အားလုံး သိရှိကြပြီးတဲ့
အတိုင်း သင်္ဂဟတရားဟာ အစုအဖွဲ့နဲ့နေတာ မှန်သမျှ ရှိကြရတယ်။ သင်္ဂဟ
တရားဟာ လောကီနယ်ပယ်မှာလဲ အင်မတန် အသုံးဝင်ပါတယ်။

ဒါနဉ္စ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ၊ အတ္တစရိယာစယာ ဣဓ၊

သမာနတ္တတာ စဓမ္မေသု၊ တတ္တတ္တ ယထာရဟံ။

ဧတေခေါ သင်္ဂဟာ လောကေ၊

ရထဿာဏီဝ ယာယံတော၊

ဧတေစ သင်္ဂဟာ နာဿု၊

နမာတာ ပုတ္တကာရဏာ၊

ဧတေစ သင်္ဂဟာ နာဿု၊

နပိတာ ပုတ္တ ကာရဏာ။

အကယ်၍ များ သင်္ဂဟတရား မရှိကြပါဘူးဆိုရင် မိဘများဟာ
သားသမီးတို့ရဲ့ မြတ်နိုးမှု ပူဇော်မှုခံရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် သင်္ဂဟတရား လောကမှာ အရေးကြီးပါတယ်။ အရေး
ကြီးတော့ ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများ ဒီသင်္ဂဟတရားနဲ့ ပါရမီဖြည့်ကြ
ရတယ်။

မိခင်ဧရာဝတီ

“ချစ်ဖွယ်စကား ပေးကမ်းငြား၍ စီးပွားဆောင်လင့် ကိုယ်တူ ကျင့်ဟု လေးခုသပြီဟ် သူ့ကိုထောက်ထား ကောင်းမှုအားကြောင့် လက်ဖဝါးနှင့် ခြေဖဝါးပါ နူးညံ့စွာ၏။ (၈) ဖြာလက်ချောင်း ဆယ်ချောင်းခြေတော် ညီမျှသောကြောင့် မယော်တွင်လစ် အတွင်းဆစ်၌ ရေးရစ်ဖြောင့်လေ့ စပါးစေ့များ ပွင့်တံခါးသို့ ဖြောင့်သားညီညာ လက္ခဏာဖြင့်”

ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများ ပါရမီဖြည့်စဉ်ကကိုက -

- ပေးကမ်းခြင်း၊
- ချစ်ဖွယ်စကားပြောခြင်း၊
- သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွားဆောင်ခြင်း၊
- ကိုယ်နဲ့တန်းတူထားခြင်း နှင့် အချက်ကြီးတွေ သင်္ဂဟတရားကြီးတွေ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရားဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့-
- လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးလေးတွေ နူးနူးညံ့ညံ့၊
- လက်တော် ခြေတော်တွေ ညီလို့၊
- စပါးစေ့ခေါ်တဲ့ လက်တော်မှာရှိတဲ့ အရေးအရစ်ကလေးတွေဟာလဲ တစ်ခါထဲ စပါးစေ့လေးများလို ထင်ရှားပြီးတော့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။

ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်များရဲ့ သင်္ဂဟတရား ချီးမြှောက်ပုံနဲ့ အကျိုးတရားပါပဲ။

ဘုရားဘဝ သင်္ဂဟတရား

ဘုရားဖြစ်တဲ့ အခါလဲ လောကသားအားလုံးတို့အား အမြင့်ဆုံး သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်တယ်။ အမြင့်ဆုံး သင်္ဂဟတရားဆိုတာ ဘာလဲ။

ဒါန - ပေးကမ်းတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မဒါန ပေးပြီးတော့ လောကသား အားလုံးတို့အား ချီးမြှောက်ခဲ့တယ်။

“ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဒါနာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မဒါနံ”- ဓမ္မဒါနသည် ဧတဒဂ္ဂံ၊

မိခင်ဇရာဝတီ

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ပညာအရာမှာ ဧတဒဂ်ထားသလို။
ဧတဒဂ္ဂ- ဧတဒဂ်။

ဒါနတွေ အားလုံးထဲမှာ အလှူတွေပြုပြီး ချီးမြှောက်တာတွေထဲက
မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဓမ္မဒါန- တရားပေးပြီး ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းဟာ ဒါဟာ
ဧတဒဂ်တစ်ခုပဲ။ အမြတ်ဆုံးပဲ။ ပြီးတော့-

မြတ်စွာဘုရားက လောကသား အားလုံးတို့အား ချစ်ဖွယ်စကား
ပြောကြားခဲ့တယ်တဲ့။

ချစ်ဖွယ်စကား ပြောကြားတာဟာလဲပဲ အခြားချစ်ဖွယ်စကား ပြော
ကြားတာ အများကြီး ရှိပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ချစ်ဖွယ်စကား ပြောကြား
ခြင်းကတော့-

“အတ္ထိကဿ သဒ္ဓဿ ပုနပ္ပုနံ ဓမ္မဒေသနာ”- မြတ်စွာဘုရားက
လောကသား အားလုံးတို့အား ချစ်ဖွယ်စကား ပြောကြားတယ်ဆိုတာ ဘယ်လို
ဟာလဲဆိုတော့-

“သဒ္ဓါတရားရှိပြီးတော့ လိုချင်တဲ့ တရားလိုလားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအား
အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တရားစကား ပြောကြားခြင်းဟာ ဒါမြတ်စွာ
ဘုရားရဲ့ အမြတ်ဆုံး ချစ်ဖွယ်စကား ပြောကြားခြင်းပါပဲ”။

“အတ္ထစရိယာ”- ဆိုတာက ဘာလဲလို့ဆိုတော့- သီလမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တွေ သီလရှိအောင်၊ သဒ္ဓါတရားမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သဒ္ဓါတရားရှိအောင်၊
သမာဓိမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သမာဓိရှိအောင်၊ ပညာမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပညာ
ရှိအောင်၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာဓာတ်မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အသိအလိမ္မာ
ဉာဏ်ပညာဓာတ်ရှိအောင်လို့ ရွက်ဆောင်တော်မူခဲ့တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့
အတ္ထစရိယသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက် မဟုတ်ပါဘူး။

လောကသားအားလုံးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဟောတဲ့
အတ္ထစရိယာ။

ဒါကြောင့် နှစ်ဆယ့်လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတစ်
သိန်းတို့ရဲ့ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားလို့ ဒီလို သတ်မှတ်ကြရ
တယ်။

အဲဒီတော့ အကျိုးစီးပွား ဆောင်ရွက်တာတွေလဲ အများကြီးပါပဲ။
စားဖို့ရာ အကျိုးဆောင်ပေးတယ်။ ဇာတ်ဖို့၊ နေဖို့၊ ထိုင်ဖို့ အကျိုးဆောင်ပေး
တာတွေ အများကြီး။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အကျိုးဆောင်တော်မူခြင်းဟာ သီလမရှိတာကို
သီလရှိအောင်၊ သဒ္ဓါတရား မရှိတာကို သဒ္ဓါတရားရှိအောင်၊ သမာဓိရှိတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သမာဓိရှိအောင်၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာမရှိသူတွေ အသိ
အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာဓာတ်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်တော်မူခြင်းဟာ မြတ်စွာ
ဘုရားရဲ့ အတ္ထစရိယာ ဖြစ်ပါတယ်။

သမာနတ္ထတာ- ကိုယ်နဲ့တန်းတူထားခြင်း၊

ဒီလုပ်ငန်းကလဲ အင်မတန် တွင်ကျယ်ပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့တန်းတူ
ထားခြင်း။

ကိုယ်နဲ့တန်းတူထားခြင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားသည် အရိယာမဂ်ဉာဏ်
အဆင့်ဆင့်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်၊ အနာဂါမိမဂ်
ဉာဏ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အဆင့်ဆင့်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်အဆင့်ဆင့် နိဗ္ဗာန်အထိ
ရရှိတော်မူခဲ့တယ်။

အဲဒီ ရရှိခြင်းအကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် အဆင့်
ဆင့် သမထ/ ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်ဆင့် ရရှိတော်မူခဲ့တယ်။

အဲလို မိမိကိုယ်တော်တိုင် ရရှိတော်မူခဲ့တဲ့ လမ်းစဉ်တွေ အဲလို
လမ်းစဉ်အတိုင်းသွားလို့ အရိယာဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ လမ်းစဉ်တွေ
ညွှန်ပြ ညွှန်ပြတဲ့အတွက် အဂ္ဂသာဝကကြီးများ၊ မဟာသာဝကများ၊ ပကတိ
သာဝကများ အရိယာမဂ်ဉာဏ်အဆင့်ဆင့် ဖိုလ်ဉာဏ်အဆင့်ဆင့် ရရှိခဲ့ကြ
ပြီ။

အဲဒီလို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်တော်မူခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရဲ့
တန်းတူထားခြင်း သမာနတ္ထတာ သင်္ဂဟတရားတော်ကြီးဖြင့် ချီးမြှောက်
တော်မူခြင်းပါပဲ။

ဒါကြောင့် ယခုအခါမှာ ဘုန်းကြီးတို့တတွေဟာ သုံးလောကထွဋ်
ထား မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနဲ့ ချီးမြှောက်ခံနေရခြင်းပါပဲ။

မိခင်ဧရာဝတီ

မိဘများ သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်ခံရတဲ့ သားသမီးတွေ၊ မိဘများက သားသမီးတွေအပေါ် သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်တော့ အဲဒီသားသမီးတွေ ချမ်းသာကြရတယ် မဟုတ်လား။ ဆရာသမားများက သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်ခံရတဲ့ တပည့်တွေလဲ ကံကောင်းခြင်းတစ်မျိုးပဲ။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်များက တိုင်းပြည်လူထုအပေါ် သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်ပြန်တော့ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ချမ်းသာကြရတယ်။

အဲဒီလိုပဲ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ကြီးများ ဖြစ်ရာဌာနဘုံဘဝမှာ သင်္ဂဟတရားလက်ကိုင်ထားခဲ့ကြပြီး ပါရမီဖြည့်ခဲ့ကြတယ်။

သုံးလောကထွဋ်ထား ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီ သင်္ဂဟတရား (၄)ပါး အထွဋ်အထိပ် ရောက်ပြီးတော့ အထွဋ်အထိပ် ချီးမြှောက်ခြင်း အမြတ်ဆုံး ချီးမြှောက်ခြင်းဖြင့် အမြတ်ဆုံး သင်္ဂဟတရားဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲလို မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အမြတ်ဆုံး သင်္ဂဟတရားလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းဟာ လောကသားအားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်။ လောကသား အားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်ပါသော်လဲ ထိုက်ရာ ထိုက်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များသာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနဲ့ ချီးမြှောက်မှု ခံရပါတယ်။

အခု ယောဂီသူတော်စင်များ မြတ်စွာဘုရား ချီးမြှောက်တော်မူခဲ့တဲ့ ဒါန၊ ပီယဝါစာ၊ အတ္ထစရိယာ သမာနတ္ထတာ- သင်္ဂဟလေးပါးနဲ့ ချီးမြှောက်ခံရတာဟာ လူ့ဘဝမှာ ကံအကောင်းဆုံး၊ ကျေနပ်စရာ အကောင်းဆုံး။ အဲသလို စိတ်ထဲမှာ အာရုံထားပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ဒီစခန်းသိမ်းပွဲ ဩဝါဒကထာ နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

သာဓု သာဓု သာဓု
 ၀ ၀ ၀

အရွယ် (၁၀)ပါး

သံဝေဂလင်္ကာ

- ၁။ မန္တဒသကာ - ဆယ်နှစ်မှာ စားကာငိုကာ ဖြုန်းခဲ့တယ်။
- ၂။ နှစ်နှစ်ဆယ်မှာ ပျော်ခိဉ္စာ စိတ်ပါကိုယ်ပါ ပြုံးခဲ့တယ်။
- ၃။ ဝဏ္ဏပဘာဒသကာ လှစွာယဉ်စွာ သုံးခဲ့တယ်။
- ၄။ ဗလဒသကာ လေးဆယ်မှာ အားပါအင်ပါ ရုန်းခဲ့တယ်။
- ၅။ ဉာဏဒသကာ ငါးဆယ်မှာ ဉာဏ်ပညာနှင့် သုံးခဲ့တယ်။
- ၆။ ဟာနိဒသကာ ယုတ်လျော့လာ မသိမသာ ရှုံးတော့တယ်။
- ၇။ ပတ္တာရမှာ ကိုင်း၍လာ သွားလာရာလာ နုံးတော့တယ်။
- ၈။ ဝင်္ကဒသကာ ကွေး၍လာ ခါးပါတင်ပါ ကုန်းတော့တယ်။
- ၉။ မောဟမူမှာ တွေဝေလာ ပြောကာဆိုကာ လုံးတော့တယ်။
- ၁၀။ သယနမှာ ဒသကာ မထနိုင်ရှာ ရှုံးတော့တယ်။
ရုပ်နာမ်အလုပ် ပြောင်းလဲချုပ် အဟုတ်ငါ့မှာ မပိုင်တယ်။

အဘိဓမ္မာရက္ခဂုဏ်
မရီရိမ်စရာတော်ဘုရားကြီး

နောင်တတရား (၁၀)ပါး

- ၁။ ငယ်ကပညာ မသင်ပါ အိုခါနောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၂။ ငယ်ကဥစ္စာ မစုပါ အိုခါနောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၃။ ချစ်ခင်သူများ ကုန်းတိုက်ငြား အမှားနောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၄။ သက်သတ်စားကျူး ပြုခဲ့ဘူး အထူးနောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၅။ သူ့အိမ်ရာပေါ် ကျူးလွန်သော် မလျော်နောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၆။ ဥစ္စာရှိလျက် မလှူရက် ကန်ပျက်နောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၇။ မိဘနှစ်ဆူ မမွေးမြူ သေမှုနောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၈။ မိဘစကား မနာကြား အမှားနောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၉။ သူတော်သူမြတ် မဆည်းကပ် ဆတ်ဆတ်နောင်တ ရတတ်စွာ၊
- ၁၀။ အမြတ်တရား မကျင့်ငြား အမှားနောင်တ ရတတ်စွာ၊
နောင်တဆယ်ဆင့် လွတ်အောင်ကျင့် မလင့်မချ ချမ်းသာရ။ ။

မဟာသုတဒီပနီ